Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

C 445

Izdevums latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

64. gadagājums

2021. gada 29. oktobris

Saturs

EIROPAS PARLAMENTS

2020.–2021. GADA SESIJA

2020. gada 14.–18. decembra sēdes

PIEŅEMTIE TEKSTI

I *Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi*

REZOLŪCIJAS

Eiropas Parlaments

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

2021/C 445/01 Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra rezolūcija par jaunu stratēģiju Eiropas MVU (2020/2131(INI)) 2

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

2021/C 445/02 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, iestāžu nolīgumu, ES Atveseļošanas instrumentu un Tiesiskuma regulu (2020/2923(RSP)) 15

2021/C 445/03 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Dublinas III regulas īstenošanu (2019/2206(INI)) 18

2021/C 445/04 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Atgriešanas direktīvas īstenošanu (2019/2208(INI)) 28

2021/C 445/05 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (D069145/02 – 2020/2891(RSP)) 36

LV

2021/C 445/06 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un MON 87411, sastāv vai ir ražoti no tās (D069146/02 – 2020/2892(RSP)) 43

2021/C 445/07 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastāv vai ir ražoti no tās (D069147/02 – 2020/2893(RSP)) 49

2021/C 445/08 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastāv vai ir ražoti no tās (D069148/02 – 2020/2894(RSP)) 56

2021/C 445/09 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastāv vai ir ražoti no tās (D069149/02 – 2020/2895(RSP)) 63

2021/C 445/10 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Eiropas pilsoņu iniciatīvu "*Minority SafePack* — viens miljons parakstu daudzveidībai Eiropā" (2020/2846(RSP)) 70

2021/C 445/11 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par spēcīgu sociālo Eiropu taisnīgai pārejai (2020/2084(INI)) 75

2021/C 445/12 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību (2020/2137(INI)) 94

2021/C 445/13 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Padomes ieteikumu par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai (2020/2767(RSP)) 102

2021/C 445/14 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par piespiedu darbu un uiguru stāvokli Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā (2020/2913(RSP)) 114

2021/C 445/15 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Irānu, jo īpaši 2012. gada Saharova balvas laureātes Nasrinas Sotudehas lietu (2020/2914(RSP)) 121

2021/C 445/16 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par ES tiesību aktu īstenošanu ūdens apsaimniekošanas jomā (2020/2613(RSP)) 126

2021/C 445/17 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par ES Drošības savienības stratēģiju (2020/2791(RSP)) 140

2021/C 445/18 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par vajadzību pēc specializēta Padomes sastāva dzimumu līdztiesības jautājumā (2020/2896(RSP)) 150

2021/C 445/19 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām (2020/2532(RSP)) 156

2021/C 445/20 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Lūgumrakstu komitejas apspriežu rezultātiem 2019. gadā (2020/2044(INI)) 168

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

2021/C 445/21 Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra rezolūcija par cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanos Ēģiptē, jo īpaši Ēģiptes iniciatīvas par personas tiesībām (EIPR) aktīvistu lieta (2020/2912(RSP)) . . . 176

ATZINUMI

Eiropas Parlaments

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

2021/C 445/22 Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret projektu Komisijas regulai, ar ko attiecībā uz vielu grupu "4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenola etoksilāts" (ietver labi definētas vielas un vielas, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs, kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli, polimērus un homologus) groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIV pielikumu (D070073/02 – 2020/2898(RPS)) 182

2021/C 445/23 Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret projektu Komisijas regulai, ar kuru attiecībā uz 39. starptautisko grāmatvedības standartu un 4., 7., 9. un 16. starptautisko finanšu pārskatu standartu groza Regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002 (D069602/01 – 2020/2851(RPS)) 184

II *Informācija*

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

Eiropas Parlaments

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

2021/C 445/24 Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra lēmums par iestāžu nolīguma slēgšanu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (2018/2070(ACI)) 186

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

2021/C 445/25 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra lēmums par Reglamenta grozīšanu, lai nodrošinātu Parlamenta darbību ārkārtas apstākļos (2020/2098(REG)) 206

III *Sagatavošanā esoši tiesību akti*

Eiropas Parlaments

Pirmdiena, 2020. gada 14. decembris

2021/C 445/26 Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. decembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par centrālo darījumu partneru atveseļošanas un noregulējuma režīmu un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 un (ES) 2015/2365 un Direktīvas 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2007/36/EK, 2014/59/ES un (ES) 2017/1132 (09644/1/2020 – C9-0376/2020 – 2016/0365(COD)) 213

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

2021/C 445/27 Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra lēmums par priekšlikumu iecelt *Marek Opiola* par Revīzijas palātas locekli (C9-0350/2020 – 2020/0806(NLE)) 214

2021/C 445/28 P9_TA(2020)0340

Amerikas Tropisko tunzivju konvencijas apgabalā piemērojamie pārvaldības, saglabāšanas un kontroles pasākumi ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko nosaka Amerikas Tropisko tunzivju konvencijas apgabalā piemērojamos pārvaldības, saglabāšanas un kontroles pasākumus un groza Padomes Regulu (EK) Nr. 520/2007 (COM(2020)0308 – C9-0203/2020 – 2020/0139(COD))

P9_TC1-COD(2020)0139

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 15. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/…, ar ko nosaka Amerikas Tropisko tunzivju konvencijas apgabalā piemērojamos pārvaldības, saglabāšanas un kontroles pasākumus un groza Padomes Regulu (EK) Nr. 520/2007 215

2021/C 445/29 Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Japānu par civilās aviācijas drošību (09292/2020 – C9-0205/2020 – 2019/0275(NLE)) 216

2021/C 445/30 Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienības un Mauritānijas Islāma Republiku par to, lai tiktu pagarināts tā protokola darbības termiņš, ar kuru nosaka zvejas iespējas un finansiālo ieguldījumu, kas paredzēti Partnerattiecību nolīgumā zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopienu un Mauritānijas Islāma Republiku, un kura darbības termiņš beidzas 2020. gada 15. novembrī (11260/20 – C9-0372/2020 – 2020/0274(NLE)) 217

2021/C 445/31 Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Kuka Salu valdību par to, lai tiktu pagarināts darbības termiņš Īstenošanas protokolam, ko pievieno Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumam starp Eiropas Savienību un Kuka Salu valdību (11262/20 – C9-0368/2020 – 2020/0275(NLE)) 218

2021/C 445/32 Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu par dzeramā ūdens kvalitāti (pārstrādāta redakcija) (06230/3/2020 – C9-0354/2020 – 2017/0332(COD)) 219

2021/C 445/33 P9_TA(2020)0345

Eiropas Dzelzceļa gads (2021) ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Dzelzceļa gadu (2021) (COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD))

P9_TC1-COD(2020)0035

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 15. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2020/… par Eiropas Dzelzceļa gadu (2021) 221

2021/C 445/34 P9_TA(2020)0346

Komisijas pilnvarošana balsojumā atbalstīt Eiropas Investīciju fonda kapitāla palielināšanu ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko Komisiju pilnvaro balsojumā atbalstīt Eiropas Investīciju fonda kapitāla palielināšanu (COM(2020)0774 – C9-0378/2020 – 2020/0343(COD))

P9_TC1-COD(2020)0343

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 15. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2021/…, ar ko Komisiju pilnvaro balsojumā atbalstīt Eiropas Investīciju fonda reģistrētā kapitāla palielināšanu 222

2021/C 445/35 Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2020. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projektu – Maksājuma apropriāciju palielinājums saskaņā ar atjauninātu izdevumu prognozi un citas izdevumu un ieņēmumu korekcijas (13643/2020 – C9-0395/2020 – 2020/0298(BUD)) 223

2021/C 445/36 Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2020. gada 29. oktobra deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz oficiālajām kontrolēm robežkontroles punktā, no kura preces izved no Savienības, un dažiem noteikumiem par tranzītu un pārkraušanu groza Deleģēto regulu (ES) 2019/2124 (C(2020)07418 – 2020/2855(DEA)) 225

2021/C 445/37 Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2020. gada 7. decembra deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz identifikācijas marķējumu, kas Apvienotajā Karalistē attiecībā uz Ziemeļīriju jāizmanto noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 853/2004 II pielikumu (C(2020)08765 – 2020/2907(DEA)) 227

2021/C 445/38 Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2020. gada 20. novembra Deleģēto regulu, ar ko groza Deleģēto regulu (ES) 2015/2446 attiecībā uz termiņiem ievešanas kopsavilkuma deklarāciju un pirmsizvešanas deklarāciju iesniegšanai jūras pārvadājumiem no Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes, Normandijas salām un Menas Salas un uz minētajām teritorijām (C(2020)08072 – 2020/2890(DEA)) 229

2021/C 445/39 Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2020. gada 6. novembra deleģēto regulu, ar ko Deleģēto regulu (ES) 2019/815 groza attiecībā uz regulatīvajos tehniskajos standartos par vienoto elektronisko ziņošanas formātu noteiktās taksonomijas 2020. gada atjauninājumu (C(2020)7523 – 2020/2865(DEA)) 231

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

2021/C 445/40 P9_TA(2020)0354

Pārejas noteikumi ELFLA un ELGF atbalstam 2021. un 2022. gadā ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru nosaka konkrētus pārejas noteikumus Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) atbalstam 2021. gadā un ar kuru attiecībā uz līdzekļiem un to sadalījumu 2021. gadam groza Regulu (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 229/2013 un (ES) Nr. 1308/2013, un ar kuru attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (COM(2019)0581 – C9-0162/2019 – 2019/0254(COD))

P9_TC1-COD(2019)0254

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 16. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/…, ar ko nosaka dažus pārejas noteikumus atbalstam no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) 2021. un 2022. gadā un ar ko attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. un 2022. gadā groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013, un attiecībā uz līdzekļiem un šāda atbalsta sadalījumu 2021. un 2022. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013 . . . 233

2021/C 445/41 P9_TA(2020)0355

Papildu resursi Covid-19 pandēmijas kontekstā: *REACT-EU* ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz ārkārtas papildu resursiem un īstenošanas kārtību mērķim "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai", lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (*REACT-EU*) (COM(2020)0451 – C9-0149/2020 – 2020/0101(COD))

P9_TC1-COD(2020)0101

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 16. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/…, ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz papildu resursiem un īstenošanas kārtību, lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (*REACT-EU*) 237

2021/C 445/42 Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (09980/1/2020 – C9-0407/2020 – 2018/0136(COD)) 238

2021/C 445/43 Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)) 240

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

2021/C 445/44 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar kuru groza Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 attiecībā uz sadarbību ar Eiropas Prokuratūru un Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai izmeklēšanas efektivitāti (10008/1/2020 – C9-0393/2020 – 2018/0170(COD)) 256

2021/C 445/45 Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (COM(2017)0085 – C8-0034/2017 – 2017/0035(COD)) 257

2021/C 445/46 P9_TA(2020)0374

Savienības rīcība "Eiropas kultūras galvaspilsētas" no 2020. līdz 2033. gadam ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par grozījumiem Lēmumā Nr. 445/2014/ES, ar ko izveido Savienības rīcību "Eiropas kultūras galvaspilsētas" no 2020. līdz 2033. gadam (COM(2020)0384) – C9-0275/2020 – 2020/0179(COD))

P9_TC1-COD(2020)0179

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 17. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2020/… par grozījumiem Lēmumā Nr. 445/2014/ES, ar ko izveido Savienības rīcību "Eiropas kultūras galvaspilsētas" no 2020. līdz 2033. gadam 267

2021/C 445/47 P9_TA(2020)0381

Daži dzelzceļa drošības un savienojamības aspekti saistībā ar Lamanša tuneli ***I

Parlamenta 2020. gada 17. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par dažiem dzelzceļa drošības un savienojamības aspektiem attiecībā uz pārrobežu infrastruktūru, kas savieno Savienību un Apvienoto Karalisti caur Lamanša pastāvīgo savienojumu (COM(2020)0782 – C9-0379/2020 – 2020/0347(COD))

P9_TC1-COD(2020)0347

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 17. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/… par dažiem dzelzceļa drošības un savienojamības aspektiem attiecībā uz pārrobežu infrastruktūru, kas savieno Savienību un Apvienoto Karalisti caur Lamanša pastāvīgo savienojumu 268

2021/C 445/48 P9_TA(2020)0389

Savienības zvejas kuģu zvejas atļaujas Apvienotās Karalistes ūdeņos un Apvienotās Karalistes zvejas kuģu zvejas darbības Savienības ūdeņos ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko attiecībā uz Savienības zvejas kuģu zvejas atļaujām Apvienotās Karalistes ūdeņos un Apvienotās Karalistes zvejas kuģu zvejas operācijām Savienības ūdeņos groza Regulu (ES) 2017/2403 (COM(2020)0830 – C9-0396/2020 – 2020/0366(COD))

P9_TC1-COD(2020)0366

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 18. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/…, ar ko groza Regulu (ES) 2017/2403 attiecībā uz Savienības zvejas kuģu zvejas atļaujām Apvienotās Karalistes ūdeņos un Apvienotās Karalistes zvejas kuģu zvejas darbībām Savienības ūdeņos 269

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

2021/C 445/49 Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz otro Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektu (13892/2020 – C9-0408/2020 – 2020/0371(BUD)) 270

2021/C 445/50 P9_TA(2020)0386

Kravu autopārvadājumu un pasažieru autopārvadājumu pamatsavienojamība pēc pārejas perioda beigām saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kopīgiem noteikumiem, kas nodrošina kravu autopārvadājumu un pasažieru autopārvadājumu pamatsavienojamību pēc Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas minētā pārejas perioda beigām (COM(2020)0826 – C9-0399/2020 – 2020/0362(COD))

P9_TC1-COD(2020)0362

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 18. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/… par kopīgiem noteikumiem, kas nodrošina kravu autopārvadājumu un pasažieru autopārvadājumu pamatsavienojamību pēc Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas paredzētā pārejas perioda beigām 294

2021/C 445/51 P9_TA(2020)0387

Gaisa pārvadājumu savienojamība pēc pārejas perioda beigām saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kopīgiem noteikumiem, ar ko nodrošina gaisa pārvadājumu pamatsavienojamību pēc Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas minētā pārejas perioda beigām (COM(2020)0827 – C9-0398/2020 – 2020/0363(COD))

P9_TC1-COD(2020)0363

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 18. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/… par kopīgiem noteikumiem, kas nodrošina gaisa pārvadājumu pamatsavienojamību pēc Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas paredzētā pārejas perioda beigām 295

2021/C 445/52 P9_TA(2020)0388

Aviācijas drošība pārejas perioda beigās saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par konkrētiem aviācijas drošības aspektiem sakarā ar to, ka beidzas pārejas periods, kas minēts Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (COM(2020)0828 – C9-0397/2020 – 2020/0364(COD))

P9_TC1-COD(2020)0364

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 18. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020 par konkrētiem aviācijas drošības aspektiem sakarā ar to, ka beidzas pārejas periods, kas paredzēts Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas 296

Izmantoto simbolu saraksts

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
**I	Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums
**II	Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums
***III	Parastā likumdošanas procedūra: trešais lasījums

(Procedūras veids ir atkarīgs no akta projektā ierosinātā juridiskā pamata.)

Parlamenta grozījumi:

Jaunais teksts ir norādīts ***treknā slīprakstā***. Svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ▌ vai svītrojumu. Aizstātās vietas norādītas, iezīmējot jauno tekstu ***treknā slīprakstā*** un dzēšot vai svītrojot tekstu, kurš tiek aizstāts.

EIROPAS PARLAMENTS

2020.–2021. GADA SESIJA

2020. gada 14.–18. decembra sēdes

PIEŅEMTIE TEKSTI

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2020)0359

Jauna Eiropas MVU stratēģija

Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra rezolūcija par jaunu stratēģiju Eiropas MVU (2020/2131(INI))

(2021/C 445/01)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punktu, kas attiecas uz iekšējo tirgu, ilgtspējīgu attīstību un sociālo tirgus ekonomiku,

— ņemot vērā Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumu 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvu 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos ([2]) (Maksājumu kavējumu direktīva),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1287/2013, ar ko izveido Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programmu (*COSME*) (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1639/2006/EK ([3]),

— ņemot vērā 2012. gada 23. oktobra rezolūciju par mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) — konkurētspēju un uzņēmējdarbības iespējām ([4]),

— ņemot vērā 2015. gada 8. septembra rezolūciju par ģimenes uzņēmumiem Eiropā ([5]),

— ņemot vērā 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai ([6]),

— ņemot vērā 2020. gada 15. maija rezolūciju par jauno daudzgadu finanšu shēmu, pašu resursiem un atveseļošanas plānu ([7]),

— ņemot vērā 2020. gada 23. jūlija rezolūciju par Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija ārkārtas sanāksmes secinājumiem ([8]),

([1]) OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.
([2]) OV L 48, 23.2.2011., 1. lpp.
([3]) OV L 347, 20.12.2013., 33. lpp.
([4]) OV C 68 E, 7.3.2014., 40. lpp.
([5]) OV C 316, 22.9.2017., 57. lpp.
([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0054.
([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0124.
([8]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0206.

— ņemot vērā Komisijas 2011. gada 23. februāra paziņojumu "Pārskats par "Eiropas mazās uzņēmējdarbības aktu"" (COM(2011)0078) un 2011. gada 12. maija attiecīgo rezolūciju ([9]),

— ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. decembra paziņojumu "Rīcības plāns, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam" (COM(2011)0870),

— ņemot vērā Komisijas 2013. gada 7. marta paziņojumu "Lietpratīgs regulējums — reaģējot uz mazo un vidējo uzņēmumu vajadzībām" (COM(2013)0122),

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 22. novembra paziņojumu "Eiropas topošie līderi: jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu atbalsta iniciatīva" (COM(2016)0733),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu "Eiropas digitālās nākotnes veidošana" (COM(2020)0067),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai" (COM(2020)0103),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "Jauna Eiropas industriālā stratēģija" (COM(2020)0102),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. marta paziņojumu "Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns "Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu"" (COM(2020)0098),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda — jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei" (COM(2020)0456),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Pielāgotā Komisijas darba programma 2020. gadam" (COM(2020)0440),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija paziņojumu "Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai" (COM(2020)0274),

— ņemot vērā 2019. gada novembrī publicēto 2018.–2019. gada ziņojumu par Eiropas MVU,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada pavasara ekonomikas prognozi,

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2020. gada 22. janvāra Īpašo ziņojumu Nr. 02/2020 "MVU instruments darbībā: efektīva un inovatīva programma, kuras īstenošanā radušās problēmas",

— ņemot vērā secinājumus, kas izdarīti 2020. gada Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksā, kas publicēts 2020. gada 11. jūnijā,

— ņemot vērā Pasaules Bankas 2020. gada jūnija ziņojumu "Pasaules ekonomikas perspektīvas",

— ņemot vērā ESAO 2019. gada 10. decembra ziņojumu "*The Missing Entrepreneurs 2019*",

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas un Kultūras un izglītības komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Juridiskās komitejas vēstuli,

— ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu (A9-0237/2020),

([9]) OV C 377 E, 7.12.2012., 102. lpp.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

A. tā kā Komisijas paziņojums "MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai" tika publicēts 2020. gada 10. martā, bet 2020. gada 11. martā PVO izdeva Covid-19 brīdinājumu par pandēmiju ([10]), kas būtiski ietekmē ekonomisko, sociālo un politisko vidi, kurā MVU veic darbību, un tagad šī stratēģija ir jāpārskata, jo ir mainījušies daudzi ekonomiskie, sociālie un politiskie apstākļi; tā kā Komisijas stratēģijā, kas tika iesniegta 2020. gada martā, joprojām ir ierosināti risinājumi gan tādām MVU strukturālām ekonomiskām, sociālām un vides problēmām, kas tiem bija jau pirms Covid-19 krīzes, gan jaunām problēmām saistībā ar zaļo un digitālo pārkārtošanos; tā kā Komisijai būtu jāiesniedz sava paziņojuma par MVU stratēģiju atjauninātā versija, kas atspoguļotu šajā rezolūcijā izklāstītos argumentus; tā kā konkurētspējas ziņā Eiropa atpaliek no citām attīstītām tautsaimniecībām, apdraudot Eiropas spēju radīt pārticību un labklājību;

B. tā kā 24 miljoni MVU ES 27 dalībvalstīs ir ekonomikas mugurkauls un pirms pandēmijas tie nodrošināja vairāk nekā pusi no ES IKP un nodarbināja aptuveni 100 miljonus darba ņēmēju; tā kā 98,9 % ES nefinanšu uzņēmējdarbības ekonomikas veido mazie uzņēmumi ar mazāk nekā 49 darbiniekiem ([11]); tā kā mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi (MMVU), ņemot vērā to lielumu un lielo darbības daudzveidību dažādās nozarēs, gan valstu, gan arī ES līmenī ir ļoti sarežģīti un neviendabīgi; tā kā MVU ir izšķiroša nozīme Eiropas industriālo vērtības ķēžu attīstībā un noturībā un tie ievērojamā mērā veicina vietējo, reģionālo un valsts ekonomiku;

C. tā kā MVU jābūt Eiropas zaļā kursa un digitālās stratēģijas centrā un MVU jānodrošina pienācīgs atbalsts ar īpaši pielāgotiem finanšu instrumentiem un MVU atbalstošu tiesisko vidi, lai tiem būtu nozīmīga loma Eiropas ekonomikas izaugsmē, kā arī Savienības plašāku stratēģisko mērķu, tostarp vides mērķu, sasniegšanā līdz 2050. gadam; tā kā rezolūcijā "Koordinēta ES rīcība Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai" Parlaments uzsvēra, ka Eiropas zaļajam kursam un digitalizācijai vajadzētu veicināt atveseļošanas un atjaunošanas stratēģiju īstenošanu pēc Covid-19 krīzes; tā kā MVU aktīvi jāiesaista un jāatbalsta ES digitālās stratēģijas un Eiropas zaļā kursa īstenošanā, lai uzlabotu to konkurētspēju un atraisīto to potenciālu digitalizācijas, inovatīvu risinājumu ieviešanas un aktuālo vides un sociālo problēmu risināšanas jomā; tā kā MVU devumam būs izšķiroša nozīme šo stratēģiju veiksmīgā īstenošanā;

D. tā kā pandēmijas izraisītā ekonomikas krīze un ar to saistītās drūmās ekonomikas izredzes ir nenosakāmu skaitu MVU un jaunuzņēmumu novedušas uz maksātnespējas robežas; tā kā 2018. gadā tikai 40 % uzņēmumu maksājumus veica noteiktajā termiņā; tā kā daudzi MVU piedzīvo likviditātes krīzi, kas ne vien negatīvi ietekmēs to ikdienas darbības, bet arī nākotnes izaugsmes izredzes, liedzot tiem pienācīgi plānot ilgtermiņa ieguldījumus;

E. tā kā ārkārtas aktīvu iegāde, ko, reaģējot uz pandēmijas izraisīto ekonomikas krīzi, veic Eiropas Centrālā banka (ECB), galvenokārt palīdz lielākiem uzņēmumiem, jo tie ir vairāk atkarīgi no parāda instrumentu komerctirgus, bet finanšu stāvokļa uzlabošanos MVU tie nenodrošina; tā kā ES un dalībvalstīm jārīkojas drosmīgi un ātri, lai pēc iespējas mazinātu ekonomiskos, sociālos un stratēģiskos riskus, kas saistīti ar šo uzņēmumu izzušanu; atzīst, ka banku aizdevumi tradicionāli ir galvenais ārējais MVU finansējuma avots Savienībā, jo banku piešķirtais finansējums nodrošina vairāk nekā trīs ceturtdaļas no MVU finansējuma, padarot MVU ļoti neaizsargātus gadījumos, kad bankas samazina aizdevumu izsniegšanu; tā kā MVU rīcībā nav instrumentu ieilgušas krīzes gadījumā un valstu pasākumiem nevajadzētu radīt negatīvu ietekmi uz ES iekšējo tirgu;

F. tā kā Covid-19 krīzes izraisītā kapitāla deficīta ietekme dažādās nozarēs, dažādu veidu uzņēmumos un dalībvalstīs nebūs vienāda, tādējādi radot atšķirības iekšējā tirgū; tā kā ir svarīgi saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, lai mazinātu konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū, un tā kā dalībvalstu izaugsmes rādītāju atšķirības ir viens no nevienmērīgas ekonomikas attīstības ES iemesliem; tā kā MVU vēl negatīvāk ietekmē nepārvaramā un bieži vien neregulētā globālā konkurence;

([10]) PVO ģenerāldirektora ievadvārdi preses brīfingā par Covid-19, 2020. gada 11. marts.
([11]) https://ec.europa.eu/growth/smes_en

G. tā kā ESAO ziņojumā par ekonomikas perspektīvu nav izslēgta iespēja, ka vēl viena smaga Covid-19 viļņa gadījumā ienākumu zudums līdz 2021. gada beigām pārsniegs ienākumu zudumu jebkurā iepriekšējā recesijā pēdējo 100 gadu laikā ([12]); tā kā pēc Covid-19 uzliesmojuma valsts atbalstam nevajadzētu radīt konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū dažādu valstu MVU starpā; tā kā pandēmija ir parādījusi, ka digitālajai pārejai ir ārkārtīgi būtiska nozīme, un ir izgaismojusi nepieciešamību digitalizēt ekonomiku, lai nodrošinātu labāku noturību nākotnē, kā arī pandēmija ir parādījusi, ka vides problēmas joprojām pastāv un tās jārisina; tā kā ES saskaras ar nopietnu globālo ekonomikas dalībnieku konkurenci; tā kā inovācija ir efektīvs līdzeklis, ar kura palīdzību MVU varētu ilgtermiņā sasniegt ilgtspējīgu izaugsmi;

H. tā kā sagaidāms, ka, ieviešot ekoloģiski ilgtspējīgas darba metodes, inovācijas un tehnoloģijas, MVU tiks radītas jaunas darbvietas un uzņēmējdarbības iespējas, vienlaikus uzlabojot to konkurētspēju un samazinot izmaksas, ja vien tiks ieviesti pareizie administratīvie, regulatīvie un tehniskie nosacījumi; tā kā daudzi MVU vēlas uzlabot savus rezultātus vides aizsardzības, resursefektivitātes un energoefektivitātes, digitālo tehnoloģiju izmantošanas un inovatīvu risinājumu ieviešanas jomā un tā kā visiem šiem faktoriem būs izšķiroša nozīme, lai atbalstītu MVU ilgtspējīgu izaugsmi un konkurētspēju ilgtermiņā, kā arī, lai tie varētu uzņemties būtisku lomu ekoinovāciju tiešā ieviešanā; tā kā šai sakarā būtu jānodrošina labāka piekļuve finansējumam un tehniskajam atbalstam;

I. tā kā Komisijas 2020. gada Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksā ([13]) ir secināts, ka daļēji starptautisko uzņēmumu negodīgas konkurences dēļ daudziem MVU joprojām nav pilnīgas piekļuves digitalizācijai un ka tie atpaliek no lieliem uzņēmumiem gan digitālo prasmju, gan uzņēmumu darbību digitalizācijas ziņā; tā kā gan digitālajā, gan arī nedigitālajā vienotajā tirgū būtu jāpiemēro vienādi noteikumi, lai nodrošinātu vienādus konkurences apstākļus, izvairoties no negatīvas ietekmes uz darba un sociālajām tiesībām; tā kā datu izmantošana var nodrošināt konkurences priekšrocību un dot iespēju MVU izmantot digitālās pārkārtošanās sniegtos ieguvumus un tā kā, pievēršoties digitālās pratības un prasmju veicināšanai, vienlaikus jāsekmē ES ieguldījumi digitālajā infrastruktūrā un jāuzlabo datu pieejamība MVU un godīga uzņēmējdarbības struktūra un tiesiskais regulējums visu veidu tirgos, tādos kā uzņēmumu darījumi ar uzņēmumiem, uzņēmumu darījumi ar patērētājiem un uzņēmumu darījumi ar valdību;

J. tā kā viena no galvenajām problēmām, kas liedz izmantot digitalizācijas iespējas, ir kvalificētu darbinieku piesaiste; tā kā Komisijai, dalībvalstīm un vietējām pašvaldībām būtu jārīkojas, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi ar mērķi nodrošināt MVU konkurētspēju un Savienības ilgtspējīgu un ilglaicīgu ekonomisko izaugsmi; tā kā Savienības MVU stratēģija varētu sniegt iespēju veicināt nepietiekami pārstāvēto cilvēku grupu uzņēmējdarbības kultūru un radīt viņiem iespēju pilnībā izmantot iespējas, ko sniedz digitālā un zaļā pārkārtošanās;

K. tā kā uzņēmējdarbības kultūras veicināšana var nodrošināt to, ka MVU pilnībā iesaistās divējādās pārkārtošanās procesā un izmanto tā sniegtos ieguvumus, kā arī veicināt darbvietu radīšanu un tādējādi palielināt MVU ietekmi uz darba tirgu; tā kā sievietes veido 52 % no kopējā Eiropas iedzīvotāju skaita, bet ES pašnodarbināti ir tikai 34,4 % sieviešu un 30 % darbojas jaunuzņēmumos ([14]); tā kā sieviešu radošums un uzņēmējdarbības potenciāls joprojām nav pietiekami izmantots un būtu jāturpina pilnveidot;

L. tā kā būtu jāsamazina regulējuma radītais slogs, piemēram, finanšu izmaksas un atbilstības nodrošināšanas radītās apgrūtinājuma izmaksas, ko rada pārmērīgs regulējums un pārāk sarežģītas administratīvās procedūras, tostarp problēmas saistībā ar patentu tiesvedību, piemēram, intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā, kā arī saistībā ar finansējuma iegūšanas iespējām; tā kā inovācija nav saistīta ar regulējumu, bet to veicina sadarbības centieni, ko uzņēmumi īsteno, lai apmainītos ar zināšanām un informāciju un lai apvienotu ierosmes un finansējumu ar partneriem plašāku inovācijas sistēmu ietvaros; tā kā dotācijas parasti izmanto biežāk nekā nodokļu kredītus, lai sasniegtu MVU vai darbības, kurās MVU, visticamāk, varētu iesaistīties;

([12]) ESAO ekonomikas perspektīva, 2020. gads, I izdevums.

([13]) https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi

([14]) *Innovation Finance Advisory* ziņojums Eiropas Komisijas un Eiropas Investīciju bankai "*Funding women entrepreneurs — How to empower growth*" (Sieviešu uzņēmēju finansēšana — kā veicināt izaugsmi), 2020. gada jūnijs.

M. tā kā ES MVU definīcija ir minēta vairāk nekā 100 ES tiesību aktos, kas aptver plašu ES politikas jomu klāstu; tā kā Komisija turpinās izvērtēt pašreizējo definīciju un ziņos par pavisam nesen rīkotajā sabiedriskajā apspriešanā izvirzītajiem konkrētiem jautājumiem, piemēram, par sarežģītajām īpašumtiesību struktūrām vai iespējamo tehnoloģiskās iesīkstes efektu; tā kā Komisijai joprojām ir jāpilda Eiropas Savienības Tiesas 2016. gada 15. septembra spriedums, kurā ir prasīts precizēt neatkarības un autonomijas kritērijus;

N. tā kā mikrouzņēmumi veido ievērojamu daļu no Eiropas MVU un ļoti bieži saskaras ar grūtībām piekļūt finansējumam, kā arī iegūt informāciju par iespējām, kas ir pieejamas Eiropas un valsts līmenī; tā kā šī uzņēmumu kategorija ir arī ļoti smagi cietusi Covid-19 krīzē un, neskarot MVU pašreizējo definīciju, ir pelnījusi saņemt lielāku palīdzību un efektīvāku atbalstu;

O. tā kā vidējas kapitalizācijas uzņēmumi būtiski veicina nodarbinātību un izaugsmi, it īpaši vairākās dalībvalstīs; tā kā Komisijai *REFIT* iniciatīvas ietvaros būtu jāizvērtē nepieciešamība nodalīt vidējas kapitalizācijas uzņēmumu definīciju, lai varētu veikt mērķtiecīgus pasākumus, vienlaikus nodrošinot, ka tādējādi netiek paplašināta esošā MVU definīciju vai jebkādā veidā apdraudēts atbalsts MVU,

Strukturālās problēmas pirms Covid-19 krīzes

1. atzinīgi vērtē MVU stratēģiju un piekrīt Komisijas viedoklim, ka MVU ir būtiski svarīgi Eiropas ekonomikai; uzsver, ka MVU stratēģija ir jāpārskata, ņemot vērā Covid-19 krīzi, taču vienlaikus jāturpina koncentrēties uz to, lai tiktu veicināta pāreja uz sociāli, ekonomiski un ekoloģiski noturīgu sabiedrību un konkurētspējīgu ekonomiku, un tādēļ aicina MVU stratēģiju pielāgot rūpniecības stratēģijai, Eiropas Datu stratēģijai ([15]) un Eiropas zaļajam kursam, lai aktīvi iesaistītu un atbalstītu visus MVU divējādās pārkārtošanās procesā nolūkā uzlabot konkurētspēju un panākt ilgtermiņa izaugsmi un labāku noturību;

2. tāpat aicina veikt pasākumus, lai uzlabotu vidi uzņēmumu veidošanai un stiprinātu uzņēmējdarbības garu, tostarp samazinot MVU administratīvo slogu; šai sakarā prasa pieņemt MVU rīcības plānu, nosakot skaidrus mērķus, starpposma mērķus un termiņus, papildinot to ar regulāru uzraudzību, ziņošanu un vērtēšanu; šai sakarā uzsver, ka jāveicina uzņēmējdarbības gars Savienībā un jānodrošina apstākļi, kas ļaus jauniem uzņēmumiem un esošajiem MVU attīstīties un ieviest inovācijas, tādējādi veicinot Savienības ekonomisko, sociālo un ekoloģisko ilgtspēju un ekonomikas konkurētspēju;

3. atzīst, ka pārmērīgs administratīvais un regulatīvais slogs ierobežo MVU spēju attīstīties, jo tiem trūkst nepieciešamo resursu, lai izpildītu sarežģītās birokrātiskās prasības;

4. tādēļ atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos ieviest principu "viens pieņemts — viens atcelts", taču atgādina, ka patlaban tas palicis tikai tiesību aktos un ka tas nav pietiekams mērķis, un uzsver, ka dalībvalstīm jāizvairās no pārmērīgas reglamentēšanas, kas būtu pirmais solis, lai ierobežotu jauna regulējuma vilni; atgādina, ka publiskajai pārvaldei gan Eiropas, gan valstu līmenī ir izšķiroša nozīme uzņēmējdarbības atvieglošanā un, piemēram, tādu ieguldījumu veicināšanā, lai uzlabotu ekonomikas konkurētspēju, vienlaikus garantējot augstākos pārredzamības un darba ņēmēju veselības, tiesību un drošības, kā arī vides aizsardzības standartus;

5. tādēļ aicina dalībvalstis un Komisiju atzīt, ka ir nepieciešams labāks regulējums un vienkāršošana, un pieņemt ceļvedi ar konkrētiem un saistošiem mērķiem un rādītājiem, kas būtu svarīgs priekšnoteikums mūsu ekonomikas spējai atveseļoties un ieviest inovācijas, kā arī ES uzņēmumu konkurētspējas nodrošināšanai; norāda, ka vairākas dalībvalstis ir noteikušas kvantitatīvus mērķus — par 30 % samazināt administratīvo slogu ([16]), un aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk pēc ietekmes novērtējuma veikšanas, taču ne vēlāk kā līdz 2021. gada jūnijam un pirms Komisijas paziņojuma pieņemšanas, noteikt vērienīgus un saistošus kvantitatīvus un kvalitatīvus ES līmeņa mērķus administratīvā sloga mazināšanai;

([15]) Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojums "Eiropas Datu stratēģija" (COM(2020)0066).

([16]) Eiropas politikas pētījumu centra ziņojums Vācijas Ekonomikas un enerģētikas ministrijai "*Feasibility Study: Introducing 'one-in-one-out' in the European Commission*" (Priekšizpēte: principa "viens pieņemts — viens atcelts" ieviešana Eiropas Komisijā), 2019. gada 5. decembris.

6. norāda, ka šajā ceļvedī būtu jānosaka jomas, kurās MVU administratīvais un regulatīvais slogs būtu ievērojami jāsamazina, lai samazinātu atbilstības izmaksas, tostarp birokrātiju, un palīdzētu dalībvalstīm ātri samazināt noteikumu daudzumu, vienlaikus nodrošinot darba ņēmēju tiesību, kā arī sociālo un veselības standartu ievērošanu un vides aizsardzību; uzver — lai uzraudzītu birokrātijas mazināšanas pasākumu efektivitāti, ir svarīgi šādus pasākumus novērtēt arī *ex post*, ņemot vērā MVU intereses un nemazinot darba ņēmēju tiesības;

7. aicina vienlaikus ar tiesiskā regulējuma saskaņošanu īstenot pārdomātu digitalizāciju, vienkāršot lietošanu, izstrādāt racionālākas procedūras un uzlabot privāto datu apstrādes procedūru drošību; šai sakarā prasa lielāku un mērķtiecīgāku valsts un ES līmeņa tehnisko un administratīvo palīdzību, paraugprakses apmaiņu un mācību iespējas MVU; aicina Komisiju pārvaldīt reālu vienotu digitālo kontaktpunktu, kur saņemt atbildes uz visiem jautājumiem par to, kā MVU var ES saņemt finansējumu, un nodrošināt, ka ES atbalsta shēmas, tostarp laikposmam pēc Covid-19 krīzes, ietver spēcīgu MVU komponentu;

8. atzinīgi vērtē līdz šim sasniegto, piemērojot labāka regulējuma principus; norāda, ka ir jāturpina virzība, jo īpaši veidlapu un procedūru vienkāršošanas un standartizācijas ziņā, gan ES, gan dalībvalstu līmenī konsekventi īstenojot vienreizējas iesniegšanas un "digitāls pēc noklusējuma" principus, kā arī administratīvā sloga samazināšanas ziņā kopumā;

9. aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt Covid-19 krīzes ietekmi uz MVU un ņemt vērā MVU paustās bažas saistībā ar Covid-19 krīzi, veicot ietekmes novērtējumus pirms tiesību aktu ierosināšanas;

10. tādēļ aicina veikt saistošu testu, kura ietvaros iespējams noteikt tiesību aktu priekšlikumu izmaksas un sniegtos ieguvumus attiecībā uz MVU, tostarp to ekonomisko ietekmi, kā arī ietekmi uz MVU darbiniekiem; sagaida, ka MVU testa rezultāti pilnībā tiks ņemti vērā visos tiesību aktu priekšlikumos un ka tie skaidri parādīs, kā panākt vienkāršošanu un, ja iespējams, ļaus formulēt papildu ieteikumus, lai izvairītos no nevajadzīga administratīvā vai regulatīvā sloga MVU; atgādina, ka ES likumdošanas procesā galvenā vērība jāpievērš ietekmes novērtējumu kvalitātei, nevis iniciatīvu izstrādes ātrumam; aicina dalībvalstis vākt paraugpraksi un to popularizēt, kā arī izstrādāt pamatnostādnes sistemātiskai MVU testu izpildei arī valsts līmenī;

11. aicina Komisiju nodrošināt Regulējuma kontroles padomes (RKP) efektivitāti un veiksmīgu darbību, panākot, ka lielākā daļa tās locekļu ir ārējie eksperti, kā arī nodrošinot Kopīgā pētniecības centra atbalstu; atkārtoti norāda, ka ir jānodrošina RKP un tās darba neatkarība, pārredzamība un objektivitāte un ka RKP locekļus nevajadzētu pakļaut nekādai politiskai kontrolei, kā arī nevajadzētu pieļaut to interešu konfliktu vai objektivitātes trūkumu; prasa Komisijai pienācīgi līdzsvarot lielo un mazo uzņēmumu pārstāvību visās attiecīgajās struktūrās un komitejās, kas saistītas ar ES politikas veidošanu, tostarp Regulējuma kontroles padomē (RSB); uzskata, ka, ņemot vērā MVU lielo daudzveidību Eiropā, patlaban spēkā esošā prasība nodrošināt, lai RSB būtu tikai viens MVU pārstāvis, kas pārstāv visu nozaru MVU, ir nepietiekama;

12. aicina aktīvāk īstenot Eiropas Mazās uzņēmējdarbības aktu "*Small Business Act*"; uzsver, ka konsekventi jāpiemēro princips "vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem" un jāstiprina princips "koncentrēties uz svarīgām lietām un nepievērst tik lielu uzmanību sīkumiem", lai nodrošinātu pienācīgu uzmanību MVU ES un valsts tiesību aktos un lai tie būtu pamats jaunai starpiestāžu apņēmībai samazināt administratīvo slogu;

13. ņem vērā Komisijas plānu iecelt īpašu ES MVU sūtni, lai izgaismotu MVU problēmas, un aicina Komisiju MVU sūtni iecelt centrālā struktūrvienībā Komisijas priekšsēdētāja pakļautībā, lai visos ģenerāldirektorātos nodrošinātu MVU jautājumu pārraudzību; aicina Komisiju izmantot esošo MVU darbības pārskata procesu un iesaistīties ikgadējās debatēs par stāvokli Savienības MVU, ko paredzēts rīkot Eiropas Parlamenta plenārsēdē; uzsver iespēju stiprināt sadarbību starp MVU sūtņu tīklu un valstu un vietējām organizācijām, kas pārstāv MVU;

14. uzskata, ka ES mērķiem ilgtspējas un digitalizācijas jomā būtu jānodrošina visi atbilstīgie finanšu un citi resursi, lai dalībvalstis varētu veicināt MVU pārveidi šajā jomā, un jo īpaši svarīgi tas ir vismazāk attīstītajos reģionos; uzsver, ka šādi

mērķi nevar būt pretrunīgi un ka tiem, tieši otrādi, jābūt savstarpēji pastiprinošiem un saistītiem ar pasākumiem, lai aizsargātu nodarbinātību, ievērojot tiesības un nodrošinot labākus darba apstākļus;

15. pauž nožēlu, ka MVU finansējuma pieejamības jomā ir pieredzējuši vairāk grūtību nekā lielie uzņēmumi, kuru iemesli cita starpā ir dažādi monetārie pasākumi un regulējums; šai sakarā ierosina veikt pasākumus, lai uzlabotu MVU, tostarp mikrouzņēmumu un jaunuzņēmumu, piekļuvi kreditēšanai; atgādina, ka MVU rīcībā parasti nav pietiekamu finanšu līdzekļu un cilvēkresursu, lai vienlīdzīgi ar citām ieinteresētajām personām, jo īpaši starptautiskām korporācijām, piedalītos piekļuves finanšu instrumentiem ieguves procesā;

16. ir nobažījies par to, ka lielākajai daļai MVU — jo īpaši tiem, kam ir ierobežots kapitāls, — EIB finansējuma pozīcijas ir grūti pieejamas, un prasa nodrošināt, lai pieejamības nosacījumos tiktu ņemta vērā MVU aktīvāka iesaiste; pauž nožēlu par to, ka daudzi MVU, tostarp mikrouzņēmumi un jaunuzņēmumi, nevar piekļūt ES finansējumam, jo tiem trūkst informācijas par pieejamajiem instrumentiem, kā arī attiecīgās procedūras ir lēnas un atbilstības kritēriji — pārāk sarežģīti; aicina Komisiju mazināt šādus šķēršļus un turpmāk, vienkāršojot procedūras, nodrošinot piekļuvi informācijai tiešsaistē un turpinot atbalstīt iniciatīvas, kas paredzētas tieši MVU un mikrouzņēmumiem;

17. šai sakarā atgādina dalībvalstīm un Komisijai, ka nekavējoties jāatjauno MVU likviditāte, lai nodrošinātu to pamata darbību veikšanu, un brīdina, ka pēc Covid-19 krīzes MVU, it īpaši mikrouzņēmumu, dzīvotspēja, ņemot vērā to strukturālos trūkumus salīdzinājumā ar lielākiem uzņēmumiem, būs atkarīga no ātras lēmumu pieņemšanas, atbilstīga finansējuma pieejamības un likviditātes ātras pieejamības;

18. aicina Komisiju un dalībvalstis pēc iespējas efektīvāk izmantot nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS) paredzētos ES instrumentus atbilstīgi vietējo kopienu īpašajām vajadzībām un, kad iespējams, ņemot vērā esošās nozaru un valstu īpatnības; atgādina, ka tiek sagaidīts, ka minētie instrumenti veicinās ieguldījumus MVU;

19. pauž nožēlu, ka atveseļošanas plānā maz uzmanības ir veltīts MVU, un prasa veikt pasākumus, kas nodrošina, ka minētais plāns ir pieejams MVU;

20. aicina Komisiju labāk pielāgot ES finansējumu, lai veicinātu aktīvāku augsto tehnoloģiju un inovatīvu MVU, kas nav saistīti ar digitālo nozari, iesaisti, un aicina arī izstrādāt jaunus ES instrumentus, lai ņemtu vērā to, vai MVU var gudri izmantot finansējumu un vai tas pielāgots MVU vajadzīgām, kā arī, lai nodrošinātu, ka MVU var gūt tādu pašu labumu kā visi pārējie vērtības ķēdē iesaistītie partneri, veicinot Eiropas globālo konkurētspēju; atgādina — lai palīdzētu jaunuzņēmumiem attīstīties, ir ļoti svarīgi nodrošināt mērķtiecīgā kapitāla piedāvājumu, kura mērķis ir izmantot ilgtermiņa ieguldījumu sniegtos ieguvumus un kura sniedzēji spēj saglabāt savus ieguldījumus pat īslaicīgi nelabvēlīgos apstākļos;

21. uzsver, ka ES struktūrām ir vajadzīga proaktīva pieeja vietējiem, reģionālajiem un valsts līmeņa MVU tīkliem un organizācijām, lai laikus sniegtu informāciju un norādījumus par pieejamā un plānotā ES finansējuma iespēju izmantošanu; atgādina Komisijai, ka ir jāizmanto visi pieejamie saziņas līdzekļi, kā arī konkursi studentiem un jaunajiem uzņēmējiem;

22. mudina dalībvalstis garantēt MVU, tostarp tiem, kuru uzņēmējdarbības modelis ir balstīts uz nemateriāliem aktīviem, nediskriminējošu piekļuvi banku aizdevumiem; atgādina, ka finansējuma pieejamība ir būtisks faktors, kas veicina izaugsmi, ilgtspējīgu pārveidi un inovāciju, un aicina nodrošināt lielāku atbalstu inovatīviem uzņēmējdarbības modeļiem; pauž nožēlu par kreditēšanas nosacījumu atšķirībām MVU dažādās ES dalībvalstīs un aicina dalībvalstis sadarboties ar finanšu un banku nozari saistībā ar to pienākumu nodrošināt MVU pilnīgu un taisnīgu piekļuvi banku aizdevumiem;

23. uzsver, ka finansējuma pieejamība kapitāla tirgos vien nebūs pietiekama, lai nodrošinātu atbilstīgus risinājumus MVU, un uzskata, ka finanšu pakalpojumu nozarei jābūt stabilai un jāpiedāvā MVU, mikrouzņēmumiem un pašnodarbinātajiem plašs un izmaksu ziņā efektīvs īpaši pielāgotu finansēšanas risinājumu klāsts; šajā ziņā uzsver, cik svarīgi ir tradicionālie banku darbības modeļi, tostarp mazās reģionālās bankas un krājkooperatīvi; aicina EIB ciešāk sadarboties ar saviem finanšu starpniekiem dalībvalstīs, lai izplatītu attiecīgo informāciju MVU un tādējādi uzlabotu to piekļuvi finansējumam;

Jauni uzdevumi, kas izriet no Covid-19 pandēmijas

24. atgādina, ka MVU ir ātri jānodrošina likviditāte, vienlaikus pastiprinot arī MVU rekapitalizācijas pasākumus; aicina dalībvalstis un Komisiju risināt maksājumu kavējumu problēmu, kas MVU joprojām rada ievērojamas likviditātes grūtības, kā arī aicina dalībvalstis, kuras to vēl nav izdarījušas, īstenot Maksājumu kavējumu direktīvu, it īpaši attiecībā uz valsts pārvaldi un uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem;

25. aicina Komisiju stiprināt Maksājumu kavējumu direktīvas uzraudzību un izpildes panākšanu, kā arī izvērtēt nepieciešamību to pārskatīt, lai savlaicīgi maksājumi iekšējā tirgū kļūtu par normu gan uzņēmumu darījumos ar uzņēmumiem, it īpaši lielāku uzņēmumu darījumos ar mazākiem uzņēmumiem, un uzņēmumu darījumos ar valdību; aicina iestādes Eiropas, valstu, reģionālā un vietējā līmenī rādīt piemēru, vienmēr savlaicīgi veicot maksājumu MVU, un šai sakarā aicina aktīvi izmantot pārkāpumu procedūras gadījumos, kad direktīva netiek pienācīgi īstenota;

26. atzīst, ka ir nepieciešams uz laiku atvieglot valsts atbalsta noteikumus un ka ir jāatzīst, ka tie ir veicinājuši pasākumu nevienādu piemērošanu Savienībā; aicina Komisiju un Padomi ātri rīkoties, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp dalībvalstīm;

27. norāda, ka visās turpmākā valsts atbalsta noteikumu izvērtēšanās un pārskatīšanās pienācīgi būtu jāņem vērā īpašie apstākļi un ģeogrāfiskie trūkumi, kas ietekmē MVU nomaļos reģionos, tostarp salās, tālākos reģionos un kalnainos apvidos, kā arī citos reģionos, tostarp tādos, kas nav nomaļi, kurus ietekmē nepieredzētas dabas katastrofas;

28. pauž nopietnas bažas par to, ka Covid-19 krīze vissmagāk skārusi tādas nozares kā tūrisms, viesmīlība, kultūra, radošā nozare, transports un gadatirgu un pasākumu organizēšana, kuras lielākoties veido MVU; uzsver, ka ir svarīgi nekavējoties turpināt īstenot pasākumus, kuru mērķis ir atjaunot un saglabāt ceļotāju un operatoru uzticību; uzsver, ka šajās nozarēs ir jāsamazina administratīvais slogs un regulējums, kas rada izmaksas, kā arī jānosaka, kā virzīties uz nozares atveseļošanu kā arī skartajās nozarēs jānodrošina strādājošo tiesību aizsardzība; atgādina, ka ir svarīgi uzlabot kultūras un radošās nozares MVU piekļuvi digitālajām tehnoloģijām un atbalsta programmām, jo Covid-19 krīze ir pierādījusi, ka tām ir izšķiroša nozīme mūsu ekonomikā un sociālajā dzīvē;

29. aicina dalībvalstis par galveno politisko prioritāti noteikt nodarbinātības aizsardzību un MVU un jaunuzņēmumu dzīvotspēju, ierosinot konkrētus pasākumus ekonomiski dzīvotspējīgu MVU un jaunuzņēmumu, kas pakļauti maksātnespējas riskam, atbalstam, it īpaši ņemot vērā to, ka ir atcelts Eiropas Padomes ierosinātais Maksātspējas atbalsta instruments; ņem vērā Eiropas pagaidu atbalsta instrumenta bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) iniciatīvu, kuras mērķis ir segt valstu saīsināta darba laika shēmu izmaksas; aicina Komisiju aktīvi palīdzēt dalībvalstīm transponēt Direktīvu par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu ([17]), lai grūtībās nonākušiem MVU sniegtu reālu otro iespēju;

30. norāda, ka Covid-19 krīze ir mudinājusi MVU izmantot inovatīvas tehnoloģijas, jaunus darba organizācijas veidus un digitālās uzņēmējdarbības modeļus, piemēram, e-komerciju, sadarbīgo ekonomiku un tāldarbu; norāda, ka daudzi MVU ir centušies pielāgoties jaunajiem apstākļiem, un šai sakarā aicina Komisiju nodrošināt, ka pētniecības un inovācijas ieguldījumu jomā tiek veicināta MVU iesaiste, vienlaikus nodrošinot līdzsvaru starp intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu un inovācijas nepieciešamību; aicina arī šajā procesā ievērot darba ņēmēju tiesības;

31. atgādina, ka MVU inovācija ir ražīguma un iekļaujošas izaugsmes galvenais virzītājspēks un var palīdzēt atrisināt globālas un sabiedrības problēmas un nodrošināt labākus darba apstākļus; atgādina, ka tehnoloģiju attīstība un digitalizācija paplašina MVU inovācijas un labklājības iespējas, paātrina zināšanu izplatīšanu, jaunu uzņēmējdarbības modeļu radīšanu un pastiprina šo uzņēmu spēju paātrināt paplašināšanos;

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Direktīva (ES) 2019/1023 par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, par parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un par pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (OV L 172, 26.6.2019., 18. lpp.).

32. uzsver, ka ar ieguldījumiem inovācijā būtu jānosaka par prioritāti ekosistēmas, kas iekļauj MVU un kas stiprina līdzdalīgu iesaistīšanos izcilu tehnoloģiju radīšanā, sagatavošanā līdz gatavībai un nodošanā rūpniecībai, kā arī jaunu tehnoloģiju ieviešanu; tādēļ uzsver, ka būtiska nozīme ir mērķtiecīgai publiskai politikai, lai atbalstītu horizontālās vajadzības, kas saistītas ar digitālās pārveides procesiem mikrouzņēmumos un MVU, piemēram, pārskatu sniegšanas pienākumu vienkāršošanu, un aicina dalībvalstis izstrādāt izmēģinājuma iniciatīvas, lai paātrinātu e-tirdzniecības risinājumu ieviešanu MVU, piemēram, piedāvājot apmācību un konsultācijas, tehnisko palīdzību, paraupgraksi vai zināšanu trīsstūra (izglītība, pētniecība un inovācija) integrēšanu un iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas un vietējās iestādes;

33. atzinīgi vērtē MVU iekļaušanu Eiropas kosmosa programmās, kā arī daudzu lejupējo pakalpojumu un lietojumu izstrādē; atzīst MVU būtisko nozīmi aizsardzības piegādes ķēdēs Eiropā;

34. atzinīgi vērtē Komisijas solījumu uzsākt paātrinātas apmācības programmu, piedāvājot intensīvos digitālās apmācības kursus, lai mikrouzņēmumu un MVU darbinieki varētu iegūt prasmes tādās jomās kā MI, kiberdrošība un sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas; uzsver, ka pirms MVU paredzētu intensīvo digitālās apmācības kursu izstrādes programmas "Digitālā Eiropa" ietvaros būtu jāīsteno subsidētas programmas, kas MVU īpašniekiem un vadītājiem nodrošinātu iespēju apzināt digitālās vajadzības un iespējas; norāda, ka kvalificēts darbaspēks ir ļoti svarīgs plaukstošai MVU darbībai un ļauj tiem sekmīgi tikt galā ne vien ar zaļo un digitālo pārkārtošanos, bet arī ar šiem uzņēmumiem jau ierastajām grūtībām;

35. pauž nožēlu par to, ka tikai 17 % MVU līdz šim ir sekmīgi integrējuši digitālās tehnoloģijas savos uzņēmumos; aicina stiprināt darbības, lai novērstu prasmju neatbilstību un trūkumu un nodrošinātu MVU darbinieku digitālo prasību un prasmes, kā arī uzlabot ne tikai kreditēšanas un piegādes ķēžu pārvaldības prasmes strauji mainīgā darba tirgū, bet arī prasmes saistībā ar publisko iepirkumu un finanšu prasību, ņemot vērā Covid-19 krīzes radītas pārmaiņas;

36. uzsver, ka jāveicina ieguldījumi jaunās MVU arodmācības un māceklības programmās; šai sakarā prasa izstrādāt konkrētu pieeju digitālajām prasmēm, kas vajadzīgas tieši mikrouzņēmumiem; uzsver Komisijas Prasmju programmas iespējamo nozīmi šai sakarā un norāda, ka, lai likvidētu plaisu digitālajā un inovācijas jomā, ir jāpalielina absolventu īpatsvars *STEM* programmās, kā arī jānovērš atalgojuma plaisa, ar kuru saskaras sievietes šajās jomās; šajā ziņā atzinīgi vērtē Prasmju programmu Eiropai;

37. ņem vērā Komisijas balto grāmatu par mākslīgo intelektu (COM(2020)0065) un tās nostāju, ka katrā dalībvalstī jābūt vismaz vienam digitālo inovāciju centram ar augstu specializāciju MI jomā;

38. mudina Komisiju atbalstīt MVU centienus cita starpā atjaunot novecojušu aprīkojumu, veicināt zināšanu pārnesi un noteikt tehnoloģiju efektīvākos lietojumus, piemēram, MI izmantošanu rūpniecībā, kā arī paaugstināt darbaspēka kvalifikāciju, nodrošinot steidzami nepieciešamas prasmes, lai varētu veikt aktīvu attālinātu kontroli, ražošanas uzraudzību un sadarbību ar darbiniekiem, kā arī ieviest ekoloģiski ilgtspējīgus uzņēmējdarbības modeļus un aprites ekonomikas pieejas un panākt energoefektivitāti un resursefektivitāti, ņemot vērā, ka digitālajām prasmēm šai sakarā bieži vien ir izšķiroša nozīme un tās ļauj saglabāt MVU konkurētspēju; aicina Komisiju apsvērt arī MVU vaučeru programmas ieviešanu minēto pasākumu atbalstam;

39. aicina veikt pasākumus, lai likvidētu zināšanu un prasmju trūkumu MVU saistībā ar ekoloģiski ilgtspējīgām tehnoloģijām, praksi un uzņēmējdarbības modeļiem, it īpaši nozarēs, kurās ir jāveic būtiskas pārmaiņas, lai sasniegtu mērķus ilgtspējīgas enerģijas un vides jomā;

40. atgādina, cik nozīmīgi ir tādi instrumenti kā Eiropas Biznesa atbalsta tīkls un Eiropas digitālās inovācijas centri, kas var veicināt MVU internacionalizāciju, digitalizāciju un inovāciju vietējā līmenī un arī vides jomā, un ka ir svarīgi palīdzēt nodrošināt to piemērotību mērķiem; aicina Komisiju veikt šo instrumentu rūpīgu termiņa vidusposma un *ex post* novērtējumu, visa vērtēšanas procesa gaitā apspriežoties ar MVU pārstāvjiem, lai nodrošinātu, ka šie tīkli efektīvi nodrošina ieguvumu MVU;

41. uzsver izšķirošo nozīmi, kāda ir nepersondatu un tehnoloģiju pārnesei no akadēmiskajām aprindām MVU, un uzsver, ka ir svarīgi izveidot Eiropas datu telpas nediskriminējošai, uzticamai un drošai nepersondatu apmaiņai, lai, izmantojot atvērto datu modeli, palielinātu datu plūsmas starp uzņēmumiem un ar valdībām;

42. aicina kā galveno priekšnosacījumu digitalizācijas uzlabošanai un efektīvas pārveides īstenošanai papildus pieņemt stingrāku politiku, lai MVU vajadzībām uzlabotu interneta infrastruktūru un savienojamības apstākļus nomaļākos apgabalos; aicina Komisiju apsvērt iespēju noteikt saistošus savienojamības mērķrādītājus;

Atveseļošanas stratēģija

43. uzstāj, ka programma "Apvārsnis Eiropa" ir prioritāte un tai ir vajadzīgs stabils kopējais finansējums; aicina ievērojamu tā daļu atvēlēt MVU, tostarp Eiropas Inovācijas padomes MVU komponentiem, un aicina Komisiju un dalībvalstis, kad vien iespējams, nodrošināt, ka tādi pētniecības un inovācijas instrumenti kā *EIC Accelerator* piedāvā ātras iespējas MVU un jaunuzņēmumiem, kas izstrādā inovatīvas tehnoloģijas;

44. aicina nodrošināt visaptverošas ES pētniecības un inovācijas politikas un instrumentu pēc iespējas lielāku neitralitāti nozaru ziņā un sniegt lielāku atbalstu ne tikai tiem MVU un mikrouzņēmumiem, kas jau aktīvi īsteno inovācijas centienus, bet atbilstīgi vajadzībām atbalstīt arī tos uzņēmumus, kuri šajā ziņā atpaliek, jo īpaši tradicionālajās ražošanas nozarēs; aicina lielāku daļu Eiropas līmeņa pētniecības un inovācijas finansējuma atvēlēt nedigitālajiem MVU, kā arī MVU, kuri vēlas uzlabot savus rezultātus vides aizsardzības un resursefektivitātes jomā;

45. uzsver, ka kopīgs darbs un sadarbība ir būtiski svarīgas dimensijas MVU snieguma uzlabošanai; norāda, ka šai sakarā būtu aktīvāk jāveicina un jāatbalsta klasteru un partnerību veidošana ar visiem zināšanu trīsstūra (izglītība, pētniecība un inovācija) dalībniekiem, samazinot administratīvo slogu, vienkāršojot procedūras un veidojot koplietošanas pakalpojumu iespējas MVU, kuri iesaistās klasteros; tāpat aicina Komisiju nodrošināt, ka programmas "Apvārsnis Eiropa" partnerības un misijas īstenošanas gaitā ir pārredzamas un iekļaujošas, jo īpaši attiecībā uz MVU līdzdalību, to stratēģiskās pētniecības programmas izveidi un gada darba programmām; uzsver, ka ir jānodrošina godīgas procedūras secinājumu un galīgo rezultātu kopīgošanai atbilstīgi principam "tik atvērts, cik iespējams, tik slēgts, cik nepieciešams";

46. uzsver arī Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta un tā zināšanu un inovāciju kopienu potenciālu, jo tie piedāvā efektīvu iespēju stiprināt MVU, pētniecības centru un augstskolu sadarbību, lai veicinātu vietējo uzņēmējdarbību un risinātu visneatliekamākās mūsu laikmeta sabiedrības problēmas;

47. aicina Komisiju un dalībvalstis ieguldīt līdzekļus cita starpā datu ekonomikā, mākslīgajā intelektā, viedajā ražošanā, lietu internetā (IoT) un kvantu datošanā un nodrošināt spēcīgu MVU komponentu šajās jomās; pauž nožēlu, ka vairākumam MVU nav piekļuves pašu ģenerētajiem datiem; šajā ziņā atzinīgi vērtē Eiropas Datu stratēģiju, kas izstrādāta, lai izveidotu faktisku datu tirgu, kuram MVU varēs viegli piekļūt un izmantot datus visos tirgus segmentos, proti, uzņēmumu darījumos ar patērētājiem, ar uzņēmumiem un ar valdību;

48. aicina dalībvalstis savās valsts stratēģijās inovācijas jomā nodrošināt atbalstu MVU inovācijas iespējām, kas tiem nepieciešamas, un palielināt sinerģijas ar citām ES programmām; šai sakarā uzsver inovatīvu MVU nozīmi, kas specializējas inovatīvu tehnoloģiju attīstībā;

49. uzsver, ka ir jāuzlabo MVU īpašnieku un vadītāju, MVU apvienību un atbalsta organizāciju informētība par ekoloģiski efektīvāku tehnoloģiju finansēšanas iespējām, par pakalpojumu līgumu slēgšanu (piemēram, par konsultācijām, izaugsmes vadību un apmācību) saistībā ar ekodizainu un resursu efektīvu izmantošanu un pārvaldību, kā arī par zaļo uzņēmējdarbību un zaļajām tehnoloģijām, produktiem un pakalpojumiem;

50. uzsver, ka ieguldījumi jaunās un videi nekaitīgās tehnoloģijās Eiropas zaļo kursu var padarīt par jaunu izaugsmes stratēģiju, kas var nodrošināt ieguvumu MVU un veicināt to inovācijas potenciālu;

51. atzīst — lai gan daudzi MVU grib ieguldīt līdzekļus energoefektīvos, videi nekaitīgos aprites procesos, produktos un pakalpojumos, viņi to nespēj ievērojamu — jo īpaši finansiālu — šķēršļu dēļ; aicina Komisiju un dalībvalstis samazināt regulatīvo slogu un likvidēt šos šķēršļus, ieviešot atbalstošu tiesisko regulējumu un tehniskā un finansiālā atbalsta shēmas, tostarp privātā sektora ieguldījumu jomā, lai MVU varētu veiksmīgi un ātri ieviest videi nekaitīgu praksi, produktus, procesus un pakalpojumus; uzskata, ka pastiprinātai un mērķtiecīgai tehniskai un finansiālai palīdzībai būs izšķiroša

nozīme zaļo iespēju veicināšanā MVU, tostarp mikrouzņēmumos; uzsver, ka šādai palīdzībai būtu jāsniedz iespēja MVU un mikrouzņēmumiem pilnvērtīgi izmantot iespējas, ko sniedz zaļais kurss, ņemot vērā to struktūru, uzņēmējdarbības modeli un it īpaši to vajadzības, jo nav tāda risinājuma, ko varētu piemērot visos gadījumos; šai sakarā uzsver, ka aktīvi jāiesaista MVU organizāciju pārstāvji;

52. atzinīgi vērtē iniciatīvas, kas MVU sniedz lielākās iespējas nodarbinātības un konkurētspējas jomā, tādas kā aprites ekonomikas rīcības plāna īstenošanu, kas rada vietējās darbvietas un sniedz milzīgas uzņēmējdarbības un inovācijas iespējas MVU; ņem vērā iespējas, ko sniedz tā dēvētā renovācijas viļņa iniciatīvas, tostarp pilsētu atjaunošanas projekti; norāda, ka tiesības labot, lai gan ir izdevīgas patērētājiem, var piespiest MVU pāriet uz labošanas tirgus segmentu un ka politika, kas vērsta uz ēku energoefektivitātes uzlabošanu, ne tikai palīdz būvniecības nozares MVU, bet var arī veicināt enerģijas ietaupījumu visos mazos un vidējos uzņēmumos, tādējādi palīdzot samazināt to darbības izmaksas; prasa paplašināt energopakalpojumu uzņēmumu tirgu;

53. uzsver, ka publiskais iepirkums kā stratēģisks instruments var veicināt ilgtspējīgu ražošanas un patēriņa modeļu izmantošanu; uzskata, ka šis instruments ar pienācīgu atbalstu un palīdzību var sniegt arī lieliskas iespējas vietējiem inovatīviem MVU: norāda, ka līdzīga funkcija ir arī publiskajam iepirkumam vides un aprites ekonomikas jomā, un šai sakarā atgādina, ka, īstenojot to valsts līmenī, būtu jāpiedāvā arī apmācība un atbalsts publiskā sektora iestādēm un MVU;

54. norāda, ka līdzsvarots intelektuālā īpašuma tiesību satvars jau sen atzīts par nozīmīgu soli iekšējā tirgus darbības uzlabošanai; tādēļ aicina Komisiju piešķirt prioritāti paziņotajam rīcības plānam intelektuālā īpašuma jomā, lai nodrošinātu ES līmeņa aizsardzību ar autortiesībām aizsargātām precēm un patentētiem izgudrojumiem un lai stiprinātu Eiropas uzņēmumu, it īpaši MVU, spēju izstrādāt inovācijas, pamatojoties uz stingru un līdzsvarotu intelektuālā īpašuma tiesību režīmu, kas labvēlīgi ietekmē inovatīvu MVU globālo konkurētspēju un samazina izmaksas un administratīvo procedūru sarežģītību, vienlaikus risinot problēmas, kas saistītas ar patentu tiesvedību, un nodrošina atvērtā pirmkoda un atvērto datu modeļus turpmākām inovācijām;

55. atgādina par to, cik svarīga loma ir arodmācībām un mūžizglītībai, kas ir būtiskas, lai novērstu kvalificēta darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma neatbilstību; mudina jau agrīnos izglītības posmos iekļaut uzņēmējdarbības prasmes un veicināt bezdarbnieku pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, lai veicinātu viņu iekļaušanu darba tirgū un nodrošinātu, ka MVU var paļauties uz pienācīgi apmācītu personālu;

56. aicina ES Komisiju un dalībvalstis paātrināt un paplašināt iniciatīvas vajadzīgo prasmju apzināšanai un novērst neatbilstības darba tirgū, nodrošinot MVU izglītību, profesionālās apmācības stratēģijas un prasmju pilnveides programmas, un pauž nožēlu, ka uzņēmējdarbības, kā arī sieviešu vadītiem mikrouzņēmumiem un MVU pieejama finansējuma ziņā joprojām nav novērsts dzimumu līdztiesības trūkums; aicina dalībvalstis izvērtēt šķēršļus, kas joprojām liedz sievietēm kļūt par uzņēmumu dibinātājām un vadītājām; uzsver, ka, izmantojot datus sadalījumā pēc dzimumiem, šo novērtējumu būs iespējams veikt rūpīgāk un tas uzlabos lēmumu pieņemšanas procesa vispārējo kvalitāti; aicina izstrādāt izglītības un prasmju pilnveides iniciatīvas sievietēm, lai palīdzētu viņām uzlabot uzņēmējdarbības prasmes un iegūt pārliecību par sevi; uzskata, ka publiskajā sektorā būtu jāveicina e-valdības rīku un digitālo prasmju izmantošana, lai padarītu valsts pārvaldi lielākā mērā vērstu uz uzņēmumiem un iedzīvotājiem, un aicina dalībvalstis ekonomikas konkurētspējas veicināšanas nolūkā nodrošināt valstu un reģionu paraugprakses apmaiņu šajā jomā, pievēršot vērtību arī valsts pārvaldes iestāžu un privātā sektora sadarbībai;

57. atgādina, ka MVU stratēģijā ir jāiekļauj dažādu lielumu un veidu MVU — gan tradicionālie, gan sociālie, gan augsto tehnoloģiju MVU; uzskata, ka MVU, kas veic darbību tradicionālās amatniecības, tūrisma un kultūras nozarē, kā arī radošajā nozarē un sociālajā ekonomikā, ir īpaši neaizsargāti MVU tīkla segmenti; atzīst šo MVU vēsturisko, kultūras, ekonomisko un sociālo nozīmi un aicina dalībvalstis nodrošināt šo nozaru konkurētspēju, tostarp veicinot paaudžu nomaiņu un pašnodarbinātību, sekmējot piekļuvi informācijai par inovācijas iespējām un atbalstot šo nozaru aizsardzību un attīstības veicināšanu;

58. aicina Komisiju ES MVU atbalsta programmas un it īpaši vienotā tirgus programmas kontekstā pievērst īpašu vērību arī sociālās ekonomikas uzņēmumiem, jo tie ir vietējā līmeņa uzņēmumi, piedāvā dažādus produktus un pakalpojumus ES vienotajā tirgū un rada augstas kvalitātes darbvietas un veicina sociālo inovāciju;

59. aicina Komisiju iesniegt un apņemties īstenot ceļvedi administratīvā sloga mazināšanai, tostarp darbību termiņus un vidusposma kontrolpunktus, kā arī ceļvedi MVU stratēģijas īstenošanai, kas jāiesniedz ikgadējo debašu par stāvokli Savienības MVU laikā, ko paredzēts rīkot plenārsēdes ietvaros; norāda, ka pēc PVO brīdinājuma par pandēmiju un pasākumu ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību īstenošanas daudzi Eiropas uzņēmumi bija spiesti apturēt vai palēināt ražošanu tirdzniecības ierobežojumu, piegādes ķēžu traucējumu un izejvielu un materiālu importa no trešām valstīm trūkuma dēļ, un tas vēlreiz uzskatāmi parāda, ka Eiropas ražošanas nozarē jāpanāk stratēģiskā autonomija un jāsamazina tās atkarība no trešām valstīm, kā arī jānodrošina, ka stratēģisko vērtības ķēžu, tostarp ražošanas nozares, būtiski elementi atrodas Eiropā; aicina Komisiju arī nodrošināt, lai uzņēmumiem, kas piegādā medicīniskās preces, nerastos tādi traucējumi, kādi tiem bija iekšējā tirgū, un lai tie mācītos no problēmām, kas radās Covid-19 krīzes sākotnējos posmos;

60. aicina stiprināt konkurences noteikumus, lai uzlabotu MVU konkurētspēju un aizsargātu tos pret negodīgu praksi, kas var veicināt sociālo dempingu un nodarbinātības deregulāciju; aicina Komisiju nodrošināt Savienības konkurences tiesību aktu efektīvu izpildi, neskarot strādājošo tiesības; šai sakarā atgādina, ka ir būtiski MVU politikas veidošanā un īstenošanā veicināt sociālo dialogu un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus MVU, lai panāktu, ka tie var godīgi izmantot iekšējo tirgu un iespējas attīstīties;

61. aicina Komisiju nodrošināt MVU attīstību ekosistēmu kontekstā, garantējot iekļaujošu pieeju un apvienojot visus vērtības ķēdes dalībniekus, lai sekmētu Eiropas līderību stratēģiskajās nozarēs un konkurētspēju globālā mērogā;

62. uzskata, ka, īstenojot ES MVU stratēģiju, vienmēr būtu pilnībā jārēķinās ar konkrēta uzņēmuma attiecīgās valsts specifiku, tā nodrošinot, ka pienācīgi ir ņemta vērā dalībvalstu plašā valsts autonomija vispārējā Savienības struktūrā;

63. pauž nožēlu par to, ka patlaban ne vairāk kā 600 000 MVU eksportē ārpus ES; atgādina, ka tie MVU, kuri vēlas piekļūt globālajam tirgum, varēs uzlabot savu konkurētspēju tikai tad, ja vietējā un starptautiskā līmenī tiem būs strukturēts, paredzams un atbalstošs tiesiskais regulējums, strukturēti tīkli, stabili informācijas avoti, kā arī piekļuve ieguldījumu iespējām un kvalificētam darbaspēkam; uzsver, ka ir svarīgi uzlabot MVU informētību par vienoto tirgu un starptautiskajiem tirgiem, to noteikumiem un rīkiem, cita starpā vienkāršojot atsauces regulējumu un uzlabojot informēšanu par attiecīgajām iespējām; šai sakarā atgādina par MVU jumta organizāciju un tīklu, kā arī par dalībvalstu un starptautisko tirdzniecības kameru un ES delegāciju lomu;

64. tādēļ aicina Komisiju ieviest mehānismus, tādus kā vienotais digitālais kontaktpunkts, kas ļautu MVU vienkārši noteikt iespējas, kas izriet no starptautiskajiem tirdzniecības nolīgumiem; šai sakarā aicina izveidot jaunu Komisijas portālu ar nosaukumu "*Access2Markets*" par muitas procedūrām un formalitātēm un mudina Komisiju nodrošināt daudzvalodu piekļuvi šim rīkam;

65. atgādina, ka MVU ir aktīvi jāiesaista starptautisko tirdzniecības nolīgumu īstenošanā un ka ir jāpanāk savstarpīgums, lai nodrošinātu to piekļuvi publiskajam iepirkumam trešās valstīs; tādēļ prasa tirdzniecības nolīgumos iekļaut atsevišķu sadaļu par MVU, kurā apkopoti mikrouzņēmumiem un MVU labvēlīgie noteikumi no citām nodaļām un kura mikrouzņēmumu un MVU īpašniekiem sniedz norādes, kas palīdz izprast, kādi ir būtiskie un labvēlīgie nolīguma aspekti;

66. aicina Komisiju panākt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un regulatīvo vidi, kurā MVU var attīstīties un konkurēt globālā mērogā, un apsvērt tirdzniecības aizsardzības instrumentu (TAI) izmantošanu, lai mazinātu negodīgu konkurenci, ko rada trešo valstu nelikumīga vai negodīga tirdzniecības prakse, tostarp tirdzniecības aizsardzības pasākumi, kas negodīgi liedz iespēju ES uzņēmumiem brīvi piekļūt to tirgiem;

67. uzskata, ka valstu un Eiropas publiskajai pārvaldei būtu jārāda piemērs un jāveicina un jāpalielina MVU un mikrouzņēmumu dalība publiskajā iepirkumā, vienkāršojot piekļuvi informācijai par iepirkuma konkursiem un procedūrām un vienlaikus izvairoties no nesamērīgām prasībām un diskriminējošas prakses, piemēram, iepirkuma kritērijiem, kuros prasības vai kvalifikācijas pārsniedz iepirkto pakalpojumu vai preču pamata elementus, tādējādi veicinot piegādes ķēžu saīsināšanu un dažādošanu;

68. prasa izstrādāt labākus norādījumus publiskajām iestādēm un MVU par pieejamajām iespējām un šajā nolūkā pielāgot publiskā iepirkuma noteikumus;

69. norāda, ka lielu iepirkumu dalīšana mazākās daļās veicinātu piegādes ķēžu saīsināšanu un dažādošanu, piedāvājot labākus stimulus vietējiem MVU, tostarp veicinot MVU dalību ar inovāciju saistītos iepirkumos un iepirkumos pirmskomercializācijas posmā, kas parasti ir pieejami tikai lielām uzņēmumu grupām;

70. aicina novērtēt "nulles kilometru līgumus", nosakot piemaksas kritērijus vietējiem uzņēmumiem, šajā ziņā izmantojot Eiropas tiesību aktus lauksaimniecības un īsās piegādes ķēdes jomā; prasa sabiedriskās politikas veidotājiem nodrošināt iespēju noteiktā apmērā dot priekšroku līgumu slēgšanai ar vietējiem MVU;

71. uzsver, ka ir svarīgi strādāt partnerībā ar valstu pārvaldes iestādēm, lai izveidotu Eiropas publiskā iepirkuma tirgu, kura pamatā ir vidēja lieluma konkursi, kas ļauj MVU piedalīties iepirkuma procesā, tostarp lielākus iepirkumus sadalot mazākās daļās, un kurā var notikt reāla un godīga konkurence starp tirgus dalībniekiem, kā arī uzsver, ka jānodrošina Eiropas vienotā iepirkuma procedūras dokumenta labāka pieejamība MVU;

o

o o

72. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0360

DFS, tiesiskuma nosacījumi un pašu resursi

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, iestāžu nolīgumu, ES Atveseļošanas instrumentu un Tiesiskuma regulu (2020/2923(RSP))

(2021/C 445/02)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2., 14., 15.,16. un 17. pantu, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 295., 310., 311., 312. un 322. pantu,

— ņemot vērā 2020. gada 5. novembrī panākto politisko vienošanos par Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (Tiesiskuma regula),

— ņemot vērā 2020. gada 10. novembrī panāktās politiskās vienošanās, tostarp kopīgās un vienpusējās deklarācijas, par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (DFS), iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (iestāžu nolīgums), un ES Atveseļošanas instrumentu (ESAI),

— ņemot vērā 2020. gada 21. jūlijā pieņemtos Eiropadomes secinājumus,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2020. gada 23. jūlija rezolūciju,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta vēstuli par tiesiskumu, ko parlamentāro grupu vadītāji 2020. gada 26. augustā nosūtīja Vācijas Federatīvās Republikas kanclerei un ES Padomes prezidentvalsts vadītājai Angelai Merkelei un Eiropas Komisijas priekšsēdētājai Urzulai fon der Leienai,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta Priekšsēdētāju konferences 2020. gada 18. novembra paziņojumu par ES ilgtermiņa budžetu un tiesiskumu,

— ņemot vērā 2020. gada 11. decembrī pieņemtos Eiropadomes secinājumus,

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,

A. tā kā Eiropas Savienība ir LES 2. pantā nostiprināto vērtību savienība;

B. tā kā Covid-19 uzliesmojums ir prasījis tūkstošiem dzīvību Eiropā un pasaulē un izraisījis vēl nepieredzētu krīzi ar katastrofālām sekām iedzīvotājiem, darba ņēmējiem un uzņēmumiem un tādēļ, uz to reaģējot, ir jāveic bezprecedenta pasākumi, īpaši pēc Covid-19 otrā viļņa un līdz tam, kad pandēmija patiešām būs galā;

C. tā kā Eiropadomē risināto politisko diskusiju dēļ aizkavējās viss process un tādējādi tika kavēta DFS, iestāžu nolīguma, ESAI un Tiesiskuma regulas apspriešana, pieņemšana un īstenošana;

D. tā kā efektīva Tiesiskuma regula un jaunu pašu resursu ieviešana bija priekšnoteikums, lai Eiropas Parlaments dotu piekrišanu DFS paketei;

E. tā kā abi Savienības likumdevēji 2020. gada laikā ir spējuši panākt bezprecedenta vienošanās,

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

1. atzinīgi vērtē politiskās vienošanās, tostarp kopīgās un vienpusējās deklarācijas, ko likumdevēji panāca 2020. gada 5. novembrī attiecībā uz Tiesiskuma regulu un 2020. gada 10. novembrī attiecībā uz DFS, iestāžu nolīgumu un ESAI; uzsver, ka minētās vēsturiskās politiskās vienošanās cita starpā ietver šādus noteikumus:

— bezprecedenta 1,8 triljonu EUR pakete, ko veido DFS 2021.–2027. gadam (sākot ar 1 074 miljardiem EUR un summu pakāpeniski palielinot līdz 1 085 miljardiem EUR) apvienojumā ar Atveseļošanas instrumentu (750 miljardi EUR);

— 16 miljardu EUR liels papildinājums DFS 2021.–2027. gadam, kas jāpiešķir EP noteiktajām ES pamatprogrammām ("ES veselība", "Apvārsnis Eiropa", *Erasmus+*, Integrētās robežu pārvaldības fonds, *Frontex*, *InvestEU*, "Tiesības un vērtības", "Radošā Eiropa", humānā palīdzība un Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments), kā arī jāizmanto budžeta pasākumu pastiprināšanai neparedzētu notikumu gadījumā;

— juridiski saistošs ceļvedis jaunu pašu resursu ieviešanai nākamās DFS laikā; ar tiem vajadzētu pietikt vismaz tam, lai segtu turpmākās izmaksas saistībā ar ES Atveseļošanas instrumenta līdzekļu atmaksu (pamatsumma un procenti);

— juridiski saistoša minimālā daļa, kas jāvelta ar klimatu saistītiem izdevumiem, proti, vismaz 30 % no DFS un Atveseļošanas instrumenta, un ar bioloģisko daudzveidību saistītiem izdevumiem, proti, 7,5 % (2024. gadā) un 10 % (sākot no 2026. gada) no DFS;

— elementi, ar kuriem uzrauga izdevumus dzimumu līdztiesības un dzimumu līdztiesības aspekta integrācijas jomā;

— Eiropas Parlamenta kā budžeta lēmējinstitūcijas lomas nostiprināšana saistībā ar ES Atveseļošanas instrumenta un ārējo piešķirto ieņēmumu pārvaldību, kā arī saistībā ar tādu turpmāku ārkārtas instrumentu izveidi, kuru pamatā ir LESD 122. pants;

— efektīvi tiesiskuma nosacījumi;

2. atgādina par šīs paketes vēsturisko nozīmību un tās sniegtajām iespējām nodrošināt ātru atgūšanos no Covid-19 pandēmijas un tās sociālekonomiskajām sekām, kā arī izpildīt Savienības uzdevumus nākamajos septiņos gados, tostarp saistībā ar zaļo kursu, digitālo pāreju un Savienības vērtību un nodokļu maksātāju aizsardzību;

3. atzinīgi vērtē Eiropadomes 2020. gada 10. un 11. decembra sanāksmes rezultātus, proti, iepriekšminēto politisko vienošanos apstiprināšanu; atzinīgi vērtē to, ka valstu un valdību vadītāji ir panākuši vienošanos, kas ļauj DFS, iestāžu nolīgumam, ESAI un Tiesiskuma regulai stāties spēkā 2021. gada 1. janvārī; atzinīgi vērtē to, ka tiesību akti ir palikuši nemainīti;

4. tomēr pauž dziļu nožēlu par to, ka Padomes vienprātības noteikuma dēļ visas paketes (tostarp jauno ES programmu 2021.–2027. gadam) pieņemšana nepamatoti kavē visu procesu; atgādina, ka Eiropadomes secinājumi attiecībā uz regulu par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ir lieki; atgādina, ka Tiesiskuma regulas piemērojamība, mērķis un tvērums ir skaidri definēti minētās regulas juridiskajā tekstā;

5. atgādina, ka saskaņā ar LES 15. panta 1. punktu Eiropadome neveic likumdošanas funkciju; tāpēc uzskata, ka Eiropadomes sniegtas politiskas deklarācijas nevar uzskatīt par tiesību aktu interpretāciju, jo interpretēšana ir Eiropas Savienības Tiesas (EST) kompetencē;

6. atgādina, ka Komisiju un tās priekšsēdētāju ievēl Eiropas Parlaments; atgādina, ka saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu Komisija nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī saskaņā ar tiem iestāžu pieņemto pasākumu piemērošanu; tāpēc apstiprina, ka Komisijai ir jebkurā brīdī un jebkādos apstākļos jāievēro likums (*dura lex sed lex*);

7. atgādina, ka saskaņā ar LES 17. panta 3. punktu Komisija ir pilnīgi neatkarīga;

8. atgādina, ka saskaņā ar LES 17. panta 8. punktu Komisija ir atbildīga Eiropas Parlamenta priekšā; atgādina, ka Parlamenta rīcībā ir vairāki tiesiski līdzekļi, lai nodrošinātu, ka Komisija ievēro tai Līgumā noteiktos pienākumus, to skaitā budžeta izpildes apstiprinājuma procedūra ar mērķi izvērtēt Savienības līdzekļu pārvaldības pareizību; turklāt uzsver, ka Parlamenta rīcībā ir vairāki tiesiski un politiski līdzekļi, lai nodrošinātu, ka likumu pilda visi un pirmām kārtām ES iestādes; uzsver, ka Eiropadomes secinājumi nevar būt saistoši Komisijai tiesību aktu piemērošanā;

9. uzsver, ka abi likumdevēji ir vienojušies par to, ka Regula par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī un ka to piemēros visām saistībām un maksājumiem; atgādina, ka šīs regulas piemērojamība nevar tikt pakārtota vadlīniju pieņemšanai, jo apstiprinātais teksts ir pietiekami skaidrs un īstenošanas instrumenti nav paredzēti; sagaida, ka Komisija kā Līgumu uzraudzītāja nodrošinās to, ka regula ir pilnībā piemērojama no dienas, par kuru vienojušies abi likumdevēji, un atgādina, ka tikai Tiesa var atcelt regulu vai tās daļu; apstiprina, ka tad, ja kāda dalībvalsts vēlētos atcelt regulu vai tās daļas, Parlaments Tiesā aizstāvēs tās spēkā esamību, un sagaida no Komisijas, ka tā iejauksies, lai atbalstītu Parlamenta nostāju; uzver, ka tādā gadījumā Parlaments prasīs, lai Tiesa īsteno paātrinātu tiesvedību; atgādina par LESD 265. pantu un paziņo, ka ir gatavs to izmantot;

10. uzskata, ka ir jāatzīst nepieciešamība nodrošināt pilnīgu Parlamenta iesaisti Atveseļošanas instrumenta īstenošanā; uzsver, ka patlaban notiekošajā trialogā ir jāpanāk apmierinošs iznākums šajā jautājumā;

11. uzskata, ka gaidāmajā konferencē par Eiropas nākotni cita starpā jāpievēršas tam, kā pārvarēt šķēršļus, ko DFS un lēmuma par pašu resursiem pieņemšanai rada prasība par vienprātību Padomē;

12. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Eiropadomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0361

Dublinas III regulas īstenošana

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Dublinas III regulas īstenošanu (2019/2206(INI))

(2021/C 445/03)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 78. panta 2. punkta e) apakšpunktu,

— ņemot vērā LESD 80. pantu par solidaritātes principu un taisnīga atbildības, tostarp tās finansiālo seku, sadalījuma principu dalībvalstu starpā,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 1., 2., 3., 4., 18., 19. un 47. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (ECTK) 2., 3., 5., 8. un 13. pantu,

— ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 1948. gadā pieņemtās Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 14. pantu,

— ņemot vērā ANO Globālo paktu par bēgļiem,

— ņemot vērā 1951. gada Konvenciju par bēgļa statusu un tās 1967. gada protokolu (Ženēvas konvencija),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (pārstrādāta redakcija), kura pazīstama kā Dublinas III regula ([1]),

— ņemot vērā Padomes 2015. gada 14. septembra Lēmumu (ES) 2015/1523 ([2]) un 2015. gada 22. septembra Lēmumu (ES) 2015/1601 ([3]), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2016)0270) reformēt Dublinas III regulu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas 2017. gada 19. oktobrī pieņemto sarunu mandātu, kas 2017. gada 16. novembrī apstiprināts plenārsēdē un ko 2019. gada 17. oktobrī apstiprināja Priekšsēdētāju konference,

— ņemot vērā 2016. gada 12. aprīļa rezolūciju par stāvokli Vidusjūras reģionā un vajadzību pēc ES holistiskas pieejas migrācijas jomā ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas spriedumus, kas saistīti ar Regulu (ES) Nr. 604/2013, it sevišķi C-695/15 *PPU Mirza* (ECLI:EU:C:2016:188), C-63/15 *Ghezelbash* (virspalāta) (*) (ECLI:EU:C:2016:409), C-155/15 *Karim* (ECLI:EU:C:2016:410), C-578/16 *PPU C. K.* u. c. (*) (ECLI:EU:C:2017:127), C-528/15 *Al Chodor* (ECLI:EU:C:2017:213), C-36/17 *Ahmed* (rīkojums) (ECLI:EU:C:2017:273), C-490/16 *A. S.* (virspalāta) (ECLI:EU:C:2017:585), C-646/16 *Jafari* (virspalāta) (*) (ECLI:EU:C:207:586), C-670/16 *Mengesteab* (virspalāta) (ECLI:EU:C:2017:587), C-60/16 *Khir Amayri* (ECLI:EU:C:2017:675), C-201/16 *Shiri* (ECLI:EU:C:2017:805), C-360/16 *Hasan* (ECLI:EU:C:2018:35), C-647/16 *Hassan* (ECLI:EU:C:2018:368), C-213/17 X (ECLI:EU:C:2018:538), C-56/17 *Fathi* (ECLI:EU:C:2018:803), C-47/17 X (virspalāta) (ECLI:EU:C:2018:900), C-661/17 *M. A.* u. c. (virspalāta) (*) (ECLI:EU:C:2019:53), C-163/17 *Jawo* (virspalāta) (*) (ECLI:EU:C:2019:218), C-582/17 *H.* (virspalāta) (*) (ECLI:EU:C:2019:280), kā arī C-715/17, C-718/17 un C-719/17 Komisija pret Poliju, Ungāriju un Čehiju,

([1]) OV L 180, 29.6.2013., 31. lpp.
([2]) OV L 239, 15.9.2015., 146. lpp.
([3]) OV L 248, 24.9.2015., 80. lpp.
([4]) OV C 58, 15.2.2018., 9. lpp.

— ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus, kas saistīti ar Regulu (ES) Nr. 604/2013, it sevišķi palātas 2013. gada 5. decembra spriedumu lietā *Sharifi* pret Austriju, palātas 2014. gada 3. jūlija spriedumu lietā *Mohammadi* pret Austriju, palātas 2014. gada 21. oktobra spriedumu lietā *Sharifi* u. c. pret Itāliju un Grieķiju, virspalātas 2014. gada 4. novembra spriedumu lietā *Tarakhel* pret Šveici, kā arī virspalātas 2011. gada 21. novembra spriedumu lietā *M.S.S.* pret Beļģiju un Grieķiju, kas saistīts ar 2003. gada 18. februāra Regulu (EK) Nr. 343/2003 (Dublinas II regula),

— ņemot vērā Komisijas 2015. gada 13. maija Eiropas programmu migrācijas jomā (COM(2015)0240),

— ņemot vērā 2019. gada septembra tā saukto Maltas deklarāciju,

— ņemot vērā ANO augstā komisāra bēgļu jautājumos 2017. gada augusta pētījumu "Left in limbo" ("Bez skaidrības par nākotni") par Dublinas III regulas īstenošanu,

— ņemot vērā 2015. gada Dublinas III regulas izvērtējumu un 2016. gada Dublinas III regulas īstenošanas izvērtējumu, kurus Komisijas uzdevumā veicis *ICF International*,

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2019. gada novembra īpašo ziņojumu Nr. 2019/24 "Patvērums, migrantu pārcelšana un atgriešana: laiks rīkoties aktīvāk, lai novērstu neatbilstības starp mērķiem un rezultātiem",

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Covid-19: norādījumi par attiecīgo ES noteikumu īstenošanu patvēruma un atgriešanas procedūru jomā un par pārmitināšanu" (2020/C 126/02),

— ņemot vērā Eiropas Patvēruma atbalsta biroja 2020. gada 2. jūnija ziņojumu par ar Covid-19 saistītajiem ārkārtas pasākumiem patvēruma un uzņemšanas sistēmās,

— ņemot vērā Eiropas Patvēruma atbalsta biroja (*EASO*) 2020. gada jūnija ziņojumu "Annual Report on the Situation of Asylum in the European Union" ("Gada ziņojums par patvēruma stāvokli Eiropas Savienībā"),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta (*EPRS*) 2019. gada janvāra Dublinas regulas īstenošanas novērtējumu, ko sagatavoja Dr. *Amandine Scherrer* no Parlamenta Ietekmes novērtēšanas un Eiropas pievienotās vērtības direktorāta *Ex post* novērtēšanas nodaļas (pirmā daļa) un Eiropas Padomes bēgļu un izsūtīto personu jautājumos (*ECRE*) pētniecības grupa (otrā daļa),

— ņemot vērā citus pētījumus, ko pasūtījis Eiropas Parlaments, it sevišķi *EPRS* 2016. gada īstenošanas apskatu par Dublinas regulu un patvēruma procedūrām Eiropā, ko sagatavoja *Gertrud Malmersjo* un *Milan Remáč*, Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departamenta (Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts) 2016. gada jūnija pētījumu par Dublinas III regulas reformu, ko veica *Francesco Maiani*, *EPRS* 2018. gada pētījumu "The Cost of Non-Europe in Asylum Policy" ("Ko izmaksā nepietiekama Eiropas integrācija patvēruma politikas jomā"), ko veica *Wouter van Ballegooij* un *Cecilia Navarra*, un *EPRS* 2019. gada marta pētījumu par Dublinas sistēmas reformu, ko veica *Anja Radjenovic*,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu (LIBE) komitejas 2020. gada 19. februārī rīkoto uzklausīšanu,

— ņemot vērā dalībvalstu parlamentu sniegtās atbildes par darbu pie Dublinas III regulas, ko tās iesniegušas, izmantojot automatizēto Eiropas Pētniecības un parlamentārās dokumentācijas informācijas centra sistēmu,

— ņemot vērā Vācijas sniegto atbildi uz pieciem jautājumiem, kurus LIBE komitejas priekšsēdētājs un referente nosūtīja visām Dublinas procedūrā iesaistītajām valsts iestādēm,

— ņemot vērā referentes faktu konstatēšanas braucienus uz Bohumu (Vācija), Terapelu (Nīderlande), Bukaresti (Rumānija) un Lampedūzu (Itālija),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu, kā arī 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. pielikumu Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmumā par procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanas atļaujas piešķiršanai,

— ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas vēstuli,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0245/2020),

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

A. tā kā 2015. gadā uz starptautisko aizsardzību ES+ valstīs pieteicās 1 393 920 patvēruma meklētāju, savukārt 2016. gadā — 1 292 740 patvēruma meklētāju, kas ir četrkārt vairāk nekā 2012. gadā (373 375 pieteikumi) un 2013. gadā (464 515 pieteikumi); tā kā starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaits ES+ valstīs atkal palielinājās no 2018. gada (665 920) līdz 2019. gadam (738 425), sasniedzot 0,13 % no ES iedzīvotāju kopskaita 2019. gadā;

B. tā kā gandrīz pusi no ES iesniegtajiem patvēruma pieteikumiem iesnieguši bērni un 2019. gadā starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedza aptuveni 17 700 nepavadītu nepilngadīgo; tā kā 86 % no tiem bija zēni un 90 % bija vecumā no 14 līdz 18 gadiem;

C. tā kā dalībvalsts, kas izsniedz vīzu trešās valsts valstspiederīgajam, ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu saskaņā ar Dublinas III regulas 12. pantu; tā kā saskaņā ar Dublinas III regulas 14. pantu pieteikumu, ko iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kurš ieceļojis tādas dalībvalsts teritorijā, kas atcēlusi prasību par vīzas nepieciešamību, izskata šī dalībvalsts;

D. tā kā 2019. gadā tika pieņemti 145 000 lēmumu par Dublinas pieprasījumiem; tā kā pozitīvo lēmumu īpatsvars 2019. gadā bija 62 %;

E. tā kā no 2008. līdz 2017. gadam 90 % patvēruma meklētāju uzņēma trešdaļa dalībvalstu;

F. tā kā kritēriji, pēc kuriem nosakāma dalībvalsts atbildība par patvēruma pieteikumu, hierarhiskā secībā ietver ģimenes vienotību, uzturēšanās atļauju vai vīzu izsniegšanu, neatbilstīgu ieceļošanu vai uzturēšanos un ieceļošanu bez vīzas prasības; tā kā tad, ja piemērojams nav neviens no šiem kritērijiem, dalībvalsts, kurā iesniegts pirmreizējais patvēruma pieteikums, kļūst par atbildīgo dalībvalsti saskaņā ar 3. panta 2. punktu; tā kā pienākumi starp dalībvalstīm nav sadalīti taisnīgi, jo ir nesamērīgi izmantots 13. pants, saskaņā ar kuru pienākums izskatīt patvēruma pieteikumu ir pirmās neatbilstīgās ieceļošanas dalībvalstij; tā kā vairākas pirmās ieceļošanas dalībvalstis Vidusjūras reģionā, proti, Grieķija, Itālija, Malta, Kipra un Spānija, ir saņēmušas lielu daļu pirmreizējo pieteikumu, it īpaši 2015.–2016. gada krīzes laikā;

G. tā kā 2018. gadā vislielākais pieteikumu skaits (184 180 jeb 28 % no pieteikumu kopskaita, kas atbilst 0,22 % no iedzīvotāju kopskaita) tika reģistrēts Vācijā (82,8 miljoni iedzīvotāju, 18,6 % no ES iedzīvotāju kopskaita), kam sekoja Francija (66,9 miljoni iedzīvotāju, 15 % no ES iedzīvotāju kopskaita) ar 120 425 pieteikumiem (19 % no pieteikumu kopskaita, kas atbilst 0,18 % no iedzīvotāju kopskaita), Grieķija (10,74 miljoni iedzīvotāju, 2,4 % no ES iedzīvotāju kopskaita) ar 66 695 pieteikumiem (11 % no pieteikumu kopskaita, kas atbilst 0,62 % no iedzīvotāju kopskaita), Itālija (60,48 miljoni iedzīvotāju, 13,6 % no ES iedzīvotāju kopskaita) ar 59 950 pieteikumiem (10 % no pieteikumu kopskaita, kas atbilst 0,01 % no iedzīvotāju kopskaita) un Spānija (46,66 miljoni iedzīvotāju, 10,49 % no ES iedzīvotāju kopskaita) ar 52 700 pieteikumiem (9 % no pieteikumu kopskaita, kas atbilst 0,11 % no iedzīvotāju kopskaita);

H. tā kā no 2016. līdz 2019. gadam Vācija un Francija iesniedza visvairāk Dublinas pieprasījumu (68 % no ES kopskaita), savukārt Spānija, Igaunija, Lietuva, Latvija, Slovākija, Bulgārija, Polija un Čehija iesniedza maz pieprasījumu; tā kā Spānija, neraugoties uz lielo un pieaugošo patvēruma pieteikumu skaitu, nav iesniegusi gandrīz nevienu Dublinas pieprasījumu; tā kā starp valstīm pastāv ievērojamas atšķirības, proti, no 2016. līdz 2019. gadam 54,6 % pārsūtīšanu tika veikti no Grieķijas, 42,2 % — no Zviedrijas, 11,2 % — no Vācijas, 6,7 % — no Francijas un 1,6 % — no Itālijas; tā kā par vairākām valstīm stipri trūkst informācijas;

I. tā kā Dublinas III regula balstās pamatpieņēmumā, ka patvēruma meklētājiem visās dalībvalstīs ir vienlīdzīgas tiesības un katrs pieteikums tiek izskatīts taisnīgi neatkarīgi no tā, kur Eiropas Savienībā tas iesniegts; tā kā tā nebūt nav realitāte;

J. tā kā dalībvalstis ir vien ļoti ierobežoti izmantojušas regulas klauzulu par apgādājamajiem (16. pants) un humanitāro un diskrecionāro klauzulu (17. pants); tā kā šīs klauzulas nodrošina samērīgus ģimenes atkalapvienošanās un pārcelšanas risinājumus, arī pēc izkāpšanas;

K. tā kā lielākajā daļā Dublinas procedūru noteikumi par kritēriju hierarhiju un noteiktajiem termiņiem nav pienācīgi īstenoti un pārsūtīšana netiek veikta; tā kā situācijās, kurās iesaistīti bērni un ģimenes, šīs nepilnības īpaši kaitē bērna interesēm un patvēruma meklētāju tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos;

L. tā kā dati un pētījumi par Dublinas III regulas īstenošanu rāda, ka bieži vien noteikumi par ģimeni netiek ievēroti un bērna interešu princips netiek piemērots pareizi; tā kā, piemēram, 2018. gadā ģimenes vienotības kritērijs Francijā izmantots tikai 5 % uzņemšanas pieprasījumu (no 12 000) un Vācijā tikai 3,7 % (no 17 500), bet Beļģijā, Zviedrijā un Šveicē rādītāji ir vēl zemāki; uzsver, ka turpretī Grieķija 2018. gadā 79,3 % no saviem uzņemšanas pieprasījumiem iesniedza, pamatojoties uz ģimenes vienotības kritēriju; tā kā salīdzinājumā ar visu procedūru vidējo pieņemšanas līmeni (67,6 %) ģimenes atkalapvienošanās pieteikumi tiek pieņemti retāk (48 % gadījumu); tā kā regulas 16. un 17. panta rezultatīva īstenošana varētu nodrošināt patvēruma meklētāju tiesību uz ģimenes dzīvi un ģimenes vienotību efektivitāti;

M. tā kā Dublinas III regulas īstenošanā ir konstatēti būtiski trūkumi — arī lielā ieceļojošo personu skaita apstākļos 2015. gadā un Covid-19 pandēmijas laikā —, kas apdraudējuši dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos un tiesības uz starptautisko aizsardzību un izraisījuši pamattiesību pārkāpumus; tā kā Dublinas III regulas noteikumi ir izrādījušies nepiemēroti, lai reaģētu uz lielu migrantu pieplūdumu, līdz ar to ir izveidojusies sistēma, kas dažām dalībvalstīm uzliek pārmērīgu atbildību un slogu;

N. tā kā pagaidu solidaritātes mehānisms meklēšanai un glābšanai Vidusjūrā, par ko panākta vienošanās Maltas deklarācijā un ko 2019. gada 23. septembrī parakstīja Vācija, Francija, Itālija un Malta, bija spēkā vismaz sešus mēnešus; tā kā neviena cita dalībvalsts par šīs *ad hoc* vienošanās pusi nekļuva;

O. tā kā preventīvās rīcības noteikums (33. pants) nekad nav izmantots;

P. tā kā Dublinas III regulas 28. pantā ir atļauts izņēmuma kārtā aizturēt personu, "lai nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras", ja pastāv "būtiska personas bēgšanas iespējamība"; tā kā šī definīcija joprojām ir neskaidra un tās interpretācija dažādās dalībvalstīs atšķiras;

Q. tā kā atbilstība patvēruma meklētājiem, sevišķi bērniem, paredzētajām procesuālajām garantijām un aizsardzības pasākumiem nav pietiekama; tā kā procedūru ilgums un paredzamu iznākumu trūkums apvienojumā ar sliktiem uzņemšanas apstākļiem un sociālo nestabilitāti ietekmē tādu patvēruma meklētāju labbūtību, kas daudzos gadījumos ir piedzīvojuši traumatisku pieredzi savā valstī un/vai ceļā uz ES;

R. tā kā Dublinas III regulas īstenošana ir cieši saistīta ar citu Eiropas patvēruma un migrācijas politikas dokumentu īstenošanu; tā kā Dublinas III regulas īstenošanu jo īpaši ir ietekmējuši trūkumi pārstrādātās Patvēruma procedūru direktīvas (2013/32/ES), pārstrādātās Uzņemšanas direktīvas (2013/33/ES) un pārstrādātās Kvalifikācijas direktīvas (2011/95/ES) īstenošanā; tā kā Eiropas Komisijai, cita starpā izmantojot pārkāpuma procedūras, būtu jādara vairāk, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis ievēro šīs direktīvas;

S. tā kā daži no šiem trūkumiem izriet no Dublinas regulas uzbūves un tos nevar novērst ar labāku īstenošanu vien;

T. tā kā informācijas trūkums liedz vispusīgi izvērtēt Dublinas III regulas īstenošanu; tā kā dalībvalstis statistikas informāciju nesniedz sistemātiski, konsekventi un ar vienādu detalizācijas pakāpi vai biežumu; tā kā svarīgas informācijas trūkst tādos aspektos kā pieprasījumu pamatojums, procedūru ilgums, resursi, atsauktie pieteikumi, nenotikusi pārsūtīšana, pārsūdzības procesi un aizturēšana;

U. tā kā 2017. gada 6. novembrī Parlaments ar divu trešdaļu balsu vairākumu pieņēma normatīvo rezolūciju par pārstrādātās redakcijas (Dublinas IV regula) priekšlikumu,

Solidaritātes principa integrēšana kopējā Eiropas patvēruma sistēmā

1. uzskata, ka spēkā esošā Dublinas III regula mazākumam dalībvalstu uzliek nesamērīgu atbildību, it īpaši liela ieceļošanas gadījumu skaita pieauguma laikā; uzskata, ka Dublinas III regulā noteiktais pirmās ieceļošanas valsts kritērijs ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ uzliek nepieredzētu un nesamērīgu slogu priekšposteņa valstīm patvēruma meklētāju reģistrācijas un uzņemšanas ziņā; norāda, ka Dublinas III regula formā, kādā tā izstrādāta un tiek īstenota, nav garantējusi, ka tiek sasniegts tās galvenais uzdevums, proti, ātri noteikt dalībvalsti, kura ir atbildīga par patvēruma pieteikumu, un tādējādi nodrošināt taisnīgu atbildības sadalījumu starp dalībvalstīm un efektīvu un ātru piekļuvi patvēruma procedūrām;

2. uzsver, ka karsto punktu ieviešana apvienojumā ar pagaidu pārcelšanas programmu, ko Komisija ierosināja 2015. gadā, bija paredzēta, lai atvieglotu patvēruma pieteikumu pārvaldību, kad pieteikuma iesniedzēji ieceļo ES teritorijā, un bija pragmatiska pieeja, kas izlīdzināja Dublinas III regulas trūkumus, kuri tolaik kļuva redzami; turklāt atgādina par ES aģentūru, piemēram, *EASO* un *Frontex*, devumu tādu dalībvalstu atbalstīšanā, kuras saskārušās ar pārmērīgu slogu patvēruma *acquis* īstenošanā, un uzsver, ka šo aģentūru sadarbība ir jāuzlabo;

3. uzsver, ka nepareiza kritēriju hierarhijas piemērošana, it īpaši pirmās ieceļošanas valsts kritērija pārmērīga izmantošana un neefektīva pārsūtīšanas izpilde, ir palielinājusi dažu dalībvalstu, sevišķi priekšposteņa dalībvalstu, nesamērīgo atbildību; uzskata, ka tādēļ ES ir vajadzīgs ilgtspējīgs solidaritātes mehānisms, kas paredzētu taisnīgus noteikumus par atbildības sadali starp dalībvalstīm saskaņā ar LESD 80. pantu un pilnīgi atbilstīgi pamattiesībām uz drošību un patvēruma meklētāju aizsardzībai;

4. uzskata, ka ir būtiski nodrošināt vairāk resursu un spēju priekšposteņa dalībvalstīm, piemēram, ar *EASO* starpniecību, kamēr Dublinas sistēma nebūs reformēta;

5. atgādina, ka patvēruma tiesības ir vienas no pamattiesībām; uzsver, ka patvēruma procedūra ir paredzēta, lai izskatītu pieteikumus un piešķirtu starptautisko aizsardzību uz to tiesīgiem pieteikumu iesniedzējiem, vienlaikus nodrošinot ātru un taisnīgu lēmumu tiem, kuri uz to nav tiesīgi;

6. norāda, ka attiecībā uz personām, kuru starptautiskās aizsardzības pieteikums ir noraidīts ar galīgu dalībvalsts lēmumu, saskaņā ar Dublinas III regulas 24. panta 4. punktu dalībvalstis var vai nu lūgt uzņemt atpakaļ personu, vai īstenot atgriešanas procedūru; uzsver, ka 24. panta 4. punkta piemērošanas kontekstā tādu personu atgriešana, kuras nav tiesīgas saņemt starptautisko aizsardzību, sevišķi uz brīvprātības pamata, varētu palīdzēt ES migrācijas politikas darbībai;

7. atzinīgi vērtē Padomes 2015. un 2016. gada lēmumus par pārcelšanu, kas tika pieņemti kā steidzami solidaritātes pasākumi; pauž vilšanos par to, ka dalībvalstis nav izpildījušas solidaritātes un atbildības dalīšanas saistības, un vienlaikus atzīst dažu dalībvalstu pozitīvo devumu; atgādina, ka Eiropas Komisija neuzklausīja Parlamenta 2017. gada 18. maija rezolūcijā pausto aicinājumu nākt klajā ar priekšlikumu pagarināt pārcelšanas pasākumus līdz Dublinas III regulas reformas pieņemšanai; uzsver, ka *ad hoc* vienošanās par pārcelšanu nevar aizstāt saskaņotu un ilgtspējīgu kopēju Eiropas patvēruma sistēmu (KEPS);

8. pauž nožēlu par to, ka Padome atšķirībā no Parlamenta nav pieņēmusi nostāju par pārstrādātās redakcijas (Dublinas IV regulas) priekšlikumu un tādējādi ir bloķējusi centienus reformēt Dublinas III regulu, neraugoties uz tās labi dokumentētajiem trūkumiem; uzskata, ka šo bloķēšanu var interpretēt kā LES 13. panta 2. punktā paredzētā ES iestāžu savstarpējās un lojālas sadarbības principa pārkāpumu, ņemot vērā arī to, ka Padome vienmēr ir centusies panākt vienprātīgu vienošanos, lai gan Līgumos ir paredzēts kvalificēts balsu vairākums; pauž īpašu nožēlu par to, ka Savienībai joprojām ir tas pats noteikumu kopums, kas ir izrādījies neefektīvs liela ieceļojošo skaita pārvaldībā; aicina ātri reformēt KEPS;

9. atzīmē, ka 33. pantā noteiktais agrīnās brīdināšanas, sagatavotības un krīžu pārvarēšanas mehānisms līdz šim nav piemērots, pat ne liela ieceļojošo skaita apstākļos 2015.–2016. gadā; turklāt atzīmē, ka vēl nav piemēroti Pagaidu aizsardzības direktīvas noteikumi, kuru mērķis ir risināt jautājumu par pagaidu aizsardzību tādu pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā, kuras nevar atgriezties savā izcelsmes valstī;

10. uzskata, ka Eiropas Savienībā būtu jāizveido solidaritātē balstīts mehānisms, kas nodrošinātu patvēruma pamattiesību nepārtrauktību ES, lai nodrošinātu piekļuvi patvērumam un atbildības dalīšanu starp dalībvalstīm; uzsver, ka šā mehānisma centrā vienmēr vajadzētu būt patvēruma pieteikuma iesniedzēju pamattiesību aizsardzībai; uzskata, ka šādam mehānismam būtu jādod iespēja piedalīties pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas sniedz profesionālu palīdzību cilvēkiem, kuriem nepieciešama starptautiskā aizsardzība, sevišķi juridiskās palīdzības gadījumos;

11. uzsver, ka 17. panta diskrecionārā klauzula, kas ļauj dalībvalstij uzņemties atbildību par patvēruma pieteikumu, pat ja tā nav noteikta par atbildīgo dalībvalsti saskaņā ar Dublinas III regulu, tiek izmantota atšķirīgi, reti un tikai dažās dalībvalstīs; atzīmē, ka 2018. gadā lielākā daļa gadījumu bija Vācijā, Nīderlandē un Francijā; pastāvīga solidaritātes mehānisma trūkuma apstākļos aicina visas dalībvalstis labāk izmantot 17. panta diskrecionāro klauzulu, lai risinātu sarežģītas situācijas un ārkārtas humanitārās situācijas; uzskata, ka 17. panta diskrecionārās klauzulas būtu jāizmanto kā

solidaritātes instruments, ar ko dalīt atbildību, īpaši situācijās, kad ieceļo liels skaits cilvēku pa sauszemi un jūru, vai nosūtīt patvēruma meklētājus, kas pašlaik dzīvo karstajos punktos necilvēcīgos, pazemojošos, nesanitāros un nedrošos apstākļos un kam nav pietiekamas piekļuves fiziskās un garīgās veselības atbalstam;

12. uzskata, ka būtu efektīvi jāīsteno noteikumi par ģimenes vienotību, kas atbildības noteikšanas kritēriju hierarhijā ieņem pirmo pozīciju, un ka noteikumus par apgādājamajiem (16. pants) un diskrecionārās klauzulas (17. pants) varētu izmantot plašāk, lai atbalstītu ģimenes vienotību;

13. uzsver daudzās problēmas Dublinas III regulas īstenošanā; atzīmē ievērojamo operatīvo un tehnisko atbalstu, ko *EASO* sniegusi dalībvalstu iestādēm Dublinas procedūru īstenošanā, sevišķi karstajos punktos;

14. aicina Komisiju un dalībvalstis atvieglot *EASO* darbinieku darbu, atļaujot sarunas ar patvēruma meklētājiem valodās, kas nav tās valsts valoda, kurā saruna notiek, un vienlaikus nodrošinot, ka pieteikuma iesniedzējam tiek nodrošināta mutiskā tulkošana viņam saprotamā valodā; uzsver, ka *EASO* savā operatīvajā darbā ir jāievēro visaugstākie standarti un tā darba centrā jābūt tādu pieteikuma iesniedzēju interesēm, kuriem nepieciešama starptautiskā aizsardzība, tostarp bērna interesēm; aicina izveidot Eiropas Patvēruma aģentūru ar pietiekamiem finanšu resursiem un cilvēkresursiem, kura atbalstītu dalībvalstis Dublinas procedūru īstenošanā; mudina Eiropas Dublinas sistēmas nodaļām nodrošināt pienācīgu organizāciju un personālu, lai optimizētu un paātrinātu ar Dublinas sistēmu saistīto procedūru pabeigšanu un it īpaši nodrošinātu, ka tiek pareizi piemērota Dublinas III regulas III nodaļa, kas patvēruma meklētāju sasaista ar konkrētu dalībvalsti;

Pamattiesību aizsardzība

15. atgādina, ka Dublinas III regulas īstenošanas pasākumu pamatā jābūt pamattiesību aizsardzībai, tostarp bērnu, cilvēku tirdzniecības upuru, LGBTI un citu neaizsargātāko cilvēku aizsardzībai; norāda uz KEPS nepilnību postošo ietekmi uz patvēruma meklētājiem, kuru garīgo veselību jau ir vājinājušas traumas, ko viņi guvuši savā izcelsmes valstī un potenciāli arī migrācijas maršrutos;

16. atgādina, ka patvēruma meklētājiem ir tiesības saņemt pilnīgu informāciju par procedūrām; pauž nožēlu par to, ka patvēruma meklētājiem sniegtās informācijas līmenis dalībvalstu vidū ievērojami atšķiras; mudina dalībvalstis garantēt, ka nepilngadīgie saņem pielāgotu, bērniem draudzīgu informāciju un īpašu atbalstu; uzsver, ka juridiskā palīdzība un mutiskā tulkošana ir būtiska, lai nodrošinātu pieteikuma iesniedzēju tiesības uz informāciju;

17. norāda, ka patvēruma meklētāju, jo īpaši neaizsargātu personu, nepilngadīgo un ģimeņu, pārsūtīšana var novest pie viņu cilvēktiesību pārkāpumiem; atkārto, ka neizraidīšanas un cilvēktiesību pārkāpumi ir pietiekami iemesli apturēt pārsūtīšanu pat tad, ja galamērķa valstī nav sistēmisku trūkumu; mudina dalībvalstis pienācīgi novērtēt riskus, kuriem pieteikuma iesniedzēji būtu pakļauti galamērķa dalībvalstī; īpaši uzsver, ka pārsūtīšana ir jāveic tā, lai personas nekādā gadījumā nepakļautu izraidīšanas riskam;

18. atzīmē, ka saskaņā ar 28. pantu patvēruma meklētāju aizturēšanu Dublinas procedūrā var veikt tikai kā galējo līdzekli un tikai tad, ja tas atbilst proporcionalitātes principam un ja nav iespējams efektīvi īstenot alternatīvus un mazāk koercitīvus pasākumus, lai nodrošinātu, ka pārsūtīšanas procedūru var veikt gadījumos, kad pastāv būtisks bēgšanas risks; aicina dalībvalstis īstenot konkrētus pasākumus, lai rastu derīgas alternatīvas aizturēšanai;

19. uzskata, ka šāda aizturēšana jāveic uz iespējami īsāku laikposmu un ne ilgāk kā uz laiku, kas saprātīgi uzskatāms par nepieciešamu, lai ar pienācīgu rūpību izpildītu vajadzīgās administratīvās procedūras, līdz ir pabeigta pārsūtīšana saskaņā ar minēto regulu; uzsver, ka, nepastāvot saskaņotiem bēgšanas iespējamības noteikšanas kritērijiem, dalībvalstis ir pieņēmušas atšķirīgus un dažkārt kontroversiālus kritērijus; aicina dalībvalstis un Komisiju precizēt, kas ir "būtiska personas bēgšanas iespējamība";

20. mudina dalībvalstis un Komisiju skaidri norādīt, ka aizturēšana nekad nav bērna interesēs;

21. atgādina, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu ([5]) ir nelikumīgi noteikt aizturēšanas pasākumu nepilngadīgajam, neņemot vērā viņa intereses un attiecīgā gadījumā viņa kā nepavadīta nepilngadīgā individuālo situāciju vai neveicot proporcionalitātes novērtējumu vai nepiedāvājot aizturēšanas alternatīvas;

22. uzsver, ka galīgais mērķis aizsargāt bērnus, piemēram, pret bērnu tirdzniecību, vienmēr ir noteicošais, lai nodrošinātu bērniem migrantiem ātru piekļuvi izglītībai, veselības aprūpei un piemērotiem mājokļiem; uzsver, ka nepavadītiem bērniem būtu jānodrošina pienācīgi aizsardzības pasākumi, piemēram, efektīva aizbildnība;

23. norāda uz daudziem un sistemātiskiem trūkumiem kritēriju hierarhijas ievērošanā; uzsver, ka ģimenes vienotība nebūt nav visbiežāk piemērotais kritērijs, lai gan tas ir regulas III nodaļas hierarhijas augšgalā; uzskata, ka dalībvalstīm uz savstarpējas sadarbības principa pamata būtu jāpalīdz kompetentajām iestādēm un trešo valstu valstspiederīgajiem uzlabot pastāvošo pierādīto ģimenes saišu noskaidrošanu atbildīgo dalībvalstu noteikšanas procedūrā; aicina Komisiju nodrošināt pilnīgu atbilstību kritēriju hierarhijai;

24. uzskata, ka ir būtiski precizēt ģimenes atkalapvienošanās kritērija piemērošanas nosacījumus un, kā noteikts regulas 7. panta 3. punktā, piešķirt prioritāti tam, lai 8., 10. un 16. pants tiktu izmantoti kā galvenie kritēriji, pēc kuriem noteikt dalībvalsti, kas atbildīga par patvēruma pieteikuma izskatīšanu, lai nodrošinātu tiesību uz ģimenes vienotību efektivitāti un ātrāku ģimenes atkalapvienošanās lēmumu īstenošanu; aicina Komisiju un dalībvalstis, virzoties uz labāk izpildāmiem standartiem un prasībām, saskaņot pierādījumu standartu, kas nepieciešams ģimenes atkalapvienošanai; norāda, ka jēdziena "ģimene" interpretācija dažādās dalībvalstīs atšķiras, bet tas veicina neatbilstību kritēriju hierarhijai un sistēmas disfunkcionalitāti; tādēļ aicina Komisiju rūpīgi uzraudzīt ar ģimeni saistīto definīciju pareizu piemērošanu dalībvalstīs, kā noteikts regulas 3. pantā;

25. atgādina, ka saskaņā ar regulu visās Dublinas procedūrās un lēmumos, kas attiecas uz bērniem, prioritāri būtu jāņem vērā bērna intereses; pauž nožēlu par to, ka dalībvalstis atšķirīgi interpretē bērna intereses;

26. pauž nožēlu par to, ka neadekvāti identifikācijas mehānismi un dažkārt kļūdainas vecuma noteikšanas metodes bieži vien vēl vairāk pasliktina nepilngadīgo situāciju, izraisot kavēšanos vai negatīvi ietekmējot Dublinas procedūru iznākumu; atzīmē, ka dažās dalībvalstīs ir izstrādāta laba prakse, piemēram, specializēta personāla izmantošana nepavadītu nepilngadīgo gadījumā un vairākdisciplīnu pieeja vecuma noteikšanai;

27. ir nopietni nobažījies par to, ka daudzās dalībvalstīs praktisku sarežģījumu dēļ pārstāvja iecelšana nolūkā palīdzēt nepavadītiem nepilngadīgajiem Dublinas procedūrās bieži vien kavējas vai nav garantēta; atzīmē arī to, ka dažās valstīs šie pārstāvji nav pietiekami informēti par Dublinas procedūrām un ka nepavadītiem nepilngadīgajiem trūkst bērniem draudzīga atbalsta;

Vienkāršot procedūras, ievērojami saīsināt izskatīšanas laiku un saglabāt tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību

28. uzsver, ka 2016.–2017. gadā ievērojami palielinājās pārsūtīšanas procedūru skaits un tām bija ievērojama cilvēciskā, materiālā un finansiālā cena; tomēr pauž nožēlu par to, ka pārsūtīšana tika veikta tikai 11 % gadījumu: tas ir vēl viens faktors biežajā patvēruma sistēmu pārslodzē, kas skaidri apliecina regulas iedarbīguma trūkumu; uzskata, ka būtiski ir centieni garantēt piekļuvi informācijai un ātras procedūras attiecībā uz ģimenes atkalapvienošanos un patvēruma meklētāju pārsūtīšanu;

29. uzsver svarīgo ECT un EST judikatūru, kur pēdējos gados ir precizēti pieņemami iemesli novērst pārsūtīšanu Dublinas procedūrā, jo īpaši jebkādi personas apdraudējuma avoti; īpaši atzīmē, ka pieaug tādu Eiropas un dalībvalstu tiesu lēmumu skaits, kas aptur pārsūtīšanu uz dalībvalstīm, kurās patvēruma meklētājam netaisnīgi tiktu liegta starptautiskā aizsardzība (netiešas izraidīšanas gadījumi) vai Dublinas procedūrā tiktu liegtas viņu tiesības; pauž nožēlu par to, ka dažās dalībvalstīs patvēruma meklētāji cieš no necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās;

([5]) *EDAL*, ECT — *Rahimi* pret Grieķiju, pieteikums Nr. 8687/08, 2011. gada 5. jūlija spriedums: https://www.asylumlawdatabase.eu/en/content/ecthr-rahimi-v-greece-application-no-868708-1.

30. atzīmē, ka valsts patvēruma iestāžu struktūras un darbības nepilnības, kā arī resursu trūkums ir veicinājuši Dublinas procedūru kavēšanos un likuši šķēršļus regulas piemērošanai; norāda, ka, lai gan lielākajā daļā valstu ir viena specializēta patvēruma iestāde, dažas dalībvalstis ir izvēlējušās dalīt atbildību starp dažādām iestādēm, dažos gadījumos radot praktiskus sarežģījumus patvēruma meklētājiem un atšķirības regulas īstenošanā;

31. uzsver, ka Dublinas procedūru efektivitāte ir atkarīga arī no katras valsts patvēruma iestādes kvalitātes un darbinieku skaita; norāda uz būtiskām atšķirībām starp patvēruma iestādēm attiecībā uz darbinieku skaitu uz vienu patvēruma meklētāju; uzsver, ka valstu Dublinas sistēmas nodaļām trūkst darbinieku, bet darba slodze ievērojami palielinās; aicina dalībvalstis palielināt resursus, it sevišķi patvēruma amatpersonu skaitu, tā, ka Dublinas III sistēma var pienācīgi darboties;

32. uzsver dalībvalstu sadarbības un informācijas apmaiņas trūkumu, kas aktīvi apdraud ES solidaritātes principu un dažās dalībvalstīs tieši veicina pārmērīgu sistēmu noslogojumu;

33. uzsver, ka pārmērīga un daļēji nepienācīga "neatbilstīgas ieceļošanas" kritērija piemērošana rada nesamērīgu slogu pirmās ieceļošanas valstīm, kurām bieži trūkst resursu un spēju uzņemt un reģistrēt patvēruma meklētājus; atzīmē, ka "atpakaļuzņemšanas" pieprasījumi pēdējos gados ir bijis visvairāk izmantotais Dublinas procedūru veids un tas nozīmē, ka lielākā daļa personu, kurām piemērota Dublinas procedūra, jau ir pieteikušās patvērumam citā dalībvalstī; atzīmē, ka adekvāti pasākumi sekundārās kustības novēršanai būtu jāpiemēro gan dalībvalstīm Šengenas zonā, gan arī tām, kas tajā neietilpst;

34. atgādina, ka termiņi katrā Dublinas procedūras posmā ir paredzēti, lai procedūras būtu īsas un būtu iespējama ātra piekļuve patvēruma procedūrai; atzīmē, ka joprojām trūkst skaidrības un pastāv atšķirības starp dalībvalstīm attiecībā uz termiņu aprēķināšanu un laiku, kad katra procedūra sākas; ierosina precizēt un saskaņot nosacījumus, saskaņā ar kuriem tiek sāktas pārcelšanas procedūras;

35. uzskata, ka noteikumi par atbildības nodošanu saskaņā ar Dublinas III regulu konkrētos gadījumos mazina patvēruma procedūru efektivitāti un pārsūtīšanas izpildi, palielinot bēgšanas risku; pauž nožēlu par bieži vien maldinošajiem iemesliem, uz kuriem dalībvalstis atsaucas, atteikdamas pārsūtīšanu; uzskata, ka citu starpā šie faktori ir veicinājuši sekundārās kustības gadījumu skaita pieaugumu, pamudinot patvēruma meklētājus palikt ārpus sistēmas; aicina Komisiju pārskatīt noteikumus, lai uzlabotu pārsūtīšanas izpildi un liegtu atbildības nodošanu gadījumos, kad patvēruma meklētājs aizbēg, veicināt uzticēšanos starp dalībvalstīm, uzraudzīt situāciju un vajadzības gadījumā piemērot sankcijas dalībvalstīm, kuras atsaka pārsūtīšanu;

36. atzīmē, ka arī nepareiza kritēriju hierarhijas noteikumu piemērošana, īpaši attiecībā uz ģimenes atkalapvienošanos un nepavadītu bērnu situāciju, un pirmās neatbilstīgas ieceļošanas valsts kritērija nesamērīga izmantošana apdraud patvēruma procedūras; atzīmē, ka šīs īstenošanas nepilnības var pamudināt patvēruma meklētājus palikt ārpus sistēmas; uzsver, ka dziļāka dalībvalstu patvēruma sistēmu saskaņošana ir būtiska Dublinas III regulas darbībai un sekundārās kustības novēršanai; aicina Komisiju ierosināt sistēmu, kas pienācīgi ņemtu vērā patvēruma meklētāju pierādītās jēgpilnās saiknes ar dalībvalsti, piemēram, iepriekšēju likumīgu uzturēšanos vai izglītības diplomus, un kas nodrošinātu, ka attieksme pret patvēruma meklētājiem visā ES relatīvā ziņā ir vienāda;

37. uzskata, ka juridiskās palīdzības sniegšana patvēruma meklētājiem Dublinas procedūrās, sevišķi karstajos punktos, ir būtiska, lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzēji tiek informēti par savām tiesībām un pienākumiem Dublinas procedūras laikā; uzsver, ka tas uzlabotu tiesībām atbilstošas procedūras, vienkāršotu Dublinas procedūras un uzlabotu lēmumpieņemšanu; atzīmē, ka juridiskais pārstāvis var nodrošināt, ka katra lieta ir pilnīga un precīza, un palīdzēt samazināt pārsūdzību skaitu un sargāt neizraidīšanas tiesības; ar bažām atzīmē, ka valstu līmenī joprojām pastāv daži specifiski problēmjautājumi, piemēram, ierobežota piekļuve neatkarīgiem juridiskajiem pārstāvjiem attālos patvēruma centros, zems finansiālās atlīdzības līmenis par juridisko palīdzību, pienācīgu telpu trūkums sagatavošanās un personiskajām sarunām un neadekvāta juridiskās palīdzības sniegšana pieteikuma iesniedzējiem aizturēšanas centros; aicina dalībvalstis un Eiropas Komisiju palielināt līdzekļus, kas pieejami juridiskās palīdzības sniegšanai Dublinas procedūras laikā;

38. uzsver, ka pieteikuma iesniedzējiem Dublinas procedūras laikā sniegtās informācijas kvalitāte un apjoms nebūt nav apmierinošs un starp valstīm — un dažos gadījumos pašās valstīs — ievērojami atšķiras; atzīmē, ka atbilstību tiesībām uz informāciju ietekmē dažādi faktori, piemēram, informācijas kvalitāte un skaidrība, tulka pieejamība, tulkotu dokumentu pieejamība, savlaicīga piekļuve informācijai; atgādina, ka tiesības uz informāciju saskaņā ar regulas 4. pantu ir būtiskas Dublinas procedūru sarežģītības dēļ un nolūkā garantēt piekļuvi taisnīgai patvēruma pieteikuma izskatīšanai Eiropas Savienībā; uzsver, ka nepilnības šajā jomā var skaidrot ar resursu trūkumu, bet dažās valstīs, kurās iecelts ļoti maz juridisko pārstāvju, tās izriet arī no apzinātas rīcībpolitikas izvēles; mudina dalībvalstis ar Komisijas un *EASO* atbalstu uzlabot patvēruma meklētājiem pieejamo informāciju par sarežģītām Dublinas procedūrām, nodrošināt, ka tā ir skaidra un piekļūstama ikvienam, it īpaši attiecībā uz ģimenes atkalapvienošanos, saskaņā ar regulas 4. un 26. pantu, kā arī nodrošināt piekļuvi efektīvai tiesību aizsardzībai un juridiskajai palīdzībai saskaņā ar 27. pantu;

39. aicina Komisiju novērtēt KEPS vispārējo īstenošanu, kā arī visus Dublinas III regulas trūkumus un nepilnības, kas noved pie nesamērīga atbildības sloga valstīm pie ES ārējām robežām;

Vienota un uz tiesībām orientēta Dublinas sistēmas īstenošana patvēruma lietās Eiropas Savienībā

40. uzsver, ka viena patvēruma pieteikuma Eiropas Savienībā principu nav iespējams ievērot, savukārt šī situācija ir pretrunā Dublinas III regulas mērķim; atzīmē, ka šā principa īstenošanu ierobežo dažādi faktori, kas nozīmē, ka turpmāko patvēruma pieteikumu iesniegšanai ir vairāki iemesli; uzskata, ka kompetentajām valsts iestādēm būtu jādalās attiecīgajā informācijā, it sevišķi par patvēruma pieteikumu apstiprināšanu un noraidīšanu, tādā Eiropas datubāzē kā *Eurodac*, lai paātrinātu procedūras un izvairītos no vairākkārtējiem patvēruma pieteikumiem, vienlaikus aizsargājot persondatus; uzskata, ka prioritāte ir reģistrēt visus pieteikuma iesniedzējus un migrantus, kas neatbilstīgi šķērso robežas;

41. atzīmē, ka patvēruma meklētāju aizsardzības apmērs dažādās dalībvalstīs attiecībā uz konkrētām valstspiederībām ir ļoti atšķirīgs, savukārt tas var veicināt tālāku kustību; uzskata, ka sekundārā kustība samazinātos, ja Dublinas procedūrās tiktu ņemtas vērā pieteikuma iesniedzēju individuālās vajadzības; uzskata, ka "pierādītu jēgpilno saikņu" ar konkrētu dalībvalsti ņemšana vērā ir rezultatīva pieeja sekundārās kustības samazināšanai, un aicina to noteikt par vienu no pārcelšanas kritērijiem;

Pārvaldības un konverģences stiprināšana starp dalībvalstīm

42. uzsver, ka Komisijas tīkls dalībvalstu Dublinas sistēmas nodaļām ir ticies tikai vienu vai divas reizes gadā un tam nav bijusi operatīva loma; uzskata, ka *EASO* Dublinas sistēmas nodaļu tīkla nekoordinēta izmantošana liedz Dublinas III regulai darboties rezultatīvi; tomēr norāda, ka *EASO* Dublinas tīkls ir bijis aktīvāks un *EASO* ir veicis vairākus noderīgus uzdevumus, lai palīdzētu dalībvalstīm īstenot Dublinas III regulu, piemēram, izstrādājis vadlīnijas un analīzes, organizējis mācību kursus un norīkojis darbiniekus; mudina valstu patvēruma iestādes sadarboties ciešāk, lai apmainītos ar informāciju, veicinātu vienotas prakses un paraugprakses izstrādi, optimizētu pārsūtīšanu un palīdzētu novērst daudzkārtēju pieteikumu gadījumus; ierosina uzdot *EASO* sagatavot labāku šīs regulas piemērošanas pārvaldības kārtību, kas ietvertu ikmēneša operatīvo dialogu starp valstu iestādēm, kā arī platformu, kur dalīties informācijā un paraugpraksē;

43. aicina Komisiju un dalībvalstis regulas īstenošanas uzraudzībā izmantotajos avotos iekļaut uzticamu un aktuālu informāciju, ko sniedz nevalstiskie aktori, sevišķi starptautiskās organizācijas un NVO;

44. atzīmē, ka no 2008. līdz 2017. gadam ievērojamu skaitu patvēruma pieteikumu iesniedza trešo valstu valstspiederīgie, kas ceļoja bezvīzu režīma ietvaros vai ar īstermiņa vīzu ieceļošanai Šengenas zonā ([6]); turklāt atzīmē, ka daļa no šiem pieteikumiem tika iesniegti nevis tajā dalībvalstī, par kuru izsniegta vīza, bet gan citā; uzsver, ka attiecībā uz turpmākajām Dublinas procedūrām ir pierādīts, ka 12. un 14. panta noteikumi nav pietiekami skaidri un tāpēc apgrūtina

([6]) Eiropas Komisija, Eiropas migrācijas tīkls, "Impact of Visa Liberalisation on Countries of Destination" ("Vīzu režīma liberalizācijas ietekme uz galamērķa valstīm"), 2019. gada marts: https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/00_eu_visa_liberalisation_2019_synthesis_report_en_0_0.pdf.

atbildīgās dalībvalsts noteikšanu; aicina Komisiju precizēt, kā, nosakot, kurai dalībvalstij vajadzētu būt atbildīgai par patvēruma pieteikumu, regulas 12. un 14. pants būtu jāpiemēro; ierosina kritēriju hierarhijā iekļaut izvērtējumu par to, kā pieteikumi, kas iesniegti, ieceļojot vīzu atcelšanas gadījumā, potenciāli ietekmē Dublinas sistēmas pareizu darbību;

45. atzīmē, ka dalībvalstis ir noslēgušas divpusējus nolīgumus, lai uzlabotu Dublinas procedūru efektivitāti vai nodrošinātu patvēruma meklētāju pārsūtīšanu; tomēr uzsver, ka ir pierādījies, ka tiem ir arī negatīva ietekme — dažos gadījumos tie ir vājinājuši regulas mērķu sasniegšanu Eiropas līmenī; mudina Komisiju un visas dalībvalstis izskatīt faktorus, kas uzlabo efektivitāti, īstenot kopīgus un koordinētus pasākumus, lai optimizētu Dublinas III regulas rezultatīvu īstenošanu, un strādāt pie regulas īstenošanu;

46. atzīmē, ka saskaņā ar 33. pantu dalībvalstis ar Komisijas atbalstu un sadarbībā ar to var izstrādāt preventīvus rīcības plānus, ja regulas piemērošanu var apdraudēt pamatota iespējamība, ka dalībvalstu patvēruma sistēmas kļūs īpaši noslogotas, un/vai problēmas dalībvalstu patvēruma sistēmu darbībā; atzīmē, ka šajos preventīvajos pasākumos var ņemt vērā Komisijas un *EASO* sniegto informāciju un ar tiem var atbilstoši LESD 80. pantam panākt īstenu un praktisku solidaritāti ar dalībvalstīm, kuras saskaras ar īpašu spiedienu uz patvēruma sistēmām kopumā, tostarp jauktās migrācijas plūsmu dēļ, un ar pieteikuma iesniedzējiem, tādējādi dodot iespēju labāk sagatavoties potenciālām patvēruma sistēmas krīzēm;

47. uzskata, ka Dublinas III regulas īstenošana ir izrādījusies nerezultatīva, jo nav sasniegts tās galvenais mērķis, proti, par starptautiskās aizsardzības pieteikumu atbildīgās dalībvalsts ātra un taisnīga noteikšana; atgādina, ka attiecībā uz vairākiem Dublinas noteikumiem ir konstatētas būtiskas īstenošanas nepilnības; uzsver, ka regulas īstenošana ir ļoti neefektīva attiecībā uz centieniem, cilvēkresursiem un personālu, ko tai atvelta dalībvalstis;

48. aicina Padomi Dublinas III regulas reformā un darbā, kas saistīts ar LESD 78. panta 2. punktu, izmantot kvalificēta vairākuma balsošanu;

49. pauž nožēlu par to, ka Komisija joprojām nav publicējusi 46. pantā paredzēto novērtējuma ziņojumu; aicina Komisiju nodrošināt rezultatīvāku Dublinas III regulas īstenošanu;

o

o o

50. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0362

Atgriešanas direktīvas īstenošana

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Atgriešanas direktīvas īstenošanu (2019/2208(INI))

(2021/C 445/04)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 1948. gadā,

— ņemot vērā ANO Konvenciju par bērna tiesībām,

— ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju,

— ņemot vērā 1951. gada Konvenciju par bēgļa statusu un 1967. gada Protokolu par bēgļa statusu (Ženēvas konvencija), un jo īpaši tiesības uz neizraidīšanu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 1., 3., 4., 6., 7., 18., 19., 20. un 47. pantu,

— ņemot vērā "Globālo paktu par drošu, sakārtotu un likumīgu migrāciju", ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 2018. gada 19. decembrī,

— ņemot vērā "Divdesmit pamatnostādnes piespiedu atgriešanai", ko Eiropas Padomes Ministru komiteja pieņēma 2005. gada 4. maijā,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi ([1]) ("Atgriešanas direktīva"),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1860 (2018. gada 28. novembris) par Šengenas informācijas sistēmas izmantošanu to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi ([2]) ("*SIS* atgriešana"),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/851 (2020. gada 18. jūnijs), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 862/2007 par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas spriedumus saistībā ar Direktīvu 2008/115/EK, tostarp lietas C-357/09 Kadzoev ([4]), C-61/11 El Dridi ([5]), C-534/11 Arslan ([6]), C-146/14 Mahdi ([7]), C-554/13 Z. Zh. ([8]), C-47/15 Sélina Affum ([9]), C-82/16 K.A. u. c. ([10]) un C-181/16 Gnandi ([11]),

— ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus saistībā ar Direktīvu 2008/115/EK, tostarp *Amie u. c.* pret *Bulgāriju* (iesniegums Nr. 58149/08), *N.D. un N.T.* pret *Spāniju* (iesniegumi Nr. 8675/15 un Nr. 8697/15) un *Haghilo* pret *Kipru* (iesniegums Nr. 47920/12),

([1]) OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.
([2]) OV L 312, 7.12.2018., 1. lpp.
([3]) OV L 198, 22.6.2020., 1. lpp.
([4]) ECLI:EU:C:2009:741.
([5]) ECLI:EU:C:2011:268.
([6]) ECLI:EU:C:2013:343.
([7]) ECLI:EU:C:2014:1320.
([8]) ECLI:EU:C:2015:377.
([9]) ECLI:EU:C:2016:408.
([10]) ECLI:EU:C:2018:308.
([11]) ECLI:EU:C:2018:465.

— ņemot vērā Komisijas 2014. gada 28. marta paziņojumu par ES atgriešanas politiku (COM(2014)0199),

— ņemot vērā Komisijas 2015. gada 13. maija paziņojumu "Eiropas programma migrācijas jomā" (COM(2015)0240),

— ņemot vērā Eiropadomes 2016. gada oktobra un 2018. gada jūnija augstākā līmeņa sanāksmes secinājumus,

— ņemot vērā Padomes 2016. gada 11. maija nesaistošos kopējos standartus atbalstītas brīvprātīgas atgriešanas (un reintegrācijas) programmām, ko īsteno dalībvalstis,

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada 2. marta paziņojumu par efektīvāku atgriešanas politiku Eiropas Savienībā – atjaunināts Rīcības plāns (COM(2017)0200),

— ņemot vērā Komisijas Ieteikumu (ES) 2017/432 (2017. gada 7. marts) par to, kā panākt efektīvāku atgriešanu, īstenojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK ([12]),

— ņemot vērā Komisijas Ieteikumu (ES) 2017/2338 (2017. gada 16. novembris), ar kuru izveido kopīgu "Rokasgrāmatu atgriešanas jautājumos" dalībvalstu kompetentajām iestādēm izmantošanai ar atgriešanu saistītu uzdevumu veikšanā ([13]),

— ņemot vērā Eiropas Migrācijas tīkla 2017. gada kopsavilkuma ziņojumu "*The effectiveness of return in EU Member States: challenges and good practices linked to EU rules and standards*" (Atgriešanas efektivitāte ES dalībvalstīs: problēmas un laba prakse saistībā ar ES noteikumiem un standartiem),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 12. septembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kopējiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (pārstrādātā redakcija) (COM(2018)0634),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 4. decembra paziņojumu "Migrācijas pārvaldība visos tās aspektos: progress, kas panākts saskaņā ar Eiropas programmu migrācijas jomā" (COM(2018)0798),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 16. aprīļa paziņojumu "Covid-19: norādījumi par attiecīgo ES noteikumu īstenošanu patvēruma un atgriešanas procedūru jomā un par pārmitināšanu" (C(2020)2516),

— ņemot vērā 2016. gada 12. aprīļa rezolūciju par stāvokli Vidusjūras reģionā un vajadzību pēc ES holistiskas pieejas migrācijas jomā ([14]),

— ņemot vērā 2017. gada 5. aprīļa rezolūciju par bēgļu un migrantu pārvietošanās jautājumu risināšanu: ES ārējās darbības nozīme ([15]),

— ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 13. marta nostāju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Patvēruma un migrācijas fonda izveidi ([16]),

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 24/2019 "Patvērums, migrantu pārcelšana un atgriešana: laiks rīkoties aktīvāk, lai novērstu neatbilstības starp mērķiem un rezultātiem",

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta *(EPRS)* 2019. gada marta aizstājošu ietekmes novērtējumu par ierosināto pārstrādāto Atgriešanas direktīvu,

---

([12]) OV L 66, 11.3.2017., 15. lpp.
([13]) OV L 339, 19.12.2017., 83. lpp.
([14]) OV C 58, 15.2.2018., 9. lpp.
([15]) OV C 298, 23.8.2018., 39. lpp.
([16]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0175.

— ņemot vērā *EPRS* 2020. gada jūnija Eiropas novērtējumu, kurā sniegts novērtējums par Atgriešanas direktīvas īstenošanu un Atgriešanas direktīvas ārējo dimensiju,

— ņemot vērā *Frontex* 2020. gada 15. jūnija novērtējuma ziņojumu par atgriešanas operācijām 2019. gada 2. pusgadā,

— ņemot vērā Eiropola Eiropas Migrantu kontrabandas apkarošanas centra 4. gada ziņojumu 2020. gada 15. maijā,

— ņemot vērā ziņojumus par Šengenas *acquis* piemērošanu atgriešanas jomā, kas sagatavoti saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris), ar ko izveido izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Izpildu komitejas 1998. gada 16. septembra lēmumu, ar ko izveido Šengenas izvērtēšanas un īstenošanas pastāvīgo komiteju ([17]),

— ņemot vērā Eiropas Padomes 2019. gada 17. septembra rokasgrāmatu "*Practical Guidance on Alternatives to Immigration Detention: Fostering Effective Results*" (Praktiskie norādījumi par alternatīvām imigrantu aizturēšanai: efektīvu rezultātu veicināšana);

— ņemot vērā Eiropas Padomes Cilvēktiesību koordinācijas komitejas (*CDDH*) 2017. gada 7. decembra analīzi par juridiskiem un praktiskiem aspektiem attiecībā uz efektīvām alternatīvām aizturēšanai saistībā ar migrāciju;

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu ([18]),

— ņemot vērā 2018. gada 30. maija rezolūciju par iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu interpretāciju un īstenošanu ([19]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu, kā arī Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmuma par procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanas atļaujas piešķiršanai 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. pielikumu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0238/2020),

A. tā kā Komisija Atgriešanas direktīvas īstenošanu ir novērtējusi tikai vienreiz (2014. gadā), neraugoties uz šīs direktīvas 19. pantā noteikto juridisko pienākumu, sākot no 2013. gada, reizi trijos gados ziņot par tās piemērošanu; tā kā 2015. gadā Komisija publicēja paziņojumu, kurā izklāstīts rīcības plāns atgriešanas jomā; tā kā 2017. gadā tā nāca klajā ar ieteikumu par to, kā padarīt atgriešanu efektīvāku, īstenojot Atgriešanas direktīvu, un publicēja "Rokasgrāmatu atgriešanas jautājumos"; tā kā 2018. gada septembrī, neveicot ietekmes novērtējumu, Komisija nāca klajā ar priekšlikumu pārstrādāt direktīvu, lai panāktu efektīvāku un saskaņotāku atgriešanas politiku; tā kā Eiropas Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja (LIBE) pilnvaroja *EPRS* sniegt aizstājošu ietekmes novērtējumu par pārstrādātās redakcijas priekšlikumu; tā kā šajā novērtējumā ir norādīts, ka trūkst ierādījumu tam, ka pārstrādātās redakcijas priekšlikums nodrošinātu efektīvāku atgriešanu;

B. tā kā Atgriešanas direktīvas divējādais mērķis ir noteikt kopīgus noteikumus par efektīvu atgriešanu saskaņā ar pamattiesībām un proporcionalitātes principu; tā kā savā ieteikumā par atgriešanas efektivitātes uzlabošanu Komisija galveno uzmanību pievērš atgriešanas rādītājam kā Atgriešanas direktīvas efektivitātes rādītājam un iesaka pasākumus, kuriem varētu būt nevēlama ietekme, ierobežojot dažus šajā direktīvā paredzētos aizsardzības pasākumus, piemēram, tiesības iesniegt pārsūdzību un izmantot ilgākus aizturēšanas periodus; tā kā ilgtspējīga atgriešana un sekmīga reintegrācija ir svarīgi rādītāji atgriešanas efektivitātes novērtēšanā; tā kā pēcatgriešanas uzraudzība pašlaik nav pietiekami visaptveroša un precīza; tā kā ir liecības, ka ne visas atgriešanas ir ilgtspējīgas, jo īpaši attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem, jo trūkst individuāla reintegrācijas plāna vai atbalsta pēc atgriešanās;

([17]) OV L 295, 6.11.2013., 27. lpp.
([18]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.
([19]) OV C 76, 9.3.2020., 86. lpp.

C. tā kā Komisija ir konstatējusi, ka dalībvalstis saskaras ar vairākiem procesuāla, tehniska un operatīva rakstura šķēršļiem efektīvai atgriešanai, cita starpā attiecībā uz sadarbības līmeni starp visām iesaistītajām ieinteresētajām personām, tostarp ar trešām valstīm; tā kā Komisija ir norādījusi, ka viens no galvenajiem neatgriešanas iemesliem ir atgriežamo personu identificēšana un tas, ka nepieciešams saņemt vajadzīgo dokumentāciju no trešām valstīm;

D. tā kā saskaņotības trūkumam ir būtiska ietekme uz atgriešanas praksi dalībvalstīs; tā kā izvērtējumi, ko veica Komisija, publicējot ieteikumu par atgriešanas efektivitātes palielināšanu, liecināja, ka "rīcības brīvība, kas dalībvalstīm piešķirta ar Atgriešanas direktīvu, ir izraisījusi nekonsekventu transponēšanu valstu tiesību aktos, negatīvi ietekmējot Savienības politikas atgriešanas jomā efektivitāti" un ka "efektīvāka minētās direktīvas īstenošana samazinātu procedūru nepareizas izmantošanas iespējas un novērstu nepilnības, vienlaikus nodrošinot pamattiesību aizsardzību, kā noteikts Eiropas Savienības Pamattiesību hartā";

E. tā kā Komisija 2015. gadā publicētajā rīcības plānā atgriešanas jomā pauda viedokli, ka pēc iespējas priekšroka dodama brīvprātīgas atgriešanās variantam; tā kā, kā Komisija norādījusi savā rīcības plānā, "tiek lēsts, ka aptuveni 40 % atgriešanas gadījumu bija brīvprātīga izceļošana, [pieaugot] no tikai 14 % 2009. gadā"; tā kā saskaņā ar Komisijas aplēsēm 300 000 cilvēku gadā nevar tikt atgriezti administratīvo šķēršļu, veselības problēmu vai izraidīšanas riska dēļ; tā kā viņu situācija būtu jārisina, tostarp piešķirot viņiem juridisku statusu humānu apsvērumu dēļ;

F. tā kā dati saistībā ar Atgriešanas direktīvas īstenošanu ir publiski pieejami *Eurostat*, bet tie nav visos gadījumos sadalīti un salīdzināmi; tā kā vairāk informācijas var nodrošināt, īstenojot Regulu (ES) 2018/1860 par Šengenas Informācijas sistēmas izmantošanu to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi ("*SIS* atgriešana"), un Regulu (ES) 2020/851, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 862/2007 par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību;

G. tā kā laikposmā no 2014. līdz 2018. gadam nelikumīgas robežšķērsošanas gadījumu skaits samazinājās no 1,82 miljoniem līdz 142 000 gadījumiem; tā kā 2019. gadā dalībvalstis izsniedza aptuveni 3 miljonus pirmo uzturēšanās atļauju; tā kā patvēruma pieteikumu skaits samazinājās no 1,29 miljoniem 2015. gadā līdz 698 000 pieteikumiem 2019. gadā; tā kā 2018. gadā dalībvalstis pieņēma 283 880 atgriešanas lēmumus, no kuriem 147 815 personas ir atgriezušās;

H. tā kā nenotiek sistemātiska dalībvalstu apmaiņšanās ar informāciju par atgriešanas lēmumiem vai ieceļošanas aizliegumiem, ko tās pieņem, un tas nozīmē, ka praktiski nav iespējama dalībvalstu pieņemtu atgriešanas lēmumu savstarpēja atzīšana un izpilde visā Savienībā; tā kā, lai palielinātu atpakaļuzņemšanas efektivitāti un nodrošinātu atgriešanas saskaņotību Eiropas līmenī, oficiāliem ES nolīgumiem būtu jādod priekšroka salīdzinājumā ar divpusējiem nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm,

Vispārīgi novērojumi

1. norāda, ka Komisija nav veikusi īstenošanas novērtējumu, un aicina Komisiju veikt šādu novērtējumu, kas bija jāveic 2017. gadā, saskaņā ar Atgriešanas direktīvas 19. pantu un ievērojot labāka likumdošanas procesa principu;

2. atgādina, cik svarīga ir uz pierādījumiem balstīta kopēja pieeja, lai virzītu saskaņotu politikas veidošanu un informētas sabiedrības diskusiju, un aicina Komisiju mudināt un atbalstīt dalībvalstis vākt un publicēt kvalitatīvos un kvantitatīvos datus par Atgriešanas direktīvas īstenošanu, jo īpaši datus par ieceļošanas aizliegumiem un aizturēšanu, jo tās ir kategorijas, kuras *Eurostat* pašlaik nevāc, un jo īpaši izmantojot jaunākos pieejamos instrumentus, piemēram, "*SIS* atgriešana" un Regulu (ES) 2020/851, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 862/2007 par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību; aicina dalībvalstis, pamatojoties uz Regulu (ES) 2020/851, vākt statistikas datus pēc iespējas drīz un piedalīties saistītajos izmēģinājuma pētījumos; ar bažām norāda, ka trūkst pieejamu datu par Atgriešanas direktīvas īstenošanu, ieskaitot datus, kas būtu sadalīti pēc dzimuma un vecuma;

3. pauž bažas par to, ka kopš 2015. gada izpildīto atgriešanas lēmumu skaits ir samazinājies, un norāda, ka šis skaits ne vienmēr atbilst neatbilstīgas ieceļošanas pieaugumam vai samazinājumam; uzsver, ka efektīva atgriešanas politika ir viens no labi funkcionējošas ES patvēruma un migrācijas politikas pamatelementiem; norāda, ka saskaņā ar Komisijas paziņojumu atgriešanas rādītājs ir samazinājies no 46 % 2016. gadā līdz 37 % 2017. gadā un ka tas varētu nesniegt pilnīgu ainu, ņemot vērā dalībvalstīm piemītošo rīcības brīvību Atgriešanas direktīvas īstenošanā, jo īpaši grūtības sadarbībā ar

trešām valstīm, to, ka dažas dalībvalstis pieņem vairāk nekā vienu atgriešanas lēmumu par vienu personu, ka lēmumus neatceļ, ja humānu apsvērumu dēļ atgriešana nenotiek, ka dažas personas nav atgriežamas, jo viņu atgriešana pārkāptu neizraidīšanas principu, vai ka dažas personas atgriežas brīvprātīgi, bet viņu atgriešanās fakts netiek reģistrēts; uzsver, ka praktisku un juridisku šķēršļu dēļ ne katram atgriešanas lēmumam seko ātras atgriešanas un atpakaļuzņemšanas procedūras, un ar bažām norāda, ka tas var radīt nopietnu slogu ne tikai vietējiem dienestiem, bet arī iesaistītajām personām;

4. atbalsta Komisijas mērķi uzlabot Atgriešanas direktīvas efektīvu īstenošanu un atgriešanas procedūru efektivitāti dalībvalstīs; aicina Komisiju pamatotos gadījumos sākt pārkāpuma procedūras; uzsver, ka Atgriešanas direktīvas efektivitāte būtu jāvērtē, atsaucoties uz atgriešanas rādītāju, kā arī atgriešanas ilgtspēju un pamattiesību aizsardzības pasākumu īstenošanu, procesuālo garantiju ievērošanu un brīvprātīgas atgriešanās efektivitāti; uzsver, ka Atgriešanas direktīvas efektīvas īstenošanas mērīšana būtu vēl tālāk jāpilnveido un vēl vairāk jāracionalizē dalībvalstu starpā, lai stiprinātu datu pārredzamību un salīdzināmību;

5. norāda, ka Komisija ir paziņojusi, ka viens no galvenajiem neatgriešanas iemesliem ir tas, ka trūkst trešo valstu identifikācijas un atgriežamo personu atpakaļuzņemšanas; uzsver, ka ir jāuzlabo attiecības ar trešām valstīm konstruktīvā, uz vienlīdzību balstītā migrācijas dialogā, lai nodrošinātu abpusēji izdevīgu sadarbību efektīvas un ilgtspējīgas atgriešanas nolūkam;

6. atzīmē sadarbības ar trešām valstīm oficiālu nenoformēšanu; aicina dalībvalstis mudināt Komisiju un dot tai iespēju noslēgt oficiālus ES atpakaļuzņemšanas nolīgumus, tos sasaistot ar ES parlamentāro uzraudzību un tiesisko uzraudzību; uzsver, ka būtu jāpiedāvā stimuli sadarbības veicināšanai; norāda, ka divpusējie atpakaļuzņemšanas nolīgumi, ko izmanto saskaņā ar Atgriešanas direktīvas 6. panta 3. punktu, nenodrošina atbilstošas procesuālās garantijas, tostarp paziņošanu attiecīgajai personai par individuālu pasākumu un informāciju par pieejamiem un efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un pārsūdzības iespējām; norāda, ka dalībvalstīm ir problēmas regulāri nodrošināt, lai pilnībā tiktu aizņemtas visas pieejamās sēdvietas atgriežamajām personām atgriešanas operācijās, izmantojot *Frontex* koordinētos čārterreisus; ar bažām norāda, ka dažos gadījumos iespēja veikt kopīgas *Frontex* atgriešanas operācijas ir izslēgta divpusējos nolīgumos starp organizētājām vai iesaistītajām dalībvalstīm un galamērķa valstīm, kas nav ES dalībvalstis;

7. uzsver, ka ir vajadzīga ciešāka sadarbība starp dalībvalstīm atgriešanas jomā, tostarp informācijas apmaiņa un Direktīvas 2001/40/EK par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo izraidīšanu, piemērošana saskaņā ar pamattiesību garantijām; uzsver, ka attiecīgajām Savienības aģentūrām ir jāsniedz atbalsts, tostarp operatīvais atbalsts; uzsver nepieciešamību pastiprināt sadarbību starp dalībvalstīm un *Frontex*;

8. aicina dalībvalstis piešķirt atbilstošu kapacitāti, tostarp cilvēkresursus un pietiekamu apmācību, iestādēm, kas ir atbildīgas par atgriešanas lēmumu pieņemšanu un īstenošanu, un, to darot, ieguldīt savu lēmumu pieņemšanas un īstenošanas kvalitātē;

9. uzsver, cik svarīga nozīme ir taisnīgām, ātrām un efektīvām procedūrām to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri neatbilstīgi uzturas Savienības teritorijā, tostarp to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuru pieteikumi ir noraidīti, ievērojot attiecīgo personu pamattiesības;

Atgriešanas lēmumi un brīvprātīga izceļošana

10. norāda, ka Atgriešanas direktīvā ir svarīgi nodrošināt, lai migranti ievēro atgriešanas lēmumus, un atgādina par direktīvā nostiprināto pamatprincipu, ka brīvprātīgai atgriešanai būtu jāpiešķir augstāka prioritāte attiecībā pret piespiedu atgriešanu, ja nav nopietnu iemeslu uzskatīt, ka tas apdraudētu atgriešanas procedūras mērķi, jo brīvprātīga atgriešanās valstīm ir ilgtspējīgāka, lētāka un mazāk apgrūtinošāka un ir piemērotāka tam, lai varētu ievērot attiecīgās personas pamattiesības; aicina Komisiju turpināt apsvērt brīvprātīgu atgriešanos kā vēlamo risinājumu salīdzinājumā ar piespiedu atgriešanu un mudināt dalībvalstis izstrādāt efektīvu sistēmu attiecībā uz piekļuvi brīvprātīgas atgriešanās programmām;

11. aicina Komisiju turpināt nodrošināt finansējumu atbalstītas brīvprātīgas atgriešanās programmām un palielināt tām pieejamos resursus, lai veicinātu šādu programmu izmantošanu ar galīgo mērķi nodrošināt ilgtspējīgu atgriešanos un reintegrāciju;

12. uzsver, ka saskaņā ar Atgriešanas direktīvas 7. pantu atgriešanas lēmumā brīvprātīgai izceļošanai parasti nosaka pienācīgu laika posmu — no 7 līdz 30 dienām —, ko dalībvalstis vajadzības gadījumā pagarina, ņemot vērā konkrētā gadījuma īpašos apstākļus; norāda uz Atgriešanas direktīvas 7. panta 4. punktā paredzētajiem izņēmumiem; norāda, ka

dalībvalstu valsts programmas brīvprātīgas izceļošanas atbalstam dažkārt ir nepietiekamas gan apjoma, gan līdzekļu ziņā; atgādina, ka dalībvalstīm, kas šo laikposmu brīvprātīgai izceļošanai piedāvā tikai pēc pieteikuma iesniegšanas, ir jāinformē attiecīgie trešo valstu valstspiederīgie par iespēju iesniegt šādu pieteikumu;

13. atzinīgi vērtē vairāku dalībvalstu noteikumus, kas ļauj pienācīgi ņemt vērā individuālos apstākļus un piešķirt brīvprātīgai izceļošanai paredzētā laikposma pagarinājumus; atgādina, ka gadījumos, kad Atgriešanas direktīvā dalībvalstīm ir noteikts pienākums atlikt izraidīšanu, piemēram, ja ar to tiktu pārkāpts neizraidīšanas princips, Atgriešanas direktīvas 14. panta 2. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāsniedz attiecīgajām personām rakstisks apstiprinājums par to, ka atgriešanas lēmums uz laiku netiks izpildīts;

14. uzsver, ka jēdziena "bēgšanas iespējamība" plaša definīcija varētu novest pie tā, ka dalībvalstis atturētos atvēlēt laika posmu brīvprātīgai izceļošanai; atgādina, ka laika posma brīvprātīgai izceļošanai atcelšana arī noved pie ieceļošanas aizlieguma noteikšanas, kas vēl vairāk varētu negatīvi ietekmēt brīvprātīgu izceļošanu; uzsver, ka ir jāuzlabo pašreizējā tiesiskā regulējuma īstenošana, lai veicinātu veiksmīgu brīvprātīgu atgriešanos;

15. aicina dalībvalstis un *Frontex* apmainīties ar informāciju un paraugpraksi attiecībā uz sekmīgu un cieņpilnu brīvprātīgu atgriešanos un pēc pieprasījuma sniegt operatīvo palīdzību starp dalībvalstīm, lai stiprinātu un uzlabotu brīvprātīgas atgriešanās darbības efektivitāti;

16. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt individuālu lietu pārvaldību un palīdzību, kas pielāgota atgriežamās personas individuālajiem apstākļiem un izredzēm, īpašu uzmanību pievēršot nepavadītiem nepilngadīgajiem;

Procesuālās garantijas

17. uzsver, ka Atgriešanas direktīva satur prasību, ka atgriešanas un ieceļošanas aizlieguma lēmumiem un lēmumiem par izraidīšanu jābūt individualizētiem, skaidri pamatotiem, norādot juridiskos un faktiskos iemeslus, izdotiem rakstveidā un ar pievienotu informāciju par pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un attiecīgajiem termiņiem; uzsver, ka ir svarīgi, lai šī informācija tiktu sniegta personai saprotamā valodā; pauž bažas par to, ka atgriešanas lēmumi nav pietiekami detalizēti un pamatoti;

18. uzskata, ka nepavadītus bērnus nevajadzētu atgriezt, ja vien nevar pierādīt, ka tas ir bērna interesēs, un ka bērni būtu jāinformē bērniem draudzīgā veidā un viņiem saprotamā valodā par viņu tiesībām un pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem;

19. atgādina, ka neizraidīšanas princips ir saistošs dalībvalstīm jebkādos apstākļos, tostarp attiecībā uz atgriešanas procedūrām, kas neietilpst Atgriešanas direktīvas piemērošanas jomā;

20. atzīmē to, ka dalībvalstīs pastāv ievērojamas atšķirības attiecībā uz pārsūdzības tiesībām, jo īpaši attiecībā uz pārsūdzības iestādes veidu un pārsūdzības termiņiem; uzsver, ka ir jāgarantē tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību, tostarp sniedzot pienācīgu un pieejamu informāciju un juridisko palīdzību, tostarp pienācīgus līdzekļus juridiskās palīdzības sniegšanai;

21. norāda, ka 2. panta 21. punkta a) apakšpunktā minētās fakultatīvās klauzulas izmantošana var novest pie tā, kas samazinātos garantiju īstenošanu pie robežām salīdzinājumā ar parasto atgriešanas procedūru; tādēļ mudina dalībvalstis nodrošināt procesuālās garantijas un cilvēktiesību ievērošanu un piemērot Atgriešanas direktīvu robežsituācijām;

22. uzsver, ka Atgriešanas direktīva ļauj uz laiku apturēt izraidīšanas izpildi, kamēr nav pārskatīts lēmums par atgriešanu; uzsver, ka ir nepieciešams nodrošināt šādas apturēšanas gadījumos, kad pastāv izraidīšanas risks; norāda, ka lielākajā daļā valstu atgriešanas pārsūdzēšanai nav automātiskas apturēšanas spēka, kas var mazināt aizsardzību; uzsver, ka automātisks apturošs tiesiskās aizsardzības līdzeklis nodrošinātu, ka cilvēki netiek atgriezti, pirms nav pieņemts galīgais lēmums par atgriešanas procedūru; uzsver, ka visos lēmumos, kas skar bērnus, tostarp lēmumos, kas vēl jāpieņem par atgriešanu, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses;

23. atgādina, ka Atgriešanas direktīvas 6. panta 4. punktā dalībvalstīm ir paredzēta iespēja trešās valsts valstspiederīgajam, kas nelikumīgi uzturas to teritorijā, piešķirt patstāvīgu uzturēšanās atļauju līdzjūtības, humānu apsvērumu vai citu iemeslu dēļ; uzsver, ka ir svarīgi sekmīgi izmantot visas Atgriešanas direktīvā paredzētās iespējas, lai izpildītu atgriešanas lēmumus, uzsvaru liekot uz brīvprātīgu atgriešanos; tomēr norāda uz Atgriešanas direktīvas 6. panta 4. punkta ierobežoto izmantošanu un mudina dalībvalstis paplašināt šīs klauzulas izmantošanu; pauž bažas par to, ka dalībvalstis neizsniedz pagaidu uzturēšanās atļauju gadījumos, kad atgriešana ir izrādījusies neiespējama, kā rezultātā bieži

vien migranti, kuri nav atgriežami, nevar piekļūt savām pamattiesībām; uzsver, ka uzturēšanās atļauju piešķiršana personām, kuras nevar atgriezties savā izcelsmes valstī, varētu palīdzēt novērst ieilgušu neatbilstīgu uzturēšanos un samazināt neaizsargātību pret darbaspēka ekspluatāciju un var atvieglot personu sociālo iekļaušanu un ieguldījumu sabiedrībā; norāda, ka tas arī palīdzētu cilvēkiem izkļūt no neskaidras administratīvās situācijas, kādā tie varētu būt nonākuši; vienlaikus uzsver, ka Savienībā ir nepieciešama koordinācija, lai novērstu tādu personu tālāku nelikumīgu pārvietošanos, uz kurām attiecas atgriešanas lēmums;

Ieceļošanas aizliegumi

24. ar bažām norāda uz plaši izplatīto praksi automātiski noteikt ieceļošanas aizliegumus, kas dažās dalībvalstīs tiek īstenoti līdztekus brīvprātīgai izceļošanai; uzsver, ka šāda pieeja var mazināt brīvprātīgas atgriešanās stimulus; aicina dalībvalstis ievērot Atgriešanas direktīvā noteikto pienākumu apsvērt aizlieguma atcelšanu vai apturēšanu gadījumos, kad trešās valsts valstspiederīgais var pierādīt, ka ir atstājis dalībvalsts teritoriju;

25. norāda, ka laika posmā, kas noteikts ar ieceļošanas aizliegumu, personas situācija var mainīties un ka personai var rasties risks tikt vajātai valstī, uz kuru tā ir atgriezusies; aicina dalībvalstis šādos gadījumos atcelt ieceļošanas aizliegumu, pamatojoties uz humāniem apsvērumiem; atkārtoti norāda, ka ieceļošanas aizliegumu nevajadzētu piemērot automātiski, bet tā pamatā vajadzētu būt individuālam novērtējumam; aicina dalībvalstis ieviest efektīvas procedūras ieceļošanas aizlieguma atcelšanas pieprasīšanai, kurās tiek garantēts individuāls novērtējums, kurās pirmkārt tiek ņemtas vērā bērna intereses un tiek ievērotas tiesības uz ģimenes dzīvi, tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos un ievērots proporcionalitātes princips;

26. norāda — lai gan ieceļošanas aizlieguma noteikšanas draudi var būt stimuls atstāt valsti brīvprātīgas izceļošanas laika posmā, tiklīdz tas ir noteikts, ieceļošanas aizliegums var samazināt stimulu ievērot atgriešanas lēmumu un var palielināt bēgšanas risku; aicina dalībvalstis apsvērt ieceļošanas aizliegumu piemērošanas termiņus, lai sekmīgi izpildītu atgriešanas lēmumus; uzsver, ka Atgriešanas direktīvā ir noteikumi, kas ļauj atcelt ieceļošanas aizliegumus, un aicina dalībvalstis tos vajadzības gadījumā izmantot;

27. uzsver, ka ieceļošanas aizliegumiem var būtu nesamērīgas sekas, jo īpaši attiecībā uz ģimenēm un bērniem; atzinīgi vērtē dažu dalībvalstu ieviesto iespēju atbrīvot bērnus no ieceļošanas aizlieguma piemērošanas, taču uzsver, ka bērnu interesēm arī vajadzētu būt galvenajam apsvērumam, lemjot par ieceļošanas aizliegumu (tā atsaukšanu) viņu vecākiem; aicina dalībvalstis nodrošināt ģimenes atkalapvienošanos un tiesību uz ģimenes dzīvi ievērošanu, tostarp to piemērojot kā pamatu, lai atturētos no ieceļošanas aizlieguma piemērošanas;

Aizturēšana un bēgšanas iespējamība

28. atgādina, ka Atgriešanas direktīvas 3. panta 7. punktā ir noteikts, ka "bēgšanas iespējamība" nozīmē, ka, pamatojoties uz tiesību aktos noteiktiem objektīviem kritērijiem, konkrētā gadījumā pastāv iemesli uzskatīt, ka trešās valsts valstspiederīgais, uz kuru attiecas atgriešanas procedūras, varētu aizbēgt; norāda, ka valstu tiesību aktos ir atšķirīgi transponēta "bēgšanas iespējamības" definīcija; uzsver, ka, lai nodrošinātu atbilstību Atgriešanas direktīvas 3. panta 7. punktam, nosakot bēgšanas iespējamību, ir pienācīgi jāņem vērā attiecīgās personas individuālie apstākļi, lai pamatotu aizturēšanu;

29. pauž bažas par to, ka vairāku dalībvalstu tiesību akti ietver plašus un dažkārt atšķirīgus "objektīvu kritēriju" sarakstus bēgšanas iespējamības definēšanai, starp kuriem ir vispārēji kritēriji, piemēram, naudas trūkums; pauž bažas par to, ka dalībvalstu tiesību aktu atšķirīgās definīcijas attiecībā uz objektīviem kritērijiem bēgšanas iespējamības novērtēšanai varētu izraisīt visā Savienībā nekonsekventu aizturēšanas izmantošanu; pauž nožēlu par to, ka šos kritērijus bieži vien piemēro vairāk vai mazāk automātiski, savukārt individuālie apstākļi tiek ņemti vērā tikai otršķirīgi; uzsver, ka tā rezultātā daudzās dalībvalstīs notiek sistemātiska aizturēšana; uzsver, ka ir jāsaskaņo objektīvu kritēriju noteikšana un īstenošana, lai varētu konstatēt bēgšanas iespējamību;

30. uzsver, ka saskaņā ar starptautiskajām cilvēktiesībām aizturēšanai ir jābūt kā galējam līdzeklim, tai jābūt noteiktai ar likumu un tai jābūt nepieciešamai, saprātīgai un samērīgai ar sasniedzamajiem mērķiem, ka tai ir jāilgst pēc iespējas īsāku laikposmu un ka lēmumam noteikt aizturēšanu vienmēr ir jābalstās uz individuālo apstākļu izvērtējumu, kurā ņemtas vērā attiecīgās personas intereses;

31. atgādina, ka aizturēšana uz ilgāku laiku automātiski nepalielina atgriešanas iespējas un parasti ir dārgāka par aizturēšanas alternatīvām, un piebilst, ka valstīm nevajadzētu automātiski izmantot Atgriešanas direktīvā atļauto maksimālo laikposmu, turklāt tām būtu jānodrošina, ka visā aizturēšanas laikposmā ir izpildīti visi nosacījumi likumīgai aizturēšanai;

32. norāda, ka Atgriešanas direktīvā ir noteikts, kādos apstākļos atgriežamās personas var likumīgi aizturēt; norāda, ka aizturēšana ir iespējama tikai tad, ja konkrētā gadījumā nav iespējams efektīvi piemērot citus pietiekamus, bet vājākus piespiedu līdzekļus; pauž nožēlu, ka praksē dalībvalstis izstrādā un piemēro ļoti maz pieņemamu alternatīvu aizturēšanai; aicina dalībvalstis steidzami piedāvāt dzīvotspējīgas sabiedrībā balstītas alternatīvas aizturēšanai, kurām būtu mazāk negatīva ietekme uz migrantiem, jo īpaši bērniem un neaizsargātām personām; aicina dalībvalstis ziņot par pasākumiem, ko tās veic kā alternatīvu aizturēšanai;

33. atgādina, ka dalībvalstīm būtu jāievēro attiecīgo un kompetento valsts un starptautisko struktūru, piemēram, valsts cilvēktiesību iestāžu, ombudu iestāžu un valsts preventīvo mehānismu, kas veic ieslodzījuma apstākļu neatkarīgu pārraudzību, pilnvaras;

34. norāda, ka ievērojams skaits bērnu joprojām tiek aizturēti Eiropas Savienībā atgriešanas procedūru ietvaros, piekrīt ANO Bērnu tiesību komitejai, kura ir skaidri norādījusi, ka bērni nekādā gadījumā nebūtu jāaiztur imigrācijas sakarā un aizturēšanu nekādi nevar attaisnot ar to, ka tā būtu bērna interesēs, arī saskaņā ar 2016. gada 19. septembra Ņujorkas deklarāciju par bēgļiem un migrantiem; aicina dalībvalstis nodrošināt atbilstošas, humānas un ar brīvības atņemšanu nesaistītas alternatīvas aizturēšanai;

35. aicina Komisiju nodrošināt, ka dalībvalstīm un *Frontex* ir uzraudzības struktūras, kurām ir pienācīgas pilnvaras, spējas un kompetence, augsts neatkarības un speciālo zināšanu līmenis un pārredzamas procedūras; uzsver, ka atgriešanas uzraudzībai būtu jāaptver visi atgriešanas operāciju posmi, piešķirot pienācīgus resursus; aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot esošās neatkarīgās uzraudzības struktūras, piemēram, valstu un starptautiskās organizācijas un valstu cilvēktiesību iestādes, sadarbojoties ar tām vai ieceļot tās par piespiedu atgriešanas uzraudzības sistēmām; mudina Komisiju nodrošināt pēcatgriešanas uzraudzības mehānisma izveidi, lai gūtu priekšstatu par atgriezto personu turpmāko likteni, ja tas ir iespējams juridiskā un praktiskā ziņā, īpašu uzmanību pievēršot neizsargātām grupām, tostarp nepavadītiem nepilngadīgajiem un ģimenēm; aicina dalībvalstis veikt pienācīgu bērnu aizsardzības dienestu nodošanu starp valstu iestādēm, lai nodrošinātu, ka atgrieztie bērni tiek aprūpēti un viņiem ir piekļuve valsts bērnu aizsardzības dienestiem; uzsver, ka ir jāveic turpmāki pasākumi saistībā ar repatriantu reintegrācijas plāniem, lai nodrošinātu to efektīvu īstenošanu; aicina Komisiju veicināt paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm attiecībā uz pēcatgriešanas uzraudzību un šim nolūkam piešķirt pietiekamu finansējumu;

36. aicina dalībvalstis nodrošināt Atgriešanas direktīvas pareizu īstenošanu visos tās aspektos; aicina Komisiju turpināt uzraudzīt šo īstenošanu un neatbilstības gadījumā rīkoties;

o

o o

37. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0365

Ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (D069145/02 – 2020/2891(RSP))

(2021/C 445/05)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (D069145/02,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (2003. gada 22. septembris) par ģenētiski modificētu pārtiku un barību ([1]) un jo īpaši tās 7. panta 3. punktu un 19. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas 2020. gada 26. oktobra balsojumu, kura dēļ atzinums netika sniegts,

— ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) 2019. gada 25. septembrī pieņemto atzinumu, kas publicēts 2019. gada 11. novembrī ([3]),

— ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas, kurās iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (tālāk tekstā — "ĢMO") ([4]),

---

([1]) OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

([2]) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

([3]) *Scientific Opinion of the EFSA Panel on Genetically Modified Organisms on the assessment of genetically modified soybean MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-NL-2016-128)* (*EFSA* Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētu sojas pupu MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, izmantošanai pārtikā vai barībā, novērtējumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (pieteikums EFSA-GMO-NL-2016-135)), *EFSA Journal* 2019; 17(11):5847, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5847.

([4]) Parlaments 8. sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0028).

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0029).

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 un DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0030);

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā 2015. gada 17. decembrī *Monsanto Europe N.V.* Nīderlandes valsts kompetentajai iestādei saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 5. un 17. pantu *Monsanto* uzņēmuma (ASV) vārdā iesniedza pieteikumu, lai saņemtu atļauju laist tirgū pārtiku, pārtikas sastāvdaļas un barību, kas satur ģenētiski modificētu (tālāk tekstā — "ĢM") kukurūzu MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražota no tās (tālāk tekstā — "pieteikums"); tā kā šis pieteikums attiecās arī uz tādu produktu laišanu tirgū, kas satur ģenētiski ĢM sojas pupas MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 (tālāk tekstā — "saliktā transformācijā iegūtas ĢM sojas pupas") vai sastāv no tās un kurus nav paredzēts izmantot pārtikai un barībai, izņemot audzēšanu;

B. tā kā saliktā transformācijā iegūtas ĢM sojas pupas iegūst, krustojot četrus ĢM sojas pupu transformācijas notikumus (MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788), kas nodrošina aizsardzību pret glifozātu, glufosinātu un dikambu saturošiem herbicīdiem un ģenerē trīs insekticīdus proteīnus (*Cry1A.105*, *Cry2Ab2* un *Cry1Ac*, ko sauc arī par Bt toksīniem), kuri ir toksiski konkrētiem tauriņu kārtas (tauriņu un naktstauriņu) kāpuriem ([5]);

C. tā kā iepriekšējie novērtējumi par četriem vienkāršiem saliktā transformācijā iegūtu un jau atļautu ĢM sojas pupu transformācijas notikumiem tika izmantoti par pamatu četru transformācijas notikumu saliktā transformācijā iegūtu ĢM sojas pupu novērtēšanai ([6]);

D. tā kā 2019. gada 25. septembrī *EFSA* pieņēma labvēlīgu atzinumu, kas tika publicēts 2019. gada 11. novembrī ([7]);

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0054).

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 89788 (MON-89788-1), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0055).

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un apakškombinācijas MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un NK603 × DAS-40278-9, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0056).

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs, četri vai pieci no vienkāršiem transformācijas notikumiem Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0057).

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0069).

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ar kuru atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1111 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0291).

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastāv vai ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0292).

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs vai četri no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0293).

([5]) *EFSA* atzinums, 11. lpp., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2019.5847.

([6]) *EFSA* atzinums, 3. lpp., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2019.5847.

([7]) Turpat.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Dalībvalsts piezīmes un papildu punkti

E. tā kā triju mēnešu apspriešanās periodā dalībvalstu kompetentās iestādes iesniedza *EFSA* daudzas kritiskas piezīmes ([8]); tā kā šajās kritiskajās piezīmēs ir norādīts, ka par saliktā transformācijā iegūtām ĢM sojas pupām nav veikta analīze attiecībā uz glifosāta vai glifosāta metabolītu atliekām, ka nav tikusi testēta Bt toksīnu ar herbicīdu atliekām iespējamā sinerģiskā vai antagonistiskā ietekme, ka jautājumi par saliktā transformācijā iegūtām ĢM sojas pupām un iegūtās pārtikas un barības nekaitīgumu joprojām ir neatbildēti, ka nav novērtēta pārtikas vai barības iespējamā ilgtermiņa reproduktīvā vai attīstības ietekme un ka informācijas trūkuma dēļ nav iespējams pilnībā novērtēt saliktā transformācijā iegūtu ĢM sojas pupu nekaitīgumu;

F. tā kā neatkarīgā zinātniskā analīzē ir cita starpā konstatēts, ka nav iespējams izdarīt galīgu secinājumu par saliktā transformācijā iegūtu ĢM sojas pupu nekaitīgumu, ka toksikoloģiskais novērtējums un vides riska novērtējums ir nepieņemami un ka riska novērtējums neatbilst prasībām attiecībā uz imūnsistēmai radītā riska novērtēšanu ([9]);

Komplementārie herbicīdi

G. tā kā ir pierādījies, ka pret herbicīdiem noturīgu ĢM kultūraugu audzēšana noved pie plašākas herbicīdu izmantošanas, kas lielā mērā notiek dēļ tā, ka rodas pret herbicīdiem noturīgas nezāles ([10]); tā kā tā rezultātā ir sagaidāms, ka saliktā transformācijā iegūtu ĢM sojas pupu kultūraugi tiks pakļauti gan lielākām, gan atkārtotām komplementāro herbicīdu (glufozināta, dikambas and glifozāta) devām, kas, iespējams, radīs lielāku atlieku daudzumu ražas novākšanā;

H. tā kā glufozināts ir klasificēts kā reproduktīvajai sistēmai toksiska 1.B kategorijas viela un tāpēc tam piemērojami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1107/2009 noteiktie izslēgšanas kritēriji ([11]); tā kā glufozināta apstiprinājums izmantošanai Savienībā izbeidzās 2018. gada 31. jūlijā ([12]);

I. tā kā zinātniski recenzētā pētījumā tika atklāts, ka glifosāts uzkrājas ĢM sojas pupās, kam ir attiecīgi nelabvēlīga ietekme uz uztura sastāvu salīdzinājumā ar nemodificētām sojas pupām ([13]); tā kā izmēģinājuma projektā, kas tika veikts Argentīnā, tika konstatēts pārsteidzoši augsts glifozāta atlieku līmenis uz ĢM sojas pupām ([14]);

J. tā kā joprojām nav skaidras atbildes uz to, vai glifozāts ir kancerogēns; tā kā *EFSA* 2015. gada novembrī secināja, ka glifozāts, visticamāk, nav kancerogēns, un Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra 2017. gada martā secināja, ka neviena klasifikācija nav pamatota; tā kā, gluži pretēji tam, 2015. gadā Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (specializētā Pasaules

---

([8]) Dalībvalsts piezīmes: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2016-00009.

([9]) *Testbiotech* komentārs par *EFSA* novērtējumu par ģenētiski modificētu sojas pupu MON87751 x MON87701 x MON87708 x MON89788, izmantošanai pārtikā vai barībā, novērtējumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (pieteikums EFSA-G-MO-NL-2016-128), ko iesniedza *Bayer/Monsanto*, 2019. gada decembris, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Comment_MON87751%20x%20MON87701%20x%20MON87708%20x%20MON89788_fin.pdf.

([10]) Skat., piemēram, Bonny, S., "Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact", *Environmental Management*, 2016. gada janvāris; 57(1), 31.–48. lpp., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, Benbrook, C.M.,"Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years", *Environmental Sciences Europe* Nr. 24, 2012, 24. lpp., https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24, un Schütte, G., Eckerstorfer, M., Rastelli, V. u. c., "Herbicide resistance and biodiversity: agronomic and environmental aspects of genetically modified herbicide-resistant plants", *Environmental Sciences Europe* Nr. 29, 2017, 5. lpp., https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/s12302-016-0100-y.

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

([12]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/index.cfm?event=as.details&as_id=79

([13]) https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24491722.

([14]) https://www.testbiotech.org/sites/default/files/TBT_Background_Glyphosate_Argentina_0.pdf.

Veselības organizācijas vēža pētniecības aģentūra) glifozātu klasificēja kā iespējami kancerogēnu cilvēkam; tā kā vairāki neseni zinātniski recenzēti pētījumi apstiprina glifozāta kancerogēno potenciālu ([15]);

K. tā kā 2020. gada augustā publicētajā zinātniskajā pētījumā tika atklāts, ka dikambas lietošana var palielināt aknu un intrahepatisko žultsvadu vēža attīstības risku ([16]);

L. tā kā ĢM augos veidu, kādā augs noārda papildu herbicīdus, noārdīšanās produktu (metabolītu) sastāvu un līdz ar to arī toksiskumu var veicināt pati ģenētiskā modifikācija ([17]);

M. tā kā, lai gan *EFSA* savā atzinumā norāda, ka "*EFSA* Pesticīdu nodaļa ir izmeklējusi herbicīdu atlieku novērtējumu, kas attiecas uz šo pieteikumu", ar to vien vēl nav pietiekami, jo nav ņemts vērā komplementāro herbicīdu un metabolītu kombinatoriskais toksiskums, kā arī to iespējamā mijiedarbība ar pašām saliktā transformācijā iegūtām ĢM sojas pupām;

N. tā kā vairāku dalībvalstu kompetentās iestādes savos komentāros par *EFSA* riska novērtējumu pauda bažas par to, ka nav analīzes par herbicīdu atliekām ĢM kultūraugos un ar to iespējamajiem veselības apdraudējumiem;

Maksimālo atlieku līmeņu (MAL) un saistīto kontroles pasākumu trūkums

O. tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 396/2005 ([18]), kuras mērķis ir nodrošināt augstu patērētāju aizsardzības līmeni attiecībā uz maksimālajiem atlieku līmeņiem (MAL), būtu rūpīgi jākontrolē un jāuzrauga importēto kultūraugu tādu aktīvo vielu atliekas pārtikā un barībā, kuras nav atļauts izmantot Savienībā, piemēram, glufozināts ([19]);

P. tā kā atbilstīgi jaunākajai saskaņotajai Savienības daudzgadu kontroles programmai (2020., 2021. un 2022. gadam) dalībvalstīm nav pienākuma mērīt glufozināta atlieku daudzumu jebkādos produktos, tostarp sojas pupās ([20]);

Bt proteīni

Q. tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka pastāv blaknes, kas pēc pakļaušanas Bt proteīnu iedarbībai var ietekmēt imūnsistēmu, un ka daži Bt proteīni var iedarboties kā palīgvielas ([21]), proti, nonākot saskarē ar citiem proteīniem, var palielināties šo proteīnu alergēniskums;

R. tā kā saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas un tās apakškombināciju novērtēšanas procesā *EFSA* ĢMO ekspertu grupas loceklis, paužot mazākuma viedokli, konstatējis, ka, lai gan nevienā Bt proteīnu lietojumā nekad nav konstatēta neparedzēta ietekme uz imūnsistēmu, šos proteīnus nav iespējams novērot toksikoloģiskos pētījumos, ko *EFSA* patlaban iesaka un veic ĢM augu nekaitīguma novērtēšanas mērķiem, jo šajos pētījumos nav paredzētas šim nolūkam veiktas atbilstīgas pārbaudes ([22]);

([15]) Sk., piemēram, https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610 un https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/.

([16]) https://academic.oup.com/ije/advance-article-abstract/doi/10.1093/ije/dyaa066/5827818?redirectedFrom=fulltext.

([17]) Tas tā patiešām ir attiecībā uz glifozātu, kā norādīts *EFSA* pārskatā par esošajiem maksimālajiem glifozāta atlieku līmeņiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 396/2005 12. pantu, *EFSA Journal*, 2018; 16(5):5263, 12. lpp., https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263.

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 23. februāra Regula (EK) Nr. 396/2005, ar ko paredz maksimāli pieļaujamos pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā un ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK (OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.).

([19]) Sk. Regulas (EK) Nr. 396/2005 8. apsvērumu.

([20]) Komisijas 2019. gada 28. marta Īstenošanas regula (ES) 2019/533 par saskaņotu Savienības daudzgadu kontroles programmu 2020., 2021. un 2022. gadam, kas pieņemta, lai nodrošinātu atbilstību maksimālajiem pesticīdu atlieku līmeņiem un novērtētu patērētāju eksponētību pesticīdu atliekām augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un uz tās (OV L 88, 29.3.2019., 28. lpp.).

([21]) Informācijai sk. Rubio-Infante, N., & Moreno-Fierros, L., "An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals" (Pārskats par *Bacillus thuringiensis Cry* toksīnu nekaitīgumu un bioloģisko ietekmi uz zīdītājiem), *Journal of Applied Toxicology*, 2016. gada maijs, 36(5): 630.–648. lpp, http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full.

([22]) Pieteikums EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 kukurūza un trīs apakškombinācijas neatkarīgi no to izcelsmes), *EFSA* ĢMO ekspertu grupas loceklis *J. M. Wal*, mazākuma viedoklis, *EFSA Journal* 2018; 16(7):5309, 34. lpp., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309.

S. tā kā nav iespējams secināt, ka saliktā transformācijā iegūtu ĢM sojas pupu patēriņš ir nekaitīgs cilvēku un dzīvnieku veselībai;

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

T. tā kā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2020. gada 26. oktobra balsojumā nolēma atzinumu nesniegt, kas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta;

U. tā kā Komisija atzīst, ka problemātiska ir pašreizējā prakse, proti, ka lēmumus par ĢMO atļaušanu joprojām pieņem Komisija, lai gan dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu nav sniegušas pozitīvu atzinumu, kas pats par sevi ir liels izņēmums kopējā produktu atļaušanas kārtībā, taču kļuvis par normu, kad tiek pieņemti lēmumi par atļauju piešķiršanu ĢM pārtikai un dzīvnieku barībai;

V. tā kā 8. sasaukumā Parlaments kopumā pieņēma 36 rezolūcijas, ar kurām iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), kā arī iebilda pret ĢMO audzēšanu Savienībā (3 rezolūcijas); tā kā līdz šim 9. sasaukumā Parlaments ir pieņēmis 11 iebildumus; tā kā neviena no minētajiem ĢMO atļaušanai nav sniegts pozitīvs atzinums ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu; tā kā, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātijas ziņā, atbalsta trūkumu no dalībvalstu puses un Parlamenta iebildumiem, Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO;

W. tā kā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 Komisija var izlemt neatļaut ĢMO, ja pārsūdzības komitejā nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta ([23]); tā kā šajā saistībā nav nepieciešami tiesību aktu grozījumi;

Savienības starptautisko saistību ievērošana

X. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 noteikts, ka ĢM pārtika vai dzīvnieku barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisijai, sagatavojot lēmuma projektu, jāņem vērā visi attiecīgie Savienības tiesību aktu noteikumi un citi leģitīmie faktori, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu; tā kā šādiem pamatotiem faktoriem būtu jāietver Savienības saistības saskaņā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM), Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām un ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību;

Y. tā kā ANO īpašā referenta jautājumos par tiesībām uz pārtiku nesen sagatavotajā ziņojumā konstatēts, ka jo īpaši jaunattīstības valstīs bīstamiem pesticīdiem ir katastrofāla ietekme uz veselību ([24]); tā kā IAM 3. mērķa 9. apakšmērķis paredz līdz 2030. gadam būtiski samazināt bīstamu ķīmisku vielu izraisītu nāves gadījumu un slimību skaitu un gaisa, ūdens un augsnes piesārņojumu un kontamināciju ([25]);

Z. tā kā *EFSA* savās aplēsēs konstatēja, ka operatora saskare ar glufozinātu, ko izmanto nezāļu apkarošanai ĢM kukurūzā, pārsniedz operatora pieļaujamo eksponētības līmeni pat gadījumos, kad tika izmantoti individuālie aizsardzības līdzekļi ([26]); tā kā, ņemot vērā herbicīdu lietošanu lielākos daudzumos, īpašas bažas rada risks par operatora lielāku eksponētību saistībā ar kultūraugiem, kas noturīgi pret herbicīdiem;

AA. tā kā atmežošana ir galvenais bioloģiskās daudzveidības samazināšanās iemesls; tā kā emisijas no zemes izmantošanas un zemes izmantošanas maiņas, galvenokārt atmežošanas dēļ, ir otrs lielākais klimata pārmaiņu cēlonis pēc fosilā kurināmā izmantošanas ([27]); tā kā Parīzes nolīgums par klimata pārmaiņām un Stratēģiskais bioloģiskās daudzveidības plāns 2011.–2020. gadam, ko pieņēma saskaņā ar ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, un Aiči mērķi

([23]) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu Komisija "var pieņemt" un nevis "pieņem" projektu, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums.

([24]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Environment/SRToxicsandhumanrights/Pages/Pesticidesrighttofood.aspx.

([25]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/.

([26]) *EFSA* secinājums par aktīvās vielas glufozināta saturošu pesticīdu riska novērtējuma salīdzinošo izvērtēšanu, *EFSA* zinātniskais ziņojums (2005) 27, 1–81, 3. lpp., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2005.27r.

([27]) Komisijas 2019. gada 23. jūlija paziņojums "Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus", COM(2019)0352, 1. lpp.

bioloģiskās daudzveidības jomā veicina ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas, aizsardzības un atjaunošanas centienus ([28]); tā kā IAM 15. mērķis ietver apakšmērķi līdz 2020. gadam apturēt atmežošanu ([29]); tā kā mežiem ir daudzfunkcionāla nozīme, kas palīdz sasniegt lielāko daļu IAM ([30]);

AB. tā kā sojas ražošana ir galvenais atmežošanas veicinātājs Dienvidamerikas Amazones, *Cerrado* un *Gran Chaco* mežos; tā kā 97 % sojas Brazīlijā un 100 % — Argentīnā ir ĢM soja ([31])

AC. tā kā lielāko daļu ĢM sojas pupu, ko ir atļauts audzēt Brazīlijā un Argentīnā, ir atļauts arī importēt Savienībā ([32]); tā kā saliktā transformācijā iegūtas ĢM sojas pupas jau ir atļauts audzēt Brazīlijā ([33]);

AD. tā kā Komisijas analīzē ir konstatēts, ka soja vēsturiski ir bijusi lielākais Savienības veicinātās globālās atmežošanas un ar to saistīto emisiju izraisītājs, esot par iemeslu gandrīz pusei no Savienības kopējā materializētās atmežošanas importa ([34]);

AE. tā kā nesenā zinātniski recenzētā zinātniskā pētījumā atklājās, ka Savienībai ir pasaulē lielākā oglekļa pēda, kas saistīta ar tās sojas importu no Brazīlijas un ir par 13,8 % lielāka nekā Ķīnai — lielākajai sojas importētājai —, jo tās materializētās atmežošanas emisiju daļa ir lielāka ([35]); tā kā vēl kādā nesen veiktā pētījumā atklājās, ka aptuveni piektā daļa sojas, ko uz Savienību eksportē no Brazīlijas Amazones un *Cerrado* reģioniem, galvenokārt dzīvnieku barībai, var būt saistīta ar nelikumīgu atmežošanu ([36]);

AF. tā kā mežu ugunsgrēkus Amazonē sekmē lielais atmežošanas apjoms; tā kā Komisija 2019. gada paziņojumā norādīja, ka vēlas aizsargāt un atjaunot pasaules mežus ([37]); tā kā bioloģiskās daudzveidības, tostarp mežu, globāla aizsardzība ir Komisijas nesen publicētās Biodaudzveidības stratēģijas galvenais mērķis ([38]);

([28]) Turpat, 2. lpp.

([29]) Sk. 15. mērķa 2. apakšmērķi: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/.

([30]) Komisijas 2019. gada 23. jūlija paziņojums "Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus", COM(2019)0352, 2. lpp.

([31]) Agrobioloģisko lietojumu iegādes starptautiskais dienests, *Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years* (Tirgū laistu biotehnoloģisko/ĢM kultūru globālais statuss 2017. gadā: biotehnoloģisko kultūru pieņemšana pieaug, 22 gados akumulējoties ekonomiskajiem ieguvumiem), *ISAAA* piezīme Nr. 53, 2017, 16. un 21. lpp., http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf.

([32]) Veicot divu datubāzu salīdzināšanu 2020. gada oktobrī (Kopienas ĢM pārtikas un barības reģistrs (https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/index_en.cfm) un *ISAAA* ĢM apstiprināšanas datubāze ((http://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/)), var aprēķināt, cik daudz ĢM sojas pupu kultūraugu, ko ir atļauts audzēt Brazīlijā un Argentīnā, ir atļauts arī importēt Savienībā. Brazīlijai: no 17 ĢM sojas pupu kultūrām, kuras atļauts audzēt, 12 ir atļauts importēt Savienībā, bet vēl nav atļauts 3 ĢM sojas pupu kultūru imports. Argentīnai: no 15 ĢM sojas pupu kultūrām, kuras atļauts audzēt, 10 ir atļauts importēt Savienībā, bet vēl nav atļauts 3 ĢM sojas pupu kultūru imports.

([33]) https://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=438&Event=MON87751%20x%20MON87701%20x%20MON87708%20x%20MON89788.

([34]) Komisijas tehniskais ziņojums 2013-063 "The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation" ("ES patēriņa ietekme uz atmežošanu: vispārēja analīze par ES patēriņa ietekmi uz atmežošanu"), pētījums, ko finansēja Eiropas Komisija, ENV ĢD, un veica *VITO, IIASA, HIVA* un *IUCN NL*, http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf, 23.–24. lpp..: laikā no 1990. līdz 2008. gadam Savienība importēja kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku izcelsmes produktus tādā daudzumā, kas izraisīja 90 000 km² atmežošanu. Kultūraugu produktu radītā atmežošana sasniedza 74 000 km² (82 % no minētā), kur lielākā daļa (52 000 km²) bija eļļas kultūraugu radītā atmežošana. Sojas pupas un sojas rauši veido 82 % no kopējā atmežošanas apjoma (42 600 km²), kas atbilst 47 % no Savienības kopējā importa, kurš izraisījis materializēto atmežošanu.

([35]) Escobar, N., Tizado, E. J., zu Ermgassen, E. K., Löfgren, P., Börner, J., Godar, J., "Spatially-explicit footprints of agricultural commodities: Mapping carbon emissions embodied in Brazil's soy exports" (Lauksaimniecības preču telpiskā oglekļa pēda — Brazīlijas sojas eksporta radīto oglekļa emisiju kartēšana), *Global Environmental Change*, 62. sējums, 2020. gada maijs, 102067, https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378019308623.

([36]) Rajão, R., Soares-Filho, B., Nunes, F., Börner, J., Machado, L., Assis, D., Oliveira, A., Pinto, L., Ribeiro, V., Rausch, L., Gibbs, H., Figueira, D., "The rotten apples of Brazil's agribusiness"(Brazīlijas lauksaimniecības darījumdarbības vājie punkti), *Science 17*, 2020. gada 17. jūlijs, 369. sējums, 6501. izdevums, 246.–248. lpp., https://science.sciencemag.org/content/369/6501/246.

([37]) ES paziņojums par pastiprinātu ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352&from=LV.

([38]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu", 2020. gada maijs, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A52020DC0380.

1. uzskata, ka īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu ([39]), lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ĢM pārtiku un dzīvnieku barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. aicina Komisiju atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

4. atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gada 11. septembra vēstulē komitejas locekļiem beidzot atzina, ka ĢMO atļauju piešķiršanas lēmumos ir jāņem vērā ilgtspēja ([40]); tomēr pauž dziļu vilšanos par to, ka 2020. gada 28. septembrī Komisija atļāva citu ģenētiski modificētu sojas pupu importu ([41]), neraugoties uz Parlamenta iebildumiem un dalībvalstu balsu vairākumu pret šo lēmumu;

5. aicina Komisiju steidzami rīkoties saistībā ar ilgtspējas kritēriju noteikšanu, pilnībā iesaistot tajā Parlamentu; aicina Komisiju sniegt informāciju par to, kā un kādā termiņā tiks īstenots šis process;

6. vēlreiz mudina Komisiju ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes Klimata nolīgumu, ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

7. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt ĢMO ne audzēšanai, ne izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā, ja dalībvalstis nav pārsūdzības komitejā sniegušas atzinumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu;

8. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt herbicīdizturīgus ĢM kultūraugus, kamēr visaptveroši nav izanalizēti ar atliekām saistītie veselības apdraudējumi, izskatot katru gadījumu atsevišķi, un līdz ar to pilnībā jāizvērtē atliekas, ko rada tādu ĢM kultūraugu apsmidzināšana ar papildu herbicīdiem, jāizvērtē herbicīdu noārdīšanās produkti, kā arī jebkāda kombinētā ietekme, tajā skaitā arī ar pašu ĢM augu;

9. atkārtoti aicina Komisiju neatļaut tādu izmantošanai pārtikā vai dzīvnieku barībā paredzētu ĢM augu importu, kas ir izturīgi pret herbicīdaktīvām vielām, kuras nav atļauts izmantot Savienībā;

10. atkārtoti aicina *EFSA* padziļināti izstrādāt un sistemātiski izmantot metodes, kas ļautu konstatēt saliktos transformācijas notikumos iegūtu ĢM neparedzēto ietekmi, piemēram, saistībā ar Bt toksīniem raksturīgajām palīgvielu īpašībām;

11. atkārtoti pauž satraukumu par to, ka Savienības lielā atkarība no importētas dzīvnieku barības sojas pupu veidā izraisa atmežošanu trešās valstīs ([42]);

12. atzinīgi vērtē Komisijas paziņoto tiesību akta priekšlikumu (ko paredzēts iesniegt līdz 2021. gada jūnijam) par pasākumiem, lai novērstu vai samazinātu tādu produktu laišanu ES tirgū, kas saistīti ar atmežošanu vai mežu degradāciju; patlaban, ņemot vērā, ka ir steidzami jārisina atmežošana Amazones, *Cerrado* un *Gran Chaco* mežos un to, ka Savienības pieprasījums pēc ĢM sojas pupām veicina atmežošanu minētajā reģionā, atkārtoti aicina Komisiju nekavējoties apturēt Brazīlijā un Argentīnā audzētu ĢM sojas pupu importu, izmantojot, ja vajadzīgs, Regulas (EK) Nr. 178/2002 53. pantu, līdz ir ieviesti efektīvi un juridiski saistoši mehānismi, lai nepieļautu, ka Savienības tirgū laiž produktus, kas saistīti ar atmežošanu un attiecīgajiem cilvēktiesību pārkāpumiem;

13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

([39]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

([40]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

([41]) MON 87708 × MON 89788 × A5547-127. https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100.

([42]) Turpat.

P9_TA(2020)0366

Ģenētiski modificēta kukurūza MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 Genētiski modificēta kukurūza, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034,MIR162 un MON 87411

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un MON 87411, sastāv vai ir ražoti no tās (D069146/02 – 2020/2892(RSP))

(2021/C 445/06)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un MON 87411, sastāv vai ir ražoti no tās (D069146/02,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (2003. gada 22. septembris) par ģenētiski modificētu pārtiku un barību ([1]) un jo īpaši tās 7. panta 3. punktu un 19. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas 2020. gada 26. oktobra balsojumu, kura dēļ atzinums netika sniegts,

— ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) 2019. gada 26. septembrī pieņemto atzinumu, kas publicēts 2019. gada 7. novembrī ([3]),

— ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas, kurās iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (tālāk tekstā — "ĢMO") ([4]),

---

([1]) OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

([2]) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

([3]) *EFSA* Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētas kukurūzas MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × 87411 un apakškombinācijām, izmantošanai pārtikā vai barībā, novērtējumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003) (pieteikums EFSA-GMO-NL-2017-144), *EFSA Journal* 2019; 17(11):5848, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5848.

([4]) Parlaments 8. sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0028).
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0029).
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 un DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0030);

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā 2017. gada 24. maijā *Monsanto Europe N.V.* Nīderlandes valsts kompetentajai iestādei saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 5. un 17. pantu *Monsanto* uzņēmuma (ASV) vārdā iesniedza pieteikumu, lai saņemtu atļauju laist tirgū pārtiku, pārtikas sastāvdaļas un barību, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 (saliktā transformācijā iegūta ĢM kukurūza), sastāv vai ir ražota no tās (talāk tekstā — "pieteikums"); tā kā pieteikumā minēta arī tādu produktu laišana tirgū, kas satur saliktā transformācijā iegūtu ĢM kukurūzu vai sastāv no tās, izmantošanai veidos, kas nav pārtika un dzīvnieku barība, izņemot audzēšanu;

B. tā kā pieteikums turklāt attiecās uz tādu produktu laišanu tirgū, kas satur saliktas transformācijas ĢM kukurūzu, sastāv vai ir ražoti no tās, un šāda ĢM kukurūza iegūta no viena šāda transformācijas notikuma 10 apakškombinācijām;

C. tā kā saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas četras apakškombinācijas jau ir atļautas; tā kā projekts Komisijas īstenošanas lēmumam attiecas uz atlikušajām sešām apakškombinācijām;

D. tā kā saliktā transformācijā iegūtu ĢM kukurūzu iegūst, krustojot četrus ĢM kukurūzas transformācijas notikumus (MON 87427, MON 89034, MIR162 un MON 87411), kas nodrošina aizsardzību pret glifozātu saturošiem herbicīdiem un ģenerē četrus insekticīdus proteīnus (Cry1A.105, Cry2Ab2, Vip3Aa20 un Cry3Bb1, kurus dēvē arī par Bt proteīniem un kuri ir toksiski konkrētiem tauriņu kārtas (tauriņu un naktstauriņu) kāpuriem ([5]);

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0054).

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 89788 (MON-89788-1), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0055).

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un apakškombinācijas MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un NK603 × DAS-40278-9, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0056).

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs, četri vai pieci no vienkāršiem transformācijas notikumiem Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0057).

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0069).

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ar kuru atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1111 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0291).

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastāv vai ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0292).

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs vai četri no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0293).

([5]) *EFSA* atzinums,11. lpp.

E. tā kā četros saliktas transformācijas notikumos iegūtās ĢM kukurūzas un pārējo sešu apakškombināciju novērtēšanas pamatā izmantoja iepriekšējos novērtējumus par saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas četriem vienkāršiem transformācijas notikumiem un četrām no apakškombinācijām;

F. tā kā attiecībā uz šo pieteikumu *EFSA* 2019. gada 26. septembrī pieņēma labvēlīgu atzinumu, kas tika publicēts 2019. gada 7. novembrī;

G. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 ir teikts, ka ĢM pārtika vai dzīvnieku barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisijai, sagatavojot lēmuma projektu, jāņem vērā visi attiecīgie Savienības tiesību aktu noteikumi un citi leģitīmie faktori, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu;

Dalībvalstu bažas un eksperimentālo datu trūkums attiecībā uz apakškombinācijām

H. tā kā trīs mēnešu apspriešanās periodā dalībvalstis iesniedza *EFSA* daudzas kritiskas piezīmes ([6]); tā kā šajās kritiskajās piezīmēs ir norādīts, ka par saliktā transformācijā iegūto ĢM kukurūzu nav veikta analīze attiecībā uz glifosāta vai glifosāta metabolītu atliekām, ka nav tikusi testēta Bt proteīnu, kā arī herbicīdu atlieku iespējamā sinerģiskā vai antagonistiskā ietekme, ka jautājumi par saliktā transformācijā iegūtās ĢM kukurūzas un iegūtās pārtikas un barības nekaitīgumu joprojām ir neatbildēti, ka nav novērtēta pārtikas vai barības iespējamā ilgtermiņa reproduktīvā vai attīstības ietekme un ka informācijas trūkuma dēļ nav iespējams pilnībā novērtēt saliktā transformācijā iegūtās ĢM kukurūzas nekaitīgumu;

I. tā kā neatkarīgā zinātniskā analīzē ir cita starpā konstatēts, ka nav iespējams izdarīt galīgu secinājumu par saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas nekaitīgumu, ka toksikoloģiskais novērtējums un vides riska novērtējums ir nepieņemami un ka riska novērtējums neatbilst prasībām attiecībā uz imūnsistēmai radītā riska novērtēšanu ([7]);

J. tā kā pieteikuma iesniedzējs neiesniedza nekādus eksperimentu datus par pašlaik neatļautajām sešām saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas apakškombinācijām ([8]);

Herbicīdu atlieku un noārdīšanās produktu novērtējuma trūkums

K. tā kā vairākos pētījumos ir konstatēts, ka herbicīdizturīgu ĢM kultūraugu audzēšana noved pie papildu herbicīdu izmantošanas, kas lielā mērā notiek tādēļ, ka rodas herbicīdizturīgas nezāles ([9]); tā kā līdz ar to sagaidāms, ka saliktā transformācijā iegūta ĢM kukurūza tiks pakļauta gan lielākām, gan biežākām glifozāta devām, kā rezultātā var palielināties atlieku līmenis ražā; tā kā saliktā transformācijā iegūta ĢM kukurūza ietver divus glifozātizturīgus proteīnus, kas nozīmē, ka tā ir vēl izturīgāka pret lielākām devām un atkārtotu apsmidzināšanu;

L. tā kā joprojām nav skaidras atbildes uz to, vai glifozāts ir kancerogēns; tā kā *EFSA* 2015. gada novembrī secināja, ka glifozāts, visticamāk, nav kancerogēns, un Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra 2017. gada martā secināja, ka neviena klasifikācija nav pamatota; tā kā, gluži pretēji tam, 2015. gadā Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (specializētā Pasaules Veselības organizācijas vēža pētniecības aģentūra) glifozātu klasificēja kā iespējami kancerogēnu cilvēkam;

([6]) Dalībvalsts piezīmes: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2017-00442.

([7]) *Testbiotech* komentārs par *EFSA* novērtējumu par ģenētiski modificētas kukurūzas MON 87427 ×MON 89034 × MIR162 × MON 87411 un apakškombināciju, izmantošanai pārtikā vai barībā, novērtējumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (pieteikums EFSA-GMO-NL-2017-144), ko iesniedza *Bayer/Monsanto*, 2019. gada decembris, https://www.testbiotech.org/en/content/testbiotech-comment-maize-mon-7427-x-mon89034-x-mir162-x-mon87411.

([8]) *EFSA* atzinums, 26. lpp.

([9]) Skat., piemēram, Bonny, S., "Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact" (Ģenētiski modificēti herbicīdizturīgi kultūraugi, nezāles un herbicīdi: pārskats un ietekme), *Environmental Management*, 2016. gada janvāris, 57(1), 31.–48. lpp., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, Benbrook, C.M.,"Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years" (Ģenētiskā inženierijā iegūtu kultūraugu ietekme uz pesticīdu izmantošanu ASV — pirmie sešpadsmit gadi), *Environmental Sciences Europe Nr. 24*, 2012, 24.lpp., https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24, un Schütte, G., Eckerstorfer, M., Rastelli, V. et al., "Herbicide resistance and biodiversity: agronomic and environmental aspects of genetically modified herbicide-resistant plants" (Herbicīdizturīgums un bioloģiskā daudzveidība: herbicīdizturīgu ĢM augu agronomiskie un vidiskie aspekti), *Environmental Sciences Europe Nr. 29*, 2017, 5. lpp., https://link.springer.com/article/10.1186/s12302-016-0100-y.

M. tā kā savā 2019. gada 26. septembra zinātniskajā atzinumā *EFSA* Ekspertu grupa ģenētiski modificētu organismu jautājumos (*EFSA* Ekspertu grupa ĢMO jautājumos) norādīja, ka "*EFSA* Pesticīdu nodaļa ir izanalizējusi novērtējumu par herbicīdu atliekām herbicīdizturīgā kukurūzā, kas saistīta ar šo pieteikumu" ([10]); tā kā saskaņā ar *EFSA* Pesticīdu nodaļas atzinumu dati par glifozāta atliekām ĢM kukurūzā ar *EPSPS* izmaiņām ([11]) tomēr nav pietiekami, lai noteiktu maksimāli pieļaujamos atlieku līmeņus un vērtības riska novērtējuma veikšanai ([12]);

N. tā kā *EFSA* Pesticīdu nodaļa turklāt uzskata, ka trūkst ([13]) nepieciešamo toksikoloģijas datu, lai varētu veikt patērētāju apdraudējuma novērtējumu attiecībā uz vairākiem glifozāta noārdīšanās produktiem, kas saistīti ar glifozātizturīgiem ĢM kultūraugiem;

O. tā kā tiek uzskatīts, ka novērtējums par ĢM augos konstatētajām herbicīdu atliekām un to noārdīšanās produktiem, kā arī to iespējamo mijiedarbību ar Bt proteīniem ir ārpus *EFSA* Ekspertu grupas ĢMO jautājumos kompetences, un tādēļ to neveic kā daļu no ĢMO apstiprināšanas procesa; tā kā tā ir problēma, jo veidu, kādā attiecīgajā ĢM augā noārdās papildu herbicīdi, noārdīšanās produktu (metabolītu) sastāvu un līdz ar to arī toksiskumu var veicināt pati ģenētiskā modifikācija ([14]);

Bt proteīni

P. tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka pastāv blaknes, kas pēc pakļaušanas Bt proteīnu iedarbībai var ietekmēt imūnsistēmu, un ka daži Bt proteīni var iedarboties kā palīgvielas ([15]), proti, nonākot saskarē ar citiem proteīniem, var palielināties šo proteīnu alergēniskums;

Q. tā kā citas saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas un tās apakškombināciju novērtēšanas procesā *EFSA* ĢMO ekspertu grupas loceklis, paužot mazākuma viedokli, konstatējis, ka, lai gan nevienā Bt proteīnu lietojumā nekad nav konstatēta neparedzēta ietekme uz imūnsistēmu, šos proteīnus nav iespējams novērot toksikoloģiskos pētījumos, ko *EFSA* patlaban iesaka un veic ĢM augu nekaitīguma novērtēšanas mērķiem, jo šajos pētījumos nav paredzētas šim nolūkam veiktas atbilstīgas pārbaudes ([16]);

R. tā kā nav iespējams secināt, ka saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas vai tās apakškombināciju lietošana ir nekaitīga cilvēku un dzīvnieku veselībai;

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

S. tā kā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2020. gada 26. oktobra balsojumā nolēma atzinumu nesniegt, kas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta;

T. tā kā Komisija atzīst, ka problemātiska ir pašreizējā prakse, proti, ka lēmumus par ĢMO atļaušanu joprojām pieņem Komisija, lai gan dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu nav sniegušas pozitīvu atzinumu, kas pats par sevi ir liels izņēmums kopējā produktu atļaušanas kārtībā, taču kļuvis par normu, kad tiek pieņemti lēmumi par atļauju piešķiršanu ĢM pārtikai un dzīvnieku barībai;

([10]) *EFSA* atzinums, 8. lpp.

([11]) Saliktā transformācijā iegūta ĢM kukurūza satur *EPSPS* izmaiņas.

([12]) *EFSA Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005 – revised version to take into account omitted data* (*EFSA* pārskats par spēkā esošajiem maksimāli pieļaujamajiem glifozāta atlieku līmeņiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 396/2005 12. pantu — pārskatītā versija, lai ņemtu vērā iztrūkstošos datus), *EFSA Journal*, 2019, 17(10):5862, 4. lpp., https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5862.

([13]) *EFSA* slēdziens par aktīvās vielas glifozāta pesticīdu riska novērtējuma salīdzinošo analīzi, *EFSA Journal*, 2015. gads, 13(11):4302, 3. lpp., https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302.

([14]) Tas tā patiešām ir attiecībā uz glifozātu, kā norādīts *EFSA* pārskatā par esošajiem maksimālajiem glifozāta atlieku līmeņiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 396/2005 12. pantu, *EFSA Journal*, 2018. gads; 16(5):5263, 12. lpp., https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263.

([15]) Informācijai sk. Rubio-Infante, N., & Moreno-Fierros, L., "An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals" (Pārskats par *Bacillus thuringiensis Cry* toksīnu nekaitīgumu un bioloģisko ietekmi uz zīdītājiem), *Journal of Applied Toxicology*, 2016. gada maijs, 36(5), 630.–648. lpp, http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full

([16]) Pieteikums *EFSA*-GMO-DE-2010-86 (Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 kukurūza un trīs apakškombinācijas neatkarīgi no to izcelsmes), *EFSA* ĢMO ekspertu grupas loceklis *J. M. Wal*, mazākuma viedoklis, *EFSA Journal*, 2018. gads; 16(7):5309, 34. lpp., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309.

U. tā kā 8. sasaukumā Parlaments kopumā pieņēma 36 rezolūcijas, ar kurām iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), kā arī iebilda pret ĢMO audzēšanu Savienībā (3 rezolūcijas); tā kā līdz šim 9. sasaukumā Parlaments ir pieņēmis 11 iebildumus; tā kā neviena no minētajiem ĢMO atļaušanai nav sniegts pozitīvs atzinums ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu; tā kā, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātijas ziņā, atbalsta trūkumu no dalībvalstu puses un Parlamenta iebildumiem, Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO;

V. tā kā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 Komisija var izlemt neatļaut ĢMO, ja pārsūdzības komitejā nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta ([17]); tā kā šajā saistībā nav nepieciešami tiesību aktu grozījumi;

1. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 ([18]) paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ĢM pārtiku un dzīvnieku barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. prasa Komisijai atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

4. atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gada 11. septembra vēstulē komitejas locekļiem beidzot atzina, ka ĢMO atļauju piešķiršanas lēmumos ir jāņem vērā ilgtspēja ([19]); tomēr pauž dziļu vilšanos par to, ka Komisija 2020. gada 28. septembrī atļāva citu ģenētiski modificētu sojas pupu importu ([20]), neraugoties uz Parlamenta iebildumiem un dalībvalstu balsu vairākumu pret šo lēmumu;

5. aicina Komisiju steidzami rīkoties saistībā ar ilgtspējas kritēriju noteikšanu, pilnībā iesaistot tajā Parlamentu; aicina Komisiju sniegt informāciju par to, kā un kādā termiņā tiks īstenots šis process;

6. vēlreiz mudina Komisiju ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes Klimata nolīgumu, ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

7. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt ĢMO ne audzēšanai, ne izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā, ja dalībvalstis nav pārsūdzības komitejā sniegušas atzinumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu;

8. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt herbicīdizturīgus ĢM kultūraugus, kamēr visaptveroši nav izanalizēti ar atliekām saistītie veselības apdraudējumi, izskatot katru gadījumu atsevišķi, un līdz ar to pilnībā jāizvērtē atliekas, ko rada tādu ĢM kultūraugu apsmidzināšana ar papildu herbicīdiem, jāizvērtē herbicīdu noārdīšanās produkti, kā arī jebkāda kombinētā ietekme, tajā skaitā arī ar pašu ĢM augu;

9. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt nekādas saliktos ĢM transformācijas notikumos iegūtas apakškombinācijas, kamēr *EFSA* tās nav vispusīgi novērtējusi, pamatojoties uz pilnīgiem datiem, kurus iesniedzis pieteikuma iesniedzējs;

10. uzskata, ka tādu šķirņu apstiprināšana, par kurām nav sniegti nekaitīguma dati un kuras nav nedz pārbaudītas, nedz pat vēl izveidotas, ir pretrunā vispārējo pārtikas aprites tiesību aktu principiem, kas noteikti Regulā (EK) Nr. 178/2002;

([17]) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu Komisija "var pieņemt" un nevis "pieņem" projektu, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums.

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

([19]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

([20]) MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100.

11. atkārtoti aicina *EFSA* padziļināti izstrādāt un sistemātiski izmantot metodes, kas ļautu konstatēt saliktos transformācijas notikumos iegūtu ĢM neparedzēto ietekmi, piemēram, saistībā ar Bt proteīniem raksturīgajām palīgvielu īpašībām;

12. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0367

Ģenētiski modificēta kukurūza MIR604 (SYN-IR6Ø4-5)

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastāv vai ir ražoti no tās (D069147/02 – 2020/2893(RSP))

(2021/C 445/07)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastāv vai ir ražoti no tās (D069147/02,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (2003. gada 22. septembris) par ģenētiski modificētu pārtiku un barību ([1]) un jo īpaši tās 11. panta 3. punktu un 23. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas 2020. gada 26. oktobra balsojumu, kura dēļ atzinums netika sniegts,

— ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ([2]),

— ņemot vērā atzinumu, ko Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) pieņēma 2009. gada 2. jūlijā un kas publicēts 2009. gada 21. jūlijā ([3]),

— ņemot vērā EFSA 2019. gada 25. septembrī pieņemto un 2019. gada 7. novembrī publicēto atzinumu ([4]),

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas, kurās tiek iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētu organismus ("ĢMO") ([5]),

---

([1]) OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

([2]) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

([3]) *EFSA* Zinātnes ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jomā zinātniskais atzinums (Atsauce EFSA-GMO-UK-2005-11) par pieteikumu pret kukaiņiem izturīgas ģenētiski modificētas kukurūzas MIR604 laišanai tirgū, lai to izmantotu pārtikā un barībā, importētu un pārstrādātu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003, ko iesniedza *Syngenta Seeds S.A.S Syngenta Crop Protection AG* vārdā, *EFSA* žurnāls 2009; 7(7):1193, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1193

([4]) *EFSA* Zinātnes ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jomā zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētas kukurūzas MIR604 novērtēšanu atjaunošanas atļaujas piešķiršanai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (Pieteikums EFSA-GMO-RX-013), *EFSA* žurnāls 2019; 17(11):5846, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5846

([5]) Parlaments 8. sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0028).
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0029).

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā ar Komisijas Lēmumu 2009/866/EK ([6]) atļāva laist tirgū pārtiku un barību, kas satur ģenētiski modificētu ("ĢM") kukurūzu MIR604, sastāv vai ir ražota no tās; tā kā atļaujas jomā ietilpst arī tādu produktu laišana tirgū, kas satur ĢM kukurūzu MIR604 vai sastāv no tās, izmantošanai veidos, kas nav pārtika un barība, izņemot audzēšanu;

B. tā kā 2018. gada 26. jūlijā atļaujas turētājs *Syngenta Crop Protection NV/SA*, darbojoties *Syngenta Crop Protection AG* vārdā, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 11. un 23. pantu iesniedza Komisijai pieteikumu par minētās atļaujas atjaunošanu;

C. tā kā attiecībā uz sākotnējo atļaujas pieteikumu *EFSA* 2009. gada 2. jūlijā pieņēma labvēlīgu atzinumu, kas tika publicēts 2009. gada 21. jūlijā;

D. tā kā attiecībā uz atjaunošanas pieteikumu *EFSA* 2019. gada 25. septembrī pieņēma labvēlīgu atzinumu, kas tika publicēts 2019. gada 7. novembrī;

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 un DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0030);
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0054).
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 89788 (MON-89788-1), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0055).
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un apakškombinācijas MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un NK603 × DAS-40278-9, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0056).
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs, četras vai piecas atsevišķas modifikācijas Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA (2019)0057).
— Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0069).
— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs atsevišķas modifikācijas MON 87427, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ar kuru atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1111 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0291).
— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), no tām sastāv vai ir no tām ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0292).
— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 un NK603 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0293).

([6]) Komisijas 2009. gada 30. novembra Lēmums 2009/866/EK, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastāv vai ir ražoti no tās (OV L 314, 1.12.2009., 102. lpp.).

E. tā kā iespējamā ĢM kukurūzas MIR604 izmantošana ietver dzīvnieku barības un pārtikas produktu, piemēram, cietes, sīrupu un eļļu, ražošanu ([7]);

F. tā kā ĢM kukurūza MIR604 ir izstrādāta, lai ražotu *mCry3A* — sintētisku insekticīdu proteīnu (ko dēvē arī par "Bt toksīnu") — ar pastiprinātu toksiskumu (salīdzinot ar dabiskajām baktērijām, no kurām tas ir iegūts), kas iedarbojas uz *Diabrotica virgifera* un citiem radniecīgiem koleopterāna kukurūzas kaitēkļiem, piemēram, *Diabrotica barberi*; tā kā turklāt ģenētiski modificētā kukurūza MIR604 ir izstrādāta ar *Escherichia coli (E. coli)* phosphomannose izomerāzes (PMI) gēnu, kas apzīmē fermentu PMI kā selekciju, kurā izmanto marķierus;

G. tā kā abu gēnu konstrukciju kombinācija tika iegūta no vairākiem transformācijas gadījumiem, bet atsevišķi vecāku augi netika novērtēti, kas ir pretrunā Komisijas Īstenošanas regulai (ES) Nr. 503/2013 ([8]);

H. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 ir noteikts, ka ģenētiski modificēta pārtika un barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisija, izstrādājot savu lēmumu, ņem vērā visus attiecīgos Savienības tiesību aktu noteikumus un citus pamatotus faktorus, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu;

Dalībvalstu bažas par EFSA atzinumiem

I. tā kā apspriešanās laikā saistībā ar sākotnējo atļaujas pieteikumu dalībvalstis iesniedza daudz kritisku piezīmju par *EFSA* atzinuma projektu ([9]); tā kā šajās kritiskajās piezīmēs ir paustas bažas par to, ka nevar izslēgt alergēnas aktivitātes pieaugumu, ko izraisa *mCry3A* proteīnu pārtikā un barībā no ģenētiski modificētas kukurūzas MIR604, ka lauka izmēģinājumu datus nevar uzskatīt par pietiekamiem laišanai tirgū, ka toksikoloģiskajos pētījumos nav ievērotas ESAO testēšanas pamatnostādnes, kā to ieteikusi *EFSA*, un ka žurku un mājputnu barošanas pētījumā ar visu ĢM kukurūzas MIR604 augu, kas paredzēts toksikoloģiskā drošuma pierādīšanai, nav izmantotas toksikoloģiskās iedarbības robežvērtības;

J. tā kā apspriešanās laikā saistībā ar atjaunošanas pieteikumu dalībvalstis atkal iesniedza daudz kritisku komentāru *EFSA* atzinuma projektam ([10]); tā kā šajās kritiskajās piezīmēs ir paustas bažas par to, ka pieteikuma iesniedzēja īstenotā uzraudzības pieeja nav pilnībā atbilstīga Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/18/EK ([11]) VII pielikuma prasībām un *EFSA* ieteikumiem, ka apgalvojums par to, ka ģenētiski modificētā kukurūza MIR604 ir tikpat droša kā tradicionālā kukurūza, nav pamatots un ka ierosinātā paredzētā nelabvēlīgo seku vispārējā uzraudzība nav pietiekami izstrādāta, kā arī par to, ka Savienība ir ratificējusi ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (*CBD*), kas skaidri apliecina, ka gan eksportētājām, gan importētājām valstīm ir starptautiskas saistības attiecībā uz bioloģisko daudzveidību;

Nederīgi toksicitātes pētījumi

K. tā kā pētījumiem par akūtu toksicitāti un noārdīšanos gremošanas šķidrumos tika izmantoti *mCry3A* un PVA proteīni rekombinanta *E. coli* celmā; tā kā gan *mCry3A* proteīni, gan PVA proteīni, kas iegūti *E. coli* baktērijās, atšķiras no ĢM augu ražotajiem proteīniem ([12]), tādējādi radot šaubas par šo toksicitātes pētījumu pamatotību; tā kā vairākas dalībvalstis pauda bažas par šo jautājumu ([13]);

([7]) EFSA 2009. gada atzinums, 11. lpp.

([8]) Komisijas 2013. gada 3. aprīļa Īstenošanas regula (ES) Nr. 503/2013 par ģenētiski modificētas pārtikas un barības atļauju pieteikumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 un par Komisijas Regulas (EK) Nr. 641/2004 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 1981/2006 grozījumiem (OV L 157, 8.6.2013., 1. lpp.).

([9]) 3. Dalībvalstu piezīmes: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046

([10]) Dalībvalstu piezīmes: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00644

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/18/EK (2001. gada 12. marts) par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē un Padomes Direktīvas 90/220/EEK atcelšanu (OV L 106, 17.4.2001., 1. lpp).

([12]) *EFSA* 2009. gada atzinums, 12. lpp.

([13]) Dalībvalstu piezīmes, 8. un 14: lpp. http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046

L. tā kā kopumā toksikoloģiskos testus, kas veikti ar proteīniem izolētā veidā, var uzskatīt par nenozīmīgiem, jo netiek ņemta vērā proteīna iedarbība kombinācijā ar pašu augu;

M. tā kā, piemēram, daži augi, tostarp kukurūza, dabīgi rada proteināzes inhibitorus (PI), kas palēnina Bt toksīnu noārdīšanos; tā kā tas izraisa daudz lielāku Bt toksīna toksiskumu, ja tas tiek sagremots kopā ar augu audiem — salīdzinājumā ar izolētu toksīnu; tā kā 1990. gada pētījums, ko veica Monsanto zinātnieki, parādīja, ka pat ļoti zema PI līmeņa klātbūtne palielina Bt toksīnu insekticīdu aktivitāti līdz pat 20 reizēm ([14]); tā kā *EFSA* nekad nav novērtējusi šo mijiedarbību un nav to minējusi ĢM Bt augu riska novērtējumos;

N. tā kā ir pierādīts, ka faktori, kas pastiprina Bt proteīnu toksiskumu, var ietekmēt arī to selektivitāti ([15]): ja Bt toksīna iedarbīgums mērķorganismos tiek palielināts, tā selektivitāte var arī samazināties un var kļūt jutīgs plašāks to organismu loks, kas nav mērķorganismi; tā kā, lai gan līdz šim nav veikti sistemātiski pētījumi, vairāki pētījumi norāda uz PI kombinācijā ar Bt toksīniem ietekmi uz blakussugu insektiem ([16]);

O. tā kā augstākas toksicitātes risks cilvēkiem un zīdītājiem sakarā ar mijiedarbību starp PI un Bt toksīniem ĢM augu vidū nav zināms;

Jautājumi par Bt adjuvanta īpašībām

P. tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka pastāv blaknes, kas pēc pakļaušanas Bt proteīnu iedarbībai var ietekmēt imūnsistēmu, un ka daži Bt proteīni var iedarboties kā palīgvielas ([17]), proti, nonākot saskarē ar citiem proteīniem, var palielināties šo proteīnu alergēniskums;

Q. tā kā, lai gan *EFSA* atzīst, ka ir pierādīts, ka *Cry1Ac* ([18]) var iedarboties kā adjuvants, tā secina — ņemot vērā, ka kukurūza nav plaši izplatīta alerģiska pārtika, *Cry* proteīnu adjuvantā iedarbība, kas novērota pēc lielas intragastrālas vai intranazālas devas ievadīšanas, nerada bažas par alergenitāti ([19]); tā kā *EFSA* tomēr neņem vērā to, ka kukurūza ražo PI ([20]) un daudz lēnāku Bt proteīnu noārdīšanos, ja tā tiek sagremota ar augu materiālu, salīdzinājumā ar tās izolēto veidu; tā kā šī atšķirība var arī palielināt tās adjuvanta īpašības, tādēļ pētījumi, izmantojot izolētus proteīnus, ir uzskatāmi par nederīgiem; tā kā nav veikti empīriski pētījumi, lai izpētītu ĢM auga ražotā Bt toksīna faktisko imunogenitāti; tā kā noārdīšanās gremošanas šķidrumos tika pārbaudīta, Bt proteīnu izmantojot izolēti;

Bt kultūras: ietekme uz blakusorganismiem un palielināta rezistence

R. tā kā atšķirībā no insekticīdu izmantošanas, kuri iedarbojas izsmidzināšanas laikā un ierobežotu laiku pēc tās, Bt kultūru izmantošana izraisa pastāvīgu Bt toksīnu iedarbību uz mērķa organismiem un blakusorganismiem; tā kā, izņemot ziedputekšņus, *mCry3A* proteīni ir sastopami visās ĢM kukurūzas MIR604 daļās ([21]);

([14]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., "Potentiation of Bacillus thuringiensis insecticidal activity by serine protease inhibitors" (*Bacillus thuringiensis* insekticīdu aktivitātes potencēšana ar serīna proteāzes inhibitoriem), *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 1990, 38, 1145.–1152. lpp.)

([15]) Skatīt, piemēram, Then, C., "Risk assessment of toxins derived from Bacillus thuringiensis – synergism, efficacy, and selectivity" (No *Bacillus thuringiensis* iegūto toksīnu riska novērtējums — sinerģisms, iedarbīgums un selektivitāte), *Environmental Science and Pollution Research*, 2010, 17, 791–797. lpp.https://doi.org/10.1007/s11356-009-0208-3

([16]) Skatīt, piemēram, Han, P., Niu, C.Y., Lei, C.L., Cui, J.J., Desneux, N., "Quantification of toxins in a Cry1Ac + CpTI cotton cultivar and its potential effects on the honey bee Apis mellifera L." (Toksīnu daudzuma noteikšana Cry1Ac + CpTI kokvilnu, kas iegūta ar augu selekcijas metodi, un tās iespējamā ietekme uz medus bitēm *Apis mellifera L.), Ecotoxicology Nr. 19*, 2010, 1452–1459. lpp. https://doi.org/10.1007/s10646-010-0530-z; Babendreier, D., Kalberer, N.M., Romeis, J., Fluri, P., Mulligan, E., Bigler, F., "Influence of Bt-transgenic pollen, Bt-toxin and protease inhibitor (SBTI) ingestion on development of the hypopharyngeal glands in honeybees" (Bt-transgēno ziedputekšņu, Bt-toksīna un proteāzes inhibitora (SBTI) norīšanas ietekme uz hipofaringijas dziedzeru attīstību medus bitēs), *Apidologie*, 2005, 36(4), 585.–594. lpp. https://doi.org/10.1051/apido:2005049; un Liu, X.D., Zhai, B.P., Zhang, X.X., Zong, J.M., "Impact of transgenic cotton plants on a non-target pest, Aphis gossypii Glover" (Transgēno kokvilnas augu ietekme uz kaitēkli, kas nav mērķis, Aphis gossypii gloverii), *Ecological Entomology*, 30(3), 307.–315. lpp. https://doi.org/10.1111/j.0307-6946.2005.00690.x

([17]) Pārskatam skatiet Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., "An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals" (Pārskats par *Bacillus thuringiensis Cry* toksīnu nekaitīgumu un bioloģisko iedarbību zīdītājos), *Journal of Applied Toxicology*, 2016. gads, 36(5), 630.–648. lpp. http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full

([18]) *Cry1Ac* ir viens no dažiem Bt toksīniem, ko *EFSA* ir detalizēti izpētījusi.

([19]) *EFSA* 2009. gada atzinums, 16. lpp.

([20]) Skatīt M apsvērumu.

([21]) *EFSA* 2009. gada atzinums, 8. lpp.

S. tā kā *mCry3A* gēns, kas tiek izpausts ar ĢM kukurūzu MIR604, ir pārveidots, lai palielinātu toksiskumu mērķa kukaiņiem ([22]), taču riska novērtējumā nav novērtēta ietekme uz blakusorganismiem; tā kā kāda dalībvalsts norāda, ka "ņemot vērā vietējā *Cry3A* toksīna aktivitāti pret *Chrysomelidae* ([23]), kā minimālā prasība riska novērtējumā jāiekļauj nelabvēlīga ietekme uz nemērķa *Chysomelidae*" un ka "tā kā kukurūzas MIR604 imports, transportēšana un pārstrāde var izraisīt MIR604 kukurūzas nejaušu parādīšanos vai nonākšanu vidē, jāņem vērā ĢM kukurūzas iespējamā nelabvēlīgā ietekme uz blakusorganismiem" ([24]);

T. tā kā pieņēmumu, ka Bt toksīniem ir viens mērķim specifisks iedarbības veids, vairs nevar uzskatīt par pareizu un nevar izslēgt ietekmi uz blakusorganismiem ([25]); tā kā tiek ziņots, ka daudzējādā ziņā tiek ietekmēts aizvien lielāks to organismu skaits, kas nav mērķorganismi; tā kā jaunākajā pārskatā ir minētas 39 speciālistu pārskatītas publikācijas, kas liecina par būtisku Bt toksīnu ietekmi uz daudzām "ārpus darbības rādiusa" sugām ([26]);

U. tā kā kombinatoriska iedarbība, piemēram, kombinācija ar PI, var ievērojami veicināt Bt toksīnu toksiskumu; tā kā selektivitātes jautājums ir īpaši svarīgs sintētisko Bt toksīnu, piemēram, *mCry3A*, gadījumā, kuri var uzrādīt mazāku selektivitāti kombinācijā ar augstāku toksicitāti; tā kā *EFSA* joprojām uzskata, ka Bt toksīni skar tikai šauru to organismu klāstu, kas nav mērķorganismi, neņemot vērā nekādu kombininatorisku ietekmi; tā kā Bt toksīni var iedarboties uz plašāku blakusorganismu klāstu ar izšļakstīšanos, atkritumiem un kūtsmēsliem;

V. tā kā riska novērtējumā nav ņemta vērā rezistence pret *mCry3A* proteīnu mērķa kaitēkļos, kas, iespējams, izraisa videi mazāk nekaitīgu pesticīdu izmantošanu vai devu palielināšanu un ĢM kultūraugu pieteikumu skaita pieaugumu audzēšanas valstī; tā kā ASV Vides aizsardzības aģentūra ir ierosinājusi nākamajos trīs līdz piecos gados pakāpeniski likvidēt daudzus pašreizējos Bt kukurūzas hibrīdus, kā arī dažas Bt kokvilnas šķirnes, jo palielinās kukaiņu rezistence pret šīm kultūrām ([27]);

W. tā kā, lai gan ir apgalvots, ka Bt kultūraugu izmantošana samazina insekticīdu izmantošanu, ASV nesen publicētajā pētījumā ([28]) ir konstatēts, ka "šķiet, ka vairākās analīzēs par to, kā Bt kultūraugi ietekmē pesticīdu lietošanas paradumus, nav apsvērta sēklu apstrāde, tāpēc tajās varētu būt pārāk daudz samazināta insekticīdu lietošana (īpaši "apstrādātā platība"), kas saistīta ar Bt kultūrām"; tā kā tajā pašā pētījumā konstatēts, ka neonikotinoīdu sēklu apstrādi bieži izmanto kopā ar Bt kukurūzu un sojas pupu kultūrām, ka "šim lietošanas veidam var būt neparedzētas sekas, proti, rezistence attiecībā uz mērķkaitēkļiem, blakuskaitēkļu parādīšanās un piesārņojums ar kaitīgām sekām, kas arvien vairāk skar savvaļas dabu" un ka "dažas no šīm sekām jau ir redzamas"; tā kā Savienība ir aizliegusi brīvā dabā izmantot trīs neonikotinoīdus, tostarp kā sēklapvalkus, jo tie atstāj ietekmi uz medus bitēm un citiem apputeksnētājiem ([29]);

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

X. tā kā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2020. gada 26. oktobra balsojumā nolēma atzinumu nesniegt, kas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta;

Y. tā kā Komisija atzīst, ka problemātiska ir pašreizējā prakse, proti, ka lēmumus par ĢMO atļaušanu joprojām pieņem Komisija, lai gan dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu nav sniegušas pozitīvu atzinumu, kas pats par sevi ir liels izņēmums kopējā produktu atļaušanas kārtībā, taču kļuvis par normu, kad tiek pieņemti lēmumi par atļauju piešķiršanu ĢM pārtikai un dzīvnieku barībai;

([22]) *EFSA* 2009. gada atzinums, 7. lpp.
([23]) Vaboļu dzimta, kas pazīstama kā lapu vaboles.
([24]) Skatīt dalībvalsts komentārus, 24: lpp. http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046
([25]) Skatīt, piemēram, Hilbeck, A., Otto, M., "Specificity and combinatorial effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment" (*Bacillus thuringiensis Cry* toksīnu specifiskums un kombinatoriskā iedarbība ĢMO vides riska novērtēšanas kontekstā), *Frontiers in Environmental Science*, 2015. gads, 3:71) https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071
([26]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., "Insecticidal Bt crops – EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design" (Insekticīdie Bt kultūraugi — *EFSA* riska novērtēšanas pieejas koncepcija attiecībā uz ĢM Bt augiem nedarbojas), *RAGES*, 2020. gads, 4. lpp. https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf
([27]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn
([28]) Douglas, M.R., Tooker, .F., "Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops" (Plaša sēklu apstrāde ir izraisījusi strauju neonikotinoīdu insekticīdu lietošanas palielinājumu un preventīvu augu aizsardzību brīvdabas kultūrās ASV), *Environmental Science and Technology*, 2015. gads, 49, 8, 5088.–5097. lpp., https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g
([29]) Neonikotinoīdi https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

Z. tā kā 8. sasaukumā Parlaments kopumā pieņēma 36 rezolūcijas, ar kurām iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), kā arī iebilda pret ĢMO audzēšanu Savienībā (3 rezolūcijas); tā kā līdz šim 9. sasaukumā Parlaments ir pieņēmis 11 iebildumus; tā kā neviena no minētajiem ĢMO atļaušanai nav sniegts pozitīvs atzinums ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu; tā kā, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātijas ziņā, atbalsta trūkumu no dalībvalstu puses un Parlamenta iebildumiem, Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO;

AA. tā kā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 Komisija var izlemt neatļaut ĢMO, ja pārsūdzības komitejā nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta ([30]); tā kā šajā saistībā nav nepieciešami tiesību aktu grozījumi;

1. uzskata, ka īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 ([31]) paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ĢM pārtiku un dzīvnieku barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. prasa Komisijai atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

4. atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gada 11. septembra vēstulē komitejas locekļiem beidzot atzina, ka ĢMO atļauju piešķiršanas lēmumos ir jāņem vērā ilgtspēja ([32]); tomēr pauž dziļu vilšanos par to, ka Komisija 2020. gada 28. septembrī atļāva citu ģenētiski modificētu sojas pupu importu ([33]), neraugoties uz Parlamenta iebildumiem un dalībvalstu balsu vairākumu pret šo lēmumu;

5. aicina Komisiju steidzami rīkoties saistībā ar ilgtspējas kritēriju noteikšanu, pilnībā iesaistot tajā Parlamentu; aicina Komisiju sniegt informāciju par to, kā un kādā termiņā tiks īstenots šis process;

6. vēlreiz mudina Komisiju ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes Klimata nolīgumu, ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

7. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt ĢMO ne audzēšanai, ne izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā, ja dalībvalstis nav pārsūdzības komitejā sniegušas atzinumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu;

8. aicina *EFSA* beidzot pieņemt būtiskās atšķirības starp vietējiem Bt proteīniem un tiem, kas izteikti ar sintētiskiem transgēniem ĢM kultūraugos, un paplašināt riska novērtējumu, lai pilnībā ņemtu vērā visu mijiedarbību un kombinatorisko ietekmi starp Bt toksīniem, ĢM augiem un to sastāvdaļām, atliekām, kas rodas, apsmidzinot ar papildu herbicīdiem, vidi, kā arī ietekmi uz veselību un pārtikas nekaitīgumu;

([30]) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu Komisija "var pieņemt" un nevis "pieņem" projektu, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums.

([31]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

([32]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

([33]) MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100

9. aicina *EFSA* vairs nepieņemt toksicitātes pētījumus, kuru pamatā ir izolēti proteīni, kuru struktūra un bioloģiskā ietekme, iespējams, atšķiras no paša auga radītās, un pieprasīt, lai visas pārbaudes tiktu veiktas ar ĢM auga audiem;

10. aicina *EFSA* nodrošināt, ka lauka izmēģinājumu vai siltumnīcu dati aptver pietiekami plašu agronomisko un vides apstākļu klāstu, lai novērtētu visu to stresa faktoru ietekmi uz gēnu ekspresiju un augu sastāvu, kas paredzami audzēšanas laikā;

11. aicina *EFSA* nodrošināt, ka lauka izmēģinājumu vai siltumnīcu dati aptver pietiekami plašu dažādu šķirņu klāstu, lai novērtētu dažādu ģenētisko fonu ietekmi uz gēnu izpausmi un augu sastāvu;

12. aicina *EFSA* pieprasīt datus par no ĢM augiem iegūtas pārtikas un barības patēriņa ietekmi uz zarnu mikrobiomu;

13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0368

Ģenētiski modificēta kukurūza MON 88017 (MON-88Ø17-3)

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastāv vai ir ražoti no tās (D069148/02 – 2020/2894(RSP))

(2021/C 445/08)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastāv vai ir ražoti no tās (D069148/02,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību ([1]) un jo īpaši tās 11. panta 3. punktu un 23. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas 2020. gada 26. oktobra balsojumu, kura dēļ atzinums netika sniegts,

— ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ([2]),

— ņemot vērā atzinumu, ko Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) pieņēma 2009. gada 21. aprīlī un kas publicēts 2009. gada 6. maijā ([3]),

— ņemot vērā *EFSA* 2020. gada 29. janvārī pieņemto un 2020. gada 11. martā publicēto atzinumu ([4]),

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas, ar ko iebilst pret ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) atļaušanu ([5]),

---

([1]) OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.
([2]) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.
([3]) https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1075
([4]) *EFSA* ĢMO ekspertu grupas zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētas kukurūzas MON 88017 novērtēšanu, lai saņemtu atļaujas atjaunošanu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (pieteikums EFSA-GMO-RX-014). *EFSA* žurnāls, 2020, 18(3):6008, (https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6039).
([5]) Eiropas Parlaments astotajā sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0028);
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0029);
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 un DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0030);

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā ar Komisijas Lēmumu 2009/814/EK [6] atļāva laist tirgū pārtiku un barību, kas satur ģenētiski modificētu (ĢM) kukurūzu MON 88017, sastāv vai ir ražota no tās; tā kā atļauja aptver arī tādu produktu laišanu tirgū, kas satur ĢM kukurūzu MON 88017 vai sastāv no tās, bet kas nav pārtika un barība un kas paredzēti tādiem pašiem lietošanas veidiem kā jebkura cita kukurūza, izņemot audzēšanu;

B. tā kā 2018. gada 10. jūlijā uzņēmums "*Monsanto Europe N. V.*", darbojoties atļaujas turētāja *Monsanto Company* (ASV) vārdā, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 11. un 23. pantu iesniedza Komisijai pieteikumu par minētās atļaujas atjaunošanu;

C. tā kā attiecībā uz sākotnējo atļauju *EFSA* 2009. gada 21. aprīlī pieņēma labvēlīgu atzinumu, kas tika publicēts 2009. gada 6. maijā;

D. tā kā attiecībā uz minēto atjaunošanu *EFSA* 2020. gada 29. janvārī pieņēma labvēlīgu atzinumu, kas tika publicēts 2020. gada 11. martā;

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0054);
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 89788 (MON-89788-1), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0055);
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un apakškombinācijas MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un NK603 × DAS-40278-9, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0056);
— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs, četri vai pieci no vienkāršiem transformācijas notikumiem Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0057);
— Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0069);
— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ar kuru atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1111 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0291);
— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), no tām sastāv vai ir no tām ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0292);
— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs vai četri no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0293).

([6]) Komisijas 2009. gada 30. oktobra Lēmums 2009/814/EK, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastāv vai ir ražoti no tās (OV L 289, 5.11.2009., 25. lpp.).

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

E. tā kā ĢM kukurūza MON 88017 ir izstrādāta, lai tā ražotu sintētisku insekticīdu proteīnu Cry3Bb1, kas pazīstams arī kā Bt toksīns, ar paaugstinātu toksicitāti salīdzinājumā ar dabiskajām baktērijām, no kurām tas iegūts, attiecībā uz vaboļu kārtas kaitēkļiem un CP4 EPSPS proteīnu, kas nodrošina rezistenci pret glifozātu ([7]);

F. tā kā abu gēnu konstrukciju kombinācija ir iegūta no vairākiem transformācijas gadījumiem, bet nav veikts atsevišķu vecākaugu novērtējums, kas ir pretrunā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 503/2013 ([8]);

G. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 ir noteikts, ka ģenētiski modificēta pārtika un barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisija, izstrādājot savu lēmumu, ņem vērā visus attiecīgos Savienības tiesību aktu noteikumus un citus pamatotus faktorus, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu;

Dalībvalstu bažas par EFSA atzinumiem

H. tā kā apspriešanās laikā attiecībā uz sākotnējo atļaujas pieteikumu dalībvalstis iesniedza daudz kritisku piezīmju par *EFSA* atzinuma projektu ([9]); tā kā šīs kritiskās piezīmes ietver novērojumus, ka akūta toksicitātes testēšana, kas veikta ar proteīniem izolētā veidā (proti, ne ar visu ĢM augu), var uzskatīt par maznozīmīgu, ka ierosinātais pēctirgus vides monitorings ir pārāk neprecīzs attiecībā uz uzraudzības plānu saistībā ar neparedzētu iedarbību uz cilvēku vai dzīvnieku veselību un vidi, ka bakteriālo aizstājējproteīnu testēšana nedrīkst aizstāt tādu proteīnu testēšanu, kas ekspresēti no augiem, ka lauka sezonu un testēšanas vietu skaits nav pietiekams, ņemot vērā ĢMO komerciālo izmantošanu, ka ir vajadzīga papildu informācija, lai izdarītu secinājumus par riska novērtējumu, un ka nevar izslēgt alergēnas iedarbības pastiprināšanos, ko izraisa no ĢM kukurūzas MON 88017 iegūti mCry3Bb1 proteīni pārtikā un barībā; tā kā turklāt viena dalībvalsts apšaubīja riska novērtēšanai veikto pētījumu neatkarību, ņemot vērā to, ka tos bija veicis pieteikuma iesniedzējs *Monsanto*;

I. tā kā apspriešanās laikā attiecībā uz atļaujas atjaunošanas pieteikumu dalībvalstis atkal iesniedza daudz kritisku piezīmju par *EFSA* atzinuma projektu ([10]); tā kā šīs kritiskās piezīmes ietver novērojumu, ka monitoringa plānā, kas pamatojas uz Lēmumā 2009/814/EK piešķirto atļauju, un monitoringa ziņojumos ir būtiskas nepilnības un ka tie neatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2001/18/EK ([11]) vai attiecīgajām *EFSA* vadlīnijām, ka pētījumi nav bijuši pietiekami plaši un ka ir vajadzīgi turpmāki eksperimenti, lai noskaidrotu kūtsmēslos vai notekūdeņos esoša Bt proteīna iedarbību un turpmāku ietekmi, un radītos riskus attiecībā uz blakusorganismiem, un nepietiekamas informācijas dēļ nav iespējams pilnībā novērtēt, vai ĢM kukurūza MO 88017 nav kaitīga videi;

Papildu herbicīdi un atlieku analīzes trūkums

J. tā kā ir pierādījies, ka pret herbicīdiem tolerantu ĢM kultūraugu audzēšana izraisa plašāku herbicīdu izmantošanu, kas daudzējādā ziņā notiek tādēļ, ka rodas pret herbicīdiem noturīgas nezāles ([12]); tā kā tādējādi paredzams, ka ĢM kukurūza tiks pakļauta gan lielākām, gan biežākām glifozāta devām, kādēļ var palielināties atlieku līmenis ražā;

([7]) *EFSA* atzinums, 7. lpp., (https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5213).

([8]) Komisijas 2013. gada 3. aprīļa Īstenošanas regula (ES) Nr. 503/2013 par ģenētiski modificētas pārtikas un barības atļauju pieteikumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 un par Komisijas Regulas (EK) Nr. 641/2004 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 1981/2006 grozījumiem (*OV L 157, 8.6.2013., 1. lpp.*).

([9]) Dalībvalstu piezīmju pirmais kopums: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-280

([10]) Dalībvalstu piezīmju otrais kopums: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00672

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 12. marta Direktīva 2001/18/EK par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē un Padomes Direktīvas 90/220/EEK atcelšanu — Komisijas paziņojums (*OV L 106, 17.4.2001., 1. lpp.*).

([12]) Sk., piemēram, Bonny S. "Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact" (Ģenētiski modificēti, pret herbicīdiem noturīgi kultūraugi, nezāles un herbicīdi — pārskats un ietekme), *Environmental Management* Nr. 57(1), 2016. gada janvāris, 31.–48. lpp., (https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738), un Benbrook C. M. "Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years"(Ģenētiski mainītu kultūraugu ietekme uz pesticīdu izmantošanu ASV — pirmie sešpadsmit gadi), *Environmental Sciences Europe* Nr. 24, 2012, 24. lpp., (https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24) un Schütte G., Eckerstorfer M., Rastelli V. *u. c.* "Herbicide resistance and biodiversity: agronomic and environmental aspects of genetically modified herbicide-resistant plants" (Herbicīdu rezistence un biodaudzveidība — ģenētiski modificētu, pret herbicīdiem izturīgu augu agronomiskie un vides aspekti), *Environmental Sciences Europe* Nr. 29, 2017, 5. lpp., (https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/s12302-016-0100-y).

K. tā kā joprojām nav skaidras atbildes par to, vai glifozāts ir kancerogēns; tā kā *EFSA* 2015. gada novembrī secināja, ka glifozāts, visticamāk, nav kancerogēns, un Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra 2017. gada martā secināja, ka neviena klasifikācija nav pamatota; tā kā gluži pretēji tam 2015. gadā Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (specializētā Pasaules Veselības organizācijas vēža pētniecības aģentūra) glifozātu klasificēja kā iespējami kancerogēnu cilvēkam; tā kā vairāki neseni zinātniski salīdzinošie pētījumi apstiprina to, ka glifozāts varētu būt kancerogēns ([13]);

L. tā kā saskaņā ar *EFSA* Pesticīdu nodaļas atzinumu dati par glifozāta atliekām ĢM kukurūzā ar EPSPS izmaiņām ([14]) nav pietiekami, lai noteiktu maksimāli pieļaujamos atlieku līmeņus un vērtības riska novērtējuma veikšanai ([15]);

M. tā kā *EFSA* Pesticīdu nodaļa turklāt uzskata, ka trūkst nepieciešamo toksikoloģijas datu, lai varētu veikt patērētāju apdraudējuma novērtējumu attiecībā uz vairākiem glifozāta noārdīšanās produktiem, kas saistīti ar glifozātizturīgiem ĢM kultūraugiem ([16]);

N. tā kā tiek uzskatīts, ka novērtējums par ĢM augos konstatētajām herbicīdu atliekām un herbicīdu noārdīšanās produktiem, kā arī to mijiedarbību ar Bt toksīniem, ir ārpus *EFSA* ĢMO ekspertu grupas kompetences, un tādēļ to neveic kā daļu no ĢMO apstiprināšanas procesa; tā kā tas izraisa jautājumus, jo to, kādā veidā attiecīgajā ĢM augā noārdās papildu herbicīdi, to noārdīšanās produktu (metabolītu) sastāvu un līdz ar to arī toksicitāti var ietekmēt pati ģenētiskā modifikācija ([17]);

Nederīgi toksicitātes pētījumu rezultāti

O. tā kā pētījumos par akūtu toksicitāti un noārdīšanos gremošanas šķidrumos tika izmantoti rekombinētā *E. coli* celmā ražoti Cry3Bb1 un CP4 EPSPS proteīni;

P. tā kā kopumā toksicitātes testus, kas veikti ar proteīniem izolētā veidā, var uzskatīt par maznozīmīgiem tāpēc, ka netiek ņemta vērā proteīna iedarbība mijiedarbē ar pašu augu;

Q. tā kā, piemēram, daži augi, tostarp kukurūza, paši ražo proteināzes inhibitorus (PI), kas, kā pētījumi liecina, palēnina Bt toksīnu noārdīšanos; tā kā tas izraisa daudz lielāku Bt toksīna toksicitāti gadījumos, kad tas tiek norīts kopā ar augu audiem, salīdzinājumā ar toksicitāti, kas šim toksīnam piemīt izolētā veidā; tā kā pētījums, ko 1990. gadā veica *Monsanto* pētnieki pierādīja, ka PI pat ļoti zemā koncentrācijā palielina Bt toksīnu insekticīdu iedarbību apmēram divdesmitkārtīgi ([18]); tā kā šo mijiedarbību *EFSA* nekad nav novērtējusi vai minējusi ĢM Bt augu radīta riska novērtējumos;

R. tā kā ir pierādīts, ka faktori, kas pastiprina Bt toksīnu toksicitāti, var ietekmēt arī to selektivitāti — ([19]) ja Bt toksīna iedarbīgums uz mērķorganismiem paaugstinās, tā selektivitāte var arī samazināties un plašāks blakusorganismu loks var

---

([13]) Sk., piemēram, https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610, kā arī https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/

([14]) Vairākos transformācijas gadījumos iegūta ĢM kukurūza satur EPSPS izmaiņas.

([15]) *EFSA*, *Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005* (Pārskats par spēkā esošajiem maksimāli pieļaujamajiem glifozāta atlieku līmeņiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 396/2005 12. pantu), pārskatītā redakcija, kurā ņemti vērā iztrūkstošie dati, *EFSA* žurnāls, 2019. gads, 17(10):5862, 4. lpp., (https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5862).

([16]) *EFSA Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance glyphosate* (Secinājums par aktīvās vielas glifozāta saturošu pesticīdu riska novērtējuma salīdzinošo izvērtēšanu), *EFSA* žurnāls, 2015. gads, 13(11):4302, 3. lpp., (https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302).

([17]) Tas tā patiešām ir attiecībā uz glifozātu, kā norādīts *EFSA Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005* (pārskatā par esošajiem maksimālajiem glifozāta atlieku līmeņiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 396/2005 12. pantu), *EFSA* žurnāls, 2018. gads; 16(5):5263, 12. lpp., (https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263).

([18]) MacIntosh S. C., Kishore G. M., Perlak F. J., Marrone P. G., Stone T. B., Sims S. R., Fuchs R. L. "Potentiation of Bacillus thuringiensis insecticidal activity by serine protease inhibitors" (*Bacillus thuringiensis* insekticīdas iedarbības potencēšana ar serīna proteāzes inhibitoriem), *J Agric Food Chem*, 1990. gads, 38: 1145–1152.

([19]) Sk., piemēram, Then C. "Risk assessment of toxins derived from Bacillus thuringiensis" (No *Bacillus thuringiensis* iegūto toksīnu riska novērtējums — sinerģisms, efektivitāte un selektivitāte), *Environ Sci Pollut Res Int*, 2010. gads, 17, 791.–797.lpp.

kļūt jutīgs pret to; tā kā vairāki pētījumi norāda uz PI un Bt toksīnu ietekmi uz blakussugu kukaiņiem ([20]), tomēr līdz šim nav veikti sistēmiski pētījumi ar to;

S. tā kā nav zināms, vai augstāka toksicitāte rada apdraudējumu cilvēkiem un zīdītājiem sakarā ar mijiedarbību starp PI un Bt toksīniem ĢM augos;

Jautājumi par Bt toksīniem kā palīgvielām

T. tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka ir blaknes, kas pēc pakļaušanas Bt toksīnu iedarbībai var ietekmēt imūnsistēmu, un ka daži Bt toksīni var iedarboties kā palīgvielas ([21]), proti, tiem nonākot saskarē ar citiem proteīniem, var palielināties šo proteīnu alergēniskums;

U. tā kā *EFSA* veiktajā riska novērtējumā nav ņemts vērā tas, ka kukurūza ražo PI ([22]), un tāpēc ir jāpieņem, ka augu materiāla sastāvā Bt toksīns noārdīsies daudz lēnāk nekā izolētā veidā; tā kā šī atšķirība var pastiprināt Bt toksīnu kā palīgvielu iedarbību, padarot to pētījumu rezultātus, kas veikti, izmantojot olbaltumvielas izolētā veidā, nederīgus; tā kā nav veikti ĢM augu ražotā Bt toksīna faktiskās imūngenicitātes empīriski pētījumi; tā kā noārdīšanās gremošanas šķidrumos, kas var būt saistīta ar toksicitāti un ietekmi, izmantojot kā palīgvielas, tika pārbaudīta, pētot Bt toksīnu izolētā veidā;

Bt kultūraugi — ietekme uz blakusorganismiem un paaugstināta rezistence

V. tā kā atšķirībā no insekticīdiem, kuri iedarbojas izsmidzināšanas laikā un ierobežotu laiku pēc tās, Bt kultūraugi izraisa pastāvīgu Bt toksīnu iedarbību uz mērķa organismiem un blakusorganismiem;

W. tā kā pieņēmumu, ka Bt toksīniem ir viens iedarbības veids uz konkrētu mērķorganismu, vairs nevar uzskatīt par pareizu, un nevar izslēgt to ietekmi uz blakusorganismiem ([23]); tā kā tiek ziņots, ka daudzējādi tiek ietekmēts aizvien lielāks skaits blakusorganismu; tā kā jaunākajā pārskatā ir minētas 39 zinātniski recenzētas publikācijas, kurās norādīts uz Bt toksīnu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz daudzām neraksturīgām sugām ([24]);

X. tā kā apvienota iedarbība, piemēram, mijiedarbē ar PI, var ievērojami paaugstināt Bt toksīnu toksicitāti; tā kā selektivitātes jautājums ir īpaši svarīgs attiecībā uz sintētiskiem Bt toksīniem, piemēram, Cry3Bb1, kam var piemist zemāka selektivitāte apvienojumā ar augstāku toksicitāti; tā kā *EFSA* joprojām uzskata, ka Bt toksīni skar tikai šauru blakusorganismu klāstu, neņemot vērā nekādu apvienotu iedarbību; tā kā izšļakstījumu, atkritumu un kūtsmēslu veidā plašāks blakusorganismu klāsts var būt pakļauts Bt toksīnu iedarbībai;

Y. tā kā riska novērtējumā nav ņemta vērā rezistences pret Bt toksīniem veidošanās mērķa kaitēkļos, kas, iespējams, izraisa videi vairāk kaitīgu pesticīdu vai lielāku to devu izmantošanu, vai to lietošanu lielāku skaitu reižu attiecībā uz ĢM kultūraugiem audzēšanas valstī; tā kā ASV Vides aizsardzības aģentūra ir ierosinājusi nākamo triju līdz piecu gadu laikā pakāpeniski atteikties no daudziem pašreizējiem Bt kukurūzas hibrīdiem, kā arī no dažām Bt kokvilnas šķirnēm, jo pieaug šo kultūru rezistence pret kukaiņiem ([25]);

([20]) Sk., piemēram, Han P., Niu CY, Lei CL, Cui JJ, Desneux N. "Quantification of toxins in a Cry1Ac + CpTI cotton cultivar and its potential effects on the honey bee Apis mellifera" (Toksīnu daudzuma noteikšana kokvilnas šķirnē Cry1Ac + CpTI un to iespējamā ietekme uz medus bitēm *Apis mellifera* L.),*Ecotoxicology,* 2010. gads, 19, 1452.–1459. lpp., (https://link.springer.com/article/10.1007/s10646-010-0530-z), Babendreier D., Kalberer N. M., Romeis J., Fluri P., Mulligan E., Bigler F. "Influence of Bt-transgenic pollen, Bt-toxin and protease inhibitor (SBTI) ingestion on development of the hypopharyngeal glands in honeybees" (Bt-transgēno ziedputekšņu, Bt-toksīna un proteāzes inhibitora (*SBTI*) norīšanas ietekme uz hipofaringeālo dziedzeru attīstību medus bitēs), *Apidologie*, 2005. gads, 36 4, 585.–594. lpp., (https://doi.org/10.1051/apido:2005049), un Liu X. D., Zhai B. P., Zhang X. X., Zong J. M. "Impact of transgenic cotton plants on a non-target pest, Aphis gossypii Glover" (Transgēnu kokvilnas augu ietekme uz blakus kaitēkli *Aphis gossypii* Glover), *Ecological Entomology,* 30(3), 307.–315. lpp. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.0307-6946.2005.00690.x

([21]) Informācijai sk. Rubio-Infante N., Moreno-Fierros L. "An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals" (Pārskats par *Bacillus thuringiensis* Cry toksīnu nekaitīgumu un bioloģisko ietekmi uz zīdītājiem"), *Journal of Applied Toxicology,* 2016. gada maijs, 36(5), 630.–648. lpp., (http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full).

([22]) Sk. Q apsvērumu.

([23]) Sk., piemēram, Hilbeck A.,Otto M. "Specificity and combinatorial effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in the context of GMO risk assessment" (*Bacillus thuringiensis* Cry toksīnu specifiskums un kombinatoriskā iedarbība ĢMO riska novērtējuma kontekstā), *Frontiers Environmental Science*, 2015. gads, 3:71.

([24]) Hilbeck A., Defarge N., Lebrecht T., Bøhn T "Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design" (Insekticīdi Bt kultūraugi. *EFSA* riska novērtēšanas pieeja attiecībā uz ĢM Bt kultūraugiem ir neveiksmīga pēc būtības), *RAGES*, 2020. gads, 4. lpp., (https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf).

([25]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn

Z. tā kā, lai gan tiek apgalvots, ka Bt kultūraugu izmantošana samazina insekticīdu lietošanu, nesenā pētījumā, kas publicēts ASV ([26]), konstatēts, ka vairāki pētījumi par Bt kultūraugu ietekmi uz pesticīdu lietošanas veidiem, šķiet, nav ievērtējuši sēklu apstrādi un tādējādi, iespējams, ir pārspīlējuši insekticīdu lietošanas samazināšanos (jo īpaši apstrādāto platību ziņā) saistībā ar Bt kultūraugiem; tā kā tajā pašā pētījumā konstatēts, ka neonikotinoīdu sēklu apstrādi bieži izmanto saistībā ar Bt kukurūzas un sojas pupu kultūrām un ka tā lietošanas veidam var būt neparedzētas sekas, proti, rezistences veidošanās mērķa kaitēkļos, blakus kaitēkļu invāzijas, kā arī piesārņojums, kura sekas lavīneidā skar savvaļas dzīvniekus un augus; pētījumā arī konstatēts, ka dažas no šīm sekām izpaužas jau pašreiz; tā kā Savienība ir aizliegusi brīvā dabā izmantot trīs neonikotinoīdus, tostarp kā sēklapvalkus, jo tie atstāj ietekmi uz medus bitēm un citiem apputeksnētājiem ([27]);

AA. tā kā Savienība ir pievienojusies ANO Konvencijai par bioloģisko daudzveidību (ANO KBD), kas uzliek par pienākumu gan importētājvalstīm, gan eksportētājvalstīm ņemt vērā bioloģisko daudzveidību;

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

AB. tā kā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2020. gada 26. oktobra balsojumā nolēma atzinumu nesniegt, kas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta;

AC. tā kā Komisija atzīst, ka problemātiska ir pašreizējā prakse, proti, ka lēmumus par ĢMO atļaušanu joprojām pieņem Komisija, lai gan dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu nav sniegušas pozitīvu atzinumu, kas pats par sevi ir liels izņēmums kopējā produktu atļaušanas kārtībā, taču kļuvis par normu, kad tiek pieņemti lēmumi par atļauju piešķiršanu ĢM pārtikai un dzīvnieku barībai;

AD. tā kā astotajā sasaukumā Parlaments kopumā pieņēma 36 rezolūcijas, ar kurām iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), kā arī iebilda pret ĢMO audzēšanu Savienībā (trīs rezolūcijas); tā kā līdz šim devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis 11 iebildumus; tā kā neviena no minētajiem ĢMO atļaušanai nav sniegts pozitīvs atzinums ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu; tā kā, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātijas ziņā, atbalsta trūkumu no dalībvalstu puses un Parlamenta iebildumiem, Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO;

AE. tā kā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 Komisija var izlemt neatļaut ĢMO, ja pārsūdzības komitejā nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta ([28]), tā kā šajā saistībā nav nepieciešami tiesību aktu grozījumi;

1. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav atbilstīgs Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķim, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 ([29]) paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ĢM pārtiku un dzīvnieku barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. prasa Komisijai atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

([26]) Douglas M. R., Tooker F. "Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops" (Plaša sēklu apstrāde ir izraisījusi strauju neonikotinoīdu insekticīdu lietošanas palielinājumu un preventīvu augu aizsardzību brīvdabas kultūraugos ASV), *Environmental Science and Technology*, 2015. gads, 49, 8, 5088.–5097. lpp., (https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g).

([27]) Neonikotinoīdi, (https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en).

([28]) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu Komisija "var pieņemt" un nevis "pieņem" projektu, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums.

([29]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

4. atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gada 11. septembra vēstulē komitejas locekļiem beidzot atzina, ka ĢMO atļauju piešķiršanas lēmumos ir jāņem vērā ilgtspēja ([30]); tomēr pauž dziļu vilšanos par to, ka Komisija 2020. gada 28. septembrī atļāva citu ģenētiski modificētu sojas pupu importu ([31]), neraugoties uz Parlamenta iebildumiem un dalībvalstu balsu vairākumu pret šo lēmumu;

5. aicina Komisiju steidzami rīkoties saistībā ar ilgtspējas kritēriju noteikšanu, pilnībā iesaistot tajā Parlamentu; aicina Komisiju sniegt informāciju par to, kā un kādā termiņā tiks īstenots šis process;

6. vēlreiz mudina Komisiju atļauju izsniegšanas procesā ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes Klimata nolīgumu, ANO KBD un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

7. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt ĢMO ne audzēšanai, ne izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā, ja dalībvalstis nav pārsūdzības komitejā sniegušas atzinumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu;

8. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt herbicīdizturīgus ĢM kultūraugus, kamēr visaptveroši nav izanalizēti ar atliekām saistītie veselības apdraudējumi, izskatot katru gadījumu atsevišķi, un līdz ar to pilnībā jāizvērtē atliekas, ko rada ĢM kultūraugu apsmidzināšana ar papildu herbicīdiem, kā arī ir jāizvērtē herbicīdu noārdīšanās produkti un jebkāda kombinētā ietekme, tostarp ar pašu ĢM augu izmantošanu radītā;

9. aicina *EFSA* beidzot atzīt būtiskās atšķirības starp vietējiem Bt toksīniem un tiem, kas ekspresēti ar sintētiskiem transgēniem ĢM kultūraugos, kā arī paplašināt riska novērtējumu, lai pilnībā ņemtu vērā visu Bt toksīnu, ĢM augu un to sastāvdaļu mijiedarbību, atliekas, kas radušās no apsmidzināšanas ar papildu herbicīdiem, vidi, kā arī ietekmi uz sabiedrības veselību un pārtikas nekaitīgumu;

10. aicina *EFSA* vairs nepieņemt toksicitātes pētījumus, kas balstās uz proteīniem izolētā veidā, kuru struktūra un bioloģiskā ietekme, iespējams, atšķiras no paša auga radītās, un pieprasīt, lai visi testi tiktu veikti ar ĢM auga audiem;

11. aicina *EFSA* nodrošināt, ka lauka izmēģinājumu vai siltumnīcu dati aptver pietiekami plašu agronomisko un vides apstākļu klāstu, lai novērtētu visu to stresa faktoru ietekmi uz gēnu ekspresiju un augu sastāvu, kas paredzami audzēšanas laikā;

12. aicina *EFSA* pārliecināties, ka lauka izmēģinājumu vai siltumnīcu dati aptver pietiekami plašu dažādu šķirņu klāstu, lai novērtētu dažādu ģenētisko fonu ietekmi uz gēnu ekspresiju un augu sastāvu;

13. aicina *EFSA* pieprasīt datus par tādas pārtikas un barības patēriņa ietekmi uz zarnu mikrobiomu, kas iegūta no ĢM augiem;

14. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

([30]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

([31]) MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, (https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100).

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0369

Ģenētiski modificēta kukurūza MON 89034 (MON-89Ø34-3)..

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastāv vai ir ražoti no tās (D069149/02 – 2020/2895(RSP))

(2021/C 445/09)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastāv vai ir ražoti no tās (D069149/02,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (2003. gada 22. septembris) par ģenētiski modificētu pārtiku un barību ([1]) un jo īpaši tās 11. panta 3. punktu un 23. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas 2020. gada 26. oktobra balsojumu, kura dēļ atzinums netika sniegts,

— ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) 2008. gada 3. decembrī pieņemto atzinumu, kas publicēts 2008. gada 18. decembrī ([3]),

— ņemot vērā *EFSA* 2019. gada 25. septembrī pieņemto un 2019. gada 7. novembrī publicēto atzinumu ([4]),

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas, kurās Eiropas Parlaments iebilda pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus ("ĢMO") ([5]),

---

([1]) OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

([2]) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

([3]) *EFSA* Ģenētiski modificēto organismu ekspertu grupas zinātniskais atzinums par pieteikumu (atsauce EFSA-GMO-NL-2007-37) attiecībā uz kukaiņizturīgas ģenētiski modificētas kukurūzas MON 89034 laišanu tirgū, lai to lietotu pārtikā un barībā, importam un pārstrādei saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003, iesniedzējs: *Monsanto*, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/909.

([4]) *EFSA* Ģenētiski modificēto organismu ekspertu grupas zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētas kukurūzas MON 89034 novērtējumu, lai atjaunotu atļauju saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (pieteikums EFSA-GMO-RX-015), *EFSA Journal 2019*;17 (11):5845, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2019.5845.

([5]) Eiropas Parlaments astotajā sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0028),
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0029).
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 un DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0030),

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā ar Komisijas Lēmumu 2009/813/EK ([6]) atļāva laist tirgū pārtiku un barību, kas satur ģenētiski modificētu ("ĢM") kukurūzu MON 89034, sastāv vai ir ražota no tās; tā kā minētā atļauja aptver arī tādu produktu laišanu tirgū, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 vai sastāv no tās, bet kas nav pārtika un barība un ir paredzēta tādiem pašiem lietošanas veidiem kā jebkura cita kukurūza, izņemot audzēšanu;

B. tā kā 2018. gada 3. augustā atļaujas turētājs *Monsanto Europe N.V.*, darbojoties *Monsanto Company*, ASV, vārdā, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 11. un 23. pantu iesniedza Komisijai pieteikumu par minētās atļaujas atjaunošanu;

C. tā kā attiecībā uz sākotnējo atļaujas pieteikumu *EFSA* 2008. gada 3. decembrī pieņēma labvēlīgu atzinumu, kas tika publicēts 2008. gada 18. decembrī;

D. tā kā attiecībā uz atjaunošanas pieteikumu *EFSA* 2019. gada 25. septembrī pieņēma labvēlīgu atzinumu, kas tika publicēts 2019. gada 7. novembrī;

E. tā kā ĢM kukurūza MON 89034 ir izstrādāta, lai ražotu *Cry1A.105* un *Cry2Ab2*, sintētiskus insekticīdus proteīnus (kurus sauc arī par *Bt* toksīniem) ar paaugstinātu toksicitāti, salīdzinājumā ar dabiskajām baktērijām, no kurām tie iegūti, lai veiktu aizsardzību pret specifiskiem zvīņspārņu dzimtas (*Lepidoptera*) kaitēkļiem ([7]);

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu *LLCotton25* (ACS-GHØØ1-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0054),

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 89788 (MON-89788-1), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0055),

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un apakškombinācijas MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un NK603 × DAS-40278-9, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0056),

— Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs, četri vai pieci no vienkāršiem transformācijas notikumiem Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0057),

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0069),

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ar kuru atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1111 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0291),

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), no tām sastāv vai ir no tām ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0292),

— Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs vai četri no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0293).

([6]) Komisijas 2009. gada 30. oktobra Lēmums 2009/813/EK, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastāv vai ir ražoti no tās (OV L 289, 5.11.2009., 21. lpp.).

([7]) *EFSA* pirmais atzinums, 21. lpp., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2019.5845.

F. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 ir noteikts, ka ģenētiski modificēta pārtika un barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisija, izstrādājot savu lēmumu, ņem vērā visus attiecīgos Savienības tiesību aktu noteikumus un citus pamatotus faktorus, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu;

Dalībvalstu bažas par EFSA atzinumiem

G. tā kā sākotnējā atļaujas pieteikuma apspriešanas laikā dalībvalstis iesniedza daudzas kritiskas piezīmes par *EFSA* atzinuma projektu ([8]); tā kā šīs kritiskās piezīmes ietvēra bažas par to, ka barošanas pētījums ar broileriem nav piemērots toksikoloģiskā nekaitīguma novērtēšanai, jo tajā netiek ņemti vērā toksikoloģiskie parametri, ka pieteikuma iesniedzēja priekšlikums par vides monitoringa plānu neatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/18/EK VII pielikumā noteiktajiem mērķiem ([9]), ka nav izpētīta abu toksīnu kombinatoriskā iedarbība, ka nevar izslēgt alerģiskas aktivitātes pieaugumu, ko radīs *Cry1A.105* un *Cry2Ab2* proteīni pārtikā un barībā, kas iegūta no ĢM kukurūzas MON 89034, un ka secinājums par ĢM kukurūzas MON 89034 un parastās kukurūzas būtisku līdzvērtību ir pāragrs;

H. tā kā atļaujas atjaunošanas pieteikuma apspriešanas laikā dalībvalstis atkal iesniedza daudzas kritiskas piezīmes par *EFSA* atzinuma projektu ([10]); tā kā šīs kritiskās piezīmes ietvēra konstatējumu, ka pēdējos gada uzraudzības ziņojumos nav pieminēts tas, ka Eiropā (Francijā) nesen ir reģistrētas savvaļas *teosinte* augu populācijas, kas spēj krustoties ar kukurūzu, un ka uzraudzības plānā, kura pamatā ir piekrišana, kas dota ar Komisijas Lēmumu 2005/635/EK ([11]), un uzraudzības ziņojumos (2010.–2018. gadā) ir daudz trūkumu un tie neatbilst Direktīvai 2001/18/EK un attiecīgajām pamatnostādnēm, ne arī *EFSA* norādījumiem par vides monitoringu pēc laišanas tirgū; turklāt daudzas dalībvalstis atkārtoja savas bažas par *EFSA* sākotnējo riska novērtējumu ([12]);

Nederīgi toksicitātes pētījumi

I. tā kā nekaitīguma pētījumi, lai novērtētu akūto toksicitāti un noārdīšanos gremošanas šķidrumos, tika veikti ar *Cry1A.105* un *Cry2Ab2* proteīniem, kas iegūti *E. coli* celmā; tā kā dalībvalsts kompetentā iestāde pauda bažas par līdzvērtīguma trūkumu starp proteīniem, kas izpaužas *E. coli* un MON 89034 ([13]), radot šaubas par šo toksicitātes pētījumu pamatotību;

J. tā kā kopumā toksikoloģiskajiem testiem, kas tiek veikti ar izolētiem proteīniem, ir maza nozīme, jo netiek ņemta vērā attiecīgā proteīna ietekme kopā ar pašu augu;

K. tā kā, piemēram, daži augi, tostarp kukurūza, dabiski ražo proteināzes inhibitorus (PI), kas ir pierādījuši, ka palēnina *Bt* toksīnu noārdīšanos; tā kā tas būtiski palielina *Bt* toksīna toksicitāti, ja to uzņem organismā kopā ar augu audiem, salīdzinājumā ar izolētu toksīnu; tā kā 1990. gada pētījums, ko veica *Monsanto* zinātnieki, parādīja, ka pat ārkārtīgi zema PI līmeņa klātbūtne palielina *Bt* toksīnu insekticīdo aktivitāti līdz pat 20 reizēm ([14]); tā kā šo mijiedarbību *EFSA* nekad nav novērtējusi vai pat pieminējusi ĢM *Bt* augu radītā riska novērtējumos;

([8]) Dalībvalstu piezīmes: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2007-042.

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/18/EK (2001. gada 12. marts) par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē un Padomes Direktīvas 90/220/EEK atcelšanu — Komisijas deklarācija (OV L 106, 17.4.2001., 1. lpp.).

([10]) Dalībvalstu piezīmes: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00673.

([11]) Komisijas 2005. gada 31. augusta Lēmums 2005/635/EK par eļļas rapša produktu (*Brassica napus L.*, GT73 līnija), kas ģenētiski modificēti izturībai pret herbicīdu glifosātu, laišanu tirgū saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/18/EK (OV L 228, 3.9.2005., 11. lpp.).

([12]) Skatīt G apsvērumu.

([13]) Skatīt dalībvalsts piezīmes, 7. lpp.: https://doi.org/10.2903/j.efsa.2009.1193, un dalībvalsts piezīmes, 27. lpp.: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00673.

([14]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., "*Bacillus thuringiensis* insekticīdās aktivitātes pastiprināšana ar serīna proteāzes inhibitoriem", *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 1990. gads, 38, 1145.–1152. lpp.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

L. tā kā ir pierādīts, ka faktori, kas veicina *Bt* toksīnu toksicitāti, var ietekmēt arī to selektivitāti ([15]) — ja palielinās *Bt* toksīna efektivitāte, iedarbojoties uz mērķa organismiem, var samazināties arī tā selektivitāte un uzņēmīgāks var kļūt plašāks nemērķa organismu klāsts; tā kā, lai gan līdz šim nav veikta sistemātiska izpēte, vairāki pētījumi norāda uz PI un *Bt* toksīnu kombinēto ietekmi uz nemērķa kukaiņiem ([16]);

M. tā kā nav zināms, ka mijiedarbība starp PI un *Bt* toksīniem ĢM augos radītu augstākas toksicitātes risku cilvēkiem un zīdītājiem;

Bt adjuvantitātes jautājumi

N. tā kā vairākos pētījumos ir konstatēts, ka pastāv blaknes, kas pēc pakļaušanas *Bt* toksīnu iedarbībai var ietekmēt imūnsistēmu, un ka dažiem *Bt* toksīniem var būt adjuvanta iedarbība ([17]), proti, nonākot saskarē ar citiem proteīniem, tie var palielināt šo citu proteīnu alergēniskumu;

O. tā kā, lai gan *EFSA* atzīst, ka *Cry1Ac* ([18]) ir pierādījis, ka iedarbojas kā palīgviela, *EFSA* secina, ka, tā kā kukurūza nav plaši izplatīta alerģiju izraisoša pārtika, ir maz ticams, ka *Cry* proteīnu adjuvanta iedarbība, kas novērota pēc lielu devu uzņemšanas intragastrālā vai intranazālā veidā, radīs bažas par alergēniskumu ([19]); tā kā *EFSA* tomēr neņem vērā to, ka kukurūza ražo PI ([20]) un tādēļ ir jāpieņem, ka *Bt* toksīni noārdās daudz lēnāk, ja tos norij kopā ar augu materiālu, salīdzinot ar izolēto formu; tā kā šī atšķirība var arī uzlabot adjuvantitāti un padara nederīgus pētījumus ar izolētiem proteīniem; tā kā nav veikti empīriski pētījumi, lai izpētītu ĢM augu radītā *Bt* toksīna faktisko imūngenicitāti; tā kā proteīnu noārdīšanās gremošanas šķidrumos, kas ir svarīga arī potenciālā alergēniskuma novērtēšanai, tika pārbaudīta, izmantojot izolētus proteīnus, kas iegūti no *E. coli*;

Bt kultūras — ietekme uz nemērķa organismiem un paaugstināta rezistence

P. tā kā atšķirībā no insekticīdu lietošanas, ja iedarbība notiek izsmidzināšanas laikā un ierobežotu laiku pēc tās, *Bt* ĢM kultūraugu izmantošana rada *Bt* toksīnu pastāvīgu ietekmi uz mērķa un nemērķa organismiem;

Q. tā kā pieņēmumu, ka *Bt* toksīniem ir vienots, mērķim atbilstīgs iedarbības veids, vairs nevar uzskatīt par pareizu un nevar izslēgt ietekmi uz nemērķa organismiem ([21]); tā kā tiek ziņots par arvien lielāku skaitu nemērķa organismu, kas tiek dažādā veidā ietekmēti; tā kā jaunākajā pārskatā ir minētas 39 recenzētas publikācijas, kurās ziņots par *Bt* toksīnu būtiski negatīvu ietekmi uz daudzām "nepiederīgām" sugām ([22]);

R. tā kā kombinatoriskā ietekme, piemēram, kombinācija ar PI, var ievērojami veicināt *Bt* toksīnu toksiskumu; tā kā selektivitātes jautājums ir īpaši aktuāls sintētiskajiem *Bt* toksīniem, piemēram, *Cry1A.105* un *Cry2Ab2*, kuriem var būt zemāka selektivitāte kombinācijā ar lielāku toksicitāti; tā kā *EFSA* joprojām uzskata, ka *Bt* toksīni ietekmē tikai šauru

---

([15]) Skatīt, piemēram, Then, C., "Riska novērtējums toksīniem, kas iegūti no *Bacillus thuringiensis* — sinerģisms, efektivitāte un selektivitāte", *Environmental Science Pollution Research 2010*, 17, 791.–797. lpp.

([16]) Skatīt, piemēram, Han, P., Niu, C.Y., Lei, C.L., Cui, J.J., Desneux, N., "Toksīnu daudzuma noteikšana *Cry1Ac + CpTI* kokvilnas šķirnē un tā iespējamā ietekme uz medus bitēm *Apis mellifera L.*", *Ecotoxicology 2010*, 19, 1452.–1459. lpp., https://link.springer.com/article/10.1007/s10646-010-0530-z; Babendreier, D., Kalberer, N.M., Romeis, J., Fluri, P., Mulligan, E. un Bigler, F., "*Bt*-transgēno ziedputekšņu, *Bt*-toksīna un proteāzes inhibitora (*SBTI*) uzņemšanas ietekme uz medus bišu hipofaringeālo dziedzeru attīstību", *Apidologie 2005*, 36(4), 585.–594. lpp., https://doi.org/10.1051/apido:2005049; un Liu, X.D., Zhai, B.P., Zhang, X.X., Zong, J.M., "Transgēno kokvilnas augu ietekme uz ne-mērķa kaitēkli *Aphis gossypii Glover*", *Ecological Entomology*, 30(3), 307.–315. lpp., https://doi.org/10.1111/j.0307-6946.2005.00690.x.

([17]) Skatīt pārskatu: Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., "Pārskats par *Bacillus thuringiensis Cry* toksīnu drošumu un bioloģisko iedarbību uz zīdītājiem", *Journal of Applied Toxicology*, 2016. gada maijs, 36(5), 630.–648. lpp., http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full.

([18]) *Cry1Ac* ir viens no tikai dažiem *Bt* toksīniem, kurus detalizēti izpētījusi *EFSA*.

([19]) *EFSA* pirmais atzinums, 16. lpp., https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/909.

([20]) Skatīt K apsvērumu.

([21]) Skatīt, piemēram, Hilbeck, A. un Otto, M., "*Bacillus thuringiensis Cry* toksīnu specifika un kombinatoriskā iedarbība saistībā ar ĢMO riska novērtēšanu", *Frontiers in Environmental Science 2015*, 3:71.

([22]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., "Insekticīdās *Bt* kultūras. *EFSA* riska novērtēšanas pieeja attiecībā uz ĢM *Bt* augiem ir nepareiza pēc būtības", *RAGES 2020*, 4. lpp., https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf.

nemērķa organismu loku, neņemot vērā kombinatorisko ietekmi; tā kā *Bt* toksīni var iedarboties uz plašāku nemērķa organismu klāstu ar izplūžu, atkritumu un kūtsmēslu starpniecību;

S. tā kā riska novērtējumā nav izvērtēta ietekme uz nemērķa organismiem; tā kā dalībvalsts kompetentā iestāde norāda, ka "pētījumi nav pietiekami, lai secinātu, ka iedarbība uz vidi un tādējādi arī ietekme uz nemērķa organismiem būs nenozīmīga" un "dažu pieejamo pētījumu eksperimentālie pierādījumi liecina, ka *Bt* toksīni tiek konstatēti to mājlopu fekālijās, kurus baro ar *Bt* kultūrām. Tādēļ, laižot tirgū jebkuras *Bt* kultūras, jāiesniedz dati par eksperimentiem, lai varētu spriest par izrietošajām sekām un riskiem, kas apdraud nemērķa organismus" ([23]);

T. tā kā riska novērtējumā nav ņemta vērā mērķa kaitēkļu rezistences pret *Bt* toksīniem attīstība, kas, iespējams, liks lietot mazāk videi nekaitīgus pesticīdus vai palielināt to devas, un pieteikumu skaits ĢM kultūru izmantošanai audzēšanas valstī; tā kā ASV Vides aizsardzības aģentūra ierosina nākamo trīs līdz piecu gadu laikā pakāpeniski likvidēt vairākus pašreizējos *Bt* kukurūzas hibrīdus, kā arī dažas *Bt* kokvilnas šķirnes, jo palielinās kukaiņu rezistence pret šādām kultūrām ([24]);

U. tā kā, lai arī tiek apgalvots, ka *Bt* kultūru izmantošana samazina insekticīdu lietošanu, nesen Amerikas Savienotajās Valstīs publicētā pētījumā ([25]) tiek konstatēts, ka, "iespējams, vairākās analīzēs par *Bt* kultūru ietekmi uz pesticīdu lietošanas praksi netiek ņemta vērā sēklu apstrāde un tādēļ tiek pārspīlēts insekticīdu lietošanas samazinājums (jo īpaši "apstrādātā platība") saistībā ar *Bt* kultūrām"; tā kā tajā pašā pētījumā tiek konstatēts, ka neonikotinoīdu sēklu apstrādi bieži vien veic kopā ar *Bt* kukurūzas un sojas pupu kultūrām, ka "šādam lietošanas veidam var būt neparedzētas sekas, proti, rezistences veidošanās mērķa kaitēkļos, nemērķa kaitēkļu izplatības uzliesmojumi un piesārņojums ar kaitīgu kaskādes tipa iedarbību uz savvaļas dzīvniekiem" un ka "daži no šiem efektiem jau ir parādījušies"; tā kā Savienība ir aizliegusi brīvā dabā izmantot trīs neonikotinoīdus, tostarp kā sēklapvalkus, jo tie atstāj ietekmi uz medus bitēm un citiem apputeksnētājiem ([26]);

V. tā kā Savienība ir ANO Konvencijas par bioloģisko daudzveidību ("ANO KBD") līgumslēdzēja puse, un tas skaidri norāda, ka gan eksportētājām, gan importētājām valstīm ir starptautiski pienākumi attiecībā uz bioloģisko daudzveidību;

Literatūras apskats

W. tā kā Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 503/2013 ([27]) prasa, lai pieteikuma iesniedzējs iesniedz literatūras apskatu atjaunošanas procedūras ietvaros; tā kā, meklējot literatūru, tika apzinātas 285 publikācijas, tomēr pieteikuma iesniedzējs, piemērojot savus atbilstības/iekļaušanas kritērijus, izvēlējās tikai piecas publikācijas, kuras uzskatīja par būtiskām pārtikas un barības nekaitīguma novērtēšanai vai molekulārai raksturošanai; tā kā vienas dalībvalsts kompetentā iestāde piezīmēja, ka, meklējot literatūru, nav pienācīgi ņemta vērā iespējamā negatīvā ietekme uz cilvēku un dzīvnieku veselību, jo meklēšanā netika iekļauti šādi meklēšanas vienumi — "toksicitāte", "toksisks", "pētījumi ar dzīvniekiem", "toksiska ietekme", "nelabvēlīga ietekme" un "ietekme uz veselību" ([28]); tā kā literatūras apskati, ko veikuši ĢMO atļauju atjaunošanas pieteikumu iesniedzēji, kopumā nav kvalitatīvi;

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

X. tā kā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2020. gada 26. oktobra balsojumā nolēma atzinumu nesniegt, un tas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta;

([23]) Dalībvalstu piezīmes, 16. lpp.: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00673.

([24]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn.

([25]) Douglas, M.R., Tooker, J.F., "Sēklu apstrādes plaša mēroga izmantošana ir veicinājusi neonikotinoīdu insekticīdu lietošanas strauju pieaugumu un preventīvu kaitēkļu apkarošanu ASV laukaugiem", *Environmental Science and Technology 2015*, 49, 8, 5088.–5097. lpp., https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g.

([26]) Neonikotinoīdi, https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en.

([27]) Komisijas 2013. gada 3. aprīļa Īstenošanas regula (ES) Nr. 503/2013 par ģenētiski modificētas pārtikas un barības atļauju pieteikumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 un par Komisijas Regulas (EK) Nr. 641/2004 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 1981/2006 grozījumiem (*OV L 157, 8.6.2013., 1. lpp.*).

([28]) Dalībvalstu piezīmes, 1. lpp.: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00673.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Y. tā kā Komisija atzīst, ka problemātiska ir pašreizējā prakse, proti, ka lēmumus par ĢMO atļaušanu joprojām pieņem Komisija, lai gan dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu nav sniegušas pozitīvu atzinumu, kas pats par sevi ir liels izņēmums kopējā produktu atļaušanas kārtībā, taču kļuvis par normu, kad tiek pieņemti lēmumi par atļauju piešķiršanu ĢM pārtikai un dzīvnieku barībai;

Z. tā kā astotajā sasaukumā Parlaments kopumā pieņēma 36 rezolūcijas, ar kurām iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), kā arī iebilda pret ĢMO audzēšanu Savienībā (trīs rezolūcijas); tā kā līdz šim devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis vienpadsmit iebildumus; tā kā neviena no minētajiem ĢMO atļaušanai nav sniegts pozitīvs atzinums ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu; tā kā, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātijas ziņā, atbalsta trūkumu no dalībvalstu puses un Parlamenta iebildumiem, Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO;

AA. tā kā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 Komisija var izlemt neatļaut ĢMO, ja pārsūdzības komitejā nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta ([29]); tā kā šajā saistībā nav nepieciešami tiesību aktu grozījumi;

1. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 ([30]) paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ĢM pārtiku un dzīvnieku barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. prasa Komisijai atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

4. atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gada 11. septembra vēstulē komitejas locekļiem beidzot atzina, ka ĢMO atļauju piešķiršanas lēmumos ir jāņem vērā ilgtspēja ([31]); tomēr pauž dziļu vilšanos par to, ka Komisija 2020. gada 28. septembrī atļāva citu ģenētiski modificētu sojas pupu importu ([32]), neraugoties uz Parlamenta iebildumiem un dalībvalstu balsu vairākumu, balsojot pret šo lēmumu;

5. aicina Komisiju steidzami rīkoties saistībā ar ilgtspējas kritēriju noteikšanu, pilnībā iesaistot tajā Parlamentu; aicina Komisiju sniegt informāciju par to, kā un kādā termiņā tiks īstenots šis process;

6. vēlreiz mudina Komisiju atļauju piešķiršanas procesā ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes klimata nolīgumu, ANO KBD un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem;

7. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt ĢMO ne audzēšanai, ne izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā, ja dalībvalstis nav pārsūdzības komitejā sniegušas atzinumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu;

8. aicina *EFSA* beidzot atzīt būtiskās atšķirības starp vietējiem *Bt* toksīniem un tiem, kurus ĢM kultūraugos rada sintētiskie transgēni, un paplašināt riska novērtējumu, lai pilnībā ņemtu vērā visu mijiedarbību un kombinatorisko iedarbību starp *Bt* toksīniem, ĢM augiem un to sastāvdaļām, izsmidzināšanas atlikumiem ar papildu herbicīdiem, vidi, kā arī ietekmi uz veselību un pārtikas nekaitīgumu;

([29]) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu Komisija "var pieņemt" un nevis "pieņem" projektu, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums.

([30]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

([31]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

([32]) MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100.

9. aicina *EFSA* vairs neatzīt toksicitātes pētījumus, kas veikti ar izolētiem proteīniem, kuru struktūra un bioloģiskā iedarbība var atšķirties no tiem proteīniem, kurus ražo pats augs, un pieprasīt, lai visi testi tiktu veikti ar audiem, kas iegūti no ĢM augiem;

10. aicina *EFSA* pārliecināties, ka lauka izmēģinājumu vai siltumnīcu dati aptver pietiekami plašu agronomisko un vides apstākļu klāstu, lai varētu novērtēt visu audzēšanas laikā gaidāmo spriedzes faktoru ietekmi uz gēnu ekspresiju un augu sastāvu;

11. aicina *EFSA* pārliecināties, ka lauka izmēģinājumu vai siltumnīcu dati aptver pietiekami plašu dažādu sugu klāstu, lai varētu novērtēt dažādu ģenētisko fonu ietekmi uz gēnu ekspresiju un augu sastāvu;

12. aicina *EFSA* pieprasīt datus par pārtikas un barības, kas iegūta no ģenētiski modificētiem augiem, patēriņa radīto ietekmi uz zarnu mikrobiomu;

13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0370

Eiropas pilsoņu iniciatīva *"Minority SafePack"*

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Eiropas pilsoņu iniciatīvu *"Minority SafePack* — viens miljons parakstu daudzveidībai Eiropā" (2020/2846(RSP))

(2021/C 445/10)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Eiropas pilsoņu iniciatīvu "*Minority SafePack* — viens miljons parakstu daudzveidībai Eiropā" (ECIXXXX),

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES) un jo īpaši tā 2. pantu, 3. panta 3. punktu un 11. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 19. pantu, 24. pantu, 53. panta 1. punktu, 63. pantu, 79. panta 2. punktu, 107. panta 3. punkta e) apakšpunktu, 108. panta 4. punktu, 109. pantu, 118. pantu, 165. panta 4. punktu, 167. panta 5. punktu, 173. panta 3. punktu, 177. pantu, 178. pantu un 182. panta 1. punktu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/788 (2019. gada 17. aprīlis) par Eiropas pilsoņu iniciatīvu [1] (Regula par Eiropas pilsoņu iniciatīvu),

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu ("Harta") un it īpaši tās 10., 21., 22. un 51. pantu,

— ņemot vērā Eiropadomes 1993. gada 21. un 22. jūnija secinājumus, kuros ir noteiktas prasības, kas valstij jāizpilda, lai tā būtu tiesīga pievienoties Eiropas Savienībai (Kopenhāgenas kritēriji),

— ņemot vērā Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 27. pantu un Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, kurus abus ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 1966. gada 16. decembrī,

— ņemot vērā Eiropas Padomes Vispārējo konvenciju par nacionālo minoritāšu aizsardzību un Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu hartu, kā arī attiecīgo uzraudzības struktūru atzinumus,

— ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) 1990. gada Kopenhāgenas dokumentu un daudzos tematiskos ieteikumus un vadlīnijas par minoritāšu tiesībām, ar ko nācis klajā EDSO augstais komisārs nacionālo minoritāšu jautājumos un EDSO Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību birojs (*ODIHR*),

— ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 13. novembra rezolūciju par minoritātēm paredzētu standartu minimumu ES [2],

— ņemot vērā 2018. gada 7. februāra rezolūciju par minoritāšu aizsardzību un nediskriminēšanu ES dalībvalstīs [3],

— ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 11. septembra rezolūciju par valodu līdztiesību digitālajā laikmetā [4],

— ņemot vērā 2013. gada 11. septembra rezolūciju par Eiropas apdraudētajām valodām un lingvistisko daudzveidību Eiropas Savienībā [5],

---

[1] OV L 130, 17.5.2019., 55. lpp.
[2] OV C 363, 28.10.2020., 13. lpp.;
[3] OV C 463, 21.12.2018., 21. lpp.
[4] OV C 433, 23.12.2019., 42. lpp.
[5] OV C 93, 9.3.2016., 52. lpp.

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 22. maija Ieteikumu par visaptverošu pieeju valodu mācīšanai un apguvei ([6]);

— ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (EST) nolēmumus un judikatūru, jo īpaši lietu T-646/13 (*Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe* / Komisija) ([7]) un lietu T-391/17 (Rumānija /Komisija) ([8]),

— ņemot vērā Komisijas Lēmumu (ES) 2017/652 (2017. gada 29. marts) par ierosināto pilsoņu iniciatīvu "*Minority SafePack* – viens miljons parakstu daudzveidībai Eiropā" ([9]);

— ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Lūgumrakstu komitejas 2020. gada 15. oktobrī rīkoto atklāto uzklausīšanu par Eiropas pilsoņu iniciatīvu "Minority SafePack",

— ņemot vērā priekšlikumu par Eiropas pilsoņu iniciatīvu (EPI) "Minority SafePack" attiecībā uz tiesību aktiem, kurus sagaida no Komisijas, balstoties uz EPI, kura tika nosūtīta Komisijai pēc parakstu iesniegšanas un ar kuru Parlamentu iepazīstināja atklātās uzklausīšanas laikā,

— ņemot vērā Reglamenta 222. panta 8. punktu,

A. tā kā saskaņā ar LES 2. pantu Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības;

B. tā kā LES 3. pantā ir noteikts, ka Savienības mērķis ir veicināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un solidaritāti dalībvalstu starpā, kā arī respektēt savu kultūru un valodu daudzveidību un nodrošināt Eiropas kultūras mantojuma aizsardzību un sekmēšanu;

C. tā kā LESD 6. pantā ir atzīts, ka ES ir noteikta kompetence kultūras un izglītības jomā veikt darbības, lai atbalstītu, koordinētu vai papildinātu dalībvalstu darbības; tā kā Komisijai būtu aktīvi jāsadarbojas ar dalībvalstīm šajās politikas jomās, kurām arī minoritātēm piederīgas personas piešķir lielu nozīmi;

D. tā kā saskaņā ar LESD 10. pantu Savienībai, nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, ir jācenšas apkarot diskrimināciju cita starpā rases vai etniskās piederības dēļ;

E. tā kā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (Hartas) 21. panta 1. punkts paredz, ka ir aizliegta jebkāda diskriminācija jebkura iemesla dēļ, piemēram, dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpašību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu, piederības nacionālajai minoritātei, īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ;

F. tā kā Hartas 22. pantā ir noteikts, ka Savienībai jārespektē kultūru, reliģijas un valodu daudzveidība;

G. tā kā kultūras daudzveidības respektēšana ir nostiprināta LESD 167. pantā;

H. tā kā aptuveni 8 % ES iedzīvotāju ir piederīgi kādai nacionālajai minoritātei un aptuveni 10 % runā reģionālā vai minoritātes valodā; tā kā, pateicoties minoritāšu unikālajām valodām un kultūrām, tās veido būtisku Savienības kultūras bagātības daļu;

I. tā kā Eiropas minoritāšu vispārējo jēdzienu aptver plašs terminu klāsts juridiskajā un akadēmiskajā valodā; tā kā šīs sociālās grupas bieži vien atkarībā no situācijas tiek apzīmētas kā nacionālās minoritātes, etniskās grupas, tradicionālās vai autohtonās minoritātes, tautības, konstitucionālo reģionu iedzīvotāji, lingvistiskās minoritātes, grupas, kas runā mazāk lietotās valodās, valodu grupas utt.; tā kā, lai pārvarētu sarežģījumus, ko rada Eiropā izmantojamo terminu dažādība, Eiropas Padome savā Vispārējā konvencijā par nacionālo minoritāšu aizsardzību — kas joprojām ir augstākais starptautiskais standarts attiecībā uz minoritāšu aizsardzību Eiropā — lieto terminu "nacionālā minoritāte"; tā kā EPI "Minority SafePack" izmanto terminu "nacionālās un lingvistiskās minoritātes", atsaucoties uz šādām minoritāšu grupām;

([6]) OV C 189, 5.6.2019., 15. lpp.
([7]) ECLI:EU:T:2017:59.
([8]) ECLI:EU:T:2019:672.
([9]) OV L 92, 6.4.2017., 100. lpp.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

J. tā kā lielākā daļa nacionālo un lingvistisko minoritāšu saskaras ar arvien straujāku asimilācijas un valodas zuduma tendenci, kas izpaužas kā valodas un kultūras noplicināšanās Eiropas Savienībā un tās daudzveidības zudums, ko ES ir aicināta aizsargāt saskaņā ar Līgumiem; tā kā izglītība ir galvenais instruments minoritāšu valodu atdzīvināšanai un saglabāšanai;

K. tā kā UNESCO Pasaules apdraudēto valodu atlantā ir uzskaitītas 186 ES dalībvalstu valodas kā neaizsargātas vai apdraudētas un vēl 3 izmirušas valodas;

L. tā kā 2013. gada 15. jūlijā Komisijai tika iesniegta EPI "Minority SafePack", aicinot ES rīkoties, lai atbalstītu nacionālās un lingvistiskās minoritātes 11 jomās;

M. tā kā 2013. gada 13. septembrī Komisija to neuzskatīja par pietiekami pamatotu, lai reģistrētu EPI; tā kā EPI organizatori iesniedza apelācijas sūdzību Eiropas Savienības Tiesā (EST) un 2017. gada 3. februārī Eiropas Savienības Vispārējā tiesa taisīja spriedumu, atceļot Komisijas lēmumu;

N. tā kā, lai veiktu pasākumus, kas vajadzīgi Vispārējās tiesas sprieduma izpildīšanai, Eiropas Komisija ir atkārtoti analizējusi EPI juridisko pieņemamību un, pieņemot Lēmumu (ES) 2017/652, reģistrēja iniciatīvu 9 no sākotnējām 11 jomām;

O. tā kā saskaņā ar EPI regulas 15. pantu Komisijas juridiskās pieņemamības pārbaudei seko EPI satura pārbaude pēc sekmīgas parakstu vākšanas; tā kā Komisija izklāsta savus juridiskos un politiskos secinājumus par EPI, pamatojoties uz ES līgumiem;

P. tā kā Eiropas Savienības Vispārējā tiesa 2019. gada 24. septembra spriedumā lietā T-391/17 apstiprināja Komisijas lēmumu reģistrēt EPI "Minority SafePack";

Q. tā kā laikā no 2017. gada 3. aprīļa līdz 2018. gada 3. aprīlim ES tika savākti 1 123 422 apliecināti paraksti un minimālā valsts robežvērtība tika sasniegta 11 dalībvalstīs;

R. tā kā Eiropas pilsoņu iniciatīva ir pirmais instruments transnacionālai līdzdalības demokrātijai pasaulē, kas ļauj pilsoņiem tieši sadarboties ar ES iestādēm;

S. tā kā "Minority SafePack" ir piektā no līdz šim tikai sešām sekmīgajām EPI;

T. tā kā saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 14. pantu pēc atklātas uzklausīšanas rīkošanas Parlamentam ir jānovērtē politiskais atbalsts konkrētām EPI; tā kā Parlaments 2020. gada 15. oktobrī rīkoja atklātu uzklausīšanu saskaņā ar Reglamenta 222. pantu,

1. atkārtoti pauž stingru atbalstu EPI instrumentam un aicina pilnībā izmantot tā potenciālu; uzsver, ka EPI ir ārkārtēja iespēja pilsoņiem apzināt un formulēt savas vēlmes un lūgt, lai ES rīkos; uzsver, ka, lai Eiropas integrācijas projektu tuvinātu pilsoņiem, ir būtiski ļaut iedzīvotājiem aktīvi piedalīties politiskajos procesos, kas viņus ietekmē;

2. uzsver, ka jaunā regula par EPI stājās spēkā 2020. gada 1. janvārī un ka ir ļoti svarīgi, ka Eiropas un valstu iestādes dara visu iespējamo, lai šā ES līdzdalības instrumenta darbības atsākšana būtu sekmīga; uzsver, ka Komisijai, izmantojot iniciatīvu "Minority SafePack", būtu pienācīgi jāņem vērā prasības, kuras ir izteikuši vairāk nekā 1,1 miljoni Eiropas iedzīvotāju;

3. atgādina, ka Savienība ir dibināta, pamatojoties uz skaidri paustu vērtību, kas paredz pie minoritātēm piederošu personu aizsardzību līdzās demokrātijai, tiesiskumam un cilvēktiesību respektēšanai, kā noteikts LES 2. pantā;

4. tā kā LES 3. panta 3. punkts paredz, ka Savienībai ir jārespektē sava lielā kultūras un valodu daudzveidība un jānodrošina Eiropas kultūras mantojuma saudzēšana un vairošana; uzsver, ka minoritāšu valodas un kultūras veido daļu no Savienības kultūras un mantojuma un nav atraujami no tās; uzsver, ka Savienībai būtu jāmudina dalībvalstis rīkoties, lai nodrošinātu minoritātēm piederīgu personu tiesību aizsardzību;

5. atkārtoti aicina Komisiju ([10]) saskaņā ar subsidiaritātes principu izstrādāt vienotu ES minimālo standartu sistēmu pie minoritātēm piederošu personu tiesību aizsardzībai, kas stingri nostiprināta tiesiskajā regulējumā, kurš garantē demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesības visā ES;

6. aicina dalībvalstis veikt visus vajadzīgos pasākumus un atbalstīt pie minoritātēm piederošu personu tiesības, kā arī nodrošināt šo tiesību pilnīgu ievērošanu;

7. uzskata, ka kopienās, kurās ir vairāk nekā viena oficiālā valoda, atbilstoši dalībvalsts konstitucionālajai kārtībai un tās tiesību aktiem jāievēro valodu tiesības, neierobežojot vienas grupas valodas tiesības salīdzinājumā ar citu; uzskata, ka, veicinot reģionālās valodas un aizsargājot valodu kopienas, būtu jāievēro visu personu pamattiesības;

8. uzskata, ka Eiropas Savienībai būtu jāturpina veicināt izpratni par daudzvalodību visā Eiropā, izmantojot ES programmas, un aktīvi jāveicina daudzvalodības priekšrocības;

9. atgādina, ka nav vienotas definīcijas par to, ko var uzskatīt par personu, kura pieder pie nacionālām vai lingvistiskām minoritātēm ES; uzsver, ka ir nepieciešams aizsargāt visas minoritātes neatkarīgi no definīcijas, un to, ka jebkura definīcija būtu jāpiemēro elastīgi, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes, proporcionalitātes un nediskriminācijas principus;

10. aicina savstarpēji pastiprināt ES un Eiropas Padomes sadarbību nacionālo un lingvistisko minoritāšu tiesību aizsardzības jomā; norāda, ka šāda sadarbība sniegtu ES iespēju balstīties uz Eiropas Padomes sasniegumiem un pieredzi, vienlaikus ļaujot Eiropas Padomei efektīvāk īstenot tās ieteikumus, kas sniegti saistībā ar Mazākumtautību aizsardzības pamatkonvenciju un Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu hartu; mudina dalībvalstis īstenot un ratificēt Mazākumtautību aizsardzības pamatkonvenciju un Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu hartu;;

Par deviņiem EPI priekšlikumiem

11. atzīst, ka nacionālo un lingvistisko minoritāšu aizsardzība galvenokārt ir dalībvalstu iestāžu atbildība; tomēr norāda, ka Eiropas Savienībai ir nozīmīga loma dalībvalstu iestāžu atbalstīšanā šajos centienos; norāda, ka vairākas dalībvalstis ir veiksmīgs dažādu kopienu cieņpilnas un harmoniskas līdzāspastāvēšanas piemērs, tostarp valodas un kultūras atjaunošanas politikas jomā; aicina dalībvalstis apmainīties ar paraugpraksi attiecībā uz minoritātēm piederīgu personu tiesību aizsardzību un atbalstu tām un aicina ES veicināt šādu apmaiņu;

12. uzskata, ka kultūras un valodas identitātes saglabāšanas pasākumiem nacionālo un lingvistisko minoritāšu labā ir jābūt vērstiem uz pozitīvu rīcību, tostarp izglītības, kultūras un sabiedrisko pakalpojumu jomā;

13. pauž bažas par satraucoši pieaugošo naida noziegumu un naida runu skaitu, kuru pamatā ir rasisms, ksenofobija vai neiecietība un kuri vērsti pret personām, kas pieder pie nacionālām un lingvistiskām minoritātēm Eiropā; aicina Komisiju un dalībvalstis sākt kampaņas, kas vērstas pret naida runām, kā arī apkarot rasismu un ksenofobiju pret personām, kas pieder pie nacionālajām un lingvistiskajām minoritātēm;

14. atzīst nacionālo un lingvistisko minoritāšu ieguldījumu ES kultūras mantojumā un uzsver plašsaziņas līdzekļu nozīmi;

15. norāda, ka valodu daudzveidība ir vērtīgs Eiropas kultūras bagātības elements, kas būtu jāaizsargā, lai nodrošinātu reģionālo vai minoritāšu valodu nodošanu no paaudzes paaudzē; pauž nopietnas bažas par reģionālajām vai minoritāšu valodām, kuras ir pakļautas izmiršanas riskam; uzsver, ka šajā jomā būtu nepieciešams īstenot vairāk pasākumu; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt valodu apguvi visā ES, tostarp minoritāšu valodu apguvi; norāda, ka ar EPI aicina izveidot Eiropas valodu daudzveidības centru, kura darbības mērķis būtu aizsargāt Eiropas valodu bagātīgo daudzveidību;

([10]) Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. novembra rezolūcija par minoritātēm paredzētu standartu minimumu Eiropas Savienībā (OV C 363, 28.10.2020., 13. lpp.).

16. aicina ES un tās dalībvalstis, izstrādājot savas finansēšanas programmas, ņemt vērā nacionālo un lingvistisko minoritāšu vajadzības; uzskata, ka daudzvalodības un kultūras daudzveidības aizsardzība ir reģionālās attīstības un inovācijas virzītājspēks, un tādēļ uzskata, ka tas būtu jāņem vērā, lemjot par Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem un kohēzijas fondiem; uzskata, ka pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" finansējums kultūras un valodu daudzveidības izpētei un tās ietekmei uz ekonomikas attīstību ES reģionos ļautu mērķtiecīgāk virzīt valsts politiku tā, lai atbalstītu nacionālās un lingvistiskās minoritātes;

17. atzīst valodu nozīmi kultūrā; pauž bažas par to, ka kultūras darbinieki, kas izmanto reģionālās vai minoritāšu valodas, varētu saskarties ar papildu grūtībām, lai sasniegtu plašu auditoriju un piekļūtu finanšu un administratīvajiem resursiem; aicina dalībvalstis ņemt vērā reģionālo situāciju un izstrādāt pasākumus, lai palīdzētu kultūras darbiniekiem paust kultūras brīvību neatkarīgi no viņu valodas vai citām īpatnībām;

18. uzskata, ka ikvienam ES pilsonim vajadzētu būt iespējai baudīt kultūru un izklaidi savā valodā; norāda, ka bieži vien lingvistiskās minoritātes ir pārāk mazas vai tām nav institucionāla atbalsta, lai izveidotu visaptverošu pašu plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu sistēmu; šajā sakarībā aicina Komisiju veikt novērtējumu un īstenot vispiemērotākos pasākumus, lai atbalstītu šādu plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu attīstību; norāda, ka kopš EPI "Minority SafePack" iesniegšanas Eiropas Komisijai 2013. gadā likumdevēji jau ir pieņēmuši būtiskus ar autortiesībām un audiovizuālo mediju pakalpojumiem saistītus priekšlikumus; pieņem zināšanai nesen pieņemto Komisijas paziņojumu par Ģeogrāfiskās bloķēšanas regulas pirmo īstermiņa pārskatīšanu (COM(2020)0766), kurā Komisija ierosina veikt detalizētu novērtējumu 2022. gadā, kad regulas ietekme būs pilnībā jūtama; atzinīgi vērtē Komisijas plānu iesaistīties dialogā ar ieinteresētajām personām par audiovizuālo saturu, kas ir daļa no tās plašsaziņas līdzekļu un audiovizuālās jomas rīcības plāna; uzsver, ka ir jānodrošina, lai turpmākajos noteikumos tiktu ņemtas vērā minoritāšu valodu problēmas;

19. norāda, ka liela daļa personu bez pilsonības Eiropas Savienībā pieder pie nacionālām vai lingvistiskām minoritātēm; uzskata, ka, pienācīgi ņemot vērā dalībvalstu suverenitāti un kompetenci, šajā sakarībā varētu veikt un tiek arī veikti pozitīvi pasākumi; norāda, ka pilsonības piešķiršana vai atņemšana ir dalībvalstu kompetencē;

20. pauž atbalstu Eiropas pilsoņu iniciatīvai "*Minority SafePack* — viens miljons parakstu daudzveidībai Eiropā"; aicina Komisiju rīkoties saistībā ar to un ierosināt tiesību aktus, kuru pamatā ir Līgumi un EPI regula un kuri atbilst subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem; norāda, ka saistībā ar Komisijas reģistrēto iniciatīvu ir jāiesniedz tiesību aktu priekšlikumi deviņās atšķirīgās jomās, un atgādina iniciatīvā iekļauto prasību pārbaudīt un novērtēt katru konkrēto priekšlikumu atsevišķi;

o

o o

21. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, Padomei, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūrai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

P9_TA(2020)0371

Spēcīga sociālā Eiropa taisnīgai pārejai

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par spēcīgu sociālo Eiropu taisnīgai pārejai (2020/2084(INI))

(2021/C 445/11)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. un 5. pantu,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 9., 151., 152., 153., 156., 157., 162. un 168. pantu,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 1., 8. un 28. protokolu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un it īpaši tās IV sadaļu (Solidaritāte),

— ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko 2017. gada novembrī izsludināja Eiropadome, Eiropas Parlaments un Eiropas Komisija,

— ņemot vērā Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam,

— ņemot vērā Parīzes nolīgumu, kas tika noslēgts 2015. gadā COP21, un jo īpaši tā preambulu "mudināt puses, īstenojot savu politiku un pasākumus, veicināt taisnīgu darbaspēka pāreju un pienācīgas kvalitātes darbvietu radīšanu saskaņā ar valsts noteiktajām attīstības prioritātēm un stratēģijām",

— ņemot vērā SDO konvencijas un ieteikumus, jo īpaši 1947. gada Konvenciju par darba inspekciju (Nr. 81), SDO Simtgades deklarāciju (2019) un SDO 2016. gada februāra Pamatnostādnes par taisnīgu pāreju uz ekoloģiski ilgtspējīgu ekonomiku un sabiedrību visiem,

— ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), it īpaši 1., 3., 4., 5., 8., 10. un 13. mērķi,

— ņemot vērā ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*) un tās stāšanos spēkā 2011. gada 21. janvārī saskaņā ar Padomes 2009. gada 26. novembra Lēmumu 2010/48/EK par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām,

— ņemot vērā ANO Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu,

— ņemot vērā Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju [1] ("Nodarbinātības vienlīdzības direktīva"),

— ņemot vērā Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvu 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības [2],

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes Direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas (COM(2008)0426) un Parlamenta 2009. gada 2. aprīļa nostāju attiecībā uz to [3],

---

[1] OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.
[2] OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.
[3] OV C 137 E, 27.5.2010., 68. lpp.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. janvāra paziņojumu "Spēcīga sociālā Eiropa taisnīgai pārejai" (COM(2020)0014),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda — jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei" (COM(2020)0456),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "ES budžets — Eiropas atveseļošanas plāna dzinējspēks" (COM(2020)0442),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Pielāgotā Komisijas darba programma 2020. gadam" (COM(2020)0440),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 28. maija priekšlikumu Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 pandēmijas (COM(2020)0441),

— ņemot vērā savu 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par Eiropas aizsardzību pārrobežu un sezonālajiem darba ņēmējiem saistībā ar Covid-19 krīzi ([4]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 17. jūnija ziņojumu par demogrāfisko pārmaiņu ietekmi (COM(2020)0241),

— ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas 2017. gada 18. janvāra atzinumu "ES risinājumi demogrāfijas problēmai" (2017/C017/08),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu "Eiropas digitālās nākotnes veidošana" (COM(2020)0067),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija priekšlikumu Padomes ieteikumam par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai (COM(2020)0275),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija dienestu darba dokumentu (SWD(2020)0124), kas pievienots priekšlikumam Padomes ieteikumam "Tilts uz nodarbinātību — Garantijas jauniešiem pastiprināšana",

— ņemot vērā 2020. gada 10. jūlija normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm ([5]),

— ņemot vērā 2020. gada 8. jūlija normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz resursiem īpašajam piešķīrumam Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai groza Regulu (ES) Nr. 1303/2013 ([6]),

— ņemot vērā 2019. gada 10. oktobra rezolūciju par eurozonas nodarbinātības un sociālās politikas nostādnēm ([7]),

— ņemot vērā 2019. gada 4. aprīļa normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm ([8]),

— ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu par Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu: nodarbinātības un sociālie aspekti 2020 gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģijā,

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 17. decembra paziņojumu par 2020. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģiju (COM(2019)0650),

([4]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0176.
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0194.
([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0180.
([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0033.
([8]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0337.

— ņemot vērā Komisijas un Padomes 2019. gada 17. decembra vienotā nodarbinātības ziņojuma priekšlikumu, kas pievienots paziņojumam par 2020. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģiju,

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 8. jūlija Lēmumu (ES) 2019/1181 par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm ([9]),

— ņemot vērā 2019. gada 13. marta rezolūciju par Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu: nodarbinātības un sociālie aspekti 2019. gada izaugsmes pētījumā ([10]),

— ņemot vērā "Politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai 2019.–2024. gadam: Eiropas Savienība, kas tiecas uz augstākiem mērķiem", ar ko iepazīstināja Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiene,

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2019. gada 23. janvāra atzinumu par tematu "Sociālais dialogs inovācijai digitālajā ekonomikā" ([11]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 6. maijā izdotās 2020. gada pavasara ekonomikas prognozes,

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2020. gada 18. septembra atzinumu par tematu "Pienācīgas minimālās algas visā Eiropā",

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2020. gada 15. jūlija atzinumu "Eiropas atveseļošanas plāns un daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam",

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2019. gada 11. decembra atzinumu par tematu "Kopīgi obligātie standarti ES dalībvalstīs bezdarba apdrošināšanas jomā — konkrēts pasākums virzībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra efektīvu īstenošanu" ([12]),

— ņemot vērā Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda (*Eurofound*) pētījumu "Covid-19: atbildes politikas pasākumi visā Eiropā",

— ņemot vērā 2020. gadā publicēto Kopīgā pētniecības centra tehnisko ziņojumu "Covid-19 ierobežošanas pasākumi un ES darba tirgi" un jo īpaši tajā sniegto analīzi par jaunākajiem pieejamajiem faktiem attiecībā uz tāldarba tendencēm ES,

— ņemot vērā pārskatīto Eiropas Sociālo hartu un Turīnas procesu, ko uzsāka 2014. gadā, lai stiprinātu Eiropas Sociālās hartas līgumu sistēmu Eiropas Padomē, kā arī tās saistību ar Eiropas Savienības tiesībām,

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A9-0233/2020),

A. tā kā ilgtspējīga attīstība ir viens no Eiropas Savienības pamatmērķiem; tā kā sociālā tirgus ekonomika balstās uz diviem savstarpēji papildinošiem pīlāriem, proti, konkurences nodrošināšanu un stingriem sociālās politikas pasākumiem, kā rezultātā būtu jāpanāk pilnīga nodarbinātība un sociālais progress; tā kā trīs ilgtspējīgas attīstības pīlāri ir ekonomika, sociālā joma un vide; tā kā ilgtspējīgas attīstības pamatā cita starpā ir pilnīga nodarbinātība un sociālais progress; tā kā šis ir Eiropas Savienības pamatmērķis, kas noteikts LES 3. panta 3. punktā; tā kā līdz šim prioritāte ir piešķirta ekonomikas un vides ilgtspējai;

([9]) OV L 185, 11.7.2019., 44. lpp.
([10]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0202.
([11]) OV C 159, 10.5.2019., 1. lpp.
([12]) OV C 97, 24.3.2020., 32. lpp.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

B. tā kā pastāv jauni izaicinājumi, ar kuriem saskaras Eiropa, piemēram, pieaugošā nevienlīdzība paaudžu starpā, samazinātās sociālās, veselības, ekonomiskās un vides iespējas un resursi, teritoriālās atšķirības un nevienlīdzīga piekļuve galvenajiem sociālajiem un veselības aprūpes pakalpojumiem, darbvietas un uzņēmējdarbības iespējas, kā arī sociālā infrastruktūra; tā kā nevienlīdzības mazināšana ir ES un dalībvalstu kopīga atbildība; tā kā ienākumu un iespēju nevienlīdzība lielākajā daļā dalībvalstu ir palielinājusies kopš 2008. gada ekonomikas krīzes, apdraudot gan izaugsmes un sociālās kohēzijas ilgtspēju, gan iekļautību, un šajā sakarā ir bijis grūti sasniegt stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus;

C. tā kā Eiropā un pasaulē ir stingri nepieciešama pilnīgi pieņemta pāreja uz ilgtspējīgu resursu izmantošanu, CO_2 emisiju samazināšanu un stingru vides aizsardzību, lai aizsargātu nākamo paaudžu iztikas līdzekļus, drošību, veselību un labklājību; tā kā pārejai uz stabilu un ilgtspējīgu vidi saudzējošu ekonomiku un sociālo dimensiju būs nepieciešama publiskā un privātā sektora dalībnieku sadarbība, un tā jāpapildina ar reindustrializācijas procesu, rūpniecības bāzes modernizāciju un iekšējā tirgus stiprināšanu; tā kā videi nekaitīga, digitāla un demogrāfiska pāreja dažādos veidos ietekmē Eiropas reģionus, nozares, darba ņēmējus un iedzīvotāju grupas, un šī pāreja prasīs būtisku pārkvalificēšanos un darbaspēka pārdali, lai novērstu darbvietu likvidēšanu skartajās nozarēs;

D. tā kā Eiropas reģioni, kuros ir vislielākā vajadzība pēc ilgtspējīgas pārejas, parasti ir arī reģioni ar augstu nabadzības un atstumtības līmeni; tā kā ir nepieciešami izšķirīgi pasākumi un ieguldījumi, lai panāktu ātru atveseļošanu, kam būtu jākoncentrējas uz pandēmijas ekonomisko un sociālo seku mazināšanu, ekonomiskās darbības atjaunošanu, ilgtspējīgas attīstības veicināšanu, videi nekaitīgu pāreju un digitālo pārveidi, un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanu nolūkā panākt efektīvākas un spēcīgākas labklājības valstis; tā kā starptautiski konkurētspējīgas Eiropas pamatā jābūt spēcīgai sociālajai Eiropai, lai radītu ceļu uz ilgtspējīgu izaugsmi, kvalitatīvām darbvietām un stabilām sociālās labklājības sistēmām visiem;

E. tā kā *Eurofound* pētījumi atklāj Eiropas Savienības sociālās dimensijas sarežģītību un ierosina papildināt Eiropas sociālo tiesību pīlāram pievienoto sociālo rezultātu pārskatu ar papildu rādītājiem, kas aptver darba kvalitāti, sociālo taisnīgumu un vienlīdzīgas iespējas, stabilas sociālās labklājības sistēmas un taisnīgu mobilitāti;

F. tā kā 2010. gadā tika uzsākta stratēģija "Eiropa 2020", lai veicinātu gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi; tā kā Lisabonas stratēģijas īstenošanā lielāka prioritāte būtu jāpiešķir ilgtspējai un iekļautībai, nevis izaugsmei;

G. tā kā saskaņā ar LESD 151. pantu Savienība un dalībvalstis, apzinoties sociālās pamattiesības, tostarp tās, kas izklāstītas Eiropas Sociālajā hartā, kura parakstīta Turīnā 1961. gada 18. oktobrī, un 1989. gada Kopienas Hartā par darba ņēmēju sociālajām pamattiesībām, par saviem mērķiem izvirza nodarbinātības veicināšanu, dzīves un darba apstākļu uzlabošanu nolūkā tos saskaņot, turpinot ieviest uzlabojumus, kā arī pienācīgu sociālo aizsardzību, dialogu starp darba devējiem un darba ņēmējiem, cilvēkresursu attīstību, kas vērsta uz pastāvīgi augstas nodarbinātības uzturēšanu un cīņu pret sociālo atstumtību; tā kā iniciatīvas, kas izriet no Eiropas sociālo tiesību pīlāra, ir ES un dalībvalstu, kurām ir atšķirīgas sociālās sistēmas un tradīcijas, kopīga atbildība; tā kā tādēļ šādām iniciatīvām būtu jāaizsargā valstu darba koplīgumu slēgšanas sistēmas, sniedzot augstāku aizsardzības līmeni; tā kā pamattiesības, proporcionalitāte, juridiskā noteiktība, vienlīdzība likuma priekšā un subsidiaritāte ir ES tiesību aktu vispārīgie principi un kā tādi tie ir jāievēro;

H. tā kā sievietes ir nepietiekami pārstāvētas ekonomiskās un politiskās vadības amatos, kuros lemj par politikas reakciju uz Covid-19; tā kā sievietes būtu jāiekļauj lēmumu pieņemšanā, lai gūtu plašāku skatījumu, zināšanas un pieredzi, tā radot labākus rezultātus politikā;

I. tā kā sociālās labklājības sistēmas veicina pienācīgas dzīves garantēšanu; tā kā šīs sistēmas ietver sociālo nodrošinājumu, veselības aprūpi, izglītību, mājokļus, nodarbinātību, tiesiskumu un sociālos pakalpojumus nelabvēlīgā situācijā esošām grupām un tām ir būtiska nozīme sociāli ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā, līdztiesības un sociālā taisnīguma veicināšanā un tiesību uz sociālo aizsardzību nodrošināšanā, kā noteikts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā (1948); tā kā sociālās aizsardzības rīcībpolitika ir būtisks elements valstu attīstības stratēģijās, lai mazinātu nabadzību un neaizsargātību visā dzīves laikā un atbalstītu iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi;

J. tā kā sociālais dialogs un darba koplīguma slēgšanas sarunas ir galvenie instrumenti darba devējiem un arodbiedrībām, lai noteiktu taisnīgu atalgojumu un darba nosacījumus, un darba koplīguma slēgšanas sarunu sistēmas palielina dalībvalstu noturību ekonomikas krīzes laikā; tā kā sabiedrība ar spēcīgām darba koplīgumu slēgšanas sistēmām parasti ir turīgāka un vienlīdzīgāka; tā kā tiesības uz darba koplīguma slēgšanu ir jautājums, kas attiecas uz visiem darba ņēmējiem Eiropā, un tām var būt arī izšķirīga ietekme uz demokrātiju un tiesiskumu, tostarp pamata sociālo tiesību ievērošanu; tā kā darba koplīguma slēgšanas sarunas pieder pie Eiropas pamattiesībām un ES iestādēm tās ir jāievēro saskaņā ar Pamattiesību hartas 28. pantu; tā kā politikai, kura ievēro, veicina un stiprina darba koplīguma slēgšanas sarunas un darba ņēmēju situāciju atalgojuma noteikšanas sistēmās, ir būtiska nozīme augsti kvalitatīvu darba nosacījumu nodrošināšanā;

K. tā kā darba koplīgumu slēgšanas sarunas ir galvenais instruments tiesību darba vietā veicināšanai; tā kā saskaņā ar ESAO datiem pēdējās desmitgadēs ir ievērojami samazinājies gan arodbiedrību blīvums, gan darba koplīgumu slēgšanas sarunu iespējas; tā kā 22 no 27 ES dalībvalstīm kopš 2000. gada ir samazinājušās darba koplīgumu slēgšanas sarunu iespējas; tā kā darba un darba vides kvalitāte vidēji ir augstāka valstīs, kurās ir labi organizēti sociālie partneri un kurās ir lielas koplīgumu slēgšanas sarunu iespējas; tā kā darba koplīgumu slēgšanas sarunas, ja tās aptver plašu jomu un ir labi koordinētas, veicina labu darba tirgus darbību;

L. tā kā saskaņā ar *Eurofound* sniegto informāciju darba koplīgumu slēgšanas sarunas ir pakļautas spiedienam un 2008. gada lejupslīde ir izraisījusi to decentralizāciju; tā kā, lai gan tiek lēsts, ka uz katru sesto darba ņēmēju ES attiecas darba koplīgums, ir grūti iegūt ticamus pierādījumus padziļināta tvēruma datu veidā par darba koplīgumu slēgšanas sarunām un koplīgumiem visā ES; tā kā saskaņā ar Eiropas Arodbiedrību institūta (*ETUI*) sniegtajiem datiem vidējais dalības arodbiedrībās līmenis ES ir aptuveni 23 %, turklāt šīs dalības rādītāji dalībvalstīs ir ļoti dažādi, svārstoties no 74 % līdz pat 8 %; tā kā arī dalība darba devēju organizācijās un to pārstāvēto tirgu daļa būtiski atšķiras;

M. tā kā sociālie ieguldījumi ir saistīti ar ieguldījumiem cilvēkos, lai uzlabotu viņu dzīves apstākļus; tā kā galvenās politikas jomas attiecībā uz sociālajām investīcijām ietver sociālo nodrošinājumu, veselības aprūpi, ilgtermiņa aprūpi, izglītību, mājokli, nodarbinātību, taisnīgumu un sociālos pakalpojumus nelabvēlīgā situācijā esošām grupām; tā kā labi izstrādāta sociālā politika ievērojami veicina ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi, kā arī cilvēku aizsardzību pret nabadzību, un darbojas kā ekonomikas stabilizators;

N. tā kā tiek prognozēts, ka nabadzības līmenis kā viens no Covid-19 pandēmijas seku elementiem palielināsies; tā kā šī tendence vairāk apdraud sievietes, jauniešus, vecāka gadagājuma cilvēkus, personas ar invaliditāti un lielas ģimenes; tā kā pieaug to mājsaimniecību skaits, kurās dzīvo viena persona vai viens vecāka gadagājuma cilvēks; tā kā vienas personas mājsaimniecības ir pakļautas lielākam nabadzības un sociālās atstumtības riskam un jo īpaši vecāka gadagājuma sievietes ir pakļautas augstākam nabadzības riskam nekā gados vecāki vīrieši, ja viņi dzīvo vieni; tā kā vientuļo vecāku mājsaimniecības ir pakļautas augstam nabadzības un nenodrošinātības riskam un tām ir grūtības budžeta veidošanā, ko nosaka vienas personas ienākumi un zemāks nodarbinātības līmenis; tā kā arvien vairāk gados jaunu pieaugušo tagad paļaujas uz vecāku mājokli, lai pasargātos no nabadzības, bet 29 % mājsaimniecību ar trim paaudzēm draud nabadzība un 13 % ir lielā mērā trūcīgas;

O. tā kā dzimumu diskriminācija mājās un darba tirgū var izraisīt nevienlīdzīgu resursu sadalījumu, padarot sievietes vairāk pakļautas nabadzības un sociālās atstumtības riskam salīdzinājumā ar vīriešiem; tā kā, nonākot nabadzībā, sievietēm ir mazāk iespēju no tās izkļūt;

P. tā kā horizontālā un vertikālā darba tirgus segregācija ES joprojām ir ievērojama un sievietes ir pārmērīgi pārstāvētas mazāk ienesīgās nozarēs; tā kā sievietes ar nestabila darba līgumiem īpaši skāra Covid-19 pandēmija, jo viņas pirmās zaudēja darbu, un tas radīja finansiālas sekas viņu ģimenēm un ekonomiskajai neatkarībai, kā arī nepietiekamu sociālā nodrošinājuma aizsardzību krīzes laikā;

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Q. tā kā 2018. gadā ES-27 valstīs nabadzības vai sociālās atstumtības riskam bija pakļauti gandrīz 109 miljoni cilvēku jeb 21,7 % no kopējā iedzīvotāju skaita, un 23 miljoni no tiem bija bērni ([13]); tā kā ES nav sasniegusi 2020. gada mērķi samazināt nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku skaitu vismaz par 20 miljoniem; tā kā nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku skaits Savienībā, visticamāk, palielināsies Covid-19 krīzes dēļ; tā kā lielākajā daļā dalībvalstu pēdējo desmit gadu laikā bezpajumtniecība ir pastāvīgi palielinājusies par 70 %, un vismaz 700 000 cilvēku ir bez pajumtes kādā naktī ES; tā kā Covid-19 pandēmija ir apliecinājusi, ka bezpajumtniecība atspoguļo gan sociālu, gan sabiedrības veselības krīzi ([14]); tā kā aptuveni vienai piektajai daļai ES iedzīvotāju draud nopietnas parādsaistības un daudzi nesaņem sociālos pabalstus, kas viņiem pienākas saskaņā ar valsts sistēmām;

R. tā kā katrs piektais ES darba ņēmējs strādā nekvalitatīvu darbu; tā kā ir sagaidāms, ka nākamajā desmitgadē darbvietu polarizācija un nestandarta nodarbinātības veidi turpinās palielināties un ka vairāk darbvietu būs prasmju spektra augstākajā un zemākajā galā ([15]); tā kā tehnoloģiskās pārmaiņas un mākslīgā intelekta izmantošana varētu būtiski mainīt darba tirgu; tā kā tas radīs vēl lielākas ienākumu atšķirības; tā kā darbaspēka pieprasījums pastāvīgi ir bijis zemākais darba algu sadales vidū, galvenokārt lejupslīdes un nodarbinātības samazināšanās laikā no 2008. līdz 2013. gadam — daļēji sakarā ar nodarbinātības novirzīšanu no ražošanas un būvniecības nozarēm uz pakalpojumiem; tā kā pandēmija šo tendenci, visticamāk, pastiprinās; tā kā mazkvalificēti darbi vienmēr būs būtiski sabiedrībai un tiem jāsniedz pienācīgs atalgojums un apstākļi; tā kā digitalizācija var radīt izredzes un iespējas uzlabot prasmes, bet ne vienmēr uzlabo darba apstākļus vai rada jaunas kvalitatīvas darbvietas visiem;

S. tā kā nav gandrīz nekādas pārejas no noteikta laika līgumiem uz pastāvīgiem darba līgumiem; tā kā 60 % darba ņēmēju ir piespiedu kārtā nodarbināti uz noteiktu laiku; tā kā pārejas rādītāji ir īpaši zemi valstīs, kurās ir augsts nodarbinātības uz noteiktu laiku līmenis; tā kā pat valsts pārvaldes iestādes pārāk bieži ir paļāvušās uz pagaidu darba ņēmējiem ierēdņu aizstāšanai, un viņiem ir nedrošāki darba apstākļi;

T. tā kā *Eurofound* pētījumi par "jauniem nodarbinātības veidiem" liecina, ka uz jauniem un arvien svarīgākiem nodarbinātības veidiem, kas atšķiras no tradicionālajām darba devēju un darba ņēmēju attiecībām un/vai ko raksturo netradicionālas darba organizācijas un darba modeļi, parasti mazāk attiecas sociālā aizsardzība, sociālais dialogs un darba koplīguma slēgšanas sarunas; tā kā ir konstatēts, ka šādi nodarbinātības veidi ekonomiski grūtos laikos tiek izmantoti intensīvāk, būtu jāapsver iejaukšanās pasākumi, lai novērstu gaidāmo darba tirgus krīzi, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija;

U. tā kā bezdarba līmenis pārsniedz 7 % un jauniešu bezdarba līmenis ir palielinājies līdz 17 % un tā kā ir sagaidāms, ka Covid-19 dēļ tas turpinās pieaugt ([16]), jo īpaši skarot sievietes un darba ņēmējus mazkvalificētos amatos; tā kā ir paredzams, ka bezdarba līmenis eurozonā palielināsies no 8,3 % 2020. gadā līdz aptuveni 9,3 % 2021. gadā, ar būtiskām atšķirībām starp dalībvalstīm ([17]); tā kā bezdarba līmenis attiecībā uz konkrētām grupām, piemēram, personām ar invaliditāti, tādām etniskajām minoritātēm kā romi, jauniešiem un vecāka gadagājuma cilvēkiem, var būt ievērojami augstāks; tā kā saskaņā ar *Eurofound* pētījumu "Dzīve, darbs un Covid-19" Covid-19 krīze ir dramatiski ietekmējusi darba tirgu — kopš pandēmijas sākuma 8 % darba ņēmēju un 13 % pašnodarbināto kļuvuši par bezdarbniekiem; tā kā krīzes ietekmi ir izjutuši arī tie, kas palikuši darba tirgū, strādājot ievērojami mazāk stundu, par ko liecina ienākumu samazināšanās un bažas par turpmāko dalību darba tirgū, kā arī finansiālā nedrošība;

([13]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10163468/3-16102019-CP-EN.pdf/edc3178f-ae3e-9973-f147-b839ee522578

([14]) https://www.feantsa.org/public/user/Resources/resources/ Rapport_Europe_2020_GB.pdf

([15]) *Eurofound* (2018), "Augšupēja konverģence ES: koncepcijas, mērījumi un rādītāji", Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.
Eurofound (2017), Sestais Eiropas darba apstākļu apsekojums — pārskata ziņojums (2017. gada atjauninājums), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

([16]) Bezdarba statistika: *Eurostat*, 2020. gada jūlijs

([17]) Eiropas ekonomikas prognoze, 2020. gada rudens, Eiropas Komisija, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip136_en.pdf

V. tā kā saskaņā ar *Eurostat* 2018. gadā ES 28 dalībvalstīs bija 8,3 miljoni daļēji nodarbinātu nepilna laika darbinieku, 7,6 miljoni cilvēku bija pieejami darbam, taču to nemeklēja, savukārt vēl 2,2 miljoni cilvēku meklēja darbu, taču nevarēja sākt strādāt īsā laika periodā; tā kā 2018. gadā ES 28 dalībvalstīs kopumā 18,1 miljons cilvēku piedzīvoja kaut ko līdzīgu bezdarbam;

W. tā kā cīņa pret jauniešu un vecāka gadagājuma cilvēku bezdarbu joprojām ir viena no lielākajām problēmām ES reģionālajā līmenī;

X. tā kā Covid-19 krīze ir atklājusi pārrobežu, pierobežas un sezonālo darba ņēmēju tiesību pārkāpumus un viņu situācijas nedrošību, kā arī zemu sociālās aizsardzības līmeni un vāju sociālā nodrošinājuma koordināciju; tā kā tādēļ ir vajadzīgs stingrāks regulējums, efektīvāka uzraudzība un pienācīgu darba apstākļu iedarbīga īstenošana, kā arī mājokļa apstākļu un veselības un drošības darba vietā uzlabošana; tā kā šajā aspektā ir jāuzlabo Pagaidu darba aģentūru direktīva;

Y. tā kā vīriešu un sieviešu nodarbinātības līmeņa atšķirība 2019. gadā bija 11,7 %; tā kā šai atšķirībai ir milzīgas ekonomiskās izmaksas ES, kas atbilst EUR 320 miljardiem gadā jeb 2,37 % no ES IKP; tā kā Covid-19 krīze nesamērīgi ietekmē sieviešu darba un sociālo stāvokli, jo 26,5 % sieviešu ir nestabilās darbvietās, veidojot 60 % no nepilna darba laika darba ņēmējiem; tā kā Covid-19 pandēmijas radītās grūtības vairāk skar sievietes nekā vīriešus, ņemot vērā nodarbinātības jomas, kurās viņas dominē, kā arī bērnu un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes slogu, kas joprojām īpaši smagi gulstas uz sieviešu pleciem;

Z. tā kā personas ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēki ir īpaši pakļauti Covid-19 krīzes ietekmei; tā kā šīs personas, šķiet, cieš nesamērīgi un tām ir īpašas atbalsta vajadzības, kas jāņem vērā jau pašā sākumā, reaģējot uz pandēmiju, jo pētījumi liecina, ka šīs grupas ir pakļautas augstam garīgās veselības problēmu riskam;

AA. tā kā Eiropas reģionos vērojamas ilgtermiņa demogrāfiskās tendences, sākot no ilgāka paredzamā dzīves ilguma līdz zemākam dzimstības līmenim, sabiedrības novecošanai, darbaspēka sarukumam, mazākām mājsaimniecībām un pieaugošai urbanizācijai; tā kā problēmas radīs Eiropas iedzīvotāju daļas samazināšanās pasaulē — paredzams, ka līdz 2070. gadam tā sasniegs mazāk nekā 4 %; tā kā demogrāfiskās pārmaiņas stipri ietekmē lauku un nomaļos apgabalus;

AB. tā kā pandēmija ir īpaši ietekmējusi vecāka gadagājuma cilvēkus, dažos gadījumos pasliktinot izolēto cilvēku stāvokli; tā kā vecāka gadagājuma cilvēki ir visvairāk pakļauti riskam, ka viņiem nav pieejams internets un modernās tehnoloģijas, un tādēļ viņiem ir lielāks atstumtības risks, tostarp digitālā atstumtība;

AC. tā kā krīze ir izraisījusi pilsētu arvien lielāku nabadzību, kas skar vairāk mājsaimniecību ar vidējiem ienākumiem un rada jaunas riska grupas, un tā rezultātā palielinās teritoriālā nevienlīdzība, saasinās sociālās nepilnības trūcīgajos pilsētu rajonos, kā arī rodas nevienlīdzīga piekļuve sabiedriskajiem pakalpojumiem un pieaug pieprasījums pēc vietēja līmeņa sociālajiem pakalpojumiem un sociālās infrastruktūras laikā, kad vietējais budžets ir pārslogots;

AD. tā kā pētījumi, kas balstīti uz 2015. gada Eiropas darba apstākļu apsekojumu, liecina, ka divreiz vairāk regulāro tāldarba veicēju ziņo par darbu, kas pārsniedz ES tiesību aktos noteiktās 48 stundas, un par atpūtu, kas starp darba dienām ir mazāka par 11 stundām, salīdzinājumā ar tiem, kas strādā darba devēju telpās; tā kā gandrīz 30 % šādu tāldarba veicēju katru dienu vai vairākas reizes nedēļā ziņo par darbu savā brīvajā laikā, salīdzinot ar mazāk nekā 5 % darba ņēmēju, kas strādā birojā; tā kā arī pastāvīgie tāldarba veicēji, visticamāk, ziņos par to, ka cieš no darba izraisīta stresa, tos ietekmē miega traucējumi un viņiem sagādā grūtības apvienot darba un ģimenes pienākumus;

AE. tā kā Covid-19 pandēmijas un ar to saistīto pasākumu, jo īpaši pārvietošanās ierobežojumu un tāldarba dēļ, sievietes, kuras ir vardarbīgās attiecībās, ir pastāvīgi pakļautas vardarbības riskam, kā rezultātā ir pieaudzis vardarbības pret sievietēm gadījumu skaits; tā kā viens no pārvietošanās ierobežojumu seku elementiem bija ar dzimumu saistītas vardarbības un vardarbības ģimenē straujš pieaugums, kas dažās Eiropas valstīs palielinājās par aptuveni 30 %; tā kā pēdējo 12 mēnešu laikā visā pasaulē vairāk nekā 243 miljoni sieviešu vecumā no 15 līdz 49 gadiem ir cietušas no seksuālas un/vai fiziskas vardarbības;

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

AF. tā kā spiediens uz sievietēm ir palielinājies; tā kā jaunie darba veidi, kas noteikti pārvietošanās ierobežojumu periodā un ir paplašināmi, vājinot nošķirumu starp darbu un privāto dzīvi, ir izraisījuši jaunu psiholoģiskas un seksuālas aizskaršanas veidu ievērojamu pieaugumu gan tiešsaistē, gan bezsaistē; tā kā lielākā daļa uzņēmumu un valdību nav ieviesušas nekādus pasākumus, lai to novērstu,

1. uzsver, ka ES ir sākusi pāreju uz mazoglekļa, klimatneitrālu, resursu ziņā efektīvu un aprites ekonomiku, kam jānodrošina augstākais sociālā taisnīguma līmenis, uzlabota labbūtība, sociālais progress, drošība, labklājība, vienlīdzība un iekļaušana, un neviena neatstāšana novārtā; uzskata, ka ilgtspējīga attīstība dziļi sakņojas Eiropas projektā un Eiropas vērtībās un ka sociālā ilgtspēja ir būtisks priekšnoteikums taisnīgai un iekļaujošai zaļajai, digitālajai un demogrāfiskajai pārejai; uzstāj, ka, lai mazinātu nevienlīdzību, šiem procesiem jānotiek pārejas posmā, kas sniedz sociālas iespējas un kopīgu labklājību; uzsver, ka sociālais taisnīgums, pienācīgs darbs un iztikas līdzekļi, vienlīdzīgas iespējas, taisnīga mobilitāte un stabilas sociālās labklājības sistēmas ir būtiski elementi pārejā uz ilgtspējīgu un sociālu Eiropu;

2. uzskata, ka šim atjaunošanas periodam ir jābūt laikam, lai veiktu reformas, kas pilnībā saistītas ar ANO programmas 2030. gadam un tās 17 ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu un balstās uz solidaritāti, integrāciju, sociālo taisnīgumu, taisnīgu labklājības sadali, dzimumu līdztiesību, kvalitatīvām valsts sociālās labklājības sistēmām, kvalitatīvu nodarbinātību un ilgtspējīgu izaugsmi — modeli, kas nodrošina vienlīdzību un ilgtspējīgu izaugsmi, ņem vērā neaizsargāto grupu vajadzības, veicina līdzdalību un pilsoniskumu un uzlabo dzīves līmeni visiem; uzskata, ka šis ir labākais veids, kā ES izkļūt no pašreizējās krīzes, kas ir ilgtspējīgāks, noturīgāks un taisnīgāks nākamajai paaudzei;

3. uzsver, ka virzībai uz ilgtspējīgu, taisnīgu un iekļaujošu sociālo Eiropu ir vajadzīga stingra kopīga apņemšanās gan attiecībā uz ANO 2030. gada programmas virzību, gan attiecībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlārā ietverto principu un tiesību īstenošanu un materializāciju; uzsver, ka ir jāizstrādā vērienīga politiskā programma ar identificējamiem, iespējamiem, ilgtspējīgiem, skaidriem un obligātiem sociālās ilgtspējas mērķiem un rādītājiem; norāda, ka nākamā ES augstākā līmeņa sociālo lietu sanāksme, kas plānota 2021. gada maijā Porto, būtu lieliska iespēja 27 dalībvalstu, Eiropadomes, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas vadītājiem šo programmu pieņemt visaugstākajā politiskajā līmenī; prasa sociālo partneru iesaisti visā procesā;

Pārvaldības satvars sociālajam progresam

4. uzskata, ka Porto programmā būtu jāizmanto dubulta pieeja, t. i., īpaša uzmanība tajā būtu jāpievērš ES Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam sociālās ilgtspējas daļai, vienlaikus bruģējot ceļu Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanai, pieņemot rīcības plānu, kā arī kalpojot par turpinājumu Lisabonas stratēģijai, nosakot vērienīgus un obligātus mērķus un instrumentus, kas nosaka ceļu uz sociālo progresu un ilgtspēju; uzskata, ka šajā programmā varētu iekļaut stratēģisko satvaru ilgtspējīgai, taisnīgai un integrējošai sociālajai Eiropai līdz 2030. gadam;

5. uzsver, ka jaunās programmas mērķiem attiecībā uz spēcīgu sociālo Eiropu ir jābūt vērstiem uz visu un jo īpaši neaizsargātāko iedzīvotāju aizsardzību, kā arī uz to, lai atveseļošana būtu iekļaujoša un sociāli taisnīga, un ka šie mērķi ir jāpastiprina, paredzot obligātu izpildi, ņemot vērā valstu īpatnības un vajadzības un atspoguļojot ekonomiskās un vides jomas saistības, kuru ievērošana ir saistīta ar piekļuvi Eiropas līdzekļiem; uzskata, ka šajā ziņā ES un dalībvalstu politikas pasākumi, programmas un reformas būtu jāizstrādā tā, lai veicinātu šo obligāto mērķu sasniegšanu un ka tiesiskajai aizsardzībai būtu jānozīmē, ka jānovērš darbības, politikas virzieni, programmas vai reformas, kas varētu negatīvi ietekmēt vai kavēt minēto mērķu sasniegšanu;

6. pauž pārliecību, ka pārvaldības satvaram sociālai un ilgtspējīgai Eiropai būtu jābalstās uz šādām reformām: Eiropas sociālo tiesību pīlāra un sociālā progresa protokola integrācija Līgumos, prioritātes piešķiršana sociālo tiesību aizsardzībai tādā pašā līmenī kā ekonomiskajām brīvībām vienotajā tirgū un ilgtspējīgas attīstības un sociālā progresa pakta pieņemšana, sociālos un ilgtspējas mērķus padarot par obligātiem, lai sasniegtu ANO IAM; uzskata, ka turklāt pusgada procesam būtu jāatbilst Kopienas metodei un par to jāvienojas Padomei un Eiropas Parlamentam, savukārt vairāk sociālās politikas jomu būtu jāiekļauj kvalificētā vairākuma lēmumu pieņemšanas procesā, jo īpaši attiecībā uz nediskrimināciju, darba ņēmēju sociālo aizsardzību (izņemot pārrobežu situācijas), to darba ņēmēju aizsardzību, kuru darba līgums ir izbeigts, darba ņēmēju un darba devēju interešu pārstāvību un kolektīvo aizstāvību, kā arī trešo valstu valstspiederīgo, kuri likumīgi uzturas ES, nodarbinātības nosacījumiem;

Finanšu līdzekļi spēcīgai sociālai un ilgtspējīgai Eiropai

7. aicina dalībvalstis pilnībā izmantot elastīgumu, piemērojot ES noteikumus par valsts finansēm un fiskālo politiku, lai novērstu ārkārtas izdevumus un mazinātu Covid-19 pandēmijas krīzes sociālās sekas, stiprinātu sociālās labklājības sistēmas un finansētu kvalitatīvas darbvietas, sabiedriskos pakalpojumus, cīņu pret nabadzību, kā arī zaļo un digitālo pāreju; atzinīgi vērtē *NextGenerationEU* — ES atveseļošanas plānu; uzsver, ka zaļo un digitālo pāreju var panākt tikai ar pienācīgu atbalstu izglītībai un sociālajai aprūpei, kā arī veselības aprūpes infrastruktūrai, lai nodrošinātu sociālo taisnīgumu, sociālo kohēziju un labklājību visiem; pauž bažas par to, ka pašreizējā krīzē sociālās labklājības sistēmas saskaras ar nepieredzētu spiedienu un ka saistītie publiskie izdevumi ievērojami pieaugs; uzsver, ka krīzes pasākumiem paredzētie izdevumi nav jāsedz mazāk aizsargātajiem, bet gan ir jāsedz taisnīgi; tādēļ uzsver, ka, lai veicinātu atveseļošanos, ES ieguldījumam atveseļošanas plāna īstenošanā ir jābūt spēcīgam sociālajā dimensijā, stiprinot sociālās labklājības sistēmas un ieguldot sociālajā nodrošinājumā, veselības aprūpē un izglītībā, mājokļu pieejamībā, nodarbinātībā, tieslietās un sociālajos pakalpojumos neaizsargātām grupām, lai cīnītos pret krīzes sociālo ietekmi; uzskata, ka ieguldījumi izglītībā, labi izstrādātas progresīvās nodokļu un pabalstu sistēmas, sociālie ieguldījumi un kvalitatīvu sabiedrisko un sociālo pakalpojumu nodrošināšana ir būtiskas sviras, lai novērstu nelabvēlīgo apstākļu nodošanu no paaudzes paaudzē; uzsver, ka ir svarīgi īstenot sociālo tiesību pīlāru Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna un Atveseļošanas un noturības mehānisma kontekstā, tādā pašā līmenī kā zaļo kursu un digitālo pāreju; tādēļ aicina gaidāmajās ar ekonomikas atveseļošanas pasākumu kopumu saistītajās reformās ietvert augšupēju sociālo konverģenci kā vienu no galvenajiem valsts reformu programmu mērķiem, tostarp sniedzot finansiālu atbalstu; šajā sakarā uzskata, ka atveseļošanas plānā līdzās ekonomikas un vides mērķiem būtu jāatbalsta jaunie programmas "Porto 2030" mērķi;

8. uzsver, ka sociālajiem ieguldījumiem atveseļošanas pasākumu kopumā vērienīguma ziņā ir jāatbilst Porto programmas mērķiem, lai nodrošinātu arī vajadzīgo finansiālo atbalstu; uzskata, ka specifiskajos sociālajos progresa plānos (SPP) būtu jāizklāsta, kā tiks īstenoti Porto programmas mērķi un *EPRS* principi, kāds būs sociālo ieguldījumu apjoms, attiecīgās jomas un kā tiks sasniegti paredzētie rezultāti;

9. atgādina, ka īstermiņa darba shēmas ir efektīvs līdzeklis, kā nodrošināt darbvietas ekonomikas krīzes laikā; atzinīgi vērtē pagaidu atbalsta instrumenta bezdarba riska mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) izveidi kā ārkārtas pasākumu, lai atbalstītu dalībvalstu īstermiņa darba shēmas saistībā ar Covid-19 krīzi; uzsver, ka šis ir svarīgs instruments, lai atbalstītu valstu īstermiņa darba shēmas, tādējādi dodot iespēju aizsargāt darbvietas un prasmes un saglabāt lielu daļu no algām un ienākumiem; aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt šā pagaidu instrumenta darbību un izpētīt iespēju šajā sakarā ieviest pastāvīgu īpašo instrumentu, kas būtu jāaktivizē —pēc dalībvalstu pieprasījuma — jebkādas neparedzētas krīzes gadījumā, kuras rezultātā pastāvīgi palielinātos izdevumi īstermiņa darba shēmām un līdzīgiem pasākumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka finansiālo palīdzību sniedz tikai tiem uzņēmumiem, kas nav reģistrēti kopējā ES trešo valstu jurisdikcijas sarakstā nodokļu vajadzībām vai Padomes secinājumu 1. pielikumā par pārskatīto ES sarakstu, kurā iekļautas jurisdikcijas, kas nesadarbojas nodokļu vajadzībām; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka saņēmēji ievērto Līgumos noteiktās pamatvērtības un ka uzņēmumi, kas saņem publisku finansiālo atbalstu, aizsargā darba ņēmējus, garantē pienācīgus darba nosacījumus, ar cieņu izturas pret arodbiedrībām un piemērojamajiem koplīgumiem, maksā piemērojamos nodokļus un atturas no akciju atpirkšanas vai piemaksu izmaksāšanas vadībai, vai dividenžu izmaksāšanas akcionāriem; uzsver, cik svarīgi ir apvienot īsā laika darba programmas ar skarto darba ņēmēju izglītību un profesionālo apmācību;

10. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas priekšsēdētājas paziņojumu, kurā ierosināts izveidot ES bezdarbnieku pabalstu pārapdrošināšanas shēmu, un mudina Komisiju nākt klajā ar savu priekšlikumu; prasa, lai šis instruments aizsargātu visu veidu darba ņēmējus, mazinātu ārējo spiedienu uz valsts finansēm un aizsargātu valstu bezdarbnieku pabalstu sistēmas krīzes laikā, kas izraisa izdevumu pēkšņu pieaugumu; aicina šo priekšlikumu attiecināt uz EMS valstīm ar iespēju pievienoties arī valstīm, kas nav EMS valstis;

11. atzinīgi vērtē Taisnīgas pārkārtošanās fonda ieviešanu; uzsver, ka vides aizsardzības un klimata pasākumu plaša sociālā atzīšana ir būtiska to efektīvai īstenošanai; mudina dalībvalstis efektīvi iesaistīt sociālos partnerus, reģionālās un vietējās valdības, kā arī pilsonisko sabiedrību teritoriālo Taisnīgas pārkārtošanās plānu izstrādē; atgādina, ka klimata pārmaiņas un sekojošās strukturālās pārmaiņas jau nopietni ietekmē daudzus Eiropas reģionus un to iedzīvotājus; uzsver, ka videi nekaitīgu un pienācīgu darbvietu radīšanai ir izšķiroša nozīme, lai izveidotu iekļaujošu un līdzsvarotu darba tirgu taisnīgai pārejai uz atjaunojamos energoavotos balstītu, ļoti resursefektīvu un energoefektīvu, aprites un oglekļneitrālu

ekonomiku, un lai nodrošinātu, ka neviens netiek atstāts novārtā; uzstāj, ka Komisijas grozītajā priekšlikumā ir jāpalielina summa, ko Komisija 2020. gada maijā ir noteikusi Taisnīgas pārejas fondam; prasa, lai fondam būtu pietiekami finanšu līdzekļi, ar ko atbalstīt reģionus pārejas procesā un nodrošināt jaunu kvalitatīvu darbvietu radīšanu un sociālo kohēziju kā pamatprincipu atbalsta sniegšanai no fonda; uzsver, ka pārskatītais Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds ir galvenais instruments, lai atbalstītu sociālos plānus attiecībā uz darba ņēmējiem, kurus skārusi pārstrukturēšana, un aicina Komisiju un dalībvalstis piekrist ievērojami palielināt budžetu šim instrumentam kā daļu no plašāka Eiropas taisnīgas pārkārtošanās finanšu atbalsta; aicina ilgtspējīgi un vērienīgi izmantot pieejamos līdzekļus nolūkā atbalstīt mazāk aizsargātos un atpalikušos reģionus, vajadzības gadījumā izmantojot pārejas pasākumus; atgādina, cik svarīgi ir, lai atbilstīgie projekti būtu saskaņā ar klimatneitralitātes mērķi 2050. gadam un tā starpposma pasākumiem līdz 2030. gadam, kā arī Eiropas sociālo tiesību pīlāru;

12. uzsver pārmaiņas, ko taisnīga pārkārtošanās rada darba tirgū, un jauno zaļo darbvietu sadalījumu; aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt stratēģijas, lai nodrošinātu sieviešu piekļuvi jaunajām zaļajām darbvietām un samazinātu dzimumu atšķirības nodarbinātībā atjaunojamo energoresursu nozarē;

13. atgādina, ka pirms Covid-19 pandēmijas vairāk nekā 100 miljoni Eiropas iedzīvotāju katru dienu cīnījās ar nabadzību un materiālo nenodrošinātību un ka krīzes rezultātā situācija vēl vairāk pasliktināsies; atzīst visu Eiropas fondu un programmu izšķirīgo nozīmi sociālajā jomā un vēl būtiskāko lomu, kāda turpmākajos 7 gados būs nākamajam ESF+ un Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam (EGF); uzsver, ka atveseļošanas centieniem būtu jāveicina nodarbinātība un izaugsme, kā arī mūsu sabiedrības noturīgums un taisnīgums, un tie būtu jāpapildina ar spēcīgu sociālo dimensiju, risinot sociālo un ekonomisko nevienlīdzību un krīzes vissmagāk skarto personu, jo īpaši neaizsargāto un nelabvēlīgā situācijā esošo grupu, piemēram, nabadzīgo iedzīvotāju, bezdarbnieku, vecāka gadagājuma cilvēku, jauniešu, personu ar invaliditāti, vientuļo vecāku, mobilo darba ņēmēju un migrantu, vajadzības; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos mobilizēt EGF, reaģējot uz Covid-19 krīzes ietekmi sociālā un ekonomiskā līmenī, un uzsver, ka EGF darbības jomas paplašināšanai, ietverot digitālo un zaļo pāreju, būs nepieciešams pietiekams finansējums nākamajiem gadiem; aicina dalībvalstis pilnībā izmantot šo fondu, lai atbalstītu pārvietotos darba ņēmējus šajās pārejās;

14. pauž bažas par to, ka saistībā ar atgūšanos no Covid-19 uzliesmojuma turpmākajos gados par nekavējoši risināmu uzdevumu kļūs nabadzības, tostarp bērnu nabadzības mazināšana; uzsver, ka dalībvalstīm vismaz 5 % no Eiropas Sociālā fonda (ESF+) līdzekļiem dalītas pārvaldības ietvaros būtu jāpiešķir ar Eiropas Garantiju bērniem saistītu darbību (*ECG*) atbalstīšanai; uzsver, ka ir būtiski, lai pirmajam tā īstenošanas gadam tiktu izveidots atsevišķs budžets EUR 3 miljardu apmērā, jo ES cieš no Covid-19 pandēmijas sekām, kam būs arvien lielāka ietekme uz bērniem kā visneaizsargātāko grupu starp nelabvēlīgākajā situācijā esošajiem iedzīvotājiem, un ka kopsummā laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam *ECG* tiks ieguldīti vismaz EUR 20 miljardi; mudina to papildināt ar visaptverošu nabadzības novēršanas stratēģiju, tostarp pasākumiem, kas nodrošina pienācīgu un cenas ziņā pieejamu mājokli un risina bezpajumtniecības problēmu; atgādina, ka visās bērnu nabadzības izskaušanas stratēģijās ir jāņem vērā vientuļo vecāku un daudzbērnu ģimeņu realitāte, jo vienvecāka ģimenes un mājsaimniecības ar daudziem bērniem ir starp neaizsargātajām sabiedrības grupām; uzsver arī, ka dalītas pārvaldības ietvaros dalībvalstīm būtu jāpiešķir vismaz 3 % no ESF+ resursiem, lai novērstu pārtikas un materiālo nenodrošinātību, kā arī atbalstītu vistrūcīgāko personu sociālo iekļaušanu;

15. uzsver, ka Covid-19 krīzes rezultātā bez darba ir palikuši jau daudzi cilvēki, jo īpaši jaunieši, kuri biežāk ir nodarbināti nestabilā darbā; šajā sakarā atzinīgi vērtē Komisijas plānus stiprināt Eiropas Garantiju jauniešiem un aicina Komisiju un dalībvalstis par prioritāti izvirzīt jauniešu bezdarba apkarošanu; uzsver, ka dalībvalstīm ir jāturpina ieguldīt pietiekami daudz ESF+ resursu pasākumos jauniešu nodarbinātības atbalstam un ka tādēļ saskaņā ar dalīto pārvaldību tām jāpiešķir vismaz 15 % no ESF+ resursiem mērķtiecīgām darbībām un strukturālām reformām, lai atbalstītu jauniešu kvalitatīvu nodarbinātību; atgādina, ka ir nepieciešama saistoša, efektīvāka un iekļaujošāka Garantija jauniešiem, kas nodrošina apmaksātu stažēšanos, mācekļa praksi un māceklību visām jauniešu grupām, kas nemācās, nestrādā vai neapgūst arodu (*NEET*), saskaņā ar skaidriem kvalitātes kritērijiem, kuri reglamentē Garantiju jauniešiem; nosoda neapmaksātas māceklības praksi — ja tā nav saistīta ar izglītības kvalifikācijas saglabāšanu —, jo tas ir jaunu darba ņēmēju izmantošanas veids un viņu tiesību pārkāpums; aicina Komisiju izstrādāt tiesisko regulējumu, lai efektīvi un izpildāmi aizliegtu šādu neapmaksātu māceklību, praksi un stažēšanos;

Porto programma: mērķi un priekšlikumi

16. uzskata, ka Porto programmai kā spēcīgas sociālās Eiropas programmai ilgtspējīgai attīstībai būtu jāietver ekonomiskās, sociālās un ar vidi saistītas labbūtības rādītāji un jāaptver šādas jomas: pienācīgs darbs, sociālais taisnīgums, vienlīdzīgas iespējas, stabilas sociālās drošības sistēmas un taisnīga mobilitāte; uzskata, ka, lai sasniegtu taustāmākus rezultātus, jaunajā programmā būtu jāapvieno kvantitatīvi un kvalitatīvi mērķi, un tā būtu jānostiprina, izmantojot uz tiesībām balstītu pieeju;

17. aicina Komisiju un dalībvalstis aktīvi novērst digitālo plaisu piekļuvē sabiedriskajiem pakalpojumiem, no kuriem daudzi Covid-19 laikā ir digitalizēti, nodrošinot ES finansiālo atbalstu sociālajai inovācijai vietējā līmenī, lai padarītu sabiedriskos pakalpojumus vieglāk pieejamus, ietverot spēju veidošanu un novatorisku augšupēju iniciatīvu izvēršanu e-iekļaušanas un datu lietotprasmes jomā ar mērķi visiem iedzīvotājiem nodrošināt piekļuvi augstas kvalitātes, pieejamiem un lietotājiem draudzīgiem vispārējas nozīmes pakalpojumiem;

1. ***Pienācīgs darbs un ilgtspējīgi un iekļaujoši darba tirgi***

18. atzīmē, ka pienācīgas algas ir būtisks nosacījums, lai nodrošinātu taisnīgus darba apstākļus un plaukstošu sociālo tirgus ekonomiku, un ka algām ir jāļauj darba ņēmējiem apmierināt savas un savu ģimeņu vajadzības; uzskata, ka ikvienam darba ņēmējam ES ir jāsaņem tāda alga, kas nodrošina vismaz pienācīgu dzīves līmeni; uzskata, ka spēcīgākas darba koplīguma slēgšanas sarunas ir labākais veids, kā veicināt pienācīgas algas Eiropas Savienībā; aicina Komisiju noteikt šķēršļus darba koplīguma slēgšanas sarunām ES un ņem vērā priekšlikumu direktīvai par minimālo algu un darba koplīguma slēgšanas sarunām; uzsver, ka šai direktīvai būtu jāveicina darba ņēmēju nabadzības izskaušana un jāveicina koplīgumu slēgšanas sarunas saskaņā ar valstu tradīcijām un pienācīgi ievērojot valstu sociālo partneru autonomiju un labi funkcionējošus koplīgumu slēgšanas sarunu modeļus; atkārtoti aicina Komisiju veikt pētījumu par darba algu indeksu nolūkā novērtēt dzīves dārdzību un aptuvenos ienākumus, kas vajadzīgi, lai apmierinātu katras dalībvalsts un reģiona mājsaimniecības pamatvajadzības, jo tas varētu kalpot par atsauces instrumentu sociālajiem partneriem; uzstāj, lai likumā noteiktās minimālās algas, pilnībā iesaistot sociālos partnerus, tiktu nodrošinātas tādā līmenī, kas pārsniedz pienācības slieksni, tādējādi palīdzot novērst nodarbinātu personu nabadzību, garantējot katram darba ņēmējam tādus ienākumus, kuri pārsniedz nabadzības līmeni, vienlaikus ņemot vērā dzīves izmaksu atšķirības dalībvalstīs; prasa īstenot koordinētu pieeju ES līmenī, lai panāktu reālu algu pieaugumu un pārtrauktu nekonstruktīvo konkurenci, dzenoties pēc zemākām darbaspēka izmaksām, kā arī lai uzlabotu sociālo konverģenci visiem;

19. aicina Komisiju un dalībvalstis kopā ar sociālajiem partneriem apņemties līdz 2030. gadam panākt, ka sarunu par darba koplīguma slēgšanu tvērums ir 90 % tajās valstu sistēmās, kas apvieno likumā noteikto un sociālo partneru regulējumu attiecībā uz nodarbinātību un darba apstākļiem; uzsver, ka koplīgumu slēgšanas sarunas veicina sociālo tirgus ekonomiku, kā paredzēts Lisabonas līgumā; atkārtoti uzsver, ka ir jāaizsargā Eiropas līgumi, kas skaidri aizsargā sociālo partneru autonomiju, un dažās dalībvalstīs spēkā esošās pašregulācijas sistēmas, lai sociālie partneri varētu patstāvīgi noteikt regulējumu, nodrošinot stingru leģitimitāti un atbilstību koplīgumam; aicina dalībvalstis atcelt visus valsts tiesību aktus, kas kavē koplīgumu slēgšanas sarunas, kā arī nodrošināt arodbiedrību piekļuvi darbvietām to organizēšanas nolūkā; uzsver, ka reformām dalībvalstīs nevajadzētu negatīvi ietekmēt koplīgumu slēgšanas sarunas un ka tās jāveicina nozaru līmenī, cita starpā atbalstot sociālo partneru spēju veidošanu; mudina Komisiju un dalībvalstis pilnībā iesaistīt sociālos partnerus Eiropas politikas veidošanā — arī Eiropas pusgada procesā; uzskata, ka ierosinātie mērķi palīdzētu izskaust nodarbinātu personu nabadzību un nodrošināt taisnīgu atalgojumu Eiropas darba ņēmējiem;

20. aicina Komisiju pārskatīt Eiropas publiskā iepirkuma direktīvu, lai noteiktu preferenciālu režīmu uzņēmumiem, kas ievēro vienošanos par koplīgumu slēgšanas sarunām; aicina Komisiju arī stiprināt sociālo klauzulu un izslēgt no konkursa uzņēmumus, kuri ir iesaistījušies noziedzīgās darbībās vai centušies mazināt arodbiedrību lomu, vai atteikušies piedalīties koplīgumu slēgšanas sarunās, un nodrošināt, ka valsts līdzekļi tiek izmantoti, lai ieguldītu tajos uzņēmumos, kas iesaistīti taisnīgās pārejas pasākumos, ar mērķi veicināt koplīgumus un palielināt arodbiedrību blīvumu; turklāt uzskata, ka viss ES finansiālais atbalsts uzņēmumiem būtu jāpiešķir ar nosacījumu, ka tiek ievēroti piemērojamie darba un nodarbinātības nosacījumi un/vai darba devēja pienākumi, kas izriet no attiecīgajiem koplīgumiem; mudina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka privāti vai publiski pārvaldītas sabiedrisko pakalpojumu iestādes saviem darbiniekiem nodrošina pienācīgus darba apstākļus, jo īpaši ievērojot brīvību risināt sarunas un noslēgt kolektīvus līgumus nozares vai uzņēmumu līmenī un ievērojot tiesības uz atbilstīgu atalgojumu;

21. ar bažām norāda uz jauniešu bezdarba augsto līmeni vairākās dalībvalstīs un uz gados jauno darba ņēmēju nodarbinātības līgumu nestabilitāti, jo īpaši nozarēs, kuras spēcīgi skārusi Covid-19 pandēmija; aicina stiprināt Garantijas jauniešiem instrumentu ar mērķi līdz 2030. gadam samazināt ilgtermiņa un jauniešu bezdarbu par vismaz 50 %, iekļaujot arī kritērijus kvalitatīvu darbvietu radīšanai saskaņā ar ANO 2030. gada programmas ilgtspējīgas attīstības 8. mērķi; uzskata, ka ir pienācis laiks Garantiju jauniešiem padarīt gan visām dalībvalstīm saistošu, gan iekļaujošu, cita starpā veicot aktīvus informatīvus pasākumus attiecībā uz ilgtermiņa *NEET* un jauniešiem ar nelabvēlīgu sociālekonomisko izcelsmi, piemēram, jauniešiem ar invaliditāti un romu tautības jauniešiem;

22. uzsver, ka Eiropas kvalitatīvu darbvietu programma ir ne tikai pienācības jautājums, bet arī labvēlīga ekonomikai, jo tā uzlabo ražīgumu un palielina iekšējo pieprasījumu; uzskata, ka kvalitatīvam darbam jāietver iztikas alga, darba drošība un sociālās aizsardzības pieejamība, mūžizglītības iespējas, labi darba apstākļi drošās un veselīgās darba vietās, saprātīgs darba laiks ar labu darba un privātās dzīves līdzsvaru, arodbiedrību pārstāvība un tiesības uz koplīgumu slēgšanas sarunām; aicina Komisiju vispārējo mērķi uzlabot darba kvalitāti Eiropas līmenī iekļaut Eiropas pusgada procesā un sociālo rezultātu pārskatā, lai virzītu un izvērtētu dalībvalstu nodarbinātības politikas ieguldījumu IAM un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā; aicina dalībvalstis piešķirt konkrētām valstīm adresētajiem sociālajiem un ar nodarbinātību saistītajiem ieteikumiem, jo īpaši tiem, kas sniegti Covid-19 krīzes sākumā, tikpat lielu nozīmi kā ieteikumiem ekonomikas un budžeta jomā;

23. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt ES nodarbinātības pamatnostādņu pārskatīšanu ne vēlāk kā vienu gadu pēc to pieņemšanas 2020. gadā, lai ņemtu vērā Covid-19 krīzi un tās sekas sociālajā un nodarbinātības jomā, kā arī lai labāk reaģētu uz līdzīgām krīzēm nākotnē; uzskata, ka, lai stiprinātu demokrātisku lēmumu pieņemšanu, Izaugsmes un nodarbinātības integrēto pamatnostādņu noteikšanā uz vienlīdzīgiem pamatiem ar Padomi ir jāiesaista Eiropas Parlaments; aicina *Eurofound* sniegt ieguldījumu darba kvalitātes novērtēšanā dažādās darba līgumu un nodarbinātības sistēmās, kā arī nodrošināt saistītās politikas analīzi ar mērķi palīdzēt uzlabot darba kvalitāti un nodrošināt tā ilgtspēju;

24. pauž bažas par to, ka pieaug darba ņēmēju skaits nestabilos un nestandarta nodarbinātības veidos, fiktīvā pašnodarbinātībā, kā arī darba ņēmēju ar nulles stundu darba līgumiem skaits, tostarp valstu publiskās pārvaldes iestādēs; aicina Komisiju un dalībvalstis strādāt pie tā, lai sasniegtu mērķi līdz 2030. gadam likvidēt nebrīvprātīgu pagaidu nodarbinātību un nebrīvprātīgu nepilna laika nodarbinātību, un lai vairāk nekā 80 % no radītajām darbvietām būtu darbvietas ar vidēju vai augstu darba samaksu un būtu koncentrētas ilgtspējīgās nozarēs; mudina Komisiju un dalībvalstis izskaust nulles stundu līguma slēgšanas praksi un fiktīvu pašnodarbinātību;

25. aicina dalībvalstis apņemties līdz 2030. gadam izskaust ar darbu saistītus nāves gadījumus un samazināt ar darbu saistītu saslimšanu skaitu; lai sasniegtu šo mērķi, mudina Komisiju nākt klajā ar jaunu darba drošības un veselības aizsardzības stratēģiju saistībā ar darba ņēmēju fizisko un garīgo veselību; uzskata, ka šajā stratēģijā jāiekļauj Pamatdirektīvas par drošību un veselības aizsardzību darbā pārskatīšana, lai aizsargātu darba ņēmējus ārkārtas situācijās, piemēram, pandēmiju laikā, kā arī, sadarbojoties ar sociālajiem partneriem, stratēģijā jāiekļauj vērienīgi tiesību aktu priekšlikumi par balsta un kustību aparāta un ar stresu saistītiem traucējumiem; aicina Komisiju turpināt Kancerogēnu un mutagēnu direktīvas (*CMD*) atjaunināšanu un līdz 2024. gadam ierosināt saistošas arodekspozīcijas robežvērtības (*BOEL*) vismaz papildu 50 vielām, kā arī direktīvā iekļaut vielas ar kaitējošu ietekmi uz reproduktīvo sistēmu un ieviest stingrākas robežvērtības tādām kaitīgām vielām kā kancerogēni un mutagēni; uzsver, ka ES ir jāveic turpmāki pasākumi saistībā ar Eiropas pamatprincipiem rīcībai garīgās veselības jomā; atzīmē, ka viens no mērķiem ir arī vēža profilakse, jo 40 % vēža gadījumu tiek uzskatīti par novēršamiem; aicina Komisiju iesniegt vērienīgu vēža apkarošanas plānu, lai palīdzētu samazināt šīs slimības izraisītās ciešanas; aicina stiprināt Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras lomu, lai visā Savienībā veicinātu veselīgas un drošas darbvietas, un turpināt izstrādāt iniciatīvas darbvietu profilakses uzlabošanai visās darbības nozarēs;

26. aicina Komisiju nākt klajā ar stratēģisku ES programmu attiecībā uz aprūpi kā nākamo soli uz priekšu veselības aprūpes nozares kvalitatīvā iespēju palielināšanā Eiropas Savienībā, tostarp personīgu un mājsaimniecības pakalpojumu darbiniekiem; atkārtoti uzsver, ka aprūpes programmā ir jāatspoguļo arī situācija ar 100 miljoniem neformālo aprūpētāju ES, kuri nodrošina 80 % no ilgtermiņa aprūpes, bet lielākoties nav atzīti; aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādāt tiesisko regulējumu, kas garantē kvalitatīvus aprūpes pakalpojumus, un cita starpā izvērtēt jaunas iespējas veselības aprūpes

nozarē, kuras dod labumu patērētājiem un pacientiem, vienlaikus ievērojot valsts un privāto iestāžu lomu pakalpojumu sniegšanā iedzīvotājiem un nodrošinot pienācīgus darba apstākļus aprūpētājiem;

27. atzīst, ka taisnīgs, sociāli ilgtspējīgs darbs un reāla darbinieku līdzdalība darba apstākļu veidošanā digitālajās platformās, tāpat kā visās citās nozarēs, ir svarīgāka nekā jebkad agrāk un ka darba ņēmējiem ir jābūt demokrātiskai ietekmei uz darba pārvaldību; uzsver, ka digitalizācijas sniegtie ieguvumi ir plaši un taisnīgi jāsadala un ka darbiniekiem digitālajā nozarē ir jābūt tādām pašām tiesībām un darba apstākļiem kā citās nozarēs; aicina Komisiju ierosināt direktīvu par pienācīgiem darba apstākļiem un tiesībām digitālajā ekonomikā, direktīvas darbības jomā ietverot visus darba ņēmējus, tostarp arī nestandarta darba ņēmējus ar netipiskiem līgumiem, platformu uzņēmumu darbiniekus un pašnodarbinātos; aicina Komisiju šajā direktīvā nodrošināt, ka platformas uzņēmumi ievēro spēkā esošos valstu un Eiropas tiesību aktus, precizēt uz platformu balstīto darba ņēmēju nodarbinātības statusu, izmantojot atspēkojamu pieņēmumu par darba attiecībām, un nodrošināt viņu darba apstākļus, sociālo aizsardzību un veselības aizsardzību un drošību, kā arī viņu tiesības organizēties, lai viņus pārstāvētu arodbiedrības, un apspriest koplīgumus — arī pašnodarbinātajiem; mudina Komisiju nākt klajā ar mērķtiecīgu ES konkurences tiesību aktu pārskatīšanu, lai nodrošinātu kolektīvo cenu noteikšanu nedrošā pašnodarbinātībā strādājošajiem nolūkā panākt labāku līdzsvaru attiecībā uz spēju aizstāvēt savas intereses un veicināt taisnīgāku iekšējo tirgu;

28. uzsver, ka Covid-19 pandēmija ir izcēlusi digitālo risinājumu, jo īpaši tāldarba, svarīgo nozīmi; mudina Komisiju iesniegt direktīvu par minimālajiem standartiem un nosacījumiem taisnīgam tāldarbam, lai aizsargātu darba ņēmēju veselību un drošību un garantētu pienācīgus darba apstākļus, tostarp tā brīvprātīgo raksturu, darba laika ievērošanu, atvaļinājumu, darba un privātās dzīves līdzsvaru un citas digitālās tiesības darbā, piemēram, tiesības pārtraukt darbu, darba ņēmēju privātās dzīves aizsardzību, tostarp ar attālinātu uzraudzību vai jebkādu citu izsekošanu, kā arī aizliegumu izmantot mikroshēmu implantus darba ņēmējiem un izmantot mākslīgo intelektu darbā pieņemšanas procesā, vienlaikus ņemot vērā Eiropas sociālo partneru pamatnolīgumu par digitalizāciju;

29. lai noteiktu minimālos standartus, tostarp par pārmaiņu paredzēšanu un pārstrukturēšanu, jo īpaši uzņēmuma līmenī, aicina Komisiju nākt klajā ar priekšlikumu jaunai pamatdirektīvai par darba ņēmēju informēšanu, konsultēšanu un līdzdalību, kura attiektos uz dažāda veida Eiropas uzņēmumiem, tostarp apakšuzņēmēju ķēdēm un franšīzēm, un uz uzņēmumiem, kas izmanto Eiropas uzņēmumu mobilitātes instrumentus; prasa arī pārskatīt Eiropas Uzņēmumu padomes (*EWC*) direktīvu, lai cita starpā nodrošinātu pienācīgu izpildi, tiesu pieejamību un efektīvas sankcijas par noteikumu pārkāpšanu, kā arī uzlabotu īpašās pārrunu grupas darbību, tai skaitā starptautisku informēšanas un uzklausīšanas procesu, kas pienācīgi jāveic un jāpabeidz pirms jebkādu lēmumu pieņemšanas; prasa Komisijai veicināt darba ņēmēju dalītās īpašumtiesības kā līdzekli, lai palielinātu darba ņēmēju integrāciju, uzlabojot demokrātiju darbā, vienlaikus mazinot nevienlīdzību, kā arī darba zaudēšanas risku lejupslīdes laikā;

30. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt vajadzīgos nosacījumus un prasības, lai līdz 2030. gadam ilgtspējīgas korporatīvās pārvaldības nolīgumi aptvertu vismaz 80 % uzņēmumu un tiktu noteiktas stratēģijas, par kurām panākta vienošanās ar darba ņēmējiem, lai pozitīvi ietekmētu vides, sociālo un ekonomikas attīstību, izmantojot pārvaldības praksi un klātbūtni tirgū, uzlabotu direktoru atbildību attiecībā uz ilgtspējas iekļaušanu uzņēmumu lēmumu pieņemšanā, kā arī veicinātu korporatīvās pārvaldības praksi, kas sekmē uzņēmumu ilgtspēju, cita starpā ar atsauci uz korporatīvo ziņojumu sniegšanu, valdes atalgojumu, maksimālo algu attiecības starpību, valdes sastāvu un ieinteresēto personu iesaisti;

31. prasa izstrādāt direktīvu par saistošām cilvēktiesībām, uzticamības pārbaudi un atbildīgu uzņēmējdarbības veikšanu, tostarp par darba ņēmēju tiesībām, piemēram, tiesībām uz biedrošanos, tiesībām uz koplīgumu slēgšanas sarunām un tiesībām uz veselību un drošību, sociālo aizsardzību un labiem darba apstākļiem, nosakot obligātas uzticamības pārbaudes attiecībā uz uzņēmumu darbību un to uzņēmējdarbības attiecībām, tostarp uz piegādes un apakšlīgumu ķēdēm; uzsver, ka šai direktīvai jānodrošina arodbiedrību un darba ņēmēju pārstāvju pilnīga iesaiste visā uzticamības pārbaudes procesā, un tai jāgarantē tiesības attiecīgajā līmenī panākt koplīgumu par uzticamības pārbaudes politiku; uzsver, ka gan valstu darba inspekcijām, gan Eiropas Darba iestādei (*ELA*) ir jāspēj veikt kopīgas pārbaudes visā ķēdē, jābūt gatavām iesniegt sūdzības un jāspēj sniegt atbalstu noteikumu ievērošanai attiecībā uz visiem ES uzņēmumiem un tiem uzņēmumiem, kas vēlas

piekļūt iekšējam tirgum; aicina Komisiju pieprasīt, lai visi ES tirdzniecības partneri ratificētu Starptautiskās Darba organizācijas Konvenciju Nr. 81 (darba inspekcija) un Konvenciju Nr. 129 (darba inspekcija lauksaimniecības nozarē);

32. mudina Komisiju ņemt vērā sociālās ekonomikas uzņēmumu specifiku, kuri pandēmijas laikā ir ļoti svarīgi sabiedrībai, un novērtēt īpašu programmu un finanšu instrumentu izstrādi; aicina Komisiju atjaunināt tās sistēmu kooperatīvu un sociālās ekonomikas uzņēmumu izveidei un attīstībai, kuri pēc savas būtības liek lielāku uzsvaru uz taisnīgiem darba apstākļiem un darba ņēmēju iespēju nodrošināšanu;

33. uzsver, ka efektīva izpilde ir būtiska darba ņēmēju aizsardzībai un sociālo tiesību īstenošanai; pauž nožēlu, ka lielākā daļa dalībvalstu atpaliek savu saistību pret SDO Darba inspekcijas konvenciju izpildē attiecībā uz darba inspektoru skaitu; uzstāj, ka dalībvalstīm ir jāpalielina sava izpildes nodrošināšanas kapacitāte, lai vēlākais līdz 2030. gadam panāktu, ka uz 10 000 nodarbinātām personām ir vismaz viens darba inspektors;

2. ***Sociālais taisnīgums un vienlīdzīgas iespējas***

34. uzsver, ka bērnu nabadzības izskaušana un labbūtības un vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana bērniem ir viena no Eiropas galvenajām prioritātēm; aicina Komisiju un dalībvalstis paātrināt Eiropas Garantijas bērniem pieņemšanu un īstenošanu, lai līdz 2030. gadam panāktu to, ka ikvienam bērnam Eiropas Savienībā ir pilnīga piekļuve kvalitatīvai bezmaksas veselības aprūpei, izglītībai un bērnu aprūpei, viņš dzīvo pienācīgā mājoklī un viņam ir pieejams atbilstošs uzturs; atzīmē, ka šī politika ir jāintegrē ar citiem pasākumiem, kas vērsti uz nabadzību un ģimenes politiku, lai izveidotu precīzus politikas ciklus, kas spētu piedāvāt sociālās integrācijas iespējas bērniem un viņu ģimenēm, tostarp valsts un vietējās stratēģijas bērnu nabadzības apkarošanai, ņemot vērā īpašās problēmas, ar kurām saskaras dažādas bērnu grupas, kam vajadzīga aprūpe, vietējā līmenī;

35. nosoda to, ka dažas valdības pandēmiju izmanto kā ieganstu, lai ierobežotu dažas no darba ņēmēju un sieviešu pamattiesībām; atgādina par neatņemamajām tiesībām uz piekļuvi veselības aprūpei, kā arī par pašnoteikšanās tiesībām attiecībā uz savu ķermeni; tāpēc uzsver, ka ir jāgarantē tiesības uz reproduktīvās veselības aprūpi, kontracepciju un abortu, tostarp pagarinot likumīgo termiņu aborta veikšanai;

36. atzinīgi vērtē Padomes secinājumus par minimālo ienākumu aizsardzības stiprināšanu nolūkā apkarot nabadzību un sociālo atstumtību; aicina Komisiju turpināt pilnveidot šos secinājumus, ierosinot sistēmu minimālo ienākumu shēmām, lai aizsargātu tiesības uz pienācīgu dzīvi un izskaustu nabadzību un risinātu atbilstīguma un seguma jautājumus, tostarp aizsardzības līmeņa nepazemināšanas klauzulu; uzsver, ka uz ikvienu cilvēku Eiropā jāattiecina minimālo ienākumu shēma un ka pensijām jānodrošina ienākumi, kas pārsniedz nabadzības līmeni;

37. aicina dalībvalstis un Komisiju apņemties likvidēt sieviešu un vīriešu darba samaksas atšķirību, kas pašlaik ir 16 %, un no tās izrietošo pensijas atšķirību, nosakot 0 % mērķi, kas sasniedzams līdz 2030. gadam, aizstāvot principu par vienādu atalgojumu par vienādu darbu sievietēm un vīriešiem; aicina Komisiju steidzami ierosināt tiesisko regulējumu par darba samaksas pārredzamību, ko sākotnēji tika solīts izdarīt tās pirmo 100 darba dienu laikā, ietverot ziņojumus par darba samaksas pārredzamību un informāciju par darba samaksas līmeņiem; atkārtoti uzsver, ka ar dzimumu saistītu pensiju atšķirību rada arī neatbilstīgas pensiju shēmas, kurās nav pienācīgi ņemti vērā grūtniecības un dzemdību vai bērna kopšanas atvaļinājuma periodi; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt ilgtermiņa pasākumus, lai samazinātu sieviešu augsto bezdarba līmeni un nodrošinātu sieviešu līdzdalību darba tirgū, nodrošinātu vīriešu un sieviešu vienlīdzīgu līdzdalību un iespējas darba tirgū, kā arī ieviest iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt sieviešu piekļuvi finansējumam, sieviešu uzņēmējdarbību un sieviešu finansiālo neatkarību;

38. aicina Komisiju ieviest konkrētus pasākumus, ko piemēro gan publiskajam, gan privātajam sektoram, pienācīgi ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu īpatnības, piemēram, skaidras kritēriju definīcijas darba vērtības novērtēšanai, dzimumu līdztiesības ziņā neitrālas darba novērtēšanas un klasifikācijas sistēmas, ar dzimumu saistīta atalgojuma revīzijas un ziņojumus, lai garantētu vienādu atalgojumu, darba ņēmēju tiesības pieprasīt pilnīgu informāciju par atalgojumu un tiesības uz kompensāciju, kā arī skaidrus mērķus attiecībā uz uzņēmumu vienlīdzību; turklāt prasa uzlabot tiesu iestāžu pieejamību un ieviest stingrākas procesuālās tiesības, lai apkarotu diskrimināciju darba samaksas jomā; aicina Komisiju drīzumā gaidāmajos tiesību aktos par darba samaksas pārredzamību veicināt sociālo partneru un darba koplīgumu slēgšanas sarunu nozīmi visos līmeņos (valsts, nozaru, vietējā un uzņēmumu līmenī); aicina Komisiju iekļaut stingrus izpildes pasākumus attiecībā uz tiem, kas neievēro noteikumus, piemēram, sodanaudas un sankcijas darba devējiem, kuri pārkāpj tiesības uz samaksas vienlīdzību;

39. aicina dalībvalstis atbloķēt direktīvu par sievietēm valdēs un pieņemt mērķtiecīgu nostāju Padomē, lai novērstu ievērojamo nelīdzsvarotību starp sievietēm un vīriešiem lēmumu pieņemšanā augstākajā līmenī; prasa Komisijai un dalībvalstīm apņemties likvidēt t. s. stikla griestu efektu biržā kotētu uzņēmumu valdēs, nosakot mērķi sasniegt vismaz 40 % sieviešu pārstāvību augstākā līmeņa vadošos amatos;

40. aicina Komisiju izstrādāt Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā laikposmam pēc 2020. gada, kas aptvertu visus *UNCRPD* noteikumus un ietvertu vērienīgus, skaidrus un izmērāmus mērķus, plānotus pasākumus ar skaidriem termiņiem un atvēlētiem resursiem — pasākumus, ko atbalstītu piemērots un pietiekami resursietilpīgs uzraudzības mehānisms ar skaidriem kritērijiem un rādītājiem, uzsverot arī vajadzību panākt preču un pakalpojumu pilnīgu pieejamību, tostarp būvēto vidi, iekļaujošu izglītību un darba tirgu, kā arī mākslīgā intelekta izmantošanu, lai nodrošinātu personu ar invaliditāti pilnīgas līdzdalības iespējas sabiedrībā, kā arī saistības pabeigt ilgtermiņa aprūpes iestāžu deinstitucionalizācijas procesu; aicina dalībvalstis izmantot līdzekļus, kas pieejami no Kohēzijas fonda, ERAF un jo īpaši ESF, nolūkā uzlabot personu ar īpašām vajadzībām, tostarp personu ar invaliditāti, personu ar bērniem un vecāka gadagājuma cilvēku, kuri joprojām saskaras ar sociālās atstumtības problēmu, piekļuvi sabiedriskajām telpām;

41. mudina dzimumperspektīvu iekļaut gaidāmajā 2021. gada stratēģijā par jautājumiem, kas saistīti ar invaliditāti un vienlīdzību, pienācīgu uzmanību pievēršot uzlabotai piekļuvei darba tirgum, izmantojot mērķtiecīgus pasākumus un darbības;

42. atbalsta iekļaujošas un pieejamas izglītības, tostarp platjoslas interneta piekļuves, un profesionālās un digitālās apmācības veicināšanu, tai skaitā neaizsargātām grupām un personām ar invaliditāti, lai ļautu īpaši mazkvalificētiem un gados vecākiem darbiniekiem pārkvalificēties un apgūt jaunas prasmes; atbalsta ES mēroga mācekļa prakses iespēju izveidi; aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt centienus, lai darba tirgū iekļautu vairāk cilvēku ar invaliditāti, novēršot šķēršļus, izmantojot iespējas, ko digitālais darbs sniedz šo personu iekļaušanai, kā arī radot stimulus viņu nodarbinātībai; atgādina, ka saskaņā ar *Eurofound* datiem tikai vienam no trim darbiniekiem ar ierobežojošu hronisku un retu slimību viņu darba vieta ir atbilstīgi pielāgota; aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt darbu, lai veicinātu personu ar invaliditāti un hroniskām slimībām nodarbinātību, paturēšanu darbā un reintegrāciju darba tirgū Eiropā;

43. atzinīgi vērtē jauno ES prasmju programmu; uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt darba ņēmēju apmācības un pārkvalificēšanās pieejamību nozarēs un sektoros, kuros jāveic būtiskas izmaiņas saistībā ar zaļo un digitālo pāreju; uzsver, ka kvalifikācija un sertificētas kompetences sniedz darba ņēmējiem pievienoto vērtību, uzlabojot viņu pozīciju darba tirgū, un var tikt pārnestas, darba tirgum mainoties; aicina ar prasmēm saistīto sabiedrisko politiku vērst uz kvalifikācijas un kompetenču sertifikāciju un apstiprināšanu; uzsver, ka uzņēmumos, kas saņem publiskos līdzekļus darba ņēmēju kvalifikācijas paaugstināšanai, būtu jāizveido uz prasmēm balstītas kompensācijas sistēmas, vienojoties ar darba ņēmēju pārstāvjiem, jo šāda sistēma nodrošinātu atdevi no attiecīgajiem publiskajiem ieguldījumiem; uzsver, ka Eiropas prasmju stratēģijai ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturīgumam ir jānodrošina tiesības uz mūžizglītību visiem un visās jomās;

3. ***Stabilas sociālās drošības sistēmas***

44. norāda, ka pašreizējie ieguldījumi sociālajā infrastruktūrā ES tiek lēsti aptuveni EUR 170 miljardu apmērā gadā un ka Komisija lēš, ka nepieciešamie ieguldījumi ir EUR 192 miljardi, no kuriem veselības un ilgtermiņa aprūpe veido 62 % (cenas ziņā pieejami mājokļi — EUR 57 miljardi; veselības aprūpe — EUR 70 miljardi; ilgtermiņa aprūpe — EUR 50 miljardi; izglītība un mūžizglītība — EUR 15 miljardi); aicina Komisiju un dalībvalstis Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanai veltīt tādu daļu no Atveseļošanas un noturības mehānisma, kas būtu līdzvērtīga ieguldījumiem vides un digitālajās prioritātēs; uzstāj, lai atveseļošanas un noturības mehānisma resursu piešķiršanā tiktu ņemta vērā dzimumu līdztiesība;

45. aicina Komisiju uzraudzīt Eiropas dzimumu līdztiesības stratēģiju 2020.–2025. gadam un aicina dalībvalstis pieņemt valstu dzimumu līdztiesības stratēģijas, pamatojoties uz Eiropas stratēģiju kā nozīmīgu elementu sociālekonomiskajos pasākumos, kas veikti pēc Covid-19 krīzes;

46. turklāt uzsver, ka Komisijai un dalībvalstīm ir jāvāc labāki un saskaņotāki dati par bezpajumtnieku skaitu Eiropā, jo tas ir jebkuras efektīvas sabiedriskās politikas pamats;

47. uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt vispārēju piekļuvi pienācīgiem, drošiem un cenas ziņā pieņemamiem mājokļiem saskaņā ar ANO programmu 2030. gadam, jo īpaši 11. mērķi, un saskaņā ar tām pamattiesībām, kas noteiktas Eiropas Sociālās hartas 16., 30. un 31. pantā un Eiropas sociālo tiesību pīlārā; šajā sakarā aicina visas dalībvalstis ratificēt pārskatīto Eiropas Sociālo hartu; uzsver, ka, lai garantētu un uzlabotu dzīves kvalitāti visiem iedzīvotājiem, ir ļoti svarīgi ieguldīt sociālos, pienācīgos un cenu ziņā pieņemamos mājokļos; aicina Komisiju un dalībvalstis maksimāli palielināt centienus ieguldīt cenas ziņā pieejamos mājokļos, lai apmierinātu iedzīvotāju grupu ar zemiem un vidējiem ienākumiem (trīs apakšējās kvintiles) vajadzības pēc mājokļa, nodrošinot, ka vismaz 30 % no visām jaunuzceltajām mājām ir šīm abām ienākumu grupām pieejams mājoklis, un līdz 2030. gadam izskaust enerģētisko nabadzību, atbalstot mājsaimniecību ar zemiem ienākumiem ieguldījumus energoefektivitātes jomā; aicina dalībvalstis savos atjaunošanas un noturības plānos par prioritāti noteikt renovāciju; mudina Komisiju nākt klajā ar vērienīgu rīcības plānu, lai līdz 2030. gadam pakāpeniski izskaustu bezpajumtniecību, cita starpā īstenojot Eiropas mēroga pieeju "Mājoklis vispirms"; aicina Komisiju ierosināt ES satvaru valstu bezpajumtniecības stratēģijām; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt minimālos standartus pārrobežu un sezonālajiem darba ņēmējiem paredzētam kvalitatīvam mājoklim, kas būtu jānodala no viņu atalgojuma, kā arī nodrošināt pienācīgas iespējas, īrnieku privātumu un rakstiskus īres līgumus, ko izpilda darba inspekcijas, un noteikt standartus šajā sakarā;

48. uzstāj, ka sociālās drošības sistēmai ir jāaptver visi darba ņēmēji un ka viņiem jābūt tiesībām uz bezdarbnieka pabalstu, apmaksātu slimības atvaļinājumu, maternitātes, paternitātes un bērna kopšanas atvaļinājumu, apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem un aizsardzību pret netaisnīgu atlaišanu;

49. pauž bažas par veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības nelīdzsvarotību visā ES, ko ir izraisījusi Covid-19 krīze; atgādina, ka nabadzīgākie iedzīvotāji parasti dzīvo vidēji par 6 gadiem mazāk nekā turīgākie cilvēki un ka personas ar invaliditāti bieži saskaras ar grūtībām piekļuvē veselības aprūpei; uzsver — lai novērstu šo nevienlīdzību veselības jomā, ir jārisina veselības aizsardzības sociālie, ekonomiskie un vides faktori; aicina Komisiju izstrādāt kopīgus veselības uzraudzības rādītājus un metodes, kā arī uzlabot veselības aprūpes sistēmu efektivitāti un pieejamību, lai mazinātu nevienlīdzību, noteiktu jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi, un noteiktu prioritātes un iegūtu lielāku finansējumu; aicina Komisiju analizēt, kā dažādās valstu sociālās labklājības sistēmas apmierina sociālās labklājības vajadzības pašreizējās krīzes laikā, nolūkā noteikt stiprās un vājās puses attiecībā uz pakalpojumu pieejamību un sniegšanu un sociālo aizsardzību, kā arī nodrošināt mehānismu sociālās labklājības sistēmu uzraudzībai un novērtēšanai Eiropā, lai pārbaudītu to noturības pakāpi, kad tās saskaras ar dažādas smaguma pakāpes satricinājumiem, un izpētītu, kādā veidā tās var padarīt noturīgākas un stiprākas, lai varētu stāties pretī turpmākām krīzēm;

50. uzsver, ka visiem ir jābūt nodrošinātai vispārējai piekļuvei uz solidaritāti balstītai atbilstošai valsts izdienas un vecuma pensijai; apzinās dalībvalstu grūtības pensiju sistēmu ilgtspējas stiprināšanā, tomēr uzsver, ka ir svarīgi pensiju sistēmās aizsargāt solidaritāti, stiprinot ieņēmumu pusi; uzsver valsts un fondēto pensiju sistēmu nozīmi, kuras nodrošina pienācīga lieluma pensijas, kas ir virs nabadzības sliekšņa un ļauj pensionāriem saglabāt ierasto dzīves līmeni; uzskata, ka labākais veids, kā nodrošināt ilgtspējīgas, drošas un atbilstīgas pensijas sievietēm un vīriešiem, ir paaugstināt vispārējo nodarbinātības līmeni un nodrošināt kvalitatīvākas darbvietas visās vecuma grupās, uzlabot darba un nodarbinātības apstākļus un veikt nepieciešamos publiskos izdevumus; uzskata, ka pensiju sistēmu reformās cita starpā būtu jākoncentrējas uz faktisko pensionēšanās vecumu un jāatspoguļo darba tirgus tendences, dzimstības rādītāji, veselības un labklājības situācija, darba apstākļi un ekonomiskās slodzes koeficients; uzskata, ka šādās reformās ir jāņem vērā arī situācija, kādā atrodas miljoniem Eiropas darba ņēmēju, īpaši sievietes, jaunieši un pašnodarbinātas personas, ko nelabvēlīgi ietekmē nestabila, nedroša nodarbinātība, piespiedu bezdarba periodi un saīsināts darba laiks; aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā vecāka gadagājuma darba ņēmēju īpašo situāciju darba tirgū un pastiprināt centienus, lai veicinātu aktīvas un veselīgas vecumdienas, cīnoties pret vecāka gadagājuma cilvēku diskrimināciju nodarbinātībā un izstrādājot darba tirgus integrācijas programmas iedzīvotājiem, kas vecāki par 55 gadiem, par galveno prioritāti izvirzot mūžizglītību;

51. pauž bažas par veidu, kā Covid-19 pandēmija ir vēl vairāk palielinājusi vecāka gadagājuma iedzīvotāju neaizsargātību, izolāciju un nabadzības un sociālās atstumtības risku; uzsver, ka pandēmija ir pierādījusi nepieciešamību pēc ES modeļa, kas veicinātu un aizsargātu vecāka gadagājuma cilvēku cieņu un pamattiesības; aicina Komisiju nākt klajā ar

plānu, lai nodrošinātu cilvēku, tostarp vecāka gadagājuma cilvēku, garīgo veselību, cieņu un labbūtību, atbalstot pienācīgas kvalitātes veselības aprūpes un aprūpes pakalpojumus, investējot kopienā balstītos pakalpojumos, veselības aizsardzības un veicināšanas pasākumos, sociālajā aizsardzībā un pienācīgos un cenas ziņā pieņemamos mājokļus un infrastruktūrā, kā arī atbalstot sociālās ekonomikas projektus, tostarp komūnas un sadarbības mājokļus, veselības un labklājības programmas, pieaugušo dienas aprūpi un ilgtermiņa aprūpi, un aizsargājot aprūpētāju nozīmi un darba apstākļus, arī veicinot paaudžu solidaritāti; aicina dalībvalstis nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai, cenas ziņas pieejamai, profilaktiskai un ārstnieciskai veselības aprūpei, kā noteikts Eiropas sociālo tiesību pīlārā, tostarp medicīnas un aprūpes pakalpojumiem un iestādēm, kas nav diskriminējošas vecuma dēļ;

52. atzinīgi vērtē neseno Komisijas ziņojumu par demogrāfisko pārmaiņu ietekmi uz dažādām sabiedrības grupām un uz Eiropā neproporcionāli skartajām teritorijām un reģioniem; aicina Komisiju un dalībvalstis vairāk izmantot ERAF rīcībā esošos līdzekļus, lai uzlabotu transporta un telekomunikāciju infrastruktūru teritorijās ar augstu iedzīvotāju novecošanās rādītāju, kā arī galvenokārt lauku apvidos un teritorijās, kas cieš no iedzīvotāju skaita samazināšanās;

4. ***Taisnīga mobilitāte***

53. aicina Komisiju pārskatīt Pagaidu darba aģentūru (PDA) direktīvu, lai izstrādātu tiesisko regulējumu, kas nodrošinātu pienācīgus darba apstākļus un vienlīdzīgu attieksmi ES iekšējiem sezonas darbiniekiem un mobilajiem darba ņēmējiem, kuri noslēguši terminētu darba līgumu ar pagaidu darba aģentūrām vai cita veida darba tirgus starpniekiem, tostarp darbā pieņemšanas aģentūrām; aicina dalībvalstis stiprināt izpildi un apkarot pagaidu darba aģentūru ļaunprātīgu praksi; uzsver, ka šajā tiesiskajā regulējumā būtu jāiekļauj: tādu vienotajā tirgū darbojošos darba tirgus starpnieku aizliegšana, kuri neatbilst PDA direktīvas noteikumiem, garantēta minimālā darba samaksa saskaņā ar koplīgumu vai tiesību aktiem, garantēts minimālais stundu skaits nedēļā/mēnesī, ko darba devējs nevienā pozīcijā nedrīkst atskaitīt no minimālās darba samaksas vai algas, kura noteikta koplīgumā, atskaitīšanas no algas aizliegums nepilna darba laika līguma gadījumā, garantēta vienlīdzīga attieksme pret jebkuru personu, kura attiecīgajā dalībvalstī ir aizsargāta kā tajā pašā uzņēmumā/nozarē strādājošs darba ņēmējs, prasība visām pagaidu darba aģentūrām, kas darbojas iekšējā tirgū, tikt iekļautām Eiropas līmeņa reģistrā, saņemt atļauju darbībai vienotajā tirgū, sankcijas uzņēmumiem, kas piekopj krāpniecisku praksi un cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā un piekļuve informācijai par darba līgumiem un darba tiesībām darba ņēmējam saprotamā valodā; aicina Komisiju un dalībvalstis izbeigt tiešos maksājumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku saņēmējiem, kuri neievēro valsts un Eiropas darba tiesības, SDO konvencijas un piemērojamos darba koplīgumus;

54. uzsver, ka darba ņēmēju pārvietošanās brīvība ES ir pamatbrīvība un neatņemama iekšējā tirgus panākumu sastāvdaļa; uzsver, ka pakalpojumu brīvai apritei būtu jānotiek, ievērojot darba ņēmēju tiesības un sociālās tiesības; uzskata, ka pakalpojumu brīva aprite ir cieši saistīta ar darba ņēmēju, kuri sniedz attiecīgos pakalpojumus, brīvu un taisnīgu mobilitāti un ka noteikumu par darba nosacījumu ievērošana un mobilu darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzība sniedz ieguvumus iekšējam tirgum; norāda, ka pastāv pelēkās zonas un juridiskās nepilnības, jo daži darba ņēmēji šo brīvību izmanto nedrošos apstākļos un bieži vien ar krāpniecisku darbā pieņemšanas aģentūru un darba tirgus starpnieku starpniecību; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pienācīgus darba apstākļus un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem mobilajiem darba ņēmējiem ES;

55. aicina izstrādāt ES pieeju, lai izbeigtu darbaspēka izmaksu konkurenci un palielinātu augšupēju sociālo konverģenci visiem; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt taisnīgus un pienācīgus darba apstākļus mobilajiem, pārrobežu un sezonālajiem darba ņēmējiem ES un nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi nodarbinātībai un iespējām citās dalībvalstīs, kā arī vienlīdzīgu sociālās aizsardzības līmeni, kā noteikts LESD 45. panta 2. punktā; aicina ņemt vērā arī praksi attiecībā uz norīkotajiem darba ņēmējiem; mudina dalībvalstis garantēt pienācīgu sociālās nodrošināšanas koordināciju, tostarp pārskatot Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ([18]), un stiprināt tiesību pārnesamību; aicina turpināt sociālā nodrošinājuma sistēmu digitalizācijas veicināšanu; aicina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt visu iesaistīto darba ņēmēju aizsardzību uzņēmumu nodošanas gadījumos un izvērtēt nepieciešamību pārskatīt direktīvu par uzņēmumu nodošanu;

([18]) OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.

56. uzsver, ka prakse dibināt filiāles vai veidot apakšuzņēmēju ķēdes ar mērķi samazināt sociālās drošības iemaksas un izvairīties no darba devēja saistībām, praksē neradot reālu sociālās apdrošināšanas segumu, kaitē gan darba ņēmēju aizsardzībai, gan sociālās drošības sistēmu ilgtspējai un ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāpievēršas šīs problēmas risināšanai; aicina Komisiju un dalībvalstis nolūkā panākt taisnīgumu iekšējā tirgū veikt likumdošanas pasākumus, lai izbeigtu ļaunprātīgu apakšuzņēmuma līgumu slēgšanu, kā arī nodrošināt vispārēju solidāru atbildību visā apakšlīgumu ķēdē ar mērķi aizsargāt darba ņēmēju tiesības un viņu prasības attiecībā uz tādiem jautājumiem kā darba samaksas kavēšana, sociālo iemaksu nemaksāšana, bankrots, pazušana un "pastkastīšu apakšuzņēmēji", kas nemaksā, kā noteikts;

57. aicina Komisiju stingri izpildīt spēkā esošās ES publiskā iepirkuma direktīvas sociālo klauzulu un izskatīt nepieciešamību pārskatīt šo direktīvu, lai stiprinātu sociālās klauzulas publiskā iepirkuma līgumos, pieprasot uzņēmējiem un apakšuzņēmējiem pilnībā ievērot darba ņēmēju tiesības uz koplīgumu slēgšanas sarunām, kā arī noteikt nosacījumus, lai pilnībā īstenotu piemērojamos nozaru koplīgumus un tajos aprakstītos darba apstākļus, vienlaikus ievērojot valstu darba tirgus tradīcijas un modeļus; prasa, lai šī pārskatīšana atbrīvotu visus sociālos un labklājības pakalpojumus no iepirkuma saistībām un izveidotu Eiropas izslēgšanas mehānismu, kas ļautu izslēgt primāros līgumslēdzējus un apakšuzņēmējus, kuri atkārtoti iesaistās negodīgā konkurencē un krāpšanā nodokļu jomā; aicina dalībvalstis nodrošināt atbilstību, pārbaudi un izpildi;

58. pauž bažas par lielo nodokļu ieņēmumu apjomu, kas zaudēts liela mēroga nodokļu apiešanas dēļ; aicina Padomi paātrināt sarunas par tiesību aktiem attiecībā uz publiskiem pārskatiem par atsevišķām valstīm un kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi, kā arī pārskatīt kritērijus gan Rīcības kodeksa jautājumu grupai (uzņēmējdarbības nodokļi), gan ES sarakstam, kurā iekļautas jurisdikcijas, kas nesadarbojas;

59. atzinīgi vērtē Eiropas Darba iestādes (EDI) izveidi; prasa nodrošināt, lai EDI būtu pilnībā darboties spējīga, cik drīz vien iespējams; aicina to pastāvīgi apmainīties ar informāciju par labāko praksi ar attiecīgajām dalībvalstu darba iestādēm un veikt pagaidu pārbaudes; uzsver — lai EDI varētu efektīvi apkarot nelegālo praksi un darba ņēmēju ekspluatāciju un ļaunprātīgu izmantošanu, tai vajadzētu būt nodrošinātai iespējai veikt kontroli un piemērot sodus uzņēmumiem, kas neievēro attiecīgos noteikumus; uzsver, ka ir arī jāpaplašina iestādes pilnvaras, kas attiecas uz tādiem ES tiesību aktiem kā, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/104/EK ([19]), 2014/36/ES ([20]) un 2009/52/EK ([21]), kā arī attiecīgie tiesību akti par darba drošību un veselību; uzskata, ka EDI un valstu inspekcijām ir jāveic kopīgas vai saskaņotas pārbaudes gadījumos, kad valsts sociālie partneri ir vērsuši tās uzmanību uz ļaunprātīgas izmantošanas gadījumiem; tādēļ mudina Komisiju iekļaut šos aspektus EDI 2024. gadam paredzēto pilnvaru novērtējumā un iesaistīt ieinteresētās personas, kurām ir plašas zināšanas par dažādiem darba tirgus modeļiem, EDI darbā un novērtējumos; turklāt uzskata, ka EDI pārvaldībai būtu jānotiek saskaņā ar tādu pašu trīspusēju struktūru kā citām aģentūrām un tādējādi jāļauj palielināt sociālo partneru pārstāvību, tostarp balsstiesības, valdē;

60. aicina Komisiju pēc pienācīga ietekmes novērtējuma iesniegt priekšlikumu par digitālo ES sociālā nodrošinājuma numuru, kā tā paziņoja 2018. gadā, lai veicinātu un aizsargātu darba ņēmēju mobilitāti, kam arī būtu potenciāls izveidot kontroles mehānismu gan privātpersonām, gan attiecīgajām iestādēm, gādājot, ka darba ņēmēji tiek nodrošināti un sociālā drošība tiek apmaksāta saskaņā ar pienākumiem, piemēram, personīgo darba karti, un ka ES noteikumi par darbaspēka mobilitāti un sociālā nodrošinājuma koordinēšanu tiek īstenoti taisnīgi un efektīvi; turklāt uzskata, ka darba ņēmējiem, viņu pārstāvjiem un inspekcijām jābūt atjauninātai piekļuvei informācijai par to darba devējiem un savām tiesībām uz atalgojumu, kā arī darba un sociālajām tiesībām saskaņā ar nozaru koplīgumu vai valsts tiesību aktiem, kad tie ir piemērojami, un saskaņā ar datu aizsardzības kritērijiem;

61. aicina Komisiju izpētīt iespējas ļaut trešo valstu darba ņēmējiem saņemt darba atļaujas ES ar nosacījumu, ka visi valsts un ES darba tiesību aizsardzības pasākumi efektīvi nodrošina aizsardzību un pienācīgus darba apstākļus arī trešo valstu valstspiederīgajiem un ka tas neradīs traucējumus darba tirgū; prasa Komisijai veikt plašu izmeklēšanu par

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/104/EK (2008. gada 19. novembris) par pagaidu darba aģentūrām (OV L 327, 5.12.2008., 9. lpp.).

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/36/ES (2014. gada 26. februāris) par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā (OV L 94, 28.3.2014., 375. lpp.).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/52/EK (2009. gada 18. jūnijs), ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi (OV L 168, 30.6.2009., 24. lpp.).

tendencēm, kas raksturo norīkoto trešo valstu valstspiederīgo darba apstākļus, un uzsver vajadzību pēc iespējamiem politiskiem pasākumiem ES vai valstu līmenī, pamatojoties uz izmeklēšanas rezultātiem; pauž dziļas bažas par pašlaik vērojamo tendenci palielināties trešo valstu valstspiederīgo īpatsvaram nozarēs, kas ir pazīstamas ar nestabiliem darba apstākļiem un ļaunprātīgas izmantošanas gadījumiem; uzsver, ka trešo valstu valstspiederīgie bieži vien ir neaizsargātāki pret ekspluatāciju un tādēļ viņiem vajadzīga aizsardzība; uzsver, ka tas ietver ļaunprātīgu rīcību, piemēram, fiktīvu norīkošanu darbā, fiktīvu pašnodarbinātību, krāpnieciskus apakšlīgumus un darbā pieņemšanas aģentūras, pastkastīšu uzņēmumus un nedeklarētu darbu; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt atbilstību piemērojamiem tiesību aktiem un noteikumiem par nodarbinātības nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, lai novērstu pārkāpumus, un aicina dalībvalstis īstenot Direktīvas 2009/52/EK aizsardzības elementus, nodrošinot pieejamus un efektīvus sūdzību mehānismus, kas ļautu efektīvi pieprasīt pienākošās algas un sociālās apdrošināšanas iemaksas;

o

o o

62. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0372

Ilgtspējīga korporatīvā pārvaldība

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību (2020/2137(INI))

(2021/C 445/12)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā ANO 2011. gada vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām (*UNGP*) ([1]),

— ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus ([2]),

— ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Pamatnostādnes daudznacionāliem uzņēmumiem ([3]),

— ņemot vērā ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas atbildīgai uzņēmējdarbībai ([4]) un atbildīgai uzņēmējdarbībai institucionāliem investoriem ([5]),

— ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku ([6]),

— ņemot vērā Parīzes nolīgumu, ko pieņēma 2015. gada 12. decembrī ([7]),

— ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) 2018. gada īpašo ziņojumu par globālo sasilšanu 1,5° C apmērā ([8]),

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 4. marta regulai, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts) (COM(2020)0080),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regulu (ES) Nr. 517/2014 par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 842/2006 ([9]),

— ņemot vērā ES rīcības plānu — ilgtspējīgas izaugsmes finansēšana (COM(2018)0097),

— ņemot vērā Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Pielāgoto Komisijas darba programmu 2020. gadam (COM(2020)0440),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīvu 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK ([10]) (Grāmatvedības direktīva),

---

([1]) https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf
([2]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/
([3]) http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/
([4]) https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm
([5]) https://mneguidelines.oecd.org/RBC-for-Institutional-Investors.pdf
([6]) https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/—ed_emp/—emp_ent/—multi/documents/publication/wcms_094386.pdf
([7]) https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf
([8]) https://www.ipcc.ch/2018/10/08/summary-for-policymakers-of-ipcc-special-report-on-global-warming-of-1-5c-approved-by-governments/
([9]) OV L 150, 20.5.2014., 195. lpp.
([10]) OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra Direktīvu 2014/95/ES, ar ko groza Direktīvu 2013/34/ES attiecībā uz noteiktu lielu uzņēmumu un grupu nefinanšu un daudzveidības informācijas atklāšanu ([11]) (direktīva par nefinanšu informācijas atklāšanu, *NFRD*),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Direktīvu (ES) 2016/943 par zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu ([12]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 17. maija Direktīvu (ES) 2017/828, ar ko groza Direktīvu 2007/36/EK attiecībā uz akcionāru ilgtermiņa iesaistīšanas veicināšanu ([13]) (Akcionāru tiesību direktīva),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 23. oktobra Direktīvu (ES) 2019/1937 par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem ([14]),

— Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regula (ES) 2019/2088 par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē ([15]) (Informācijas atklāšanas regula),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 18. jūnija Regulu (ES) 2020/852 par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar kuru groza Regulu (ES) 2019/2088 ([16]) (Taksonomijas regula),

— ņemot vērā Komisijas pamatnostādnes par nefinanšu pārskatu sniegšanu (nefinanšu informācijas ziņošanas metodika) ([17]) un Komisijas pamatnostādnes par nefinanšu pārskatu sniegšanu — papildinājums ziņošanai par informāciju, kas saistīta ar klimatu ([18]),

— ņemot vērā Augsta līmeņa foruma kapitāla tirgu savienības jomā galīgo ziņojumu "Jauns redzējums attiecībā uz Eiropas kapitāla tirgiem" ([19]),

— ņemot vērā Komisijai 2020. gada jūlijā sagatavoto pētījumu par direktoru pienākumiem un ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību,

— ņemot vērā ANO 2008. gada koncepciju par uzņēmumiem un cilvēktiesībām: "aizsargāt, respektēt un piedāvāt tiesiskās aizsardzības līdzekļus" ([20]),

— ņemot vērā Komisijai 2020. gada maijā sagatavoto pētījumu "*Improving financial security in the context of the Environmental Liability Directive*" (Finansiālās drošības uzlabošana saistībā ar direktīvu par atbildību vides jomā) ([21]),

— ņemot vērā Oslo globālā līmeņa principus par pienākumu samazināt klimata pārmaiņas ([22]),

— ņemot vērā Klimatiskās finanšu informācijas izpaušanas darba grupas 2017. gada jūnija ieteikumus,

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu (A9-0240/2020),

([11]) OV L 330, 15.11.2014., 1. lpp.
([12]) OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp.
([13]) OV L 132, 20.5.2017., 1. lpp.
([14]) OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp.
([15]) OV L 317, 9.12.2019., 1. lpp.
([16]) OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.
([17]) OV C 215, 5.7.2017., 1. lpp.
([18]) OV C 209, 20.6.2019., 1. lpp.
([19]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/growth_and_investment/documents/200610-cmu-high-level-forum-final-report_en.pdf
([20]) http://www.undocs.org/A/HRC/8/5
([21]) https://ec.europa.eu/environment/legal/liability/pdf/Final_report.pdf
([22]) https://climateprinciplesforenterprises.files.wordpress.com/2017/12/osloprincipleswebpdf.pdf

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

A. tā kā Eiropas Savienība ir dibināta uz vērtībām, kuras noteiktas Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā, un tā kā tās vides politika ir balstīta uz piesardzības principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. panta 2. punktā;

B. tā kā korporatīvā kontekstā ilgtspējīga pieeja nozīmē, ka uzņēmumi pienācīgi ņem vērā sabiedrības un vides problēmjautājumus, piemēram, darbinieku tiesības un planētas iespējas, lai risinātu vislielākos riskus, kurus rada šo uzņēmumu darbības;

C. tā kā daudzās starptautiskās iniciatīvas, kas veicina ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību, ir tikai brīvprātīgi ieteikuma tiesību instrumenti un lielākoties bijušas neefektīvas uzņēmumu attieksmes izmainīšanā pret ilgtspēju; tā kā Komisijai sagatavotajā pētījumā par direktoru pienākumiem un ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību saskaņā ar rīcības plānu ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai ir uzsvērts, ka būtu lietderīgi precizēt direktoru pienākumus attiecībā pret ilgtspēju un ilgtermiņa apsvērumiem; uzsver ar īstermiņa pieeju saistītās problēmas un atgādina, ka uzņēmumiem ir jāintegrē ilgtermiņa intereses, lai ES spētu virzīties uz savu ilgtspējas saistību izpildi; tā kā pētījumā ir skaidri norādīts, ka šajā saistībā ir nepieciešams pieņemt ES tiesību aktus;

D. tā kā iepriekšējā sasaukuma laikā ES uzsāka vairākas iniciatīvas, lai veicinātu finanšu un saimnieciskās darbības pārredzamību un ilgtermiņa redzējumu, piemēram, Akcionāru tiesību direktīvu, rīcības plānu ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai, Informācijas atklāšanas regulu un Taksonomijas regulu; tā kā šī tendence cita starpā sākās ar direktīvas par nefinanšu informācijas atklāšanu (*NFRD*) pieņemšanu; tā kā nefinanšu informācijas atklāšana ir nepieciešama, lai novērtētu, uzraudzītu un pārvaldītu uzņēmumu rezultātus un to ilgtermiņa ietekmi uz sabiedrību un vidi;

E. tā kā *NFRD* ir savstarpēji saistīta ar ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību un ir ievērojama virzība attiecībā uz nefinanšu informācijas atklāšanas veicināšanu ES; tā kā tajā joprojām ir nopietnas nepilnības, kas ir jārisina, lai šī direktīva būtu investoriem un ieinteresētajām personām lietderīgāka;

F. tā kā saskaņā ar Eiropas zaļo kursu uzņēmumiem un finanšu iestādēm ir aktīvāk jāatklāj klimata un vides dati, lai investori būtu pilnībā informēti par savu ieguldījumu ilgtspēju; tā kā Komisija ir šajā nolūkā apņēmusies pārskatīt *NFRD*; tā kā saskaņā ar Pielāgoto darba programmu 2020. gadam Komisija 2021. gada pirmajā trimestrī plāno nākt klajā ar priekšlikumu pārskatīt *NFRD*;

G. tā kā ieinteresētās personas bieži ir paudušas viedokli, ka nefinanšu informācija, ko uzņēmumi sniedz saskaņā ar *NFRD*, ir nepietiekama, neuzticama un nav salīdzināma; tā kā personas, kuru uzdevums ir sagatavot šo informāciju, ir norādījušas, ka tām nav skaidrs, kāds ir brīvprātīgās informācijas atklāšanas satvara apjoms, un ir pieprasījušas juridisku precizējumu un standartizāciju; tā kā ir nepieciešams atklāt pilnīgāku un uzticamāku informāciju, lai samazinātu jebkādu iespējamu negatīvu ietekmi uz klimatu, vidi un sabiedrību; tā kā nefinanšu informācijas atklāšanas uzlabošana varētu palielināt uzņēmumu pārskatatbildību un uzticēšanos šiem uzņēmumiem; tā kā uzlabojumi nedrīkstētu radīt negodīgus konkurences apstākļus; tā kā šajā nolūkā informācijas atklāšanas pienākumos būtu jāņem vērā administratīvās izmaksas, un tiem vajadzētu būt samērīgiem ar uzņēmuma lielumu un atbilstīgiem citiem tiesību aktiem, kas piemērojami darījumdarbībai, piemēram, komercnoslēpumu glabāšanas ievērošana un trauksmes cēlēju aizsardzība;

H. tā kā Komisijai sagatavotajā pētījumā par direktoru pienākumiem un ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību ir atklāta biržā kotētu uzņēmumu pieaugoša tendence Eiropas Savienībā koncentrēt uzmanību uz savu akcionāru īstermiņa interesēm; tā kā pētījumā ir ierosināti vairāki ES līmeņa likumdošanas varianti, kas ievērojami uzlabotu korporatīvo ilgtspēju; tā kā ir jāpieņem Eiropas uzņēmumiem paredzēts tiesiskais regulējums, vienlaikus pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu un novēršot pārmērīgu administratīvo slogu šiem Eiropas uzņēmumiem; tā kā šim regulējumam ir jānodrošina atbilstība iekšējam tirgum un ir jāuzlabo juridiskā noteiktība tajā, turklāt tas nedrīkst radīt konkurencei nelabvēlīgus apstākļus;

I. tā kā ilgtspējas pieeja korporatīvajai pārvaldībai ietver gan cilvēktiesības, gan vides aizsardzību; tā kā juridiska prasība atklāt informāciju saistībā ar vides, sociālajiem un darbinieku jautājumiem un cilvēktiesībām, kukuļošanu un korupciju būtu jāuzskata par "korporatīvās atbildības" aspektu, kā noteikts ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību vadošajos principos;

J. tā kā Parīzes nolīguma mērķis ir noturēt planētas vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties ierobežot temperatūras kāpumu līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni;

K. tā kā augošā globālā konkurence par piekļuvi dabas resursiem bieži izraisa neilgtspējīgu dabiskās un cilvēka radītās vides korporatīvo ekspluatāciju;

L. tā kā korporatīvajai pārvaldībai ir jāuzņemas būtiska loma, lai izpildītu ES apņemšanos īstenot ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus un Parīzes nolīgumu;

M. tā kā klimata pārmaiņas nopietni apdraud nodrošinātību ar pārtiku, proti, pārtikas pieejamību, piekļūstamību un izmantošanu, kā arī pārtikas sistēmu stabilitāti; tā kā lauksaimniecībā strādājošās sievietes, kas pašreiz nodrošina 45–80 % no visas pārtikas produkcijas jaunattīstības valstīs, tiek nesamērīgi pakļautas klimata pārmaiņu un vides degradācijas ietekmei;

N. tā kā Orhūsas konvencijā sabiedrībai un apvienībām ir noteiktas vairākas vides jomas tiesības, tostarp tiesības piekļūt ar vidi saistītai informācijai, tiesības piedalīties vides lēmumu pieņemšanā un iespēja vērsties tiesā;

O. tā kā ANO Orhūsas konvencijas Atbilstības komiteja 2017. gadā atzina, ka ES pārkāpj Orhūsas konvenciju, liedzot sabiedrības locekļiem apstrīdēt ES iestāžu lēmumus ES tiesās;

P. tā kā Komisija 2019.–2024. gadam ir paaugstinājusi ambīcijas, izklāstot programmu Eiropas zaļais kurss, kurā noteikts, ka Eiropai ir jāvada pārkārtošanās uz veselīgu planētu,

Q. tā kā uzņēmumu direktoriem ir juridisks un likumīgs pienākums rīkoties sava uzņēmuma interesēs; tā kā šis pienākums dažādās jurisdikcijās tiek interpretēts dažādos veidos un tā kā uzņēmuma intereses nereti tiek vienādotas ar akcionāru interesēm; tā kā uzņēmuma interesēm būtu jāietver arī attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp darbinieku un plašākas sabiedrības, intereses; tā kā šā pienākuma šaura interpretācija, koncentrējot uzmanību uz peļņas īstermiņa maksimizāciju, kaitē uzņēmuma ilgtermiņa rezultātiem un ilgtspējai un tādējādi arī tās akcionāru ilgtermiņa interesēm;

R. tā kā ES tiesību aktu par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību konsekvence būtu jāpanāk, nosakot konkrētus pienākumus to darīt un paredzot attiecīgus stimulus, nevis tikai prasot atklāt informāciju; tā kā tādēļ ir vajadzīga papildu sistēma, ar ko nosaka uzņēmumu valžu pienākumus attiecībā uz ilgtspēju,

S. tā kā, lai Eiropas Savienībā panāktu korporatīvās pārvaldības lielāku ilgtspēju, pārredzamību un pārskatatbildību, Komisijai papildus priekšlikumiem pārskatīt *NFRD* būtu jāievieš jauni tiesību akti par pienācīgu rūpību un direktoru pienākumiem; tā kā, ja pienācīgas rūpības pienākumus un direktoru pienākumus plāno ietvert vienā tiesību aktā, tie būtu skaidri jānošķir divās atšķirīgās daļās; tā kā šīs saistības un pienākumi ir papildinoši, bet nav savstarpēji aizstājami un nav arī cits citam pakārtojami,

Nefinanšu informācijas atklāšanas pienākumi

1. aicina Komisiju, ierosinot jaunu rīcību uzņēmējdarbības tiesību un korporatīvās pārvaldības jomā, panākt atbilstīgu līdzsvaru, no vienas puses, starp nepieciešamību atvieglot īstermiņa spiedienu uz uzņēmumu direktoriem un veicināt ilgtspējas problēmjautājumu integrēšanu uzņēmumu lēmumu pieņemšanā un, no otras puses, nepieciešamību pēc pietiekama elastīguma, vienlaikus nodrošinot saskaņošanu; uzsver, ka ir svarīgi stiprināt direktoru lomu uzņēmumu ilgtermiņa interešu virzīšanā turpmākas ES līmeņa rīcības kontekstā un uzņēmumu pārvaldības struktūrās radīt kultūru, kas ņem vērā ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību un to īsteno;

2. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos pārskatīt *NFRD*; uzsver, ka šādai pārskatīšanai būtu pilnībā jāatbilst prasībām, kas noteiktas Informācijas atklāšanas regulā un Taksonomijas regulā; aicina Komisiju ņemt vērā šajā rezolūcijā iekļautos ieteikumus;

3. atkārto savu aicinājumu paplašināt *NFRD* darbības jomu, lai aptvertu visus biržā kotētos un nekotētos lielos uzņēmumus, kas veic darījumdarbību Savienības teritorijā, kā noteikts Grāmatvedības direktīvas 3. panta 4. punktā; uzsver, ka, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, nefinanšu informācijas atklāšanas prasības ir jāpiemēro arī ārpussavienības uzņēmumiem, kas darbojas ES tirgū; aicina Komisiju konstatēt augsta riska saimnieciskās darbības nozares ar būtisku ietekmi uz ilgtspējas jautājumiem, kas varētu pamatot mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) šajās nozarēs iekļaušanu *NFRD* darbības jomā; šajā saistībā uzskata, ka Komisijai būtu jāizmanto ārējas neatkarīgas zināšanas, lai sagatavotu indikatīvu, neizsmeļošu un regulāri atjauninātu sarakstu ar konflikta un augsta riska jomām, kā arī lai izstrādātu īpašus norādījumus MVU; jo īpaši uzskata, ka būtu jāpievēršas tieši tādiem ieguldījumiem un nozarēm, kas bieži ir saistīti ar nelikumīgu darījumdarbību, piemēram, noziedzību vides jomā, savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgu tirdzniecību, korupciju vai finanšu noziegumiem; uzsver, ka *NFRD* pārskatīšana ir nepieciešama arī, lai finanšu tirgus dalībniekiem darītu pieejamus attiecīgos datus un viņi spētu pildīt Informācijas atklāšanas regulā noteiktos pienākumus;

4. uzsver, ka ilgtspējīga korporatīvā pārvaldība ir svarīgs pīlārs, kas ļauj ES izveidot gan noturīgu, gan ilgtspējīgu ekonomiku, nostiprināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, lai saglabātu un veicinātu ES uzņēmumu starptautisko konkurētspēju un aizsargātu ES darba ņēmējus un uzņēmumus pret negodīgu konkurenci ar trešām valstīm, un tāpēc tā var labvēlīgi ietekmēt ES tirdzniecības un ieguldījumu politiku, ja tā ir pienācīgi izstrādāta un ir samērīga;

5. norāda, ka Covid-19 pandēmija ir atklājusi globālo piegādes ķēžu neaizsargātību un ir parādījusi, ka ar brīvprātīgiem noteikumiem vien nepietiek, kā tas bija vērojams, piemēram, gatavo apģērbu ražošanas nozarē, kur krīzes laikā ražošana tika pārtraukta, radot negatīvas sekas visā piegādes ķēdē; konstatē, ka uzņēmumi, kuriem ir labāk noteikti vides, sociālā un pārvaldības prakse un riska mazināšanas procesi, krīzi pārvar labāk; atzīst, ka ESAO ir paziņojusi ([23]), ka uzņēmumi, kas savlaicīgi veic piesardzības pasākumus, ar kuriem novērš ar Covid-19 saistīto krīzi tā, lai mazinātu tās nelabvēlīgo ietekmi uz darba ņēmējiem un piegādes ķēdēm, visticamāk, izveidos ilgtermiņa vērtību un gūs noturību, uzlabojot savu īstermiņa izdzīvotspēju un savas atveseļošanās izredzes vidējā termiņā un ilgtermiņā;

6. norāda, ka Taksonomijas regulā ir noteikti vairāki vides mērķi, proti, attiecībā uz klimata pārmaiņām, ūdens un jūras resursu izmantošanu un aizsardzību, pārkārtošanos uz aprites ekonomiku, piesārņojuma novēršanu un kontroli un biodaudzveidību un ekosistēmām; uzskata, ka vides jautājumu jēdziens *NFRD* būtu jāinterpretē saskaņā ar Taksonomijas regulu un ka tam būtu jāietver visi piesārņojuma veidi; aicina Komisiju ņemt vērā Klimatiskās finanšu informācijas izpaušanas darba grupas ieteikumus un sekmēt inovatīvu uzskaites paņēmienu izstrādi, kuri atspoguļo ekosistēmu vērtību; uzskata, ka tikpat svarīgi ir precīzi noteikt citus ilgtspējas jautājumus, uz kuriem attiecas *NFRD*, piemēram, sociālos un ar darbiniekiem saistītos jautājumus, cilvēktiesību ievērošanu un korupcijas un kukuļošanas apkarošanu; uzskata, ka ar darbiniekiem saistītie jautājumi varētu ietvert informācijas atklāšanu par uzņēmumu atalgojuma politiku, kas varētu ietvert algu informāciju dalījumā pa decilēm un vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības;

7. uzskata, ka ilgtspējīga korporatīvā pārvaldība ir būtiska uzņēmumu ilgtermiņa virzībai nolūkā savas darbības pielāgot ES vispārējo vides mērķu sasniegšanai, kā noteikts Eiropas zaļajā kursā, kā arī ES saistībām samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, virzoties uz 2050. gada klimatneitralitātes mērķi; uzsver, ka šā mērķa sasniegšanā būtu jāiesaistās visām nozarēm;

([23]) http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/covid-19-and-responsible-business-conduct-02150b06/#:~:text=A%20responsible%20business%20conduct%20(RBC,both%20government%20and%20business%20response

8. uzskata, ka būtiskuma definīcijai būtu jāattiecas uz jebkādu nozīmīgu vides un cilvēktiesību ietekmi, kā arī pārvaldības ietekmi uz sabiedrību kopumā, skatoties plašāk, nevis tikai uz vērtības veidošanu un jautājumiem, kas saistīti vienīgi ar uzņēmumu finanšu rādītājiem; aicina šo definīciju pārskatīt saskaņā ar divkāršā būtiskuma principu, kas ietverts *NFRD* un plašāk skaidrots Komisijas pamatnostādnēs par klimatiskās informācijas atklāšanu; uzskata, ka būtiskums būtu jānovērtē procesā, kurā ir iesaistītas attiecīgās ieinteresētās personas;

9. konstatē, ka *NFRD* nodrošina uzņēmumiem, uz kuriem attiecas tās darbības joma, ievērojamu rīcības brīvību atklāt attiecīgo informāciju tādā veidā, kādu tie uzskata par vislietderīgāko; norāda, ka uzņēmumi pašreiz pēc saviem ieskatiem var balstīties uz vairākiem atšķirīgiem regulējumiem; konstatē, ka uzņēmumi joprojām nav pārliecināti, kā tie varētu optimāli pildīt savus informācijas atklāšanas pienākumus; uzskata, ka ir jāizstrādā vispusīgs ES regulējums, pienācīgi ņemot vērā proporcionalitātes principu, lai aptvertu visus ilgtspējas jautājumus, kuri ir būtiski vispusīgai nefinanšu informācijas atklāšanai; šajā saistībā uzsver, ka ES tiesiskajam regulējumam būtu jānodrošina, ka informācijas atklāšana ir skaidra, līdzsvarota, saprotama, salīdzināma starp vienas nozares uzņēmumiem, pārbaudāma un objektīva un ietver noteiktā termiņā sasniedzamus ilgtspējas mērķrādītājus; uzsver, ka šim regulējumam būtu jāietver arī obligāti standarti — gan vispārēji, gan attiecināmi uz konkrētu nozari; šajā saistībā atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos atbalstīt ES nefinanšu informācijas atklāšanas standartu izstrādes procesu; uzsver, ka *NFRD* pārskatīšanā būtu jānosaka konkrēti obligāti informācijas atklāšanas pienākumi un standarti, pienācīgi iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas, piemēram, pilsonisko sabiedrību, vides aizsardzības organizācijas un sociālos partnerus;

10. uzskata, ka nefinanšu pārskati būtu jāiekļauj gada vadības ziņojumā, lai uzņēmumiem neradītu papildu slogus; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos Kapitāla tirgu savienības rīcības plānā (COM(2020)0590) līdz 2021. gada trešajam ceturksnim ierosināt tiesību akta priekšlikumu par publiski pieejamu, ES mēroga tiešsaistes digitālo platformu, kas nodrošina bezmaksas piekļuvi gan uzņēmumu atklātajai finanšu, gan nefinanšu informācijai; uzskata, ka šai platformai būtu lietotājiem jāsniedz iespēja salīdzināt uzņēmumu atklātos datus, iekļaujot tādas kategorijas kā temati, nozares, valstis, apgrozījums un darbinieku skaits;

11. norāda, ka *NFRD* attiecībā uz nefinanšu pārskatiem izslēdz prasību par satura ticamības apliecināšanu, kura ir piemērojama uzņēmumu finanšu pārskatiem; uzskata, ka nefinanšu pārskati būtu obligāti jārevidē atkarībā no attiecīgā uzņēmuma lieluma un darbības jomas; uzskata, ka ticamības apliecinājuma pakalpojumu sniedzējam, ievērojot objektivitātes un neatkarības prasības, būtu jāveic revīzija saskaņā ar turpmāko ES regulējumu; ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uzsver, ka ir jāpārskata Tiesību aktos noteiktās revīzijas direktīva ([24]), lai risinātu radušos neatbilstīgos stimulus attiecībā uz tiesību aktos noteiktu revīziju; apstiprina, ka tas arī sniegtu iespēju risināt četru lielo grāmatvedības uzņēmumu, kuri parasti revidē lielākos biržā kotētos uzņēmumus, kvazimonopolu;

12. uzsver, ka nefinanšu informācijas atklāšanas procesa noteikšanā, jo īpaši attiecībā uz sociālās ilgtspējas mērķiem un jautājumiem saistībā ar piegādes ražošanas ķēdi, tostarp ārpakalpojumiem un apakšuzņēmējiem, būtu jāiesaista darba ņēmēju pārstāvji;

13. uzsver, cik svarīgi ir ieviest pienākumu konkrētiem ES uzņēmumiem katru gadu iesniegt pārskatu par katru valsti katrā nodokļu jurisdikcijā, kurā tie darbojas; aicina Padomi pēc iespējas ātrāk pieņemt savu vispārējo pieeju, lai sāktu sarunas ar Parlamentu par Komisijas priekšlikumu direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2013/34/ES attiecībā uz ienākuma nodokļa informācijas atklāšanu, ko veic konkrēti uzņēmumi un filiāles (COM(2016)0198);

14. uzskata, ka ES būtu jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu, ka brīvās tirdzniecības nolīgumi, par kuriem tiek panāktas vienošanās, ietver klauzulas, kas partnervalstīm prasa saviem uzņēmumiem noteikt salīdzināmus pienākumus, lai nerastos jauni konkurences izkropļošanas veidi;

([24]) OV L 158, 27.5.2014., 196. lpp.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Direktoru rūpības pienākums un papildu pasākumi, lai korporatīvā pārvaldība būtu vairāk orientēta uz ilgtspēju

15. uzsver daudzveidības un iekļautības nozīmīgumu uzņēmumos, kas nodrošina labākus darījumdarbības rezultātus; aicina Padomi pēc iespējas ātrāk pieņemt savu vispārējo pieeju, lai sāktu sarunas ar Parlamentu par priekšlikumu par sievietēm valdēs ([25]), kura mērķis ir panākt, ka tiek izbeigta izteiktā nelīdzsvarotība starp sievietēm un vīriešiem uzņēmumu lēmumu pieņemšanas augstākajos līmeņos; aicina Komisiju izskatīt papildu priekšlikumus, lai uzlabotu dzimumu līdzsvaru augstākā līmeņa vadītāju un ietekmīgu amatu ieņēmēju vidū uzņēmumos;

16. uzsver, ka darbinieki ir vairāk jāiesaista uzņēmumu lēmumu pieņemšanas procesos, lai labāk integrētu viņu uzņēmumu ilgtermiņa mērķus un ietekmi; aicina Komisiju izskatīt iespēju pārskatīt Eiropas Uzņēmumu padomes direktīvu ([26]) un izstrādāt jaunu regulējumu par darbinieku informāciju, apspriešanos ar darbiniekiem un darbinieku iesaistīšanu Eiropas uzņēmumos;

17. uzsver, ka ekoloģiskā pārkārtošanās un arvien augošā digitalizācija atstās dziļu ietekmi uz darbaspēku; tāpēc uzskata, ka jebkādā ilgtspējīgā korporatīvajā pārvaldībā būtu jāatzīst un efektīvi jāgarantē darba ņēmēju tiesības uz profesionālo tālākizglītību un mūžizglītību darba laikā;

18. norāda, ka uzņēmumi nav abstraktas struktūras, kas ir nošķirtas no mūsdienu vides un sociālajām problēmām; uzskata, ka tiem būtu aktīvāk jāveicina ilgtspēja, jo to ilgtermiņa darbība, noturīgums un pat izdzīvošana var būt atkarīga no to pienācīgas reaģēšanas uz vides un sociālajiem jautājumiem; šajā saistībā uzsver, ka direktoru rūpības pienākums pret savu uzņēmumu būtu jānosaka ne tikai saistībā ar akciju īstermiņa peļņas maksimizāciju, bet arī saistībā ar ilgtspējas apsvērumiem; norāda uz izpilddirektoru nozīmīgo lomu uzņēmuma stratēģijas noteikšanā un tā darbības pārraudzībā; uzskata, ka izpilddirektoru likumīgais pienākums rīkoties uzņēmuma interesēs būtu jāsaprot kā pienākums uzņēmuma vispārējā stratēģijā integrēt tā ilgtermiņa intereses un ilgtspējas riskus, ietekmi, iespējas un atkarības faktorus; uzsver, ka šis prioritāšu noteikšanas pienākums varētu nozīmēt pāreju no neilgtspējīgiem ieguldījumiem uz ilgtspējīgiem ieguldījumiem;

19. aicina Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai nodrošinātu, ka direktoru pienākumus nav iespējams nepareizi interpretēt kā vienu vienīgu pienākumu īstermiņā maksimizēt vērtību, kas attiecas uz akcionāriem, un lai tā vietā šie pienākumi ietvertu uzņēmuma un plašākas sabiedrības, kā arī darbinieku un citu attiecīgu ieinteresēto personu ilgtermiņa intereses; turklāt uzskata, ka šādam priekšlikumam būtu jānodrošina, ka administratīvo, vadības un uzraudzības struktūru locekļiem, rīkojoties saskaņā ar pilnvarām, kas tiem piešķirtas ar valsts tiesību aktiem, ir likumīgs pienākums noteikt, atklāt un uzraudzīt uzņēmuma ilgtspējas stratēģiju;

20. ņemot vērā pašreiz notiekošo direktīvas par atbildību vides jomā ([27]) pārskatīšanu, uzsver, ka uzņēmumu rīcībā jābūt finansiālam nodrošinājumam vides saistību segšanai gadījumā, ja tiek radīts ekoloģisks kaitējums personām un ekosistēmām;

21. uzskata, ka saskaņā ar uzņēmumu pienācīgas rūpības pienākumiem uzņēmumu ilgtspējas stratēģijās būtu jāapzina un jāapsver, no vienas puses, būtiski jautājumi atbilstīgi nefinanšu informācijas atklāšanas prasībām un, no otras puses, šo uzņēmumu iespējamā būtiskā ietekme uz vidi, klimatu, sociālajiem un darbinieku jautājumiem, kā arī ietekme saistībā ar cilvēktiesībām, kukuļošanu un korupciju, kas izriet no to darījumdarbības modeļiem, darbībām un piegādes ķēdēm, arī ārpus ES; uzskata, ka direktoriem, pildot pienākumu rūpēties par uzņēmumu, ir jāievēro arī pienākums nenodarīt kaitējumu ekosistēmām un aizsargāt attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp darbinieku, intereses, kurus uzņēmuma darbības var negatīvi ietekmēt;

22. uzskata, ka turpmāko tiesību aktu darbības jomai ir jāaptver visi biržā kotētie un nekotētie lielie uzņēmumi, kas veic darījumdarbību Savienības teritorijā, kā noteikts Grāmatvedības direktīvas 3. panta 4. punktā; uzsver, ka, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, šie tiesību akti ir jāpiemēro arī ārpussavienības uzņēmumiem, kas darbojas ES tirgū;

([25]) 2012. gada 14. novembra priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un saistītiem pasākumiem (COM(2012)0614).

([26]) OV L 122, 16.5.2009., 28. lpp.

([27]) OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.

aicina Komisiju konstatēt augsta riska saimnieciskās darbības nozares ar būtisku ietekmi uz ilgtspējas jautājumiem, kas varētu pamatot šo tiesību aktu piemērošanu šīs nozares MVU; turklāt uzskata, ka pēc ietekmes novērtējuma, kuru Komisija pašreiz veic, ilgtspējas stratēģijās būtu jāiekļauj novērtējami, konkrēti, laikā ierobežoti un zinātniski pamatoti mērķrādītāji, kā arī pārkārtošanās plāni, kas saskaņoti ar ES saistībām starptautiskā līmenī attiecībā uz vidi un klimata pārmaiņām, jo īpaši ar Parīzes nolīgumu, Biodaudzveidības konvenciju un starptautiskiem nolīgumiem par atmežošanas novēršanu; uzskata, ka stratēģijas varētu ietver arī iekšējo politiku par taisnīgu darba samaksu, balstoties uz katras valsts iztikas minimumu, dzimumu līdztiesības politiku un politiku, kas nodrošina darbinieku tiesību labāku integrēšanu darījumdarbībā; uzsver, ka šo iekšējās politikas dokumentu saturs būtu jānosaka pašiem uzņēmumiem, pienācīgi ņemot vērā savus darbiniekus un apspriežoties ar viņiem; uzskata, ka šajos iekšējās politikas dokumentos būtu jāņem vērā uz konkrēto nozari attiecināmi un/vai ģeogrāfiski jautājumi, kā arī to personu tiesības, kuras ir no īpaši neaizsargātām grupām vai kopienām; uzskata, ka izpilddirektoru atalgojuma mainīgās daļas sasaistīšana ar stratēģijā noteikto novērtējamo mērķrādītāju sasniegšanu palīdzētu saskaņot direktoru intereses ar viņu uzņēmumu ilgtermiņa interesēm; aicina Komisiju turpināt sekmēt šādas atalgojuma shēmas augstākā līmeņa vadītājiem;

23. norāda, ka dažas dalībvalstis savos tiesību aktos ir ieviesušas "lojalitātes akciju" jēdzienu, saskaņā ar ko ilgtermiņa akcionāriem tiek piešķirtas balsstiesības un nodokļu atvieglojumi; aicina Komisiju apsvērt iespēju ieviest jaunus mehānismus, lai sekmētu uzņēmumu ilgtspējīgu peļņu un ilgtermiņa rezultātus; uzsver, ka nesadalītā peļņa var palīdzēt uzkrāt atbilstīgas rezerves;

24. uzskata, ka būtu jāgroza Akcionāru tiesību direktīva, lai motivētu akcionāru "pacietību", jo īpaši ar stimuliem ilgtermiņa akcionāriem, proti, ar balsstiesībām un nodokļu atvieglojumiem;

25. pauž bažas, ka atsevišķi starptautiski ieguldījumu nolīgumi, piemēram, Enerģētikas hartas nolīgums, nosaka multinacionālo korporāciju finanšu interešu pārākumu pār vides un klimata prioritātēm; mudina Komisiju strauji rīkoties, lai visi spēkā esošie un turpmākie tirdzniecības nolīgumi pilnībā atbilstu ES vides un klimata mērķiem, un nākt klajā ar priekšlikumiem, ar kuriem gaidāmajā *NFRD* pārskatīšanā vērstos pret uzņēmumu veikto zemes sagrābšanu un atmežošanu;

26. uzskata, ka savas ilgtspējas stratēģiju noteikšanas un uzraudzīšanas gaitā uzņēmumiem vajadzētu būt pienākumam informēt attiecīgās ieinteresētās personas un apspriesties ar tām; uzskata, ka ieinteresētās personas jēdziens būtu jāinterpretē plaši un ka tam būtu jāietver visas personas, kuru tiesības un intereses varētu skart uzņēmuma lēmumi, piemēram, darbinieki, arodbiedrības, vietējās kopienas, pirmiedzīvotāji, iedzīvotāju apvienības, akcionāri, pilsoniskā sabiedrība un vides aizsardzības organizācijas; turklāt uzskata, ka ir būtiski apspriesties ar valsts un vietējām publiskā sektora iestādēm, kuras strādā ar ekonomikas lietu ilgtspējas jautājumiem, jo īpaši tām, kas atbild par sabiedrisko politiku nodarbinātības un vides jomā;

27. uzskata, ka šai iesaistei būtu jānotiek atkarībā no attiecīgā uzņēmuma lieluma un darbības jomas, piemērojot izņēmumu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kas nestrādā augsta riska nozarēs, proti, nozarēs, kuras jādefinē Komisijai, un būtu jāizmanto padomdevējas komitejas, kurās ir ieinteresēto personu pārstāvji vai runaspersonas, tostarp darbinieki, kā arī neatkarīgi eksperti, un kuru vispārējais mērķis būtu konsultēt par uzņēmuma ilgtspējas stratēģijas saturu un īstenošanu; uzskata, ka padomdevējām komitejām vajadzētu būt tiesībām pēc vairākuma apstiprinājuma saņemšanas pieprasīt neatkarīgu revīziju, ja ir paustas bažas par ilgtspējas stratēģijas pienācīgu īstenošanu;

28. uzskata, ka uzņēmumiem, kas saņem valsts atbalstu, ES finansējumu vai citus publiskus līdzekļus, vai uzņēmumiem, kuri īsteno kolektīvā atlaišanas plānus, būtu jācenšas saglabāt savu darba ņēmēju darbvietas un piedāvāt viņiem aizsardzību, attiecīgi koriģēt savu direktoru atalgojumu, samaksāt taisnīgu daļu nodokļu, īstenot savu ilgtspējas stratēģiju saskaņā ar mērķi samazināt savu oglekļa pēdu un atturēties no dividenžu izmaksāšanas vai savu akciju atpirkšanas shēmu piedāvāšanas ar mērķi atalgot akcionārus;

o

o o

29. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0373

Padomes ieteikums par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Padomes ieteikumu par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai (2020/2767(RSP))

(2021/C 445/13)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 165. un 166. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, it īpaši tās 14. pantu par tiesībām uz izglītību,

— ņemot vērā ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus, jo īpaši 4. mērķi un tā uzdevumus,

— ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Padome, Parlaments un Komisija izsludināja 2017. gada novembrī, un jo īpaši tā 1. principu "Izglītība, apmācība un mūžizglītība" un 4. principu "Aktīvs atbalsts nodarbinātībai",

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija priekšlikumu Padomes ieteikumam par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai (COM(2020)0275) un tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu (SWD(2020)0123),

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada oktobra ziņojumu "*Mapping of VET graduate tracking measures in EU Member States*" (PIA absolventu gaitu apzināšanas pasākumu kartēšana ES dalībvalstīs),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija ieteikumu par Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūras izveidošanu profesionālajai izglītībai un apmācībām (*EQAVET*) ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija ieteikumu par Eiropas kredītpunktu sistēmas izstrādi profesionālās izglītības un apmācības jomā (*ECVET*) ([2]),

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 16. jūnija secinājumus par Covid-19 krīzes pārvarēšanu izglītības un apmācības jomā,

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 8. novembra rezolūciju par Eiropas izglītības telpas turpmāku attīstīšanu nolūkā atbalstīt uz nākotni orientētas izglītības un apmācības sistēmas ([3]),

— ņemot vērā Padomes 2018. gada 15. marta ieteikumu par Eiropas satvaru kvalitatīvai un rezultatīvai māceklībai ([4]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija paziņojumu "Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai" (COM(2020)0274) un tam pievienotos dienestu darba dokumentus SWD(2020) 0121) un (SWD(2020)0122),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija paziņojumu "Jauniešu nodarbinātības atbalsts — tilts uz darbvietām nākamajai paaudzei" (COM(2020)0276),

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes 2020. gada 1. jūlija ieteikumam "Tilts uz nodarbinātību — Garantijas jauniešiem pastiprināšana", ar ko aizstāj Padomes 2013. gada 22. aprīļa Ieteikumu par garantijas jauniešiem izveidi (COM(2020)0277),

---

([1]) OV C 155, 8.7.2009., 1. lpp.
([2]) OV C 155, 8.7.2009., 11. lpp.
([3]) OV C 389, 18.11.2019., 1. lpp.
([4]) OV C 153, 2.5.2018., 1. lpp.

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu "Eiropas izglītības telpas izveides pabeigšana līdz 2025. gadam" (COM(2020)0625) un tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu (SWD(2020)0212),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu "Digitālās izglītības rīcības plāns 2021.–2027. gadam — Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam" (COM(2020)0624) un tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu (SWD(2020)0209),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 17. janvāra paziņojumu par Digitālās izglītības rīcības plānu (COM(2018)0022),

— ņemot vērā politikas sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (ET 2020),

— ņemot vērā Eiropas sistēmu personīgajām, sociālajām un mācīšanās mācīties pamatkompetencēm (*LifeComp*),

— ņemot vērā Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra (*Cedefop*) 2020. gada 15. aprīļa kopsavilkuma ziņojumu *How are European countries managing apprenticeships to respond to the COVID-19 crisis?* (Kā Eiropas valstis izmanto māceklību, lai reaģētu uz Covid-19 krīzi?), kura pamatā ir *Cedefop* māceklības ekspertu kopienas sniegtā informācija,

— ņemot vērā *Cedefop* 2020. gada ziņojumu *Vocational education and training in Europe, 1995-2035 — Scenarios for European vocational education and training in the 21st century* (Profesionālā izglītība un apmācība Eiropā 1995.–2035. gadā. Eiropas profesionālās izglītības un apmācības scenāriji 21. gadsimtā),

— ņemot vērā *Cedefop* septiņu pētniecisko rakstu kopumu *The changing nature and role of vocational education and training in Europe* (Profesionālās izglītības un apmācības mainīgā būtība un nozīme Eiropā),

— ņemot vērā *Cedefop* 2013. gada publikāciju *Benefits of vocational education and training in Europe for people, organisations and countries* (Profesionālās izglītības un apmācības sniegtie ieguvumi cilvēkiem, organizācijām un valstīm Eiropā),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 8. oktobra rezolūciju par Jaunatnes garantiju ([5]),

— ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 12. jūnija rezolūciju par izglītības modernizēšanu Eiropas Savienībā ([6]),

— ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 14. septembra rezolūciju par jauno Prasmju programmu Eiropai ([7]),

— ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par politikas nostādnēm attiecībā uz prasmju veidošanu cīņā pret jauniešu bezdarbu ([8]),

— ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 12. aprīļa rezolūciju par "*Erasmus+*" un citiem instrumentiem mobilitātes veicināšanai profesionālajā izglītībā un apmācībā — mūžizglītības pieeja ([9]),

— ņemot vērā Parlamenta 2011. gada 8. jūnija rezolūciju par Eiropas sadarbību profesionālās izglītības un apmācības jomā, lai atbalstītu stratēģiju "Eiropa 2020" ([10]),

— ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 20. maija normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko atceļ Padomes Lēmumu 85/368/EEK par arodmācībās iegūtas kvalifikācijas pierādījumu salīdzināmību Eiropas Kopienas dalībvalstīs ([11]),

— ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas 2020. gada 6. maija pētījumu *VET in a time of crisis: Building foundations for resilient vocational education and training systems* (PIA krīzes laikā. Pamatu veidošana noturīgai profesionālajai izglītībai un apmācībai),

---

([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0267.
([6]) OV C 28, 27.1.2020., 8. lpp.
([7]) OV C 337, 20.9.2018., 135. lpp.
([8]) OV C 11, 12.1.2018., 44. lpp.
([9]) OV C 58, 15.2.2018., 65. lpp.
([10]) OV C 380 E, 11.12.2012., 67. lpp.
([11]) OV C 279 E, 19.11.2009., 119. lpp.

— ņemot vērā jautājumus Padomei un Komisijai par Padomes ieteikumu par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai (O-000068/2020 – B9-0027/2020 un O-000069/2020 – B9-0028/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 136. panta 5. punktu un 132. panta 2. punktu,

— ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā profesionālā izglītība un apmācība (PIA) ir būtiska Eiropas izglītības un mūžizglītības sistēmu daļa, kas nodrošina jauniešiem un pieaugušajiem zināšanas, zinātību, prasmes un kompetences, kuras nepieciešamas nodarbinātībai; tā kā aptuveni puse no visiem vidējo izglītību ieguvušajiem Eiropas Savienībā ir beiguši PIA iestādes; tā kā PIA varētu būt būtiski svarīga, lai risinātu problēmas, ko izraisa arvien straujākas makrotendences un turpmākas pārkārtošanās, un varētu būt nozīmīga, lai mazinātu prasmju augošo nepietiekamību ES darba tirgū;

B. tā kā saskaņā ar *Cedefop* aptuveni divas trešdaļas Eiropas iedzīvotāju (68 %) uzskata, ka arodizglītība vidusskolas posmā viņu valstī tiek uztverta pozitīvi, savukārt tikai nedaudz mazāk kā ceturtā daļa (23 %) apgalvo, ka priekšstats par to ir negatīvs ([12]);

C. tā kā izglītībai un apmācībai arī ir būtiska loma, lai integrētu cilvēkus sabiedrībā un veicinātu līdzdalību politiskajā procesā, tādējādi palīdzot sekmēt iekļaušanu, kā arī demokrātisku un aktīvu pilsoniskumu;

D. tā kā PIA var sekmēt audzēkņu un darba ņēmēju profesionālo izaugsmi, uzņēmuma rezultātus, konkurētspēju, pētniecību un inovāciju un ir galvenais aspekts veiksmīgā nodarbinātībā un sociālajā politikā;

E. tā kā PIA Eiropā ir ļoti daudzveidīga un nav vienlīdz vilinoša visiem izglītojamajiem; tā kā valstu sistēmām un iniciatīvām jābūt saderīgākām un savstarpēji labāk savienotām ES līmenī; tā kā Komisijai un ES politikai var būt nozīmīga loma, lai ES līmenī atbalstītu un koordinētu dalībvalstu darbības saistībā ar PIA; tā kā transnacionāliem un nacionāliem PIA pakalpojumu sniedzēju tīkliem un partnerībām ir būtiska nozīme PIA politikas programmas un ES paraugprakšu izplatīšanā;

F. tā kā sākotnējās arodmācības vairs netiek uzskatītas tikai par veidu, kā iegūt profesiju, bet gan par alternatīvu ceļu uz akadēmisko vidi un ietver daudzus akadēmiskas izglītības elementus, kas ļauj nonākt terciārajā līmenī un iegūt universitātes izglītību; tā kā valstīs, kurās ir labi iedibināta duālā sistēma, profesijas apguvē vienmēr tiek apvienota praktiskā pieredze darbavietā un akadēmiskas studijas klasē;

G. tā kā tālākā profesionālā izglītība un apmācība ir svarīga, lai sasniegtu ES sociālos un ekonomikas mērķus; tā kā tālākā profesionālā izglītība un apmācība uzlabo pieaugušo iesaistīšanos mūžizglītībā, pastiprina viņu nodarbinātību un palielina nodarbinātību Eiropā;

H. tā kā Eiropas PIA sistēmas saskaras ar būtiskām problēmām; tā kā šīm sistēmām ir jāspēj pielāgoties straujām izmaiņām, ko rada zaļā un digitālā pārkārtošanās, tehnoloģiskā attīstība, ar profesijām saistītās izmaiņas un pāreja uz augstāk kvalificētām darbvietām, mainīgas darba tirgus vajadzības, pašreizējo prasmju trūkuma pārvarēšana un tā rašanās novēršana nākotnē, jauni darījumdarbības modeļi, jauni darba organizācijas veidi, demogrāfiskās tendences un infrastruktūras attīstība; tā kā dalībvalstīm un ES iestādēm ir jāpastiprina savi centieni un atbalsts nolūkā radīt vislabākos iespējamos nosacījumus PIA, lai ātri pielāgotos šādiem sarežģījumiem un prasmju vajadzībām darba tirgū;

I. tā kā valstīm, kurās ir labi izstrādātas arodmācību programmas, ir vieglāk novērst jauniešu bezdarbu pat krīzes laikā; tā kā saskaņā ar Darba ekonomikas institūta (*IZA*) veikto analīzi valstis, kurās ir duāla arodmācību sistēma, labāk pārvarēja 2008. gada ekonomikas krīzi un tās ietekmi uz jauniešiem darba tirgū; tā kā tajā laikā ievērojami palielinājās jauniešu bezdarba līmenis valstīs, kurās nav duālas PIA sistēmas ([13]);

([12]) *Cedefop*, "*European public opinion survey on vocational education and training*", 2017.
([13]) Eichhorst W., *Does vocational training help young people find a (good) job?*, Darba ekonomikas institūts (*IZA*).

J. tā kā, neskatoties uz centieniem izveidot koordinētu Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru un nacionālo kvalifikāciju ietvarstruktūru izstrādi, daudziem mobilajiem darba ņēmējiem Eiropas Savienībā ir grūtības panākt savu prasmju un apmācības atzīšanu un atrast līdzvērtīgu nodarbinātību citās dalībvalstīs;

K. tā kā duālā sistēma parasti nesniedz iespēju turpināt izglītības procesu visos līmeņos; tā kā duālajai sistēmai ir jābūt elastīgai un jāspēj reaģēt uz pārmaiņām darba tirgū un jaunām, vēl nezināmām darbvietām;

L. tā kā stažēšanās un arodmācības pie ārvalstu darba devējiem "*Erasmus+*" programmas ietvaros ievērojami palīdz profesionālo un tehnisko skolu audzēkņiem un absolventiem atrast darbu un pilnveidot darba tirgū vajadzīgās prasmes, tostarp valodas, ar profesiju saistītās valodas un sociālās prasmes;

M. tā kā Covid-19 pandēmija ir radījusi nopietnu spriedzi profesionālās izglītības un apmācības pasākumiem, kā arī standarta izglītībā kopumā, liekot pārtraukt mācības gan darbavietās, gan klasē; tā kā pandēmija ir īpaši apgrūtinājusi mācīšanos darbavietā, tostarp māceklību un apmācības shēmas, kurās bieži ir ievērojami samazinājies apmeklētības, piedāvājumu un jaunu audzēkņu skaits; tā kā Covid-19 krīzes sekas arī sniedz iespēju uzsākt digitālu un tehnoloģisku PIA revolūciju, kas var pārvarēt fiziskos šķēršļus gadījumos, kad tas ir iespējams, un ievērojami palielināt tās vērienu un ietekmi uz gaidītajiem rezultātiem;

N. tā kā daudzās nozarēs māceklības būtiski ietekmē uzņēmumu slēgšana un saīsināts darba laiks;

O. tā kā ir iespējams, ka jaunieši nesamērīgi cieš no Covid-19 pandēmijas izraisītās ekonomikas krīzes sekām bezdarba ziņā; tā kā 2020. gada augustā pēc strauja pieauguma iepriekšējos mēnešos jauniešu bezdarbs bija 17,6 % ES un 18,1 % eurozonā (salīdzinot ar attiecīgi 14,1 % un 15,4 % 2019. gada augustā) un tā kā ir gaidāms, ka tuvākajā laikā tas turpinās augt un daudzi jaunieši nevarēs izkļūt no nestabiliem un nestandarta nodarbinātības veidiem vai neaktivitātes, nesaņemot pietiekamu sociālo aizsardzību; tā kā ES ir jāpadara jauniešu bezdarbs un jaunieši, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, par vienu no savām galvenajām politiskajām prioritātēm, lai novērstu vēl vienas "zudušās paaudzes" rašanos pašreizējās krīzes dēļ, kas arī nelabvēlīgi ietekmēs dzīvi un garīgo veselību miljoniem jauniešu; tā kā PIA ir nozīmīgs faktors, lai sagatavotu izglītojamos demokrātiskām sabiedrībām un veiksmīgai iekļūšanai un dalībai darba tirgū;

P. tā kā nesenās sociālekonomiskās norises un krīze, ko izraisīja Covid-19 pandēmija, ir palielinājusi sociālo nevienlīdzību un akcentējusi nepieciešamību PIA sistēmas ne tikai padarīt efektīvākas, bet arī piekļūstamākas un iekļaujošākas attiecībā uz neaizsargātām grupām un cilvēkiem lauku vai tālākos apvidos; tā kā būtiski svarīgas ir vienlīdzīgas iespējas visiem; tā kā piekļuve datoriem, platjoslas pieslēgumam, digitālajam atbalstam un citiem tehnoloģiskiem mācību rīkiem ir būtiski svarīga ne tikai PIA pakalpojumu sniedzējiem, bet arī audzēkņiem, lai novērstu nevienlīdzības pastiprināšanos un nodrošinātu, ka neviens netiek atstāts novārtā;

Q. tā kā 60 miljoni pieaugušo ES ir mazkvalificēti; tā kā saskaņā ar *Cedefop* ES ir 128 miljoni pieaugušo, kuriem ir zems izglītības līmenis, vājas digitālās prasmes vai vājas kognitīvās prasmes vai kuriem ir vidēji augsts izglītības līmenis, taču pastāv prasmju zaudēšanas vai prasmju novecošanas risks un tāpēc ir vajadzīga prasmju pilnveide un pārkvalifikācija; tā kā labi izstrādātas un iekļaujošas PIA sistēmas ir stratēģiski svarīgas, lai palielinātu visu izglītojamo kompetences un prasmes un atbalstītu piekļuvi kvalitatīva darba iespējām;

R. tā kā 2017. gadā 4,3 % pamatskolas skolēnu Eiropas Savienībā piedalījās profesionālajās programmās, šai daļai sasniedzot 47,8 % vidusskolā un 92 % neterciārajā izglītībā pēc vidusskolas; tā kā 2017. gadā 46,7 % no visiem profesionālo programmu absolventiem vidusskolas līmenī ES bija sieviešu dzimuma ([14]);

([14]) *Eurostat*, Profesionālās izglītības un apmācības statistika, dati iegūti 2020. gada septembrī.

S. tā kā PIA jomā, tāpat kā pārējā izglītībā, Covid-19 krīze ir atklājusi dažas problēmas un ierobežojumus, ko rada attālināta mācīšanās tehniskās un ar saturu saistītās jomās;

T. tā kā attālināta mācīšanās var palielināt mācību pārtraukšanas līmeni neaizsargātā situācijā esošiem izglītojamajiem, tāpēc tai ir jāpaliek kā tradicionālās mācības papildinošai, nevis kā to alternatīvai;

U. tā kā attiecībā uz PIA mikroapliecinājumiem ES līmenī nav ne vienotas definīcijas, ne kopējas izpratnes; tā kā mikroapliecinājumi būtu jāuztver kā pilntiesīgu kvalifikāciju papildinoši un jāatzīst kā nozīmīgu un augsti kvalitatīvu sasniegumu pierādījums, pamatojoties uz izpildes veida, novērtēšanas procedūras un ilguma standartiem;

V. tā kā 2015. gadā gandrīz viena trešā daļa (30,5 %) no visiem uzņēmumiem, kuriem ir 10 vai vairāk darbinieku ES 28 dalībvalstu darījumdarbības ekonomikā, nodrošināja sākotnējās arodmācības, lai gan šī proporcija bija ievērojami atšķirīga starp dalībvalstīm ([15]);

W. tā kā 2015. gadā 72,6 % uzņēmumu, kas nodarbināja vismaz 10 cilvēkus ES 28 dalībvalstīs, saviem darbiniekiem nodrošināja tālāko profesionālo izglītību un apmācību; tā kā tas bija vairāk nekā 2005. un 2010. gadā, kad attiecīgais līmenis bija 59,7 % un 65,7 % ([16]);

X. tā kā sākotnējo arodmācību un tālākās profesionālās izglītības un apmācības ietekme uz rezultātiem darba tirgū bieži atspoguļo tiešas vai netiešas apkopotās individuālās produktivitātes sekas; tā kā galvenie rezultāti, kurus uzsvēra valstis, ir augstāka dalība darba tirgū, zemāks bezdarbs, iespēja iegūt kvalifikāciju visām kategorijām, kurām tās iepriekš nebija, un iespēja virzīties augstāk pa karjeras kāpnēm; tā kā mūžizglītība indivīdiem ļauj uzlabot savas darba iespējas un kvalifikācijas līmeņus, kas izraisa augstāku atalgojumu un labākus ekonomiskos un sociālos rezultātus, piemēram, ekonomisko autonomiju, un var arī veicināt psiholoģisko labjutību ([17]);

Y. tā kā sākotnējās arodmācības un tālākā profesionālā izglītība un apmācība tieši ietekmē paaudžu maiņu un ģimeņu situāciju;

Z. tā kā sākotnējās arodmācības un tālākā profesionālā izglītība un apmācība palīdz uzlabot uzņēmumu un inovāciju efektivitāti,

1. uzsver, ka PIA, jo īpaši ņemot vērā tās koncentrēšanos uz praksi un mācīšanos darbavietā, ir būtiska nozīme darba tirgū, kas ir vērsts uz taisnīgu pārkārtošanos un pastāvīgi mainās; uzsver, ka PIA, ja to vērš uz kvalitāti, visos līmeņos var sniegt vērtīgas un augsti kvalitatīvas zināšanas, prasmes un kompetences uzņēmumos neatkarīgi no to lieluma un nozares, kā arī cilvēkiem, kuri iegūst sākotnējo vai tālāko izglītību, kas pielāgota viņu individuālajām vajadzībām; uzsver, ka PIA ir nozīmīga, lai novērstu prasmju nepietiekamību ES darba tirgū, sniegtu jaunajiem audzēkņiem prasmes, kas vajadzīgas nodarbinātībai, un pilnveidotu darba ņēmēju prasmes un viņus pārkvalificētu, lai pielāgotu prasmes darba devēju vajadzībām, kas ir īpaši svarīgi MVU un jauniem ieguldījumiem ekonomikā; turklāt uzsver vajadzību sekmēt personīgās attīstības prasmes, lai palīdzētu indivīdiem augt gan personīgi, gan profesionāli, tā maksimāli izmantojot viņu potenciālu;

2. aicina koordinēt PIA ar formālās un tradicionālās izglītības sistēmām un PIA integrēt kā politikas jomu visu izglītības politikas nostādņu tvērumā ES un dalībvalstu līmenī, to neatstājot otrajā plānā vai nepadarot par tikai sekundāru prioritāti; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka PIA un klasiskā izglītība ir papildinošas un vienlīdz prioritāras;

3. atgādina, ka turklāt ir svarīgi uztvert PIA kā pamata instrumentu integrācijas un iekļaušanas veicināšanai, lai veidotu saliedētāku sabiedrību;

4. uzsver neatliekamo vajadzību modernizēt un būtiski paplašināt PIA politiku, lai padarītu to iekļaujošāku, piekļūstamāku, noturīgāku, pievilcīgāku un efektīvāku taisnīgas nodarbinātības, cilvēkkapitāla attīstības un aktīvas līdzdalības sabiedrībā atbalstīšanā; uzskata, ka, īstenojot PIA politiku, būtu jānodrošina cilvēkiem labas pamata prasmes un

([15]) *Eurostat*, Profesionālās izglītības un apmācības statistika, dati iegūti 2020. gada septembrī.
([16]) *Eurostat*, Profesionālās izglītības un apmācības statistika, dati iegūti 2020. gada septembrī.
([17]) *Cedefop*, "*The benefits of vocational education and training*", 2011.

pamatkompetences, lai ļautu viņiem pielāgoties pašreizējai un turpmākai sociālekonomiskajai un darba tirgus attīstībai, kā arī iespējām un problēmām, ko rada digitālā un zaļā pārkārtošanās, demogrāfiskās pārmaiņas un visas pārējās makrotendences, un būtu jāsasniedz Eiropas zaļā kursa mērķi; uzsver PIA politikas būtisko nozīmi visu darba ņēmēju prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, lai viņi labāk pielāgotos minētajām būtiskajām izmaiņām;

5. atgādina, ka PIA veicina konkurētspēju un sociālo kohēziju; uzsver vajadzību palielināt ieguldījumus cilvēkkapitālā un prasmēs un nodrošināt darba dzīvei noderīgu prasmju bāzi;

6. atgādina, ka ierobežošanas pasākumi, kas ieviesti, lai apturētu Covid-19 pandēmijas izplatīšanos, ir radījuši nopietnu slogu Eiropas PIA sistēmām, kādēļ izglītojamie ir nonākuši nestabilās situācijās; uzsver, ka PIA traucējumi pastiprina jau iepriekšējo nevienlīdzību izglītībā, samazinot iespējas daudziem neaizsargātākajiem cilvēkiem, kuri ir jāatbalsta ar ilgtspējīgiem ieguldījumiem un efektīviem nefinanšu pasākumiem nozarē; šajā saistībā uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi augsti kvalitatīvai PIA, tostarp attālos vai lauku apvidos, kuros attālinātu mācīšanos var sarežģīt interneta pārklājuma trūkums;

7. uzsver, ka ir būtiski svarīgi sniegt visus nepieciešamos finanšu līdzekļus, tehnisko palīdzību un norādījumus, lai PIA pakalpojumu sniedzējiem, skolotājiem, pasniedzējiem un audzēkņiem nodrošinātu piekļuvi digitālajām ierīcēm un e-mācību risinājumiem; mudina dalībvalstis veicināt elastīgus izglītības modeļus un atbalstu tiem, kuri mācās attālināti, izmantojot, piemēram, e-resursus, e-materiālus, bezmaksas apmācības tiešsaistē un — pats galvenais — aprīkojumu un platjoslas interneta pieslēgumu visām skolām un mājsaimniecībām; uzsver, ka publiskā sektora iestādēm būtu jāpievērš īpaša uzmanība mājsaimniecībām, kurām nav piekļuves datoriem un labam platjoslas pieslēgumam, un jāstimulē risinājumi, lai novērstu digitālo plaisu un nevienlīdzības pieaugumu izglītības jomā, kurā ir reģistrēti daudzi nelabvēlīgākā situācijā esoši izglītojamie;

8. pauž bažas par to, ka nākamajā rudenī ievērojami var samazināties māceklības vietu skaits, jo Covid-19 krīze varētu izraisīt apmācību darbību samazināšanos daudzās nozarēs; uzsver, ka šāds apmācību iespēju trūkums jauniešiem dažās jomās vidējā termiņā varētu arī izraisīt kvalificēta darbaspēka trūkuma pastiprināšanos; aicina dalībvalstis un reģionus apsvērt, kā saprātīgi varētu paplašināt alternatīvas apmācības, kas tiktu veiktas ne tikai uzņēmumos, lai novērstu gaidāmo nepietiekamību attiecībā uz māceklības vietām;

9. aicina paredzēt kvalitātes garantiju, lai nodrošinātu, ka visi, kuri ir pabeiguši savu apmācību un/vai izglītību Covid-19 krīzes laikā, var novērst jebkādas nepilnības savā apmācībā, (atkārtoti) apgūstot savus mācību kursus pat pēc diploma iegūšanas un/vai pabeigtas stažēšanās vai māceklības, kas pret Covid-19 ieviesto pasākumu īstenošanas laikā varētu būt atcelta, saīsināta vai kādā citā ziņā ierobežota;

10. atzinīgi vērtē priekšlikumu Padomes ieteikumam par PIA ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai; atbalsta priekšlikuma kopējos mērķus modernizēt ES politiku PIA jomā un apstiprināt PIA būtisko nozīmi mūžizglītībā un spējā strauji pielāgoties strauji mainīgajam darba tirgum; atzinīgi vērtē centienus vienkāršot PIA pārvaldību, izstrādāt starptautiskās darbības stratēģiju un nodrošināt vairāk Eiropas sadarbības un mobilitātes iespēju izglītojamajiem un skolotājiem; uzsver, ka ir būtiski svarīgi, lai pārkārtošanās procesā uz zaļu un digitālu ekonomiku prasmes būtu pieejamas visu veidu darba ņēmējiem;

11. atzinīgi vērtē priekšlikuma kvantitatīvos mērķus, proti, ka līdz 2025. gadam nodarbināto absolventu īpatsvaram jābūt vismaz 82 %, ka 60 % no nesenajiem PIA absolventiem profesionālās izglītības un apmācības laikā jāgūst labums no saskares ar mācīšanos darbavietā un ka 8 % no PIA izglītojamiem jāizmanto mācību mobilitāte ārvalstīs; aicina dalībvalstis sekmēt mācīšanās veidus, tostarp mācīšanos darbavietā; atgādina, ka konkrēti uzdevumi var palīdzēt dalībvalstīm noteikt mērķus un padarīt PIA politiku iekļaujošāku un pielāgotāku darba tirgus vajadzībām; aicina Komisiju ik pēc pieciem gadiem ziņot Parlamentam un Padomei par ieteikuma īstenošanu;

12. aicina Komisiju paplašināt lietderīgas mobilitātes programmas mācekļiem, piemēram, "*ErasmusPro*", stiprinot sinerģijas starp Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un "*Erasmus+*" programmām un nodrošinot attiecīgus resursus 2021.–2027. gada plānošanas periodā; aicina dalībvalstis noteikt vērienīgāku mērķrādītāju PIA audzēkņu mācību mobilitātei ārvalstīs; atgādina, ka līdzīgās iniciatīvās saskaņā ar *ET 2020* sistēmu un "*Erasmus*" programmu augstākajai izglītībai mērķrādītājs, kas 2020. gadam noteikts augstākās izglītības absolventu mobilitātei, bija 20 %; uzsver, ka palielinātas mobilitātes iespējas var palīdzēt paplašināt mācekļu personīgos, ar izglītību saistītos un profesionālos tīklus un vairot PIA pievilcību, nevis ļaut to uztver kā otro izvēli, un atbrīvot PIA mobilitātes potenciālu, kas savukārt var veicināt "*Erasmus+*" programmas turpmākos panākumus;

13. aicina Komisiju sociālo rezultātu pārskatā iekļaut prasmju nepietiekamības rādītāju saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību mērķiem un īstenošanu, kas varētu palīdzēt valstu PIA politikas veidotājiem noteikt, kurās jomās ir jāiegulda lielāks darbs un vajadzīga labāka koordinācija ES līmenī, izsekot prasmju nepietiekamības izmaiņām un progresam un stimulēt augšupēju konverģenci starp dalībvalstīm;

14. uzsver, ka labi ievirzītām informētības uzlabošanas kampaņām un jauniešiem draudzīgiem saziņas kanāliem, piemēram, sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem, var būt nozīmīga loma, lai uzrunātu jauniešus nolūkā uzlabot priekšstatus par PIA un vairot tās pievilcību; uzsver, ka skolām, jo īpaši sākumskolas un pamatskolas līmenī, ir būtiski svarīga loma, lai vēstītu par PIA sniegtajām iespējām, vairojot PIA pievilcību un darot vairāk, lai virzītu jauniešus uz šī profesionālā ceļa;

15. aicina dalībvalstis un Komisiju sadarboties ar ieinteresētajām personām, lai izstrādātu ES tiešsaistes platformu PIA jautājumos, kā nesenā ES aptaujā prasīja daudzi PIA pakalpojumu sniedzēji un politikas veidotāji ([18]), un tā pēc iespējas būtu jāveicina; atbalsta ideju, ka šāda platforma varētu drošā apliecinātas kvalitātes un daudzvalodu vidē sniegt iespējas tīklu veidošanai un labu prakšu apmaiņai un varētu sniegt digitālus risinājumus, tostarp attiecībā uz mācīšanos darbavietā, kā arī visus pieejamos materiālus mācībām tiešsaistē; uzsver, ka PIA platforma var būt saikne starp profesionālās izcilības centriem ES līmenī; ierosina platformu sasaistīt ar ES tīmekļa portālu PIA jomā, kurā visas ieinteresētās personas var sniegt savu ieguldījumu, lai ļautu pamanīt profesionālās izcilības centru veiktās darbības un sniegtos pakalpojumus to ekosistēmās, apliecinātu bagātīgās iespējas, ko PIA sniedz izglītojamajiem valstu un ES līmeņos, kā arī lai uzlabotu saziņu un vairotu PIA pievilcību;

16. aicina Komisiju apsvērt ideju par ES darbvietu portālu tīmeklī, kas būtu īpaši paredzēts stažēšanās un māceklības iespējām visā ES, labāk pamanāmā, visaptverošā un lietotājdraudzīgā veidā apkopojot visas līdzīgās pašreizējās ES iniciatīvas; uzskata, ka šāds instruments, ja par to pienācīgi informē piemērotajos kanālos, var kļūt par kontaktpunktu jaunajiem Eiropas iedzīvotājiem, izglītības iestādēm un uzņēmumiem visā ES; uzskata, ka portālu varētu savienot ar PIA un tas varētu palīdzēt virzīt jauniešu talantus atbilstoši lielākajām darba tirgus vajadzībām, palielināt ES mobilitāti, mazināt jauniešu bezdarbu un pārvarēt pašreizējo un turpmāko prasmju nepietiekamību; uzskata, ka šādu iniciatīvu varētu atbalstīt ar programmām Garantija jauniešiem un "*Erasmus+*", lai palielinātu šo programmu ietekmi, un tā varētu būt papildinoša un savienota ar citām ES iniciatīvām, piemēram, Eiropas darbvietu mobilitātes portālu (*EURES*), *Europass* un iespējamo ES PIA portālu;

17. aicina dalībvalstis un Komisiju analizēt PIA ieinteresēto personu paustās prasības nesenajā ES aptaujā, ko Komisija no 2020. gada marta līdz maijam veica par Covid-19 pandēmijas radītajiem sarežģījumiem un ietekmi uz profesionālo izglītību un apmācību, un sniegt atbalstu un risinājumus; papildus kopējas ES PIA platformas izveidei jo īpaši atbalsta virtuālās realitātes simulācijas sistēmu un citu digitālu rīku izstrādi PIA nolūkos, izmantojot pētniecības projektus un testēšanas posmus, profesionālo atvērto tiešsaistes kursu izveidi, virtuālus Eiropas projektus, piemēram, virtuālo *Erasmus*, plašai sabiedrībai paredzētu ES *YouTube* kanālu PIA jautājumos, Eiropas apmācību nedēļas, kā arī lielāku ESF un turpmākā ESF+ elastību un spēju finansēt izglītības tehnoloģijas, skolotāju un pasniedzēju apmācības un e-mācību īstenošanu;

([18]) Komisijas aptauja Eiropas 2020. gada Arodprasmju nedēļai, 2020. gada 9.–13. novembris.

18. uzsver, ka Covid-19 pandēmijas izraisītie traucējumi PIA pakalpojumu sniegšanā radīja ievērojamu ar izglītību saistīto un sociālo ietekmi uz PIA audzēkņiem, jo īpaši tiem, kuri ir nelabvēlīgākā situācijā, un izraisa lielas grūtības audzēkņiem, kuri vislabāk darbojas tiešā vadībā un skolotāja klātbūtnē; uzsver, ka to vajadzētu uztvert ne tikai kā problēmu, bet arī kā unikālu iespēju modernizēt PIA sistēmas, izmantojot tehnoloģiskas inovācijas tādās jomās kā virtuālā realitāte, mākslīgais intelekts, rūpniecība 4.0 un lietu internets, kā arī plašāku tiešsaistes un attālināto mācību izmantošanu, hibrīdmāceklības un alternatīvu novērtēšanu; uzsver, ka šādas reformas galu galā varētu veicināt PIA sistēmu spēku, reaģētspēju un noturību nekā pirms Covid-19 krīzes un sagatavot audzēkņus un darba ņēmējus nākotnes prasmēm un darbvietām; vienlaikus norāda, ka augstas digitālās prasmes skolotājiem, pasniedzējiem un audzēkņiem ir galvenais priekšnosacījums augsti kvalitatīvām mācībām tiešsaistē;

19. uzsver steidzamo vajadzību pieņemt visus nepieciešamos pasākumus, lai samazinātu PIA pārtraukušo audzēkņu skaitu, stiprinātu PIA iekļautību un kvalitāti, nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvām māceklībām visiem jaunajiem un pieaugušajiem izglītojamajiem un garantētu vienlīdzīgu piekļuvi un tiesības uz darba ņēmēju apmācībām visiem uzņēmumu darbiniekiem neatkarīgi no uzņēmuma lieluma un nozares, īpaši vēršot uzmanību uz MVU;

20. atzinīgi vērtē ideju izstrādāt virtuālās mobilitātes iespējas, lai pārvarētu Covid-19 radītos ierobežojumus, un mudina dalībvalstis un PIA pakalpojumu sniedzējus veicināt mācīšanās iespējas, kas nav piesaistītas konkrētai vietai, tostarp nākotnē ļaujot audzēkņiem attālos vai lauku apvidos vai ārvalstīs piekļūt kursiem visā ES, ja iespējams, bez ierobežojumiem, kas saistīti ar atrašanās vietu;

21. atgādina, ka visu attiecīgo dalībnieku iesaistīšana PIA politikas izstrādē un īstenošanā palīdz nodrošināt, ka PIA atbilst darba tirgū vajadzīgajām prasmēm un veicina labāku politikas īstenošanu; tāpēc aicina dalībvalstis cieši sadarboties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, sociālajiem partneriem, uzņēmumiem, tostarp mikrouzņēmumiem un MVU, sociālās ekonomikas uzņēmumiem, piemēram, kooperatīviem un bezpeļņas organizācijām, PIA pakalpojumu sniedzējiem un to apvienībām, PIA audzēkņiem, PIA audzēkņu apvienībām, pētniecības centriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, publiskajiem un privātajiem nodarbinātības dienestiem, karjeras atbalsta speciālistiem un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai ES līmenī koordinētu labākus savstarpējus savienojumus starp dažādām sistēmām un veiktu paraugprakšu apmaiņu; aicina izveidot vietējas ekosistēmas, iekļaujot minētās ieinteresētās personas, lai stiprinātu PIA kvalitāti, kvantitāti, iekļautību un reputāciju kā labai izvēlei; uzsver, ka starp potenciālajiem pieteikuma iesniedzējiem ir aktīvi jāveicina ar PIA saistītas nodarbinātības iespējas un jāvirza audzēkņi uz nozarēm, kurās trūkst darba ņēmēju ar PIA kvalifikācijām; uzsver, ka būtiski svarīga ir cieša saikne starp PIA un darba pasauli; uzsver, ka sniegtajās apmācībās būtu jāņem vērā vietējas problēmas un vajadzības;

22. uzskata, ka spēcīgs izglītības pamats, kas audzēkņiem sniedz plašas zināšanas un pamatprasmes rakstpratībā, rēķināšanā un saziņā, kā arī digitālās prasmes un vispārīgās prasmes, piemēram, kritiskā domāšana, problēmu risināšana un emocionālā inteliģence, veido pamatu turpmākām mācībām un apmācībai darbavietā un ir būtiski svarīgas jauniešu nākotnei gan kā darba ņēmējiem, gan indivīdiem, ļaujot viņiem pielāgoties mainīgajām prasībām visā savā profesionālajā dzīvē;

23. uzsver, ka ir vajadzīga pārredzama un kopēja mikroapliecinājumu definīcija; uzskata, ka mikroapliecinājumi var būt tikai papildinoši pilnīgai kvalifikācijai un tiem ir jābūt ar apliecinātu kvalitāti, akreditētiem un balstītiem uz standartizētu sniegšanas veidu, novērtēšanas procedūru un ilgumu; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgas labi noteiktas kvalitātes prasības mikroapliecinājumu pakalpojumu sniedzējiem;

24. atgādina par izglītības neatņemamo vērtību, kas plašāka par tās nozīmi ceļā uz darba tirgu; aicina dalībvalstis vairāk uzsvērt izglītības lomu ārpus darba tirgus vajadzībām, ņemot vērā tādu zināšanu un prasmju veidošanu, kas atbalsta personīgo attīstību, labjutību un aktīvu pilsoniskumu;

25. aicina dalībvalstis, iesaistot sociālos partnerus, izstrādāt kvalitatīvas un iekļaujošas PIA sistēmas un pieaugušo izglītības politiku nolūkā uzlabot prasmes un kompetences mazkvalificētiem pieaugušajiem — gan darba ņēmējiem, gan bezdarbniekiem —, kuriem steidzami ir vajadzīgs atbalsts, lai piekļūtu kvalitatīvām darbvietām;

26. atbalsta PIA audzēkņus pārstāvošu struktūru izveidi un veicināšanu visos līmeņos, lai piešķirtu PIA audzēkņiem balsi PIA shēmu pārvaldībā un tādējādi palīdzētu uzlabot PIA programmu kvalitāti;

27. atbalsta ierosināto profesionālās izcilības centru veicināšanu, apvienojot plašu PIA ieinteresēto personu loku un vietējos partnerus; uzsver, ka šādi centri var veicināt inovāciju, kvalitāti un iekļautību un atvieglot labas prakses apmaiņu, sekmēt savstarpēju mācīšanos un palīdzēt uzlabot PIA kvalitāti un pakalpojumu sniegšanu visā ES; aicina dalībvalstis nodrošināt stabilus ieguldījumus šādu centru un visu PIA iestāžu attīstībā un atgādina, ka profesionālās izcilības centru atbalstam ar "*Erasmus+*" programmu ir vajadzīgs vērienīgs programmas budžets; aicina dalībvalstis veikt turpmākus pasākumus, lai apvienotu un iesaistītu visas attiecīgās ieinteresētās personas ar mērķi palielināt šādos centros sniegtās izglītības nozīmīgumu un kvalitāti, nodrošinātu labāku piedāvājuma un pieprasījuma atbilstību attiecībā uz prasmēm un palīdzētu darba devējiem rast risinājumus profesionālās apmācības iespējām; aicina dalībvalstis padarīt profesionālās izcilības centrus par virzošo spēku kopīgu Eiropas PIA kvalifikāciju, programmu un diplomu izstrādei; turklāt aicina dalībvalstis sekmēt reģionālās sadarbības stratēģijas nolūkā izstrādāt pārrobežu programmas ar mērķi atvieglot izglītojamo un darba ņēmēju mobilitāti un uzlabot teritoriālo un reģionālo sadarbību, tostarp izmantojot Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru;

28. pauž dziļu pārliecību, ka visiem skolēniem būtu jāspēj piekļūt līdzsvarotām, stingrām un kognitīvi prasīgām, uz zināšanām balstītām programmām, jo tas ir vislabākais iespējamais veids, kā sagatavoties gan profesionālām, gan akadēmiskām studijām, nodrošinot to, ka jaunieši, kuri izvēlas PIA programmu, to dara tāpēc, ka tā ir viņu izvēlētā profesija, nevis vāju sasniegumu dēļ vai tāpēc, ka viņi nav spējīgi izmantot citas akadēmiskas iespējas; uzsver, ka digitālas un zaļas prasmes būtu jāintegrē visās izglītības programmās, atzīstot, ka tās ir pamata prasmes visiem izglītojamajiem; atgādina par *Cedefop* apgalvojumu, ka mācību programmu pielāgošana un vides izpratnes iekļaušana ar izpratni par ilgtspējīgu attīstību un darījumdarbības efektivitāti ir labāka par pilnīgi jaunu apmācības programmu sagatavošanu;

29. aicina dalībvalstis nodrošināt pienācīgu finansējumu PIA politikai gan valsts, gan Eiropas līmenī, lai garantētu ieguldījumus, kas vajadzīgi, lai padarītu PIA sistēmas modernākas, noturīgākas, pievilcīgākas un iekļaujošākas; uzsver nepieciešamību palielināt finansējumu PIA izglītojamo un pasniedzēju mobilitātei, tostarp programmā "*Erasmus+*"; aicina dalībvalstis izstrādāt stimulus, lai palīdzētu MVU mudināt PIA izglītojamos piedalīties Eiropas mobilitātē; uzsver vajadzību palielināt finansējumu apmācību centriem, lai finansētu īpašas darba grupas, kuru uzdevums būtu nodrošināt mobilitātes praktisko organizāciju; aicina Komisiju organizēt ES mēroga kampaņu, kas paredzēta MVU, lai uzsvērtu ienākošās un izejošās profesionālās mobilitātes sniegtos ieguvumus to labklājībai;

30. uzsver vajadzību izstrādāt vairāk programmu, kas līdzinātos *e-Twining* un Eiropas Pieaugušo izglītības e-platformai (*EPALE*), lai veicinātu tīklu veidošanu un skolu savstarpējo sadarbību; atgādina, ka šādi projekti var palīdzēt īstenot pamata programmas un mudināt piedalīties tos izglītojamos, kuri nelabprāt mācās attālināti;

31. aicina dalībvalstis īpašu uzmanību veltīt PIA skolotāju un pasniedzēju tālākizglītībai un profesionālajai attīstībai, lai viņi varētu veikt savus arvien daudzveidīgākos uzdevumus un pienākumus kā kvalitātes un inovācijas virzītāji izglītībā; atgādina, ka ir svarīgi, lai PIA skolotājiem būtu augstas kvalitātes digitālās prasmes un viņu rīcībā būtu nepieciešamais tehnoloģiskais aprīkojums, lai viņi varētu pilnībā izmantot digitālās izglītības sniegtās iespējas un palīdzēt audzēkņiem iegūt prasmes, kuras nepieciešamas, lai īstenotu digitālo pārkārtošanos; uzsver, ka to filiāļu un uzņēmumu pārstāvjiem, kuri sadarbojas PIA ietvaros, ir jābūt pedagoģiskām kompetencēm; aicina dalībvalstis un Komisiju pilnveidot PIA skolotāju iespēju savas karjeras laikā nodarboties arī ar pētniecību, jo tas viņiem ļautu veikt paraugprakšu apmaiņu un tās stimulēt, kā arī palīdzētu pilnībā izmantot Eiropas Pētniecības telpas potenciālu;

32. aicina dalībvalstis veicināt duālu PIA modeli, kas jauniešiem ļautu daudz vienkāršāk iekļūt darba tirgū, īpaši salīdzinājumā ar vispārējo izglītību, jo apmācības, kurās strukturēta mācīšanās darbavietā ir apvienota ar teoriju, rada sertificētas prasmes, kas ir vērtīgas darba devējiem un ir pārnesamas uz darba tirgu; šajā saistībā uzsver digitālu risinājumu potenciālu, kas var sekmēt efektīvu duālo sistēmu;

33. mudina dalībvalstis PIA izstrādē labāk izmantot zaļo darbvietu jomas attīstību, lai radītu augstu prasmju māceklības nolūkā sniegt jauniešiem specializētas zināšanas un apmācības un palīdzētu mazināt augstos jauniešu bezdarba līmeņus;

34. mudina dalībvalstis, kā arī reģionālās un vietējās pašvaldības apmācības un izglītības sistēmās integrēt ilgtspējīgu attīstību, vides jomas kompetences un prasmes, jo īpaši nostiprinot PIA sistēmas un mudinot pētniecības centrus sadarbībā ar jauniem zaļajiem uzņēmumiem izstrādāt tehnoloģijas, projektus un patentus zaļajiem produktiem; mudina nodrošināt ideju apmaiņu starp pētniecības centriem un uzņēmumu un speciālistu tīkliem; atgādina, cik svarīgas ir zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) prasmes un cik svarīgi ir nodrošināt, lai vairāk sieviešu apgūtu *STEM* mācību priekšmetus;

35. aicina dalībvalstis uzlabot prasmju prognozēšanas sistēmas, lai labāk apzinātu jaunās izmaiņas un prasmju vajadzības tā, lai profesionālās izglītības un apmācības sistēmas būtu labāk informētas par to, kur ir vajadzīgi ieguldījumi prasmēs, spētu labāk reaģēt uz mainīgajām darba tirgus vajadzībām un nodrošinātu, ka visiem ir tiesības uz izglītību, apmācību un mūžizglītību; uzsver, ka PIA būs efektīvāka, ja tās pamatā būs stabila prasmju prognozēšana, ļaujot prognozēt un konstatēt prasmju nepietiekamību un īpaši pielāgot profesionālās un mūžizglītības programmas uz nākotni vērstam darba tirgum; uzskata, ka PIA programmas būtu jāpadara elastīgākas un vieglāk pielāgojamas, lai atbilstu darba tirgus svārstībām un pārvarētu tās, un padarītu iespējamu inteliģentu un uz mērķi vērstu PIA izglītojamo ievirzi sākotnējās arodmācībās, kā arī pieaugušo izglītojamo prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, lai samazinātu prasmju neatbilstību un prasmju novecošanu;

36. aicina izveidot apmaksāta mācību atvaļinājuma politiku saskaņā ar SDO Konvenciju par apmaksātu mācību atvaļinājumu, kas ļauj darba ņēmējiem darba laikā bez nekādām personīgām izmaksām piedalīties mācību programmās, lai veicinātu mūžizglītību;

37. aicina dalībvalstis, reģionālās pārvaldes iestādes un vietējās pašvaldības sadarbībā ar sociālajiem partneriem un apmācības pakalpojumu sniedzējiem pieņemt un īstenot prasmju attīstības un prognozēšanas stratēģijas, lai tādā veidā uzlabotu vispārējās, nozaru un profesionālās prasmes; norāda, ka šīs stratēģijas būtu jāpapildina, rūpīgi novērtējot paredzēto darbvietu veidu un līmeni, kā arī vajadzīgās prasmes un zināšanas, tādējādi paredzot un nosakot trūkstošās prasmes un iekļaujot mērķtiecīgas arodapmācības un mūžizglītības programmas, kuras būtu tieši vērstas uz prasmju un darbvietu atbilstības panākšanu, lai palielinātu nodarbinātību;

38. atzinīgi vērtē ieteikumu PIA pakalpojumu sniedzējiem nodrošināt pienācīgu autonomijas, elastības, atbalsta un finansējuma līmeni; atgādina, ka PIA pakalpojumu sniedzēju finansiālā un stratēģiskā neatkarība ir svarīga, lai ātri pielāgotos prasmju pieprasījuma izmaiņām, kā arī iespējām un problēmām, ko rada digitālā un zaļā pārkārtošanās; aicina dalībvalstis pielikt lielākas pūles, lai izveidotu kvalificētas mācību programmas nozarēs, kurās trūkst piemērota darbaspēka, piemēram, veselības un aprūpes nozarēs, lauksaimniecībā, būvniecībā, vides jomā un aprites ekonomikā;

39. aicina dalībvalstis vairāk pievērst uzmanību tam, lai padarītu PIA sistēmas iekļaujošākas un visiem piekļūstamas visas darba dzīves laikā, tostarp neaizsargātām grupām, piemēram, cilvēkiem ar invaliditāti, jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, gados vecākiem darba ņēmējiem, ilgstošiem bezdarbniekiem, minoritātēm un etniskajām grupām, cilvēkiem ar migrantu izcelsmi, bēgļiem, kā arī tiem, kuriem ir mazāk iespēju savas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ; aicina veikt konkrētus pasākumus, lai nodrošinātu, ka cilvēkiem, kuri ir nelabvēlīgākā sociālekonomiskajā situācijā un bieži nonāk nabadzības apburtajā lokā, ir piekļuve PIA saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru; mudina dalībvalstis, kuras saskaras ar demogrāfisku lejupslīdi, nodrošināt, ka jaunieši izmanto PIA programmas, jo īpaši kā ceļu uz kvalitatīvu nodarbinātību; uzsver, ka preventīvi pasākumi, piemēram, prasmju novērtējumi un karjeras konsultēšana ilgtermiņā var samazināt jauniešu, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, skaitu un risināt to uzņēmumu un nozaru vajadzības, kurās trūkst prasmīgu darbinieku;

40. atzinīgi vērtē ierosinājumu, ka PIA sistēmām būtu jābūt vienlīdz nozīmīgām attiecībā uz pieaugušajiem, kuriem ir vajadzīga pastāvīga prasmju pilnveide un pārkvalifikācija; aicina Komisiju pieņemt holistisku pieeju PIA un pieaugušo izglītībai, ietverot formālu, neformālu un ikdienēju mācīšanos; aicina dalībvalstis veicināt PIA pievilcību un tās piekļūstamību pieaugušiem izglītojamajiem, kā arī veidot spēcīgākas saites un ciešāku sadarbību starp PIA pieaugušajiem un pieaugušo neformālu mācīšanos, lai veicinātu pamatkompetences, tostarp labas pamatprasmes, digitālās prasmes, kā arī transversālas, zaļas un citas dzīvesprasmes, kas veido spēcīgu pamatu noturībai, nodarbinātībai mūža garumā, sociālajai iekļautībai, aktīvam pilsoniskumam un personīgajai attīstībai; uzsver, ka centieni uzlabot PIA programmu tēlu un iekļautību ir jāpapildina ar centieniem stiprināt to izglītojošo vērtību un uzlabot kvalitāti un mācekļu sociālo un darba tiesību ievērošanu;

41. uzsver, ka ir svarīgi sasniegt cilvēkus lauku un attālos apvidos un padarīt PIA piekļūstamu un paredzētu cilvēkiem, kuri strādā lauksaimniecībā, zivsaimniecībā, mežsaimniecībā un citās darbvietās attiecīgajos reģionos, kā arī sniegt viņiem visas nepieciešamās prasmes, tostarp zaļās un digitālās prasmes, lai labāk izmantotu pašreizējās un turpmākās iespējas, ko sniedz zaļā un zilā ekonomika, un ļautu viņiem sniegt būtisku ieguldījumu vides aizsardzībā;

42. uzsver, ka mācībām darbavietā un duālas PIA sistēmas veicināšanai un īstenošanai būtu jābūt jaunās "*Erasmus*" programmas prioritātēm;

43. aicina dalībvalstis saskaņā ar ES dzimumu līdztiesības stratēģiju turpināt risināt ar dzimumu saistītu aizspriedumu un dzimumu stereotipu ietekmētu izvēļu problēmu, nodrošinot un atbalstot sieviešu līdztiesīgu dalību arodmācībās profesijām, kas tradicionāli tiek uzskatītas par "vīriešu", un vīriešu dalību arodmācībās "sieviešu" profesijām; aicina centienos modernizēt PIA sistēmas pastiprināt dzimumu aspektu un padarīt mācīšanos gan darbavietā, gan ārpus tās piekļūstamāku darba ņēmējām un ģimenes aprūpētājām, jo īpaši nozarēs, kurās sievietes ir nepietiekami pārstāvētas, t. i., digitālajās, *STEM* un zaļajās nozarēs, lai apkarotu dzimumu segregāciju izglītībā un nodarbinātībā un cīnītos pret dzimumu stereotipiem;

44. aicina Komisiju un dalībvalstis, īstenojot pāreju uz zaļo ekonomiku, ņemt vērā sieviešu un meiteņu vajadzības pēc labākām mūžizglītības iespējām, jo īpaši jomās, kurās iespējams nodrošināt ievērojamu skaitu jaunu zaļo darbvietu, piemēram, zinātne, pētniecība, inženierzinātnes, digitālās tehnoloģijas un jauno tehnoloģiju joma, lai nostiprinātu sieviešu pozīcijas sabiedrībā, likvidētu dzimumu stereotipus un nodrošinātu darbvietas, kas pilnībā atbilstu sieviešu konkrētajām vajadzībām un prasmēm;

45. aicina dalībvalstis veicināt dalību PIA ar kampaņām, kurās uzsvērti indivīda un darba devēja ieguvumi, un radot stimulus, tostarp ilgstošus stimulus, lai darba devējiem segtu daļu no izmaksām, kas saistītas ar māceklībām; atzīst tādu iniciatīvu kā *WorldSkills* konkursu nozīmīgumu, jo tām ir būtiska ietekme uz pozitīvu PIA tēlu, jaunu darbvietu un jaunu prasmju veicināšanu, jauniešu piesaistīšanu PIA karjerām, PIA sistēmu pielāgošanu modernajai ekonomikai un sadarbības palielināšanu starp izglītību, darba devējiem un darba tirgu;

46. atzinīgi vērtē Eiropas izglītības telpas mērķi izveidot īstenu Eiropas mācību telpu, kurā robežas nerada nekādus šķēršļus augsti kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un apmācībām; uzskata, ka ieteikumam šis mērķis būtu jāsasniedz;

47. atzinīgi vērtē priekšlikumu uzlabot PIA programmu elastību, izmantot mikroapliecinājumus un palielināt mijiedarbību ar citām izglītības jomām, jo šāda palielināta elastība ļauj pielāgot PIA programmas individuālām vajadzībām, vienlaikus nodrošinot pilnīgu kvalifikāciju; norāda, ka šāda iniciatīva arī ļauj pārnest atzīšanu un uzkrāt mācību rezultātus; šajā saistībā atzinīgi vērtē ideju par Eiropas profesiju pamatprofiliem un integrāciju *Europass* platformā, tostarp ar turpmākiem individuāliem mācību kontiem, kam būtu jāpalīdz atzīt kvalifikācijas un mobilitāti; uzsver, ka programmām ir jāveido pamats, lai ļautu cilvēkiem pāriet no akadēmiskās uz profesionālo jomu vai otrādi, tostarp pārnesot iegūtās kompetences; uzsver, ka kvalifikācijas struktūrā ir jāparedz salīdzināmība; uzsver, ka programmām ir arī jānodrošina indivīda turpmākā nodarbināmība, prognozējot prasmju vajadzības vidējā termiņā un ilgtermiņā; aicina dalībvalstis atbalstīt turpmāku PIA modularizāciju, lai veidotu vairāk saikņu starp izglītības un apmācību sistēmām; uzsver *ECVET* sistēmas nozīmīgumu, kas ir nodrošinājusi mobilitātes periodos gūto mācību rezultātu labāku atzīšanu; aicina dalībvalstis apsvērt

ECTS kredītpunktu pārneses sistēmas izveidi PIA; aicina dalībvalstis nodrošināt, ka PIA programmas var veidot augstākus prasmju līmeņus;

48. atzinīgi vērtē *EQAVET* pamatnoteikumus un aicina izvērtēt to īstenošanu; atzinīgi vērtē *EQAVET* sistēmas integrāciju un elementus, kas risina tās nepilnības saistībā ar īstenošanu ieteikumā, jo īpaši attiecībā uz kvalitātes standartiem un *ECVET* galveno principu iekļaušanu, lai atbalstītu elastību un mobilitāti, kas izstrādāta citu instrumentu, piemēram, *Erasmus+*, ietvaros;

49. atzinīgi vērtē visas iespējamās sinerģijas un lielāku PIA lomu saskaņā ar Garantiju jauniešiem, ņemot vērā tās efektivitāti pārejas uz darba tirgu atvieglošanā jauniešiem, kuri ir pakļauti bezdarba un sociālās atstumtības riskam;

50. aicina dalībvalstis stiprināt valodu mācības PIA sistēmās, jo prasmju trūkums šajā jomā rada ievērojamus šķēršļus mobilitātei, savukārt vairāku valodu laba pārvaldība sniedz pievienoto vērtību darba tirgos;

51. uzsver, ka jebkādi uzlabojumi PIA pakalpojumu sniegšanā ir jāpapildina ar uzlabojumiem visu pieaugušo, kas mācās, un audzēkņu piekļuvē informācijai, konsultācijām un profesionālās orientācijas pakalpojumiem piekļūstamā formātā jau no agrīna vecuma;

52. uzsver, ka māceklības ir neatņemama PIA programmu daļa; mudina dalībvalstis pielikt lielākas pūles, lai nodrošinātu augsti kvalitatīvas, dažādotas un īpaši pielāgotas māceklības, ietverot taisnīgu atalgojumu, kas ir saskaņotas ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra principiem, jo īpaši tiesībām uz taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi darba apstākļu ziņā, tostarp nodrošinot darba vidi, kas ir pielāgota cilvēku ar invaliditāti vajadzībām, piekļuvi sociālajai aizsardzībai un apmācības; šajā saistībā aicina Komisiju pārskatīt Eiropas satvaru kvalitatīvai un rezultatīvai māceklībai; aicina dalībvalstis atbalstīt PIA mobilitāti, atvieglojot valstu administratīvos priekšnosacījumus ārvalstu PIA audzēkņiem; mudina Komisiju un dalībvalstis tiekties uz Eiropas māceklības statūtu izveidi;

53. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai ieteikuma mērķi būtu saskaņoti ar pašreizējo politiku un tiesisko regulējumu Eiropas atveseļošanas plāna kontekstā, īpaši ņemot vērā ieguldījumu prasmēs, izglītībā un apmācībā, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu un *REACT-EU*, kā arī Prasmju programmu Eiropai, Digitālās izglītības rīcības plānu, Eiropas izglītības telpu, *Erasmus+* un Garantiju jauniešiem;

54. uzsver vajadzību uzlabot PIA absolventu gaitu apzināšanu, jo labāka izpratne par viņu rezultātiem darba tirgū papildus prognozēm par prasmju piedāvājumu un pieprasījumu ir viens no galvenajiem veidiem, kā novērtēt un uzlabot PIA kvalitāti un atbilstību darba tirgum;

55. aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt PIA programmu digitalizācijai un absolventu gaitu apzināšanai piešķirtos resursus;

56. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0375

Piespiedu darbs un uiguru stāvoklis Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par piespiedu darbu un uiguru stāvokli Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā (2020/2913(RSP))

(2021/C 445/14)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas un ziņojumus par stāvokli Ķīnā, jo īpaši 2019. gada 19. decembra rezolūciju par uiguru stāvokli Ķīnā (*China Cables*) ([1]), 2019. gada 18. aprīļa rezolūciju par Ķīnu, it īpaši reliģisko un etnisko minoritāšu stāvokli ([2]), 2018. gada 4. oktobra rezolūciju par uiguru un kazahu masveida patvaļīgu aizturēšanu Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā ([3]), 2018. gada 12. septembra rezolūciju par ES un Ķīnas attiecību stāvokli ([4]), 2016. gada 15. decembra rezolūciju par Tibetas budistu akadēmijas *Larung Gar* un *Ilham Tohti* lietām ([5]), 2011. gada 10. marta rezolūciju par stāvokli Kašgarā (Ķīna, Siņdzjanas Uiguru autonomais reģions) ([6]) un tās kultūras mantojumu un 2009. gada 26. novembra rezolūciju par Ķīnu: mazākumtautību tiesības un nāvessoda piemērošana ([7]),

— ņemot vērā 2020. gada 26. novembra rezolūciju par ES tirdzniecības politikas pārskatīšanu ([8]),

— ņemot vērā, ka 2019. gada Saharova balva tika piešķirta uiguru ekonomistam *Ilham Tohti*, kurš miermīlīgiem līdzekļiem cīnās par Ķīnas uiguru minoritātes tiesībām,

— ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2020/1998 ([9]) un Padomes Lēmumu (KĀDP) 2020/1999 (2020. gada 7. decembris) par ierobežojošiem pasākumiem pret nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem ([10]),

— ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) Žuzepa Borela piezīmes pēc ES Ārlietu padomes 2020. gada 7. decembra sanāksmes,

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 1. decembra secinājumus par cilvēktiesībām un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību globālajās piegādes ķēdēs,

— ņemot vērā Padomes priekšsēdētāja Šarla Mišela piezīmes pēc ES un Ķīnas līderu 2020. gada 14. septembra sanāksmes,

— ņemot vērā Padomes priekšsēdētāja Šarla Mišela un Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas kopīgo paziņojumu par ES interešu un vērtību aizstāvēšanu sarežģītā un vitāli svarīgā partnerībā, ko viņi sniedza pēc 2020. gada 22. jūnijā notikušā 22. ES un Ķīnas samita,

— ņemot vērā ANO ekspertu 2020. gada 26. jūnijā izteikto aicinājumu pieņemt apņēmīgus pasākumus, lai Ķīnā aizsargātu pamatbrīvības,

— ņemot vērā 21. ES un Ķīnas samitā pieņemto 2019. gada 9. aprīļa kopīgo paziņojumu,

— ņemot vērā Komisijas un Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) 2019. gada 12. marta kopīgo paziņojumu "ES un Ķīna — stratēģiska perspektīva" (JOIN(2019) 0005),

— ņemot vērā ES vadlīnijas par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību, kuras Ārlietu padome pieņēma 2013. gada 24. jūnijā,

---

([1]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0110.
([2]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0422.
([3]) OV C 11, 13.1.2020., 25. lpp.
([4]) OV C 433, 23.12.2019., 103. lpp.
([5]) OV C 238, 6.7.2018., 108. lpp.
([6]) OV C 199 E, 7.7.2012., 185. lpp.
([7]) OV C 285 E, 21.10.2010., 80. lpp.
([8]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0337.
([9]) OV L 410 I, 7.12.2020., 1. lpp.
([10]) OV L 410 I, 7.12.2020., 13. lpp.

— ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) runaspersonas 2018. gada 26. oktobra paziņojumu par situāciju Siņdzjanā,

— ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2019. gada 12. marta kopīgo paziņojumu "ES un Ķīna — stratēģiska perspektīva" (JOIN(2019)0005),

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, kurā ir noteikts, ka "nevienu nedrīkst turēt verdzībā vai kalpībā" un ka "nevienam nedrīkst likt veikt piespiedu darbu",

— ņemot vērā 2012. gada 25. jūnijā pieņemto ES Stratēģisko satvaru un rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā, kurā cilvēktiesību aizsardzība un veicināšana ir noteiktas par visu ES politikas virzienu pamata elementiem,

— ņemot vērā ES pamatnostādnes par nāvessodu, par spīdzināšanu un citu nežēlīgu izturēšanos, par vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē un par cilvēktiesību aizstāvjiem,

— ņemot vērā Ķīnas Tautas Republikas Konstitūcijas 36. pantu, kurā visiem iedzīvotājiem ir garantētas tiesības uz reliģijas brīvību, un tās 4. pantu, kurā ir atzītas mazākumtautību tiesības,

— ņemot vērā 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, ko Ķīna parakstīja 1998. gadā, bet vēl nav ratificējusi,

— ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) 1930. gada Piespiedu darba konvencijas 2014. gada protokolu, ko Ķīna nav parakstījusi,

— ņemot vērā ANO 2011. gadā pieņemtos Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām,

— ņemot vērā Austrālijas Stratēģiskās politikas institūta (*ASPI*) 2020. gadā publicētos ziņojumus "Uiguru pārdošana — "pāraudzināšana", piespiedu darbs un uzraudzība ārpus Siņdzjanas" un "Kultūras izdzēšana — izsekojot uiguru un islāmticīgo telpas iznīcināšanu Siņdzjanā", kā arī "Siņdzjanas datu projektu",

— ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

— ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,

A. tā kā cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskas valsts principa veicināšanai un ievērošanai arī turpmāk vajadzētu būt ES un Ķīnas ilgtermiņa partnerības centrālajam aspektam saskaņā ar ES apņemšanos aizstāvēt šīs vērtības ārējās attiecībās un Ķīnas pausto interesi tās ievērot savā attīstībā un starptautiskajā sadarbībā;

B. tā kā ir strauji pasliktinājies stāvoklis Siņdzjanā, kurā dzīvo vairāk nekā 10 miljoni islāmticīgo uiguru un kazahu, jo īpaši pēc Ķīnas 2014. gadā sāktās kampaņas "Asa vēršanās pret vardarbīgo terorismu", un tā kā uiguri un citas pārsvarā islāmticīgās etniskās minoritātes Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā piedzīvo patvaļīgu aizturēšanu, spīdzināšanu, ir pakļautas klajiem reliģijas un kultūras ieražu ierobežojumiem, kā arī viņus uzrauga ar tādas digitālas sistēmas palīdzību, kura ir tik ļoti visaptveroša, ka tiek novērots ikviens ikdienas dzīves aspekts — tiek izmantotas sejas atpazīšanas kameras, skenēti mobilie tālruņi, plašā mērogā nelikumīgi vākti, apkopoti un apstrādāti personas dati, nemaz nerunājot par policijas visuresošo un uzmācīgo klātbūtni; tā kā ir notikusi Ķīnas režīma vispārēja pastiprināšanās un tas ir sācis stingrāk izturēties pret mazākumtautībām, jo īpaši uiguriem, tibetiešiem un mongoļiem, lai tos asimilētu, uzspiežot ķīniešu vairākumtautības dzīvesveidu un komunisma ideoloģiju; tā kā policija plaši izmanto tādas kriminoloģiskās prognozēšanas platformas kā Integrēto kopīgo operāciju platformu, lai izsekotu aizdomīgas personas, pamatojoties uz likumīgu un nevardarbīgu ikdienas uzvedību;

C. tā kā pēc ticamiem ziņojumiem vairāk nekā viens miljons cilvēku ir ieslodzīti vai ir bijuši ieslodzīti tā dēvētajos "politiskās pāraudzināšanas" centros, kas patlaban ir pasaulē lielākais etniskās minoritātes iedzīvotāju masveida ieslodzījums; tā kā Siņdzjanas Uiguru autonomā reģiona ieslodzījuma nometņu sistēma tiek paplašināta — ir aizdomas, ka kopš 2017. gada ir uzceltas vai paplašinātas 380 ieslodzījuma vietas, un laikā no 2019. gada jūlija līdz 2020. gada jūlijam ir uzcelta vai paplašināta vismaz 61 ieslodzījuma vieta;

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

D. tā kā cieš arī uiguru jaunākā paaudze; tā kā tiek ziņots, ka mazi bērni tiek ievietoti valsts pārvaldītos bāreņu namos, pat ja ieslodzījuma nometnēs atrodas tikai viens no viņu vecākiem; tā kā ir izpētīts, ka līdz 2019. gada beigām internātos ir tikuši ievietoti vairāk nekā 880 000 uiguru bērnu; tā kā ticami pētījumi liecina, ka Ķīnas varas iestādes ir īstenojušas oficiālu mērķtiecīgas dzimstības samazināšanas pasākumu sistēmu, kuru piemēro uiguru sievietēm, lai mazinātu uiguru dzimstības rādītājus; tā kā šīs sistēmas ietvaros Ķīnas varas iestādes pakļauj reproduktīvā vecumā esošas uiguru sievietes piespiedu abortiem, intrauterīnām injekcijām un sterilizācijai, ņemot vērā, ka 80 % visu jauno intrauterīno kontracepcijas ierīču tiek ievietoti Uiguru reģionā, neraugoties uz to, ka šajā reģionā dzīvo tikai 1,8 % Ķīnas iedzīvotāju; tā kā pasākumi uiguru dzimstības mazināšanai varētu atbilst kritērijiem par piederību smagākajiem noziegumiem pret cilvēci;

E. tā kā 2018. gada augustā ANO Rasu diskriminācijas izskaušanas komiteja nosodīja Ķīnas Tautas Republikas valdības rīcību saistībā ar pārkāpumiem Siņdzjanā, tostarp patvaļīgu masveida ieslodzījuma nometņu izveidi; tā kā 2018. gada septembrī ANO augstā komisāre cilvēktiesību jautājumos *Michelle Bachelet* savā pirmajā runā šajā amatā norādīja uz "ļoti satraucošām ziņām par uiguru un citu musulmaņu kopienu patvaļīgu ieslodzīšanu plaša mērogā tā dēvētajās pāraudzināšanas nometnēs, kas ir izveidotas visā Siņdzjanā";

F. tā kā Ķīnas jaunais reliģisko jautājumu regulējums, kas stājās spēkā 2018. gada 1. februārī, stingrāk ierobežo reliģiskas grupas un reliģisku darbību un spiež tām pielāgoties partijas politikai; tā kā reliģijas brīvība un pārliecības brīvība atkal ir noslīdējusi līdz zemākajam līmenim, kāds bijis vērojams kopš pagājušā gadsimta 70. gadu beigām, kad sākās ekonomikas reformas un Ķīna kļuva pasaulei atvērtāka; tā kā Ķīnā ir viens no lielākajiem reliģisko ieslodzīto skaitiem; tā kā ticami ziņojumi liecina par mošeju, baznīcu un citu dievnamu apzinātu un sistemātisku iznīcināšanu, kas notiek galvenokārt kopš 2017. gada, un to skaits ir samazināts līdz zemākajam līmenim kopš Kultūras revolūcijas;

G. tā kā Ķīna vēl nav ratificējusi četras no astoņām SDO pamata konvencijām, proti, SDO Konvenciju Nr. 87 par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību, SDO Konvenciju Nr. 98 par tiesībām apvienoties organizācijās un koplīgumu slēgšanu, SDO Konvenciju Nr. 29 par piespiedu darbu un SDO Konvenciju Nr. 105 par piespiedu darba atcelšanu; tā kā Ķīna ir ratificējusi Konvenciju Nr. 111 par diskrimināciju nodarbinātībā un profesijā un Konvenciju Nr. 100 par vienlīdzīgu atalgojumu; tā kā PTO nolīgumi ļauj pieņemt tirdzniecības pasākumus attiecībā uz cietumnieku darba ražojumiem;

H. tā kā līdztekus kampaņai "Asa vēršanās pret vardarbīgo terorismu" kopš 2014. gada ir palielinājušās darbaspēka pārcelšanas programmas, kas liek domāt, ka tās ir kļuvušas par Ķīnas valdības politisko prioritāti kā instruments cīņā pret nabadzību Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā; tā kā ir vairāki ticami ziņojumi par uiguru piespiedu darba izmantošanu apģērbu, tehnoloģiju un autobūves nozares ražošanas ķēdēs, tostarp *ASPI* 2020. gada marta ziņojums, kurā ir norādītas 27 rūpnīcas deviņās Ķīnas provincēs, kas izmanto 80 000 uiguru darbaspēku, kuri ir pārcelti no Siņdzjanas laikā no 2017. gada līdz 2019. gadam; tā kā šīs rūpnīcas piegādā preces vismaz 82 pasaules mēroga zīmoliem, tostarp tiem, kas pieder daudziem Eiropas multinacionāliem uzņēmumiem;

I. tā kā Ķīna ir viena no pasaulē lielākajām kokvilnas ražotājām un Siņdzjanas Uiguru autonomais reģions ražo vairāk nekā 20 % no pasaules kokvilnas; tā kā Ķīna ir lielākā dzijas ražotāja un eksportētāja un lielākā tekstilizstrādājumu un apģērbu ražotāja un eksportētāja; tā kā Ķīnas valdība plāno līdz 2025. gadam divkāršot Uiguru reģiona ražošanas jaudu un šī plāna svarīgi elementi ir apģērbs un tekstilizstrādājumi; tā kā trīs Uiguru reģioni vieni paši 2018. gadā vien mobilizēja vismaz 570 000 cilvēku kokvilnas novākšanas darbībām, izmantojot valdības piespiedu darbaudzināšanas un pārcelšanas sistēmu; tā kā uz kokvilnas novākšanas darbībām pārcelto Siņdzjanas etnisko minoritāšu darbaspēka skaits visdrīzāk ir par vairākiem simtiem tūkstošiem lielāks, tādējādi padarot piespiedu darbu par Siņdzjanas Uiguru autonomā reģiona kokvilnas novākšanas nozares būtisku un vispārēju iezīmi; tā kā 84 % Ķīnas kokvilnas nāk no Siņdzjanas Uiguru autonomā reģiona, kas nozīmē, ka ir ārkārtīgi liels risks, ka no Ķīnas kokvilnas ražotā dzija, tekstilizstrādājumi un apģērbi ir saistīti ar piespiedu un cietumnieku darbu, neraugoties uz to, vai tie ir ražoti Ķīnā vai citur pasaulē;

J. tā kā tiek ziņots, ka vairāk nekā 80 starptautisku zīmolu korporācijas savās piegādes ķēdēs varētu būt tieši vai netieši izmantojušas uiguru piespiedu darbu; tā kā pašreizējā apspiešanas režīmā nav iespējams Uiguru reģionā veikt neatkarīgas izmeklēšanas un revīzijas;

K. tā kā uzņēmumiem nav uzticamu metožu, kā pārbaudīt, vai kāda Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā esoša darba vieta izmanto piespiedu darbu, vai novērst piespiedu darba izmantošanu šajās darba vietās atbilstīgi ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām un cilvēktiesību pienācīgas pārbaudes standartiem;

L. tā kā saskaņā ar pašreizējiem ES tiesību aktiem (ES vai dalībvalstu līmenī) uzņēmumiem nav tiesiskas atbildības rīkoties, lai novērstu cilvēktiesību pārkāpumu veicināšanu to piegādes ķēdēs; tā kā ES nefinanšu informācijas atklāšanas direktīva uzņēmumiem uzliek ziņošanas pienākumu, tomēr neprasa tiem rīkoties, lai novērstu kaitējumu to piegādes ķēdēs, un neparedz tos saukt pie atbildības;

M. tā kā priekšsēdētājas izpildvietnieka Valda Dombrovska uzklausīšanā Starptautiskajā tirdzniecības komitejā viņš norādīja, ka piespiedu darba apkarošana ir ES prioritāte un ka arī visaptverošajā investīciju nolīgumā starp ES un Ķīnu ES investīcijām būs jāievēro attiecīgās SDO konvencijas par piespiedu darbu;

N. tā kā Juridiskā komiteja patlaban strādā pie iniciatīvas par korporatīvo uzticamības pārbaudi un korporatīvo pārskatatbildību; tā kā Padome 2020. gada 1. decembrī publicēja secinājumus par cilvēktiesībām un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, kuros tā aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu par ES tiesisko regulējumu ilgtspējīgas korporatīvās pārvaldības jomā, tostarp tajā paredzot starpnozaru korporatīvās uzticamības pārbaudes pienākumus globālajās piegādes ķēdēs; tā kā Komisija ir paziņojusi, ka tā 2021. gada otrajā ceturksnī iesniegs tiesību akta priekšlikumu par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību, kurā tā pievērsīsies nepieciešamībai veikt cilvēktiesību pienācīgu pārbaudi vērtību ķēdēs;

O. tā kā Padome ir pieņēmusi lēmumu un regulu, ar ko izveido ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu, kas ļauj ES noteikt ierobežojošus pasākumus pret personām, vienībām un struktūrām, tostarp valstīm un nevalstiskiem dalībniekiem, kuri ir atbildīgi par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem un nelikumībām visā pasaulē, ir tajos iesaistīti vai ir saistīti ar tiem, tostarp par verdzību;

P. tā kā ASV Kongress 2019. gadā pieņēma Uiguru cilvēktiesību politikas aktu; tā kā 2020. gada 22. septembrī ASV Pārstāvju palāta pieņēma Uiguru piespiedu darba novēršanas aktu, kas nosaka dažādus ierobežojumus attiecībā uz Siņdzjanas uiguru autonomo reģionu, tostarp aizliedzot noteiktu preču importu no Siņdzjanas, un paredz sankcijas personām un struktūrām, kas ir atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem šajā reģionā;

Q. tā kā Ķīna ir guvusi panākumus ekonomikas un sociālajā jomā, bet diemžēl negarantē starptautisko pamatstandartu ievērošanu cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā;

R. tā kā Stratēģiskajā satvarā par cilvēktiesībām un demokrātiju ES ir apņēmusies pastiprināt centienus, ar kuriem tā visos savas ārējās darbības aspektos veicina cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskas valsts principa ievērošanu, un cilvēktiesības izvirzīt par galveno jautājumu attiecībās ar visām trešajām valstīm, tostarp tās stratēģiskajiem partneriem,

1. stingri nosoda valdības noteikto piespiedu darba sistēmu, jo īpaši uiguru, etnisko kazahu un kirgīzu, kā arī citu musulmaņu minoritāšu grupu izmantošanu rūpnīcās gan Siņdzjanas ieslodzījuma nometnēs, gan ārpus tām, kā arī piespiedu strādnieku pārvietošanu uz citām Ķīnas administratīvajiem reģioniem un to, ka labi pazīstami Eiropas zīmoli un uzņēmumi ir guvuši labumu no piespiedu darba; aicina attiecīgos privātā sektora dalībniekus izvērtēt savu darbošanos Siņdzjanā, piemērot korporatīvo atbildību, veikt neatkarīgas revīzijas par cilvēktiesību ievērošanu visās to piegādes ķēdēs un izbeigt darījumu attiecības gadījumos, kad tiek konstatēts, ka tās ir saistītas ar cilvēktiesību pārkāpumiem, vai ja nav iespējams noteikt, vai ir notikuši tieši vai netieši pārkāpumi saistībā ar kādu no piegādātājiem vai darījumu attiecībām to vērtību ķēdē Ķīnā;

2. pauž dziļas bažas par aizvien despotiskāko režīmu, ar ko saskaras daudzas reliģiskās un etniskās minoritātes, jo īpaši uiguri un kazahi, un kas neievēro viņu cilvēka cieņu, kā arī pārkāpj viņu tiesības uz kultūras izpausmju un reliģijas brīvību, vārda un izpausmes brīvību un tiesības uz miermīlīgu pulcēšanos un biedrošanos; pauž nožēlu par cilvēktiesību situācijas pasliktināšanos Ķīnas kontinentālajā daļā un Honkongā un prasa Ķīnas iestādēm ievērot pamatbrīvības;

3. pauž dziļu nožēlu par notiekošo vajāšanu un smagajiem un sistemātiskajiem cilvēktiesību pārkāpumiem, kas uzskatāmi par noziegumiem pret cilvēci; mudina Ķīnas valdību nekavējoties izbeigt praksi bez apsūdzības, tiesāšanas vai notiesājoša sprieduma kriminālietās patvaļīgi ieslodzīt uiguru un citu musulmaņu minoritāšu pārstāvjus, slēgt visas

nometnes un ieslodzīšanas centrus un nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot ieslodzītās personas; aicina Ķīnas iestādes pārtraukt valdības atbalstītas piespiedu darba un masveida sterilizācijas programmas; aicina Ķīnas iestādes Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā sniegt informāciju par ieslodzīto personu atrašanās vietu un veselības stāvokli un nekavējoties viņus atbrīvot, ja nav pierādījumu par konkrētām viņu noziedzīgām darbībām;

4. stingri nosoda digitālās novērošanas tehnoloģiju plašo izmantošanu tam, lai uzraudzītu un kontrolētu iedzīvotājus Siņdzjanā, un nesen atklāto tādas sejas atpazīšanas programmatūras testēšanu, kas varētu valdības iestādēm nosūtīt "trauksmes signālus par uiguriem", kad kameru sistēmas identificēs kādu uiguru minoritātes personu; pauž nožēlu par to, ka Ķīna nepilda savas saistības, ko tā uzņēmusies, pievienojoties Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas principiem attiecībā uz mākslīgo intelektu, kas vērsts uz cilvēku, un parakstot G20 2019. gada jūnija deklarāciju, un aicina Komisiju un dalībvalstis arī turpmāk aicināt Ķīnu ievērot savas saistības šajā jomā;

5. aicina Ķīnas iestādes atļaut žurnālistiem un starptautiskajiem novērotājiem, tostarp ES amatpersonām, brīvu, saprātīgu un netraucētu piekļuvi Siņdzjanas provincei un neierobežotu apmeklējumu iespējas ieslodzījuma nometnēs saistībā ar prezidenta *Xi Jinping* uzaicinājumu, kas tika pausts ES un Ķīnas augstākā līmeņa sanāksmē 2020. gada 14. septembrī ANO augstajam cilvēktiesību komisāram, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos un ANO Cilvēktiesību padomes īpašo procedūru pilnvarotajām personām; prasa ES un dalībvalstīm turpināt uzstājīgi prasīt ANO faktu vākšanas misijas Siņdzjanā izveidi un īpašā sūtņa iecelšanu;

6. aicina Ķīnu atļaut Eiropas Parlamentam nosūtīt delegāciju darba braucienā uz Siņdzjanu ar nosacījumu, ka tai tiek nodrošināta brīva un neierobežota piekļuve, vienlaikus garantējot konfidencialitāti un vietējo iedzīvotāju drošību;

7. stingri nosoda Ķīnas Komunistiskās partijas paziņojumu par masveida kampaņu uiguru dzimstības apspiešanai Siņdzjanā, un aicina Ķīnas iestādes nekavējoties izbeigt jebkādus pasākumus, kuru mērķis ir nepieļaut dzimstību uiguru iedzīvotāju grupā, tostarp piespiedu sterilizāciju, abortus vai sankcijas par dzimstību ierobežojošo pasākumu pārkāpumiem;

8. mudina Ķīnas valdību ratificēt un īstenot SDO Konvenciju Nr. 29 par piespiedu darbu, SDO Konvenciju Nr. 105 par piespiedu darba atcelšanu, SDO Konvenciju Nr. 87 par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību un SDO Konvenciju Nr. 98 par tiesībām apvienoties organizācijās un koplīgumu slēgšanu; mudina Ķīnu ratificēt Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām;

9. pauž dziļas bažas par ziņām attiecībā uz to, ka Ķīnas varas iestādes vajā ārvalstīs esošos uigurus nolūkā piespiest viņus pienest informāciju par citiem uiguriem, atgriezties Siņdzjanā vai klusēt par situāciju Siņdzjanā, un reizēm to cenšas panākt, turot ieslodzījumā viņu ģimenes locekļus; aicina Komisiju un visas ES dalībvalstis steidzami izmeklēt minētās ziņas, lai nodrošinātu Siņdzjanas diasporas pārstāvju aizsardzību un paātrinātu uiguru un citu turku izcelsmes musulmaņu patvēruma pieprasījumu izskatīšanu; atzinīgi vērtē Vācijas un Zviedrijas lēmumu apturēt visu etnisko uiguru, kazahu un citu turku izcelsmes musulmaņu nosūtīšanu atpakaļ uz Ķīnu, ņemot vērā patvaļīgas ieslodzīšanas, spīdzināšanas vai citādas sliktas izturēšanās risku;

10. aicina Komisiju un dalībvalstis sākt dialogu ar valstīm, kurās uiguriem pastāv risks tikt izraidītiem, tos nosūtot atpakaļ uz Ķīnu, lai novērstu minēto izraidīšanu; aicina Padomes locekļus apturēt izdošanas līgumus ar Ķīnas Tautas Republiku, novērst uiguru, Honkongas pilsoņu, tibetiešu vai Eiropā dzīvojošo Ķīnas disidentu izdošanu, kas pamatota ar viņu piedalīšanos politiskas tiesas prāvās Ķīnas Tautas Republikā;

11. aicina ES aktīvi strādāt pie neatkarīgas ANO izmeklēšanas par Ķīnu, lai nodrošinātu saukšanu pie atbildības par pastrādātajiem noziegumiem;

12. pauž dziļas bažas par Ķīnas valsts pasākumiem, ar kuriem nodrošina Siņdzjanas "visaptverošu uzraudzību", proti, uzstādot sistēmas "*Skynet*" elektronisko novērošanu lielākajās pilsētu teritorijās un GPS izsekotājus visos mehāniskajos transportlīdzekļos, izmantojot sejas atpazīšanas skenerus kontrolpunktos un vilcienu un degvielas uzpildes stacijās, ieviešot programmatūru, kuras pamatā ir mākslīgā intelekta kameru sistēmas un kuru mērķis ir identificēt uigurus un citus etnisko minoritāšu grupu pārstāvjus, un Siņdzjanas policijai īstenojot kampaņu asins paraugu ņemšanai nolūkā paplašināt Ķīnas DNS datubāzi; pauž dziļas bažas par jaunākajiem atklājumiem saistībā ar sarakstu, kurā iekļauti dati par vairāk nekā 2000 aizturētajiem uiguriem, kas laikā no 2016. līdz 2018. gadam tika turēti Aksu administratīvajā reģionā; papildus tam pauž dziļas bažas par to, ka Ķīna šādas tehnoloģijas jau pārdod autoritāriem režīmiem citur pasaulē; prasa ES un dalībvalstīm

uzraudzīt šo tehnoloģiju iegādi un turpmāko izstrādi, kā arī to ražotāju darbības un atteikt to ražotājiem piekļuvi ES un dalībvalstu publiskajam finansējumam un publiskajam iepirkumam;

13. kritizē to, ka Parlamenta administrācija un Komisija ir no uzņēmuma "*Hikivision*" ir iepirkusi termokameras; uzstāj, ka ir jāievieš piesardzīga iepirkuma politika, kurā ir pienācīgi ņemti vērā cilvēktiesību jautājumi; mudina Parlamenta administrāciju un priekšsēdētāju nekavējoties pārtraukt jebkādas tiešas vai netiešas darījuma attiecības ar uzņēmumu "*Hikivision*" un uzlabot savu iepirkuma darbību pārredzamību;

14. aicina Ķīnas iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot uiguru zinātnieku un 2019. gada Saharova balvas ieguvēju *Ilham Tohti* un vienlaikus nodrošināt, ka viņam ir regulāras un neierobežotas iespējas sazināties ar savu ģimeni un paša izvēlētiem advokātiem un ka viņš necieš no spīdzināšanas vai citādas nežēlīgas izturēšanās; prasa nekavējoties veikt efektīvu un objektīvu izmeklēšanu par iespējamo *Ilham Tohti* spīdzināšanu un saukt vainīgos pie atbildības;

15. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas 2021. gada darba programmā ir iekļauta likumdošanas iniciatīva par piegādes ķēdes obligātu pienācīgu pārbaudi cilvēktiesību jomā; aicina Komisiju attiecīgos tiesību aktu priekšlikumus pieņemt vēlākais 2021. gada otrajā ceturksnī un, kā plānots, iesniegt trīs atsevišķus, tomēr savstarpēji pastiprinošus priekšlikumus par direktoru pienākumiem un ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību, par korporatīvām cilvēktiesībām un pienācīgu rūpību par vidi, kā arī par nefinanšu informācijas atklāšanas direktīvas reformu; uzskata — lai efektīvi risinātu jautājumu par piespiedu darbu un citiem cilvēktiesību pārkāpumiem uzņēmumu piegādes ķēdēs, šādos tiesību aktos būtu jāiekļauj arī aizliegums laist attiecīgās preces ES tirgū; šajā sakarībā atgādina par savu nostāju nesenajā rezolūcijā par tirdzniecības politikas pārskatīšanu, kurā tas prasīja veikt papildu pasākumus, piemēram, aizliegt tādu produktu importu, kas saistīti ar smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, piemēram, piespiedu darbu vai bērnu darbu;

16. aicina dalībvalstis saskaņā ar savu kompetenci un apstākļiem valstī pastiprināt centienus efektīvi īstenot ANO "Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām", tostarp izmantojot jaunus vai atjauninātus valsts rīcības plānus, kuros ir apvienoti brīvprātīgi un obligāti pasākumi.

17. uzskata, ka visaptverošajā investīciju nolīgumā starp ES un Ķīnu jāiekļauj atbilstīgas saistības par starptautisko konvenciju pret piespiedu darbu ievērošanu; īpaši uzskata, ka Ķīnai šajā nolūkā būtu jāratificē SDO 29. un 105. konvencija;

18. atzinīgi vērtē abu likumdevēju nesen panākto vienošanos par ES Divējāda lietojuma preču regulas reformu, pamatojoties uz nacionālās drošības un cilvēktiesību apsvērumiem;

19. mudina Komisiju, Padomi un dalībvalstis veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai pārliecinātu Ķīnas valdību slēgt nometnes un izbeigt visus cilvēktiesību pārkāpumus Siņdzjanā un citās vietās, piemēram, Tibetā; prasa ES un tās dalībvalstīm atkārtoti paust šo vēstījumu Ķīnas valdībai, izmantojot katru izdevību, tostarp augstākajā līmenī; pauž nožēlu par to, ka ES līdz šim izmantotā pieeja un piemērotie līdzekļi taustāmu progresu Ķīnas cilvēktiesību jomā aizvien nav devuši, jo cilvēktiesību situācija Ķīnā pēdējo desmit gadu laikā ir tikai pasliktinājusies; mudina Komisiju izstrādāt un īstenot holistisku ES stratēģiju, ar kuru varētu panākt patiesu progresu cilvēktiesību situācijas uzlabošanā Ķīnā; mudina Ķīnas varas iestādes turpināt to iekšējo reformu īstenošanu, kas ir nepieciešamas, lai ratificētu 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, ko Ķīna parakstīja 1998. gadā, un īstenotu ANO par cilvēktiesībām atbildīgo struktūru ieteikumus;

20. atzinīgi vērtē ES globāla cilvēktiesību sankciju režīma pieņemšanu 2020. gada 7. decembrī; aicina dalībvalstis un Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos ātri apsvērt sankciju pieņemšanu pret Ķīnas amatpersonām un valsts vadītām struktūrām, piemēram, Siņdzjanas Ražošanas un būvniecības korporāciju, kas ir atbildīgas par uiguru un citu turku izcelsmes musulmaņu masveida aizturēšanas politikas izstrādi un īstenošanu Siņdzjanā, par piespiedu darba izmantošanu un par reliģiskās brīvības, pārvietošanās brīvības un citu pamattiesību smagu apspiešanu šajā reģionā un citās vietās, piemēram, Tibetā;

21. aicina Padomi un Komisiju īstenot jūlijā saskaņoto pasākumu kopumu, tostarp izveidot "glābšanas laivu shēmu" apspiestajiem Ķīnas iedzīvotājiem, ņemot vērā situācijas cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā turpmāku pasliktināšanos;

22. atkārtoti pauž atbalstu gaidāmajam ES un ASV dialogam par Ķīnu un mudina tās darba kārtībā kā svarīgu iekļaut cilvēktiesību jautājumu; prasa panākt lielāku koordināciju starp demokrātijām, īstenojot sankcijas un citus pasākumus, lai novērstu cilvēktiesību pārkāpumus Ķīnas kontinentālajā daļā un Honkongā, kā arī ģeopolitiskās problēmas, ko rada Ķīnas Tautas Republika;

23. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/ ES Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos un Ķīnas Tautas Republikas valdībai un parlamentam.

P9_TA(2020)0376

Irāna, jo īpaši 2012. gada Saharova balvas laureātes Nasrinas Sotudehas lieta

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Irānu, jo īpaši 2012. gada Saharova balvas laureātes Nasrinas Sotudehas lietu (2020/2914(RSP))

(2021/C 445/15)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Irānu, jo īpaši 2018. gada 13. decembra rezolūciju par Irānu, jo īpaši *Nasrin Sotoudeh* lietu ([1]), un 2019. gada 17. septembra rezolūciju par Irānu, jo īpaši sieviešu tiesību aizstāvju un apcietināto ES dubultpilsoņu stāvokli ([2]),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā cilvēktiesību komisāra biroja (*OHCHR*) 2020. gada 9. decembra paziņojumu par Irānu, kurā prasīts atbrīvot Nasrinu Sotudehu,

— ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) runaspersonas 2020. gada 12. decembra paziņojumu par nāvessoda izpildi Ruhollam Zamam,

— ņemot vērā *OHCHR* 2020. gada 25. novembra paziņojumu, kurā Irāna tiek aicināta apturēt nāvessoda izpildi Ahmadrezam Džalali,

— ņemot vērā ANO īpašā referenta par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā 2020. gada 26. oktobra paziņojumu, kurā aicināts saukt pie atbildības par vardarbīgu protestu apspiešanu, un viņa 2020. gada 21. jūlija ziņojumu par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā,

— ņemot vērā 2020. gada 9. decembrī notikušo 5. Eiropas Savienības un Irānas augsta līmeņa dialogu,

— ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem,

— ņemot vērā ES pamatnostādnes par nāvessodu, spīdzināšanu un vārda brīvību,

— ņemot vērā 2012. gada Saharova balvas par domas brīvību piešķiršanu Nasrinai Sotudehai,

— ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

— ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,

A. tā kā 2012. gada Saharova balvas par domas brīvību laureāte Nasrina Sotudeha ir Irānas juriste, cilvēktiesību aktīviste un politieslodzītā, kas pēdējo 15 gadu laikā ir cīnījusies par sieviešu, bērnu, reliģisko minoritāšu, žurnālistu un mākslinieku tiesībām, kā arī par tiem, kuriem piespriests nāvessods, un tādēļ Irānas iestādes pret viņu ir pastāvīgi vērsušās un vajājušas, turklāt viņa vairākas reizes ir tikusi aizturēta un ieslodzīta; tā kā pret viņu vērstā kriminālvajāšana un pret viņu izvirzītās apsūdzības liecina par to, ka Irānas tiesu iestādes uzskata cilvēktiesību aktīvismu par krimināli sodāmu darbību;

B. tā kā Nasrina Sotudeha kopš 2018. gada 13. jūnija ir patvaļīgi ieslodzīta par to sieviešu pārstāvēšanu, kuras protestēja pret Irānas likumu par obligātu hidžāba valkāšanu un kurām 2019. gada martā aizmuguriski piesprieda 33 gadu cietumsodu un 148 pletnes sitienus; tā kā ANO eksperti vairākkārt ir pauduši nopietnas bažas par to, ka viņas pašreizējā ieslodzīšana ir patvaļīga, un ir aicinājuši viņu atbrīvot;

C. tā kā 2020. gada 7. novembrī Nasrina Sotudeha tika uz laiku atbrīvota pēc tam, kad viņas Covid-19 tests izrādījās pozitīvs; tā kā 2020. gada 2. decembrī viņai tika dots rīkojums atgriezties Kvarčakas cietumā, kas ir sieviešu ieslodzījuma centrs Teherānā ar cietsirdīgiem un necilvēcīgiem ieslodzījuma apstākļiem; tā kā šis Irānas varas iestāžu lēmums var viņai radīt dzīvībai bīstamas sekas un vēl vairāk pagarina viņas patvaļīgo ieslodzījumu, pārkāpjot Irānas saistības saskaņā ar starptautiskajām cilvēktiesībām;

([1]) OV C 388, 13.11.2020., 127. lpp.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0019.

D. tā kā Irānas iestādes ir vērsušās pret Nasrinas Sotudehas ģimeni, radiniekiem un draugiem, jo īpaši pret viņas vīru Rezu Handānu, lai viņus apklusinātu un pārtrauktu jebkādu kampaņu organizēšanu par Nasrinas Sotudehas atbrīvošanu;

E. tā kā Nasrinas Sotudehas apcietināšana ir daļa no Irānas pastiprinātajām represijām pret sieviešu tiesību aizstāvjiem; tā kā sieviešu tiesību aizstāvji, kas aktīvi piedalās kampaņā par sieviešu iespēju un tiesību palielināšanu, ir cietuši no vajāšanas, patvaļīgas aizturēšanas un ieslodzīšanas, un ir pārkāptas viņu tiesības uz taisnīgu tiesu un pienācīgu tiesas procesu;

F. tā kā tiek ziņots, ka Ahmadreza Džalali, kurš irāņu izcelsmes zviedru ārsts, akadēmiķis un profesors *VUB* universitātē Beļģijā un Pjemontes Austrumu studiju universitātē (*Universita degli Studi del Piemonte Orientale*) Itālijā un kuram 2017. gada oktobrī tika piespriests nāvessods par izdomātu spiegošanu, ir pārcelts uz vieninieku kameru, gatavojoties nāvessoda izpildei, neraugoties uz plaši atzītiem konstatējumiem, kas apstiprina, ka viņa tiesas process bija ārkārtīgi netaisns un ka viņš tika notiesāts, pamatojoties uz piespiedu atzīšanos, izmantojot spīdzināšanu; tā kā viņš ir saņēmis draudus no Irānas amatpersonām, solot nogalināt viņu un viņa ģimeni Zviedrijā un Irānā; tā kā vēstulē no Evinas politiskā cietuma viņš rakstīja, ka viņa ieslodzīšanas iemesls bija tas, ka viņš nepiekrita kļūt par Irānas spiegu Eiropas iestādēs; tā kā Ahmadreza Džalali 2020. gada 24. novembrī tika informēts, ka viņa nāvessoda izpilde notiks drīz;

G. tā kā 2020. gada 12. decembrī žurnālistam Ruhollam Zamam tika izpildīts nāvessods, viņu pakarot, pēc tam, kad Augstākā tiesa ar sasteigtu 2020. gada 8. decembra lēmumu paturēja spēkā viņa nāvessodu par neskaidrām apsūdzībām "korupcijā uz Zemes", kā pierādījumu tam izmantojot piespiedu kārtā iegūtas atzīšanās; tā kā Ruholla Zams, kuram 2009. gadā Francijā tika piešķirts patvērums un kurš vadīja populāru *Telegram* kanālu, kas kritizēja Irānas varas iestādes, tika aizvilināts uz Irāku un Irānas varas iestādes viņu tur nolaupīja un aizveda uz Irānu; tā kā sodīšana ar nāvi par vārda brīvības izmantošanu ir klajš starptautisko cilvēktiesību pārkāpums;

H. tā kā kopš 2019. gada jūnija Evinas cietumā ir patvaļīgi ieslodzīta ES pilsone un ievērojama Irānas izcelsmes franču akadēmiķe, Parīzes Politikas zinātnes institūta zinātniskā direktore Fariba Adelha;

I. tā joprojām tiek aizturēti ES un Irānas dubultpilsoņi un pēc tam viņi tiek ilgstoši turēti vieninieku kamerās un nopratināti bez pienācīga procesa, bez piekļuves taisnīgai tiesai, turklāt viņiem tiek piespriesti ilgi cietumsodi, pamatojoties uz neskaidrām vai nekonkrētām apsūdzībām saistībā ar "valsts drošību" un "spiegošanu"; tā kā Irāna neatzīst dubultpilsonību, tādējādi ierobežojot ārvalstu vēstniecību piekļuvi saviem dubultpilsoņiem, kas Irānā atrodas apcietinājumā;

J. tā kā Irānas tiesas nenodrošina pienācīgu procesu un taisnīgu tiesu, liedzot piekļuvi juridiskajai palīdzībai, jo īpaši izmeklēšanas posmā, kā arī liedzot konsulāros, ANO vai humānās palīdzības organizāciju apmeklējumus; tā kā Irānas tiesu iestāžu piespriestie cietumsodi bieži ir balstīti uz neskaidrām vai nekonkrētām apsūdzībām saistībā ar valsts drošības apsvērumiem un spiegošanu; tā kā nav neatkarīgu mehānismu, kas nodrošinātu pārskatatbildību tiesu sistēmā, un joprojām pastāv nopietnas bažas par tiesnešu politizāciju;

K. tā kā Irānas iestādes uz pilsoniskās sabiedrības protestiem pret nabadzību, inflāciju, korupciju un politisko autoritārismu reaģē ar smagām represijām; tā kā Irānas izlūkošanas dienests ir pastiprinājis represijas pret pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem, advokātiem, vides aktīvistiem, sieviešu tiesību aizstāvjiem, studentiem, žurnālistiem, skolotājiem, kravas automobiļu vadītājiem un miermīlīgiem aktīvistiem;

L. tā kā ANO cilvēktiesību eksperti ir aicinājuši Irānu garantēt to cilvēktiesību aizstāvju un juristu tiesības, kuri ir ieslodzīti par publisku atbalstu protestiem pret hidžāba obligātu valkāšanu Irānā, un ir atkārtoti pauduši nopietnas bažas par to, ka Irānā joprojām tiek izpildīts nāvessods mazgadīgiem likumpārkāpējiem;

M. tā kā ir saņemti daudzi ziņojumi par necilvēcīgajiem un pazemojošajiem apstākļiem cietumos un par to, ka ieslodzījuma laikā tiek liegta pienācīga piekļuve medicīniskajai aprūpei, lai iebiedētu, sodītu vai piespiestu ieslodzītos, tādējādi pārkāpjot ANO Ieslodzīto režīma standarta minimālos noteikumus;

N. tā kā desmitiem cilvēktiesību aizstāvju, žurnālistu, juristu un aktīvistu joprojām atrodas ieslodzījumā par miermīlīgu aktīvismu un viņiem nevar tikt piemērota apžēlošana un pagaidu atbrīvošana, ko īsteno Covid-19 pandēmijas laikā, lai samazinātu cietumu pārpildītību;

O. tā kā ANO īpašais referents par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā savā gada ziņojumā, ko viņš iesniedza ANO Ģenerālajai asamblejai 2020. gada 21. jūlijā, pauda sašutumu par to, ka Irāna joprojām izmanto nāvessodu, un par lielo izpildīto nāvessodu skaitu un apstiprināja, ka saņemtie ziņojumi liecina par pastāvīgu tendenci, ka tiek ierobežota vārda brīvība un tiek pastāvīgi diskriminētas minoritātes un sievietes;

P. tā kā tajā pašā ziņojumā ANO īpašais referents apstiprina, ka, neraugoties uz skaidriem pierādījumiem par to, ka Irānas drošības spēki izmantoja pārmērīgu un letālu spēku, kā rezultātā 2019. gada novembra protestos gāja bojā vairāk nekā 300 cilvēku, tostarp sievietes un bērni, Irānas varas iestādes gandrīz gadu pēc šiem notikumiem nav veikušas izmeklēšanu, kas atbilstu starptautiskajiem standartiem;

Q. tā kā protestētājiem arvien biežāk tiek piespriesti nāvessodi, no viņiem ar spīdzināšanu tiek regulāri izspiestas "atzīšanās" un pēc tam viņiem tiek izpildīts nāvessods, neinformējot viņu advokātus vai ģimenes locekļus, kā tas bija gadījumā ar slaveno cīkstoni Navidu Afkari, kas tika nogalināts, izpildot viņam nāvessodu 2020. gada 12. septembrī, par apsūdzībām, kuras viņš pilnībā noliedza; tā kā viņa brāļi joprojām atrodas ieslodzījumā un viņiem ir piespriests ļoti ilgs cietumsods par piedalīšanos pret valdību vērstos protestos;

R. tā kā Parlaments pieņēma rezolūciju, kurā tas aicināja izveidot EĀDD Stratēģiskās komunikācijas vienību, kas strādātu ar Tuvajiem Austrumiem, jo īpaši Irānu;

S. tā kā tiek izmantotas masu novērošanas tehnoloģijas, lai apspiestu tiešsaistes un ielu protestus, tostarp izmantojot cenzūru tiešsaistē; tā kā valsts plašsaziņas līdzekļi ir rīkojuši dezinformācijas kampaņas pret protestētājiem un cilvēktiesību aizstāvjiem, iesaistot valsts vadošās amatpersonas, lai izjauktu 2019. gada novembra protestus,

1. stingri nosoda cilvēktiesību aizstāves un juristes Nasrinas Sotudehas patvaļīgo aizturēšanu, notiesāšanu un neseno nogādāšanu cietumā un aicina Irānas Islāma Republikas varas iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem steidzami viņu atbrīvot un ļaut viņai saņemt nepieciešamo veselības aprūpi;

2. stingri nosoda to, ka 2020. gada 12. decembrī tika izpildīts nāvessods Francijā dzīvojošajam žurnālistam, "Telegram" kanāla "Amad News" redaktoram Ruhollaham Zamam un 2020. gada 12. septembrī – cīkstonim Navidam Afkari; pauž visdziļāko līdzjūtību viņu ģimenēm, draugiem un kolēģiem; aicina ES un tās dalībvalstu iestādes nodrošināt efektīvāku aizsardzību ES dzīvojošiem Irānas valstspiederīgajiem, kuri ir pakļauti Irānas izlūkošanas dienestu vajāšanai un draudiem;

3. aicina Irānu nekavējoties apturēt paredzēto nāvessoda izpildi Zviedrijas un Irānas akadēmiķim Ahmadrezam Džalali, atbrīvot viņu un izmaksāt viņam kompensāciju, kā arī pārtraukt draudēt viņa ģimenei Irānā un Zviedrijā; turklāt stingri nosoda viņa spīdzināšanu, patvaļīgo aizturēšanu un nāvessodu; norāda, ka Dr. Džalali 2020. gada 24. novembrī tika informēts par prokuratūras iestāžu izdoto rīkojumu izpildīt sodu un ka viņu pārcēla uz vieninieku ieslodzījuma vietu Evinas cietuma 209. kamerā; atkārtoti aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieku/Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) un ES dalībvalstis nekavējoties iejaukties, lai apturētu jebkādus plānus sodīt ar nāvessodu Ahmadrezu Džalali, atceltu šo nāvessodu un nodrošinātu viņa tūlītēju atbrīvošanu;

4. aicina visas ES dalībvalstis saskaņā ar ES pamatnostādnēm par cilvēktiesību aizstāvjiem kopīgi nākt klajā ar publiskiem paziņojumiem un uzņemties diplomātiskas iniciatīvas, lai uzraudzītu negodīgas tiesas prāvas un apmeklētu cietumus, kuros tiek aizturēti cilvēktiesību aizstāvji un citi pārliecības dēļ ieslodzītie, tostarp ES valstspiederīgie Irānā;

5. aicina Irānas valdību nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot simtiem cilvēku, kas patvaļīgi aizturēti par to, ka viņi miermīlīgi izmantojuši savas tiesības uz uzskatu un vārda brīvību, tostarp protestētājus, žurnālistus, plašsaziņas līdzekļu darbiniekus, politiskos disidentus, māksliniekus, rakstniekus un cilvēktiesību aizstāvjus, tostarp juristus, sieviešu tiesību aizstāvjus, darba tiesību aktīvistus, minoritāšu tiesību aktīvistus, vides aktīvistus, kampaņu dalībniekus, kas cīnās pret nāvessodu, un citus, tostarp tos, kas prasa patiesību, taisnīgumu un reparācijas par 20. gs. astoņdesmitajos gados izpildītajiem ārpustiesas nāvessodiem; uzsver, ka līdz viņu atbrīvošanai Irānas varas iestādēm ir jāgarantē viņu fiziskais un garīgais stāvoklis;

6. mudina Irānu nekavējoties atcelt visas apsūdzības un atcelt visus ceļošanas ierobežojumus visiem Eiropas un Irānas dubultpilsoņiem, kuri ir pakļauti patvaļīgai aizturēšanai un citiem ierobežojošiem pasākumiem, piemēram, Fariba Adelkhaha, Nahida Tagāvi, Kamēla Ahmadi un Nazanina Zaghari-Ratkliffa gadījumā; atkārtoti prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot Kamranu Ghaderi, Masudu Mosahebu un Moradu Tahbazu, kuri pašlaik atrodas apcietinājumā Irānas

cietumos, un atkārtoti nosoda to, ka Irānas tiesu iestādes pēc netaisnīgiem tiesas procesiem joprojām tur ieslodzījumā ES un Irānas dubultpilsoņus, kā arī to, ka viņiem nav pieejams konsulārais atbalsts;

7. pauž bažas par fizisku uzbrukumu cilvēktiesību aizstāvei Golrokhai Iraei un viņas piespiedu pārvietošanu uz Evinas cietumu 2020. gada 13. decembrī; prasa nekavējoties noskaidrot viņas situāciju un atkārtoti prasa viņu atbrīvot;

8. pauž visstingrāko nosodījumu par vārda, biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvības apspiešanu; mudina Irānas varas iestādes nodrošināt, ka tiek pilnībā īstenots Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kuram tā ir pievienojusies, un nodrošināt visu ieslodzīto tiesības uz pienācīgu tiesvedību un taisnīgu tiesu, tostarp tiesības tikt pārstāvētiem ar pašu izvēlētu advokātu;

9. nosoda pilsoniskās telpas ierobežojumus, nāvessoda izmantošanu par politisku represiju ieroci, amputācijas, pēršanu un citus cietsirdīgus un necilvēcīgus sodus, kas iekļauti Irānas kriminālkodeksā, cietsirdīgus un necilvēcīgus apcietinājuma apstākļus, atzīšanos, kas iegūta spīdzināšanas vai sliktas izturēšanās rezultātā, un civiliedzīvotāju tiesāšanu revolucionārās tiesās; nosoda nāvessoda izmantošanu, lai atturētu no miermīlīgas opozīcijas cilvēktiesību aktīvisma un tiesībām izmantot vārda brīvību; aicina Irānas valdību nekavējoties pasludināt moratoriju attiecībā uz visiem neizpildītajiem nāvessodiem, lai pilnībā atceltu nāvessodu;

10. norāda uz Irānas sieviešu sasniegumiem izglītības, zinātnes un pētniecības jomā, ko apliecina fakts, ka vairākums Irānas augstskolu studentu ir sievietes; mudina Irānas Islāma Republiku gan tiesību aktos, gan praksē izskaust jebkāda veida diskrimināciju un citus cilvēktiesību pārkāpumus pret sievietēm un meitenēm; stingri atbalsta Irānas sievietes un cilvēktiesību aizstāvjus, kas turpina iestāties par cilvēktiesībām, neraugoties uz grūtībām un personīgajām sekām, ar kurām viņi saskaras;

11. aicina Irānas varas iestādes novērst jebkāda veida diskrimināciju pret personām, kas pieder pie etniskām un reliģiskām minoritātēm, tostarp kristiešiem un bahajiešiem, un LGBTI personām, un nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus ieslodzītos, kuri izmantojuši savas tiesības uz reliģijas vai ticības brīvību vai seksuālo orientāciju;

12. aicina sākt ANO vadītu izmeklēšanu par noziegumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, un par citiem smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, kas izdarīti 2019. gada novembra un 2020. gada janvāra protestu laikā; mudina ES un tās dalībvalstis pieņemt mērķtiecīgus ierobežojošus pasākumus pret amatpersonām, kas ir atbildīgas par šiem pārkāpumiem;

13. pauž spēcīgu atbalstu Irānas iedzīvotājiem, kuri vēlas dzīvot brīvā, stabilā, iekļaujošā un demokrātiskā valstī, kas respektē savas valstiskās un starptautiskās saistības cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā; aicina Irānas varas iestādes nodrošināt neatkarīgu un objektīvu izmeklēšanu par visiem šajos protestos notikušajiem nāves gadījumiem, par visiem tiem, kurus tur aizdomās par kriminālatbildību par protestētāju nogalināšanu, un par visiem gadījumiem, kad cietušie tiek pakļauti piespiedu pazušanai un nāvessoda izpildei bez tiesas sprieduma; turklāt aicina Irānas varas iestādes ekshumēt un atdot upuru mirstīgās atliekas viņu ģimenēm, identificēt vainīgos un saukt pie atbildības vainīgos un nodrošināt cietušajiem efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus;

14. atzinīgi vērtē to, ka Padome ir pieņēmusi cilvēktiesību sankciju mehānismu – tā dēvēto Magņitska aktu – kā svarīgu ES instrumentu, lai sodītu cilvēktiesību pārkāpējus; prasa veikt mērķtiecīgus pasākumus pret Irānas amatpersonām, kuras ir izdarījušas smagus cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp saistībā ar nesen izpildītajiem nāvessodiem Ruhollaham Zamam un Navidam Afkari un Irānas dubultpilsoņu un ārvalstu valstspiederīgo patvaļīgo aizturēšanu, kā arī pret personām, kas iesaistītas rupjos cilvēktiesību pārkāpumos, tostarp tiesnešiem, kas pieņēmuši nāvessodu žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem, politiskajiem disidentiem un aktīvistiem;

15. uzskata, ka turpmākas mērķtiecīgas sankcijas būs nepieciešamas, ja Irānas varas iestādes neatbrīvos Dr. Džalali, kā to pieprasa ES un tās dalībvalstis;

16. aicina Padomi pievērst uzmanību cilvēktiesību pārkāpumiem kā divpusējās sadarbības ar Irānu galvenajai sastāvdaļai saskaņā ar kopīgo paziņojumu, par ko 2016. gada aprīlī vienojās PV/AP un Irānas ārlietu ministrs; aicina EĀDD ES un Irānas augsta līmeņa dialogā arī turpmāk iekļaut cilvēktiesības, jo īpaši cilvēktiesību aizstāvju stāvokli, un stingri aicina Irānas varas iestādes pārtraukt visus pret cilvēktiesību aizstāvjiem vērstos iebiedēšanas un represiju aktus par saziņu ar ES un ANO amatpersonām;

17. aicina EĀDD un ES dalībvalstis pilnībā atbalstīt Saharova balvas laureātus, izmantojot to diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības un izveidojot iestāžu iekšējo darba grupu, lai atbalstītu apdraudētos Saharova balvas laureātus; uzskata, ka ES delegācijām būtu jāpalielina atbalsts riskam pakļautajiem laureātiem;

18. lūdz EĀDD stiprināt savas spējas apkarot Irānas iejaukšanos un dezinformāciju Eiropas teritorijā; mudina Irānas varas iestādes atcelt tiešsaistes pakalpojumu un satura cenzūru un atturēties no interneta slēgšanas, kas nav savienojama ar starptautiskajām cilvēktiesībām;

19. aicina ES un tās dalībvalstis pievērsties sieviešu cilvēktiesību aizstāvju īpašajai neaizsargātībai, izmantojot pienācīgus aizsardzības pasākumus, kas viņus pasargā no konkrētiem un ar dzimumu saistītiem riskiem, kuriem viņi ir pakļauti;

20. aicina Irānas varas iestādes attiecināt pastāvīgo apmeklēšanas uzaicinājumu uz visām ANO Cilvēktiesību padomes īpašajām procedūrām un proaktīvi sadarboties; mudina pievērst īpašu uzmanību tam, lai ANO īpašais referents par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā drīkstētu ieceļot šajā valstī;

21. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Irānas Islāma Republikas augstākajam vadītājam, Irānas Islāma Republikas prezidentam un Irānas parlamenta deputātiem.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0377

ES ūdens apsaimniekošanas jomas tiesību aktu īstenošana

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par ES tiesību aktu īstenošanu ūdens apsaimniekošanas jomā (2020/2613(RSP))

(2021/C 445/16)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 191. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā ([1]) (Ūdens pamatdirektīva —*WFD*),

— ņemot vērā Padomes Direktīvu 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu ([2]) (Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīva — *UWWTD*),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/118/EK (2006. gada 12. decembris) par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos ([3]) (Gruntsūdeņu direktīva),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu risku novērtējumu un pārvaldību ([4]) (Plūdu direktīva),

— ņemot vērā Padomes Direktīvu 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti ([5]) (Nitrātu direktīva),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK ([6]) (Vides kvalitātes standartu direktīva),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/741 (2020. gada 25. maijs) par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām ([7]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) ([8]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK ([9]) (*REACH* regula),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) ([10]),

([1]) OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.
([2]) OV L 135, 30.5.1991., 40. lpp.
([3]) OV L 372, 27.12.2006., 19. lpp.
([4]) OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.
([5]) OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.
([6]) OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp.
([7]) OV L 177, 5.6.2020., 32. lpp.
([8]) OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.
([9]) OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.
([10]) OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 10. decembra ziņojumu par Ūdens pamatdirektīvas un Plūdu direktīvas atbilstības pārbaudi un tā kopsavilkumu, kas veikts tajā pašā datumā,

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 13. decembra novērtējumu par Padomes Direktīvu 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu un kopsavilkumu, kas veikts tajā pašā datumā,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 1. februāra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dzeramā ūdens kvalitāti (pārstrādāta redakcija) (COM(2017)0753),

— ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības darbības programmu veselības jomā (2021.–2027. gads) un atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 (programma "ES veselība") (COM(2020)0405),

— ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ([11]),

— ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras (EVA) 2019. gada 4. decembra ziņojumu "Vide Eiropā — stāvoklis un perspektīvas 2020. gadam: zināšanas pārejai uz ilgtspējīgu Eiropu",

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "Jauna Eiropas industriālā stratēģija" un jo īpaši tās 2.2. punktu "Klimatneitralitātes ceļa bruģētāja" (COM(2020)0102),

— ņemot vērā ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam ([12]),

— ņemot vērā stratēģiju "No lauka līdz galdam" ([13]),

— ņemot vērā 7. vides rīcības programmu ([14]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. janvāra paziņojumu "Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plāns. Eiropas zaļā kursa investīciju plāns" (COM(2020)0021),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. marta paziņojumu "Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu" (COM(2020)0098),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda — jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei" (COM(2020)0456),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. marta paziņojumu "Eiropas Savienības stratēģiskā pieeja attiecībā uz farmaceitiskiem līdzekļiem vidē" (COM(2019)0128),

— ņemot vērā Parīzes nolīgumu,

— ņemot vērā Eiropas Komisijas un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) 2020. gada maija kopīgo pētījumu "Ūdensapgādes, sanitārijas un pretplūdu aizsardzības finansēšana — ES dalībvalstu problēmas un politikas risinājumi",

---

([11]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.

([12]) Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojums "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu" (COM(2020)0380).

([13]) Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojums "Stratēģija "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselības un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā" (COM(2020)0381).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1386/2013/ES (2013. gada 20. novembris) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" (OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.).

— ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus un jo īpaši 6. ilgtspējīgas attīstības mērķi par tīru ūdeni un sanitāriju ([15]) un 14. mērķi par okeānu, jūras un jūras resursu saglabāšanu un izmantošanu,

— ņemot vērā Starpvaldību zinātnes un politikas platformas bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*) globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem,

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada novembra ziņojumu "KLP ietekmes uz ūdeni novērtējums",

— ņemot vērā ANO 2010. gada 28. jūlija Rezolūciju Nr. 64/292, kurā atzītas cilvēka tiesības uz ūdeni un sanitāriju,

— ņemot vērā Tiesas 2020. gada 28. maija spriedumu lietā C-535/18 *IL* un citi pret *Land Nordrhein-Westfalen*,

— ņemot vērā Tiesas 2015. gada 1. jūlija spriedumu lietā C-461/13 *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e. V. v Bundesrepublik Deutschland* (*Weser* lieta),

— ņemot vērā Eiropas pilsoņu iniciatīvu "*Right2Water*" un Parlamenta ziņojumu par turpmākiem pasākumiem saistībā ar Eiropas pilsoņu iniciatīvu "*Right2Water*",

— ņemot vērā Reģionu komitejas 2020. gada 2. jūlija atzinumu par Ūdens pamatdirektīvas, Gruntsūdeņu direktīvas, Vides kvalitātes standartu direktīvas un Plūdu direktīvas atbilstības pārbaudi ([16]),

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 12. decembra atzinumu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (caurviju programma)" ([17]),

— ņemot vērā jautājumus Padomei un Komisijai par ES tiesību aktu īstenošanu ūdens apsaimniekošanas jomā (O-000077/2020 – B9-0077/2020 un O-000078/2020 – B9-0078/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 136. panta 5. punktu un 132. panta 2. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā ūdens ir nepieciešams dzīvībai un ūdens apsaimniekošanai ir būtiska nozīme ES ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanā, kā arī resursu izmantošanā un tautsaimnieciskajā ražošanā; tā kā ES ir jāizstrādā efektīvi risinājumi pašreizējām ūdens resursu problēmām un efektīvi jāpārvalda esošie ūdens resursi, jo tie tieši ietekmē cilvēku veselību, vidi, tās kvalitāti un ekosistēmas, enerģijas ražošanu, lauksaimniecību un pārtikas nodrošinājumu;

B. tā kā ūdens ir būtisks barošanās tīkla elements; tā kā ir nepieciešams, lai gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem būtu laba kvalitāte un tie būtu pieejami pietiekamā daudzumā, lai panāktu taisnīgu, veselīgu, videi nekaitīgu un ilgtspējīgu pārtikas sistēmu, kā aprakstīts stratēģijā "No lauka līdz galdam"; tā kā tīrs ūdens pietiekamā daudzumā ir būtisks elements, lai īstenotu un panāktu patiesu aprites ekonomiku ES;

C. tā kā ūdenim ir liela vērtība ES ekonomikā un tā kā ES no ūdens atkarīgās nozares rada 26 % no ES gada bruto pievienotās vērtības, kas nozīmē, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt, lai pastāvīgi būtu pieejams kvalitatīvs ūdens pietiekamā daudzumā visu lietojumu veidu apgādei;

D. tā kā ar Ūdens pamatdirektīvu izveidoja sistēmu 110 000 virszemes ūdeņu objektu aizsardzībai ES, lai līdz 2015. gadam panāktu "labu ekoloģisko un ķīmisko stāvokli" nolūkā aizsargāt 13 400 gruntsūdeņu tilpnes ES ar mērķi līdz tam pašam termiņam panākt "labu kvantitatīvo un ķīmisko stāvokli" un aizsargāt dzeramā ūdens resursus saskaņā ar 7. panta 2. punktu; tā kā atbilstības pārbaudē konstatēja būtiskus trūkumus ES tiesību aktu ūdens resursu jomā īstenošanā, kuru mērķus nav iespējams sasniegt līdz galīgajam 2027. gada termiņam, ja vien dalībvalstis nekavējoties

([15]) kas ietverti ANO Ģenerālās asamblejas 2015. gada 25. septembra rezolūcijā Nr 70/1 "Pārveidosim mūsu pasauli — ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam".
([16]) OV C 324, 1.10.2020., 28. lpp.
([17]) OV C 110, 22.3.2019., 94. lpp.

neuzsāks visus vajadzīgos īstenošanas pasākumus un ja ar ūdeni saistītās nozaru rīcībpolitikas netiks saskaņotas ar Ūdens pamatdirektīvas prasībām; tā kā ūdens apsaimniekošanas plānošanai un pasākumu programmām būtu jāturpinās pēc 2027. gada termiņa beigām, lai nepārtrauktu uzlabot ūdens kvalitāti un kvantitāti;

E. tā kā 74 % gruntsūdeņu objektu ir labā ķīmiskā stāvoklī un 89 % ir labā kvantitatīvā stāvoklī; tā kā laikposmā no 2004. līdz 2015. gadam slāpekļa bruto atlikums ES tika samazināts par 10 % ([18]);

F. tā kā labi ķīmiskās kvalitātes rādītāji ir sasniegti tikai 38 % virszemes ūdeņu un tikai 40 % ir labi ekoloģiskās kvalitātes rādītāji vai potenciāls šādus rādītājus sasniegt, un 16 % virszemes ūdeņu stāvoklis joprojām nav zināms datu trūkuma dēļ; tā kā 81 % virszemes ūdeņu sasniegtu labus ķīmiskos rādītājus, ja tos nepiesārņotu visuresošas, noturīgas bioakumulatīvas un toksiskas vielas (*PBT*), piemēram, dzīvsudrabs; tā kā no četriem EVA analizētajiem Ūdens pamatdirektīvas saldūdens rādītājiem tikai viens ir uzrādījis progresu pēdējos 10–15 gados ([19]);

G. tā kā saskaņā ar principu "ja neatbilst viens, tad neatbilst viss" ūdens stāvokli uzskata par labu tikai tad, ja visi novērtējuma elementi ir uzskatāmi par labiem, kas neatspoguļo ūdens kvalitātes atsevišķu parametru uzlabošanos; tā kā labi rādītāji ir atkarīgi ne tikai no ietekmes mazināšanas pasākumiem, lai novērstu pašreizējo spiedienu, bet arī no atjaunošanas pasākumiem, lai novērstu pagātnes radīto spiedienu, un no savlaikus veiktiem preventīviem pasākumiem pret jauniem apdraudējumiem ([20]);

H. tā kā Ūdens pamatdirektīvas efektivitāte un tās mērķu sasniegšana ir atkarīga no tās īstenošanas un izpildes, ko veic dalībvalstu kompetentās iestādes, no pienācīga finansējuma nodrošināšanas, tostarp izmantojot ES finanšu instrumentus, no citu ES tiesību aktu īstenošanas un ūdens resursu mērķu labākas integrēšanas citās politikas jomās; tā kā ieinteresēto personu iesaiste ir būtiska efektīvai īstenošanai;

I. tā kā Ūdens pamatdirektīvas 7. panta 3. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina vajadzīgā aizsardzība identificētajām ūdenstilpnēm, lai izvairītos no to kvalitātes pasliktināšanās; tā kā atbilstības pārbaudē ir skaidri norādīts, ka gūti mazi panākumi dzeramā ūdens aizsargājamo teritoriju jomā;

J. tā kā ārkārtīgi svarīgi ir prioritāri novērst ķīmisko un citu iemeslu dēļ radīto piesārņojumu virszemes ūdeņos un gruntsūdeņos tā izcelsmes vietā, kas ir visilgtspējīgākais un visrentablākais pasākums, vienlaikus īstenojot principu "piesārņotājs maksā";

K. tā kā Ūdens pamatdirektīvā ir noteikta vajadzība aizsargāt ūdens resursus, ko izmanto dzeramā ūdens ieguvei; tā kā dzeramā ūdens apsaimniekotājiem vajadzētu būt iespējai paļauties uz kvalitatīviem ūdens resursiem, lai iedzīvotājiem nebūtu jāmaksā par dārgu attīrīšanu; tā kā tādēļ jāsamazina piesārņojums tā izcelsmes vietā;

L. tā kā 2019. gada *IPBES* globālajā novērtējuma ziņojumā par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem ir norādīts, ka ūdens piesārņojums ir ievērojams drauds bioloģiskajai daudzveidībai pasaulē; tā kā saldūdens bioloģiskā daudzveidība ir viena no apdraudētākajām Eiropā un tā kā ūdens piesārņojums negatīvi ietekmē floru un faunu; tā kā Eiropas mitrāji, kas ir dabiski oglekļa piesaistītāji, kopš 1970. gada ir samazinājušies par 50 % un tā kā saldūdens sugu skaits kopš tā laika ir samazinājies par 83 %;

M. tā kā klimata pārmaiņas ir būtisks drauds ūdens resursiem pasaulē gan liela, gan maza ūdens daudzuma izteiksmē; tā kā veselīgas un noturīgas saldūdens ekosistēmas spēj lielākā mērā mazināt klimata pārmaiņu ietekmi un pielāgoties tām;

([18]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Agri-environmental_indicator_-_gross_nitrogen_balance

([19]) Eiropas Vides aģentūras 2019. gada 4. decembra ziņojums "Vide Eiropā — stāvoklis un perspektīvas 2020. gadā: zināšanas pārejai uz ilgtspējīgu Eiropu".

([20]) Komisijas 2019. gada 10. decembra kopsavilkums par Ūdens pamatdirektīvas un Plūdu direktīvas atbilstības pārbaudi.

N. tā kā Ūdens pamatdirektīvā nav iekļauti īpaši noteikumi klimata pārmaiņu ietekmes novēršanai; tā kā Komisija paziņojumā par Eiropas zaļo kursu tomēr atzīst, ka ir jāatjauno gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu dabiskās funkcijas; tā kā atbilstības pārbaudē tika konstatēts, ka Ūdens pamatdirektīva "ir pietiekami preskriptīva attiecībā uz risināmajām problēmām un pietiekami elastīga, lai vajadzības gadījumā pastiprinātu tās īstenošanu saistībā ar jaunām problēmām, kas nav minētas direktīvā, piemēram, klimata pārmaiņām, ūdens trūkumu un jaunām piesārņojošām vielām";

O. tā kā pilsētu teritorijas pastāvīgi paplašinās un pieaug spiediens uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām; tā kā galvenais un daļēji neregulēts ūdens piesārņojuma cēlonis ES ir neattīrītu vai nepietiekami attīrītu komunālo un/vai rūpniecisko notekūdeņu novadīšana; tā kā Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīva sākotnēji nebija paredzēta, lai novērstu ķīmisko vielu, farmaceitisko atlieku vai mikroplastmasas nokļūšanu ūdensobjektos; tā kā Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīva efektīvi samazināja ūdensobjektu apzināto piesārņotāju īpatsvaru, visā ES samazinot bioķīmiskā skābekļa, slāpekļa un fosfora patēriņa slodzi attīrītajos notekūdeņos; tā kā tomēr lielāka uzmanība būtu jāpievērš gan pašreizējiem, gan jaunajiem piesārņojuma avotiem; tā kā vēl viens svarīgs izkliedētais ūdens piesārņojuma avots ir lauksaimniecība, kuras dēļ sateces baseinos un upēs nonāk barības vielas, pesticīdi, antibiotikas un citas piesārņojošas vielas; tā kā ar ūdeni saistītie pašreizējās KLP noteikumi ir bijuši nepietiekami, lai sasniegtu Ūdens pamatdirektīvas mērķus; tā kā izkliedētais piesārņojums ir šķērslis principa "piesārņotājs maksā" īstenošanai;

P. tā kā trešdaļa Eiropas valstu cieš no ūdens trūkuma, t. i., tajās ir mazāk nekā 5000 m^3 ūdens uz vienu iedzīvotāju gadā ([21]); tā kā konfliktu gadījumos, kas saistīti ar ūdens resursu piešķiršanu, prioritātei ir jābūt cilvēka tiesību uz ūdeni aizsardzībai; tā kā 13 dalībvalstis ANO Konvencijā par cīņu pret pārtuksnešošanos paziņoja, ka tām draud pārtuksnešošanās ([22]);

Q. tā kā ūdens ieguve rada ievērojamu spiedienu uz ES ūdens resursiem; tā kā aptuveni ceturto daļu ūdens, kas iegūts no ES dabiskās vides, izmanto lauksaimniecībā; tā kā tika panākta vienošanās par jauno regulu par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām, ar ko atvieglos attīrītu komunālo notekūdeņu izmantošanu lauksaimnieciskajā apūdeņošanā;

R. tā kā ir situācijas, kad struktūras, kas pārvalda ūdensobjektus, tiek finansētas no darbībām, kuras pasliktina ūdensobjektu ķīmisko un ekoloģisko stāvokli, tādējādi kavējot Ūdens pamatdirektīvas mērķu sasniegšanu; tā kā šādās situācijās interešu konflikti ir grūti novēršami un to dēļ struktūras, kas pārvalda ūdensobjektus, nonāk apburtajā lokā, kļūstot atkarīgas no darbībām, kuras pasliktina ūdensobjektus;

S. tā kā 60 % upju baseinu atrodas starpvalstu reģionos, kas padara efektīvu pārrobežu sadarbību īpaši svarīgu; tā kā 20 Eiropas valstis ir atkarīgas no citām valstīm attiecībā uz vairāk nekā 10 % no saviem ūdens resursiem, no kurām piecas valstis vairāk nekā 75 % no saviem resursiem iegūst no ārvalstīm pa upēm; tā kā Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvas neievērošana pierobežas reģionos izraisa pārrobežu Ūdens pamatdirektīvas ūdensobjektu pasliktināšanos, kas padara neiespējamu Ūdens pamatdirektīvas mērķu sasniegšanu saņēmējā dalībvalstī;

T. tā kā upju savienojamība — no mazām straumēm līdz estuāriem un deltām — ir izšķirīgi svarīga migrējošām zivju sugām, kuru dzīves posmi ir attiecīgo ekosistēmu un pārtikas ķēdes stūrakmens un kuras zvejas kopienās iegūst arvien lielāku sociāli kulturālu vērtību;

U. tā kā vispārējais enerģijas patēriņš ūdens nozarē ES ir ievērojams un tam jābūt efektīvākam, lai sekmētu Parīzes nolīguma mērķus un ES klimata mērķus līdz 2030. gadam un tās mērķi panākt oglekļneitralitāti 2050. gadā;

([21]) https://www.eea.europa.eu/publications/92-9167-025-1/page003.html

([22]) Eiropas Revīzijas palātas 2018. gada jūnija informatīvais dokuments "Pārtuksnešošanās ES".

V. tā kā hidroenerģijai ir potenciāls zināmā mērā dekarbonizēt elektroenerģijas ražošanu un tādējādi tā var palīdzēt sasniegt Parīzes nolīgumā noteiktos ES klimata un enerģētikas mērķus; tā kā hidroenerģija ir jāskata plašākā kontekstā, tostarp ņemot vērā tās ietekmi uz hidromorfoloģiskajiem apstākļiem un dzīvotnēm; tā kā, salīdzinot ar vēja enerģiju un saules enerģiju, hidroenerģija ir mazāk gaistoša un tādējādi palīdz uzturēt pastāvīgu energoapgādi un tīkla stabilitāti; tā kā hidroakumulācija veido vairāk nekā 90 % ([23]) no ES enerģijas akumulācijas jaudas; tā kā Eiropas Savienībai būtu jāatbalsta dalībvalstis, kas iesaistās tādos videi draudzīgos hidroenerģijas projektos, kuri vienlaikus nerada draudus vietējo kopienu veselībai;

W. tā kā struktūras izmaiņas ūdensobjektos ir galvenais spiediens uz to stāvokli ([24]); tā kā hidromorfoloģija ietekmē 40 % virszemes ūdensobjektu, ko veido fizikālas izmaiņas (26 %), aizsprosti, barjeras un slūžas (24 %), hidroloģiskas izmaiņas (7 %) vai citas hidromorfoloģiskas izmaiņas (7 %); tā kā Eiropā pašlaik ir vairāk nekā 21 000 hidroelektrostaciju; tā kā nav veikti visaptveroši ES pasākumi novecojušu aizsprostu un taču likvidācijai, neskatoties uz pierādījumiem, ka ES koordinācija šajā jautājumā nodrošinātu pievienoto vērtību;

X. tā kā ANO Ģenerālā asambleja 2010. gada 28. jūlijā atzina cilvēka tiesības uz ūdeni un sanitāriju par cilvēktiesībām;

Y. tā kā Konvencijā par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu un Konvencijā par bērna tiesībām, citu starptautisko konvenciju un līgumu starpā ir atzītas tiesības uz ūdeni un sanitāriju un uzlikts dalībvalstīm par pienākumu veikt attiecīgus pasākumus šajā saistībā;

Z. tā kā vienam miljonam cilvēku Eiropā nav pieejams ūdens un 8 miljoniem cilvēku nav sanitārijas ([25]), un visā pasaulē 844 miljoniem cilvēku nav drošas piekļuves dzeramajam ūdenim ([26]), bet trešdaļai pasaules iedzīvotāju trūkst pamata sanitārijas; tā kā Eiropas pilsoņu iniciatīvu "*Right2Water*" 2014. gada martā parakstīja vairāk nekā 1,8 miljoni cilvēku; tā kā "*Right2Water*" tika prasīts garantēt ūdeni un sanitāriju visiem iedzīvotājiem ES un pasaulē, uzlabot dzeramā ūdens pieejamību sabiedrībai un nodrošināt lielāku pārredzamību attiecībā uz ūdens kvalitāti, kā arī ES tiesību aktos paredzēt tiesības uz ūdeni; tā kā Komisija, atbildot uz iniciatīvu "*Right2Water*" ir pieņēmusi paziņojumu ([27]); tā kā Eiropas Parlaments 2015. gada 8. septembra rezolūcijā par Eiropas pilsoņu iniciatīvas "*Right2Water*" īstenošanu kritizēja Komisiju par to, ka tā nav izpildījusi šīs iniciatīvas prasības, un aicināja Komisiju atzīt vispārēju piekļuvi ūdenim un cilvēka tiesības uz ūdeni ([28]);

AA. tā kā pētījumi liecina, ka notekūdeņu testēšana var būt agrīna brīdināšanas sistēma, lai prognozētu vai noteiktu Covid-19 uzliesmojumus, tādējādi tai ir būtiska loma cīņā pret pandēmiju;

1. atzinīgi vērtē Ūdens pamatdirektīvas panākumus, ar ko izveidota atbilstoša pārvaldības sistēma integrētai ūdens resursu apsaimniekošanai, kā arī tās panākumus ūdens kvalitātes uzlabošanā vai dažos gadījumos vismaz ūdens kvalitātes pasliktināšanās palēnin--āšanā;

2. noraida jebkādus mēģinājumus ūdeni atzīt par preci (kā tirdzniecība Ņujorkas biržā ar ūdens nākotnes cenām); pauž nožēlu par dabas komercializāciju, kad tiek atļauta spekulācija ar būtiskiem sabiedriskajiem labumiem, liedzot to vispārējās lietošanas tiesības;

([23]) Komisijas 2020. gada marta pētījums par enerģijas uzglabāšanu — ieguldījums elektroapgādes drošībā Eiropā, 20. lpp.

([24]) https://ec.europa.eu/info/news/implementation-report-water-framework-directive-and-floods-directive-questions-and-answers-2019-feb-26_en

([25]) https://www.right2water.eu/documents

([26]) Pasaules Veselības Organizācija un ANO Bērnu fonds "*Progress dzeramā ūdens jomā, sanitārija un higiēna — 2017. gada atjauninājums un IAM pamatlīnijas*", Pasaules Veselības Organizācija un ANO Bērnu fonds, Ženēva, 2017. gads, 3. lpp.

([27]) Komisijas 2014. gada 19. marta paziņojums par Eiropas pilsoņu iniciatīvu "Ūdens un sanitārija ir cilvēka tiesības! Ūdens ir sabiedriskais labums, nevis prece!" (COM(2014)0177).

([28]) OV C 316, 22.9.2017., 99. lpp.

3. atzinīgi vērtē Komisijas vērtējumu, ka Ūdens pamatdirektīva atbilst mērķim, taču atzīmē, ka tās īstenošana ir jāuzlabo un jāpaātrina, iesaistot attiecīgās dalībvalstu kompetentās iestādes un vēl vairāk integrējot ŪPD mērķus nozaru rīcībpolitikās, jo īpaši lauksaimniecībā, transportā un enerģētikā, lai nodrošinātu, ka visi virszemes un pazemes ūdens objekti ir labā stāvoklī vēlākais līdz 2027. gadam;

4. uzsver, ka nav nepieciešamības pārskatīt Ūdens pamatdirektīvu; lai izbeigtu juridisko nenoteiktību, aicina Komisiju paziņot, ka Ūdens pamatdirektīva netiks pārskatīta; aicina Komisiju vajadzības gadījumā turpināt ierosināt pielikumu atjauninājumus;

5. pauž dziļu nožēlu par to, ka puse ES ūdens resursu vēl joprojām nav sasniegusi labu stāvokli un ka Ūdens pamatdirektīvas mērķi vēl nav sasniegti galvenokārt nepietiekamā finansējuma dēļ, jo īpaši sakarā ar lēno īstenošanu, nepietiekamu izpildi, piesardzības principa un principa "piesārņotājs maksā" neīstenošanu un direktīvas atbrīvojumu plašu izmantošanu daudzās dalībvalstīs, un pauž nožēlu arī par to, ka vides mērķu integrācija nozaru rīcībpolitikās ir bijusi nepietiekama;

6. uzsver nepieciešamību atjaunot un uzlabot ūdens kvalitāti; norāda, ka, lai uzlabotu ūdensobjektu stāvokli, ir svarīgi, ka visu līmeņu valdības un iestādes dalībvalstīs ir iesaistītas un sadarbojas, iekļaujot Ūdens pamatdirektīvas mērķus rīcībpolitikas, tiesību aktu un Ūdens pamatdirektīvas pasākumos; atgādina par nepasliktināšanās principu, saskaņā ar kuru dalībvalstīm jāīsteno pasākumi, kas vajadzīgi, lai novērstu ūdensobjektu stāvokļa pasliktināšanos; aicina dalībvalstis steidzami veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu Ūdens pamatdirektīvas īstenošanu, izpildi un ievērošanu, cita starpā izmantojot trešo upju baseinu apsaimniekošanas plānus (*RBMP*), kas dalībvalstīm jāpieņem 2021. gadā; mudina ES, tās dalībvalstis un reģionālās iestādes nodrošināt, ka savlaicīgi tiek pieņemti nākamie *RBMP* plāni, ievērojot prasības par sabiedrisko apspriešanos; aicina Komisiju palielināt finansējuma pieejamību un sniegt nepieciešamo atbalstu dalībvalstīm Ūdens pamatdirektīvas īstenošanā;

7. vērš uzmanību uz ESAO pētījumu, kurā lēsts, ka līdz 2030. gadam ES ūdensapgādes nozarē jāizlieto papildu 253 miljardi EUR, lai saglabātu vai panāktu pilnīgu atbilstību attiecīgajiem tiesību aktiem ūdens apsaimniekošanas jomā ([29]); aicina Komisiju, Padomi, dalībvalstis un attiecīgā gadījumā reģionālās iestādes noteikt un nodrošināt vajadzīgos līdzekļus un finanšu instrumentus infrastruktūrai, kas nekaitē videi vai negatīvi neietekmē sabiedrības veselību, kā arī noteikt infrastruktūras, kas darbojas slikti un neatbilst standartiem, un risināt jautājumu par piesārņotājiem, kas rada bažas, kā arī citām sabiedrības problēmām; uzsver, ka ir finansiāli jāatbalsta ilgtspējīgas novatoriskas metodes un jo īpaši uz dabu balstīti risinājumi, piemēram, oglekļneitrāla vai lagūnas attīrīšanas infrastruktūra, mitrāju un palieņu atjaunošana, izdedzinātu kūdras zemju atjaunošana, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā publiskā un privātā sektora partnerības; uzsver, ka ir svarīgi pielāgot pašreizējo finansējumu un finansējuma plūsmas, kas saistītas ar ūdens apsaimniekošanu un citiem saistītajiem zemes izmantošanas veidiem, piemēram, lauksaimniecību, tostarp subsīdiju novirzīšanu no tradicionālajiem inženiertehniskajiem pasākumiem uz dabā balstītiem risinājumiem;

8. aicina dalībvalstis veikt visus vajadzīgos pasākumus, tostarp nodrošināt vajadzīgos līdzekļus un cilvēkresursus, kā arī nepieciešamās īpašās zināšanas, un pilnīgu atbilstību Ūdens pamatdirektīvai panākt pēc iespējas drīzāk un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 2027. gadā; aicina Komisiju sniegt ieteikumus dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka tiek ievērots 2027. gada termiņš; aicina Komisiju atbalstīt dalībvalstis ūdens resursu direktīvu īstenošanā, sniedzot tehnisku palīdzību un pienācīgu apmācību, apmainoties ar paraugpraksi un īpašajām zināšanām, lai nodrošinātu, ka Ūdens pamatdirektīvas mērķi tiek sasniegti, un veicinot profesionālās apmaiņas programmas starp dalībvalstīm; aicina Komisiju sniegt norādījumus par Tiesas sprieduma lietā C-461/13 par Ūdens pamatdirektīvas īstenošanu sekām; aicina Komisiju sniegt skaidrus norādījumus par atbrīvojumu piemērošanu saskaņā ar 4. panta 4. punkta c) apakšpunktu pēc 2027. gada;

9. aicina dalībvalstis noteikt īstenošanas pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka stāvoklis ūdensobjektos ir labs, un izstrādāt pasākumu programmas, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem pierādījumiem; aicina dalībvalstis un Komisiju darīt publiski pieejamas dalībvalstu pasākumu programmas un attiecīgos novērtējumus, lai uzlabotu labas prakses apmaiņu un stratēģijas, kā arī uzlabotu sabiedrības piekļuvi informācijai;

([29]) http://www.oecd.org/environment/financing-water-supply-sanitation-and-flood-protection-6893cdac-en.htm

10. uzskata, ka principam "ja neatbilst viens, tad neatbilst viss" būtu jāpaliek neskartam; aicina Komisiju izstrādāt papildu ziņošanas metodes (piemēram, attālums līdz mērķim, īstenotie pasākumi un progress attiecībā uz individuāliem kvalitātes parametriem), kas dod iespēju labāk novērtēt progresu virzībā uz labu ūdens stāvokli; uzsver, cik būtiska ir pārredzamība un visaptverošas informācijas sniegšana sabiedrībai par ūdens kvalitāti un kvantitāti ES;

11. pauž nožēlu, ka vairāk nekā pusei ES ūdensobjektu piemēroti atbrīvojumi no noteikumu piemērošanas un pamatojumi šādam atbrīvojumam sniegti ierobežotā apmērā; prasa Komisijai un dalībvalstīm atjaunināt vadlīnijas par atbrīvojumu izmantošanu, lai ierobežotu šādu praksi tā, ka tā tiek piemērota tikai atsevišķiem gadījumiem, vairs nekavējot Ūdens pamatdirektīvas mērķu sasniegšanu vides jomā; aicina Komisiju ātri un sistemātiski uzsākt pienākumu neizpildes procedūras, ja atbrīvojumi nav pamatoti;

12. pauž nožēlu par to, ka izmaksu atgūšanas principa piemērošana, kas paredz, ka visi ūdens lietotāji efektīvi un proporcionāli finansiāli piedalās ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanā, vairākās dalībvalstīs joprojām ir neliela, jo īpaši attiecībā uz mājsaimniecībām, rūpniecību un lauksaimniecību; uzsver, ka ūdens izmantošana dažās ES daļās apdraud ūdensobjektu kvantitatīvo stāvokli, pārsniedzot saglabātās ekoloģiskās plūsmas līmeni; aicina dalībvalstis un to reģionālās iestādes īstenot atbilstīgu ūdens cenu politiku un pilnībā piemērot izmaksu atgūšanas principu gan vides, gan resursu izmaksām saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvu, kā arī piemērot principu "piesārņotājs maksā"; atgādina, ka izmaksu atgūšanas principu varētu piemērot attiecībā uz tā sociālo, vides un ekonomisko ietekmi, kā arī skarto reģionu ģeogrāfiskajiem un klimatiskajiem apstākļiem; prasa Komisijai īstenot šo principu; tomēr uzsver, ka jānodrošina tiesības uz ūdeni un sanitāriju, ikvienam garantējot pieejamus un kvalitatīvus ūdens pakalpojumus par pieņemamu cenu;

13. aicina Komisiju veikt stingrus un steidzamus pasākumus pret dalībvalstu pārkāpumiem, lai nodrošinātu, ka visas dalībvalstis pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā 2027. gadā pilnībā ievēro tiesību aktus ūdens jomā un jo īpaši Ūdens pamatdirektīvu; mudina Komisiju arī veikt stingras un ātras darbības saistībā ar uzsāktajām pārkāpumu procedūrām, kas saistītas ar sistemātiskiem ES ūdens resursu apsaimniekošanas jomas tiesību aktu pārkāpumiem; aicina Komisiju palielināt resursus saistībā ar pienākumu neizpildes procedūrām kopumā un jo īpaši ES tiesību aktiem vides jomā;

14. atzīmē, ka klimata pārmaiņām ir un arī turpmāk var būt ļoti negatīva ietekme uz saldūdens avotiem, jo sausuma dēļ samazināsies upju plūsmas un palielināsies piesārņojošo vielu koncentrācija, jo īpaši "slēgtos" ūdens baseinos, un intensīvu nokrišņu dēļ var celties pilsētu un lauksaimniecības virszemes noteces ūdeņu līmenis; atgādina, ka aizvien biežāki ārkārtēji klimatiskie apstākļi, piemēram, cikloni un vētras, palielina saldūdens un piekrastes ūdeņu sāļumu; uzsver, ka temperatūras celšanās izraisa ūdens radītās spriedzes palielināšanos, ietekmē vidi, vairākas tautsaimniecības nozares, kas ir atkarīgas no augstas ūdens ieguves un izmantošanas, kā arī dzīves kvalitāti; uzsver, ka gaidāmajā ES stratēģijā par pielāgošanos klimata pārmaiņām saskaņā ar Parīzes nolīguma 2. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kā arī Ūdens pamatdirektīvas īstenošanas procesā būtu pienācīgi jāņem vērā ūdens ekosistēmu izturētspēja, plūdi un ūdens trūkums un šo faktoru ietekme uz pārtikas ražošanu;

15. ierosina Komisijai atbalstīt dalībvalstis, veicinot dalīšanos zināšanās un atvieglojot apmaiņu ar paraugpraksi, kas iegūta dažādos pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumos ES reģionālā un vietējā līmenī;

16. uzsver, ka upes un mitrāji ir visvairāk apdraudētie apgabali, neraugoties uz to, ka tiek uzskatīti par lielākajiem ekosistēmas pakalpojumu sniedzējiem; atgādina, ka mitrājiem, tāpat kā jūras un piekrastes ekosistēmām, ir būtiska nozīme ūdens un klimata regulēšanā un ka tie nodrošina pakalpojumus, izmantojot savas dabiskās ekosistēmas un resursus, un veicina saimnieciskās un kultūras darbības, kas ir atkarīgas no laba ūdens resursu ekoloģiskā stāvokļa; uzsver, ka mitrāji ir pasaules līmeņa oglekļa piesaistītāji un klimata stabilizatori, tiem ir liela nozīme plūdu un sausuma mazināšanā, tie nodrošina tīru ūdeni, aizsargā krasta līnijas, papildina pazemes ūdens nesējslāņus, nodrošina lielu ģeogrāfisko daudzveidību, tiem ir būtiska nozīme ainavu veidošanā, kā arī atpūtas un kultūras pakalpojumu nodrošināšanā sabiedrībai; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, lai samazinātu ūdens nesējslāņu izmantošanu, plānot pilsētu attīstību ārpus palienēm un ņemt vērā bioloģisko daudzveidību, kas saistīta ar upēm un mitrājiem;

17. uzsver, ka efektīva ūdens izmantošana ir svarīgs ieguldījums ES klimata mērķu sasniegšanā, jo tā var ietaupīt enerģiju ūdens sūknēšanai, samazināt ķīmiskās vielas, kas tiek izmantotas ūdens attīrīšanai, un samazināt ūdens radīto spriedzi; norāda, ka dažās dalībvalstīs ir augsts noplūdes no caurulēm īpatsvars, kas nav pieņemams klimata pārmaiņu un centienu nodrošināt resursefektīvu izmantošanu ziņā; atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar jauno Dzeramā ūdens direktīvu Komisija

izvērtēs noplūdes rādītājus un noteiks robežvērtības, kas izraisīs rīcību attiecīgajās dalībvalstīs; atzinīgi vērtē arī jauno pienākumu lielajiem ūdens piegādātājiem nodrošināt noplūdes rādītāju pārredzamību;

18. norāda, ka visā ES dzeramā ūdens ražošanai izmantotie ūdensobjekti saskaras ar jaunu un iepriekšēju spiedienu, kura dēļ ūdens pakalpojumu nodrošinātājiem jāpieliek arvien lielāki attīrīšanas centieni; aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Ūdens pamatdirektīvas 7. panta 3. punktu un veikt nepieciešamos pasākumus, lai apturētu dzeramā ūdens ieguvei paredzēto ūdensobjektu stāvokļa pasliktināšanos;

19. atzinīgi vērtē pierādījumus, ka direktīvas ir samazinājušas ķīmisko piesārņojumu ES ūdeņos; tomēr uzskata, ka ķīmisko produktu jomā ir steidzami nepieciešami uzlabojumi; atzīmē, ka Komisija ir konstatējusi negaidītas atšķirības starp dalībvalstīm, galvenokārt attiecībā uz to, kā tiek atjaunināts prioritāro vielu saraksts un kā tiek ņemta vērā maisījumu kopējā ietekme; turklāt norāda, ka Prioritāro vielu direktīvā līdz šim maz ir iekļautas vielas, kas attiecas uz dzeramā ūdens nodrošināšanu; norāda, ka būtiskas atšķirības klasifikācijas, novērtēšanas un ziņošanas metožu pieejās apgrūtina ES līmeņa salīdzinājumus un analīzi;

20. aicina Komisiju veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai panāktu labu ķīmisko stāvokli un izlēmīgi rīkotos visā ES, ja dalībvalstis neievēro vides kvalitātes standartus attiecībā uz prioritārajām vielām, uz kurām attiecas ES tiesību akti; uzsver, ka prioritāro vielu sarakstā jāiekļauj vielas, kas ir svarīgas dzeramā ūdens ražošanai, piemēram, polifluoralkilvielas (*PFAS*) un attiecīgie farmācijas produkti; uzskata, ka piesārņotājus, kas rada jaunas bažas, un jauktu toksiskumu var un vajag risināt saistībā ar Ūdens pamatdirektīvu un tās īpašajām atvasinātajām direktīvām; aicina Komisiju atjaunināt un pievienot Prioritāro vielu direktīvas un Gruntsūdeņu direktīvas pielikumos iekļauto attiecīgo vielu sarakstu, lai padarītu iespējamu Ūdens pamatdirektīvas mērķu sasniegšanu un labāk aizsargātu dzeramā ūdens resursus; aicina Komisiju ūdens resursu tiesību aktu īstenošanu saskaņot ar ķīmisko vielu ilgtspējības stratēģiju un bioloģiskās daudzveidības stratēģiju, lai saldūdens objekti un to ekosistēmas būtu pienācīgi aizsargātas, noteikt laika grafiku, lai pakāpeniski atceltu visus nebūtiskos *PFAS* lietojumus, un stimulēt drošu un nepastāvīgu alternatīvu izstrādi visiem *PFAS* lietojumu veidiem; mudina Komisiju finansēt *PBT* apkarošanas izpēti un stratēģiju izstrādi ar mērķi uzlabot ūdensobjektu kvalitāti un samazināt riskus dzīvnieku un cilvēku veselībai un videi; iesaka izstrādāt jaunas pamatnostādnes par ķīmisko vielu maisījumu, kā arī kokteiļietekmes uzraudzības un ziņošanas metožu uzlabošanu; aicina plašāk izmantot novērošanas sarakstu, lai uzraudzītu iespējamos ūdens piesārņotājus un noteiktu to radīto risku ūdens videi; aicina Komisiju paātrināt darbu pie ķīmisko maisījumu novērtēšanas un pārvaldības metožu izstrādes un papildināt savu darbu, ieviešot maisījumu novērtēšanas koeficientu;

21. norāda, ka tiek lēsts, ka mikroplastmasa saldūdenī ir bijusi noturīga gadsimtiem un ka pašreizējās ūdens attīrīšanas iekārtas šīs daļiņas pilnībā nefiltrē; tādēļ atzinīgi vērtē lēmumu pārskatītajā Dzeramā ūdens direktīvā izstrādāt mikroplastmasas uzraudzības metodiku un ieviest uzraudzības sarakstu; mudina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt piesārņojuma avota kontroles pasākumus, lai panāktu netoksisku vidi un aprites ekonomiku; uzsver, ka emisiju samazināšana to izcelsmes vietā mazinātu ietekmi uz ekosistēmām un samazinātu ūdens attīrīšanas izmaksas; prasa apņēmīgāk rīkoties ES, dalībvalstu un reģionālā līmenī, lai pievērstos piesārņojošām vielām, kas rada jaunas bažas, tādām kā *PFAS*, mikroplastmasa, endokrīnie disruptori un zāles, īstenojot holistisku pieeju, kura tiek sākta ar kontroles pie avota pasākumiem un kā galējo līdzekli papildinošiem cikla beigu posma risinājumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis pilnībā piemērot aprites cikla pieeju piesārņotājiem, vienlaikus īstenojot principu "piesārņotājs maksā", arī izmantojot inovatīvus instrumentus, piemēram, paplašinātas ražotāju atbildības (*EPR*) shēmas, lai finansētu attīrīšanas risinājumus;

22. uzsver, cik svarīgi ir pastiprināt darbības, lai risinātu saldūdens un sālsūdens eitrofikāciju, ko izraisa slāpeklis un fosfors no visiem avotiem, tostarp no lauksaimniecības un neattīrītiem vai neatbilstīgi attīrītiem notekūdeņiem; atgādina, ka eitrofikācija vājina ūdensobjektu vides stāvokli un padara tos jutīgākus pret invazīvām svešzemju sugām; mudina visus lauksaimniekus izmantot Lauku saimniecības ilgtspējas rīku attiecībā uz barības vielām, kas veicina labāku apsaimniekošanu un samazina barības vielu noplūdi gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos; aicina dalībvalstis pienācīgi noteikt teritorijas, kuras ir jutīgas pret nitrātu piesārņojumu, un pilnībā īstenot un izpildīt pasākumus, kas veikti saskaņā ar Nitrātu direktīvu;

23. uzsver, ka dalībvalstīm būtu pilnībā jāpievēršas pašreizējai bioloģiskās daudzveidības krīzei saistībā ar ūdens rīcībpolitikas īstenošanu, samazinot spiediena radītājus ūdens ekosistēmām un atjaunojot degradētās ekosistēmas; uzsver jaunās Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam svarīgo nozīmi; atgādina, ka, īstenojot Ūdens pamatdirektīvu, būtu jānodrošina pilnīga atbilstība jaunajai Biodaudzveidības stratēģijai, dabas direktīvām un citiem vides tiesību aktiem;

24. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos saistībā ar tās Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam atjaunot 25 000 km brīvi plūstošas upes ES, likvidējot šķēršļus un atjaunojot palienes, un izstrādāt ES mēroga metodiku un noteikumus, lai noteiktu un novērtētu ekosistēmu stāvokli un nodrošinātu, ka tās ir labā stāvoklī; norāda, ka pašlaik ES ir 21 000 hidroelektrostaciju un ka hidroenerģija un mazās hidroelektrostacijas nodrošina lielāko atjaunojamās enerģijas daļu ES; ņem vērā tendences zemas ietekmes hidroenerģijas jomā; tomēr norāda, ka aizsprostu būvniecība var negatīvi ietekmēt dzīvotnes un rada būtisku spiedienu uz virszemes ūdeņiem; atgādina, ka Ūdens pamatdirektīva paredz stingrus kritērijus hidromorfoloģisko apstākļu aizsardzībai; prasa Komisijai un dalībvalstīm nodrošināt, ka tiek veikts stingrs izrietošo izmaiņu ietekmes uz ūdens kvalitāti un kvantitāti un ekosistēmām novērtējums un ka Ūdens pamatdirektīvas mērķi tiek ievēroti visos pašreizējos un iespējamos jaunos hidroenerģijas projektos; tādēļ steidzami aicina Komisiju, izvērtējot hidroenerģijas staciju ietekmi uz vidi, apspriesties ar visiem attiecīgajiem ģenerāldirektorātiem, tostarp Enerģētikas ģenerāldirektorātu, un ņemt vērā to ieteikumus;

25. aicina dalībvalstis un Komisiju veikt visus vajadzīgos pasākumus šā spiediena uz virszemes ūdens objektiem samazināšanai, lai atjaunotu upju dabiskās funkcijas un aizsargātu ekosistēmas; prasa dalībvalstīm atturēties no hidroelektrostaciju būvniecības un izvairīties no citiem būvniecības projektiem, kas radītu ievērojamu hidromorfoloģisku spiedienu uz ūdeni aizsargājamās teritorijās; uzskata, ka ES subsīdijas un valsts finansējums teritorijās, kas nav aizsargājamās teritorijas, jāpiešķir tikai jaunām hidroelektrostacijām, kuru sniegtie kopējie ieguvumi noteikti pārsniedz kopējo negatīvo ietekmi;

26. Atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar 10. divgadu ziņojumu par to, kā dalībvalstis īsteno Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvu ([30]), pēdējo desmit gadu laikā ES ir uzlabojusies komunālo notekūdeņu savākšana un attīrīšana un ka Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīva ir veicinājusi piesārņojuma slodzes samazināšanu, tādējādi veicinot ūdens kvalitātes uzlabošanos; tomēr pauž nožēlu, ka joprojām nav panākta pilnīga atbilstība Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvai, jo dažas dalībvalstis joprojām ir ļoti tālu no saviem mērķiem; atbalsta Komisijas viedokli, ka ir jādara vairāk, lai pievērstos atlikušajam piesārņojumam, piesārņotājiem, kas vieš jaunas bažas, enerģijas izmantošanai un dūņu apsaimniekošanai, kā arī pārvaldības jautājumiem; turklāt pauž nožēlu par to, ka Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvas novērtējumā nav analizēta efektivitāte attiecībā uz rūpniecisko notekūdeņu novadīšanu kanalizācijas sistēmās un komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (*UWWTP*);

27. aicina Komisiju ņemt vērā iepriekš minēto, pārskatot Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvu; mudina Komisiju atbalstīt dalībvalstis direktīvas īstenošanā, nodrošinot ilgtspējīgu finansējumu ūdenim un stimulējot inovatīvu notekūdeņu tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu; aicina Komisiju rūpīgi izpētīt, kā Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvas prasības attiecībā uz pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izstrādi, būvniecību un izvēršanu visos tehniskās izstrādes posmos mijiedarbojas ar Ūdens pamatdirektīvā noteiktu nepasliktināšanas pienākumu, lai nodrošinātu abu tiesību aktu saskaņotību un komunālo notekūdeņu attīrīšanu, vienlaikus saglabājot visus stimulus veikt pienācīgus tehniskos attīrīšanas pasākumus; mudina Komisiju vajadzības gadījumā veikt leģislatīvus pasākumus; uzsver, ka pasākumi, kuru galvenais mērķis ir novērst problēmu to rašanās vietā, ir būtiski, lai novērstu piesārņotājus, kas rada jaunas problēmas; uzsver, ka turpmākajā Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvas pārskatīšanā jāņem vērā arī šīs jaunās problēmas, ko rada šādi piesārņotāji;

28. norāda, ka Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvā un Ūdens pamatdirektīvā nav pienācīgi risinātas problēmas, kas izriet no klimata pārmaiņām, piemēram, nokrišņu ūdens pārplūšana, pilsētu noplūdes un plūdi aglomerācijās, kā arī nav risināta nepietiekami attīrīto notekūdeņu ietekme uz ūdensobjekta saņēmēju; uzskata, ka ES, tās dalībvalstīm un

([30]) Komisijas desmitais ziņojums (2020. gada 10. septembris) par īstenošanas stāvokli un īstenošanas programmām (COM(2020)0492) .

reģionālajām iestādēm būtu labāk jārisina nokrišņu ūdens pieaugošo pārplūžu un pilsētu noteču ietekmes uzraudzībai un kontrolei, jo minētais ievērojami piesārņo virszemes un pazemes ūdensobjektus;

29. uzstāj, ka, novērtējot hidroelektrostacijas iekārtu ietekmi uz vidi, ir vajadzīga holistiska pieeja, iekļaujot sabiedrības ieguvumus, ko sniedz tādas elektroenerģijas nodrošināšana, kas nerada emisijas, un hidroenerģijas un iesūknētās hidroakumulācijas ieguldījumu energoapgādes nodrošināšanā, kā arī nelabvēlīgo ietekmi uz virszemes ūdeņiem un dzīvotnēm; šajā saistībā uzsver, ka hidroelektrostaciju saražotā elektroenerģija var sniegt ieguldījumu ES klimata un enerģētikas mērķu sasniegšanā un Parīzes nolīgumā paredzēto ES saistību izpildē, tomēr uzskata, ka tas nebūtu jāpanāk uz virszemes ūdeņu un dzīvotņu aizsardzības rēķina; atzīst, ka ir veidi un tehnoloģijas, kā samazināt ietekmi uz vidi un ūdens dzīvo dabu; norāda, ka ir lielas iespējas palielināt pašreizējo upju elektrostaciju efektivitāti;

30. atzīmē, ka pārejai no kravu autopārvadājumiem uz iekšzemes ūdensceļiem būtu pilnībā jāatbilst Ūdens pamatdirektīvas nepasliktināšanas principam, kā arī citiem vides tiesību aktiem, tostarp Putnu un Biotopu direktīvām, un tai būtu jāiet roku rokā ar atbalstu ilgtspējīgai, alternatīvajai degvielai un tehnoloģijām, kā arī iekšzemes navigācijai, piemēram, elektroapgādei no krasta uz kuģi, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un citus piesārņotājus un izvairītos no ūdensobjektu ekoloģiskā un ķīmiskā stāvokļa pasliktināšanās, kā arī nepieļautu gaisa kvalitātes pasliktināšanos un izvairītos no stresa radīšanas ūdens ekosistēmās, aizsargātu bioloģisko daudzveidību un tiektos panākt nulles piesārņojuma vidi;

31. norāda uz augsto enerģijas patēriņu ūdens nozarē; aicina Komisiju apsvērt energoefektīvus pasākumus un iespēju izmantot attīrītos notekūdeņus kā atjaunojamo energoresursu enerģiju uz vietas; aicina Komisiju veicināt energoefektīvus uzlabojumus notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, lai atzītu un izmantotu nozares enerģijas ietaupījumu potenciālu; norāda, ka saskaņā ar Komisijas novērtējumu par Pilsētu notekūdeņu attīrīšanas direktīvu iespējamais enerģijas ietaupījums ir no 5 500 GWh līdz 13 000 GWh gadā;

32. atzīst, ka kopējā ūdens ieguve Eiropā pēdējo 15 gadu laikā ir samazinājusies par vairāk nekā 20 %; tomēr norāda, ka var uzskatīt, ka astoņās valstīs ir spiediens uz ūdeni ([31]), kas pārstāv 46 % no Eiropas iedzīvotāju skaita, ka pastāvīgi palielinās to valstu skaits, kurās ir spiediens uz ūdeni, un ka aptuveni ceturtā daļa ūdens, kas novirzīts no dabiskās vides ES, tiek izmantots lauksaimniecības vajadzībām ([32]); norāda uz ūdens atkārtotas izmantošanas potenciālu, veidojot ūdens resursu aprites ekonomiku un samazinot tiešu ieguvi no ūdensobjektiem un pazemes ūdeņiem; atzinīgi vērtē vienošanos par jauno Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par minimālajām prasībām ūdens atkalizmantošanai, ar ko atvieglos attīrītu komunālo notekūdeņu izmantošanu lauksaimnieciskajā apūdeņošanā; atbalsta pastāvīgu apūdeņošanas infrastruktūras modernizāciju, izmantojot inovācijas un jaunas tehnoloģijas;

33. uzsver, cik svarīgi ir rast sinerģijas starp plūdu riska novērtējumiem un katastrofu novēršanas un sagatavotības plānošanu saskaņā ar Savienības civilās aizsardzības mehānismu; aicina Komisiju, dalībvalstis un attiecīgā gadījumā reģionālās iestādes izstrādāt sausuma pārvaldības stratēģijas, jo īpaši, lai nodrošinātu dzeramā ūdens nodrošināšanu un pārtikas ražošanu kā daļu no *RBMP* un plūdu riska pārvaldības plāniem, kā arī lai integrētu digitalizētas monitoringa, kontroles un agrīnās brīdināšanas sistēmas attiecībā uz veģetācijas stāvokli un tās reakciju uz sausumu nolūkā atbalstīt efektīvus un uz datiem balstītus lēmumus par aizsardzības, reaģēšanas un saziņas pasākumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis šo plānu centrā iekļaut palieņu un mitrāju atjaunošanu, kā arī pazemes ūdensobjektu aizsardzību, jo ūdensobjekti un ekosistēmas labā stāvoklī ir būtiskas, lai samazinātu sausuma un plūdu negatīvo ietekmi;

34. norāda, ka viena joma, kurā ieinteresētās personas uzskatīja, ka Ūdens pamatdirektīva ir neefektīva, ir sausuma seku pārvaldība ([33]); aicina dalībvalstis veltīt vairāk pūļu, lai risinātu klimata pārmaiņu un jaunās (pārmērīgas) ieguves problēmas, kas varētu rasties upju baseinos, tostarp tajos, kas vēsturiski nav saskārušies ar ieguves problēmām ([34]); norāda, ka holistiska pieeja ūdens apsaimniekošanai un pielāgošanās klimata pārmaiņām varētu padarīt reaģēšanu efektīvāku un mazināt ārkārtas notikumu ietekmi; aicina pilnībā integrēt klimata pārmaiņu apsvērumus direktīvas īstenošanā, kā arī uzsver uz dabu balstītu

([31]) https://www.eea.europa.eu/archived/archived-content-water-topic/water-resources/water-abstraction
([32]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Agri-environmental_indicator_-_water_abstraction
([33]) Ūdens pamatdirektīvas un Plūdu direktīvas atbilstības pārbaude, 66. lpp.
([34]) Ūdens pamatdirektīvas un Plūdu direktīvas atbilstības pārbaude, 199. lpp.

risinājumu iespējas šajā sakarā; atkārtoti uzsver, ka jānodrošina pietiekami publiskie izdevumi Ūdens pamatdirektīvas mērķu sasniegšanai un vajadzīgajiem pielāgojumiem;

35. ierosina risināt jautājumu par sausumu un ūdens trūkumu, nosakot prioritāti dzeramā ūdens ieguvei salīdzinājumā ar citiem izmantošanas veidiem, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas cilvēka tiesības uz ūdeni, un īstenojot risinājumus, lai savāktu lietus ūdeni un plūdu viļņus vēlākai izmantošanai, cita starpā iekļaujot lietus ūdeņu savākšanas projektus ēku un infrastruktūras projektēšanā, pazemes uzglabāšanas baseinos, duālās ūdens sadales sistēmās mājokļos un projektus neizmantotu karjeru atkārtotai izmantošanai, ja to uzskata par piemērotu; mudina veikt pētījumus un ieguldījumus pasākumos, kas palīdz cīnīties pret sausumu un ūdens trūkumu;

36. uzsver, ka kopējā lauksaimniecības politika (KLP), Dzeramā ūdens direktīva ([35]), Nitrātu direktīva, Augu aizsardzības līdzekļu regula ([36]) un *REACH* ir jāsaskaņo ar Ūdens pamatdirektīvu attiecībā uz nepieciešamību pastiprināt ūdens aizsardzības pasākumus un efektīvi izmantot ūdeni lauksaimniecībā; uzsver, ka ievērojami jāpalielina finansējums vides un klimata pārmaiņu pasākumiem abos KLP pīlāros, kā arī papildu finansējums mērķtiecīgiem ekoloģiskiem pasākumiem saistībā ar KLP pārskatīšanu, lai nodrošinātu ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanu un uzlabotu augsnes kvalitāti; mudina dalībvalstis savos KLP stratēģiskajos plānos iekļaut un īstenot mēslošanas līdzekļu lietošanas samazināšanu un pesticīdu riskus, kā arī ieviest ar ūdeni saistītos elementus savās nosacījumu sistēmās; aicina Komisiju padarīt saldūdens piesārņojumu un pārmērīgu ieguvi par vienu no prioritārajiem tematiem ar KLP saistītajos ieteikumos dalībvalstīm; visbeidzot, aicina Komisiju nodrošināt, ka Ūdens pamatdirektīva tiek īstenota arī, izmantojot kohēzijas politiku (Kopīgo noteikumu regula (KNR) ([37]), Eiropas Reģionālās attīstības fonds / Kohēzijas fonds ([38])), un saskaņā ar KNR 2. politikas mērķi;

37. atzinīgi vērtē mērķus līdz 2030. gadam samazināt pesticīdu lietošanu un riskus par 50 % un samazināt barības vielu zudumus no mēslošanas līdzekļiem, kā noteikts lauksaimniecības un bioloģiskās daudzveidības stratēģijās, lēmumu pārskatīt Direktīvu par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu un uzlabotas barības vielu pārvaldības iekļaušanu jauno KLP stratēģisko plānu un abu stratēģiju mērķos; aicina tiesību aktos iekļaut iepriekš minētos mērķus un uzdevumus, kā arī gaidāmo nulles piesārņojuma rīcības plānu; uzsver, ka steidzami jāsamazina pesticīdu ietekme uz dzeramā ūdens resursiem, pilnībā risinot to aizsardzību aktīvo vielu (atkārtotas) atļauju izsniegšanā un pesticīdu lietošanas (atkārtotā) apstiprināšanā;

38. aicina Komisiju uzlabot standartu homogenizāciju un sašaurināt dalībvalstīs noteikto robežvērtību plašo spektru Gruntsūdeņu direktīvā;

39. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot sinerģijas starp ūdens un bioloģiskās daudzveidības rīcībpolitiku, ieviešot atbilstīgus pasākumus, lai upju baseinu apsaimniekošanas kontekstā labāk aizsargātu mazās ūdenstilpes un gruntsūdeņu ekosistēmas — arī ziņošanas prasībās, pamatnostādnēs un projektos;

40. mudina Komisiju un dalībvalstis Plūdu riska pārvaldības direktīvu labāk integrēt rīcībpolitikās, ar kurām par prioritāti nosaka dabā balstītus risinājumus, un mudina attiecīgi pielāgot finansējuma plūsmas; uzsver, cik svarīgi ir integrēti un visaptveroši pārvaldīt sateces baseinus;

41. tā kā 97,3 % no ūdens resursiem uz zemes nodrošina okeāni un tā kā pazemes, kontinentālos, pārejas, piekrastes un jūras ūdeņus saista ūdens aprites cikls un saikne starp zemi un jūru, prasa Komisijai un dalībvalstīm ieviest integrētu pieeju starp Ūdens pamatdirektīvu un Jūras stratēģijas pamatdirektīvu;

([35]) Padomes Direktīva 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 330, 5.12.1998., 32. lpp.).

([36]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

([37]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

([38]) Komisijas Priekšlikums (2018. gada 29. maijs) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (COM(2018)0372).

42. aicina pastiprināt rīcību un piešķirt pietiekamu finansējumu, lai uzlabotu zivju migrāciju visā ES; aicina attiecīgajā gadījumā iekļaut upju savienojamību tehniskās izvērtēšanas kritērijos, kas izstrādāti ES zaļās taksonomijas kontekstā ilgtspējīgām darbībām, un uzskatīt ar enerģētiku un transportu saistītos projektus par ilgtspējīgiem tikai tad, ja tie ietver dabiskiem līdzīgus zivju ceļus;

43. norāda, ka "ūdens un jūras resursu ilgtspējīga izmantošana un aizsardzība" ir viens no sešiem vides mērķiem, kas izvirzīti ES taksonomijā ilgtspējīgam finansējumam; tādēļ mudina to izmantot valsts un privāto ieguldījumu novirzīšanai, lai nodrošinātu ūdensobjektu aizsardzību;

44. aicina Komisiju un dalībvalstis nākamajā ūdens plānošanas ciklā veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu ūdens ekosistēmu saglabāšanu un atjaunošanu, sekmētu uz dabu balstītus risinājumus, iesaistītu finanšu nozari, veicinot ilgtspējīgus ieguldījumus un veicinot spēju veidošanu un izglītošanu par zaļo izaugsmi;

45. aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm un atbalstīt tās Ūdens pamatdirektīvas ūdensobjektu pārrobežu koordinācijā; prasa dalībvalstīm noteikt par prioritāti Ūdens pamatdirektīvas pasākumus un Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvas īstenošanu pārrobežu reģionos un uzlabot sadarbību starptautisko ūdens baseinu jomā;

46. mudina Komisiju racionalizēt un uzlabot ūdens kvalitātes un vides piesārņotāju monitoringa sistēmas, *inter alia* vācot datus par bīstamo vielu, tostarp radioaktīvo un pesticīdu atlieku un metabolītu, biocīdu, farmaceitisko atlieku, ķīmisko vielu, kas rada bažas — piemēram, *PFAS* — un mikroplastmasas, galvenajiem emisiju avotiem, kā arī par citiem piesārņotājiem, kas rodas ES ūdensobjektos, un izmantot jaunākās, efektīvākās pieejamās metodes; mudina Komisiju pieņemt pamatnostādnes par uzraudzības tīklu un datu ziņošanas saskaņotiem standartiem; aicina Komisiju savā nulles piesārņojuma rīcības plānā veicināt neinvazīvu uzraudzības metožu un bioindikatoru izmantošanu, lai samazinātu piesārņojošo vielu iedarbību uz cilvēkiem un savvaļas dzīvniekiem gaisā, augsnē un ūdenī; mudina dalībvalstis, ziņojot datus Komisijai, pilnībā izmantot savus uzraudzības tīklus;

47. aicina Komisiju, dalībvalstis un ūdens pakalpojumu sniedzējus ieviest digitalizāciju un uzlabot pārvaldības un uzskaites datu izmantošanu lēmumu pieņemšanai, pamatojoties uz pierādījumiem gan regulatīvā, gan patēriņa līmenī; aicina izstrādāt digitālas ūdens tehnoloģijas, kas ļautu veikt attālinātu uzraudzību un ziņot par ūdens kvalitāti, noplūdēm, izmantošanu un resursiem;

48. norāda uz digitalizācijas un mākslīgā intelekta potenciālu, uzlabojot ūdensobjektu pārvaldību un uzraudzību, radot labākus datus un analizējot pierādījumus, lai atbalstītu lēmumu pieņēmējus, ņemot vērā, ka tie varētu ievērojami palīdzēt ātri noteikt nelielas izmaiņas ūdens kvalitātē, kas varētu apdraudēt ūdensobjektus, novērtēt paraugpraksi un noteikt visrentablākos pasākumus;

49. aicina dalībvalstis izstrādāt tiesisko regulējumu, lai novērstu situācijas, kurās ūdensobjektu pārvaldības struktūras tiek finansētas no darbībām, kas pasliktina to ķīmisko un ekoloģisko stāvokli; aicināt dalībvalstis skaidri nodalīt struktūras, kas atbild par pārvaldību, un tās struktūras, kas ir atbildīgas par ūdensobjektu stāvokļa novērtēšanu;

50. uzsver nepieciešamību homogenizēt datus par ūdeni un izveidot obligātus ziņošanas standartus dalībvalstīm ar mērķi uzlabot datu pārredzamību; aicina Komisiju turpināt uzlabot *WISE* sistēmu (Ūdens informācijas sistēma Eiropai), lai tā būtu viegli lietojams informācijas rīks visiem ES iedzīvotājiem, kas sniedz informāciju par ūdens resursu daudzumu, kvalitāti un pieejamību, kā arī par ūdensobjektu pārvaldības salīdzinošo novērtēšanu;

51. norāda, ka saskaņā ar atbilstības ziņojumu ir iespējams uzlabot gan informācijas pieejamību par ūdens politiku un kvalitāti, gan tās detalizētību; aicina dalībvalstis un Komisiju novērst šo problēmu un sniegt ES iedzīvotājiem skaidru, visaptverošu un viegli pieejamu informāciju; turklāt aicina nodrošināt lielāku pārredzamību un tādējādi ievērojami uzlabot sabiedrisko apspriešanu, sabiedrības informētību un izglītošanu par ūdeni, kā arī saikni starp ūdeni, ekosistēmām, sanitāriju, veselību, pārtikas nekaitīgumu, pārtikas nodrošinājumu un katastrofu novēršanu, veicināt starpnozaru dialogu starp uzņēmējiem, ūdens piegādātājiem, sabiedrību, iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kā arī nodrošināt tiesu iestāžu pieejamību saskaņā ar direktīvu par ietekmes uz vidi novērtējumu (IVN) un Ūdens pamatdirektīvu atbilstīgi Tiesas judikatūrai;

52. atzinīgi vērtē to, ka Dzeramā ūdens direktīvas pārstrādātajā redakcijā ES daļēji reaģēja uz "*Right2Water*", iekļaujot jaunu pantu par piekļuvi ūdenim un lielāku pārredzamību attiecībā uz tā kvalitāti nolūkā uzlabot veselību un vidi; aicina dalībvalstis pilnībā īstenot un izpildīt Ūdens pamatdirektīvu, lai nodrošinātu ūdens pieejamību visiem un pilnībā reaģētu uz "*Right2Water*";

53. aicina dalībvalstis un ūdens pakalpojumu sniedzējus sistemātiski izmantot Covid-19 testēšanu notekūdeņos kā agrīnās brīdināšanas sistēmu, lai atbalstītu cīņu pret pandēmiju;

54. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0378

ES Drošības savienības stratēģija

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par ES Drošības savienības stratēģiju (2020/2791(RSP))

(2021/C 445/17)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES), jo īpaši tā 2. un 3. pantu, un Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD), jo īpaši tā 4., 16., 67., 70.-72., 75., 82.–87. un 88. pantu,

— ņemot vērā ES Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 6., 7., 8., 11., 14., 21. un 24. pantu,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 24. jūlija paziņojumu par ES Drošības savienības stratēģiju (COM(2020)0605),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 24. jūlija paziņojumu par ES stratēģiju efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu (COM(2020)0607),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 24. jūlija paziņojumu par ES 2020.–2025. gada rīcības plānu attiecībā uz šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību (COM(2020)0608),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 24. jūlija paziņojumu par ES Narkomānijas apkarošanas programmu un rīcības plānu 2021.–2025.gadam (COM(2020)0606),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 9. decembra paziņojumu "ES terorisma apkarošanas programma: prognozēt, novērst, aizsargāt, reaģēt" (COM(2020)0795),

— ņemot vērā 2019. gada 19. septembra rezolūciju par to, kā tiek īstenoti ES tiesību akti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas jomā ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par visaptverošu Savienības politiku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai — Komisijas Rīcības plāns un nesenā notikumu attīstība ([2]),

— ņemot vērā 2018. gada 12. decembra rezolūciju par Īpašās komitejas terorisma jautājumos konstatējumiem un ieteikumiem ([3]),

— ņemot vērā 2019. gada 19. septembra rezolūciju par Eiropas atceres nozīmi Eiropas nākotnei ([4]),

— ņemot vērā 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par protestiem pret rasismu pēc *George Floyd* nāves ([5]),

— ņemot vērā 2019. gada 26. novembra rezolūciju par bērnu tiesībām saistībā ar ANO Konvencijas par bērna tiesībām 30. gadadienu ([6]),

([1]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0022.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0204.
([3]) OV C 388, 13.11.2020., 42. lpp.
([4]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0021.
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0173.
([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0066.

— ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (EST) 2020. gada 6. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-511/18 *La Quadrature du Net un citi*, C-512/18 *French Data Network un citi* un C-520/18 *Ordre des barreaux francophones et germanophone citi*,

— ņemot vērā EST judikatūru par masveida novērošanu un datu saglabāšanu,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 12. septembra paziņojumu par Eiropu, kas aizsargā — iniciatīva paplašināt Eiropas Prokuratūras kompetenci, to attiecinot uz pārrobežu teroristu noziegumiem (COM(2018)0641),

— ņemot vērā jaunākos Eiropola ziņojumus ([7]),

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā Savienības drošības politikai arī turpmāk ir jābalstās uz vērtībām, uz kurām ES ir dibināta un kuras ir nostiprinātas LES 2. pantā, tostarp demokrātijas, personas brīvību un tiesiskuma principiem, kā arī uz Pamattiesību hartu; tā kā Hartas 6. pantā noteiktās tiesības uz drošību attiecas uz drošību pret nepamatotiem draudiem, kratīšanām un cita veida valsts intervencēm; tā kā Eiropas projekts balstās uz atvērtas sabiedrības jēdzienu; tā kā jebkurš šo tiesību un brīvību ierobežojums ir jāizklāsta tiesību aktos un tā kā šādam ierobežojumam ir jāņem vērā šo tiesību un brīvību kodols; tā kā, ievērojot proporcionalitātes principu, ierobežojumus drīkst noteikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības;

B. tā kā jaunajai ES Drošības savienības stratēģijai būt jāparedz atbilstīga rīcība, lai efektīvi risinātu esošas un jaunas problēmas strauji mainīgajā Eiropas drošības apdraudējumu vidē; tā kā Komisija par galveno problēmu ir atzinusi kibernoziedzību, tostarp identitātes zādzību, un kiberdrošību, hibrīddraudus, dezinformāciju, teroristu uzbrukumus un organizēto noziedzību, proti, no cilvēku tirdzniecības līdz ieroču un narkotiku tirdzniecībai, kā arī finanšu, ekonomikas un vides noziegumus;

C. tā kā ES 2019. gadā samazinājās teroristu uzbrukumu skaits, taču nesen ES ir saskārusies ar jauniem teroristu uzbrukumiem; tā kā vairākus uzbrukumus, ko īstenoja labējie ekstrēmisti, oficiāli neatzina par teroristu uzbrukumiem ([8]); tā kā joprojām pastāv lieli džihādistu terorisma draudi un tā kā pēdējos gados ir palielinājušies labējo ekstrēmistu terorisma draudi; tā kā dažās dalībvalstīs turpina atklāties kreisā spārna terorisma draudi; tā kā ir jānosoda un jānovērš visi terorisma veidi un izpausmes; tā kā internets ir viens no teroristu organizāciju visbiežāk izmantotajiem rīkiem teroristiska satura izplatīšanai ([9]), jaunu dalībnieku vervēšanai un musināšanai uz vardarbību;

D. tā kā saskaņā ar Komisijas 2020. gada 30. septembrī publicēto ziņojumu ([10]) lielākajā daļā dalībvalstu tiek ziņots par lieliem iztrūkumiem Direktīvas (ES) 2017/541 ([11]) īstenošanā;

E. tā kā Eiropā turpina parādīties jauni organizētās noziedzības darbību veidi, kas izmanto mainīgo sabiedrības neaizsargātību, un lielākā daļa organizēto noziedzīgo grupējumu ir iesaistīta vairākās noziedzīgās darbībās; tā kā organizēto noziedzīgo grupējumu peļņa ES tiek lēsta EUR 110 miljardu apmērā gadā, taču tikai aptuveni 1 % šīs peļņas tiek konfiscēts ([12]); tā kā pastāv cieš saikne starp organizēto noziedzību un korupciju;

([7]) 2020. gada ziņojums par terorisma situāciju un tendencēm Eiropas Savienībā (TE-SAT), publicēts 2020. gada 23. jūnijā; Organizētās noziedzības draudu novērtējums internetā (IOCTA) 2020, publicēts 2020. gada 5. oktobrī; "Izolācijas izmantošana: Likumpārkāpēji un personas, kas cietušas no seksuālas vardarbības pret bērniem tiešsaistē Covid-19 pandēmijas laikā", publicēts 2020. gada 19. jūnijā.

([8]) Eiropols, *TE-SAT 2020*, 66. lpp.

([9]) Pamatojoties uz Eiropola *TE-SAT 2020*, 24. lpp.

([10]) Komisijas 2020. gada 30. septembra ziņojums, pamatojoties uz 29. panta 1. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu (COM(2020)0619).

([11]) OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.

([12]) ES Drošības savienības stratēģija, 19. lpp.

F. tā kā 2019. gadā Komisija sāka pārkāpuma procedūras pret 23 dalībvalstīm par to, ka tās neievēro 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu ([13]); tā kā dalībvalstis ir panākušas progresu direktīvas īstenošanā, bet joprojām pastāv problēmas, it sevišķi saistībā ar novēršanu, krimināltiesībām un cietušo aizsardzību un atbalsta un palīdzības sniegšanu tiem; tā kā plaši pieejamās tiešsaistes ierīces atvieglo bērnu piespiedu seksuālu izmantošanu un izspiešanu tiešsaistē, kā arī seksuālu ekspluatāciju, balstoties uz konkrētu materiālu, kuru sagatavo paši bērni; tā kā par iedraudzināšanas tiešsaistē upuriem kļūst pieaugošs skaits bērnu un pusaudžu;

G. tā kā seksuālā izmantošana joprojām ir visizplatītākais cilvēku tirdzniecības mērķis ES, taču ir ziņas, ka vairākās dalībvalstīs pieaug cilvēku tirdzniecība darbaspēka ekspluatācijas nolūkā ([14]); tā kā apsūdzēšanas un notiesāšanas gadījumu skaits joprojām ir mazs, ja salīdzina ar ziņoto upuru skaitu; tā kā digitālās tehnoloģijas, sociālie plašsaziņas līdzekļi un interneta pakalpojumi ir nozīmīgi rīki, kurus izmanto cilvēku tirdzniecības upuru vervēšanai;

H. tā kā saskaņā ar Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDDA*) un Eiropola ziņojumiem ES nelikumīgu narkotiku tirgus —, kas kļūst aizvien sarežģītāks, inovatīvāks un aizvien labāk pielāgojas —, aplēstā mazumtirdzniecības vērtība ir aptuveni EUR 30 miljardi gadā un tā kā nelikumīgu narkotiku tirdzniecība ir apjomīgs ienākumu avots organizētās noziedzības grupējumiem, kuriem var būt saistība ar citām nelikumīgām darbībām un terorismu; tā kā nelikumīgu narkotiku tirdzniecība kļūst par pieaugošas vardarbības un korupcijas dzinējspēku un var dažādos veidos negatīvi ietekmēt sabiedrību; tā kā ar narkotikām saistītu nāves gadījumu skaits Eiropā saglabājas stabils, proti, vairāk nekā 9 000 nāves gadījumu gadā ([15]), un tā kā narkotiku lietošana joprojām ir nozīmīgs sabiedrības veselības problēmjautājums;

I. tā kā 2019. gadā Eiropols turpināja dalībvalstīm nodrošināt operatīvu analīzi un procesa piezīmes, kā arī proaktīvu atbalstu svarīgās izmeklēšanās, aptverot trīs jomas, kuras nepārtraukti apdraud Savienības iekšējo drošību, proti, kibernoziedzību, smagus un organizētos noziegumus un terorismu;

J. tā kā 2019. gadā Prīmes tīklā bija pieejami vairāk nekā 9,2 miljoni DNS profilu, lai veiktu salīdzinājumos starp visām dalībvalstu datubāzēm, un tā kā minētajā gadā tika veiktas vairāk nekā 2,2 miljoni DNS meklēšanu; turklāt tā kā tika veiktas gandrīz 400 000 pirkstu nospiedumu meklēšanas, kas ļāva saņemt 10 000 pārbaudītu sakritību, un vairāk nekā 16 miljoni transportlīdzekļu reģistrācijas datu meklēšanas ([16]);

K. tā kā tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās ir viens no Savienības brīvības, drošības un tiesiskuma telpas pamatiem, kas balstās uz spriedumu un tiesu nolēmumu savstarpējas atzīšanas principu; tā kā savstarpējai atzīšanai ir jābalstās uz uzticēšanos dalībvalstu starpā; tā kā daudzu noziegumu izmeklēšanai ir vajadzīgi elektroniski saglabāti pierādījumi (e-pierādījumi); tā kā kompetentās iestādes nereti saskaras ar praktiskiem sarežģījumiem saistībā ar attiecīgo datu saņemšanu no pakalpojumu sniedzējiem pārrobežu izmeklēšanu ietvaros, ko nosaka spēkā esošo instrumentu, piemēram, savstarpējas tiesiskās palīdzības nolīgumu un Eiropas izmeklēšanas rīkojuma, neefektivitāte; tā kā pašreizējās procedūras var būt ilgstošas un tā kā brīdī, kad pieprasījums sasniedz pakalpojumu sniedzēju, attiecīgie dati nereti ir izdzēsti; tā kā likumdevēji pašlaik apspriež tiesību aktu kopumu par e-pierādījumiem;

L. tā kā nav pienācīgi īstenota direktīva par procesuālajām garantijām ([17]), kuras mērķis ir nodrošināt kriminālprocesa taisnīgumu, un tas kaitē tiesu iestāžu savstarpējai uzticībai un sadarbībai;

M. tā kā EST ir vairākkārt lēmusi, ka vispārēju datu saglabāšana un elektroniskas saziņas vai ceļošanas datu masveida novēršana neatbilst Pamattiesību hartai; tā kā savā spriedumā apvienotajās lietās C-511/18, C-512/18 un C520/18 EST apstiprināja Tele2 lietas judikatūru, secinot, ka ir atļauta tikai mērķtiecīga datu saglabāšana attiecībā uz konkrētām

([13]) OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp.

([14]) Komisijas dienestu darba dokuments, kas pievienots trešajam ziņojumam par gūtajiem panākumiem cīņā pret cilvēku tirdzniecību (2020. gads), kā noteikts Direktīvas 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību 20. pantā, 3. lpp. (SWD(2020)0226).

([15]) *EMCDDA*, *European Drug Report 2020: Trends and Developments* (Eiropas 2020. gada ziņojums par narkotikām — tendences un attīstība), 2020. gada septembris, 66. lpp.

([16]) *Deloitte Consulting & Advisory CVBA*, *Study on the Feasibility of Improving Information Exchange under the Prüm Decisions* (Pētījums par iespējamību uzlabot informācijas apmaiņu saskaņā ar Prīmes lēmumiem), 2020. gada maijs, 7. lpp.

([17]) OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.

personām vai konkrētu ģeogrāfisko apgabalu; tā kā tiesa tomēr arī noteica, ka saziņas avotam piešķirtās IP adreses drīkst vispārēji un nediskriminējoši saglabāt, lai novērstu smagus noziegumus un nopietnus draudus sabiedrības drošībai, piemērojot stingrus aizsardzības pasākumus;

N. tā kā Cietušo tiesību direktīvas ([18]) īstenošana nav bijusi apmierinoša, sevišķi tāpēc, ka tās transponēšana bijusi nepilnīga un/vai nepareiza ([19]);

O. tā kā Covid-19 krīze ir ievērojami palielinājusi atsevišķus noziegumus, piemēram, bērnu seksuālas izmantošanas materiālu izgatavošanu un izplatīšanu tiešsaistē un tā kā ziņojumos tiek lēsts, ka dažās dalībvalstīs šāda materiāla apjoms ir pieaudzis par 25 %; tā kā 70–85 % no bērniem, kuri cietuši no ļaunprātīgas izmantošanas, zina savu pāridarītāju un tā kā lielākā daļa ir cietuši no tādu cilvēku noradījuma, kuram viņi uzticas; tā kā šajā periodā ir ievērojami palielinājies ziņojumu par vardarbību ģimenē, jo īpaši pret sievietēm un bērniem, skaits; tā kā pandēmija ir būtiski ietekmējusi smagu un organizēto noziegumu situāciju visā Eiropā tādās jomās kā kibernoziedzība, preču viltošana, krāpšana un organizētie noziegumi pret īpašumu ([20]); tā kā krīze aizkavē un ierobežo tiesu iestāžu pieejamību, piekļuvi palīdzībai un atbalstam, kā arī pasliktina apstākļus cietumos; tā kā krīze ir pasliktinājusi migrantu situāciju, padarot viņus neaizsargātākus pret noziedznieku ļaunprātīgām darbībām, un likusi mainīties kontrbandas ceļiem;

1. atzinīgi vērtē jaunās ES Drošības savienības stratēģijas publicēšanu un uzver, ka ir efektīvi jāīsteno un jānovērtē spēkā esošie šīs jomas ES tiesību akti; piekrīt Komisijai, ka saistībā ar apzinātajām tiesiskā un izpildes regulējuma nepilnībām ir nepieciešami turpmāki pasākumi likumdošanas un neleģislatīvu iniciatīvu veidā; turklāt uzsver, ka pasākumiem Drošības savienības stratēģijas ietvaros jābūt pietiekami elastīgiem, lai reaģētu uz nemitīgi mainīgajiem apstākļiem un noziedzīgajām organizācijām, kuras maina savas darbības metodes;

2. uzsver, ka visiem jauniem tiesību aktu priekšlikumiem ir jāpievieno rūpīgs un vispusīgs ietekmes novērtējums, tostarp par ietekmi uz pamattiesībām un par diskriminācijas riskiem; uzsver ES Pamattiesību aģentūras (*FRA*) būtisko nozīmi, novērtējot pamattiesību ievērošanu;

3. uzsver, ka terorisma mērķis neatkarīgi no tā veida ir apdraudēt demokrātiskas sabiedrības Eiropā un ka tas ir vērsts pret Eiropas vērtībām; pauž nožēlu par lielo upuru skaitu pēdējos dažos gados, it sevišķi džihādistu un labējo ekstrēmistu uzbrukumu rezultātā; uzsver tiesībaizsardzības iestāžu svarīgo darbu, kas ir palīdzējis novērst daudzus uzbrukumus; tomēr norāda, ka terorisma draudi ES joprojām ir augsti; mudina Komisiju nodrošināt Direktīvas (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu pilnīgu un ātru īstenošanu visās dalībvalstīs; atzinīgi vērtē jauno ES terorisma apkarošanas programmu, ar ko Komisija nāca klajā 2020. gada 9. decembrī un kas veicina vienotu pieeju, kuras pamatā ir pašreizējais darbs un programmā iekļautās jaunās iniciatīvas, kas vērstas uz to, lai prognozētu un novērstu terorisma draudus, kuru pamatā ir dažādi virzītājspēki, piemēram, tie, kas minēti Eiropola TE-SAT 2020. gada ziņojumā, kā arī lai aizsargātu pret šiem draudiem un reaģētu uz tiem; uzskata, ka šajā programmā iekļautie pasākumi un rīcība, it sevišķi attiecībā uz koordināciju, pastiprinātu sadarbību valsts, reģionālā un starptautiskā līmenī un informācijas apmaiņu starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm, terorisma finansēšanu, radikalizācijas novēršanu bezsaistē un tiešsaistē, novēršanu un izglītošanu, cīņu pret naida runu, rasismu un neiecietību, kā arī terorisma upuru aizsardzību un palīdzības un atbalsta sniegšanu tiem, palīdzēs turpmāk cīnīties pret terorisma radīto apdraudējumu efektīvāk;

4. aicina Komisiju un dalībvalstis īstenot holistisku pieeju, lai novērstu un apkarotu radikalizāciju, kam būtu jāapvieno drošības, izglītības, sociālās, kultūras un pretdiskriminācijas rīcībpolitikas, un iesaistīt visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp Radikalizācijas izpratnes tīklu (*RAN*), tautas iniciatīvas un tautas darbu, uz kopienu vērstu policijas darbu, valodas un vērtību integrēšanu un mūžizglītību; atkārtoti aicina Komisiju šajā nolūkā efektīvāk izmantot ES līdzekļus un izstrādāt metodikas, lai novērtētu attiecīgo programmu efektivitāti;

([18]) OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.

([19]) Komisijas 2020. gada 11. maija ziņojums par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīva 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI, 9. lpp (COM(2020)0188).

([20]) Eiropols, *How COVID-19-related crime infected Europe during 2020* (Ar Covid-19 saistīto noziegumu ietekme Eiropā 2020. gadā), 2020. gada 12. novembris.

5. uzsver, ka, lai panāktu novēršanu vidējā termiņā un ilgtermiņā un samazinātu radikalizāciju un balsstiesību atņemšanu, kas noved pie noziedzīgām darbībām, izšķiroša nozīme ir izglītībai, tostarp kritiskās domāšanas un digitālās un tiešsaistes drošības prasmju attīstīšanai;

6. atkārtoti norāda, ka, lai gan teroristisks saturs tiešsaistē nav vienīgais faktors, tas ir izrādījies katalizators tādu personu un it sevišķi gados jaunu cilvēku radikalizācijai, no kuriem daži ir veikuši noziegumus, kas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2017/541 ir definējami kā terorisma noziegumi; uzskata, ka, lai apkarotu radikalizācijas pamatcēloņus, izšķiroša nozīme ir sociālo nevienlīdzību novēršanai; uzsver, ka ir ātri jāatklāj un pilnībā jālikvidē teroristisks saturs tiešsaistē, pamatojoties uz skaidriem tiesību aktu noteikumiem un ietverot cilvēku veiktas pārbaudes un atbilstīgus un stingrus aizsardzības pasākumus, lai garantētu, ka tiek pilnībā ievērotas pamattiesības un konstitucionālie standarti; uzsver, ka, lai gan šajā saistībā ir panākts neliels progress, uzņēmumiem ir minētajā procesā jāiesaistās daudz vairāk; aicina izveidot pārredzamus mehānismus, lai būtu iespējams ātri atklāt un paziņot par teroristisku saturu tiešsaistē un lai ES iedzīvotāji varētu ziņot par šādu saturu; uzskata, ka regulas priekšlikums par to, kā novērst teroristiska satura izplatīšanu tiešsaistē ([21]), par kuru nesen vienojās Parlaments un Padome, šajā sakarībā ir svarīgs instruments, un aicina to pilnībā īstenot, tiklīdz tā būs stājusies spēkā; uzsver, ka ir jāstiprina Eiropola ES vienības ziņošanai par interneta saturu (*EU IRU*) spējas;

7. atgādina, ka reliģijas brīvība un vārda brīvība ir pamattiesības, kas noteiktas Pamattiesību hartas 10. un 11. pantā; aicina ES un tās dalībvalstis ievērot šīs pamattiesības, ņemot vērā nesen veiktos reliģiski motivētos teroristu uzbrukumus;

8. atzinīgi vērtē organizētās noziedzības apkarošanas programmu, par ko paziņojusi Komisija; atkārtoti aicina pārskatīt Padomes 2008. gada 24. oktobra Pamatlēmumu 2008/841/TI par cīņu pret organizēto noziedzību ([22]) un noteikt vienotu organizētās noziedzības definīciju; uzskata, ka šajā kopīgajā definīcijā būtu jāņem vērā arī vardarbība, korupcija vai iebiedēšana, ko īsteno noziedzīgi grupējumi, lai iegūtu kontroli pār saimnieciskām darbībām vai publisko iepirkumu vai lai ietekmētu demokrātiskus procesus; uzskata, ka organizētās noziedzības grupējumus būtu iespējams sagraut efektīvāk, ja tiem liegtu gūt peļņu no noziegumiem; šajā saistībā uzsver, ka ir vajadzīgi papildu pasākumi attiecībā uz aktīvu iesaldēšanu un konfiscēšanu, ietverot aktīvus, kas nav balstīti uz notiesāšanu, un aicina dalībvalstis šajā jomā pastiprināt koordināciju un informācijas apmaiņu; atzīmē, ka nedrīkst neievērot jaunas noziedzīgas darbības, piemēram, noziegumus pret vidi, organizētos noziegumus pret īpašumu vai kultūras preču nelikumīgu tirdzniecību, jo tie nereti nodrošina finansējuma citām noziedzīgām darbībām;

9. atzinīgi vērtē Komisijas 2020. gada 7. maija paziņojumu "Rīcības plāns par visaptverošu Savienības politiku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai", kas paredz turpmākus uzlabojumus ES reaģēšanā uz šiem noziegumiem, jo īpaši spēkā esošo tiesību aktu izpildes un īstenošanas jomā; atkārtoti norāda, ka ES administratīvajām, tiesu un tiesībaizsardzības iestādēm, it sevišķi dalībvalstu finanšu ziņu vākšanas vienībām, ir labāk jāsadarbojas, arī ar FIU.net starpniecību; uzskata, ka būtu jāpalielina pašreizējo sadarbības modeļu, piemēram, Eiropas daudznozaru platformas pret noziedzības draudiem (*EMPACT*), pamanāmība drošības jomā; uzskata, ka ES būtu jāvada ļoti nepieciešamās Finanšu darījumu darba grupas (*FATF*) reformas; uzskata, ka ir rūpīgi jāizvērtē un, ja vajadzīgs, jāpārskata Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīva;

10. atkārtoti aicina ES iestādes un dalībvalstis apņēmīgi cīnīties pret sistēmisku korupciju un izstrādāt efektīvus instrumentus korupcijas novēršanai, apkarošanai un sankciju piemērošanai korupcijas gadījumā un krāpšanas apkarošanai, kā arī regulāri pārbaudīt publiskā finansējuma izmantošanu; tādēļ aicina Komisiju nekavējoties atsākt savu ikgadējo pretkorupcijas uzraudzību un ziņošanu, kam būtu jāaptver visas dalībvalstis un ES iestādes, aģentūras un struktūras; tādēļ uzsver, ka ir efektīvi jānovērš iespējamība, ka organizētās noziedzības grupējumi korupcijas un krāpšanas nolūkā izmanto ES finansējumu no jaunās DFS un atveseļošanas plāna;

11. atgādina, ka dalībvalstis, kurām ir ieguldījumu shēmas, kas paredz uzturēšanās atļauju un pilsonības piešķiršanu, nereti sekmē korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, tādējādi Savienību pakļaujot drošības riskiem; atzinīgi vērtē šajā sakarībā uzsāktās Komisijas pārkāpuma procedūras ([23]); atkārtoti aicina Komisiju pilnvērtīgi izmantot savas likumdošanas iniciatīvas tiesības un ierosināt tiesību akta priekšlikumu, lai aizliegtu vai reglamentētu šīs shēmas;

([21]) COM(2018)0640.

([22]) OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.

([23]) Pārkāpuma procedūras pret Kipru un Maltu (2020. gada 20. oktobris) par shēmām, kas paredz piešķirt pilsonību ieguldītājiem un ko sauc arī par "zelta pases" shēmām.

12. uzsver, ka ir jāpastiprina centieni Savienības un valstu līmenī, lai apkarotu jauno fenomenu, proti, bērnu seksuālu izmantošanu tiešsaistē un bezsaistē, tostarp novērstu, atklātu un ziņotu par bērnu seksuālu izmantošanu, likvidētu bērnu seksuālas izmantošanas materiālus tiešsaistē un uzlabotu saistīto noziegumu izmeklēšanu un apsūdzēšanu; atzīmē Komisijas 2020. gada 24. jūlija paziņojumu par ES stratēģiju efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu; turklāt atzīmē Komisijas nodomu līdz 2021. gada jūnijam iesniegt jauna vispusīga tiesību akta priekšlikumu, kas pakalpojumu sniedzējiem prasītu atklāt un ziņot par bērnu seksuālu izmantošanu tiešsaistē; sagaida, ka šajā priekšlikumā būs pilnībā ievērotas pamattiesības un ka tam būs pievienots ietekmes novērtējums;

13. uzsver, ka šie jautājumi ir jāpapildina ar sabiedrības informētības vairošanas kampaņu, kura izstrādāta, sadarbojoties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, arī bērna tiesību organizācijām, un kura izglīto bērnus, vecākus un skolotājus par tiešsaistē sastopamajām briesmām; aicina labāk aizsargāt bērnus internetā, tostarp viņu personas datus un privātumu, un prasa dalībvalstīm atbalstīt pašreizējos šajā jomā strādājošos tīklus un kampaņas;

14. aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Direktīvu 2011/93/ES un nodrošināt atbilstīgus cilvēkresursus un finanšu resursus, lai to steidzamā kārtā pilnvērtīgi piemērotu; pauž nožēlu par to, ka vairāku dalībvalstu krimināLkodekss paredz ļoti vieglus sodus par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu, un tas nav pietiekami atturošs pasākums ([24]); aicina dalībvalstis pārskatīt šos sodus un veikt vajadzīgos tiesību aktu grozījumus, lai savus tiesību kodeksus ātri saskaņotu ar Direktīvas 2011/93/ES noteikumiem; mudina Komisiju novērtēt, vai šo direktīvu vajadzētu stiprināt, iekļaujot noteikumus par upuru aizsardzību, atbalsta sniegšanu tiem un šo noziegumu novēršanu;

15. atgādina Komisijai par savu aicinājumu iecelt ES bērnu tiesību pārstāvi, kuram būtu jāfunkcionē kā atsauces punktam visos ar bērniem saistītajos ES jautājumos un politikā; atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu 2020. gada 24. jūlija stratēģijā par efektīvāku cīņu pret bērnu seksuālu izmantošanu iekļaut Eiropas centra izveidi bērnu seksuālas izmantošanas novēršanai un apkarošanai, kā Parlaments pieprasīja savā 2019. gada 26. novembra rezolūcijā par bērnu tiesībām, lai šis centrs kļūtu par koordinācijas kontaktpunktu un Eiropas pieeju ar dažādu ieinteresēto personu līdzdalību, ietverot bērnu seksuālas izmantošanas upuru tiesībaizsardzību, novēršanas pasākumus un palīdzības sniegšanu šādiem upuriem;

16. uzsver, ka galšifrēšana sekmē iedzīvotāju privātumu, tostarp aizsargājot bērnus internetā, un veicina IT sistēmu drošību un ka tā cita starpā ir neaizvietojama pētnieciskajiem žurnālistiem un trauksmes cēlējiem, kas vēlas ziņot par ļaundarībām; norāda, ka aizmuguriskas pieejas (*backdoors*) būtiski apdraud šifrēšanas stiprumu un efektivitāti un ka noziedznieki un ārpussavienības ārēji valstiski aktori var tās ļaunprātīgi izmantot, lai destabilizētu mūsu sabiedrību; norāda, ka noziedznieki ātri pielāgojas jaunai attīstībai un izmanto jaunās tehnoloģijas nelikumīgiem mērķiem; tādēļ aicina dalībvalstis un ES Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (*CEPOL*) nodrošināt tiesībaizsardzības iestādēm kvalitatīvu apmācību attiecīgajās jomās; aicina Komisiju novērtēt, vai būtu iespējams rast regulatīvu risinājumu, lai būtu iespējama likumīga un mērķtiecga tiesībaizsardzības piekļuve vajadzīgajiem datiem, vienlaikus ievērojot pamattiesības;

17. uzsver, ka dezinformācija, it sevišķi kad to pastiprina jaunās tehnoloģijas, piemēram, mākslīgais intelekts un dziļviltošana, neatkarīgi no tā, vai to izmanto valstiski vai nevalstiski aktori, var apdraudēt demokrātiju un drošību; aicina Komisiju iekļaut dezinformācijas apkarošanu mūsu Drošības savienības stratēģijā, arī piešķirot atbilstīgu finansējumu; atzīmē Eiropas Demokrātijas rīcības plānu, kurā dezinformācijas problēma risināta kā iespējams iekšējās drošības apdraudējums; atgādina informētības vairošanas kampaņu nozīmi, lai informētu iedzīvotājus par to, ka tiek izmantoti šādi dezinformācijas paņēmieni;

18. atzīst, ka tādu hibrīddraudu novēršana, kuru mērķis ir novājināt sociālo kohēziju un iedragāt uzticību iestādēm, un ES noturīguma uzlabošana ir nozīmīgi Drošības savienības stratēģijas elementi; šajā saistībā uzsver, ka, lai novērstu šos draudus, ir nepieciešama spēcīgāka sadarbība starp dalībvalstīm un labāka koordinācija ES līmenī starp visiem aktoriem; atzinīgi vērtē Komisijas noteiktos hibrīddraudu novēršanas pamatpasākumus un uzsver, ka hibrīddraudu apsvērumi ir jāintegrē plašākā politikas veidošanas procesā;

([24]) Komisijas 2016. gada 16. decembra ziņojums "Novērtējums par dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, lai izpildītu 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu", 8. lpp. (COM(2016)0871).

19. uzsver, ka jaunās un izstrādē esošās tehnoloģijas iespiežas visos drošības aspektos un rada jaunas drošības problēmas un apdraudējumus; uzsver drošas kritiskās infrastruktūras, tostarp digitālās un komunikāciju infrastruktūras, nozīmi; aicina Komisiju proaktīvi plānot jaunu tehnoloģiju izpēti, izstrādi un izvēršanu, lai nodrošinātu ES iekšējo drošību, pilnībā ievērojot pamattiesības un Eiropas vērtības; uzsver, ka ES nedrīkst finansēt tehnoloģijas, kas pārkāpj pamattiesības;

20. uzsver, ka 5G infrastruktūra ir nākotnes Eiropas drošības stratēģisks komponents un Eiropas stratēģiskās noturības pamatkomponents; aicina Komisiju izstrādāt plānu Eiropas 5G izbūvei, ietverot finansējumu tā attīstībai Eiropā, un plānu tādu trešo valstu 5G tehnoloģiju pakāpeniskai izslēgšanai, kuras neievēro pamattiesības un Eiropas vērtības;

21. norāda, ka organizēta noziedzīga kontrabanda bieži ir saistīta ar citiem organizētās noziedzības veidiem; sagaida, ka ES 2021.–2025. gada rīcības plānā cīņai pret noziedzīgu kontrabandu tiks ierosināti pasākumi, lai paaugstinātu spēju novērst, identificēt, izmeklēt migrantu kontrabandas tīklus un saukt pie atbildības par tiem; uzskata, ka kā vienu no pamatjautājumiem rīcības plānā būtu jāaplūko tas, kā kontrabandisti izmanto sociālo plašsaziņas līdzekļu un tiešsaistes ziņojumu platformas, lai reklamētu pakalpojumus un vervētu klientus; uzskata, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš nepavadītiem nepilngadīgajiem, kas ir ļoti neaizsargāta grupa un saskaras ar dažādiem riskiem, tostarp vardarbību, ļaunprātīgu izmantošanu un ekspluatāciju, migrācijas ceļos uz ES un Savienībā ([25]); atzīmē ES aģentūru un struktūru, it sevišķi Eiropola Migrantu kontrabandas apkarošanas centra (EMKAC), nozīmi; aicina dalībvalstis, sniedzot humāno palīdzību personām, kas jūrā nokļuvušas briesmās, ievērot starptautiskās tiesības saskaņā ar Komisijas 2020. gada norādījumiem;

22. atzinīgi vērtē ES rīcības plāna cīņai pret šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību 2020.–2025. gadam pieņemšanu, ietverot pienācīgus rādītājus un ziņošanas noteikumus, kā arī iesaistot Dienvidaustrumeiropas partnerus (Rietumbalkānus, Moldovu un Ukrainu), vienlaikus pastiprinot sadarbību ar valstīm Tuvajos Austrumos un Ziemeļāfrikā; atzinīgi vērtē Komisijas nolūku ieviest sistemātisku un saskaņotu datu vākšanu par ieroču konfiskācijas gadījumiem;

23. aicina ātri īstenot Parlamenta ierosinātās sagatavošanās darbības attiecībā uz tumšā tīkla efektīvu uzraudzību ES līmenī un aicina dalībvalstis un Komisiju apsvērt papildu pasākumus, lai novērstu ieroču tirdzniecību tumšajā tīklā;

24. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu apstiprināt Savienības un dalībvalstu apņemšanos aizsargāt iedzīvotāju veselību un drošību pret narkotiku radītiem draudiem, pieņemot jaunu ES Narkomānijas apkarošanas programmu nākamajiem pieciem gadiem; uzskata, ka Savienības narkotiku apkarošanas politikā būtu jāturpina īstenot integrētu, līdzsvarotu, daudzdisciplināru un uz pierādījumiem un cilvēktiesībām balstītu pieeju, kā arī ka šī politika būtu cieši jākoordinē ar Savienības ārējo darbību; uzstāj, ka Savienības rīcībai nelegālo narkotiku jomā būtu jāveltī vienlīdzīga uzmanība un resursi gan šīs parādības piedāvājuma, gan pieprasījuma aspektiem, un aicina ES rīcības plānā lielāku uzmanību pievērst rehabilitācijai un profilaksei, arī ar informētības vairošanas kampaņām, kas paredzētas tieši bērniem un gados jauniem cilvēkiem;

25. atbalsta pilsoniskās sabiedrības un citu ieinteresēto personu līdzdalību notiekošajās diskusijās par Komisijas paziņojumu par ES Narkomānijas apkarošanas programmu 2021.–2025. gadam; uzskata, ka Savienības un valstu reaģēšana un narkotiku radītām problēmām būtu jāplāno, maksimāli plaši iesaistot skartās personas, tostarp narkotiku lietotājus; aicina paplašināt *EMCDDA* pilnvaras, lai ietvertu polinarkomāniju;

26. pieņem zināšanai Komisijas 2020. gada 9. decembra tiesību akta priekšlikumu ([26]) stiprināt Eiropola pilnvaras saistībā ar tā misiju un uzdevumiem, kā paredzēts Līgumā, lai sniegtu tam iespēju labāk pildīt noteikto uzdevumu, proti, kļūt par centru tiesībaizsardzības informācijas apmaiņai un sadarbībai cīņā pret terorismu, smagiem noziegumiem un organizēto noziedzību ES, un nodrošināt Eiropolam attiecīgus rīkus, lai tas varētu efektīvāk sadarboties ar visiem

([25]) Eiropas Migrantu kontrabandas apkarošanas centrs (Eiropols), *Ceturtais gada darbības pārskats, 2020. gads.*

([26]) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2016/794 attiecībā uz Eiropola sadarbību ar privātām pusēm, personas datu apstrādi, ko Eiropols veic kriminālizmeklēšanas atbalstam, un Eiropola lomu pētniecībā un inovācijā (COM(2020)0796).

attiecīgajiem partneriem; uzsver, ka šādas izmaiņas būtu jāpapildina ar labāku politisko pārskatatbildību, kā arī uzlabotu izskatīšanu tiesā un parlamentāro uzraudzību, lielu uzsvaru liekot uz pārskatatbildību, pārredzamību un pamattiesību ievērošanu; uzsver, ka, pārskatot Eiropola pilnvaras, aģentūras datu aizsardzības režīms būtu pilnībā jāsaskaņo ar Regulu (ES) 2018/1725 ([27]); prasa iesniegt Eiropola pilnvaru pašreizējā tiesiskā regulējuma novērtējumu, kā noteikts pašreiz spēkā esošās Eiropola regulas 68. pantā;

27. ņem vērā Prīmes lēmumu tiesiskā regulējuma iespējamo modernizāciju; atzīst dažādu ekspertu apzinātās nepilnības un iespējamos uzlabojumus, kas cita starpā ir attiecināti uz nepietiekamu datu kvalitāti; atgādina publiski pieejamu un precīzu datu nozīmīgumu saistībā ar Prīmes izmantošanu un aicina Komisiju apkopot šos datus no visām iesaistītajām dalībvalstīm, lai pienācīgi novērtētu pašreizējo Prīmes regulējumu un darītu iespējamu jēgpilnu demokrātisku kontroli; prasa, lai jebkādā jaunā priekšlikumā būtu iekļauts dalībvalstu pienākums sniegt Komisijai šos datus, kas ir jāizmanto regulāriem un publiski pieejamiem pārskatīšanas ziņojumiem; turklāt prasa priekšlikumu papildināt ar rūpīgu ietekmes novērtējumu, arī par ietekmi uz pamattiesībām, kuram būtu jāparāda, vai automātiska datu apmaiņa nodrošinātu pievienoto vērtību, kā arī vai ir vajadzīgas kādas biometrisko datu papildu kategorijas; uzsver, ka ikvienā jaunā risinājumā ir jāievēro nepieciešamības un proporcionalitātes principi un ES acquis datu aizsardzības jomā, kā arī jāparedz stingri aizsardzības pasākumu pamattiesību garantēšanai;

28. uzsver, ka Iepriekšējas pasažieru informācijas (IPI) direktīva ([28]) ir sekmējusi robežkontroles efektivitāti un tādu personu identificēšanu, kas rada drošības draudus; atzīmē Komisijas nodomu ierosināt jaunu IPI direktīvas redakciju, lai tā būtu atbilstīga Lisabonas līguma noteikumiem un datu aizsardzības *acquis*; sagaida ka šo pārskatīšanu papildinās ar rūpīgu ietekmes novērtējumu, arī par ietekmi uz pamattiesībām;

29. atgādina, ka pēdējos gados ir pabeigta nozīmīgu ES likumdošanas iniciatīvu izstrāde, lai atklātu noziedzniekus uz ES ārējām robežām un lai uzlabotu policijas sadarbības efektivitāti nolūkā sekmēt augsta līmeņa drošību Savienības brīvības, drošības un tiesiskuma telpā; turklāt atgādina, ka šīs iniciatīvas ietver jaunu arhitektūru ES informācijas sistēmām un to sadarbspējai un ka tagad uzmanība būtu jākoncentrē uz to savlaicīgu īstenošanu, pilnībā ievērojot pamattiesības;

30. uzsver, ka tiesībaizsardzības pietiekama spēja apstrādāt informāciju ir ļoti svarīga daļa no drošības centienu ķēdes visā Savienībā; norāda, ka nepietiekama spēja vienā vai vairākās dalībvalstīs smagi novājina ES drošības rīcībpolitiku efektivitāti; aicina Komisiju darīt visu savas kompetences ietvaros, lai dalībvalstīs nodrošinātu atbilstīgu informācijas apstrādes spēju;

31. atzīst *Eurojust* darbu, atbalstot un koordinējot valstu tiesu iestāžu darbu starptautisku noziegumu izmeklēšanā un kriminālvajāšanā; aicina pastiprināt centienus, lai veicinātu tiesu iestāžu savstarpēju uzticēšanos, arī ar procedūras ceļvežu direktīvu efektīvu īstenošanu, un atvieglotu un paātrinātu informācijas un saziņas apmaiņu Eiropas Savienības tiesu iestāžu starpā; uzsver, ka tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās trūkst digitalizācijas; aicina Komisiju un dalībvalstis sniegt tiesu iestādēm finansiālu atbalstu, lai nodrošinātu atbilstīgus analītiskos standartus un piemērotus digitālos rīkus nolūkā sekmēt un paātrināt to sadarbību un darīt iespējamu informācijas drošu apmaiņu; atzinīgi vērtē Komisijas 2020. gada 2. decembra paziņojumu par ES tiesu sistēmu digitalizāciju un priekšlikumu regulai par datorizētu komunikācijas sistēmu pārrobežu civillietās un krimināllietās (*e-CODEX* sistēma);

32. norāda, ka būtu jāuzlabo dalībvalstu tiesu iestāžu sadarbība un spriedumu un tiesu nolēmumu savstarpēja atzīšana, tostarp savlaicīgi un pareizi īstenojot tiesu iestāžu sadarbības instrumentus krimināllietās; norāda, ka konkrēti tiesiskuma situācijas notikumi vairākās dalībvalstīs ir ietekmējuši šo informācijas apmaiņu, un policijas un tiesu iestāžu sadarbību kopumā; šajā saistībā uzsver, ka savstarpēja uzticēšanās balstās uz kopīgu izpratni par ES vērtībām, kas apstiprinātas LES 2. pantā, tostarp tiesiskumu, un šeit būtiski komponenti ir neatkarīgas tiesu iestādes un korupcijas apkarošana;

([27]) OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.

([28]) Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/82/EK par pārvadātāju pienākumu darīt zināmus datus par pasažieriem (OV L 261, 6.8.2004., 24. lpp.).

33. atkārtoti aicina turpināt rīkoties, lai uzlabotu tiesībaizsardzības darbinieku apmācību par rasisma un diskriminācijas novēršanas stratēģijām, un novērst, apzināt un aizliegt profilēšanu un vardarbību rases un etniskās izcelsmes dēļ; aicina dalībvalstis ieguldīt šajā jomā un sadarboties ar *CEPOL* un Eiropas Tiesiskās apmācības tīklu; uzsver, ka ir pastāvīgi vajadzīga apmācība par radikalizācijas, terorisma un nelikumīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizācijas tendencēm;

34. atzinīgi vērtē Eiropas Prokuratūras izveidi (*EPPO*); aicina saglabāt tā neatkarību un nodrošināt tā efektīvu darbību valstu tiesas procesos; pauž bažas par to, ka Komisija ir pieļāvusi lielu nolaidību, mūsu drošības savienības uzlabošanā neņemot vērā *EPPO* lomu; aicina novērtēt iespēju paplašināt *EPPO* pilnvaras saskaņā ar LESD 83. pantu pēc tam, ka tas būs pilnvērtīgi uzsācis savu darbību;

35. aicina dalībvalstis nodrošināt pilnīgu un pareizu Cietušo tiesību direktīvas un citu ES noteikumu par cietušo tiesībām īstenošanu; atzinīgi vērtē Cietušo tiesību stratēģijas pieņemšanu un Komisijas koordinatora amata izveidi cietušo tiesību jautājumos; atkārtoti aicina īpašu uzmanību pievērst neaizsargātiem cietušajiem un rast iespēju izmaksāt kompensāciju no arestētiem un konfiscētiem aktīviem un noziegumu peļņas; atkārtoti aicina nodrošināt ilgtspējīgu finansējumu cietušo atbalsta dienestiem;

36. atkārtoti norāda, ka ir vajadzīga cilvēku tirdzniecības upuru efektīva aizsardzība un palīdzības sniegšana šīm personām, tostarp integrējot tās sabiedrībā un īpašu uzmanību pievēršot nepavadītiem nepilngadīgajiem; uzsver, ka tiesībaizsardzības darbinieki ir jāapmāca par cilvēku tirdzniecības psiholoģiskajiem aspektiem un ka ir vajadzīga abu dzimumu un bērnu vajadzībām piemērota pieeja atbilstīgi pretdiskriminācijas tiesību aktiem;

37. uzsver, ka dzimumu līdztiesībai ir izšķiroša nozīme radikalizācijas apkarošanā, samazinot vardarbību ģimenē, un seksuālas izmantošanas un vardarbīgas izturēšanās pret bērniem novēršanā; aicina Komisiju savā drošības stratēģijā kā nozīmīgu novēršanas komponentu iekļaut pasākumus dzimumu līdztiesības sekmēšanai un aicina Padomi izmantot pārejas klauzulu, pieņemot vienprātīgu lēmumu, ar ko noteiktu, ka vardarbība pret sievietēm un meitenēm (un cita veida ar dzimumu saistīta vardarbība) ir viens no nozieguma veidiem, kas noteikti LESD 83. panta 1. punktā; aicina Komisiju un dalībvalstis piešķirt prioritāti cīņai pret vardarbību ģimenē, sniedzot atbalsta pakalpojumus, izveidojot specializētas tiesībaizsardzības vienības un izvirzot apsūdzības par šādiem noziegumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt atjauninātus datus par šo jautājumu; aicina ES un tās dalībvalstis ratificēt Stambulas konvenciju;

38. pauž nožēlu par to, ka dalībvalstīs sistemātiski netiek pilnībā un savlaicīgi īstenoti drošības pasākumi; uzskata, ka drošības pasākumi ir jāīsteno ne tikai saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem, bet arī ar šo aktu mērķi; atzīmē, ka, ja drošības pasākumi sistemātiski netiek pilnvērtīgi un savlaicīgi īstenoti, tie var zaudēt spēku un negarantēt papildu drošību un tādēļ vairs neatbilst nepieciešamības un proporcionalitātes prasībām; aicina Komisiju uzsākt pārkāpuma procedūras tūlīt pēc transponēšanas termiņiem vai pārkāpuma atklāšanas;

39. uzsver, ka ir svarīgi pierādīt pašreizējo ES drošības pasākumu efektivitāti; norāda, ka tas, kādā mērā pamattiesību ierobežojumus var uzskatīt par vajadzīgiem un samērīgiem, ir atkarīgs no šo rīcībpolitiku efektivitātes, ko apliecina ar publiski pieejamiem kvantitatīviem un kvalitatīviem pierādījumiem; pauž nožēlu par to, ka Komisija līdz šim par drošības pasākumiem ir darījusi pieejamus vien anekdotiskus, bet ne kvantitatīvus pierādījumus;

40. aicina Komisiju regulāri novērtēt spēkā esošās drošības rīcībpolitikas un nolīgumus un nepieciešamības gadījumā saskaņot tos ar EST judikatūru; uzskata, ka ir steidzami jāgroza pasažieru datu reģistra (PDR) nolīgumi ar ASV un Austrāliju, lai tie atbilstu EST judikatūrai, un uzskata, ka Komisijas atteikšanās attiecīgi rīkoties ir smaga nolaidība;

41. pauž bažas par to, ka dažām darbībām tiesībaizsardzības aģentūras izmanto privātā sektora ārpakalpojumus, un aicina labāk uzraudzīt visus privātā un valsts sektora sadarbības gadījumus drošības jomā; pauž nožēlu par nepietiekamu pārredzamību attiecībā uz ES finansējumu privātiem uzņēmumiem, kas izstrādā drošības sistēmas vai to daļas;

42. pauž dziļas bažas par dažām ES aģentūrām piešķirtajiem nepietiekamiem resursiem tieslietu un iekšlietu (TI) jomā, lai tās varētu pildīt savas pilnvaras; aicina nodrošināt pienācīgu finansējumu un personālu ES aģentūrām un struktūrām TI jomā, lai ES spētu īstenot Drošības savienības stratēģiju;

43. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0379

Nepieciešamība izveidot īpašu Padomes sastāvu dzimumu līdztiesības jomā

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par vajadzību pēc specializēta Padomes sastāva dzimumu līdztiesības jautājumā (2020/2896(RSP))

(2021/C 445/18)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu un 3. panta 3. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8., 10. un 19. pantu, 153. panta 1. punkta i) apakšpunktu, 157. un 236. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. un 23. pantu,

— ņemot vērā Padomes reglamenta 2. panta 1. punktu,

— ņemot vērā Komisijas 2008. gada 2. jūlija priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas (Diskriminācijas novēršanas direktīva) (COM(2008)0426),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīvu 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos [1],

— ņemot vērā Komisijas 2012. gada 14. marta priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un saistītiem pasākumiem (Direktīva par sieviešu pārstāvību valdēs) (COM(2012)0614),

— ņemot vērā Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija), kas stājās spēkā 2014. gada 1. augustā,

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 4. marta priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienība noslēgtu Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (COM(2016)0109),

— ņemot vērā 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ES pievienošanos Stambulas konvencijai un citiem pasākumiem ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanai [2],

— ņemot vērā 2020. gada 30. janvāra rezolūciju par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību [3],

— ņemot vērā 2020. gada 23. oktobra rezolūciju par dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā un drošības politikā [4],

— ņemot vērā 2020. gada 19. jūnija rezolūcija par protestiem pret rasismu pēc Džordža Floida nāves [5],

— ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) 2020. gada dzimumu līdztiesības indeksu, kas publicēts 2020. gada 28. oktobrī,

— ņemot vērā *EIGE* 2020. gada 19. novembra ziņojumu par dzimumu nevienlīdzību aprūpes un atalgojuma jomā ES,

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 10. decembra secinājumus "Dzimumu līdztiesība ekonomikā ES: turpmākā virzība",

---

[1] OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.
[2] Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0080.
[3] Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0025.
[4] Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0286.
[5] Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0173.

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 2. decembra secinājumus par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību novēršanu,

— ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru un jo īpaši tā 2., 3., 9., un 15. principu,

— ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), par ko tika panākta vienošanās 2015. gadā, un jo īpaši 5. un 8. mērķi,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0152),

— ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 25. novembra kopīgo paziņojumu "ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāns (*GAP*) III: Vērienīga programma dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm ES ārējā darbībā" (JOIN(2020)0017),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 12. novembra paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: LGBTIK līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0698),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 18. septembra paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0565),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 7. oktobra paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: ES romu līdztiesības, iekļaušanas un līdzdalības stratēģiskais satvars" (COM(2020)0620),

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,

A. tā kā dzimumu līdztiesība ir viena no ES pamatvērtībām un galvenajiem mērķiem; tā kā tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi un nediskriminēšanu ir pamattiesības, kas nostiprinātas Līgumos un Pamattiesību hartā, un tās būtu pilnībā jāievēro;

B. tā kā LESD 8. pants paredz integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai, un saskaņā ar to Savienībai, veicot jebkādas savas darbības, būtu jātiecas novērst nevienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm un sekmēt līdztiesību;

C. tā kā diskriminācija dzimuma un dzimumidentitātes dēļ bieži vien ir saistīta ar diskrimināciju citu iemeslu dēļ, piemēram, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkādu citu uzskatu, piederības nacionālajai minoritātei, īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ, tādējādi veicinot divkāršo un multiplo diskrimināciju; tā kā horizontālai krusteniskai perspektīvai un integrētai pieejai dzimumu līdztiesībai ES politikas jomās ir ļoti būtiska nozīme, lai panāktu dzimumu līdztiesību un līdztiesību kopumā;

D. tā kā horizontālai krusteniskai perspektīvai ir ļoti būtiska nozīme jebkurā dzimumu līdztiesības politikas jomā, lai atzītu un novērstu šos daudzos diskriminācijas draudus; tā kā ES politikas jomās krusteniska pieeja līdz šim nav izmantota un uzsvars galvenokārt ir likts uz diskriminācijas individuālo dimensiju, līdz ar to nav pievērsta uzmanība diskriminācijas institucionālajiem, strukturālajiem un vēsturiskajiem aspektiem; tā kā krusteniskā analīze ļauj mums ne tikai izprast strukturālos šķēršļus, bet arī sniedz pierādījumus, uz kuru pamata mēs varam noteikt kritērijus un sagatavot stratēģisku un efektīvu politiku pret sistēmisku diskrimināciju, atstumtību un dzimumu nevienlīdzību;

E. tā kā saskaņā ar *EIGE* 2020. gada dzimumu līdztiesības indeksu neviena ES dalībvalsts vēl nav spējusi nodrošināt pilnīgu līdztiesību starp sievietēm un vīriešiem; tā kā ES progress dzimumu līdztiesības jomā joprojām ir lēns un indeksa rādītājs ik pēc diviem gadiem vidēji uzlabojas par vienu punktu; tā kā šādā gadījumā ES būs vajadzīgi vairāk nekā 60 gadi, lai panāktu dzimumu līdztiesību;

F. tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība visos tās veidos ir diskriminācija un cilvēktiesību pārkāpums, kas sakņojas dzimumu nevienlīdzībā, kuras turpināšanos un stiprināšanu tā veicina; tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība ir viens no lielākajiem šķēršļiem dzimumu līdztiesības panākšanai; tā kā Pamattiesību aģentūras (*FRA*) 2014. gada apsekojums liecina, ka katra trešā sieviete kopš 15 gadu vecuma ir piedzīvojusi fizisku vai seksuālu vardarbību, ka 55 % sieviešu ir

saskārušās ar vienu vai vairākiem seksuālas uzmākšanās veidiem un ka vidēji viena sieviete mirst ik pēc divarpus dienām vardarbības ģimenē dēļ; tā kā dzīve bez vardarbības ir līdztiesības priekšnoteikums; tā kā katru gadu ES notiek aptuveni 3 500 feminicīda gadījumu, kas saistīti ar vardarbību ģimenē; ([6]) tā kā pēc dzimuma sadalīti un dzimumsensitīvi salīdzināmi dati ir būtiski, lai pilnībā atspoguļotu ar dzimumu saistītas vardarbības apmēru, padarītu redzamu nevienlīdzību un izstrādātu mērķtiecīgu politiku; tā kā dažādās ES un dalībvalstu politikas jomās joprojām trūkst pēc dzimuma sadalītu un dzimumsensitīvu datu;

G. tā kā saskaņā ar jaunākajiem Komisijas datiem ES vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība par vienas stundas darbu ir 16 %, lai gan šis rādītājs dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras; tā kā darba samaksas atšķirība pieaug līdz pat 40 %, ja ņem vērā nodarbinātības līmeni un vispārējo līdzdalību darba tirgū; tā kā šī situācija pasliktinās vēl vairāk pēc sieviešu aiziešanas pensijā, jo viņu pensija ir aptuveni par 37 % zemāka nekā vīriešiem, un viens no šīs situācijas iemesliem ir vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība; tā kā nodarbinātības līmenis ES, kas dalībvalstīs ievērojami atšķiras, 2018. gadā joprojām bija augstāks vīriešu (79 %) nekā sieviešu (67,4 %) vidū; tā kā ES 2018. gadā nepilna laika slodzes darbā 20–64 gadu vecumā strādāja 31,3 % nodarbināto sieviešu, turpretī vīriešiem šis rādītājs bija 8,7 %; tā kā ir pārmērīgi liels sieviešu īpatsvars neoficiālajā ekonomikā, piespiedu nepilnas slodzes darbā un nestabilā un zemu atalgotā darbā;

H. tā kā neapmaksātu aprūpes darbu un mājas darbus veic galvenokārt sievietes, un tas ietekmē nodarbinātību un karjeras attīstību, kā arī veicina sieviešu un vīriešu darba samaksas un pensijas atšķirības; tā kā aplēses liecina, ka aprūpes nozarē 80 % pakalpojumu sniedz neoficiāli aprūpētāji, kas galvenokārt ir sievietes (75 %), tostarp migrantes;

I. tā kā tādēļ sievietes joprojām ir nepietiekami pārstāvētas darba tirgū un cieš no dažāda veida diskriminācijas tajā un tā kā mērķis ir nodrošināt viņām tādas pašas darba iespējas kā vīriešiem, lai mazinātu šīs atšķirības;

J. tā kā saskaņā ar Komisijas 2020. gada 14. janvāra paziņojumu "Spēcīga sociālā Eiropa taisnīgai pārejai" (COM(2020)0014) uzlaboti bērnu aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumi ir daļa no risinājuma, kas nodrošinātu aprūpes pienākumu vienlīdzīgāku sadali starp sievietēm un vīriešiem, lai veicinātu sieviešu līdzdalību darba tirgū ar tādiem pašiem nosacījumiem kā vīriešiem;

K. tā kā daudzās jomās joprojām pastāv dzimumu līdztiesības trūkums un strukturāli šķēršļi, uzspiežot sievietēm un vīriešiem viņu tradicionālās lomas un ierobežojot sieviešu iespējas pilnībā izmantot savas pamattiesības uz vienlīdzību nodarbinātības, darba un atalgojuma jomā;

L. tā kā sievietes ir nepietiekami pārstāvētas amatos, kas saistīti ar lēmumu pieņemšanu, tostarp ekonomikas nozarē, un dzimumu līdztiesības vēlētās struktūrās mērķis vēl ir tālu no īstenošanas; tā kā saskaņā ar *EIGE* datiem mazāk nekā trešdaļa no visiem ES dalībvalstu parlamentu deputātiem ir sievietes; tā kā lielākajai daļai lēmējstruktūru trūkst specializētu zināšanu dzimumu līdztiesības jomā;

M. tā kā stereotipiski uzskati par dzimumu lomām veicina dzimumu nevienlīdzību un sekmē ar dzimumu saistītas vardarbības turpināšanos; tā kā visas sabiedrības interesēs ir cīnīties pret dzimumu nevienlīdzību un tā kā vīriešu līdzdalībai centienos apkarot dzimumu nevienlīdzību un ar dzimumu saistītu vardarbību ir izšķiroša nozīme;

N. tā kā piekļuve seksuālajai un reproduktīvajai veselības aprūpei un tiesībām ir būtiska, lai panāktu dzimumu līdztiesību; tā kā seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību (*SRHR*) pakalpojumu liegšana ir ar dzimumu saistītas vardarbības veids; tā kā Parlaments nesen pieņemtajā Savienības darbības programmā veselības jomā ir pievērsies *SRHR*, lai nodrošinātu savlaicīgu piekļuvi precēm, kas nepieciešamas *SRHR* drošai garantēšanai;

([6]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI(2018)630296_EN.pdf

O. tā kā ES ir panākta pozitīva virzība, bet joprojām ir iespējami uzlabojumi, jo mēs pieredzam ievērojamu regresu dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību, tostarp *SRHR*, jomā; tā kā ir jāvēršas pret šo regresu un dzimumu līdztiesība un sieviešu tiesības ir jāaizsargā visaugstākajā politiskajā līmenī;

P. tā kā Covid-19 pandēmija pastāvošās nevienlīdzības dēļ ir nesamērīgi skārusi sievietes un meitenes, cita starpā izraisot ar dzimumu saistītas vardarbības eksponenciālu pieaugumu un darba tirgus pamešanas gadījumu skaita palielināšanos; tā kā ir būtiski iekļaut dzimumu perspektīvu visos reaģēšanas uz Covid-19 krīzi posmos;

Q. tā kā mūsu sabiedrībā sievietes strādā visnedrošākos darbus, Covid-19 pandēmijas laikā viņas vissmagāk skāra daļējs bezdarbs, risks zaudēt darbu un piespiedu tāldarbs bērnu aprūpes trūkuma dēļ; tā kā piektā daļa sieviešu ES jau bija pakļautas nabadzības vai sociālās atstumtības riskam ([7]); tā kā 85 % no vienvecāka ģimenēm pārstāv sievietes, kuras vēl vairāk ir pakļautas nestabilitātes un pieaugošas nabadzības riskam; tā kā ir paredzams, ka tuvāko mēnešu laikā pasaulē nabadzībā nonāks 500 miljoni cilvēku ([8]), no kuriem lielākā daļa būs sievietes; tā kā nabadzībai un sociālajai atstumtībai ir strukturāli iemesli, kas jālikvidē un jānovērš, proti, īstenojot politiku nodarbinātības, mājokļu, mobilitātes un sabiedrisko pakalpojumu pieejamības jomā;

R. tā kā Covid-19 krīze ir apliecinājusi, cik svarīga ir ES integrācija, sadarbības un dialoga starp dalībvalstīm stiprināšana, risinājumu kopīgošana un ES līmeņa darbību un koordinētas reakcijas īstenošana, tostarp dzimumu līdztiesības jomā;

S. tā kā pēc Parlamenta un Padomes panāktās vienošanās dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana pirmo reizi būs horizontāla prioritāte daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam, un tā būtu jāpapildina ar ikviena tiesību akta un politikas priekšlikuma ietekmes novērtējumiem un dzimumu līdztiesības principa ievērošanu programmu uzraudzībā un novērtēšanā, tostarp izsekojot dzimumu līdztiesībai paredzēto līdzekļu izmantošanu; tā kā dzimumu līdztiesības principa ievērošana budžeta plānošanā būtu jāuzrauga arī augstākajā politiskajā līmenī Atveseļošanas un noturības mehānismā un galvenajās ES finansējuma programmās; tā kā dzimumu līdztiesība un sieviešu un meiteņu tiesību īstenošana ir priekšnosacījumi ekonomikas atlabšanai un iekļaujošai ilgtspējīgai attīstībai;

T. tā kā, lai gan kopš Stambulas konvencijas apstiprināšanas ir pagājuši astoņi gadi, to joprojām nav ratificējušas visas dalībvalstis un ES, tā kā Stambulas konvencija ir vissvarīgākais pašreizējais starptautiskais instruments ar dzimumu saistītas vardarbības novēršanai un apkarošanai;

U. tā kā vairākās rezolūcijās, piemēram, 2019. gada 28. novembra rezolūcijā par ES pievienošanos Stambulas konvencijai un citiem pasākumiem ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanai, Parlaments aicināja Padomi izmantot LESD 83. panta 1. punktā paredzēto pārejas klauzulu, lai ar dzimumu saistītu vardarbību iekļautu eironoziegumu sarakstā; tā kā Parlaments vairākkārt ir aicinājis pieņemt direktīvu ar dzimumu saistītas vardarbības novēršanai un apkarošanai;

V. tā kā septiņus gadus pēc tam, kad Komisija iesniedza savu priekšlikumu un Parlaments pieņēma nostāju pirmajā lasījumā, vēl nav panākta vienošanās par direktīvu par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un saistītiem pasākumiem (Direktīva par sieviešu pārstāvību uzņēmumu vadībā), un kopš tā laika priekšlikums ir bloķēts Padomē;

W. tā kā divpadsmit gadus pēc Komisijas priekšlikuma vēl nav panākta vienošanās par Padomes direktīvu par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas, un kopš tā laika priekšlikums ir bloķēts Padomē;

([7]) *Eurostat*, 2018. gads

([8]) Saskaņā ar NVO (*Oxfam*) un ANO.

X. tā kā Padomes 2019. gada 10. decembra secinājumos "Dzimumu līdztiesība ekonomikā ES: turpmākā virzība"tā uzsvēra, ka"lai gan līdzšinējās problēmas vēl nav atrisinātas — rodas jaunas problēmas. Mērķi, kas noteikti attiecībā uz dzimumu līdztiesību, nav sasniegti pilnībā" un aicināja Komisiju un dalībvalstis "stiprināt dzimumu līdztiesību [..], aktīvi veicinot augsta līmeņa politisko dialogu par dzimumu līdztiesības jautājumiem ES līmenī un augstākajā politiskajā līmenī".

Y. tā kā ir pierādījies, ka augsta līmeņa politiskais dialogs un dialogs ES līmenī palīdz efektīvi mazināt atšķirības starp dalībvalstīm un veicina Eiropas integrāciju lielākajā daļā politikas jomu; tā kā strukturēts dialogs augstākajā politiskajā līmenī ir būtisks, lai aizsargātu un veicinātu sieviešu tiesības un dzimumu līdztiesību, pieņemot Savienības tiesību aktus, kuros ņemti vērā dzimumu līdztiesības aspekti;

Z. tā kā Padomei kā vienam no ES likumdevējiem ir īpaši būtiska loma; tā kā Padomes sastāviem ir jābūt veidotiem tā, lai varētu reaģēt uz pašreizējām politiskajām problēmām un prioritātēm; tā kā īpaša dzimumu līdztiesībai veltīta Padomes sastāva trūkums palielina risku pieņemt tiesību aktus, kuros nav ņemta vērā dzimumu dimensija;

AA. tā kā pašreizējā Komisija priekšsēdētājas politiskajās pamatnostādnēs un turpmākajās darbībās ir apliecinājusi stingru apņemšanos veicināt dzimumu līdztiesību;

AB. tā kā dzimumu līdztiesības jautājumi pašlaik tiek risināti Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padomes līmenī, kas pienācīgi neatspoguļo visus aspektus, kam būtu jāpievēršas;

AC. tā kā Parlaments jau ir aicinājis izveidot jaunu Padomes sastāvu, kas sastāvētu no ministriem un valsts sekretāriem, kuri ir atbildīgi par dzimumu līdztiesību;

AD. tā kā vairākas Eiropas Savienības Padomes prezidentvalstis ir veiksmīgi rīkojušas neformālas sanāksmes ministriem un valsts sekretāriem, kas atbildīgi par dzimumu līdztiesību, un centušās dzimumu līdztiesības jautājumus iekļaut programmu darba kārtībā; tā kā šī prakse ir jāinstitucionalizē pastāvīgā īpašā forumā;

AE. tā kā vienota rīcība ir būtiska, lai nodrošinātu augšupēju konverģenci un sieviešu tiesību saskaņošanu Eiropā, apmainoties ar vērienīgāko Savienības tiesību aktu un paraugprakses, kas pašlaik ir spēkā ES, īstenošanas pieredzi;

AF. tā kā ir iecelta komisāre, kas atbild tikai par līdztiesību, un Parlamentam ir specializēta komiteja — Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja —, taču Padomei nav īpaša sastāva dzimumu līdztiesības jautājumos un ministriem un valsts sekretāriem, kas atbildīgi par dzimumu līdztiesības jautājumiem, nav specializēta un oficiāla šiem jautājumiem paredzēta foruma;

AG. tā kā Eiropadomei ar kvalificētu balsu vairākumu ir tiesības izveidot (vai grozīt) Padomes sastāvu sarakstu, taču tas neattiecas uz Vispārējo lietu padomi un Ārlietu padomi,

1. pauž nožēlu, ka par dzimumu līdztiesību atbildīgajiem ministriem un valsts sekretāriem nav īpaša institucionāla foruma, lai nodrošinātu, ka dalībvalstu pārstāvji regulāri tiekas, apspriežas, pieņem tiesību aktus un politiskus lēmumus un apmainās ar paraugpraksi; uzsver, ka, pulcējot par dzimumu līdztiesību atbildīgos ministrus un valsts sekretārus, tiks izveidots mērķtiecīgāks un efektīvāks sadarbības forums, nodrošinot dzimumu līdztiesības ciešāku integrāciju ES stratēģijās un politikas procesos, saskaņotu pieeju un visu saistīto politikas jomu koordināciju;

2. uzsver, cik svarīgi ir sapulcināt par dzimumu līdztiesību atbildīgos ministrus un valsts sekretārus īpašā oficiālā forumā, lai izstrādātu kopīgus un konkrētus pasākumus un tiesību aktus nolūkā risināt problēmas sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības jomā un nodrošināt, ka dzimumu līdztiesības jautājumi tiek apspriesti augstākajā politiskajā līmenī, ņemot vērā atšķirīgos diskriminācijas veidus, ar kuriem saskaras sievietes, kas cieš no rasisma, sievietes, kas pieder pie etniskām, reliģiskām un lingvistiskām minoritātēm, vecāka gadagājuma sievietes, sievietes ar invaliditāti, romu sievietes, LBTI sievietes, bēgles un migrantes, kā arī sievietes, kuras cieš no sociālās atstumtības;

3. uzsver, cik svarīgs politiskais signāls būtu Padomes sastāva izveidošana dzimumu līdztiesības jautājumos; apstiprina, ka specializēts Padomes sastāvs dzimumu līdztiesības jautājumos, kas ļaus par dzimumu līdztiesību atbildīgajiem ministriem un valstu sekretāriem regulāri tikties un apspriesties, stiprinās dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu

Savienības tiesību aktos, kā arī dialogu un sadarbību starp dalībvalstīm, paraugprakses un tiesību aktu apmaiņu un spēju nodrošināt kopīgus risinājumus ES mēroga problēmām, un palīdzēs mazināt atšķirības starp dalībvalstīm un saskaņot sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības aizsardzību Eiropā, īstenojot starpnozaru pieeju;

4. uzsver, ka specializēts Padomes sastāvs dzimumu līdztiesības jautājumos būtu galvenais elements, lai atbloķētu sarunas par galvenajiem dosjē, kas saistīti ar dzimumu līdztiesību, proti, Stambulas konvencijas ratifikāciju, direktīvas par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un ar to saistītiem pasākumiem (Direktīva par sieviešu pārstāvību uzņēmumu vadībā) pieņemšanu un Padomes direktīvas par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas (Diskriminācijas novēršanas direktīva) pieņemšanu, kā arī turpmākajos gados veicinātu citu ar dzimumu saistītu jautājumu risināšanu, piemēram, ar dzimumu saistītas vardarbības iekļaušanu eironoziegumu sarakstā un gaidāmās direktīvas par ar dzimumu saistītu vardarbību pieņemšanu;

5. aicina Padomi un Eiropadomi izveidot Padomes sastāvu dzimumu līdztiesības jautājumos, lai veicinātu integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai visās ES politikas jomās un tiesību aktos;

6. aicina Eiropadomi pieņemt lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu un grozīt Padomes sastāvu sarakstu saskaņā ar LESD 236. pantu un Padomes reglamenta 2. panta 1. punktu;

7. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0382

ES stratēģija attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām (2020/2532(RSP))

(2021/C 445/19)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) un tai pievienoto Kioto protokolu,

— ņemot vērā nolīgumu, kuru pieņēma *UNFCCC* Pušu konferences (*COP 21*) 21. sesijā Parīzē 2015. gada 12. decembrī (Parīzes nolīgums),

— ņemot vērā 2013. gada aprīlī pieņemto ES stratēģiju par pielāgošanos klimata pārmaiņām un tai pievienotos dienestu darba dokumentus,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 12. novembra ziņojumu par to, kā tiek īstenota ES stratēģija par pielāgošanos klimata pārmaiņām (COM(2018)0738),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2018. gada ziņojumu par pielāgošanās nepietiekamību,

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 4. marta priekšlikumu regulai, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts) (COM(2020)0080),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam — atgriezīsim savā dzīvē dabu" (COM(2020)0380),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "Stratēģija "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselības un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā" (COM(2020)0381),

— ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) īpašo ziņojumu par globālo sasilšanu 1,5 °C robežās, tās piekto novērtējuma ziņojumu (*AR5*) un kopsavilkuma ziņojumu, īpašo ziņojumu par klimata pārmaiņām un zemi un īpašo ziņojumu par okeānu un kriosfēru mainīgos klimata apstākļos,

— ņemot vērā globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem, kuru 2019. gada 31. maijā publicēja Starpvaldību zinātnes un politikas platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*),

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 33/2018 "Cīņa pret pārtuksnešošanos Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas aktīvāk",

— ņemot vērā Globālās pielāgošanās komisijas 2019. gada pamatziņojumu "*Adapt Now: A Global Call for Leadership on Climate Resilience*" ("Jāpielāgojas tagad! Vispārējs aicinājums uzņemties vadību klimatnoturības jomā"),

— ņemot vērā vispārējo ES septīto vides rīcības programmu laikposmam līdz 2020. gadam un tās redzējumu 2050. gadam,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesiju (*COP15*) ([1]),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas zaļo kursu ([2]),

— ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras (EVA) uz rādītājiem balstīto 2017. gada 25. janvāra ziņojumu "Klimata pārmaiņas, ietekme un neaizsargātība Eiropā 2016. gadā",

— ņemot vērā EVA 2019. gada 2. aprīļa rādītāju novērtējumu "Ekonomiskie zaudējumi, ko radījuši ekstremāli klimatiskie apstākļi Eiropā",

— ņemot vērā EVA 2019. gada 4. septembra ziņojumu "Pielāgošanās klimata pārmaiņām Eiropas lauksaimniecības nozarē",

— ņemot vērā EVA 2019. gada 4. decembra ziņojumu "Vide Eiropā – stāvoklis un perspektīvas 2020: zināšanas pārejai uz ilgtspējīgu Eiropu",

— ņemot vērā Komisijas neatkarīgās galveno zinātnisko padomdevēju grupas 2020. gada 29. jūnija zinātnisko atzinumu par pielāgošanos klimata pārmaiņu izraisītajai ietekmei uz veselību,

— ņemot vērā EVA 2020. gada 8. septembra ziņojumu "Veselīga vide, veselīga dzīve: kā vide ietekmē veselību un labklājību Eiropā",

— ņemot vērā ANO Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvu 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 25. maija Regulu (ES) 2020/741 par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām ([5]),

— ņemot vērā Kankunas Pielāgošanās pamatregulējumu,

— ņemot vērā Varšavas Starptautisko klimata pārmaiņu nodarīto zaudējumu un kaitējuma kompensēšanas mehānismu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Direktīvu 2007/60/EK par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību ([6]),

— ņemot vērā 2015. gada 8. septembra rezolūciju par turpmākiem pasākumiem saistībā ar Eiropas pilsoņu iniciatīvu "*Right2Water*" ([7]),

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 33/2018 "Cīņa pret pārtuksnešošanos Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas aktīvāk",

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 25/2018 "Plūdu direktīva: panākumi risku novērtēšanā, bet plānošana un īstenošana ir jāuzlabo".

— ņemot vērā Komisijas projekta *"Projections of Economic impacts of climate change in Sectors of the EU based on bottom-up Analysis"* (Prognozes par klimata pārmaiņu ietekmi uz ekonomiku ES nozarēs, pamatojoties uz augšupēju analīzi) (*PESETA*) ziņojumus, jo īpaši 2018. un 2020. gada ziņojumus par *PESETA III* un *IV*,

---

([1]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0015.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0005.
([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.
([4]) OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.
([5]) OV L 177, 5.6.2020., 3. lpp.
([6]) OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.
([7]) OV C 316, 22.9.2017., 99. lpp.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

— ņemot vērā jautājumu Komisijai par ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām (O-000075/2020 – B9-0075/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 136. panta 5. punktu un 132. panta 2. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā novērotajām klimata pārmaiņām jau ir plaša ietekme uz ekosistēmām (un jo īpaši uz bioloģisko daudzveidību), sociālajām un ekonomikas nozarēm (veicinot nevienlīdzību) un cilvēku veselību; tā kā ir svarīgi novērst daudzos un bieži vien saistītos riskus, kas rodas un apdraud ekosistēmas un savvaļas dzīvniekus, tostarp dzīvotņu izzušanu un degradāciju; tā kā klimata pārmaiņu ietekme joprojām tiek konstatēta visā pasaulē un ES un ir vēl vairāk pierādījumu tam, ka turpmākās klimata pārmaiņas palielinās ar klimatu saistītu ārkārtēju notikumu skaitu daudzos ES reģionos, kā arī trešās valstīs un izraisīs tādu infekcijas slimību pārnēsātāju invāzijas, kas varētu izraisīt Eiropā jau izskaustu infekcijas slimību atkārtotu uzliesmojumu; tā kā pielāgošanās klimata pārmaiņām ir ne tikai ekonomiski nozīmīga ES, bet arī ir obligāts priekšnosacījums sabiedrības labjutībai;

B. tā kā klimata pārmaiņas ES reģionus, dalībvalstis un nozares ietekmē un ietekmēs atšķirīgi; tā kā piekrastes un salu reģioni ir īpaši neaizsargāti pret klimata pārmaiņu ietekmi; tā kā ES reģionu pielāgošanās spējas būtiski atšķiras un ES salu un tālāko reģionu pielāgošanās spējas ir ierobežota; tā kā ar pielāgošanās stratēģijām būtu arī jāveicina pārkārtošanās uz ilgtspējīgu attīstību neaizsargātākajās teritorijās, piemēram, salās, izmantojot videi labvēlīgus un dabā rodamus risinājumus; tā kā Vidusjūras reģionu smagāk skars cilvēku mirstība karstuma dēļ, ūdens trūkums, pārtuksnešošanās, dzīvotņu izzušana un mežu ugunsgrēki;

C. tā kā klimata pārmaiņas apdraud tādas nozīmīgas dabiskās oglekļa dioksīda piesaistītājsistēmas kā koraļļu rifi un mangrovju audzes;

D. tā kā augsnes veselība ir galvenais aspekts pārtuksnešošanās seku mazināšanā, jo augsne ir vislielākā oglekļa krātuve un visu ekosistēmu un kultūraugu pamats, kurai ir būtiska ūdens aiztures spēja un svarīga nozīme sabiedrības noturības pret vides izmaiņām uzlabošanā;

E. tā kā ūdensapgādes nozare, lauksaimniecība un zivsaimniecība, mežsaimniecība un sauszemes un jūras bioloģiskā daudzveidība ir cieši saistītas, kā arī saistītas ar zemes izmantošanas modeļu izmaiņām un iedzīvotāju skaita izmaiņām; tā kā klimata pārmaiņu ietekme citās pasaules daļās var ietekmēt ES tirdzniecības, starptautisko finanšu plūsmu, sabiedrības veselības, migrācijas un drošības jomā;

F. tā kā vispārējais enerģijas patēriņš ūdens nozarē ES ir ievērojams un tam jābūt efektīvākam, lai sekmētu Parīzes nolīguma mērķus un ES klimata mērķus 2030. gadam un panāktu oglekļneitralitāti 2050. gadā;

G. tā kā Ūdens pamatdirektīvā nav paredzēti īpaši noteikumi par klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanu; tā kā Komisija paziņojumā par Eiropas zaļo kursu tomēr atzīst, ka ir jāatjauno gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu dabiskās funkcijas;

H. tā kā Eiropas Savienībā ēkas patērē aptuveni 40 % enerģijas un rada 36 % CO_2 emisiju un tā kā to pilnīgai renovācijai, tostarp pakāpeniskai pilnīgai renovācijai, tāpēc ir izšķiroša nozīme, lai sasniegtu ES 2050. gada mērķi panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju nulles līmeni;

I. tā kā EVA ir aprēķinājusi, ka klimata izraisīti ekstremāli laika apstākļi no 1980. līdz 2017. gadam ES 28 dalībvalstīm ir radījuši finansiālus zaudējumus 426 miljardu EUR apmērā, un ir teikusi, ka izmaksas saistībā ar klimata pārmaiņu izraisīto kaitējumu varētu būt augstas pat tad, ja tiks īstenoti Parīzes nolīguma mērķi; tā kā šīs izmaksas attiecīgi jāņem vērā īstenojamo pasākumu izmaksu un ieguvumu analīzē; tā kā klimatnoturīgi ieguldījumi var mazināt klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi un tādējādi samazināt pielāgošanās izmaksas; tā kā klimata pārmaiņu ietekmei ārpus ES, visticamāk, būs daudzveidīga ekonomiska, sociāla un politiska ietekme uz ES, tostarp ar tirdzniecības, starptautisko finanšu plūsmu, klimata izraisītas pārvietošanas un drošības starpniecību; tā kā ieguldījumi, kas vajadzīgi, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, vēl nav novērtēti vai nav iekļauti daudzgadu finanšu shēmas (DFS) klimata budžetā;

J. tā kā klimata pārmaiņas un to ietekmi var būtiski samazināt, īstenojot vērienīgu vispasaules klimata pārmaiņu mazināšanas politiku, kas ir saderīga ar Parīzes nolīguma klimata pārmaiņu mazināšanas mērķi; tā kā pašreizējās emisiju samazināšanas saistības nav pietiekamas, lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus, un tās izraisīs globālo sasilšanu virs 3 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālo līmeni;

K. tā kā pielāgošanās klimata pārmaiņām ir nepieciešama, lai prognozētu un pārvarētu klimata pārmaiņu pašreizējo un turpmāko nelabvēlīgo ietekmi un novērstu vai mazinātu klimata pārmaiņu radītos īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa riskus; tā kā stingra ES pielāgošanās stratēģija ir būtiska neaizsargāto reģionu un nozaru sagatavošanai; tā kā jaunajā stratēģijā sekmīgāk būtu jāiekļauj kopējie centieni starptautiskajā līmenī, tostarp ilgtspējīgas attīstības, bioloģiskās daudzveidības un katastrofu riska mazināšanas jomā;

L. tā kā pielāgošanas pasākumu finansēšanas mehānismi zaudējumu un kaitējuma vai klimata izraisītas pārvietošanas novēršanai būs efektīvāki, ja sievietes, tostarp vietējās sievietes, varēs pilnībā piedalīties izstrādes procesā, lēmumu pieņemšanā un īstenošanā; tā kā sieviešu zināšanu, tostarp vietējo un pamatiedzīvotāju sieviešu zināšanu, izmantošana var dot iespēju uzlabot katastrofu pārvarēšanu, veicināt bioloģisko daudzveidību, uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu un veicināt pārtikas nodrošinājumu, novērst pārtuksnešošanos, aizsargāt mežus, nodrošināt strauju pārkārtošanos uz atjaunojamo energoresursu enerģijas tehnoloģijām un stiprināt sabiedrības veselību;

M. tā kā ar klimata pārmaiņām saistītie veselības riski ietekmēs cilvēkus, jo īpaši neaizsargātākās iedzīvotāju grupas (vecus cilvēkus, bērnus, darba ņēmējus, kas strādā āra apstākļos, un bezpajumtniekus); tā kā šie riski cita starpā ir arvien lielāka saslimstība un mirstība ekstremālu laika apstākļu dēļ (karstuma viļņi, vētras, plūdi, mežu ugunsgrēki) un jaunās infekcijas slimības (kuru izplatīšanos, ilgumu un intensitāti ietekmē temperatūras svārstības, mitrums un liels nokrišņu daudzums); tā kā ekosistēmu pārmaiņas arī var palielināt infekcijas slimību risku;

N. tā kā Pasaules Veselības organizācija prognozē, ka līdz 2030. gadam klimata pārmaiņas katru gadu papildus izraisīs aptuveni 250 000 nāves gadījumu;

O. tā kā ekosistēmu, piemēram, mežu, pļavu, purvu un mitrāju atjaunošana labvēlīgi mainīs attiecīgās zemes izmantošanas sistēmas oglekļa bilanci, un tā kā tas vienlaikus ir gan mazināšanas, gan pielāgošanās pasākums;

P. tā kā ieguldījumi dabas katastrofu novēršanā var būtiski uzlabot pielāgošanos klimata pārmaiņām un mazināt klimata izraisītu ekstremālu laika apstākļu biežumu un intensitāti;

Q. tā kā IPCC 2019. gada īpašajā ziņojumā par klimata pārmaiņām un zemi konstatēts, ka oglekļietilpīgu ekosistēmu konservācijai ir tūlītēja labvēlīga ietekme uz klimata pārmaiņām; tā kā zemes izmantošanas sistēmu atjaunošanas un citu pasākumu labvēlīgā ietekme nav tūlītēja;

R. tā kā labam ūdensobjektu ekoloģiskajam stāvoklim ir būtiski svarīga nozīme pielāgošanās procesā, jo mainīgais klimats aizvien nopietnāk ietekmē ūdensobjektu ekoloģisko stāvokli;

Vispārīgi apsvērumi

1. uzsver, ka pielāgošanās ir vajadzīga Savienībai kopumā, kā arī visām valstīm un reģioniem, lai mazinātu klimata pārmaiņu nelabvēlīgo un neatgriezenisko ietekmi, vienlaikus īstenojot vērienīgus klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus, lai turpinātu centienus ierobežot globālo sasilšanu zem 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālo līmeni, pilnībā izmantot iespējas, kas saistītas ar klimatnoturīgu izaugsmi un ilgtspējīgu attīstību, kā arī maksimāli palielināt kopējos ieguvumus ar citām vides politikas nostādnēm un tiesību aktiem; šajā sakarībā uzsver savu nelokāmo apņemšanos sasniegt vispārējo pielāgošanās mērķi, kas noteikts Parīzes nolīgumā;

2. atzīst, ka ES pilsētas un reģionus jau ir skārušas visaptverošas nelabvēlīgas klimata pārmaiņu sekas, piemēram, pārmērīgs nokrišņu daudzums, plūdi un sausums, un ka šīs parādības vietējām kopienām un uzņēmumiem rada ekoloģiskus, ekonomiskus un drošības riskus; uzskata, ka jaunajā stratēģijā būtu jāatspoguļo šī steidzamība un šajā ziņā jāierosina attiecīgi pasākumi;

3. ierosina Eiropas Savienības Solidaritātes fonda reaģēšanas pasākumus papildināt ar proaktīvi plānotu pielāgošanos klimata pārmaiņām, kas samazinās ES teritorijas un tās iedzīvotāju neaizsargātību, palielinot pielāgošanās spēju un mazinot tās jutīgumu;

4. pauž atbalstu Vispārējās pielāgošanās komisijas darbam saistībā ar uzmanības pievēršanu pielāgošanās jautājumam;

5. prasa no jauna aktīvāk pievērsties pielāgošanās jautājumiem; tāpēc pauž gandarījumu, ka Komisija nāks klajā ar jaunu stratēģiju kā galveno ES klimata politikas sastāvdaļu, un prasa, lai tā nekavējoties iesniegtu šādu stratēģiju; uzskata to par iespēju parādīt, ka ES ir pasaules mēroga līderis globālās klimatnoturības veidošanā, palielinot finansējumu, kā arī veicinot zinātni, pakalpojumus, tehnoloģijas un pielāgošanās praksi; uzskata, ka jaunajai stratēģijai vajadzētu būt neatņemamai Eiropas zaļā kursa daļai ar mērķi izveidot noturīgu Eiropas Savienību, izveidojot un uzturot sistēmu ar augstu pielāgošanās un reaģēšanas spēju strauji mainīgā klimata apstākļos, veicinot ilgtspējīgas ekonomikas attīstību, nodrošinot dzīves un sabiedrības veselības kvalitāti, garantējot ūdens un pārtikas nodrošinājumu, ievērojot un aizsargājot bioloģisko daudzveidību, pievēršoties tīras enerģijas avotiem un nodrošinot klimata un sociālo taisnīgumu; atzinīgi vērtē pastiprināto pielāgošanās pārvaldības režīmu saskaņā ar Eiropas Klimata aktu;

6. atzinīgi vērtē Komisijas 2018. gada novembra novērtējumu par ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un ņem vērā tās secinājumu, ka stratēģijas plašie mērķi nav pilnībā sasniegti, bet ka ir panākts progress visās tās atsevišķajās darbībās; šajā ziņā uzskata, ka jaunajā stratēģijā ir jāizvirza vērienīgāki mērķi, lai ES būtu gatava prognozētajai klimata pārmaiņu nelabvēlīgajai ietekmei;

7. prasa, lai visās nozarēs un telpiskajā plānošanā tiktu ņemta vērā pielāgošanās klimata pārmaiņām, veidojot un atjaunojot esošo infrastruktūru, un prasa veikt efektīvu telpiskās plānošanas, ēku, visas attiecīgās infrastruktūras un citu ieguldījumu klimatnoturības pārbaudi, jo īpaši veicot *ex ante* pārbaudi, nolūkā novērtēt projektu spēju tikt galā ar vidēja termiņa un ilgtermiņa klimata pārmaiņu ietekmi dažādos globālās temperatūras paaugstināšanās scenārijos, lai noskaidrotu, vai tiem ir tiesības saņemt ES finansējumu, un lai nodrošinātu, ka ES līdzekļi tiek efektīvi izlietoti ilglaicīgiem, ar klimatpolitiku saderīgiem projektiem; prasa pārskatīt ES inženiertehniskos standartus un praksi, lai iekļautu ar klimatu saistītos fiziskos riskus;

8. uzsver, ka zaļā infrastruktūra veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām, jo tiek aizsargāts dabas mantojums, saglabātas dzīvotnes un sugas, nodrošināts labs ekoloģiskais stāvoklis, ūdens resursu apsaimniekošana, kā arī panākts pārtikas nodrošinājums;

9. pauž nožēlu, ka 2013. gada stratēģijā nav pienācīgi risināts jautājums par to, ka pielāgošanās pasākumi jāveic steidzami; atzinīgi vērtē stiprināto pielāgošanās rīcības pārvaldību, kas ir daļa no Eiropas Klimata akta, un prasa jaunajā stratēģijā iekļaut gan ES, gan dalībvalstu līmenī saistošus un izmērāmus mērķuzdevumus, apzināt prioritārās jomas un ieguldījumu vajadzības, iekļaujot novērtējumu par to, cik lielā mērā ES ieguldījumi palīdz mazināt Savienības vispārējo neaizsargātību klimata jomā, biežāk to pārskatīt, izvirzot skaidrus mērķus, pienācīgi to novērtēt un noteikt rādītājus, pamatojoties uz jaunākajām zinātnes atziņām, lai novērtētu īstenošanā gūtos panākumus; atzīst, ka vēl nepieredzēti mainīgajā pasaulē pasākumi un plāni ir jāatjaunina pastāvīgi; tādēļ aicina Komisiju regulāri pārskatīt un atjaunināt jauno stratēģiju atbilstīgi attiecīgajiem Eiropas Klimata akta noteikumiem;

10. Atzīmē arī to, ka vairāku vietējo un reģionālo pielāgošanās stratēģiju progress ir bijis ierobežotāks, nekā paredzēts, un ar atšķirībām starp dalībvalstīm,; mudina dalībvalstis stimulēt reģionus un palīdzēt tiem īstenot pielāgošanās plānus un rīkoties; uzsver, ka pielāgošanās stratēģijās būtu jāņem vērā teritoriālās īpatnības un vietējās zināšanas; aicina Komisiju nodrošināt, ka visi ES reģioni ir gatavi strādāt, lai ar pielāgošanās pasākumiem novērstu klimata pārmaiņu ietekmi; šajā sakarībā atzīst Pilsētas mēru pakta nozīmi, jo tas ir palielinājis sadarbību pielāgošanās jomā vietējā līmenī, kā arī nozīmi, kāda ir pastāvīgajiem valstu daudzlīmeņu dialogiem klimata un enerģētikas jomā, kas paredzēti regulā par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību; prasa Eiropas Klimata paktā pastiprināt pielāgošanās nozīmi;

11. uzsver klimata fizisko risku pārvaldības nozīmi un prasa ES stratēģijā par pielāgošanos klimata pārmaiņām un nacionālajos pielāgošanās plānos iekļaut obligātus klimata riska novērtējumus;

12. prasa, lai publiskais iepirkums būtu paraugs klimatam labvēlīgiem materiāliem un pakalpojumiem;

13. uzsver, ka jaunajā stratēģijā ir svarīgi turpināt sekmēt pielāgošanos klimata pārmaiņām reģionos un pilsētās, piemēram, veicinot tiesisko regulējumu, kam nepieciešamas atbilstošas pielāgošanās stratēģijas un uzraudzība reģionālā un pilsētu līmenī, ko izstrādā, pienācīgi apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp ar pilsonisko sabiedrību un jauniešu organizācijām, arodbiedrībām un vietējiem uzņēmumiem, papildinot tās ar finansiāliem stimuliem, lai veicinātu īstenošanu; uzsver, ka īpaša uzmanība jāpievērš, lai uzlabotu sagatavotību un pielāgošanās spējas tādām neaizsargātākajām teritorijām kā piekrastes zonas, salas un tālākie reģioni, ko vissmagāk skar klimata pārmaiņas, kuras izraisa dabas katastrofas un ekstremālus laika apstākļus; pauž nožēlu, ka Komisijas 2013. gada pielāgošanās stratēģijā nepavisam nebija ņemts vērā dzimumu aspekts, un prasa iekļaut dzimumu aspektu, pilnībā ņemot vērā sieviešu un meiteņu neaizsargātību un arī pilnībā nodrošinot dzimumu līdztiesību līdzdalībā;

14. uzsver, ka ir jāuzlabo pārrobežu sadarbība un koordinācija saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī saistībā ar ātru reaģēšanu klimata izraisītu katastrofu gadījumos; šajā saistībā aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm sekmēt zināšanu un paraugprakses kopīgu izmantošanu, kas iegūta dažādos pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumos reģionālā un vietējā līmenī;

15. uzsver, ka dalībvalstīm, reģioniem un pilsētām ir jāveido pielāgošanās spējas, lai mazinātu neaizsargātību un klimata pārmaiņu radītās sociālās sekas; prasa Komisijai un ES aģentūrām nodrošināt nepieciešamo spēju veidošanu un apmācību, kā arī sistēmu pareizai informācijas un paraugprakses apmaiņai starp vietējām, reģionālajām un valsts iestādēm;

16. uzsver, ka šīm pielāgošanās stratēģijām būtu arī jāmudina mainīt modeli tādās neaizsargātās teritorijās kā salas, izmantojot videi nekaitīgus un dabā rodamus risinājumus, un tām būtu jāstiprina pašpietiekamība, lai nodrošinātu labākus dzīves apstākļus, kā arī ilgtspējīgus vietējās lauksaimniecības un zivsaimniecības paņēmienus, ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanu, plašāku atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanu utt. atbilstīgi ilgtspējīgas attīstības mērķiem, lai sekmētu šo teritoriju noturību un ekosistēmu aizsardzību;

17. norāda, ka ir jāturpina klimata pārmaiņu ietekmes kartēšana, piemēram, dabas apdraudējumu gadījumā; tāpēc atzinīgi vērtē *Climate-ADAPT* projektu, ko jau sācis īstenot ES klimata pārmaiņu un veselības novērošanas centrs, un mudina Komisiju to papildināt un paplašināt, iekļaujot citas nozares;

18. uzsver nozīmīgas sinerģijas un iespējamus kompromisus starp klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām; uzsver, ka, izvērtējot pašreizējo pielāgošanās stratēģiju, ir konstatēts, ka politikā un plānos ir vairāk jāuzsver saikne starp klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām; norāda, ka sinerģiska pieeja šo problēmu risināšanai ir būtiska gan klimata un vides krīzes radītās steidzamības dēļ, gan tāpēc, ka ir jāaizsargā cilvēku veselība un jāstiprina ekoloģisko un sociālo sistēmu noturība, nodrošinot, ka neviens netiek atstāts novārtā; uzsver — lai gan klimata pārmaiņu globālās pārrobežu specifikas dēļ kopīgi centieni ir būtiski, lai nodrošinātu efektīvu rīcību to mazināšanas jomā, īpaša uzmanība ir arī jāvelta klimata pārmaiņu ietekmei un pielāgošanās izmaksām katrā reģionā, jo īpaši tajos reģionos, kuriem ir divtik lielas grūtības pievienoties globālajiem klimata pārmaiņu mazināšanas centieniem, vienlaikus sedzot pieaugošās izmaksas, ko rada ar klimatu saistītās ietekmes novēršana;

19. uzskata, ka klimata pārmaiņu nelabvēlīgā ietekme varētu pārsniegt dalībvalstu pielāgošanās spējas; tāpēc uzskata, ka dalībvalstīm un Savienībai būtu jāstrādā kopā, lai novērstu, līdz minimumam samazinātu un izlīdzinātu ar klimata pārmaiņām saistītos zaudējumus un kaitējumu, kā noteikts Parīzes nolīguma 8. pantā; atzīst, ka ir jāturpina izstrādāt pasākumus zaudējumu un kaitējuma izlīdzināšanai;

20. atzīst, ka klimata pārmaiņām pēc būtības ir pārrobežu ietekme, piemēram, attiecībā uz tirdzniecību, migrāciju un drošību; tāpēc mudina Komisiju nodrošināt, ka jaunā stratēģija ir holistiska un aptver plašu klimata izraisīto seku klāstu;

21. uzsver, ka ES ir jābūt gatavai klimata izraisītai iedzīvotāju pārvietošanai, un atzīst, ka ir jāveic atbilstīgi pasākumi, lai aizsargātu cilvēktiesības tiem iedzīvotājiem, kurus apdraud klimata pārmaiņu sekas;

Dabā rodami risinājumi un zaļā infrastruktūra

22. atgādina, ka klimata pārmaiņas un to ietekme skar ne tikai cilvēkus, bet arī bioloģisko daudzveidību un jūras un sauszemes ekosistēmas un ka saskaņā ar *IPBES* ziņojumu klimata pārmaiņas pašreiz ir pasaulē trešais vissvarīgākais tiešais bioloģiskās daudzveidības zuduma cēlonis un ka ilgtspējīgiem iztikas avotiem būs būtiska nozīme, lai mazinātu bīstamu

antropogēno iejaukšanos klimata sistēmā un pielāgotos šai ietekme; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis pielāgošanās īstenošanas pasākumus labāk saskaņot ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumiem, kas paredzēti Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam;

23. mudina izstrādāt patiešām saskaņotu un noturīgu visas Eiropas dabas tīklu, ko veido ekoloģiski koridori, lai novērstu ģenētisko izolāciju, nodrošinātu sugu migrācijas iespēju un saglabātu un uzlabotu veselīgas ekosistēmas, vienlaikus atļaujot veidot tradicionālu, taču klimatizturīgu infrastruktūru;

24. uzsver, ka ir svarīgi izmantot ilgtspējīgus un dabā rodamus pielāgošanās risinājumus un saglabāt un atjaunot jūras un sauszemes ekosistēmas, kas vienlaikus var sekmēt klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un dažādu piesārņojuma veidu apkarošanu; prasa jaunajā stratēģijā iekļaut vērienīgus rīcības plānus, kā sekmēt šo risinājumu izmantošanu, nodrošinot pienācīgu finansējumu, cita starpā no DFS, *InvestEU* un Atveseļošanas un noturības mehānisma, kā arī ierosina pārskatīt pieejamo finanšu produktu portfeli un uzlabot finansēšanas noteikumus, lai labotu pašreizējo nepietiekami optimālo ieguldījumu stāvokli; prasa arī lietderīgi izmantot *LIFE* programmu, ļaujot tai paātrināt pielāgošanās procesa inovāciju un kļūt par vidi izmēģinājumiem, izstrādei un izmēģinājumu risinājumiem, un tādējādi rastu risinājumus Savienības noturībai pret klimata risku;

25. uzsver, ka ir jānovērtē un jāturpina izmantot mežu, koku un zaļās infrastruktūras potenciāls attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un ekosistēmu pakalpojumiem, piemēram, koki pilsētu teritorijās papildus citu ieguvumu nodrošināšanai, piemēram, gaisa kvalitātes uzlabošanai, var izlīdzināt ekstremālas temperatūras; prasa palielināt koku stādījumus pilsētās, atbalstīt ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu un saskaņoti reaģēt uz mežu ugunsgrēkiem, cita starpā, piemēram, nodrošinot atbilstīgu apmācību arī iesaistītajiem ugunsdzēsējiem, lai aizsargātu ES mežus no postījumiem, ko izraisa ekstremāli klimatiskie apstākļi; uzsver, ka visos pielāgošanas pasākumos mežu atjaunošanā un lauksaimniecībā par pamatu būtu jāizmanto jaunākās zinātnes atziņas un ka šādi pasākumi būtu jāveic, pilnībā ievērojot ekoloģijas principus;

26. norāda, ka no 1977. gada viena no ES otrās vides rīcības programmas prioritātēm bija to mežu platību noteikšana, kuru stāvoklis ir saglabājies vistuvāk dabiskajam stāvoklim un kuras tādēļ būtu īpaši jāizsargā; turklāt norāda, ka, lai gan vēl nav veikti nekādi pasākumi, ES to ir noteikusi par prioritāti Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam; aicina Komisiju nākamo ES klimata pielāgošanās stratēģiju saskaņot ar ES Biodaudzveidības stratēģijas mērķiem, jo īpaši attiecībā uz visu pirmatnējo mežu stingru aizsardzību, un ar noteiktajiem saglabāšanas un atjaunošanas mērķiem;

27. uzsver, ka neskartām meža ekosistēmām ([8]) ir svarīga nozīme, lai pārvarētu vides stresa faktorus, tostarp klimata pārmaiņas, jo tās var maksimāli palielināt pielāgošanās spēju, izmantojot savas raksturīgās īpašības, kas cita starpā ietver evolūcijas gaitā iegūtas, mantotas īpašības, kuras ir unikāli pielāgotas, lai pārciestu lielas sezonālās temperatūras izmaiņas un laika gaitā radušos ainavas līmeņa traucējumus;

28. uzsver, ka koku pārstādīšanai ir pieejamas vairākas tehnoloģijas; saprot, ka dažkārt, veicot būvdarbus pilsētās, var iznīcināt zaļās zonas, un šajā ziņā atbalsta koku pārstādīšanu, tos atdzīvinot jaunās, labiekārtotās vietās;

29. aicina Komisiju un dalībvalstis plānošanas, finansēšanas un ieguldījumu nolūkā zaļo infrastruktūru noteikt kā piederīgu kritiskajai infrastruktūrai;

30. norāda, ka, palielinoties karstumam un citiem stresa apstākļiem, cieš arī daži zaļās infrastruktūras elementi, un, lai tie spētu nodrošināt ne tikai fizisku, bet arī fizioloģisku dzesēšanu, jānodrošina tiem labvēlīgi apstākļi, augsne un mitrums, lai tie spētu attīstīties pilsētās; tādēļ uzsver, ka ir svarīga pareiza pilsētu zaļā plānošana, kurā līdztekus koku stādīšanai ir ņemtas vērā arī dažādu zaļās infrastruktūras elementu vajadzības;

31. atzīst okeānu nozīmi pielāgošanās klimata pārmaiņām jomā un uzsver, ka ir jānodrošina un jāveicina jūru un okeānu veselība un noturība; uzsver, ka *IPCC* īpašajā ziņojumā "Okeāns un kriosfēra klimata pārmaiņu laikā" ir paskaidrots, ka klimata mehānismi ir atkarīgi no tā, cik veselīgs ir okeāns un jūras ekosistēmas, ko pašlaik ietekmē globālā sasilšana,

([8]) *Watson J. E. M. M.* un citi: *"The exceptional value of intact forest ecosystems", Nature Ecology and Evolution"* (Neskartu meža ekosistēmu īpašā vērtība. Dabas ekoloģija un evolūcija), 2. sējums, Nr. 4, *Macmillan Publishers Limited*, Londona, 2018.

piesārņojums, jūras bioloģiskās daudzveidības pārmērīga izmantošana, paskābināšanās, atskābekļošana un krasta erozija; uzsver, ka *IPCC* norāda arī uz to, ka okeāns ir daļa no risinājuma, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi un tām pielāgotos, un uzsver, ka ir jāsamazina siltumnīcefekta gāzu emisijas un ekosistēmu piesārņošana, kā arī jāuzlabo dabiskās oglekļa dioksīda piesaistītājsistēmas;

32. norāda, ka piekrastes un jūras ekosistēmu degradācija apdraud vietējo kopienu fizisko, ekonomisko drošību un pārtikas nodrošinājumu, kā arī ekonomiku kopumā, tādējādi vājinot to spēju sniegt tādus būtiski svarīgus ekosistēmas pakalpojumus kā pārtika, oglekļa uzglabāšana un skābekļa ražošana, kā arī vājina to spēju atbalstīt dabā rodamus risinājumus, lai pielāgotos klimata pārmaiņām;

33. brīdina, ka dažās piekrastes zonās lielu spiedienu var radīt jūras līmeņa paaugstināšanās, sālsūdens iekļuve ne tikai piekrastes ūdeņos, ko izmanto dzeramā ūdens ieguvei, bet arī kanalizācijā, kā arī ekstremāli klimatiskie apstākļi, kuru sekas var būt neraža, ūdensobjektu piesārņošana, infrastruktūras bojājumi un cilvēku piespiedu pārvietošana; mudina veidot zaļo infrastruktūru piekrastes pilsētās, kas parasti atrodas mitrāju tuvumā, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un piekrastes ekosistēmas, kā arī stiprinātu ekonomikas, tūrisma un piekrastes ainavu ilgtspējīgu attīstību, tādējādi vienlaikus arī palīdzot uzlabot noturību pret klimata pārmaiņām šajās neaizsargātajās teritorijās, ko jo īpaši ietekmē jūras līmeņa paaugstināšanās;

34. atbalsta iniciatīvas, tostarp pilsētu stratēģiju izstrādi un uzlabotu telpisko plānošanu, kuru mērķis ir izmantot jumtu un citas infrastruktūras, piemēram, parku, pilsētas dārzu, zaļo jumtu un sienu, gaisa filtra iekārtu, vēsu ielas segumu, caurlaidīga betona, potenciālu, un citus pasākumus, kas var veicināt augstas pilsētas temperatūras dzesēšanu, ūdens saglabāšanu un pārtikas ražošanu, vienlaikus samazinot gaisa piesārņojumu, uzlabojot dzīves kvalitāti pilsētās, samazinot cilvēku veselības apdraudējumu un aizsargājot bioloģisko daudzveidību, tostarp apputeksnētājus; uzskata, ka infrastruktūra, cita starpā, piemēram, ceļi, autostāvvietas, sliežu ceļi, kā arī energoapgādes un drenāžas sistēmas, ir jāpadara noturīga pret bioloģisko daudzveidību un klimata pārmaiņām;

35. atzīst, ka publisko iestāžu vērtējums par teritorijas plānu un pilsētu attīstības ietekmi uz ūdens sistēmu varētu sniegt plānošanas iestādēm vajadzīgos ieteikumus par būvniecības iespējām, kas neradītu problēmas ūdens sistēmai; aicina dalībvalstis savā pieejā iekļaut šo novērtējumus; aicina dalībvalstis izstrādāt iespējamo plūdu postījumu vietu kartes un plūdu riska kartes saskaņā ar Direktīvas 2007/60/EK par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību 6. pantu, tādējādi mazinot plūdu ietekmi;

36. atgādina, ka klimata pārmaiņas ietekmē ne tikai ūdens daudzumu, bet arī ūdens kvalitāti, jo, ūdensobjektos pazeminoties ūdens plūsmas līmenim, netiek pietiekami izšķīdinātas kaitīgās vielas, kas apdraud bioloģisko daudzveidību, cilvēku veselību un dzeramā ūdens apgādi; tāpēc aicina uzlabot ūdens apsaimniekošanu pilsētās un lauku apvidos, tostarp izveidot ilgtspējīgu drenāžu, uzlabojot zemes plānošanu, kas nodrošina un atjauno dabiskās plūsmas sistēmas, un dabīgas ūdens aiztures infrastruktūru, lai palīdzētu mazināt plūdus un sausumu, sekmētu gruntsūdeņu piepildīšanos un nodrošinātu ūdens resursu pieejamību dzeramā ūdens ieguvei; uzsver, ka pielāgošanās pasākumiem ūdens apsaimniekošanas jomā vajadzētu būt saskaņotiem ar pasākumiem, kas uzlabo ilgtspējību un apritīgumu lauksaimniecības jomā, veicina enerģētikas pārkārtošanu, saglabā un atjauno ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību; šajā ziņā prasa plānoto nulles piesārņojuma rīcības plānu attiecībā uz gaisu, ūdeni un augsni ciešāk sasaistīt ar jauno ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām;

37. aicina dalībvalstis un Komisiju pilnībā īstenot Direktīvu 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, uzlabojot augšteces ūdeņu kvalitāti; norāda, ka pasākumi, ko veic ūdens resursu saglabāšanai un iegūšanai no ūdensobjektiem augštecē arī pāri robežām ietekmē ūdensobjektus lejtecē, tādējādi, iespējams, kavējot lejteces teritoriju ekonomisko attīstību un ierobežojot dzeramā ūdens resursu pieejamību; prasa saskaņot politikas pasākumus dažādās jomās, lai palīdzētu ES panākt vismaz labu ūdensobjektu ekoloģisko stāvokli, un uzsver, ka ir būtiski svarīgi nodrošināt Ūdens pamatdirektīvai atbilstīgu ekoloģisko caurplūdumu un ievērojami uzlabot saldūdens ekosistēmu savienojamību;

38. aicina Komisiju un dalībvalstis aktīvāk veicināt ūdens atkārtotu izmantošanu, lai novērstu konfliktus saistībā ar dažādiem ūdens izmantošanas veidiem, vienlaikus nodrošinot pietiekamu ūdens resursu pieejamību dzeramā ūdens ieguvei, kas ir būtiski, lai īstenotu cilvēktiesības uz ūdeni;

39. norāda uz augsto enerģijas patēriņu ūdens nozarē; aicina Komisiju apsvērt energoefektīvus pasākumus un iespēju izmantot attīrītos notekūdeņus kā atjaunojamo energoresursu enerģiju uz vietas; norāda, ka Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīva pēc pieņemšanas 1991. gadā nav pārskatīta; aicina Komisiju pārskatīt Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvu, lai nodrošinātu, ka tā labvēlīgi ietekmē Savienības klimata un vides mērķu sasniegšanu;

Pielāgošanās pasākumi un konsekvence

40. uzsver vajadzību iekļaut pielāgošanos klimata pārmaiņām un maksimāli uzsvērt kopīgos ieguvumus ceļā uz ilgtspējīgāku nākotni visās attiecīgajās ES politikas jomās, piemēram, lauksaimniecības, pārtikas ražošanas, mežsaimniecības, transporta, tirdzniecības, enerģētikas, vides, ūdens resursu apsaimniekošanas, ēku, infrastruktūras, rūpniecības, jūrlietu un zivsaimniecības politikā, kā arī kohēzijas politikā, vietējās attīstības un sociālajā politikā, un vajadzību nodrošināt citu Eiropas zaļā kursa iniciatīvu saskaņotību ar pasākumiem, kuru mērķis ir klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās klimata pārmaiņām;

41. aicina Komisiju rūpīgi novērtēt visu attiecīgo likumdošanas un budžeta priekšlikumu ietekmi uz klimatu un vidi un nodrošināt, lai tie būtu pilnībā saskaņoti ar mērķi ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C;

42. pauž nožēlu par to, ka ES politikā 2014.–2020. gadā ir pieļautas klimatam un videi kaitīgas subsīdijas, kas veicināja ES ekosistēmu noturības samazināšanos; mudina nodrošināt, ka visās politikas jomās ieviesti piemērojamie noteikumi novērš šādu publisko līdzekļu izmantošanu;

43. aicina Komisiju pieņemt vērienīgu pieeju plānotajam renovācijas vilnim un pienācīgas iniciatīvas, kas nodrošinās pakāpenisku un padziļinātu renovāciju, nopietnu uzmanību pievēršot izmaksu efektivitātei; šajā ziņā atzinīgi vērtē Komisijas priekšsēdētājas *Ursula von der Leyen* vērienīgo mērķi izveidot Eiropas "*Bauhaus*", kas apvienotu inženierus, arhitektus un citus būvniecības nozares darbiniekus, kā uzsvērts 2020. gada 16. septembra runā par stāvokli Savienībā Eiropas Parlamentā;

44. aicina jauno stratēģiju saskaņot ar globālo rīcību un vienošanās dokumentiem, piemēram, Parīzes nolīgumu, ilgtspējīgas attīstības mērķiem un Konvenciju par bioloģisko daudzveidību; lūdz Komisiju jaunajā stratēģijā noteikt darbības, kas veicina un sekmē pielāgošanos ārpus ES, jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs un mazās salu valstīs, ko visnopietnāk ietekmē klimata pārmaiņas un jūras līmeņa paaugstināšanās, un ārējā darbībā pastiprināt tehnisko palīdzību un paraugprakses kopīgošanu ar jaunattīstības valstīm;

45. prasa jaunajā pielāgošanās stratēģijā veicināt un izstrādāt pielāgošanās risinājumus trešām valstīm, jo īpaši tajās pasaules daļās, kuras ir visneaizsargātākās pret klimata pārmaiņām un kuras šīs pārmaiņas ietekmē visvairāk; turklāt uzsver, ka jaunattīstības valstīs ir vajadzīga efektīva un mērķtiecīga spēju veidošana, tādu tehnoloģiju izplatīšana, kas vajadzīgas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, un atbildība visās piegādes ķēdēs;

46. aicina Komisiju pienācīgi un ātri risināt jautājumu par pārtuksnešošanos un zemes degradāciju — problēmām, kas jau skar vairākumu Savienības valstu un ir kļuvušas par redzamākajām klimata pārmaiņu sekām, un izstrādāt metodoloģiju un rādītājus minēto problēmu apmēra novērtēšanai; uzsver arī vajadzību pievērsties augsnes noslēgšanas problēmai; atgādina Eiropas Revīzijas palātas īpašā ziņojuma "Cīņa pret pārtuksnešošanos Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas aktīvāk", secinājumus, jo īpaši par to, ka ir jāuzlabo ES tiesiskais regulējums attiecībā uz augsni, lai spētu izpildīt dalībvalstu apņemšanos vēlākais līdz 2030. gadam panākt zemes degradācijas ziņā neitrālu stāvokli un labāk novērstu pārtuksnešošanās pamatcēloņus, jo īpaši neilgtspējīgas lauksaimniecības metodes; pauž nožēlu par īpašas ES politikas un rīcības trūkumu šajā jomā; tāpēc aicina Eiropas Komisiju saskaņā ar pielāgošanās stratēģiju iesniegt ES stratēģiju pārtuksnešošanās apkarošanai; prasa piešķirt pietiekamu finansējumu cīņai pret pārtuksnešošanos un augsnes degradāciju;

47. atzīst klimata pārmaiņu nevienādo ietekmi un to, ka nelabvēlīgo seku apmērs ir atšķirīgs ne tikai dalībvalstīs, bet arī un jo īpaši reģionos, kas ietekmē vajadzīgo pielāgošanās pasākumu daudzumu; tādēļ aicina Komisiju izstrādāt norādījumus dalībvalstīm un reģioniem, lai palīdzētu tiem izstrādāt visefektīvākos pielāgošanās pasākumus;

48. uzsver, ka ir jāuzlabo to ģeogrāfisko teritoriju gatavība un pielāgošanās spēja, kurās ir augsts klimata pārmaiņu risks, piemēram, salās un tālākajos ES reģionos;

49. atzīst, ka klimata pārmaiņu nelabvēlīgās sekas īpaši smagi ietekmēs nabadzīgās un nelabvēlīgā situācijā esošās iedzīvotāju grupas, jo tām parasti ir ierobežotas pielāgošanās spējas un tās ir atkarīgākas no resursiem, ko ietekmē klimata pārmaiņas; uzsver, ka, cenšoties pielāgoties klimata pārmaiņām, ir jārisina jautājums par saikni starp klimata pārmaiņām un plašajiem sociālekonomiskajiem neaizsargātības cēloņiem, kuru starpā ir nabadzība un dzimumu nevienlīdzība;

50. prasa stiprināt sociālās aizsardzības sistēmas, lai aizsargātu visneaizsargātākos reģionus un cilvēkus pret klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi, kā arī, visos pārvaldības līmeņos izstrādājot taisnīgas pielāgošanās politiku, apzināt neaizsargātās iedzīvotāju grupas;

51. uzsver, ka pielāgošanās pasākumu atlase būtu jāveic, pamatojoties uz vairāku kritēriju analīzi, ņemot vērā lietderīgumu, efektivitāti, finansiālās izmaksas, saskaņotību ar mazināšanas pasākumiem, pilsētu perspektīvu utt.; aicina Komisiju izstrādāt klimatizturības definīciju, lai nodrošinātu, ka visi pasākumi ir efektīvi un atbilst paredzētajam nolūkam;

52. uzsver risku, ko rada nepietiekama pielāgošanās klimata pārmaiņām un ar to saistītās izmaksas; tādēļ aicina Komisiju izstrādāt rādītājus, lai, ņemot vērā prognozēto ietekmi, novērtētu, vai Savienība sasniedz pielāgošanās mērķus;

53. mudina izstrādāt kopīgu metodiku un pieejas pielāgošanās pasākumu uzraudzībai un efektivitātes novērtēšanai, vienlaikus atzīstot, ka klimata pārmaiņu ietekme un pielāgošanās pasākumi ir atkarīgi no vietējiem apstākļiem un konteksta;

Finansējums

54. aicina palielināt finansējumu visos pārvaldības līmeņos un mobilizēt publiskā un privātā sektora ieguldījumus pielāgošanās jomā; atgādina savu nostāju, kurā tas aicina nākamajā DFS 2021.–2027. gadam un *Next Generation EU* ar klimatu saistīto izdevumu mērķim paredzēt 30 % un ar bioloģisko daudzveidību saistīto izdevumu mērķim 10 %, kam būtu jāveicina gan klimata pārmaiņu mazināšana, gan pielāgošanās tām; prasa, lai noturība pret klimata pārmaiņām tiktu uzskatīta par galveno kritēriju visā attiecīgajā ES finansējumā; uzskata, ka Eiropas Investīciju bankai (EIB) kā klimata bankai būtu jāfinansē arī pasākumi, kas saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām ([9]); aicina EIB kā ES klimata banku, nodrošināt ES pienācīgu finansējumu, lai tā pielāgotos klimata pārmaiņām, un Klimata bankas ceļvedī apņemties palielināt mērķus attiecībā uz pielāgošanos, un prasa palielināt stimulus MVU, kuriem var būt galvenā nozīme inovatīvu ilgtspējīgu pielāgošanās risinājumu izstrādē; uzsver, ka nākamajai DFS un Atveseļošanas fondam nevajadzētu palielināt spiedienu uz ekosistēmām, samazināt to savienojamību un veicināt to pārmērīgu izmantošanu, jo, tikai ilgtspējīgi izmantojot dabu, Savienība spēs mazināt bīstamu antropogēno iejaukšanos klimata sistēmā un pielāgoties šai ietekmei ([10]); prasa pienācīgu finansiālo atbalstu ES Biodaudzveidības stratēģijā izvirzīto aizsardzības un atjaunošanas mērķu īstenošanai; uzsver, ka finansējumam, kas paredzēts, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, jābūt iekļaujošam un tā piešķiršanā jāievēro dzimumu līdztiesības princips;

55. pauž nožēlu par to, ka ES klimata jomas finansējuma izsekošanas metodikā nav nošķirta klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām un ka klimatam paredzētā finansējuma izlietojumu ir bijis sarežģīti izsekot, jo izsekošanu galvenokārt izmantoja uzskaitei, nevis politikas plānošanas faktiskajam atbalstam; prasa klimata finansēšanas sistēmu piesaistīt politikai un iekļaut tajā uzraudzības kritērijus, kas nodrošinātu iespēju salīdzināt ES fondu līdzekļu izlietojumu, visos ES budžeta instrumentos nošķirot klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumus;

56. mudina labāk izmantot ES Solidaritātes fonu kā "zaudētā atgūšanas" finansēšanas mehānismu, kas stimulētu arī pielāgošanos un uz nākotni vērstu plānošanu;

57. atzīst, ka pielāgošanās klimata pārmaiņām rada izmaksas; tomēr atzīmē, ka bezdarbības izmaksas ir paredzamas daudz lielākas; uzstāj, ka ir svarīgi veikt ieguldījumus pielāgošanās jomā, jo papildus dzīvību glābšanai un vides aizsardzībai preventīvi pasākumi var būt rentablāki; uzsver profilakses principu un aicina Komisiju izstrādāt pieejas, ar ko nodrošinātu,

([9]) Eiropas Parlamenta 2020. gada 23. jūlija rezolūcija par Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija ārkārtas sanāksmes secinājumiem (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0206).

([10]) *IPBES*, Globālais novērtējuma ziņojums par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem, 2019.

ka izmaksas, ko rada pielāgošanās pasākumu neveikšana, netiek novirzītas uz plašu sabiedrību, un stiprinātu principa "piesārņotājs maksā" piemērošanu, liekot piesārņotājam atbildēt par pielāgošanos; aicina ES un dalībvalstis nodrošināt, ka publiskā sektora ieguldījumi ir klimatnoturīgi un vienlaikus stimulē zaļus, ilgtspējīgus privātā sektora ieguldījumus, lai paātrinātu sistēmiskas pārmaiņas; uzskata, ka jaunajā pielāgošanās stratēģijā būtu skaidri jānosaka princips "nenodarīt kaitējumu", jo īpaši tādēļ, lai novērstu nelabvēlīgo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un nepieļautu nepareizu pielāgošanos;

58. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu paplašināt ES Solidaritātes fonda piemērošanas jomu, lai iekļautu tādas sabiedrības veselības ārkārtas situācijas kā pandēmijas;

Izpratnes veidošana, zināšanas par pielāgošanos un pētniecība

59. uzsver, cik būtiski ir palielināt izpratni par klimata pārmaiņu, piemēram, ekstremālu laika apstākļu, sekām, tostarp uz veselību un vidi, un par pielāgošanās nepieciešamību, kā arī par ieguvumiem no tās, ne tikai lēmumu pieņēmēju vidū, bet arī ar atbilstošām un nepārtrauktas informēšanas un izglītošanas darbībām visos dzīves posmos un visās dzīves jomās; šajā ziņā pauž nožēlu par noteikto budžeta samazinājumu tādām svarīgām programmām kā "ES veselība" un "*Erasmus*";

60. atzīst, ka vēl nav novērstas prioritāro zināšanu nepilnības un jau ir radušās jaunas nepilnības; tādēļ aicina Komisiju turpināt apzināt un novērst zināšanu nepilnības arī būtiski svarīgās nozarēs, lai nodrošinātu uz informāciju balstītu lēmumu pieņemšanu, turpinot izstrādāt tādus instrumentus kā *Climate- ADAPT* un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta klimata, zināšanu un inovāciju kopiena (*EIT Climate- KIC*); šajā saistībā uzsver, ka ir svarīgi uzlabot zināšanu kopīgu izmantošanu dalībvalstīs, jo tā joprojām ir nepietiekama, kā arī uzlabot tādu jautājumu koordinēšanu kā starptautiskie upju baseini, aizsardzība pret plūdiem, būvnormatīvi un būvniecība potenciālās riska zonās; aicina Komisiju izveidot pielāgošanās analīzes un modelēšanas forumu, lai politikas veidošanas nolūkā uzlabotu klimata pārmaiņu ietekmes un pielāgošanās modeļus;

61. uzsver daudzās inovācijas, kuras ir pamatā projektiem un pasākumiem, ko veic, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, tostarp ir tehnoloģiju attīstība, digitālie pakalpojumi utt., un uzsver, ka ES ir jāatbalsta šādu iniciatīvu izstrāde un ieviešana;

62. uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt pētījumus un inovāciju, izmantojot programmu "Apvārsnis Eiropa" un citus finansēšanas mehānismus, tādās jomās pielāgošanās klimata pārmaiņām, dabā rodamie risinājumi, zaļās tehnoloģijas un citi risinājumi, kas var palīdzēt cīņā pret klimata pārmaiņām un ekstremāliem laika apstākļiem; atgādina arī par programmas "Apvārsnis Eiropa" potenciālu veicināt ES iedzīvotāju klimatnoturību, tādējādi veicinot pielāgošanos arī ar sabiedrības pārveidošanu; šajā ziņā pauž nožēlu par milzīgo budžeta samazinājumu pētniecībai un inovācijai tādām programmām kā "Apvārsnis Eiropa", jo šis samazinājums mazinās ES konkurētspēju moderno tehnoloģiju jomā un spēju rast risinājumus attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām; atgādina, ka pētniekiem ir būtiska nozīme cīņā pret globālo sasilšanu, un uzsver, ka šajā ziņā ir svarīgi īstenot starptautisko partneru ciešu zinātnisko sadarbību; norāda, ka Eiropas inovācijas partnerība lauksaimniecības jomā (*EIP-AGRI*) var būt nozīmīgs rīks jaunu tehnoloģiju un paņēmienu izstrādei saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām lauksaimniecības pārtikas ražošanas sistēmās;

63. uzsver, cik būtiski ir pielāgošanas pasākumus balstīt uz jaunākajām zinātnes atziņām un pieejamiem datiem; šajā saistībā ņem vērā darbu, ko jau veikušas tādas ES programmas kā *COPERNICUS*, un uzsver piespiedu datu vākšanas nozīmi, lai nodrošinātu pēc iespējas precīzākas prognozes; aicina pastiprināt pētniecību un attīstību, lai rastu novatoriskus pielāgošanās risinājumus un mērķtiecīgu atbalstu digitālajām inovācijām, kas izmanto digitalizācijas iespējas ilgtspējīgas pārveides nolūkā;

64. atzīmē, ka klimata pārmaiņu ietekme uz veselību palielināsies un ka saskaņā ar Eiropas Vides aģentūras (EVA) ziņojumu par veselību un klimata pārmaiņām un *Lancet Countdown* šo ietekmi tikai tagad sāk ņemt vērā; tāpēc uzsver, ka ir būtiski turpināt pētīt klimata pārmaiņu ietekmi uz cilvēku veselību, un prasa ieguldīt pētniecībā šajā jomā, nodrošināt starpnozaru sadarbību riska novērtēšanas un uzraudzības jomā, un palielināt izpratni un spējas veselības aprūpes nozarē, tostarp vietējā līmenī, kā arī dalīties ar paraugprakses piemēriem un jaunākajām zināšanām par klimata pārmaiņu radīto apdraudējumu cilvēku veselībai, izmantojot tādas ES programmas kā "Apvārsnis Eiropa" un *LIFE* programmu; prasa savāktos datus novirzīt Eiropas veselības datu telpā;

65. aicina Komisiju savā stratēģijā ņemt vērā to, ka ir jānodrošina, lai dalībvalstīm būtu klimatnoturīgas veselības aprūpes sistēmas, kas spēj paredzēt klimata pārmaiņu ietekmi uz cilvēku — jo īpaši neaizsargātāko — veselību un reaģēt uz tām, pilnvērtīgi iesaistot veselības aprūpes speciālistus pielāgošanās instrumentu izstrādē; uzsver, ka tajā jāiekļauj profilakses programmas, pielāgošanās pasākumu plāni un izpratnes veicināšanas kampaņas par klimata pārmaiņu ietekmi uz veselību, piemēram, nāvi, traumām, paaugstinātu pārtikas un ūdens izraisītu slimību risku, ko rada ekstremālas temperatūras, plūdi un ugunsgrēki, kā arī sekas, ko izraisa bojātas ekosistēmas, radot slimību izplatības, putekšņu sezonu izmaiņu un alerģiju risku; aicina Komisiju nodrošināt arī vajadzīgos līdzekļus vektoru pārnēsātu slimību uzraudzības un entomoloģiskās uzraudzības tīkla uzturēšanai un turpmākai attīstībai, kā arī pienācīgai īstenošanai dalībvalstīs;

Agrīnā brīdināšana un ātrā reaģēšana

66. aicina jaunajā stratēģijā lielāku uzmanību pievērst krīžu novēršanai un sagatavotības plānošanai, pārvaldībai un reaģēšanai uz katastrofām, tostarp pandēmiju gadījumā, izpētot visas sinerģijas ar pastiprināto Savienības civilās aizsardzības mehānismu un aktīvu tādu ES aģentūru līdzdalību kā EVA un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC); uzskata, ka dalībvalstīm šādu sagatavotības plānu izstrāde ir jāsaskaņo ar Savienības civilās aizsardzības mehānismu, izmantojot tā Ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centru; aicina Komisiju izstrādāt pamatnostādnes par ārkārtas situāciju pilsētās karstuma dēļ un veicināt dalībvalstu apmaiņu ar paraugprakses piemēriem šajā saistībā;

67. mudina dalībvalstis izstrādāt atbilstīgus novēršanas un ātrās reaģēšanas plānus tādu klimata katastrofu gadījumiem kā karstuma viļņi, plūdi un sausums, novēršanas un ātrās reaģēšanas plānus, kuros ņemtas vērā reģionu, piemēram, pierobežas vai piekrastes reģionu, īpatnības, un ietverti pārrobežu rīcības mehānismi, kas nodrošinātu dalībvalstu kopīgu atbildību un savstarpēju solidaritāti, arī attiecībā pret trešām valstīm; uzstāj, ka ir jāpieņem pielāgošanās stratēģija klimata pārmaiņu skartajām teritorijām un pilsētām, pamatojoties uz jaunu novatorisku ekosistēmas pieeju risku novēršanai un pārvaldībai, jo īpaši nosakot alternatīvas teritorijas, plūdu aizkavēšanas teritorijas, dabas aizsardzības teritorijas un būtiskos nepieciešamības gadījumos mākslīgas aizsargājamas teritorijas;

68. aicina valsts, reģionālās un vietējās iestādes savlaicīgi izveidot agrīnās brīdināšanas sistēmas un sagatavot piemērotus instrumentus, lai reaģētu uz ekstremāliem laika apstākļiem un citām klimata pārmaiņu nelabvēlīgajām sekām, kā arī pandēmijām;

o

o o

69. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0383

Lūgumrakstu komitejas apspriedes 2019. gadā

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par Lūgumrakstu komitejas apspriežu rezultātiem 2019. gadā (2020/2044(INI))

(2021/C 445/20)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Lūgumrakstu komitejas apspriežu rezultātiem,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 10. un 11. pantu,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 24. un 227. pantu, kuri atspoguļo nozīmīgumu, kādu Līgums piešķir ES pilsoņu un iedzīvotāju tiesībām paust savas bažas Parlamentā,

— ņemot vērā LESD 228. pantu par Eiropas Ombuda pienākumiem un darbību,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 44. pantu par tiesībām iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentam,

— ņemot vērā LESD noteikumus, kas attiecas uz pārkāpuma procedūru, jo īpaši 258. un 260. pantu,

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu un 227. panta 7. punktu,

— ņemot vērā Lūgumrakstu komitejas ziņojumu (A9-0230/2020),

A. tā kā pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kas notika 2019. gada 23.–26. maijā, un jaunievēlētā Parlamenta konstitutīvās sesijas 2019. gada 2. jūlijā Lūgumrakstu komiteja 2019. gada 10. jūlijā rīkoja savu konstitutīvo sanāksmi;

B. tā kā 2019. gadā Parlaments saņēma 1 357 lūgumrakstus, kas ir par 11,23 % vairāk nekā 2018. gadā, kad tika iesniegti 1 220 lūgumraksti, un atklāj, ka, neraugoties uz vēlēšanu radīto pārtraukumu Eiropas Parlamenta darbā, ES pilsoņi un iedzīvotāji ir turpinājuši izmantot tiesības iesniegt lūgumrakstus;

C. tā kā 2019. gadā to lietotāju skaits, kas Parlamenta Lūgumrakstu portālā atbalstīja vienu vai vairākus lūgumrakstus, salīdzinājumā ar 2018. gadu palielinājās un pieauga līdz kopskaitā 28 075 lietotājiem; tā kā lūgumrakstu atbalsta klikšķu skaits bija 31 679;

D. tā kā no 2019. gadā iesniegtajiem lūgumrakstiem 41 lūgumrakstu kopīgi bija parakstījis viens vai vairāki iedzīvotāji, 8 lūgumrakstus bija parakstījuši vairāk nekā 100 iedzīvotāju un 3 lūgumrakstus — vairāk nekā 10 000 iedzīvotāju;

E. tā kā saņemto lūgumrakstu skaits joprojām nav pārāk liels salīdzinājumā ar ES iedzīvotāju kopskaitu; tā kā kopējais saņemto lūgumrakstu skaits norāda, ka ir jādara vairāk un jāveic attiecīgi pasākumi, lai uzlabotu iedzīvotāju informētību par tiesībām iesniegt lūgumrakstu; tā kā iedzīvotāji, izmantojot tiesības iesniegt lūgumrakstu, sagaida, ka ES iestādes, risinot viņu problēmas, radīs pievienoto vērtību;

F. tā kā no 2019. gadā iesniegtajiem 1 357 lūgumrakstiem 938 lūgumraksti tika atzīti par pieņemamiem, 406 tika atzīti par nepieņemamiem, bet 13 tika atsaukti; tā kā salīdzinoši lielais nepieņemamo lūgumrakstu īpatsvars (30 %) 2019. gadā liecina, ka skaidrības trūkums par ES darbības jomām joprojām ir plaši izplatīts; tā kā tādēļ šī problēma ir jārisina, rīkojot informācijas kampaņas, kurās tiktu skaidrotas Savienības kompetences jomas un procedūra, ko piemēro, lai iesniegtu lūgumrakstus Eiropas Parlamentam;

G. tā kā LESD 227. pantā un Eiropas Parlamenta Reglamenta 226. pantā ir paredzēti lūgumrakstu pieņemamības kritēriji, saskaņā ar kuriem lūgumrakstus var iesniegt ES pilsoņi vai iedzīvotāji, kurus tieši skar jautājumi, kas attiecas uz Eiropas Savienības darbības jomām;

H. tā kā tiesības iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentam ir vienas no ES iedzīvotāju pamattiesībām; tā kā tiesības iesniegt lūgumrakstu nodrošina ES pilsoņiem un iedzīvotājiem atklātu, demokrātisku un pārredzamu mehānismu, lai tieši uzrunātu savus ievēlētos pārstāvjus, un tāpēc tās ir svarīgs elements iedzīvotāju aktīvai līdzdalībai ES darbības jomās;

I. tā kā, lai palielinātu iedzīvotāju tiešo līdzdalību un uzlabotu ES lēmumu pieņemšanas procesa kvalitāti, ir vajadzīga demokrātiska pārvaldība, kuras pamatā ir pārredzamība, pamattiesību faktiska aizsardzība un ES iedzīvotāju lūgumu iekļaušana ES politikas programmā; tā kā, lai Lūgumrakstu komitejas darbs iedzīvotāju labā kļūtu efektīvāks, tā pamatā vajadzētu būt demokrātiskai un pārredzamai pārvaldībai;

J. tā kā tiesībām iesniegt lūgumrakstu būtu jāpalielina Parlamenta reaģētspēja uz sūdzībām un bažām, kas attiecas uz ES pamattiesību ievērošanu un atbilstību Savienības tiesību aktiem dalībvalstīs; tā kā cita starpā lūgumraksti ir ļoti noderīgs informācijas avots par ES tiesību aktu nepareizas piemērošanas vai pārkāpumu gadījumiem; tā kā lūgumraksti dod iespēju Parlamentam un citām ES iestādēm izvērtēt ES tiesību aktu transponēšanu un piemērošanu un to ietekmi uz ES pilsoņiem un iedzīvotājiem un atklāt ES tiesību aktu nepilnības un neatbilstības, kas kavē nodrošināt iedzīvotāju pamattiesību pilnīgu aizsardzību;

K. tā kā iedzīvotāji iespēju vērsties Lūgumrakstu komitejā parasti izmanto kā galējo līdzekli, kad citas reģionālā un valsts līmeņa struktūras nespēj atrisināt viņiem svarīgos jautājumus;

L. tā kā Eiropas Parlaments jau ilgu laiku ir bijis starptautiskā lūgumrakstu iesniegšanas procesa izveides priekšgalā un tam joprojām ir Eiropā visatvērtākā un pārredzamākā sistēma, kas nodrošina lūgumrakstu iesniedzēju līdzdalību Parlamenta darbībās;

M. tā kā Lūgumrakstu komiteja rūpīgi izskata katru lūgumrakstu; tā kā ikvienam lūgumraksta iesniedzējam ir tiesības saprātīgā laikposmā saņemt atbildi un informāciju (kas sniegta viņa valodā vai valodā, kura lietota lūgumrakstā) par komitejas pieņemto lēmumu par pieņemamību un veiktajiem turpmākajiem pasākumiem;

N. tā kā Lūgumrakstu komitejas darbību pamatā ir dati un informācija, ko tā saņem no lūgumrakstu iesniedzējiem; tā kā informācijai, kas saņemta no lūgumrakstu iesniedzējiem, un Komisijas, dalībvalstu un citu struktūru nodrošinātajai zinātībai ir būtiska nozīme komitejas darbā; tā kā pieņemami lūgumraksti bieži sniedz vērtīgu ieguldījumu citu Parlamenta komiteju un sadarbības grupu darbā;

O. tā kā ievērojams skaits lūgumrakstu tiek apspriesti publiski Lūgumrakstu komitejas sanāksmēs; tā kā lūgumrakstu iesniedzēji bieži tiek aicināti iepazīstināt ar saviem lūgumrakstiem un pilnībā piedalās apspriešanā, tādējādi sniedzot aktīvu ieguldījumu komitejas darbā; tā kā 2019. gadā Lūgumrakstu komiteja rīkoja deviņas kārtējās sanāksmes, kurās tika apspriesti 250 lūgumraksti un kurās piedalījās 239 lūgumrakstu iesniedzēji, bet 126 lūgumrakstu iesniedzēji aktīvi iesaistījās uzstājoties; tā kā komitejas nozīme Eiropas iedzīvotāju iesaistīšanā lēmumu pieņemšanas procesā ir ievērojams ieguldījums, kas sekmē Parlamenta tēla un autoritātes stiprināšanu vēlētāju vidū;

P. tā kā 2019. gadā iesniegtajos lūgumrakstos paustās bažas visbiežāk attiecās uz vides jautājumiem (īpaši jautājumiem par piesārņojumu, vides aizsardzību un saglabāšanu un atkritumu apsaimniekošanu), pamattiesībām (īpaši bērnu tiesībām, balsstiesībām un ES pilsoņu tiesībām, jo īpaši saistībā ar *Brexit*), konstitucionālajiem jautājumiem (īpaši jautājumiem, kas saistīti ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām un Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES), veselību (īpaši jautājumiem, kas saistīti ar veselības aprūpi un apdraudējumu un toksisku vielu ietekmi), transportu (īpaši aviopasažieru un dzelzceļa pasažieru tiesībām, pārrobežu savienojumiem un sezonālo laika maiņu), iekšējo tirgu (īpaši jautājumiem par patērētāju tiesībām un personu brīvu pārvietošanos), nodarbinātību (jo īpaši attiecībā uz piekļuvi darba tirgum un nedrošiem darba līgumiem), kultūru un izglītību (jo īpaši attiecībā uz izglītības pieejamību bērniem ar invaliditāti vai iebiedēšanu skolā), kā arī daudzām citām darbības jomām;

Q. tā kā 73,9 % saņemto lūgumrakstu (1 003 lūgumraksti) 2019. gadā tika iesniegti, izmantojot Parlamenta Lūgumrakstu portālu, salīdzinājumā ar 70,7 % (863 lūgumraksti) 2018. gadā;

R. tā kā Lūgumrakstu portāls 2019. gadā tika pārveidots par vietni ar reaģējošu dizainu un tagad izskata un lietošanas ziņā ir pieskaņots atjaunotajai Eiropas Parlamenta tīmekļa vietnei (*Europarl*); tā kā tādējādi tas ir kļuvis lietotājam ērtāks un pieejamāks iedzīvotājiem, kas tagad to var izmantot jebkurā ierīcē, un ir optimizēts atbilstīgi Eiropas standartam EN 301 549; tā kā tas arī daļēji atbilst Tīmekļa satura pieejamības vadlīniju (*WCAG*) 2.1 atbilstības līmeņa AA standartam; tā kā jaunais paziņojums par privātumu ir augšupielādēts visās valodu versijās e-pasta ziņojuma

veidnēs un reģistrācijas lapā un ir iespējots audio cilvēktests lietotāju kontu reģistrēšanai; tā kā Lūgumrakstu portāls un e-lūgumrakstu sistēma ir vēl vairāk integrēti, uzlabojot to sinhronizācijas mehānismu; tā kā ir sekmīgi apstrādāts liels skaits individuāla atbalsta pieprasījumu;

S. tā kā jāievēro, ka sakarā ar vēlēšanu radīto pārtraukumu Eiropas Parlamenta darbā netika veikti faktu konstatēšanas braucieni saistībā ar lūgumrakstiem, kuru izmeklēšana 2019. gadā turpinājās; tā kā komiteja veica vairāku iepriekšējo faktu konstatēšanas braucienu pēcnovērtējumu un pieņēma ziņojumus par diviem braucieniem, kas bija notikuši 2018. gadā; tā kā 2020. gadā ir plānoti vairāki faktu konstatēšanas braucieni;

T. tā kā Lūgumrakstu komiteja uzskata, ka Eiropas pilsoņu iniciatīva (EPI) ir svarīgs līdzdalības demokrātijas instruments, kas ļauj pilsoņiem aktīvi iesaistīties Savienības politikas virzienu un tiesību aktu veidošanā; tā kā par EPI nav sniegta pietiekama informācija;

U. tā kā jebkurā demokrātiskā sistēmā plašsaziņas līdzekļiem ir galvenā loma, jo tie nodrošina labāku Lūgumrakstu komitejas darba pārredzamību; tā kā kvalitatīva prese ir būtisks Eiropas Savienības elements; tā kā dažiem Eiropas plašsaziņas līdzekļiem nav priekšstata par Lūgumrakstu komitejas nozīmi un pilnvarām;

V. tā kā saskaņā ar Reglamentu Lūgumrakstu komiteja atbild par attiecībām ar Eiropas Ombudu, kas izmeklē sūdzības par Eiropas Savienības iestāžu un struktūru administratīvām kļūmēm; tā kā 2019. gadā Lūgumrakstu komiteja uzņēmās būtisku lomu Eiropas Ombuda vēlēšanu organizēšanā, rīkojot kandidātu atklātu uzklausīšanu saskaņā ar Reglamenta 231. pantu; tā kā 2019. gada 18. decembrī *Emily O'Reilly* tika atkārtoti ievēlēta par Eiropas ombudi uz Parlamenta 2019.–2024. gada sasaukuma laiku;

W. tā kā Parlaments 2019. gada 17. janvāra rezolūcijā par Ombuda stratēģisko izmeklēšanu OI/2/2017 par ES Padomes darba sagatavošanas struktūrās notiekošo leģislatīvo diskusiju pārredzamību [1] pauda atbalstu ombudes veiktajai izmeklēšanai un aicināja Padomi veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai iespējami īsākā laikā īstenotu ombudes ieteikumus; tā kā Padome nav atbildējusi ne Ombudam, ne arī uz Parlamenta rezolūciju, un nav neko darījusi, lai to īstenotu;

X. tā kā 2019. gadā tika vēl vairāk nostiprinātas attiecības starp Lūgumrakstu komiteju un Eiropas Ombudu, par ko liecina ombudes aktīvā piedalīšanās komitejas sanāksmēs; tā kā pēc Parlamenta 2019. gada 12. februāra rezolūcijas par Eiropas Ombuda statūtu [2] pārskatīšanu pieņemšanas *Emily O'Reilly* 2019. gada 2. aprīlī piedalījās komitejas sanāksmē, lai apmainītos viedokļiem par viņas ierosinātajām jaunajām prerogatīvām, un Lūgumrakstu komitejas 2019. gada 4. septembrī sanāksmē iepazīstināja komiteju ar savu gada ziņojumu par 2018. gadu;

Y. tā kā Lūgumrakstu komiteja ir Eiropas Ombudu tīkla locekle, kurā ir arī Eiropas Ombuds, valsts un reģionālie ombudi un līdzīgas dalībvalstu, kandidātvalstu un citu Eiropas Ekonomikas zonas valstu struktūras un kurš tiecas sekmēt apmaiņu ar informāciju par ES tiesību aktiem un politiku un dalīties ar labāko praksi;

Z. tā kā lūgumrakstu tīkla darbības būtu jāuzlabo, nodrošinot efektīvāku sadarbību starp komitejām, kuras izskata lūgumrakstus; tā kā lūgumrakstu tīklam būtu jāstiprina dialogs un sadarbība ar Komisiju un citām ES iestādēm, lai nodrošinātu lūgumrakstos izvirzīto iedzīvotāju jautājumu pienācīgu izskatīšanu un atrisināšanu;

AA. tā kā Eiropas Komisijas politikas pamatnostādnēs 2019.–2024. gadam priekšsēdētāja *Ursula fon der Leyen* apņēmās sniegt atbildi, sagatavojot tiesību aktu par rezolūcijām, kuras Parlaments pieņēmis, pamatojoties uz LESD 225. pantu, lai stiprinātu Parlamenta lomu tiesību aktu ierosināšanas procesā; tā kā Lūgumrakstu komitejai būtu jārīkojas stratēģiski, lai Parlamenta tiesības ierosināt likumdošanas iniciatīvas tieši sasaistītu ar jautājumiem, kurus ar lūgumrakstu starpniecību ierosinājuši iedzīvotāji,

---

[1] OV C 411, 27.11.2020., 149. lpp.
[2] OV C 449, 23.12.2020., 182. lpp.

1. atgādina, ka Lūgumrakstu komitejai, kas ir vienīgā komiteja, kura tieši sazinās ar iedzīvotājiem, ir aktīvāk jāiesaistās ES pilsoņu un iedzīvotāju tiesību aizsardzībā un veicināšanā komitejas kompetences jomās, kas izpaužas kā rūpes par to, lai lūgumrakstu iesniedzēju paustās bažas un sūdzības tiktu laikus izskatītas un atrisinātas, izmantojot atklātu, demokrātisku, ātru un pārredzamu lūgumrakstu izskatīšanas procesu, kā arī jāiesaistās sadarbības un dialoga pastiprināšanā ar citām ES iestādēm un valstu iestādēm, reģionālajām un vietējām pašvaldībām, izvairoties no neobjektīvām vai politizētām atbildēm lūgumrakstu iesniedzējiem;

2. pauž nožēlu par to, ka lūgumrakstu iesniedzēji joprojām nav pietiekami informēti par iemesliem, kuru dēļ attiecīgais lūgumraksts ir atzīts par nepieņemamu; uzsver, ka ir vajadzīgas pastāvīgas informācijas kampaņas un publiskas debates par Savienības darbības jomām, lai, sniedzot precīzāku un sīkāku informāciju par ES pilnvarām, uzlabotu sabiedrības informētību par tiesībām iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentam; uzsver, ka ir ātri jāpieņem visi vajadzīgie pasākumi, lai īstenotu demokrātisku ES pārvaldību, kuras pamatā ir pārredzamība, pastiprināta pamattiesību aizsardzība un iedzīvotāju tieša iesaistīšana ES lēmumu pieņemšanas procesos; uzskata, ka ir svarīgi atrast veidu, kā vēl vairāk popularizēt tiesības iesniegt lūgumrakstus un uzlabot iedzīvotāju informētību par šīm tiesībām; ierosina rīkot vairāk informācijas kampaņu, lai nodrošinātu, ka ES iedzīvotāji uzlabo zināšanas par ES kompetences jomām, un paskaidrotu sabiedrībai, kā Lūgumrakstu komiteja palīdz paust sabiedrības viedokli;

3. aicina nodrošināt aktīvāku preses un komunikācijas dienesta darbu un lielāku klātbūtni sociālajos plašsaziņas līdzekļos, lai uzlabotu komitejas darba pamanāmību un reaģētspēju uz sabiedrības problēmām un ES debatēm, uzsverot arī tās lietas un sekmīgos gadījumus, kuros lūgumraksta iesniedzēja izvirzītā problēma ir atrisināta ar Lūgumrakstu komitejas atbalstu;

4. ierosina rīkot kampaņas un informatīvus pasākumus žurnālistiem un plašsaziņas līdzekļiem, lai uzlabotu informācijas skaidrību un tādējādi uzlabotu arī Lūgumrakstu komitejas un plašsaziņas līdzekļu attiecības; uzsver, ka plašsaziņas līdzekļiem ir galvenā loma Eiropas iedzīvotāju informēšanā par Lūgumrakstu komitejas ikdienas darbu un ka tie ar savām darbībām var uzlabot Eiropas iedzīvotāju zināšanas par Eiropas Lūgumrakstu komitejas darbu; uzsver, ka ES uzdevums ir veicināt precīzas informācijas nodrošināšanu Eiropas iedzīvotājiem;

5. norāda, ka lūgumraksti sniedz Eiropas Parlamentam un citām ES iestādēm iespēju uzturēt tiešu dialogu ar ES pilsoņiem un likumīgajiem iedzīvotājiem, kurus skar ES aktu nepareiza piemērošana vai pārkāpumi, vai ES tiesību aktu nepilnības, un atrisināt atklātās problēmas; tādēļ atzinīgi vērtē to, ka lūgumraksti ir durvis, caur kurām iedzīvotāji var iekļūt Eiropas iestādēs; uzsver nepieciešamību paplašināt Lūgumrakstu komitejas un vadošo komiteju un ES iestāžu sadarbību ar valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm par jautājumiem vai priekšlikumiem, kas saistīti ar ES tiesību aktu īstenošanu un ievērošanu;

6. uzskata — lai nodrošinātu, ka lūgumraksti tiek nosūtīti attiecīgajām un kompetentajām iestādēm, ir jāuzlabo sadarbība ar valstu parlamentiem, dalībvalstu valdībām, atbildīgajām valstu iestādēm un Ombudu;

7. atgādina, ka lūgumraksti ir vērtīgs informācijas avots, kas palīdz Komisijai pildīt Līgumu ievērošanas uzraudzītājas funkcijas; atkārtoti uzsver, ka ļoti svarīga ir laba Lūgumrakstu komitejas un Eiropas Komisijas sadarbība un ka ātrākai Eiropas Komisijas atbildei ir izšķiroša nozīme lūgumrakstu izskatīšanas procesā; šajā ziņā atzinīgi vērtē apņemšanos turpināt uzlabot lūgumrakstu izskatīšanu Komisijā un nodrošināt precīzu atbilžu sniegšanu trīs mēnešu termiņā, ko komisāra amata kandidātu uzklausīšanā pauda Komisijas priekšsēdētājas vietnieks jautājumos par iestāžu attiecībām un nākotnes plānošanu *Maroš Šefčovič*; atkārtoti aicina Komisiju *EU Pilot* procedūrās, kā arī jau ir pabeigtajās *EU Pilot* un pārkāpuma procedūrās nodrošināt pārredzamību un piekļuvi dokumentiem saistībā ar saņemtajiem lūgumrakstiem;

8. aicina Komisiju apņemties aktīvāk sadarboties ar Lūgumrakstu komiteju, lai nodrošinātu, ka lūgumrakstu iesniedzēji saņem precīzu atbildi uz saviem lūgumiem un sūdzībām par ES tiesību aktu īstenošanu;

9. uzskata, ka gadījumos, kad konstatēta problēma saistībā ar ES tiesību aktu piemērošanu vai pārkāpumiem, Komisija atbildību par rīcību nedrīkst uzlikt tikai lūgumrakstu iesniedzējiem; uzskata, ka Komisijai ir jāpārbauda, vai valstu iestādes rīkojas, lai risinātu lūgumrakstā minēto problēmu, un ir jābūt gatavai iejaukties, ja valstu iestāžu darbības nav pietiekamas;

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

10. uzsver, ka attiecībā uz pārredzamību un iedzīvotāju piekļuvi visu ES iestāžu un Padomes dokumentiem ir vajadzīgi noteikumi, lai visaugstākajā līmenī nodrošinātu iedzīvotāju demokrātisko tiesību aizsardzību; norāda, ka patlaban spēkā esošā Regula (EK) Nr. 1049/2001 ([3]) vairs neatspoguļo faktisko situāciju; aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu grozīt 2001. gada regulu, lai, veicinot labu administratīvo praksi, uzlabotu pārredzamību un pārskatatbildību;

11. norāda, ka Lūgumrakstu komiteja bieži saņem sūdzības par konkrētu iestāžu izdarītiem tiesiskuma pārkāpumiem; atgādina, ka no tiesiskas valsts principa ievērošanas viedokļa izšķiroši svarīgi ir nodrošināt ES tiesību efektīvu, vienādu un vienveidīgu piemērošanu, ņemot vērā, ka minētais princips ir postulēts kā viena no Savienības un tās dalībvalstu pamatvērtībām, kā tas ir noteikts LES 2. pantā; ievērojot subsidiaritātes principu, aicina Komisiju pildīt saistības, kas izklāstītas 2019. gada 17. jūlija paziņojumā "Tiesiskuma stiprināšana Savienībā. Rīcības plāns" (COM(2019)0343), lai veicinātu tiesiskas valsts principa ievērošanas kultūru, stiprinātu sadarbību ar valstu iestādēm un nodrošinātu efektīvu un kopīgu atbildi uz Savienībā pastāvošiem faktiskiem draudiem;

12. mudina Komisiju veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka 51. panta piemērošanas jomas interpretācija ir cik vien iespējams saskaņota un plaša; atgādina, ka vairākums lūgumrakstu iesniedzēju tiesības, kas viņiem piešķirtas Hartā, saista ar lielām cerībām un viņi ir pārliecināti, ka tās ir plašākas par to pašreizējo piemērošanas jomu;

13. uzskata, ka sadarbībai ar citām Parlamenta komitejām ir ļoti būtiska nozīme, lai vispusīgi izskatītu lūgumrakstus; norāda, ka 2019. gadā 65 lūgumraksti tika nosūtīti citām komitejām atzinuma sniegšanai un 351 — informācijai un ka no citām komitejām tika saņemti 38 atzinumi un 9 apliecinājumi par to, ka komitejas savā darbā ir ņēmušas vērā lūgumrakstus; turklāt norāda, ka 2018. gadā 47 lūgumraksti tika nosūtīti citām komitejām atzinuma sniegšanai un 660 — informācijai un ka no citām komitejām tika saņemti 30 atzinumi un 38 apliecinājumi par to, ka komitejas savā darbā ir ņēmušas vērā lūgumrakstus; atgādina, ka lūgumrakstu iesniedzēji tiek informēti par lēmumiem pieprasīt citu komiteju atzinumus saistībā ar lūgumrakstu izskatīšanu; tāpēc uzsver, ka citu komiteju ieguldījums ir nozīmīgs, jo tas ļauj Parlamentam ātrāk un efektīvāk reaģēt uz iedzīvotāju problēmām;

14. uzskata, ka lūgumrakstu tīkls ir noderīgs instruments, ko izmantot, lai palielinātu informētību par lūgumrakstos norādītajiem jautājumiem un uzlabotu lūgumrakstu izskatīšanu citās komitejās, kurām lūgumraksti tiek nosūtīti atzinuma sagatavošanai vai informācijai; norāda, ka parlamentārajā un leģislatīvajā darbā ir jānodrošina pienācīgi ar lūgumrakstiem saistīti turpmākie pasākumi; uzsver, ka lūgumrakstu tīklu varētu uzskatīt par stratēģisku instrumentu, kas mudina izmantot Eiropas Parlamenta tiesības ierosināt likumdošanas iniciatīvas, kas nostiprinātas LESD 225. pantā, tādējādi novēršot ES tiesību aktu nepilnības un neatbilstības, uz kurām norādīts lūgumrakstos, lai nodrošinātu iedzīvotāju tiesību pilnīgu aizsardzību; pauž pārliecību, ka regulārām lūgumrakstu tīkla sanāksmēm ir būtiska nozīme, lai uzlabotu sadarbību starp Parlamenta komitejām, apmainoties ar informāciju un daloties ar paraugpraksi tīkla dalībnieku starpā; uzsver, ka ciešāka sadarbība starp komitejām var uzlabot arī uzklausīšanas plānošanas efektivitāti un parlamentāros pētījumus par līdzīgiem jautājumiem; aicina izstrādāt mehānismu, kas nodrošinātu iespēju Lūgumrakstu komiteju tieši iesaistīt likumdošanas procesā;

15. vērš uzmanību uz Lūgumrakstu komitejas 2019. gadā pieņemtajiem svarīgākajiem gada ziņojumiem, jo īpaši gada ziņojumu par Lūgumrakstu komitejas darbību 2018. gadā ([4]) un gada ziņojumu par Eiropas Ombuda darbību 2018. gadā ([5]);

16. norāda, ka Lūgumrakstu komiteja ir paudusi viedokli par lūgumrakstos izvirzītiem svarīgiem jautājumiem, sniedzot ieguldījumu Parlamenta un normatīvo ziņojumu izstrādē, jo īpaši par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas īstenošanu ES iestāžu sistēmā ([6]) un par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko pārtrauc sezonālo laika maiņu un atceļ Direktīvu 2000/84/EK ([7]);

17. uzsver, ka daudzu lūgumrakstu rezultātā ir notikusi likumdošanas vai politiska rīcība, vai nu izstrādājot ziņojumus, vai rezolūciju priekšlikumus, kā arī provizoriskus lēmumus vai pārkāpuma procedūras;

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).
([4]) Ziņojums pieņemts 2019. gada 22. janvārī.
([5]) Ziņojums pieņemts 2019. gada 12. novembrī.
([6]) Atzinums pieņemts 2019. gada 21. janvārī.
([7]) Atzinums pieņemts 2019. gada 20. februārī.

18. ņem vērā, ka 2019. gadā lūgumrakstu iesniedzēji visbiežāk ir pauduši bažas par vides jautājumiem; šajā saistībā norāda uz rezolūcijas priekšlikumu saskaņā ar Reglamenta 227. panta 2. punktu par atkritumu apsaimniekošanu, kas tika pieņemts Lūgumrakstu komitejā 2019. gada 21. martā un plenārsēdē — 2019. gada 4. aprīlī ([8]); uzsver, ka atkritumu apsaimniekošana ir viena no pasaules galvenajām sociālekonomiskajām un vidiskajām problēmām, un atkārtoti aicina palielināt atkritumu rašanās novēršanu, atkārtotu izmantošanu, atsevišķu savākšanu un reciklēšanu, lai paātrinātu pārkārtošanos uz aprites ekonomiku; atkārtoti aicina Komisiju pilnībā izmantot agrīnās brīdināšanas sistēmas potenciālu, kā noteikts pārskatītajās atkritumu apsaimniekošanas direktīvās; vērš uzmanību uz 2019. gada 11. aprīlī pieņemto galīgo ziņojumu par faktu konstatēšanas braucienu uz Valledoru (Itālijā) un aicina kompetentās valstu, reģionālās un vietējās iestādes nodrošināt pilnīgu un konsekventu visu tajā izklāstīto ieteikumu īstenošanu;

19. vērš uzmanību uz uzklausīšanu par klimata pārmaiņu problēmas noliegšanu, ko Lūgumrakstu komiteja rīkoja 2019. gada 21. martā kopā ar Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju; uzskata, ka Lūgumrakstu komitejai jāturpina cīnīties pret klimata pārmaiņu problēmas noliegšanu, cita starpā pieņemot efektīvas un atturošas sankcijas pret ieinteresēto personu grupām, kas atbalsta ES iestādes, kuru darbības ir tieši vai netieši saistītas ar klimata pārmaiņu problēmas noliegšanu; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, lai Lūgumrakstu komitejas turpmākajā darbā īpaša uzmanība tiktu pievērsta klimata pārmaiņām nolūkā stiprināt to ES iestāžu kopējās darbības, kuras tiecas konsekventi īstenot Eiropas zaļo kursu un Parīzes nolīgumu;

20. norāda uz pētījumiem "Pārrobežu kodoldrošība, atbildība un sadarbība Eiropas Savienībā" un "Endokrīnie disruptori: no zinātniskiem pierādījumiem līdz cilvēku veselības aizsardzībai", ko Lūgumrakstu komiteja bija pasūtījusi, ņemot vērā daudzos lūgumrakstus, kuros bija paustas bažas par šiem jautājumiem un kas tika prezentēti komitejas sanāksmēs 2019. gada 20. februārī un 2019. gada 2. aprīlī; pauž nožēlu, ka saskaņā ar daudzos lūgumrakstos sniegto informāciju dalībvalstis ne vienmēr pareizi īsteno vides noteikumus; uzsver, ka ir ļoti svarīgi attaisnot ES iedzīvotāju cerības vides aizsardzības jomā, tāpēc mudina Komisiju kopā ar dalībvalstīm nodrošināt ES tiesību aktu pareizu īstenošanu šajā jomā; ir pārliecināts, ka Komisijai ir aktīvāk jārīkojas, lai nodrošinātu, ka vides novērtējumi, ko dalībvalstis veic, lai apstiprinātu infrastruktūras projektus, saistībā ar kuriem lūgumrakstu iesniedzēji ir norādījuši nopietnus riskus cilvēku veselībai un videi, tiktu pamatoti ar precīzu un visaptverošu analīzi, pilnībā ievērojot ES tiesību aktu noteikumus;

21. pauž nopietnas bažas par nopietno kaitējumu to iedzīvotāju veselībai — visbiežāk negatīvu ietekmi uz veselību reģistrējot bērniem —, kas dzīvo apgabalos, kuros ražo lielu daudzumu kancerogēnu vielu; ir stingri pārliecināts, ka Komisijai pilnā mērā ir jāizmanto un konsekventi jāīsteno noteikumi, kas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (*REACH*) XIV pielikumā paredzēti attiecībā uz vielām, kuras ir jālicenzē kā kancerogēnas, noturīgas un ļoti bioakumulatīvas vielas, nodrošinot to aizstāšanu ar netoksiskām alternatīvām vielām, šajā ziņā cita starpā veicinot rūpnieciskās ražošanas procesus;

22. vērš uzmanību uz 2019. gadā saņemtajiem daudzajiem lūgumrakstiem par *Brexit*, kuru iesniedzēji pārsvarā aicina aizsargāt ES pilsoņu tiesības pirms un pēc *Brexit*; atzinīgi vērtē teicamo darbu, ko paveikusi Lūgumrakstu komiteja, kas, izsakot šo lūgumrakstu iesniedzēju paustās bažas, ir palīdzējusi nodrošināt, lai sarunās par *Brexit* pilsoņu tiesības paliktu priekšplānā kā viena no Parlamenta galvenajām prioritātēm; uzsver, ka daudzi ES un Apvienotās Karalistes pilsoņi bezlīguma *Brexit* radītās nenoteiktības dēļ ir vērušies Lūgumrakstu komitejā, jo baidās, ka līguma neesība apdraud viņu tiesības; norāda — lai saglabātu to ES pilsoņu tiesības, kuri dzīvo dalībvalstī, kas nav viņu valstspiederības dalībvalsts, būtu lietderīgi pieņemt attiecīgu tiesību aktu gadījumiem, kad mainās kādas dalībvalsts statuss attiecībā pret ES;

23. atgādina Lūgumrakstu komitejas īpašo aizsargātājas funkciju saistībā ar ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanu Eiropas Savienībā; norāda uz komitejas pašreizējo svarīgo darbu saistībā ar lūgumrakstiem par jautājumiem, kas saistīti ar invaliditāti; norāda, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu 2019. gadā lūgumrakstu skaits par invaliditāti ir samazinājies; tomēr atzīmē, ka piekļūstamība un diskriminācija joprojām ir vienas no galvenajām problēmām, ar ko saskaras personas ar invaliditāti; atgādina, ka 2019. gadā Lūgumrakstu komiteja pievērsa īpašu uzmanību lūgumrakstu par iekļaujošu izglītību bērniem ar invaliditāti apspriešanai; prasa izstrādāt jaunu prasmju programmu kā Eiropas galveno programmu un konkrētus priekšlikumus par to, kā veicināt iekļautību un Eiropā atvieglot prasmju atzīšanu un pārnesamību;

([8]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0338.

24. atzinīgi vērtē to, ka 2019. gadā Lūgumrakstu komiteja ir pievērsusi uzmanību vairākos lūgumrakstos paustajām iedzīvotāju bažām par ES iestāžu pārredzamību un pārskatatbildību; šajā saistībā atgādina, ka 2019. gada 2. aprīļa sanāksmes laikā komiteja rīkoja darbseminmāru par tematu "Interešu konflikti — integritāte, pārskatatbildība un pārredzamība ES iestādēs un aģentūrās", kurā tika analizēti sasniegumi, kas gūti saistībā ar tādiem jautājumiem kā interešu konfliktu novēršana, integritāte, pārskatatbildība, pārredzamība, rīcības kodeksi un virpuļdurvju efekts ES iestādēs un aģentūrās; norāda uz Eiropas ombudes nozīmīgo ieguldījumu debatēs, kurās viņa uzstājās ar programmatisku runu par ES iestāžu sasniegumiem un uzdevumiem;

25. prasa ātri pieņemt juridiskas reformas, lai novērstu pārredzamības trūkumu ES lēmumu pieņemšanas procesā, interešu konfliktus un visas ES līmeņa ētikas problēmas, kas ietekmē likumdošanas procesu saistībā ar jautājumiem, kurus iedzīvotāji izvirzījuši lūgumrakstos;

26. vērš uzmanību uz to, ka Parlamenta plenārsēdē vairākums atbalstīja 2019. gada 17. janvāra rezolūciju par Ombuda stratēģisko izmeklēšanu OI/2/2017 par ES Padomes darba sagatavošanas struktūrās notiekošo leģislatīvo diskusiju pārredzamību ([9]); atgādina ka Padome, būdama līdztiesīga likumdevēja, ir Savienības iedzīvotājiem neaizstājama iestāde; pauž nožēlu par to, ka daudzas Padomes diskusijas un sanāksmes joprojām notiek aiz slēgtām durvīm; aicina Padomi īstenot labākas pārredzamības politiku, lai stiprinātu iedzīvotāju uzticēšanos publiskajām iestādēm; mudina Padomi nodrošināt plašāku piekļuvi konkrētām sanāksmēm un dokumentiem, lai uzlabotu saziņu ar Eiropas iedzīvotājiem un valstu parlamentiem;

27. atzinīgi vērtē Lūgumrakstu komitejas 2019. gada 12. novembrī rīkotās atklātās uzklausīšanas par ASV Ārvalstu konta nodokļa atbilstības aktu (*FATCA*) un tā ekstrateritoriālo ietekmi uz ES iedzīvotājiem rezultātus; pauž nožēlu par to, ka Komisija un Padome, šķiet, starptautiskās attiecības ar ASV vērtē augstāk nekā ES iedzīvotāju tiesības un intereses, jo īpaši saistībā ar *FATCA*, un aicina abas iestādes uzņemties atbildību un nekavējoties jēgpilni rīkoties, lai atbalstītu iesaistītos iedzīvotājus, atsaucoties aicinājumam Parlamenta 2018. gada 5. jūlija rezolūcijā par ārvalstu konta nodokļa atbilstības akta (*FATCA*) negatīvo ietekmi uz ES pilsoņiem ([10]);

28. norāda uz notiekošo svarīgo darbu, ko Lūgumrakstu komiteja veic, lai nodrošinātu dzīvnieku labturības aizsardzību ES, kā to apliecina daudzie lūgumraksti par šo tematu, kas 2019. gadā ir apspriesti komitejas sanāksmēs; uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi sākt īstenot jaunu ES stratēģiju dzīvnieku labturības jomā, lai novērstu visas pašreizējās nepilnības un nodrošinātu pilnīgu un efektīvu dzīvnieku labturības aizsardzību, izmantojot skaidru un visaptverošu tiesisko regulējumu, kas pilnībā atbilst LESD 13. panta prasībām; vērš uzmanību uz atklāto uzklausīšanu par ES vilku populācijas atkārtotu novērtēšanu, ko Lūgumrakstu komiteja rīkoja 2019. gada 5. decembrī kopā ar Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju un piedaloties Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejai, lai izteiktu iedzīvotāju bažas par vilku aizsardzības tiesisko regulējumu un vilku un citu lielo gaļēdāju, piemēram, brūno lāču, populācijas ietekmi uz vidi un lauku kopienām; uzsver, ka saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas satvaru vairākumā dalībvalstu lielie gaļēdāji ir aizsargājamas sugas; aicina dalībvalstis labāk izmantot patlaban spēkā esošajos ES tiesību aktos paredzētos instrumentus, lai atrisinātu iespējamos konfliktus saistībā ar aizsargājamo lielo gaļēdāju saglabāšanu; aicina Komisiju iespējami drīz iesniegt atjauninātus ES norādījumus par sugu aizsardzības noteikumiem, lai panāktu cilvēku un lielo gaļēdāju apmierinošu līdzāspastāvēšanu apdraudētajās teritorijās;

29. uzskata, ka ir svarīgi, lai pilsoņi varētu tieši iesaistīties un ierosināt likumdošanas iniciatīvas; uzsver, ka Eiropas pilsoņu iniciatīva (EPI) ir galvenais instruments aktīva pilsoniskuma un sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai; atzinīgi vērtē to, ka 2019. gada 17. aprīlī tika pieņemti jaunie noteikumi par Eiropas pilsoņu iniciatīvu, ar ko tiek ieviesti vairāki strukturāli un tehniski uzlabojumi, kuru mērķis ir padarīt šo instrumentu lietotājam ērtāku un pieejamāku, kā arī veicināt ES pilsoņu aktīvāku līdzdalību Savienības likumdošanas procesā; norāda, ka Komisija 2019. gadā ir reģistrējusi ievērojamu skaitu jaunu Eiropas pilsoņu iniciatīvu, kas liecina, ka pilsoņi novērtē iespēju izmantot līdzdalības instrumentus, lai paustu viedokli politikas veidošanas un likumdošanas procesos; prasa rīkot vairāk informācijas kampaņu par EPI nozīmi, lai popularizētu šo resursu Eiropas pilsoņu vidū; pauž nožēlu par to, ka līdz šim Komisija nav izmantojusi lielāko daļu no sekmīgi īstenotajām EPI, lai izvirzītu tiesību akta priekšlikumu; mudina Komisiju attiekties pret Eiropas pilsoņu iniciatīvām iespējami atklāti un atbildīgi, lai pilsoņu acīs šo instrumentu padarītu par īstu Eiropas līdzdalības demokrātijas panākumu; tāpēc aicina Komisiju ierosināt tiesību akta priekšlikumu, pamatojoties uz jebkuru sekmīgi īstenotu EPI, kuru ir atbalstījis Eiropas Parlaments;

([9]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0045.
([10]) OV C 118, 8.4.2020., 141. lpp.

30. atgādina, ka attiecības ar Eiropas Ombudu ir viens no pienākumiem, ko Eiropas Parlamenta reglaments paredz Lūgumrakstu komitejai; atzinīgi vērtē Parlamenta rezultatīvo sadarbību ar Eiropas Ombudu un iesaistīšanos Eiropas ombudu tīkla darbā; uzsver Eiropas Ombuda un Lūgumrakstu komitejas lieliskās attiecības; pieņem zināšanai Lūgumrakstu komitejas pieliktās pūles, lai nodrošinātu, ka kandidātu atklātā uzklausīšana saistībā ar Eiropas ombuda ievēlēšanas procedūru 2019. gadā notiek pārredzami un efektīvi;

31. īpaši atzinīgi vērtē Eiropas Ombuda regulāro ieguldījumu Lūgumrakstu komitejas darbā visa gada laikā; pauž stingru pārliecību, ka Savienības iestāžu, struktūru un aģentūru pienākums ir nodrošināt Ombuda ieteikumu konsekventu un efektīvu izpildi;

32. atgādina, ka Lūgumrakstu portāls ir svarīgs rīks, lai nodrošinātu raitu, efektīvu un pārredzamu lūgumrakstu iesniegšanas procesu; šajā saistībā atzinīgi vērtē portāla izskata un lietošanas pieskaņošanu Eiropas Parlamenta tīmekļa vietnei (*Europarl*); atgādina, ka no 2017. gada beigām tādi dokumenti kā Lūgumrakstu komitejas darbakārtība, protokoli un paziņojumi tiek automātiski ievietoti portālā, un tādējādi portāls ir kļuvis reaģētspējīgāks, pārredzamāks un pieejamāks iedzīvotājiem; uzsver, ka ir jāturpina centieni padarīt portālu pieejamāku personām ar invaliditāti, kā arī izmantot tādus risinājumus, kas lūgumrakstu iesniedzējiem nodrošina iespēju iesniegt lūgumrakstus ES valstu zīmju valodās, lai nodrošinātu, ka visi Savienības iedzīvotāji var izmantot tiesības iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentam, kas paredzētas LESD 20. un 24. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 44. pantā; ierosina nodrošināt labāku Lūgumrakstu portāla pamanāmību Eiropas Parlamenta tīmekļa vietnē; uzskata, ka tiesības iesniegt lūgumrakstu ir tieši saistītas ar iestāžu darbībām un tāpēc ir pelnījušas pamanāmu un viegli piekļūstamu vietu EP tīmekļa vietnē; prasa veikt izmeklēšanu, lai noskaidrotu, kā varētu novērst zagtu vai viltotu identitāšu izmantošanu;

33. norāda, ka, lai gan, salīdzinot ar 2018. gadu, Parlamenta tiešsaistes lūgumrakstu portālā ir pieaudzis to cilvēku skaits, kuri atbalsta vienu vai vairākus lūgumrakstus, daži lūgumrakstu iesniedzēji joprojām ziņo par tehniskām grūtībām, kas rodas, paužot atbalstu vairākiem lūgumrakstiem;

34. uzsver, ka e-lūgumrakstu instruments ir svarīga datubāze, kas vajadzīga Lūgumrakstu komitejas darbam, tomēr prasa uzlabot un modernizēt tās saskarni, lai tā kļūtu vienkāršāka un pieejamāka;

35. pauž atzinību Lūgumrakstu komitejas sekretariātam par efektīvo un ļoti rūpīgo lūgumrakstu izskatīšanu saskaņā ar komitejas pamatnostādnēm un lūgumrakstu apriti EP administrācijā;

36. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju un Lūgumrakstu komitejas ziņojumu nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ombudam, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī dalībvalstu lūgumrakstu komitejām, nacionālajiem ombudiem vai līdzīgām kompetentām struktūrām.

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

P9_TA(2020)0384

Cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanās Ēģiptē, jo īpaši Ēģiptes iniciatīvas par personas tiesībām (*EIPR*) aktīvistu lieta

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra rezolūcija par cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanos Ēģiptē, jo īpaši Ēģiptes iniciatīvas par personas tiesībām (EIPR) aktīvistu lieta (2020/2912(RSP))

(2021/C 445/21)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Ēģipti, jo īpaši 2019. gada 24. oktobra rezolūciju [1],

— ņemot vērā ES Ārlietu padomes 2013. gada augusta un 2014. gada februāra secinājumus par Ēģipti,

— ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) runaspersonas ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumus par Ēģipti un jo īpaši 2020. gada 21. novembra paziņojumu par nesenajiem cilvēktiesību aktīvistu arestiem,

— ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra pārstāvja 2020. gada 20. novembra paziņojumu par Ēģipti,

— ņemot vērā ANO ekspertu 2020. gada 27. novembra aicinājumu atbrīvot Ēģiptes cilvēktiesību aizstāvjus, kuri tika apcietināti pēc tikšanās ar diplomātiem, un ekspertu 2020. gada 7. decembra paziņojumu par lēmumu atbrīvot pret drošības naudu trīs Ēģiptes iniciatīvas par personas tiesībām (*EIPR*) augsta ranga darbiniekus,

— ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes 2019.–2020. gada vispārējo periodisko pārskatu par Ēģipti,

— ņemot vērā ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja (*UNODC*), Pasaules Veselības organizācijas (PVO), ANO Kopējās HIV/AIDS apkarošanas programmas (*UNAIDS*) un ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja (*OHCHR*) 2020. gada 13. maija kopīgo paziņojumu par Covid-19 cietumos un citās slēgtās vietās,

— ņemot vērā ES un Ēģiptes 2001. gada asociācijas nolīgumu, kurš stājās spēkā 2004. gadā un kuru pastiprināja 2007. gada rīcības plāns, ņemot vērā ES un Ēģiptes partnerības prioritātes 2017.–2020. gadam, kas tika pieņemtas 2017. gada 25. jūlijā, kopīgo paziņojumu, kas tika sagatavots pēc ES un Ēģiptes Asociācijas padomes 2017. gada sanāksmes, un kopīgo paziņojumu par ES un Ēģiptes Politisko lietu, cilvēktiesību un demokrātijas apakškomitejas 6. sanāksmi 2019. gada 23. un 24. jūnijā,

— ņemot vērā ES pamatnostādnes jautājumā par nāvessodu, spīdzināšanu, vārda brīvību un cilvēktiesību aizstāvjiem,

— ņemot vērā to, ka Ēģipte ir ratificējusi Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (*ICCPR*), Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām (*ICESCR*), Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu, kā arī Konvenciju par bērna tiesībām un Arābu Cilvēktiesību hartu,

— ņemot vērā Ēģiptes konstitūciju, jo īpaši tās 52. pantu par visu veidu spīdzināšanas aizliegumu, 73. pantu par pulcēšanās brīvību un 93. pantu par starptautisko cilvēktiesību saistošo raksturu,

— ņemot vērā 1981. gada Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartu, ko Ēģipte ratificēja 1984. gada 20. martā,

— ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

[1] Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0043.

— ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,

A. tā kā cilvēktiesību situācija Ēģiptē turpina pasliktināties, jo iestādes pastiprina represijas pret pilsonisko sabiedrību, cilvēktiesību aizstāvjiem, veselības aprūpes darbiniekiem, žurnālistiem, opozīcijas pārstāvjiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem un juristiem, un turpina brutāli un sistemātiski apspiest jebkāda veida opozīciju, tādējādi apdraudot pamatbrīvības, jo īpaši vārda brīvību gan tiešsaistē, gan bezsaistē, kā arī biedrošanās un pulcēšanās brīvību, politisko plurālismu, tiesības piedalīties sabiedriskajās lietās un tiesiskumu;

B. tā kā pēc tikšanās ar 13 ārvalstu vēstniekiem un diplomātiem 2020. gada 3. novembrī *Gasser Abdel Razek*, *Karim Ennarah* un *Mohammad Basheer* — trīs aktīvistus no Ēģiptes iniciatīvas par personas tiesībām (*EIPR*), kas ir viena no pēdējām neatkarīgajām cilvēktiesību organizācijām Ēģiptē, — laikā no 2020. gada 15. novembra līdz 19. novembrim apcietināja drošības spēki un apsūdzēja terorismā un nodarījumos, kas saistīti ar valsts drošību;

C. tā kā pēc tam, kad bažas par notikušo tika paustas valstu un starptautiskajā līmenī, tostarp šādas bažas pauda *OHCHR*, Komisijas priekšsēdētājas vietnieka/Eiropas Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) runaspersona un dalībvalstis, 2020. gada 3. decembrī aktīvistiem tika piemērota drošības nauda un viņi tika atbrīvoti, saglabājot apsūdzības; tā kā, neraugoties uz viņu atbrīvošanu 2020. gada 6. decembrī, Ēģiptes tiesa, kas izskatīja ar terorismu saistītas lietas, apstiprināja prokurora lēmumu iesaldēt viņu līdzekļus, līdz tiks pabeigta izmeklēšana;

D. tā kā represijas pret *EIPR* sākās 2016. gadā, kad tika iesaldēti bijušā *EIPR* direktora un dibinātāja *Hossam Bahgat* bankas konti un viņam tika aizliegts izceļot no valsts; tā kā *EIPR* sniedz nenovērtējamu pakalpojumu personīgo, politisko, pilsonisko, ekonomisko un sociālo tiesību un brīvību veicināšanā valstī;

E. tā kā 2020. gada 7. februārī Kairas starptautiskajā lidostā patvaļīgi tika arestēts *EIPR* dzimumu tiesību pētnieks un pēcdiploma "Erasmus" students Itālijas Boloņas Universitātē *Patrick George Zaki*; tā kā saskaņā ar viņa advokāta sniegto informāciju Ēģiptes Valsts drošības aģentūra 17 stundas pratināja *Patrick George Zaki*, bet pēc tam pārveda uz Mansūru, kur viņš tika piekauts un spīdzināts ar elektrošoku; tā kā *Patrick George Zaki* cita starpā tika apsūdzēts par kaitējošas propagandas izplatīšanu un kūdīšanu uz protestiem un terorismu; tā kā, neraugoties uz to, ka *Patrick George Zaki* veselības stāvoklis rada viņam īpašu risku Toras cietumā saslimt ar Covid-19, viņa pirmstiesas apcietinājums pēdējo desmit mēnešu laikā tiek pastāvīgi pagarināts; tā kā programma "Erasmus" tiek uzskatīta par vienu no veiksmīgākajām iniciatīvām ES pamatvērtību veicināšanai; tā kā *Patrick George Zaki* aizturēšana viņa stipendijas laikā Eiropā apdraud šīs vērtības un ES ir jādara viss iespējamais, lai rastu risinājumu šai lietai;

F. tā kā plašsaziņas līdzekļu brīvība Ēģiptē pēdējo gadu laikā ir samazinājusies, ņemot vērā žurnālistu ierobežoto darbības telpu; tā kā žurnālisti un viņu ģimenes locekļi arvien vairāk tiek vajāti un viņiem nākas saskarties ar aizturēšanu, draudiem un iebiedēšanu; tā kā Ēģiptes iestādes turpina bloķēt vietējo un starptautisko ziņu organizāciju un cilvēktiesību organizāciju tīmekļa vietnes;

G. tā kā desmitiem tūkstošu cilvēktiesību aizstāvju, tostarp sieviešu tiesību aktīvistu, LGBTI aktīvistu, juristu, žurnālistu, aktīvistu, miermīlīgu disidentu un opozīcijas locekļu, joprojām atrodas ieslodzījumā dzīvību apdraudošos apstākļos; tā kā cilvēktiesību aizstāvju piespiedu pazušana kļūst par sistemātisku Ēģiptes varas iestāžu praksi; tā kā pirmstiesas preventīva aizturēšana un piesardzības pasākumi tiek izmantoti, lai neļautu aktīvistiem un viņu advokātiem Ēģiptē veikt likumīgu darbu cilvēktiesību jomā vai miermīlīgi īstenot savas pamatbrīvības;

H. tā kā Ēģiptes pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem, žurnālistiem un akadēmiķiem būtu jāspēj veikt savas likumīgās darbības bez jebkādiem šķēršļiem vai bailēm no represijām pret viņiem vai viņu tuviniekiem; tā kā viņu darbā, sociālo plašsaziņas līdzekļu kontos un personīgajās ierīcēs tiek veikta nelikumīga digitālā novērošana;

I. tā kā daudzas cilvēktiesību organizācijas kritizē prezidenta *Abdel Fattah al-Sisi* valdīšanas laikā pieņemtos tiesību aktus terorisma apkarošanas jomā par to, ka tajos iestādēm ir atvēlētas bīstami plašas interpretācijas iespējas un tās var tikt izmantotas ļaunprātīgi, lai apklusinātu cilvēktiesību aizstāvjus, viņu advokātus, aktīvistus un opozīcijas locekļus; tā kā aizdomās turētās personas terorisma lietās bieži vien nesaņem taisnīgu tiesu, jo šīs lietas tiek uzreiz nodotas militārajām tiesām; tā kā saskaņā ar organizācijas *Human Rights Watch* sniegto informāciju kopš 2013. gadā notikušā militārā apvērsuma Ēģiptes iestādes ir iekļāvušas teroristu sarakstos aptuveni 3 000 cilvēku, piespriedušas nāvessodu 3 000 cilvēkiem un ieslodzījušas 60 000 cilvēku;

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

J. tā kā saskaņā ar pilsoniskās sabiedrības organizāciju sniegto informāciju Ēģipte 2020. gadā ir izpildījusi nāvessodu vismaz 110 cilvēkiem, no kuriem 66 cilvēkiem nāvessods ir izpildīts kopš 2020. gada 3. oktobra, un tas nozīmē, ka pēdējos divos mēnešos nāvessods ir izpildīts lielākam skaitam cilvēku nekā visā 2019. gadā kopā; tā kā nāvessoda izpilde draud vēl vismaz 39 cilvēkiem; tā kā tiek ziņots, ka šie spriedumi tiek pieņemti pēc absolūti netaisnīgām tiesas prāvām, kuru laikā vērojama piespiedu "atzīšanās" panākšana un citi smagi cilvēktiesību pārkāpumi, tostarp spīdzināšana un piespiedu pazušana, un netiek veikta nekāda nopietna izmeklēšana par šīm darbībām un cietušajiem netiek nodrošināts pienācīgs process, piemēram, kā tas notika koptu kristiešu mūka *Isaiah al-Maqari* lietā; tā kā nāvessodu joprojām turpina piespriest bērniem; tā kā Ēģiptes Bērnu likuma 122. pants joprojām rada nopietnas bažas, jo tas noteiktos apstākļos ļauj bērnus tiesāt masveida tiesas procesos pieaugušo tiesās un kopš 2011. gada nāvessods ir piespriests vismaz 17 nepilngadīgajiem;

K. tā kā Ēģiptē kopš 2017. gada 10. aprīļa pastāv ārkārtas stāvoklis; tā kā masveida tiesas procesi turpinās, neraugoties uz plaši izplatīto starptautisko nosodījumu par to, ka tie vienkārši neatbilst starptautisko tiesību pamatprasībām par taisnīgu tiesas procesu un tiesībām uz taisnīgu tiesu; tā kā militārajās tiesās tiek tiesāts vairāk civiliedzīvotāju nekā jebkad agrāk;

L. tā kā seksuāla vardarbība un uzmākšanās sievietēm pēdējo gadu desmitu laikā ir plosījusi Ēģiptes sabiedrību, jo bieži tiek vainotas izdzīvojušās personas, un iestādes ir maz darījušas, lai sauktu pie atbildības aizdomās turētās personas vai apstrīdētu diskriminējošas normas, kas ir šādas vardarbības pamatā; tā kā joprojām, tostarp Ēģiptes iestādēs, ir plaši izplatīta ļaunprātīga prakse, piemēram, jaunavības pārbaudes; tā kā vēl nav ratificēts tiesību akts par vardarbību pret sievietēm, kas Ēģiptes parlamentā tiek izskatīts kopš 2017. gada; tā kā pašreizējā politika un tiesību akti, kas vērsti pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, netiek pienācīgi īstenoti un šī prakse turpinās; tā kā sieviešu tiesību aizstāvji un feministu aktīvisti joprojām saskaras ar represijām;

M. tā kā 2020. gada 10. decembrī pēc četru gadu tiesas izmeklēšanas Itālijas prokurori Romā paziņoja, ka viņiem ir nepārprotami pierādījumi par četru Ēģiptes valsts drošības amatpersonu iesaistīšanos Itālijas pētnieciskā asistenta *Giulio Regeni* nolaupīšanā un miesas bojājumu izdarīšanā vainu pastiprinošos apstākļos un slepkavībā; tā kā Ēģiptes Tiesību un brīvību komisijas (*ECRF*) advokāti turpina sniegt atbalstu *G. Regeni* juristu grupai Itālijā, jo viņi ir likumīgie pārstāvji Ēģiptē; tā kā Ēģiptes iestādes ir pastāvīgi kavējušas progresu, izmeklējot un atklājot patiesību par *G. Regeni* nolaupīšanu, spīdzināšanu un nogalināšanu, kā arī par 2013. gadā Kairā aizturētā franču skolotāja *Eric Lang* nāvi, liedzot iespēju saukt pie atbildības vainīgos;

N. tā kā ES ir Ēģiptes svarīgākais ekonomiskais partneris un galvenais ārvalstu ieguldījumu avots; tā kā 2017. gada jūnijā ES un Ēģipte pieņēma partnerības prioritātes, kuru mērķis ir uzlabot sadarbību daudzās jomās, tostarp drošības, terorisma apkarošanas un tiesu sistēmas reformas jomā,

1. atkārtoti un visstingrākajā iespējamā veidā pauž nožēlu par to, ka turpinās un pastiprinās Ēģiptes valsts iestāžu un drošības spēku īstenota pamattiesību apspiešana un represijas pret cilvēktiesību aizstāvjiem, juristiem, protestētājiem, žurnālistiem, blogeriem, arodbiedrību pārstāvjiem, studentiem, bērniem, sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības aktīvistiem, lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem, transpersonām un interseksuāļiem (LGBTI), politiskajiem oponentiem, tostarp viņu ģimenes locekļiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un minoritātēm, tikai reaģējot uz to, ka šīs personas īsteno savas pamatbrīvības vai pauž pretēju viedokli; prasa veikt neatkarīgu un pārredzamu izmeklēšanu par visiem cilvēktiesību pārkāpumiem un saukt pie atbildības vainīgos; uzsver spēcīgas un labi funkcionējošas pilsoniskās sabiedrības nozīmi;

2. pauž sašutumu par nesenajiem augsta ranga *EIPR* aktīvistu *Gasser Abdel Razek*, *Karim Ennarah* un *Mohammad Basheer* arestiem par viņu likumīgo tikšanos ar Eiropas diplomātiem Kairā; atzinīgi vērtē viņu pagaidu atbrīvošanu, bet mudina iestādes atcelt visas pret viņiem izvirzītās apsūdzības, izbeigt jebkāda veida vajāšanu un iebiedēšanu, kas vērsta pret viņiem un *EIPR* dibinātāju un direktora pienākumu izpildītāju *Hossam Bahgat*, un atcelt jebkādus ierobežojošus pasākumus, tostarp ceļošanas aizliegumus un aktīvu iesaldēšanu, kas pieņemti attiecībā pret viņiem un pret *EIPR*; aicina Ēģiptes valdību nodrošināt, ka viņu lieta tiek izskatīta pārredzami, taisnīgi un ātri;

3. pauž nožēlu, ka lēmums par viņu atbrīvošanu netika attiecināts arī uz citiem *EIPR* aizturētajiem, jo īpaši *Patrick George Zaki*, kura aizturēšanas orderis 2020. gada 6. decembrī tika pagarināts vēl par 45 dienām; prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot *Patrick George Zaki* un atsaukt visas pret viņu izvirzītās apsūdzības; uzskata, ka ir nepieciešama spēcīga, ātra un koordinēta ES diplomātiskā reakcija uz viņa arestu un ilgstošo turēšanu aizturēšanas vietā;

4. atkārtoti prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot personas, kas tikušas patvaļīgi aizturētas un notiesātas par savu likumīgo un miermīlīgo cilvēktiesību darbību, jo īpaši *Mohamed Ibrahim, Mohamed Ramadan, Abdelrahman Tarek, Ezzat Ghoneim, Haytham Mohamadeen, Alaa Abdel Fattah, Ibrahim Metwally Hegazy, Mahienour El-Massry, Mohamed El-Baqer, Hoda Abdelmoniem, Ahmed Amasha, Islam El-Kalhy, Abdel Moneim Aboul Fotouh, Esraa Abdel Fattah, Ramy Kamel, Ibrahim Ezz El-Din, Zyad el-Elaimy, Hassan Barbary, Ramy Shaath, Sanaa Seif, Solafa Magdy, Hossam al-Sayyad, Mahmoud Hussein* un *Kamal El-Balshy*;

5. uzsver, ka notiekošie aresti un aizturēšanas gadījumi ir daļa no plašāka modeļa, kurā tiek iebiedētas organizācijas, kuras aizstāv cilvēktiesības, kā arī pastiprināti ierobežojumi vārda brīvībai gan tiešsaistē, gan bezsaistē, biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvībai Ēģiptē, un prasa izbeigt visas šīs darbības; pauž nožēlu, ka Ēģipte turpina izmantot pretterorisma tiesību aktus, patvaļīgi iekļauj cilvēktiesību aizstāvjus Ēģiptes teroristu sarakstos un pirmstiesas apcietinājumā, lai vērstos pret viņu darbību un padarītu to par krimināli sodāmu, kas ir pretrunā tiesiskumam un Ēģiptes saistībām saskaņā ar starptautiskajām cilvēktiesībām; mudina Ēģiptes iestādes grozīt vai atcelt jebkādus ļaunprātīgus tiesību aktus, jo īpaši tās 2019. gada nevalstisko organizāciju (NVO) likumu un tās pretterorisma likumu; atkārtoti aicina Ēģiptes iestādes slēgt lietu 173/2011 ("Ārvalstu finansējuma lieta") un atcelt visus ceļošanas aizliegumus un aktīvu iesaldēšanu, kas šajā lietā noteikti vismaz 31 personai — cilvēktiesību aizstāvjiem un cilvēktiesību NVO darbiniekiem;

6. aicina Ēģiptes iestādes nodrošināt, ka izturēšanās pret visiem ieslodzītajiem atbilst nosacījumiem, kas izklāstīti ANO Ģenerālās asamblejas 1988. gada 9. decembra Rezolūcijā Nr. 43/173 pieņemtajā "Principu kopumā par visu personu aizsardzību, kurām piemērots jebkāds apcietinājuma vai brīvības atņemšanas veids", proti, ka līdz viņu atbrīvošanai viņiem tiek nodrošināta pilnīga piekļuve savām ģimenēm, pašu izvēlētajiem advokātiem un pienācīgai medicīniskajai aprūpei un ka tiek veikta ticama izmeklēšana attiecībā uz apgalvojumiem par sliktu izturēšanos vai spīdzināšanu;

7. pauž dziļas bažas par to aizturēto un ieslodzīto likteni, kuri tiek turēti pārpildītās aizturēšanas vietās nožēlojamos apstākļos Covid-19 pandēmijas laikā, un aicina iestādes steidzami novērst pārpildīto situāciju aizturēšanas vietās; aicina iestādes nodrošināt neatkarīgai organizācijai neierobežotu piekļuvi *Tora* maksimālās drošības cietumam, lai uzraudzītu ieslodzījuma apstākļus; nosoda patvaļīgos arestus, vajāšanu un represijas, kas vērstas pret medicīnas darbiniekiem un žurnālistiem par to, ka viņi runāja par Covid-19 situāciju vai Ēģiptes valsts reakciju 2020. gadā; aicina Ēģiptes iestādes pārtraukt šo praksi un atbrīvot visus medicīnas darbiniekus, kas joprojām atrodas patvaļīgā apcietinājumā;

8. pauž nožēlu par izpildīto nāvessodu skaita pieaugumu Ēģiptē un noraida nāvessoda izmantošanu; aicina Ēģiptes iestādes pasludināt nāvessoda moratoriju, lai to atceltu, un veikt visus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek stingri ievērotas pienācīga procesa garantijas un visi iespējamie aizsardzības pasākumi taisnīgas tiesas nodrošināšanai; aicina Ēģipti nekavējoties atbrīvot visus nepilngadīgos, kuriem piespriests nāvessods, un grozīt tās Bērnu likuma 122. pantu;

9. aicina Ēģiptes iestādes pieņemt visaptverošu likumu par vardarbību pret sievietēm un valsts stratēģiju, lai īstenotu apstiprinātos tiesību aktus pret seksuālu vardarbību; mudina iestādes izmantot pieejamās ANO vadlīnijas, piemēram, ANO Rokasgrāmatu tiesību aktiem par vardarbību pret sievietēm, lai noteiktu komponentus vardarbības pret sievietēm apkarošanai, tostarp izdzīvojušo un liecinieku aizsardzībai, izmantojot apmācītus darbiniekus un pakalpojumu sniedzējus; aicina Ēģiptes iestādes pārtraukt jebkāda veida vajāšanu pret sievietēm "tikumības pārkāpšanas" dēļ, kā, piemēram, pret sieviešu cilvēktiesību aizstāvi *Amal Fathy*; aicina iestādes nekavējoties izbeigt LGBTI kopienas locekļu vai personu apcietināšanu un kriminālvajāšanu, pamatojoties tikai uz viņu īsto vai šķietamo dzimumorientāciju, piemēram, *Seif Bedour* gadījumā;

10. pauž nožēlu par Ēģiptes iestāžu mēģinājumu maldināt un kavēt izmeklēšanu par Itālijas pētnieka *Giulio Regeni* nolaupīšanu, spīdzināšanu un slepkavību 2016. gadā; pauž nožēlu par to, ka Ēģiptes iestādes pastāvīgi atsakās sniegt Itālijas iestādēm visus dokumentus un informāciju, kas nepieciešama, lai *G. Regeni* slepkavību ātri, pārredzami un objektīvi izmeklētu atbilstoši Ēģiptes starptautiskajām saistībām; aicina ES un dalībvalstis mudināt Ēģiptes iestādes pilnībā sadarboties ar Itālijas tiesu iestādēm un izbeigt atteikties nosūtīt četru aizdomās turēto personu, uz kurām norādīja Itālijas prokurori Romā, dzīvesvietas adreses, kā to paredz Itālijas tiesību akti, pēc izmeklēšanas slēgšanas, lai viņiem oficiāli izvirzītu apsūdzības taisnīgā tiesā Itālijā; brīdina Ēģiptes iestādes neveikt nekādas represijas pret lieciniekiem vai Ēģiptes Tiesību un brīvību komisiju (*ECRF*) un tās advokātiem;

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

11. pauž stingru politisko un cilvēcisko atbalstu *Giulio Regeni* ģimenei viņu pastāvīgajos un cieņpilnajos centienos panākt, lai tiek noskaidrota patiesība; atgādina, ka patiesības noskaidrošana par Eiropas pilsoņa nolaupīšanu, spīdzināšanu un slepkavību nav tikai ģimenes ziņā vien — tas ir valstu un ES iestāžu obligāts pienākums, kas prasa veikt visas nepieciešamās diplomātiskās darbības;

12. norāda, ka Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm Ēģipte ir svarīgs partneris daudzās jomās, tostarp tirdzniecībā, drošībā, cīņā pret starptautisko terorismu un cilvēku savstarpējos kontaktos; atbalsta Ēģiptes tautas centienus izveidot brīvu, stabilu, pārtikušu, iekļaujošu un demokrātisku valsti, kurā tiek ievēroti valsts un starptautiskie tiesību akti attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību un veicināšanu;

13. atgādina Ēģiptes iestādēm, ka cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana ir būtisks ES un Ēģiptes attiecību elements un ka ES un Ēģiptes partnerības prioritātēs ir nostiprināta kopīga apņemšanās nodrošināt telpu pilsoniskajai sabiedrībai, kā noteikts Ēģiptes konstitūcijā; uzsver, ka nevienu cilvēktiesību aizstāvi nedrīkst pakļaut finansiāliem ierobežojumiem, kriminālatbildības noteikšanai, ceļošanas aizliegumiem vai drošības naudas nosacījumiem vai ieslodzīt par tā likumīgo darbību cilvēktiesību jomā; mudina PV/AP publiski un jebkurā augsta līmeņa sanāksmē ar Ēģiptes iestādēm paust bažas par cilvēktiesību situāciju Ēģiptē;

14. mudina Kairā esošo ES delegāciju un ES dalībvalstu pārstāvjus ierasties tiesas prāvās pret Ēģiptes un ārvalstu žurnālistiem, blogeriem, arodbiedrību pārstāvjiem un pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem šajā valstī un apmeklēt viņus ieslodzījuma vietās;

15. atkārtoti aicina PV/AP un dalībvalstis vienoti un apņēmīgi, arī koordinējot ar citiem līdzīgi domājošiem partneriem, reaģēt uz represijām un cilvēktiesību pārkāpumiem Ēģiptē un izmantot visus to rīcībā esošos instrumentus, lai nodrošinātu reālu progresu Ēģiptes cilvēktiesību jomā; jo īpaši mudina ES un tās dalībvalstis uzņemties vadību nākamajā ANO Cilvēktiesību padomes sesijā, lai izveidotu tik sen jau nepieciešamo uzraudzības un ziņošanas mehānismu par smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem Ēģiptē; atzinīgi vērtē to, ka Padome ir pieņēmusi globālu cilvēktiesību sankciju režīmu / ES Magņitska aktu, un atkārtoti aicina PV/AP un dalībvalstis apsvērt mērķtiecīgus ierobežojošus pasākumus pret Ēģiptes augsta līmeņa amatpersonām, kas atbildīgas par vissmagākajiem pārkāpumiem valstī;

16. atkārtoti aicina padziļināti un vispusīgi pārskatīt ES attiecības ar Ēģipti; uzskata, ka cilvēktiesību stāvoklis Ēģiptē prasa nopietni pārskatīt Komisijas budžeta atbalsta darbības un ierobežot ES palīdzību, lai ar to galvenokārt atbalstītu demokrātijas aktivitāšu dalībniekus un pilsonisko sabiedrību; aicina nodrošināt lielāku pārredzamību attiecībā uz visu veidu finansiālo atbalstu vai apmācību, ko Ēģiptei sniedz ES, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka un Eiropas Investīciju banka; atgādina, ka ES un tās dalībvalstis nedrīkst piešķirt balvas līderiem, kas atbildīgi par cilvēktiesību pārkāpumiem;

17. saistībā ar sarunu risināšanu par jaunām partnerības prioritātēm aicina ES noteikt skaidrus kritērijus, kas padarītu turpmāku sadarbību par mūsu attiecību centrālo elementu, lai panāktu progresu demokrātisko iestāžu reformas, tiesiskuma un cilvēktiesību jomā, un visās sarunās ar Ēģiptes iestādēm iekļaut cilvēktiesību jautājumus; mudina Komisiju un EĀDD nākamās ES un Ēģiptes Asociācijas padomes sanāksmes centrā izvirzīt nepieciešamību panākt reālus uzlabojumus cilvēktiesību situācijā, jo īpaši — patvaļīgi aizturētu cilvēktiesību aizstāvju un žurnālistu atbrīvošanu; atkārtoti norāda, ka sadarbība migrācijas pārvaldības vai terorisma apkarošanas jomā, kā arī ģeopolitiski apsvērumi nedrīkstētu kavēt neatlaidīgu spiedienu centienos panākt cilvēktiesību ievērošanu un atbildību par cilvēktiesību pārkāpumiem;

18. atkārtoti aicina dalībvalstis veikt turpmākus pasākumus saistībā ar Ārlietu padomes 2013. gada 21. augusta secinājumiem, kuros paziņots par eksporta licenču apturēšanu jebkādam ekipējumam, ko varētu izmantot iekšējām represijām, saskaņā ar Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP ([2]), un nosoda to, ka dalībvalstis joprojām nepilda šīs saistības; aicina dalībvalstis apturēt visu ieroču, novērošanas tehnoloģiju un cita drošības ekipējuma eksportu uz Ēģipti, kas var veicināt uzbrukumus cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem, tostarp sociālajos medijos, kā arī jebkādas citas iekšējas represijas; aicina ES pilnībā īstenot eksporta kontroli Ēģiptes precēm, ko iespējams izmantot represijām, spīdzināšanai vai nāvessoda izpildei;

([2]) OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.

19. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Ēģiptes valdībai un parlamentam un Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību komisijai.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

ATZINUMI

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2020)0349

Iebildumu neizteikšana pret īstenošanas pasākumu: Vielu grupa "4-(1,1,3,3-tetrametilbutil) fenola etoksilāts

Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret projektu Komisijas regulai, ar ko attiecībā uz vielu grupu "4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenola etoksilāts" (ietver labi definētas vielas un vielas, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs, kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli, polimērus un homologus) groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIV pielikumu (D070073/02 – 2020/2898(RPS))

(2021/C 445/22)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Komisijas regulai, ar ko attiecībā uz vielu grupu "4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenola etoksilāts" (ietver labi definētas vielas un vielas, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs, kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli, polimērus un homologus) groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIV pielikumu (D070073/02,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK ([1]), un jo īpaši ņemot vērā minētās regulas 58. un 131. pantu,

— ņemot vērā iepriekšminētās regulas 133. pantā minētās komitejas 2020. gada 20. novembrī sniegto atzinumu,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 23. novembra vēstuli, kurā Komisija lūdz Parlamentam paziņot, ka tas neizteiks iebildumus pret regulas projektu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas 2020. gada 2. decembra vēstuli Komiteju priekšsēdētāju konferences priekšsēdētājam,

— ņemot vērā 5.a panta 3. punktu Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumā 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ([2]),

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 4. punkta d) apakšpunktu un 111. panta 6. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ieteikumu lēmumam,

— ņemot vērā to, ka netika izteikti iebildumi Reglamenta 111. panta 6. punkta trešajā un ceturtajā ievilkumā noteiktajā termiņā, kurš beidzās 2020. gada 15. decembrī,

A. tā kā vielu grupa "4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenola etoksilāts" (turpmāk — vielu grupa) atbilst kritērijiem, kas izklāstīti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā, un vielu grupa ir iekļauta minētās regulas XIV pielikuma sarakstā; tā kā jaunākais pieteikuma iesniegšanas termiņš vielu grupai bija 2019. gada 4. jūlijs un rieta datums tai ir noteikts 2021. gada 4. janvārī;

([1]) OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.
([2]) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

B. tā kā vielu grupa tiek lietota, lai ražotu *in vitro* diagnostikas komplektus un lai izstrādātu vakcīnas cīņai pret Covid-19, un tā, iespējams, tiek lietota arī šo vakcīnu ražošanā; tā kā šī iemesla dēļ ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, ka vielu grupu konkrētiem nolūkiem — Covid-19 diagnostikai, ārstēšanai vai profilaksei — izņēmuma kārtā var turpināt lietot arī pēc 2021. gada 4. janvāra, lai aizsargātu sabiedrības veselību;

C. tā kā Komisijas regulas projektu Komisija Parlamentam nosūtīja 2020. gada 27. novembrī, kad sākās rūpīgo pārbaužu periods, kura laikā Parlaments var izteikt iebildumus pret minēto regulu;

D. tā kā Komisijas regulas projektā cita starpā ir ierosināts jaunāko pieteikuma iesniegšanas termiņu vielu grupai atlikt uz 18 mēnešiem pēc regulas stāšanās spēkā, lai varētu sagatavot pieteikumus par atļaujas saņemšanu konkrētiem lietošanas veidiem, un rieta datumu vielu grupai attiecīgi ir ierosināts atlikt uz 36 mēnešiem pēc regulas stāšanās spēkā;

E. tā kā Komisijas regulai, kuras projekts ir iesniegts, būtu steidzami jāstājas spēkā un tā būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no 2019. gada 4. jūlija, lai nepieļautu pārtraukumu periodā, kurā pieteikumus par lietošanu Covid-19 diagnostikai, ārstēšanai vai profilaksei paredzētu zāļu, medicīnisko ierīču vai to piederumu — tostarp *in vitro* diagnostikas medicīnisko ierīču — pētniecībai, izstrādei un ražošanai vai par izmantošanu šādās medicīniskās ierīcēs vai to piederumos var iesniegt likumīgi tā, ka uz konkrēto lietošanas veidu attiecas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 56. panta 1. punkta d) apakšpunkts;

F. tā kā šis lēmums ir pieņemts izņēmuma kārtā, lai aizsargātu sabiedrības veselību, nodrošinot, ka vielu grupu konkrētiem nolūkiem — Covid-19 diagnostikai, ārstēšanai vai profilaksei — var turpināt lietot arī pēc 2021. gada 4. janvāra,

1. paziņo, ka neizsaka iebildumus pret Komisijas regulas projektu;

2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Komisijai un informēšanas nolūkā Padomei.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0351

Iebildumu neizteikšana pret īstenošanas pasākumu: 39. starptautiskais grāmatvedības standarts un 4., 7., 9. un 16. starptautiskais finanšu pārskatu standarts

Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret projektu Komisijas regulai, ar kuru attiecībā uz 39. starptautisko grāmatvedības standartu un 4., 7., 9. un 16. starptautisko finanšu pārskatu standartu groza Regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002 (D069602/01 – 2020/2851(RPS))

(2021/C 445/23)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas regulas projektu (D069602/01,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu ([1]) un jo īpaši tās 3. panta 1. punktu,

— ņemot vērā atzinumu, ko 2020. gada 26. oktobrī sniedza Regulas (EK) Nr. 1606/2002 6. panta 1. punktā minētā grāmatvedību regulējošā komiteja,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 28. oktobra vēstuli, kurā Parlamentam lūgts paziņot, ka tas neizteiks iebildumus pret regulas projektu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas 2020. gada 2. decembra vēstuli Komiteju priekšsēdētāju konferences priekšsēdētājam,

— ņemot vērā 5.a pantu Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumā 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ([2]),

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 4. punkta d) apakšpunktu un 111. panta 6. punktu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ieteikumu lēmumam,

— ņemot vērā to, ka netika izteikti iebildumi Reglamenta 111. panta 6. punkta trešajā un ceturtajā ievilkumā noteiktajā termiņā, kurš beidzās 2020. gada 15. decembrī,

A. tā kā Starptautisko grāmatvedības standartu padome (*IASB*) 2020. gada 27. augustā izdeva grozījumus 39. starptautiskajā grāmatvedības standartā (SGS) un 4., 7., 9. un 16. starptautiskajā finanšu pārskatu standartā (SFPS); tā kā šo grozījumu mērķis ir nodrošināt vispārēju atvieglojumu, ņemot vērā starpbanku piedāvājuma procentu likmes (*IBOR*) aizstāšanas 2. posmu; tā kā ierosinātie grozījumi attiecas uz sekām finanšu pārskatu sniegšanas jomā, kuras izriet no procentu likmju etalona faktiskās aizstāšanas un kuras skars izmaiņas finanšu instrumentos (vērtības izmaiņām) un riska ierobežošanas uzskaiti, un tā kā tie novērš grāmatvedības ziņā nevēlamu ietekmi uz finanšu instrumentu un nomas līgumu vērtēšanu (vai atzīšanas pārtraukšanu) un regulatīvu apsvērumu virzītu riska ierobežošanas attiecību pārtraukšanu etalona likmju aizstāšanas dēļ; tā kā bez ierosinātajiem grozījumiem uzņēmumiem varētu būt nekavējoties jāatzīst peļņas vai zaudējumu vērtības izmaiņas vai jāpārtrauc riska ierobežošanas attiecības, pat ja tie nav mainījuši savu riska pārvaldības stratēģiju; tā kā Komisija ir mudinājusi *IASB* paātrināt ierosināto grozījumu izdošanu, lai Savienība varētu tos laicīgi apstiprināt;

B. tā kā Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēja grupa (*EFRAG*) 2020. gada 14. septembrī Komisijai sniedza pozitīvu ieteikumu;

C. tā kā Komisija ir secinājusi, ka interpretācija atbilst Regulas (EK) Nr. 1606/2002 3. panta 2. punktā minētajiem ieviešanas tehniskajiem kritērijiem, un uzskata, ka ierosinātie grozījumi ļautu izvairīties no riska ierobežošanas attiecību pārtraukšanas ar *IBOR* pāreju saistītu neskaidrību dēļ un ka finanšu pārskati līdz ar to saskaņā ar SFPS varētu pienācīgi atspoguļot riska pārvaldības ietekmi un novērst nevajadzīgu peļņas vai zaudējumu svārstīgumu;

([1]) OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp.
([2]) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

D. tā kā *IASB* ir noteikusi, ka minētie grozījumi stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī, lai gan ir atļauta arī to agrāka piemērošana; tā kā finanšu institūcijas, uz kurām attiecas SFPS un SGS, nevar savos 2020. gada finanšu pārskatos piemērot ierosinātajos grozījumos paredzēto režīmu pirms šo grozījumu apstiprināšanas un publicēšanas; tā kā Savienības uzņēmumi tiktu nostādīti nelabvēlīgākā stāvoklī nekā to konkurenti citās jurisdikcijās, ja tie nevarēs izmantot ar minētajiem grozījumiem nodrošināto atvieglojumu; tā kā tādēļ šie grozījumi būtu jāapstiprina un jāpublicē līdz 2020. gada decembra beigām, lai tie būtu piemērojami finanšu periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai pēc vai pirms šīs dienas,

1. paziņo, ka tas neiebilst pret Komisijas regulas projektu;

2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Komisijai un informēšanas nolūkā Padomei.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

II

(Informācija)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2020)0358

Iestāžu nolīgums par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp ceļvedi uz jaunu pašu resursu ieviešanu

Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra lēmums par iestāžu nolīguma slēgšanu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (2018/2070(ACI))

(2021/C 445/24)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 2. maija priekšlikumu Iestāžu nolīgumam starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību (COM(2018)0323) un grozīto priekšlikumu (COM(2020)0444),

— ņemot vērā projektu iestāžu nolīgumam starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 295., 310., 311., 312., 323. un 324. pantu,

— ņemot vērā Parīzes nolīgumu, ko pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām 21. Pušu konferencē (*COP21*), kura 2015. gada decembrī notika Parīzē,

— ņemot vērā 2018. gada 14. novembra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam: Parlamenta nostāja ar nolūku panākt vienošanos ([1]),

— ņemot vērā 2019. gada 10. oktobra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam un pašu resursiem: laiks attaisnot pilsoņu cerības ([2]),

— ņemot vērā 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai ([3]),

([1]) OV C 363, 28.10.2020., 179. lpp.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0032.
([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0054.

— ņemot vērā 2020. gada 15. maija rezolūciju par jauno DFS, pašu resursiem un atveseļošanas plānu ([4]),

— ņemot vērā 2020. gada 21. jūlijā pieņemtos Eiropadomes secinājumus,

— ņemot vērā 2020. gada 23. jūlija rezolūciju par Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija ārkārtas sanāksmes secinājumiem ([5]),

— ņemot vērā 2020. gada 16. septembra normatīvo rezolūciju par projektu Padomes lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu ([6]),

— ņemot vērā Reglamenta 148. panta 1. punktu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas vēstuli,

— ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu (A9-0261/2020),

A. tā kā saistībā ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) ir lietderīgi pieņemt iestāžu nolīgumu, kurā būtu izklāstīti tās īstenošanas noteikumi;

B. tā kā 2020. gada 10. novembrī Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas pārstāvji panāca vispārēju politisku vienošanos par DFS 2021.–2027. gadam, pašu resursiem un Eiropas atveseļošanas instrumentu (*Next Generation EU* (*NGEU*));

C. tā kā šāda politiska vienošanās ietver atjauninātu iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ("Iestāžu nolīgums");

D. tā kā turklāt 2020. gada 5. novembrī tika panākta politiska vienošanās par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Savienības budžeta aizsardzību vispārēju trūkumu gadījumā saistībā ar tiesiskumu dalībvalstīs;

E. tā kā šis jaunais nolīgums aizstās Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību ([7]);

F. tā kā, lai varētu īstenot budžeta disciplīnu, iestāžu sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, Padomei ir jāsniedz Parlamentam vajadzīgā informācija saistībā ar Eiropadomes un Padomes budžeta izpildes apstiprinājuma procedūru nolūkā nodrošināt, ka Parlamentam ir vajadzīgā informācija par to, kā Padome tieši vai ar Komisijas starpniecību izpilda savu budžetu;

G. tā kā jaunajā nolīgumā ir iekļauti svarīgi jauni elementi, jo īpaši ceļvedis jaunu pašu resursu ieviešanai nākamo septiņu gadu laikā, noteikumi par *NGEU* finansējuma izlietojuma pastiprinātu budžeta kontroli un kārtība, kādā jāuzrauga izdevumi klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķiem, kā arī dzimumu līdztiesībai un šī aspekta integrēšanai;

H. tā kā Iestāžu nolīgumā pirmo reizi ir iekļauti noteikumi par Eiropas Savienības pašu resursiem, proti, jauns pielikums, kur izklāstīts ceļvedis jaunu pašu resursu ieviešanai DFS laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam, kuri būs pietiekami, lai segtu Eiropas Savienības atveseļošanas instrumenta (*NGEU*) procentu maksājumus un atmaksāšanas izmaksas; tā kā ceļvedis padara Lēmuma par pašu resursiem grozījumu uzticamāku un ilgtspējīgāku, nodrošinot, ka pašu resursu maksimālie apjomi ir pietiekami augsti, lai varētu segt Savienības saistības saskaņā ar budžeta disciplīnas principu LESD 310. panta 4. punkta nozīmē; tā kā ar ieņēmumiem no pašu resursiem, kuri pārsniedz atmaksāšanas vajadzības, turpina finansēt Savienības budžetu kā ar vispārējiem ieņēmumiem saskaņā ar universāluma principu; tā kā ceļvedis neizslēdz iespēju 2021.–2027. gada finanšu periodā iesniegt turpmākus priekšlikumus par jauniem pašu resursiem;

I. tā kā Iestāžu nolīgumā ir iekļauta jauna daļa par sadarbību saistībā ar Eiropas Savienības atveseļošanas instrumentu (*NGEU*), kuras mērķis ir nodrošināt budžeta lēmējinstitūcijas pienācīgu iesaistīšanos ārējo piešķirto ieņēmumu pārvaldībā *NGEU* ietvaros; tā kā minētajā daļā ir atsauce uz jaunu kopīgo deklarāciju par budžeta rūpīgu pārbaudi attiecībā uz jauniem priekšlikumiem, kuru pamatā ir LESD 122. pants un kuriem var būt ievērojama ietekme uz Savienības budžetu;

([4]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0124.
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0206.
([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0220.
([7]) OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

J. tā kā nolīgumā ir paredzēta izdevumu uzraudzība visās Savienības programmās attiecībā uz klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķiem, dzimumu līdztiesību un Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķiem; tā kā Iestāžu nolīgumā ir ietverti būtiski uzlabojumi attiecībā uz tādas metodikas izstrādi un īstenošanu, kuras nolūks ir izsekot mērķim 30 % izdevumu no kopējā Savienības budžeta un Eiropas Savienības atveseļošanas instrumenta paredzēt klimata jomai, izstrādāt jaunu DFS izdevumu mērķi bioloģiskās daudzveidības jomā, kas būtu 7,5 % no 2024. gada un 10 % 2026. un 2027. gadā, un novērtēt izdevumus dzimumu līdztiesības jomā, tostarp dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas veicināšanu;

K. tā kā Iestāžu nolīgumā ir iekļauta jauna daļa par datu par labuma guvējiem kvalitāti un salīdzināmību, kuras mērķis ir ieviest standartizētus pasākumus informācijas un skaitļu par Savienības finansējuma galīgajiem saņēmējiem vākšanai, salīdzināšanai un apkopošanai;

L. tā kā Iestāžu nolīgumu uzskata par horizontālu piemērošanas jomā un tas neliedz likumdevējiem konkrētas regulas darbības jomā vienoties par turpmākiem pasākumiem, lai uzlabotu datu kvalitāti un salīdzināmību, jo īpaši attiecībā uz tiešās pārvaldības programmām, vai vēl vairāk uzlabot budžeta lēmējinstitūcijas iesaistīšanu ārējo piešķirto ieņēmumu pārvaldībā;

M. tā kā Iestāžu nolīgumā pirmo reizi ir iekļauti noteikumi par iestāžu sadarbību un dialogu sarunās par DFS, kuru mērķis ir īstenot Līguma prasības, kas paredz, ka iestādēm ir jāveic visi pasākumi, kuri vajadzīgi, lai atvieglotu DFS pieņemšanu un veicinātu apspriešanos un nostāju saskaņošanu budžeta jautājumos;

N. tā kā Iestāžu nolīgums aizsargā esošos noteikumus un ietver jaunu kārtību īpašo instrumentu, proti, Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda, rezerves solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos, *Brexit* korekcijas rezerves, vienotā rezerves instrumenta un elastības instrumenta mobilizēšanai;

O. tā kā Iestāžu nolīgumā ir paredzēti turpmāki mērķtiecīgi pielāgojumi attiecībā uz plānošanas un prognožu pārredzamību;

P. tā kā Eiropas Savienības atveseļošanas instrumentā ir iekļauts jauns atveseļošanas un noturības mehānisms; tā kā, ņemot vērā politisko vienošanos par Eiropas Savienības atveseļošanas instrumentu un budžeta lēmējinstitūcijas iesaistīšanos šī instrumenta ārējo piešķirto ieņēmumu pārvaldībā, ir lietderīgi atgādināt, ka ir vajadzīgs objektīvs, taisnīgs un pārredzams tiesiskais regulējums to projektu atlasei, kurus finansēs no atveseļošanas un noturības mehānisma, kā arī uzsvērt reģionālo un vietējo iestāžu lomu, palīdzot panākt atveseļošanos, kas ir simetriska ne tikai starp dalībvalstīm, bet arī starp reģioniem,

1. apstiprina pielikumā pievienotā nolīguma noslēgšanu;

2. uzdod priekšsēdētājam parakstīt nolīgumu kopā ar Padomes un Komisijas priekšsēdētājiem un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

3. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu kopā ar pielikumu informēšanas nolūkā nosūtīt Padomei un Komisijai.

PIELIKUMS

IESTĀŽU NOLĪGUMS STARP EIROPAS PARLAMENTU, EIROPAS SAVIENĪBAS PADOMI UN EIROPAS KOMISIJU PAR BUDŽETA DISCIPLĪNU, SADARBĪBU BUDŽETA JAUTĀJUMOS UN PAREIZU FINANŠU PĀRVALDĪBU, KĀ ARĪ PAR JAUNIEM PAŠU RESURSIEM, TOSTARP PAR CEĻVEDI JAUNU PAŠU RESURSU IEVIEŠANAI

EIROPAS PARLAMENTS, EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME UN EIROPAS KOMISIJA,

turpmāk "Iestādes",

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 295. pantu,

IR VIENOJUŠIES PAR TURPMĀKO.

1. Šā nolīguma mērķis ir īstenot budžeta disciplīnu, uzlabot ikgadējās budžeta procedūras darbību un Iestāžu sadarbību budžeta jautājumos un nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību, kā arī īstenot sadarbību un izstrādāt ceļvedi tādu jaunu pašu resursu ieviešanai daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam ("DFS 2021.–2027. gadam") periodam, kuri būtu pietiekami, lai segtu Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta, kas izveidots ar Padomes Regulu (ES) 2020/… ([1]) (*) ("ESAI regula"), atmaksu.

2. Šajā nolīgumā minētā budžeta disciplīna attiecas uz visiem izdevumiem. Nolīgums ir saistošs Iestādēm, kamēr vien tas ir spēkā. Šā nolīguma pielikumi ir tā neatņemama sastāvdaļa.

3. Ar šo nolīgumu netiek grozītas Iestāžu attiecīgās budžeta un likumdošanas pilnvaras, kas noteiktas Līgumos, Padomes Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 2020/… ([2]) (**) ("DFS regula"), un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046 ([3]) ("Finanšu regula"), un Padomes Lēmumā (ES, *Euratom*) 2020/… ([4]) (***) ("Pašu resursu lēmums"), un tas neskar valstu parlamentu pilnvaras attiecībā uz pašu resursiem.

4. Jebkādi grozījumi šajā nolīgumā ir izdarāmi vienīgi ar Iestāžu kopīgu vienošanos.

5. Šim nolīgumam ir četras daļas:

— I daļa ietver ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) un ar tematiskajiem un netematiskajiem īpašajiem instrumentiem saistītus noteikumus;

— II daļa attiecas uz starpiestāžu sadarbību budžeta jautājumos;

— III daļā ir noteikumi par Savienības līdzekļu pareizu finanšu pārvaldību;

— IV daļā ir noteikumi par datu par labuma guvējiem kvalitāti un salīdzināmību Savienības budžeta aizsardzības kontekstā.

([1]) Padomes Regula (ES) 2020/… (… gada …), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L …, … lpp.).

(*) OV: lūgums ievietot tekstā numuru un pievienotajā zemsvītras piezīmē numuru un datumu regulai, kas ietverta dokumentā ST 9971/20 (2020/0111(NLE)) un aizpildīt OV atsauci.

([2]) Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/… (… gada …), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L …, lpp.).

(**) OV: lūgums ievietot tekstā numuru un pievienotajā zemsvītras piezīmē numuru un datumu regulai, kas ietverta dokumentā ST 9970/20 (2018/0166(APP)) un aizpildīt OV atsauci.

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

([4]) Padomes Lēmums (ES, *Euratom*) 2020/… (… gada …) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom* (OV L …, lpp.).

(***) OV: lūgums ievietot tekstā numuru un pievienotajā zemsvītras piezīmē numuru un datumu regulai, kas ietverta dokumentā ST 10046/20 (2018/0135(CNS)) un aizpildīt OV atsauci.

6. Šis nolīgums stājas spēkā … (*), un ar to aizstāj 2013. gada 2. decembra Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību ([5]).

I DAĻA

DFS UN ĪPAŠIE INSTRUMENTI

A. AR DFS SAISTĪTI NOTEIKUMI

7. Pareizas finanšu pārvaldības nolūkā Iestādes budžeta procedūras un Savienības vispārējā budžeta pieņemšanas laikā pēc iespējas nodrošina to, lai dažādās DFS kategorijās, izņemot apakškategoriju "Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija", paliek pieejamas pietiekamas līdzekļu rezerves līdz maksimālajiem apjomiem.

Maksājumu apropriāciju prognožu atjaunināšana

8. Komisija katru gadu atjaunina maksājumu apropriāciju prognozes par laikposmu līdz vismaz 2027. gadam. Veicot atjaunināšanu, ņem vērā visu atbilstīgo informāciju, tostarp budžeta saistību apropriāciju un budžeta maksājumu apropriāciju faktisko īstenošanu, kā arī īstenošanas prognozes. Tāpat ņem vērā arī noteikumus, kuru mērķis ir nodrošināt maksājumu apropriāciju sistemātisku attīstību salīdzinājumā ar saistību apropriācijām un Savienības nacionālā kopienākuma (NKI) pieauguma prognozēm.

B. NOTEIKUMI SAISTĪBĀ AR TEMATISKAJIEM UN NETEMATISKAJIEM ĪPAŠAJIEM INSTRUMENTIEM

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds

9. Ja ir izpildīti attiecīgajā pamataktā izklāstītie nosacījumi Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanai, Komisija iesniedz priekšlikumu to izmantot un lēmumu par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu pieņem kopīgi Eiropas Parlaments un Padome.

Vienlaicīgi ar priekšlikumu lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par līdzekļu pārvietojumu uz attiecīgajām budžeta pozīcijām.

Ar Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu saistīto līdzekļu pārvietojumu veic saskaņā ar Finanšu regulu.

Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos

10. Ja Komisija uzskata, ka ir izpildīti nosacījumi, lai izmantotu rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos, tā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par līdzekļu pārvietojumu no rezerves uz attiecīgajām budžeta pozīcijām saskaņā ar Finanšu regulu.

Lēmumu par DFS regulas 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto summu izmantošanu Eiropas Parlaments un Padome pieņem kopīgi pēc Komisijas priekšlikuma saskaņā ar attiecīgo pamataktu.

Pirms ikviena priekšlikuma sagatavošanas par līdzekļu pārvietojumu no rezerves solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos saskaņā ar DFS regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu Komisija izvērtē apropriāciju pārdalīšanas apjomu.

Brexit korekcijas rezerve

11. Ja ir izpildīti attiecīgajā instrumentā izklāstītie nosacījumi *Brexit* korekcijas rezerves izmantošanai, Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz priekšlikumu par līdzekļu pārvietojumu uz attiecīgajām budžeta pozīcijām.

Ar *Brexit* korekcijas rezervi saistīto līdzekļu pārvietojumu veic saskaņā ar Finanšu regulu.

Vienotais rezerves instruments

(*) OV: lūgums ievietot šā nolīguma spēkā stāšanās datumu.
([5]) OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

12. Komisija saistībā ar budžeta projektu vai budžeta grozījuma projektu var ierosināt izmantot summas, kas atbilst visām vai daļai no DFS regulas 11. panta 1. punkta pirmās daļas a) un c) apakšpunktā minētajām rezervēm. Jebkuru minētās regulas 11. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minēto summu izmantošanu ierosina Komisija pēc visu citu finanšu iespēju padziļinātas izanalizēšanas.

Eiropas Parlaments un Padome minētās summas var izmantot budžeta procedūras ietvaros, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 314. pantā.

Elastības instruments

13. Komisija iesniedz priekšlikumu par elastības instrumenta izmantošanu pēc tam, kad tā ir izvērtējusi visas iespējas pārdalīt apropriācijas kategorijā, kurā nepieciešami papildu izdevumi.

Minētajā priekšlikumā norāda finansējamās vajadzības un vajadzīgo summu. Šādu priekšlikumu var iesniegt saistībā ar budžeta projektu vai budžeta grozījuma projektu.

Eiropas Parlaments un Padome elastības instrumentu var izmantot budžeta procedūras ietvaros, kā noteikts LESD 314. pantā.

II DAĻA

STARPIESTĀŽU SADARBĪBAS UZLABOŠANA BUDŽETA JAUTĀJUMOS

A. STARPIESTĀŽU SADARBĪBAS PROCEDŪRA

14. Sīkāk izstrādāti noteikumi par starpiestāžu sadarbību budžeta procedūras laikā ir izklāstīti I pielikumā.

15. Saskaņā ar LESD 312. panta 5. punktu Iestādes veic visus vajadzīgos pasākumus, lai sekmētu jaunās DFS pieņemšanu vai tās pārskatīšanu saskaņā ar īpašo likumdošanas procedūru, kas minēta LESD 312. panta 2. punktā. Šādi pasākumi ietvers regulāras sanāksmes un informācijas apmaiņu starp Eiropas Parlamentu un Padomi un – pēc Komisijas iniciatīvas – Iestāžu priekšsēdētāju sanāksmes, kā izklāstīts LESD 324. pantā, lai veicinātu pārrunas un Iestāžu nostājas saskaņošanu. Ja ir iesniegts priekšlikums par jaunu DFS vai tā būtisku pārskatīšanu, Iestādes centīsies noteikt īpašu kārtību attiecībā uz sadarbību un dialogu starp tām visā priekšlikuma pieņemšanas procesā.

Budžeta pārredzamība

16. Komisija sagatavo gada ziņojumu, ko pievieno Savienības vispārējam budžetam, apkopojot visu pieejamo nekonfidenciālo informāciju saistībā ar:

a) Savienības aktīviem un saistībām, tostarp tādām, kas izriet no aizņēmumu un aizdevumu operācijām, ko Savienība īsteno saskaņā ar tās pilnvarām, kuras noteiktas Līgumos;

b) Eiropas Attīstības fonda ([6]), Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta, Eiropas Stabilizācijas mehānisma ienākumiem, izdevumiem, aktīviem un saistībām un citiem iespējamiem turpmākiem mehānismiem;

c) dalībvalstu izdevumiem, kas radušies saistībā ar pastiprinātu sadarbību, ciktāl tie nav iekļauti Savienības vispārējā budžetā;

d) klimata izdevumiem, pamatojoties uz Komisijas izklāstītu efektīvu metodiku un – vajadzības gadījumā – saskaņā ar nozaru tiesību aktiem klimata izdevumu un to izpildes uzraudzībai, lai sasniegtu vispārējo mērķi – ar vismaz 30 % no Savienības budžeta un Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta izdevumu kopējās summas atbalstīt klimata mērķu sasniegšanu, ņemot vērā ietekmi, ko rada finansējuma saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu pakāpeniska izbeigšana, un nošķirot klimata pārmaiņu mazināšanu no pielāgošanās klimata pārmaiņām, ja iespējams.

   Ja vienā vai vairākās attiecīgajās programmās nav sasniegts pietiekams progress ceļā uz klimata izdevumu mērķi, Iestādes saskaņā ar saviem pienākumiem un attiecīgajiem tiesību aktiem savstarpēji apspriedīsies par piemērotiem pasākumiem,

([6]) Kā noteikts Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu valdību pārstāvju Iekšējā nolīgumā par Eiropas Savienības palīdzības finansēšanu atbilstīgi daudzgadu finanšu shēmai laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam saskaņā ar ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgumu un par finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kurām piemēro Līguma par Eiropas Savienības darbību ceturto daļu (OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp.), un iepriekšējos Iekšējos nolīgumos.

kas jāveic, lai Savienības izdevumi klimata mērķu sasniegšanai visā DFS 2021.- 2027. gadam atbilstu vismaz 30 % no Savienības budžeta un Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta izdevumu kopējās summas;

e) izdevumiem, kas dod ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības samazināšanās apturēšanā un pavēršanā pretējā virzienā, pamatojoties uz Komisijas sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un Padomi izklāstītu efektīvu, pārredzamu un visaptverošu metodiku un – vajadzības gadījumā – saskaņā ar nozares tiesību aktiem, nolūkā panākt mērķi, proti, 2024. gadā 7,5 % un 2026. gadā un 2027. gadā 10 % no gada izdevumiem saskaņā ar DFS atvēlēt bioloģiskās daudzveidības mērķiem, vienlaikus ņemot vērā starp klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķiem pastāvošo pārklāšanos;

f) to, kā visā attiecīgo programmu īstenošanas un uzraudzības laikā tiek veicināta sieviešu un vīriešu līdztiesība, kā arī tiesības un vienlīdzīgas iespējas visiem un kā minētie mērķi un dzimumu līdztiesības aspekts tiek integrēti, tostarp tādējādi, ka ietekmes novērtējumos un izvērtējumos labāka likumdošanas procesa ietvaros tiek stiprināts novērtējums par ietekmi uz dzimumu līdztiesību. Komisija izskatīs, kā izstrādāt metodiku, lai izmērītu attiecīgos izdevumus programmas līmenī DFS 2021.–2027. gadam. Komisija izmantos minēto metodiku, tiklīdz tā būs pieejama. Ne vēlāk kā 2023. gada 1. janvārī Komisija īstenos minēto metodiku attiecībā uz konkrētām centralizēti pārvaldītām programmām nolūkā pārbaudīt tās īstenojamību. Vidējā termiņā tiks izpētīts, vai DFS 2021.–2027. gadam atlikušajā termiņā metodiku var paplašināt arī uz citām programmām;

g) Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu visās attiecīgajās Savienības programmās DFS 2021.–2027. gadam ietvaros.

Pirmās daļas d) un e) punktā minētajā efektīvajā metodikā, ciktāl iespējams, būs iekļauta atsauce uz Savienības budžeta ieguldījumu Eiropas zaļajā kursā, kurā ir iekļauts princips "nekaitēt".

Pirmās daļas d) punktā minētā efektīvā metodika būs pārredzama, visaptveroša, orientēta uz rezultātiem un balstīta uz sniegumu, tā ietvers Komisijas ikgadēju apspriešanos ar Eiropas Parlamentu un Padomi un ar to noteiks attiecīgos pasākumus, kas jāveic tad, ja ceļā uz piemērojamo mērķu sasniegšanu netiek panākts pietiekams progress.

Nevienai no šajā punktā minētajām metodikām nevajadzētu radīt pārmērīgu administratīvu slogu projektu īpašniekiem vai labuma guvējiem.

17. Komisija sagatavo gada ziņojumu par Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta īstenošanu. Minētajā gada ziņojumā apkopo pieejamo nekonfidenciālo informāciju, kas attiecas uz:

— aktīviem un saistībām, kas izriet no aizņēmumu un aizdevumu operācijām, ko īsteno saskaņā ar Pašu resursu lēmuma 5. pantu,

— to ieņēmumu kopsummu, kuri piešķirti Savienības programmām Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta īstenošanā iepriekšējā gadā, sniedzot informāciju sadalījumā pa programmām un budžeta pozīcijām;

— aizņemto līdzekļu ieguldījumu Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta un konkrētu Savienības programmu mērķu sasniegšanā.

B. FINANŠU NOTEIKUMU IETVERŠANA LEĢISLATĪVAJOS AKTOS

18. Katrā leģislatīvajā aktā par daudzgadu programmu, kuru pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, ietver noteikumu, kurā likumdevējs nosaka finansējumu programmai.

Minētā summa ir Eiropas Parlamenta un Padomes galvenā atsauces summa ikgadējās budžeta procedūras laikā.

Attiecībā uz DFS regulas II pielikumā minētajām programmām galvenā atsauces summa tiek automātiski palielināta par papildu piešķīrumiem, kas minēti DFS regulas 5. panta 1. punktā.

Eiropas Parlaments un Padome, kā arī Komisija, sagatavojot budžeta projektu, apņemas neatkāpties no minētās summas par vairāk nekā 15 % attiecībā uz visu attiecīgās programmas laiku, ja vien nerodas jauni, objektīvi ilgtermiņa apstākļi, ko pamato ar skaidriem un precīziem iemesliem, ņemot vērā programmas īstenošanas rezultātus, jo īpaši pamatojoties uz izvērtējumiem. Neviens palielinājums, kas radies šādu izmaiņu rezultātā, nepārsniedz attiecīgajai kategorijai noteikto maksimālo apjomu, neskarot DFS regulā un šajā nolīgumā minēto instrumentu izmantošanu.

Ceturto daļu nepiemēro papildu piešķīrumiem, kas minēti trešajā daļā.

Šis punkts neattiecas uz apropriācijām kohēzijai, kuras pieņemtas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru un iepriekš piešķirtas katrai dalībvalstij un kurās ir finansējums visam programmas laikam, ne uz DFS regulas 18. pantā minētajiem apjomīgiem projektiem.

19. Juridiski saistošos Savienības aktos par daudzgadu programmām, kurus nepieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, netiek ietverta "summa, ko uzskata par nepieciešamu".

Ja Padome vēlētos ietvert finanšu atsauces summu, minēto summu uzskata par likumdevēja gribas atspoguļojumu, un tas neietekmē LESD noteiktās Eiropas Parlamenta un Padomes budžeta pilnvaras. Noteikumu minētajam nolūkam iekļauj visos juridiski saistošajos Savienības aktos, kuros ir šāda finanšu atsauces summa.

C. IZDEVUMI SAISTĪBĀ AR NOLĪGUMIEM ZIVSAIMNIECĪBAS NOZARĒ

20. Izdevumiem saistībā ar nolīgumiem zivsaimniecības nozarē piemēro turpmāk minētos īpašos noteikumus.

Komisija apņemas regulāri informēt Eiropas Parlamentu par sarunu par zivsaimniecības nolīgumiem gatavošanu un gaitu, tostarp par minēto nolīgumu ietekmi uz budžetu.

Ar nolīgumiem zivsaimniecības nozarē saistītās likumdošanas procedūras gaitā Iestādes apņemas darīt visu, lai nodrošinātu, ka visas procedūras tiek veiktas pēc iespējas ātrāk.

Budžetā paredzētās summas jauniem nolīgumiem zivsaimniecības nozarē vai tādu nolīgumu zivsaimniecības nozarē atjaunošanai, kuri stājas spēkā pēc attiecīgā finanšu gada 1. janvāra, tiek iekļautas rezervēs.

Ja ar nolīgumiem zivsaimniecības nozarē saistītās apropriācijas, ieskaitot rezervi, izrādās nepietiekamas, Komisija sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei nepieciešamo informāciju par situācijas iemesliem un par pasākumiem, kurus varētu pieņemt saskaņā ar noteiktajām procedūrām. Vajadzības gadījumā Komisija ierosina attiecīgus pasākumus.

Katru ceturksni Komisija sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei sīki izstrādātu informāciju par spēkā esošo nolīgumu zivsaimniecības nozarē īstenošanu un finanšu prognozēm gada atlikušajai daļai.

21. Neskarot attiecīgo procedūru, kas reglamentē sarunas par nolīgumiem zivsaimniecības nozarē, Eiropas Parlaments un Padome apņemas budžeta sadarbības gaitā panākt savlaicīgu vienošanos par nolīgumu zivsaimniecības nozarē atbilstīgu finansējumu.

D. KOPĒJĀS ĀRPOLITIKAS UN DROŠĪBAS POLITIKAS (KĀDP) FINANSĒŠANA

22. KĀDP darbības izdevumu kopsummu pilnībā iekļauj vienā budžeta nodaļā – KĀDP. Minētā summa aptver faktiskās paredzamās vajadzības, kas izvērtētas, izstrādājot budžeta projektu, pamatojoties uz prognozēm, ko katru gadu sagatavo Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis"). Paredz pietiekamu rezervi neparedzētām darbībām. Līdzekļus nevar iekļaut rezervē.

23. Attiecībā uz KĀDP izdevumiem, ko saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 41. pantu sedz no Savienības budžeta, Iestādes – Samierināšanas komitejā, kā minēts LESD 324. panta 5. punktā, un pamatojoties uz Komisijas sagatavoto budžeta projektu – cenšas katru gadu panākt vienošanos par darbības izdevumu summu, kā arī par minētās summas sadalījumu starp KĀDP budžeta nodaļas pantiem. Ja vienošanās netiek panākta, uzskata, ka Eiropas Parlaments un Padome budžetā iekļauj iepriekšējā budžetā paredzēto summu vai budžeta projektā ierosināto summu, atkarībā no tā, kura no tām ir mazāka.

KĀDP darbības izdevumu kopsummu sadala starp KĀDP budžeta nodaļas pantiem, kā tas ierosināts šā punkta trešajā daļā. Katrs pants attiecas uz jau pieņemtām darbībām, uz darbībām, kas ir paredzētas, bet vēl nav pieņemtas, un summām turpmākām, bet neparedzētām darbībām, ko attiecīgajā finanšu gadā pieņems Padome.

KĀDP budžeta nodaļā varētu būt šādi panti, kas aptvertu KĀDP darbības:

— atsevišķas nozīmīgākās misijas, kā minēts Finanšu regulas 52. panta 1. punkta g) apakšpunktā;

— citas misijas (krīzes pārvarēšanas operācijām, konfliktu novēršanai, atrisināšanai un stabilizācijai, un miera un drošības procesu uzraudzībai un īstenošanai);

— ieroču neizplatīšana un atbruņošanās;

— ārkārtas pasākumi;

— sagatavošanās un papildu pasākumi;

— Eiropas Savienības īpašie pārstāvji.

Tā kā saskaņā ar Finanšu regulu Komisija ir pilnvarota autonomi pārvietot apropriācijas starp KĀDP budžeta nodaļas pantiem, attiecīgi nodrošina elastīgumu, kas vajadzīgs KĀDP darbību ātrai īstenošanai. Ja finanšu gada laikā izrādīsies, ka KĀDP budžeta nodaļas apjoms nav pietiekams, lai segtu vajadzīgās izmaksas, Eiropas Parlaments un Padome pēc Komisijas priekšlikuma steidzami meklē risinājumu.

24. Katru gadu Augstais pārstāvis apspriež ar Eiropas Parlamentu plānotu dokumentu, ko nosūta līdz attiecīgā gada 15. jūnijam un kurā izklāstīti KĀDP galvenie aspekti un prioritātes, tostarp to finansiālā ietekme uz Savienības budžetu, n-1 gadā sākto pasākumu novērtējums un KĀDP koordinēšanas un papildināmības ar citiem Savienības ārējiem finanšu instrumentiem novērtējums. Turklāt Augstais pārstāvis regulāri informē Eiropas Parlamentu, vismaz piecas reizes gadā sasaucot apvienotas apspriežu sanāksmes saskaņā ar regulāru politisko dialogu par KĀDP, par ko jāvienojas, vēlākais, katra gada 30. novembrī. Dalību minētajās sanāksmēs nosaka attiecīgi Eiropas Parlaments un Padome, paturot prātā minētajās sanāksmēs apspriestās informācijas mērķi un būtību.

Komisiju aicina piedalīties minētajās sanāksmēs.

Ja Padome pieņem lēmumus saistībā ar izdevumiem KĀDP jomā, Augstais pārstāvis nekavējoties un jebkurā gadījumā, vēlākais, piecas darbadienas pēc tam nosūta Eiropas Parlamentam paredzēto izmaksu tāmi ("finanšu pārskatu"), jo īpaši izmaksas attiecībā uz termiņu, nodarbināto personālu, telpu un citas infrastruktūras izmantošanu, transporta iekārtām, apmācības prasībām un drošības pasākumiem.

Reizi ceturksnī Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par KĀDP darbību īstenošanu un finanšu prognozēm finanšu gada atlikušajai daļai.

E. IESTĀŽU LĪDZDALĪBA JAUTĀJUMOS SAISTĪBĀ AR ATTĪSTĪBAS POLITIKU

25. Komisija izveido neformālu dialogu ar Eiropas Parlamentu par attīstības politikas jautājumiem.

III DAĻA

SAVIENĪBAS LĪDZEKĻU PAREIZA FINANŠU PĀRVALDĪBA

A. FINANŠU PLĀNOJUMS

26. Komisija divas reizes gadā – pirmo reizi kopā ar dokumentiem, kas pievienoti budžeta projektam, un otro reizi pēc Savienības vispārējā budžeta pieņemšanas – iesniedz pilnībā izstrādātu finanšu plānojumu DFS 1., 2. (izņemot apakškategorijai "Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija"), 3. ("Vide un klimatrīcība" un "Jūrlietu politika un zivsaimniecība"), 4., 5. un 6. izdevumu kategorijai. Minētajā plānojumā, kas iedalīts pēc kategorijām, politikas jomām un budžeta pozīcijām, būtu jānorāda:

a) spēkā esošie tiesību akti, nodalot daudzgadu programmas un ikgadējas darbības:

   i) attiecībā uz daudzgadu programmām Komisijai būtu jānorāda procedūra, saskaņā ar kuru tās pieņemtas (parastā likumdošanas procedūra vai īpaša likumdošanas procedūra), to ilgums, kopējais finansējums un administratīvajiem izdevumiem paredzētā daļa;

   ii) attiecībā uz DFS regulas II pielikumā minētajām daudzgadu programmām Komisijai papildus būtu pārredzami jānorāda papildu piešķīrumi saskaņā ar DFS regulas 4.a pantu;

iii) attiecībā uz ikgadējām darbībām (saistībā ar izmēģinājuma projektiem, sagatavošanās darbībām un aģentūrām) un pasākumiem, ko finansē saistībā ar Komisijas prerogatīvām, Komisijai būtu jāsniedz daudzgadu tāmes;

b) vēl neizlemti leģislatīvo aktu priekšlikumi: procesā esošie Komisijas priekšlikumi ar pēdējiem atjauninājumiem.

Komisijai būtu jāapsver veidi, kā nodrošināt savstarpējas atsauces starp finanšu plānojumu un tiesību aktu pieņemšanas plānojumu, lai nodrošinātu precīzākas un uzticamākas prognozes. Attiecībā uz katru leģislatīvā akta priekšlikumu Komisijai būtu jānorāda, vai tas ir ietverts plānojumā, kas paziņots budžeta projekta iesniegšanas laikā vai pēc budžeta galīgās pieņemšanas. Komisijai it īpaši būtu jāinformē Eiropas Parlaments un Padome par:

a) visiem jaunajiem pieņemtajiem leģislatīvajiem aktiem un vēl neizlemtajiem priekšlikumiem, kas iesniegti, bet nav iekļauti plānojumā, kas paziņots budžeta projekta laikā vai pēc budžeta galīgās pieņemšanas (ar attiecīgajām summām);

b) Komisijas ikgadējā likumdošanas darba programmā paredzētajiem tiesību aktiem, norādot, vai darbībām ir iespējama finansiāla ietekme.

Visos attiecīgajos gadījumos Komisijai būtu jānorāda plānojuma maiņa, ko rada jauni leģislatīvu aktu priekšlikumi.

B. AĢENTŪRAS UN EIROPAS SKOLAS

27. Pirms priekšlikuma par jaunas aģentūras izveidi iesniegšanas Komisijai būtu jāsagatavo pamatots, pilnīgs un objektīvs ietekmes novērtējums, *inter alia* ņemot vērā darbinieku un prasmju kritisko masu, izmaksu un ieguvumu aspektus, subsidiaritātes un proporcionalitātes principus, ietekmi uz pasākumiem valstu un Savienības līmenī un finansiālās sekas attiecīgajai izdevumu kategorijai. Pamatojoties uz minēto informāciju un neskarot likumdošanas procedūras, kas reglamentē aģentūras izveidi, Eiropas Parlaments un Padome apņemas budžeta sadarbības gaitā panākt savlaicīgu vienošanos par ierosinātās aģentūras finansēšanu.

Piemēro šādus procedūras pasākumus:

— pirmkārt, Komisija sistemātiski iesniedz jebkuru priekšlikumu par jaunas aģentūras izveidi pirmajam trialogam, kurš notiek pēc tās priekšlikuma pieņemšanas, un kopā ar tiesību akta priekšlikumu, ar ko ierosina izveidot aģentūru, iesniedz finanšu pārskatu, kā arī izklāsta aģentūras izveides ietekmi uz atlikušo finanšu plānojuma periodu;

— otrkārt, likumdošanas procesa laikā Komisija palīdz likumdevējam izvērtēt ierosināto grozījumu finansiālās sekas. Minētās finansiālās sekas būtu jāapsver attiecīgajos leģislatīvajos trialogos;

— treškārt, pirms leģislatīvā procesa noslēguma Komisija iesniedz atjauninātu finanšu pārskatu, ņemot vērā iespējamus likumdevēja veiktus grozījumus; minēto galīgo finanšu pārskatu iekļauj noslēguma leģislatīvā trialoga darba kārtībā, un likumdevējs to oficiāli apstiprina. To iekļauj darba kārtībā arī turpmākā budžeta trialogā (kas steidzamos gadījumos var notikt vienkāršotā formā), lai panāktu vienošanos par finansējumu;

— ceturtkārt, trialoga laikā panākto vienošanos, ņemot vērā Komisijas veikto budžeta izvērtējumu attiecībā uz leģislatīvā procesa saturu, apstiprina kopīgā paziņojumā. Minētā vienošanās Eiropas Parlamentam un Padomei jāapstiprina saskaņā ar savu reglamentu.

Tādu pašu procedūru piemēro, veicot grozījumus tiesību aktā, kas attiecas uz aģentūru, ja šādi grozījumi ietekmētu attiecīgās aģentūras resursus.

Ja aģentūras uzdevumi būtu ievērojami jāmaina, negrozot tiesību aktu, ar kuru tiek izveidota attiecīgā aģentūra, Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi, iesniedzot tai pārskatītu finanšu pārskatu, lai Eiropas Parlaments un Padome savlaicīgi varētu panākt vienošanos par aģentūras finansēšanu.

28. Budžeta procedūrā pilnībā būtu jāņem vērā attiecīgie noteikumi kopīgajā pieejā, kas pievienota Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas 2012. gada 19. jūlijā parakstītajam Kopīgajam paziņojumam par decentralizētām aģentūrām.

29. Kad valde plāno jaunas Eiropas skolas izveidi, *mutatis mutandis* ir jāpiemēro līdzīga procedūra, lai izvērtētu šādu plānu finansiālo ietekmi uz Savienības budžetu.

IV DAĻA

SAVIENĪBAS BUDŽETA AIZSARDZĪBA: DATU PAR LABUMA GUVĒJIEM KVALITĀTE UN SALĪDZINĀMĪBA

30. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta pieprasījumiem un attiecībā uz Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija secinājumu 24. punktu Iestādes vienojas par tādu standartizētu pasākumu ieviešanu kontroles un revīzijas vajadzībām, ar ko vākt, salīdzināt un apkopot informāciju un skaitļus par ES finansējuma galīgajiem saņēmējiem un labuma guvējiem, lai uzlabotu Savienības budžeta un Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta aizsardzību pret krāpšanu un pārkāpumiem.

31. Lai nodrošinātu efektīvas kontroles un revīzijas, ir nepieciešama datu vākšana par tiem, kas tieši vai netieši beigās gūst labumu no Savienības finansējuma dalītā pārvaldībā no projektiem un reformām, kas tiek atbalstītas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu, tostarp dati par finansējuma saņēmēju faktiskajiem īpašniekiem. Noteikumiem par šādu datu vākšanu un apstrādi ir jāatbilst piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.

32. Nolūkā stiprināt Savienības budžeta aizsardzību, Komisija darīs pieejamu integrētu un sadarbspējīgu informācijas un uzraudzības sistēmu, tostarp vienotu datizraces un riska noteikšanas instrumentu, lai varētu novērtēt un izanalizēt 31. punktā minētos datus un nodrošināt vispārēju piemērošanu dalībvalstīs. Minētā sistēma nodrošinātu efektīvas pārbaudes par interešu konfliktiem, pārkāpumiem, dubultās finansēšanas jautājumiem un jebkādu ļaunprātīgu finansējuma izmantošanu. Komisijai, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un citām Savienības izmeklēšanas un kontroles struktūrām vajadzētu būt nepieciešamajai piekļuvei minētajiem datiem, lai tās varētu pildīt savu uzraudzības funkciju saistībā ar kontrolēm un revīzijām, kas vispirms jāveic dalībvalstīm, lai atklātu pārkāpumus un veiktu administratīvu izmeklēšanu par attiecīgā Savienības ļaunprātīgu finansējuma izmantošanu, un iegūtu precīzu pārskatu par tā sadalījumu.

33. Neskarot saskaņā ar Līgumiem noteiktās Iestāžu pilnvaras, attiecīgo pamataktu likumdošanas procedūras laikā Iestādes apņemas īstenot lojālu sadarbību, lai nodrošinātu turpmākus pasākumus attiecībā uz Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija secinājumiem saskaņā ar šajā daļā aprakstīto pieeju.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*	*Komisijas vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*	*priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

STARPIESTĀŽU SADARBĪBA BUDŽETA PROCEDŪRAS LAIKĀ

A. daļa. Budžeta procedūras grafiks

1. Iestādes katru gadu vienojas par pragmatisku grafiku savlaicīgi pirms budžeta procedūras sākšanas, balstoties uz pašreizējo praksi.

2. Lai nodrošinātu, ka Eiropas Parlaments un Padome var efektīvi pildīt savas budžeta prerogatīvas, nostājas par budžetu, informāciju par līdzekļu pārvietojumiem vai citus paziņojumus saistībā ar termiņu aktivizēšanu iesniedz, pienācīgi ņemot vērā jebkādus darba pārtraukšanas laikposmus, par kuru datumiem minētās iestādes ir savlaicīgi informējušas viena otru ar savu attiecīgo dienestu starpniecību.

B. daļa. Budžeta procedūras prioritātes

3. Pirms Komisija pieņem budžeta projektu savlaicīgi tiek sasaukts trialogs, lai apspriestu iespējamās nākamā finanšu gada budžeta prioritātes un jebkādus jautājumus, kas rodas saistībā ar kārtējā finanšu gada budžeta izpildi, pamatojoties uz informāciju, kuru Komisija sniegusi saskaņā ar 37. punktu.

C. daļa. Budžeta projekta pieņemšana un prognožu atjaunināšana

4. Iestādes, kas nav Komisija, tiek aicinātas pieņemt tāmes līdz marta beigām.

5. Katru gadu Komisija iesniedz budžeta projektu, kurā atspoguļotas Savienības faktiskās finanšu vajadzības.

Tajā ņem vērā:

a) dalībvalstu sniegtās prognozes saistībā ar struktūrfondiem;

b) spēju izmantot apropriācijas, vienlaikus cenšoties saglabāt stingru attiecību starp saistību apropriācijām un maksājumu apropriācijām;

c) iespējas sākt jaunu politiku, veicot izmēģinājuma projektus, jaunas sagatavošanās darbības vai abus, vai turpinot daudzgadu darbības, kas tuvojas nobeigumam, iepriekš izvērtējot, vai ir iespējams nodrošināt pamataktu Finanšu regulas nozīmē (pamatakta definīcija, pamatakta nepieciešamība īstenošanai un izņēmumi);

d) vajadzību nodrošināt to, ka jebkādas izdevumu izmaiņas attiecībā pret iepriekšējo gadu atbilst budžeta disciplīnas noteiktajiem ierobežojumiem.

6. Ciktāl tas ir iespējams, Iestādes izvairās budžetā iekļaut pozīcijas, kurās darbībām ir paredzētas nenozīmīgas izdevumu summas.

7. Eiropas Parlaments un Padome apņemas arī ņemt vērā izvērtējumu par iespējām īstenot Komisijas sagatavoto budžetu tās projektos un saistībā ar kārtējā finanšu gada budžeta izpildi.

8. Pareizas finanšu pārvaldības nolūkā un saistībā ar būtisku izmaiņu Komisijas budžeta nomenklatūras sadaļās un nodaļās ietekmi uz Komisijas struktūrvienību vadības ziņojumu pienākumu Eiropas Parlaments un Padome apņemas jebkādas šādas būtiskas izmaiņas apspriest ar Komisiju samierināšanas gaitā.

9. Lojālas un stabilas iestāžu sadarbības nolūkā Eiropas Parlaments un Padome apņemas uzturēt regulārus un aktīvus sakarus visos līmeņos, izmantojot to attiecīgos sarunu vedējus, visas budžeta procedūras laikā un jo īpaši visā samierināšanas laikposmā, nolūkā panākt vienošanos. Eiropas Parlaments un Padome apņemas nodrošināt savlaicīgu un pastāvīgu apmaiņu ar attiecīgo informāciju un dokumentiem gan oficiālā, gan neoficiālā līmenī, kā arī vajadzības gadījumā rīkot tehniskas vai neoficiālas sanāksmes samierināšanas laikposmā sadarbībā ar Komisiju. Komisija nodrošina Eiropas Parlamentam un Padomei savlaicīgu un līdzvērtīgu piekļuvi informācijai un dokumentiem.

10. Līdz Samierināšanas komitejas sasaukšanai Komisija vajadzības gadījumā var iesniegt grozījumu vēstules budžeta projektam saskaņā ar LESD 314. panta 2. punktu, tostarp grozījumu vēstuli, kurā tiek atjaunināta jo īpaši izdevumu tāmes attiecībā uz lauksaimniecību. Tiklīdz atjauninājumi ir pieejami, Komisija iesniedz apsvēršanai attiecīgo informāciju Eiropas Parlamentam un Padomei. Komisija sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei visus atbilstīgi pamatotos iemeslus, kādi tiem var būt nepieciešami.

D. daļa. Budžeta procedūra pirms samierināšanas procedūras

11. Pirms lasījuma Padomē savlaicīgi sasauc trialogu, lai Iestādes varētu apmainīties ar to viedokļiem par budžeta projektu.

12. Lai Komisija varētu laikus novērtēt grozījumu izpildāmību, kurus paredzējuši Eiropas Parlaments un Padome, izstrādājot jaunas sagatavošanas darbības vai izmēģinājuma projektus vai pagarinot esošos, Eiropas Parlaments un Padome informē Komisiju par saviem nodomiem minētajā sakarā, lai pirmā apspriede varētu notikt jau minētā trialoga laikā.

13. Trialogu var sasaukt pirms Eiropas Parlamenta plenārsēdes balsojuma.

E. daļa. Samierināšanas procedūra

14. Ja Eiropas Parlaments pieņem grozījumus Padomes nostājā, Padomes priekšsēdētājs tās pašas plenārsēdes laikā ņem vērā atšķirības abu iestāžu nostājā un dod piekrišanu Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam nekavējoties sasaukt Samierināšanas komiteju. Vēstuli par Samierināšanas komitejas sasaukšanu nosūta ne vēlāk kā tās nedēļas pirmajā darbadienā, kas seko tās parlamenta sesijas beigām, kurā notika plenārsēdes balsojums, un samierināšanas laikposms sākas nākamajā dienā. Divdesmit vienu dienu ilgo laikposmu aprēķina saskaņā ar Padomes Regulu (EEK, *Euratom*) Nr. 1182/71 ([1]).

15. Ja Padome nevar piekrist visiem Eiropas Parlamenta pieņemtajiem grozījumiem, tai būtu jāapstiprina sava nostāja vēstulē, kuru nosūta pirms samierināšanas laikposmā paredzētās pirmās sanāksmes. Šādā gadījumā Samierināšanas komiteja turpina darbu saskaņā ar turpmākajos punktos izklāstītajiem nosacījumiem.

16. Samierināšanas komiteju kopīgi vada Eiropas Parlamenta un Padomes pārstāvji. Samierināšanas komitejas sanāksmes vada līdzpriekšsēdētājs, kas pārstāv iestādi, kura rīko sanāksmi. Katra iestāde saskaņā ar savu reglamentu nozīmē katras sanāksmes dalībniekus un nosaka to sarunu pilnvaras. Eiropas Parlaments un Padome Samierināšanas komitejā tiek pārstāvēti atbilstīgā līmenī, lai katra delegācija tādējādi var uzņemties politisku atbildību par savu attiecīgo iestādi un lai varētu sekmīgi virzīties uz galīgo vienošanos.

17. Saskaņā ar LESD 314. panta 5. punkta otro daļu Komisija piedalās Samierināšanas komitejas sēdēs un uzņemas jebkuru iniciatīvu, kas vajadzīga, lai tuvinātu Eiropas Parlamenta un Padomes nostāju.

18. Trialogi notiek visā samierināšanas procedūras laikā dažādos pārstāvības līmeņos, un to mērķis ir risināt neizšķirtus jautājumus un sagatavot pamatu, lai Samierināšanas komiteja varētu panākt vienošanos.

19. Samierināšanas komitejas un trialogu sanāksmes notiek pārmaiņus Eiropas Parlamenta un Padomes ēkās, lai tās vienlīdzīgi nodrošinātu sanāksmei nepieciešamo, tostarp tulkošanas iespējas.

20. Iestādes iepriekš vienojas par samierināšanas komitejas un trialogu sanāksmju datumiem.

21. Samierināšanas komitejai iesniedz vienotu dokumentu kopumu ("iesniedzamie dokumenti"), kuros salīdzināti budžeta procedūras dažādie pasākumi ([2]). Minētie dokumenti ietver skaitļus par katru pozīciju, katras DFS kategorijas kopsummas un konsolidētu dokumentu ar skaitļiem un piezīmēm par visām budžeta pozīcijām, kuras

([1]) Padomes Regula (EEK, *Euratom*) Nr. 1182/71 (1971. gada 3. jūnijs), ar ko nosaka laikposmiem, datumiem un termiņiem piemērojamos noteikumus (OV L 124, 8.6.1971., 1. lpp.).

([2]) Dažādi pasākumi ir: kārtējā finanšu gada budžets (tostarp pieņemtie budžeta grozījumi); sākotnējais budžeta projekts; Padomes nostāja attiecībā uz budžeta projektu; Eiropas Parlamenta grozījumi Padomes nostājā un Komisijas iesniegtās grozījumu vēstules (ja Iestādes vēl nav tos pilnībā apstiprinājušas).

uzskata par tehniski "atvērtām". Neskarot Samierināšanas komitejas galīgo lēmumu, īpašā dokumentā uzskaita visas budžeta pozīcijas, kuras uzskata par tehniski slēgtām ([3]). Minētos dokumentus klasificē saskaņā ar budžeta nomenklatūru.

Samierināšanas komitejai iesniedzamajiem dokumentiem pievieno arī citus dokumentus, tostarp vēstuli no Komisijas par iespējām izpildīt Padomes nostāju un Eiropas Parlamenta grozījumus; un jebkādu vēstuli vai vēstules no citām iestādēm par Padomes nostāju vai Eiropas Parlamenta grozījumiem.

22. Lai panāktu vienošanos līdz samierināšanas laikposma beigām, trialogos:

a) definē jomu sarunām par izskatāmajiem budžeta jautājumiem;

b) pieņem to budžeta pozīciju sarakstu, kuras uzskata par tehniski slēgtām, bet šis saraksts ir atkarīgs no galīgās vienošanās par visu finanšu gada budžetu;

c) apspriež a) apakšpunktā minētos jautājumus, lai panāktu iespējamu vienošanos, kas pēc tam jāapstiprina Samierināšanas komitejā;

d) izskata tematiskus jautājumus, tostarp DFS izdevumu kategorijas.

Katra trialoga laikā vai tūlīt pēc tā kopīgi sagatavo provizoriskus secinājumus, kā arī vienojas par nākamās sanāksmes darba kārtību. Minētos secinājumus reģistrē iestāde, kas rīko trialogu, un pēc 24 stundām tos uzskata par provizoriski pieņemtiem, neskarot Samierināšanas komitejas galīgo lēmumu.

23. Samierināšanas komitejai tās sanāksmēs ir pieejami trialogu secinājumi un dokuments iespējamai pieņemšanai, kopā ar budžeta pozīcijām, attiecībā uz kurām trialogos tika panākta provizoriska vienošanās.

24. LESD 314. panta 5. punktā noteikto kopīgo dokumentu sagatavo Eiropas Parlamenta un Padomes sekretariāti ar Komisijas palīdzību. Tajā ir pavadvēstule, ko abu delegāciju vadītāji adresē Eiropas Parlamenta un Padomes priekšsēdētājiem un kurā norādīts Samierināšanas komitejas dotās piekrišanas datums, un pielikumi, kuros ietver:

a) visu budžeta pozīciju summas un DFS izdevumu kategoriju kopsummas;

b) konsolidētu dokumentu, kurā norādītas visu samierināšanas procedūras gaitā grozīto budžeta pozīciju summas un galīgais teksts;

c) to budžeta pozīciju sarakstu, kas, salīdzinot ar budžeta projektu vai ar Padomes nostāju, nav grozītas.

Samierināšanas komiteja var arī apstiprināt secinājumus un iespējamos kopīgos paziņojumus attiecībā uz budžetu.

25. Kopīgo dokumentu tulko Savienības iestāžu oficiālajās valodās (tulkojumu veic Eiropas Parlamenta dienesti), un to iesniedz apstiprināšanai Eiropas Parlamentam un Padomei četrpadsmit dienās pēc datuma, kurā panākta vienošanās par kopīgo dokumentu, kas minēts 24. punktā.

Budžetu pārskata juristi lingvisti pēc tam, kad kopīgais dokuments ir pieņemts, iestrādājot kopīgā dokumenta pielikumos budžeta pozīcijas, kurās samierināšanas procedūras laikā netika veikti grozījumi.

26. Iestāde, kas organizē sanāksmi (trialogu vai samierināšanas sanāksmi), nodrošina tulkošanas iespējas ar pilnīgu valodas režīmu, kas piemērojams Samierināšanas komitejas sanāksmēs, un *ad hoc* valodas režīmu trialogos.

Iestāde, kas organizē sanāksmi, nodrošina izskatāmo dokumentu kopēšanu un izdalīšanu sanāksmes dalībniekiem.

Iestāžu dienesti sadarbojas, protokolējot sarunu rezultātus, lai sagatavotu kopīgā dokumenta galīgo redakciju.

([3]) Par tehniski slēgtu uzskata tādu budžeta pozīciju, par kuru Eiropas Parlamentam un Padomei nav domstarpību un par kuru nav iesniegta neviena grozījumu vēstule.

F daļa. Budžeta grozījumi

Vispārīgie principi

27. Paturot prātā to, ka budžeta grozījumi bieži attiecas uz īpašiem un dažreiz neatliekamiem jautājumiem, Iestādes vienojas par turpmāk minētajiem principiem, lai nodrošinātu atbilstīgu starpiestāžu sadarbību raitam un ātram lēmumu pieņemšanas procesam attiecībā uz budžeta grozījumiem, pēc iespējas izvairoties no nepieciešamības budžeta grozījumu nolūkā sasaukt Samierināšanas komitejas sanāksmi.

28. Iestādes pēc iespējas cenšas ierobežot budžeta grozījumu skaitu.

Grafiks

29. Komisija iepriekš informē Eiropas Parlamentu un Padomi par iespējamiem datumiem budžeta grozījumu projektu pieņemšanai, neskarot budžeta pieņemšanas beigu datumu.

30. Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar savu reglamentu cenšas izskatīt Komisijas ierosināto budžeta grozījuma projektu iespējami ātri pēc projekta pieņemšanas Komisijā.

31. Lai procedūru paātrinātu, Eiropas Parlaments un Padome pēc iespējas ciešāk saskaņo savus darba grafikus, lai process noritētu saskaņoti un vienoti. Šim nolūkam tās pēc iespējas drīzāk cenšas izveidot indikatīvu grafiku dažādiem posmiem, lai rezultātā varētu pieņemt budžeta grozījuma galīgo tekstu.

Eiropas Parlaments un Padome ņem vērā budžeta grozījuma relatīvo neatliekamību un nepieciešamību to savlaicīgi apstiprināt, lai tas stātos spēkā attiecīgajā finanšu gadā.

Sadarbība lasījumu laikā

32. Iestādes godprātīgi sadarbojas visā procedūras laikā, lai pēc iespējas nodrošinātu budžeta grozījumu raitu pieņemšanu procedūras sākumposmā.

Vajadzības gadījumā un tad, ja iespējamas domstarpības, Eiropas Parlaments vai Padome, pirms katra pieņem savu galīgo nostāju par budžeta grozījumu, vai Komisija jebkurā laikā var ierosināt īpaša trialoga sasaukšanu, lai apspriestu domstarpības un mēģinātu panākt kompromisu.

33. Visus Komisijas ierosinātos, bet vēl pilnībā neapstiprinātos budžeta grozījumu projektus sistemātiski iekļauj to trialogu darba kārtībā, kuri tiek plānoti ikgadējai budžeta procedūrai. Komisija iesniedz budžeta grozījumu projektus, un Eiropas Parlaments un Padome pēc iespējas dara zināmas savas attiecīgās nostājas pirms trialoga.

34. Ja trialoga laikā tiek panākts kompromiss, Eiropas Parlaments un Padome apņemas ņemt vērā trialoga iznākumu, lemjot par budžeta grozījumu, saskaņā ar LESD un saviem reglamentiem.

Sadarbība pēc lasījumiem

35. Ja Eiropas Parlaments apstiprina Padomes nostāju, neveicot tajā grozījumus, budžeta grozījumu pieņem saskaņā ar LESD.

36. Ja Eiropas Parlaments pieņem grozījumus ar tā locekļu vairākumu, piemēro LESD 314. panta 4. punkta c) apakšpunktu. Tomēr pirms Samierināšanas komitejas sanāksmes sasauc trialogu:

a) ja minētā trialoga laikā tiek panākta vienošanās un Eiropas Parlaments un Padome piekrīt trialoga iznākumam, samierināšanas procedūra tiek pabeigta ar vēstuļu apmaiņu, nesasaucot Samierināšanas komitejas sanāksmi;

b) ja minētā trialoga laikā nepanāk vienošanos, Samierināšanas komiteja notur sanāksmes un organizē darbu atbilstoši apstākļiem, lai pabeigtu lēmuma pieņemšanas procesu cik vien iespējams, pirms beidzies LESD 314. panta 5. punktā noteiktais divdesmit vienas dienas termiņš. Samierināšanas komitejas sanāksmi var noslēgt, apmainoties ar vēstulēm.

G. daļa. Budžeta izpilde, maksājumi un *"Reste à liquide"* (*RAL*)

37. Ņemot vērā vajadzību nodrošināt maksājumu apropriāciju kopsummas sistemātisku attīstību attiecībā pret saistību apropriācijām, lai izvairītos no *RAL* milzīgas pārcelšanas no viena gadu uz otru, Iestādes vienojas cieši uzraudzīt maksājumu prognozes un *RAL* līmeni, lai mazinātu risku kavēt Savienības programmu īstenošanu sakarā ar maksājuma apropriāciju trūkumu DFS beigās.

Lai visās kategorijās maksājumiem nodrošinātu pārvaldāmu apjomu un profilu, visās kategorijās stingri piemēro saistību atcelšanas noteikumus, it īpaši noteikumus par saistību automātisku atcelšanu.

Budžeta procedūras laikā Iestādes regulāri tiekas, lai kopīgi izvērtētu stāvokli un perspektīvu attiecībā uz budžeta izpildi kārtējā un turpmākajos finanšu gados. Minētais izvērtējums izpaužas kā attiecīgas starpiestāžu sanāksmes atbilstīgā līmenī, pirms kurām Komisija nodrošina detalizētu stāvokļa pārskatu, norādot atsevišķi fondus un dalībvalstis, par maksājumu izpildi, līdzekļu pārvietojumiem, saņemtajiem atmaksas pieprasījumiem un pārskatītajām prognozēm, tostarp – attiecīgā gadījumā – ilgtermiņa prognozēm. Lai nodrošinātu, ka Savienība var izpildīt visas savas finanšu saistības, kas izriet no pašreizējām un turpmākajām saistībām 2021.–2027. gada perioda saskaņā ar LESD 323. pantu, Eiropas Parlaments un Padome analizē un diskutē par Komisijas prognozēm par maksājuma apropriāciju vajadzīgo līmeni.

H. daļa. Sadarbība attiecībā uz Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ([4]) (*)

38. Vienīgi nolūkā risināt Covid-19 krīzes sekas Komisija būs pilnvarota Savienības vārdā kapitāla tirgos aizņemties līdzekļus līdz 750 000 miljoniem EUR 2018. gada cenās, no kuriem līdz 390 000 miljoniem EUR 2018. gada cenās var izmantot izdevumiem un līdz 360 000 miljoniem EUR 2018. gada cenās var izmantot aizdevumu sniegšanai saskaņā ar Pašu resursu lēmuma 5. panta 1. punktu. Kā to paredz *EURI* regula, izdevumiem paredzētā summa veido ārējos piešķirtos ieņēmumus Finanšu regulas 21. panta 5. punkta izpratnē.

39. Iestādes ir vienisprātis, ka Eiropas Parlamenta un Padomes loma, kad tie darbojas kā budžeta lēmējinstitūcija, ir jāpalielina saistībā ar ārējiem piešķirtiem ieņēmumiem saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu, lai nodrošinātu pienācīgu uzraudzību un iesaisti attiecībā uz šādu ieņēmumu izmantošanu, ievērojot *EURI* regulā un, ja nepieciešams, attiecīgajos nozares tiesību aktos noteiktos ierobežojumus. Iestādes tāpat ir vienisprātis, ka ir jānodrošina pilnīga visu Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta līdzekļu pārredzamība un redzamība.

Ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu

40. Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ārējo piešķirto ieņēmumu pārvaldībā ir jānodrošina pienācīga Eiropas Parlamenta un Padomes iesaiste, Iestādes vienojas par 41. līdz 46. punktā izklāstīto procedūru.

41. Komisija saistībā ar budžeta procedūru līdzās savam tāmes projektam sniegs detalizētu informāciju. Šāda informācija ietver saistību apropriāciju un maksājumu apropriāciju, kā arī juridisko saistību detalizētu tāmi, un informāciju atsevišķi norāda pa kategorijām, kā arī pa programmām, kas saņem piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar *EURI* regulu. Komisija sniegs jebkādu atbilstīgu papildu informāciju, ko pieprasa Eiropas Parlaments vai Padome. Komisija budžeta projektam pievienos dokumentu, kurā būs apkopota visa atbilstīgā informācija par Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu, tostarp kopsavilkuma tabulas ar kopējām budžeta apropriācijām un piešķirtajiem ieņēmumiem saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu. Minētais dokuments būs daļa no Savienības vispārējā budžeta pielikuma par ārējiem piešķirtiem ieņēmumiem, kā noteikts 44. punktā.

([4]) Ja Komisija iesniedz priekšlikumu saskaņā ar LESD 122. pantu tādam Padomes aktam, kurš varētu radīt ievērojamu ietekmi uz budžetu, piemēro procedūru, kas izklāstīta Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Kopīgajā paziņojumā par budžeta rūpīgu pārbaudi attiecībā uz jauniem priekšlikumiem, kuru pamatā ir LESD 122. pants un kuri varētu radīt ievērojamu ietekmi uz Savienības budžetu (OV…, … .lpp).

(*) OV: lūgums ievietot zemsvītras piezīmē numuru un datumu kopīgajam paziņojumam, kas ietverts dokumentā 3633/3/20 REV 3 ADD 1 un aizpildīt OV atsauci.

42. Komisija visā finanšu gada laikā un vismaz pirms katras 45. punktā norādītās attiecīgās sanāksmes regulāri atjaunināsā 41. punktā minēto informāciju. Komisija attiecīgo informāciju laicīgi darīs pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei, lai tās varētu par attiecīgajiem plānošanas dokumentiem noturēt jēgpilnas diskusijas un apspriešanās, tostarp pirms Komisija pieņem atbilstīgus lēmumus.

43. Iestādes regulāri tiksies saistībā ar budžeta procedūru, lai kopīgi izvērtētu to, kā tiek īstenoti ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu, it īpaši, lai izvērtētu stāvokli un perspektīvas un lai apspriestu ikgadējās tāmes, kas tiek iesniegtas kopā ar attiecīgajiem budžeta projektiem, un to sadalījumu, pienācīgi ņemot vērā ierobežojumus un nosacījumus, kas izklāstīti *EURI* regulā un, ja nepieciešams, attiecīgajos nozaru tiesību aktos.

44. Eiropas Parlaments un Padome Savienības vispārējam budžetam pielikuma veidā pievienos dokumentu, kurā izklāstītas visas budžeta pozīcijas, kas saņem piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu. Turklāt, lai kārtotu piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu, tās izmantos budžeta struktūru un it īpaši budžeta piezīmes, lai veiktu pienācīgu kontroli pār minēto ieņēmumu izmantošanu. Saskaņā ar Finanšu regulas 22. pantu Eiropas Parlaments un Padome izdevumu pārskatā iekļaus piezīmes, tostarp vispārīgas piezīmes, ar kurām tiks norādīts, kuras budžeta pozīcijas var saņemt apropriācijas, kas atbilst piešķirtajiem ieņēmumiem, pamatojoties uz *EURI* regulu, un norādīs attiecīgās summas. Komisija atbilstoši savai atbildībai par piešķirto ieņēmumu īstenošanu apņemas šīs piezīmes pienācīgi ņemt vērā.

45. Iestādes vienojas organizēt attiecīgas starpiestāžu sanāksmes atbilstīgā līmenī ar mērķi izvērtēt stāvokli un perspektīvas attiecībā uz ārējiem piešķirtiem ieņēmumiem saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu. Minētās sanāksmes notiks vismaz trīs reizes finanšu gadā, drīz pirms vai pēc budžeta trialogiem. Turklāt Iestādes tiekas *ad hoc*, ja viena iestāde iesniedz pamatotu lūgumu. Eiropas Parlaments un Padome jebkurā laikā var iesniegt rakstiskus apsvērumus par ārējo piešķirto ieņēmumu īstenošanu. Komisija apņemas pienācīgi ņemt vērā jebkādas Eiropas Parlamenta un Padomes paustas piezīmes un ierosinājumus. Minētajās sanāksmēs var apspriest Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta izdevumu būtiskas novirzes saskaņā ar 46. punktu.

46. Komisija sniedz detalizētu informāciju par jebkādām novirzēm no tās sākotnējām prognozēm pirms attiecīgās starpiestāžu sanāksmes, kā minēts 45. punktā, un uz *ad hoc* pamata, ja novirze ir būtiska. Novirze no prognozētajiem Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta izdevumiem ir būtiska, ja izdevumi novirzās no prognozes attiecīgajam finanšu gadam un attiecīgajai programmai par vairāk nekā 10 %. Ja tiek konstatēta būtiska novirze no sākotnējām prognozēm, Iestādes var apspriedīs jautājumu, ja vai nu Eiropas Parlaments vai Padome to prasa divu nedēļu laikā pēc paziņojuma saņemšanas par šādu būtisku novirzi. Iestādes kopīgi izvērtēs šo jautājumu, lai par to trīs nedēļu laikā no sanāksmes pieprasījuma rastu kopīgu pamatu. Komisija īpaši uzmanīgi ņems vērā visus saņemtos komentārus. Komisija apņemas nepieņemt nekādu lēmumu, kamēr apspriešanās nav pabeigtas vai trīs nedēļu laikposms nav pagājis. Pēdējā minētā gadījumā Komisija pienācīgi pamato savu lēmumu. Steidzamības gadījumā iestādes var vienoties termiņu saīsināt par vienu nedēļu.

Aizdevumi, kas sniegti saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu

47. Lai nodrošinātu pilnīgu informāciju, kā arī pārredzamību un redzamību attiecībā uz Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta aizdevuma komponentu, Komisija līdzās tāmes projektam sniegs detalizētu informāciju par aizdevumiem, kas dalībvalstīm sniegti Eiropas Atveseļošanas instrumenta ietvaros, vienlaikus īpašu uzmanību pievēršot sensitīvai informācijai, kas ir aizsargāta.

48. Informācija par aizdevumiem saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu būs norādīta budžetā saskaņā ar Finanšu regulas 52. panta 1. punkta d) apakšpunktu, un tajā būs iekļauts arī minētā apakšpunkta iii) punktā norādītais pielikums.

II PIELIKUMS

STARPIESTĀŽU SADARBĪBA, IZSTRĀDĀJOT CEĻVEDI JAUNU PAŠU RESURSU IEVIEŠANAI

Preambula

A. Iestādēm ir pienākums lojāli un pārredzami sadarboties un virzīties uz to, lai īstenotu ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai DFS 2021. – 2027. gadam darbības laikā.

B. Iestādes atzīst to, cik būtisks ir Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta konteksts, kurā ir paredzēts ieviest jaunos pašu resursus.

C. Vienīgi nolūkā risināt Covid-19 krīzes sekas Komisija būs pilnvarota saskaņā ar Pašu resursu lēmuma 5. panta 1. punktu Savienības vārdā kapitāla tirgos aizņemties līdz 750 000 miljoniem EUR 2018. gada cenās, no kuriem 390 000 miljoniem EUR 2018. gada cenās var izmantoti izdevumiem saskaņā ar minētā lēmuma 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

D. Līdzekļu, kas izmantojami izdevumiem saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu, pamatsummas un attiecīgo procentu atmaksu finansēs no Savienības vispārējā budžeta, tostarp no pietiekamiem ienākumiem no jaunajiem pašu resursiem, kurus ieviesīs pēc 2021. gada. Visas attiecīgās saistības pilnībā būs atmaksātas, vēlākais, līdz 2058. gada 31. decembrim, kā paredzēts Pašu resursu lēmuma 5. panta 2. punktā. Ikgadējās maksājamās summas būs atkarīgas no emitēto obligāciju termiņa un parāda atmaksāšanas stratēģijas, vienlaikus ievērojot ierobežojumu minētā punkta trešajā daļā norādīto līdzekļu pamatsummas atmaksai, kas noteikta 7,5 % no maksimālas summas, kuru izmanto minētā lēmuma 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā norādītajiem izdevumiem.

E. Ar izdevumiem no Savienības budžeta, kas saistīti ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta atmaksu, nevajadzētu izraisīt DFS programmu izdevumu vai ieguldījumu instrumentu nepamatotu samazināšanu. Turklāt ir vēlams mazināt NKI pašu resursu palielinājumus dalībvalstīm.

F. Tādēļ un lai uzlabotu Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta atmaksāšanas plāna ticamību un ilgtspēju, Iestādes strādās pie tā, lai ieviestu pietiekami daudz jaunu pašu resursu nolūkā segt summu, kas atbilst gaidāmajiem izdevumiem saistībā ar atmaksu. Saskaņā ar universāluma principu tas nenozīmētu, ka konkrēti pašu resursi tiktu iezīmēti jeb paredzēti konkrētu izdevumu veidu segšanai.

G. Iestādes atzīst, ka ar jaunu pašu resursu groza ieviešanu tiktu atbalstīta Savienības izdevumu pienācīga finansēšana DFS kontekstā un vienlaikus samazināta uz NKI balstīto dalībvalstu iemaksu daļa Savienības gada budžeta finansēšanā. Ieņēmumu avotu diversifikācija savukārt varētu veicināt to, ka izdevumi Savienības līmenī tiktu vairāk novirzīti uz prioritārām jomām un vispārējiem sabiedriskiem labumiem, un tas salīdzinājumā ar valstu izdevumiem radītu lielu efektivitātes pieaugumu.

H. Tādējādi jaunos pašu resursus vajadzētu saskaņot ar Savienības politikas mērķiem, tiem vajadzētu atbalstīt tādas Savienības prioritātes kā Eiropas zaļais kurss un digitālajam laikmetam gatava Eiropa un sniegt ieguldījumu taisnīgā nodokļu politikā un pastiprinātā cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

I. Iestādes ir vienisprātis, ka jaunie pašu resursi, vēlams, būtu jāveido tā, lai tie ļautu radīt "jaunu naudu". Vienlaikus to mērķis ir samazināt birokrātiju un slogu uzņēmumiem, īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un iedzīvotājiem.

J. Jaunajiem pašu resursiem būtu jāatbilst vienkāršības, pārredzamības, paredzamības un taisnīguma principam. Jauno pašu resursu aprēķināšanai, pārvietošanai un kontrolei nevajadzētu radīt pārmērīgu administratīvu slogu Savienības iestādēm un valsts pārvaldes iestādēm.

K. Ņemot vērā sarežģītos procedūras noteikumus jaunu pašu resursu ieviešanai, iestādes ir vienisprātis, ka jauno pašu resursu sistēmas vajadzīgo reformu vajadzētu panākt ar ierobežotu grozījumu skaitu Pašu resursu lēmumā.

L. Iestādes tādējādi vienojas laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam sadarboties, pamatojoties uz šajā pielikumā izklāstītajiem principiem, lai strādātu pie jaunu pašu resursu ieviešanas saskaņā ar B. daļā izklāstīto ceļvedi un tajā noteiktajiem termiņiem.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

M. Iestādes arī atzīst to, cik svarīgi ir labāka likumdošanas procesa instrumenti, kā izklāstīts Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ([1]), jo īpaši ietekmes novērtējums.

A. daļa. Īstenošanas principi

1. Komisija saskaņā ar labāka likumdošanas procesa principiem iesniegs vajadzīgos tiesību aktu priekšlikumus jauniem pašu resursiem un iespējamiem citiem jauniem pašu resursiem, kā minēts 10. punktā. Tā šajā sakarā pienācīgi ņems vērā Eiropas Parlamenta un Padomes paustos ierosinājumus. Minētajiem tiesību aktu priekšlikumiem pievienos atbilstīgus pašu resursu īstenošanas tiesību aktus.

2. Iestādes turklāt vienojas par šādiem jaunu pašu resursu groza ieviešanas pamatprincipiem:

   a) ievērojot universāluma principu, ar jaunajiem pašu resursiem piesaistīt summu, kas ir pietiekama, lai pilnībā segtu kopējos gaidāmos izdevumus, kas ir vajadzīgi, lai atmaksātu aizņēmuma pamatsummas un procentus par aizņemtajiem līdzekļiem, kuri izmantojami Pašu resursu lēmuma 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem. Ar ieņēmumiem no pašu resursiem, kas pārsniedz atmaksas vajadzības, turpina finansēt Savienības budžetu kā ar vispārējiem ieņēmumiem saskaņā ar universāluma principu;

   b) izdevumiem Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta finansēšanas izmaksu segšanai nevajadzētu samazināt izdevumus Savienības programmām un fondiem;

   c) saskaņot pašu resursus ar tādām Savienības prioritātēm kā cīņa pret klimata pārmaiņām, aprites ekonomika, digitālajam laikmetam gatava Eiropa un sniegt ieguldījumu taisnīgā nodokļu politikā un pastiprinātā cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas;

   d) ievērot vienkāršības, pārredzamības un taisnīguma principu;

   e) nodrošināt ieņēmumu plūsmas stabilitāti un paredzamību;

   f) neradīt pārmērīgu administratīvu slogu Savienības iestādēm un valsts pārvaldes iestādēm;

   g) vēlams, radīt papildu "jaunus" ieņēmumus;

   h) vienlaikus censties samazināt birokrātiju un slogu uzņēmumiem, īpaši MVU un iedzīvotājiem.

3. Eiropas Parlaments un Padome analizēs, apspriedīs un bez liekas kavēšanās izskatīs 1. punktā minētos tiesību aktu priekšlikumus saskaņā ar savām iekšējām procedūrām, lai sekmētu drīzu lēmuma pieņemšanu. Pēc tam, kad Komisija būs iesniegusi savus priekšlikumus, Eiropas Parlamenta locekļi un Padomes pārstāvji apspriedīsies, klātesot Komisijas pārstāvjiem, lai cits citu informētu par attiecīgo stāvokli. Turklāt iestādes regulāros dialogos izvērtēs panākto progresu saistībā ar ceļvedi.

B. daļa. Ceļvedis pretim jaunu pašu resursu ieviešanai

Pirmais solis: 2021. gads

4. Kā pirmais tiks ieviests tāds jauns pašu resurss, ko piemēros no 2021. gada 1. janvāra un ko veidos ieņēmumu daļa no valsts iemaksām, kura aprēķināta, pamatojoties uz nepārstrādāto plastmasas iepakojuma atkritumu svaru, kā paredzēts Pašu resursu lēmumā. Paredzēts, ka minētais lēmums stāsies spēkā 2021. gada janvārī, kad to saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām būs apstiprinājušas dalībvalstis.

5. Komisija pēc 2020. gadā uzsāktiem ietekmes novērtējumiem paātrinās darbu un līdz 2021. gada jūnijam iesniegs priekšlikumus par oglekļa ievedcenas korekcijas mehānismu un par digitālo nodevu, kā arī pievienotu priekšlikumu ar mērķi uz šā pamata, vēlākais, līdz 2023. gada 1. janvārim ieviest jaunus pašu resursus.

6. Komisija 2021. gada pavasarī pārskatīs ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, tostarp tās darbības jomas iespējamo paplašināšanu uz aviāciju un jūrniecību. Tā līdz 2021. gada jūnijam ierosinās jaunu pašu resursu, kas balstīsies uz ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu.

([1]) Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (2016. gada 13. aprīlis) (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp).

7. Iestādes vienojas, ka oglekļa ievedcenas korekcijas mehānisms un ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ir tematiski savstarpēji saistīti un ka tādēļ būtu pamatoti tos apspriest līdzīgā kārtā.

Otrais solis: 2022. un 2023. gads

8. Pēc Līgumos paredzētajām piemērojamām procedūrām un pēc tam, kad to saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām būs apstiprinājušas dalībvalstis, paredzēts, ka šie jaunie pašu resursi tiks ieviesti līdz 2023. gada 1. janvārim.

9. Padome par šiem jaunajiem pašu resursiem apspriedīsies, vēlākais, līdz 2022. gada 1. jūlijam, lai tos varētu ieviest līdz 2023. gada 1. janvārim.

Trešais solis: 2024. līdz 2026. gads

10. Komisija, pamatojoties uz ietekmes novērtējumiem, ierosinās papildu jaunus pašu resursus, kas varētu ietvert finanšu darījuma nodokli un finanšu iemaksu saistībā ar korporatīvo sektoru vai jaunu kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi. Komisija cenšas iesniegt priekšlikumu līdz 2024. gada jūnijam.

11. Pēc Līgumos paredzētajām piemērojamām procedūrām un pēc tam, kad to saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām būs apstiprinājušas dalībvalstis, paredzēts, ka šādi papildu jaunie pašu resursi tiks ieviesti līdz 2026. gada 1. janvārim.

12. Padome par šiem jaunajiem pašu resursiem apspriedīsies, vēlākais, līdz 2025. gada 1. jūlijam, lai tos varētu ieviest līdz 2026. gada 1. janvārim.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0380

Reglamenta grozīšanu, lai nodrošinātu Parlamenta darbību ārkārtas apstākļos

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra lēmums par Reglamenta grozīšanu, lai nodrošinātu Parlamenta darbību ārkārtas apstākļos (2020/2098(REG))

(2021/C 445/25)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Reglamenta 236. un 237. pantu,

— ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu (A9-0194/2020),

1. nolemj Reglamentā veikt turpmāk minētos grozījumus;

2. uzsver, ka Covid-19 pandēmijas izraisītā sanitārā krīze vērsa uzmanību uz to, ka Reglamentā ir nepieciešams paredzēt detalizētākas procedūras, lai nodrošinātu neierobežotu Parlamenta darbību dažāda veida ārkārtas apstākļos;

3. uzsver to, cik svarīgi ir pagaidu pasākumi, ko Parlamenta priekšsēdētājs un vadības struktūras, ievērojot tiesiskumu, ir pieņēmušas, reaģējot uz šādiem ārkārtas apstākļiem; uzsver, ka Līgumos noteiktās Parlamenta darbības nepārtrauktības nodrošināšanas nolūkā nebija citas alternatīvas, kā pieņemt šos pasākumus, un ka tie ļāva Parlamentam krīzes laikā veikt likumdošanas, budžeta un politiskās kontroles funkcijas saskaņā ar Līgumos paredzētajām procedūrām;

4. uzsver to, ka šie pagaidu pasākumi bija pilnībā pamatoti un nodrošināja visu to piemērošanas laikā veikto balsojumu derīgumu;

5. atgādina, cik svarīgi ir pēc iespējas labāk nodrošināt saprātīgus pielāgojumus deputātiem ar invaliditāti un viņu personālam, kamēr Parlaments darbojas ārkārtas apstākļos;

6. uzskata, ka turpmāk norādītie grozījumi būtu jāpieņem, izmantojot alternatīvu elektroniskās balsošanas sistēmu saskaņā ar pašreiz spēkā esošajiem pagaidu pasākumiem, ko Parlamenta priekšsēdētājs un vadības struktūras ir pieņēmušas, lai Parlaments varētu darboties Covid-19 pandēmijas izraisītās sanitārās krīzes laikā;

7. nolemj, ka šie grozījumi stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī, bet tos piemēro tikai no 2021. gada 18. janvāra, lai Parlamenta priekšsēdētājam un Priekšsēdētāju konferencei būtu juridiskais pamats iepriekš pieņemt un apstiprināt lēmumu saskaņā ar jauno 237.a panta 2. punkta pirmo daļu un tādējādi jaunos noteikumus varētu pilnībā piemērot jau no pirmās dienas, proti, 2021. gada pirmās kārtējās sesijas atklāšanas;

8. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu informēšanas nolūkā nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

Grozījums Nr. 1

Eiropas Parlamenta Reglaments

XIIIa sadaļa (jauna)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	XIIIa SADAĻA. ĀRKĀRTAS APSTĀKĻI

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Grozījums Nr. 2

Eiropas Parlamenta Reglaments

237.a pants (jauns)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	237.a pants
	Ārkārtas pasākumi
	1. Šis pants attiecas uz situācijām, kad Parlamentam no tā neatkarīgu ārkārtēju un neparedzamu apstākļu dēļ ir liegts veikt savus pienākumus un īstenot Līgumos noteiktās prerogatīvas un ir uz laiku jāatkāpjas no šajā Reglamentā izklāstītajām Parlamenta parastajām procedūrām, lai pieņemtu ārkārtas pasākumus, kas ļautu Parlamentam turpināt pildīt minētos pienākumus un īstenot minētās prerogatīvas.
	Tiek uzskatīts, ka šādi ārkārtas apstākļi pastāv, ja Parlamenta priekšsēdētājs, pamatojoties uz ticamiem pierādījumiem, ko attiecīgā gadījumā ir apstiprinājuši Parlamenta dienesti, secina, ka drošības vai drošuma apsvērumu dēļ vai tāpēc, ka nav pieejami tehniskie līdzekļi, Parlamentam nav vai nebūs iespējams vai būtu bīstami sasaukt sanāksmes saskaņā ar parastajām procedūrām, kas izklāstītas šajā Reglamentā, un saskaņā ar Parlamenta pieņemto sanāksmju kalendāru.
	2. Ja ir izpildīti 1. punktā minētie nosacījumi, Parlamenta priekšsēdētājs, saņēmis Priekšsēdētāju konferences apstiprinājumu, var nolemt piemērot vienu vai vairākus no 3. punktā minētajiem pasākumiem.
	Ja Priekšsēdētāju konferences sasaukšana uz vietas vai attālināti nav iespējama nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, Parlamenta priekšsēdētājs var nolemt piemērot vienu vai vairākus no 3. punktā minētajiem pasākumiem. Šāds lēmums zaudē spēku piecas dienas pēc tā pieņemšanas, ja vien Priekšsēdētāju konference to nav apstiprinājusi minētajā laikposmā.
	Pēc Parlamenta priekšsēdētāja lēmuma, ko apstiprinājusi Priekšsēdētāju konference, deputāti vai politiskā grupa vai grupas, kuru skaits sasniedz vismaz vidējo obligāto minimumu, jebkurā laikā var pieprasīt, lai daži vai visi pasākumi, kas paredzēti šajā lēmumā, tiktu iesniegti Parlamentam apstiprināšanai bez debatēm. Balsošanu plenārsēdē iekļauj darba kārtībā pirmajā sēdē pēc pieprasījuma iesniegšanas dienas. Grozījumus iesniegt nav atļauts. Ja pasākums nesaņem nodoto balsu vairākumu, tas pēc sesijas beigām zaudē spēku. Par plenārsēdē apstiprinātu pasākumu tās pašas sesijas laikā vairs nevar balsot.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	3. Šā panta 2. punktā minētajā lēmumā var paredzēt visus atbilstīgos pasākumus, lai risinātu visus 1. punktā minētos ārkārtas apstākļus, un jo īpaši šādus pasākumus:
	a) plānotās sesijas, sēdes vai komitejas sanāksmes atlikšana uz vēlāku datumu un/vai parlamentu sadarbības delegāciju un citu struktūru sanāksmju atcelšana vai ierobežošana;
	b) sesijas, sēdes vai komitejas sanāksmes pārcelšana no Parlamenta mītnes vietas uz kādu no tā darba vietām vai uz ārēju vietu, vai no vienas no tā darba vietām uz Parlamenta mītnes vietu, uz kādu citu Parlamenta darba vietu vai uz ārēju vietu;
	c) sesijas vai sēdes rīkošana Parlamenta telpās pilnībā vai daļēji atsevišķās sanāksmju telpās, kas ļauj nodrošināt pienācīgu fizisku distancēšanos;
	d) sesiju, sēžu vai Parlamenta struktūru sanāksmju rīkošana saskaņā ar 237.c pantā noteikto attālinātas līdzdalības režīmu;
	e) gadījumā, ja 209. panta 7. punktā paredzētais ad hoc aizstāšanas mehānisms nenodrošina pietiekamus risinājumus attiecīgajiem ārkārtas apstākļiem, aizstāšanas kārtība, saskaņā ar kuru deputātus komitejā uz laiku aizstāj politiskās grupas, ja vien attiecīgie deputāti neiebilst pret šādu pagaidu aizstāšanu;
	4. Šā panta 2. punktā minētajam lēmumam ir ierobežots termiņš, un tajā norāda iemeslus, kas ir tā pamatā. Tas stājas spēkā pēc publicēšanas Parlamenta tīmekļa vietnē vai, ja apstākļi neļauj šādu publicēšanu — izmantojot labākos pieejamos alternatīvos līdzekļus.
	Par šo lēmumu nekavējoties arī individuāli informē visus deputātus.
	Parlamenta priekšsēdētājs saskaņā ar 2. punktā noteikto procedūru var vienu vai vairākas reizes uz ierobežotu laiku atjaunot lēmumu. Lēmumā par atjaunošanu norāda iemeslus, kas ir tā pamatā.
	Parlamenta priekšsēdētājs atceļ lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šo pantu, tiklīdz ir zuduši 1. punktā minētie ārkārtas apstākļi, kuru dēļ tas tika pieņemts.

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	5. Šo pantu piemēro tikai kā galējo līdzekli, un izvēlas un piemēro tikai tos pasākumus, kas ir noteikti nepieciešami izskatāmo ārkārtas apstākļu pārvarēšanai.
	Piemērojot šo pantu, īpaši ņem vērā pārstāvības demokrātijas principu, vienlīdzīgas attieksmes pret deputātiem principu, deputātu tiesības bez traucējumiem īstenot savas parlamentārās pilnvaras, tostarp tiesības, kas izriet no 167. panta, un tiesības brīvi, individuāli un personīgi balsot, kā arī Līgumiem pievienoto Protokolu Nr. 6 par Savienības iestāžu, dažu struktūru, organizāciju un struktūrvienību atrašanās vietu.

Grozījums Nr. 3

Eiropas Parlamenta Reglaments

237.b pants (jauns)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	237.b pants
	Politiskā līdzsvara traucējumi Parlamentā
	1. Parlamenta priekšsēdētājs ar Priekšsēdētāju konferences piekrišanu var pieņemt pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu attiecīgo deputātu vai politiskās grupas līdzdalību, ja, pamatojoties uz ticamiem pierādījumiem, Parlamenta priekšsēdētājs secina, ka politiskais līdzsvars Parlamentā ir būtiski apdraudēts, jo ievērojams skaits deputātu vai politiskā grupa nevar piedalīties Parlamenta darbā saskaņā ar parastajām procedūrām, kas izklāstītas šajā Reglamentā, drošības vai drošuma apsvērumu dēļ vai tāpēc, ka nav pieejami tehniskie līdzekļi.
	Šādu pasākumu vienīgais mērķis ir ļaut attālināti piedalīties deputātiem, uz kuriem attiecas 237.c panta 1. punktā minēto izvēlēto tehnisko līdzekļu vai citu šim nolūkam piemērotu līdzekļu izmantošana.
	2. Šā panta 1. punktā minētos pasākumus var pieņemt par labu ievērojamam deputātu skaitam, ja tādu ārkārtēju un neparedzamu apstākļu dēļ, ko viņi nevar ietekmēt un kas rodas reģionālā kontekstā, viņiem tiek liegta līdzdalības iespēja.
	Pasākumus, kas minēti 1. punktā, var pieņemt arī par labu politiskās grupas locekļiem, ja šī grupa tos ir pieprasījusi un ja grupas nepiedalīšanos izraisa ārkārtēji un neparedzami apstākļi, ko minētā grupa nevar ietekmēt.

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	3. Atbilstīgi piemēro 237.a panta 2. punkta otro un trešo daļu un 237.a panta 4. un 5. punktā izklāstītos noteikumus un principus.

Grozījums Nr. 4

Eiropas Parlamenta Reglaments

237.c pants (jauns)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	237.c pants
	Attālinātas līdzdalības režīms
	1. Ja Parlamenta priekšsēdētājs saskaņā ar 237.a panta 3. punkta d) apakšpunktu nolemj piemērot attālinātas līdzdalības režīmu, Parlaments var rīkoties attālināti, cita starpā ļaujot visiem deputātiem izmantot noteiktas parlamentārās tiesības elektroniski.
	Ja Parlamenta priekšsēdētājs saskaņā ar 237.b pantu nolemj, ka jāizmanto izvēlētie tehniskie līdzekļi attālinātas līdzdalības režīmā, šo pantu piemēro tikai nepieciešamajā apmērā un tikai attiecīgajiem deputātiem.
	2. Ar attālinātas līdzdalības režīmu nodrošina, ka:
	— deputāti var īstenot savas parlamentārās pilnvaras, tostarp jo īpaši tiesības bez traucējumiem izteikties plenārsēdēs un komitejās, balsot un iesniegt tekstus;
	— deputāti visus balsojumus veic individuāli un personīgi;
	— attālinātās balsošanas sistēma ļauj deputātiem veikt parasto balsošanu, balsošanu pēc saraksta un aizklātu balsošanu un pārbaudīt to, vai viņu balsis ir uzskaitītas;
	— visiem deputātiem neatkarīgi no tā, vai viņi atrodas Parlamenta telpās vai nē, piemēro vienotu balsošanas sistēmu;
	— pēc iespējas lielākā mērā piemēro Reglamenta 167. pantu;
	— deputātiem un viņu darbiniekiem pieejamie informācijas tehnoloģiju risinājumi ir tehnoloģiski neitrāli;
	— deputātu līdzdalība Parlamenta debatēs un balsošanā notiek, izmantojot drošus elektroniskos līdzekļus, kuru tiešu un iekšēju pārvaldību un uzraudzību nodrošina Parlamenta dienesti.

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	3. Pieņemot 1. punktā minēto lēmumu, Parlamenta priekšsēdētājs nosaka, vai šis režīms attiecas tikai uz deputātu tiesību īstenošanu plenārsēdē vai arī uz deputātu tiesību īstenošanu Parlamenta komitejās un/vai citās struktūrās.
	Parlamenta priekšsēdētājs savā lēmumā arī nosaka to, kā šī režīma darbības laikā tiek pielāgotas tiesības un prakse, ko nevar pienācīgi īstenot bez deputātu fiziskas klātbūtnes.
	Šīs tiesības un prakse cita starpā attiecas uz:
	— veidu, kādā tiek veikta sēdē vai sanāksmē klātesošo deputātu uzskaite;
	— nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tiek iesniegts pieprasījums pārbaudīt kvorumu;
	— dokumentu iesniegšanu;
	— pieprasījumiem attiecībā uz balsojumu pa daļām un atsevišķu balsojumu;
	— uzstāšanās laika sadali;
	— debašu grafika plānošanu;
	— mutisku grozījumu iesniegšanu un pret tiem vērstu iebildumu paušanu;
	— balsošanas kārtību;
	— darba kārtības un priekšlikumu attiecībā uz procedūru sagatavošanas termiņiem.
	4. Lai piemērotu Reglamenta noteikumus par kvorumu un balsošanu sēžu zālē, uzskata, ka deputāti, kuri piedalās attālināti, fiziski atrodas sēžu zālē.
	Atkāpjoties no 171. panta 11. punkta, deputāti, kuri nav uzstājušies debatēs, var vienu reizi sēdes laikā iesniegt rakstisku paziņojumu, ko pievieno debašu stenogrammai.
	Parlamenta priekšsēdētājs vajadzības gadījumā nosaka kārtību, kādā deputāti var izmantot sēžu zāli attālinātas līdzdalības režīma piemērošanas laikā, un jo īpaši maksimālo to deputātu skaitu, kuri fiziski drīkst tur atrasties.
	5. Ja Parlamenta priekšsēdētājs saskaņā ar šā panta 3. punkta pirmo daļu nolemj komitejām vai citām struktūrām piemērot attālinātas līdzdalības režīmu, mutatis mutandis piemēro 4. punkta pirmo daļu.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	6. Prezidijs atbilstīgi 2. punktā noteiktajām prasībām un standartiem pieņem pasākumus attiecībā uz to elektronisko līdzekļu darbību un drošību, kas izmantoti saskaņā ar šo pantu.

Grozījums Nr. 5

Eiropas Parlamenta Reglaments

237.d pants (jauns)

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	237.d pants
	Plenārsēdes vai sēdes rīkošana atsevišķās sanāksmju telpās
	Ja Parlamenta priekšsēdētājs saskaņā ar 237.a panta 3. punkta c) apakšpunktu nolemj atļaut Parlamenta plenārsēdi vai sēdi pilnībā vai daļēji rīkot vairāk nekā vienā sanāksmju telpā, tostarp attiecīgā gadījumā plenārsēžu zālē, piemēro šādus noteikumus:
	— visu šajā nolūkā izmantoto sanāksmju telpu kopums tiek uzskatīts par sēžu zāli;
	— Parlamenta priekšsēdētājs vajadzības gadījumā var noteikt to, kā attiecīgās sanāksmju telpas var izmantot, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas fiziskās distancēšanās prasības.

Pirmdiena, 2020. gada 14. decembris

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2020)0338

Centrālo darījumu partneru atveseļošanas un noregulējuma režīms ***II

Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. decembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par centrālo darījumu partneru atveseļošanas un noregulējuma režīmu un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 un (ES) 2015/2365 un Direktīvas 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2007/36/EK, 2014/59/ES un (ES) 2017/1132 (09644/1/2020 – C9-0376/2020 – 2016/0365(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2021/C 445/26)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (09644/1/2020 – C9-0376/2020),

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2017. gada 29. marta atzinumu [1],

— ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā [2] attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2016)0856),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 67. pantu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ieteikumu otrajam lasījumam (A9-0242/2020),

1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;

2. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;

3. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;

4. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

---

[1] OV C 209, 30.6.2017., 28. lpp.
[2] Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0301.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0339

Marek Opioła iecelšana Revīzijas palātas locekļa amatā

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra lēmums par priekšlikumu iecelt *Marek Opiola* par Revīzijas palātas locekli (C9-0350/2020 – 2020/0806(NLE))

(Apspriešanās)

(2021/C 445/27)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C9-0350/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 129. pantu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0249/2020),

A. tā kā Padome, 2020. gada 5. novembrī nosūtot vēstuli, ir apspriedusies ar Eiropas Parlamentu par *Marek Opiola* iecelšanu Revīzijas palātas locekļa amatā;

B. tā kā Parlamenta Budžeta kontroles komiteja pārbaudīja amata kandidāta atbilstību, jo īpaši ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. panta 1. punktā noteiktās prasības;

C. tā kā minētā komiteja 2020. gada 7. decembrī rīkoja kandidāta uzklausīšanu, kuras laikā viņš sniedza paziņojumu un pēc tam atbildēja uz komitejas locekļu jautājumiem,

1. sniedz nelabvēlīgu atzinumu par Padomes priekšlikumu iecelt *Marek Opiola* par Revīzijas palātas locekli, un prasa Padomei atsaukt savu priekšlikumu un iesniegt Parlamentam jaunu priekšlikumu;

2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un informēšanas nolūkā Revīzijas palātai, kā arī pārējām Eiropas Savienības iestādēm un dalībvalstu revīzijas iestādēm.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0340

Amerikas Tropisko tunzivju konvencijas apgabalā piemērojamie pārvaldības, saglabāšanas un kontroles pasākumi ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko nosaka Amerikas Tropisko tunzivju konvencijas apgabalā piemērojamos pārvaldības, saglabāšanas un kontroles pasākumus un groza Padomes Regulu (EK) Nr. 520/2007 (COM(2020)0308 – C9-0203/2020 – 2020/0139(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/28)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0308),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 43. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0203/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2020. gada 2. decembra atzinumu ([1]),

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu un 52. panta 1. punktu,

— ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A9-0231/2020),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0139

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 15. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko nosaka Amerikas Tropisko tunzivju konvencijas apgabalā piemērojamos pārvaldības, saglabāšanas un kontroles pasākumus un groza Padomes Regulu (EK) Nr. 520/2007

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2021/56.)

([1]) *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0341

Nolīguma starp Eiropas Savienību un Japānu par civilās aviācijas drošību noslēgšana ***

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Japānu par civilās aviācijas drošību (09292/2020 – C9-0205/2020 – 2019/0275(NLE))

(Piekrišana)

(2021/C 445/29)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Padomes lēmumam (09292/2020),

— ņemot vērā projektu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Japānu par civilās aviācijas drošību (15260/2019),

— ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 100. panta 2. punktu, 218. panta 6. punkta otrās daļas a) punkta v) apakšpunktu un 218. panta 7. punktu (C9-0205/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 105. panta 1. un 4. punktu un 114. panta 7. punktu,

— ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas ieteikumu (A9-0239/2020),

1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;

2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Japānas valdībai un parlamentam.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0342

EK un Mauritānijas Partnerattiecību nolīgums zivsaimniecības nozarē: protokola darbības termiņa pagarināšana ***

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienības un Mauritānijas Islāma Republiku par to, lai tiktu pagarināts tā protokola darbības termiņš, ar kuru nosaka zvejas iespējas un finansiālo ieguldījumu, kas paredzēti Partnerattiecību nolīgumā zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopienu un Mauritānijas Islāma Republiku, un kura darbības termiņš beidzas 2020. gada 15. novembrī (11260/20 – C9-0372/2020 – 2020/0274(NLE))

(Piekrišana)

(2021/C 445/30)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (11260/20),

— ņemot vērā Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku par to, lai tiktu pagarināts darbības termiņš protokolam, ar kuru nosaka zvejas iespējas un finansiālo ieguldījumu, kas paredzēti Partnerattiecību nolīgumā zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopienu un Mauritānijas Islāma Republiku, un kura darbības termiņš beidzas 2020. gada 15. novembrī (11315/20),

— ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punktu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu (C9-0372/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 105. panta 1. un 4. punktu un 114. panta 7. punktu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ieteikumu (A9-0244/2020),

1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;

2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Mauritānijas Islāma Republikas valdībai un parlamentam.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0343

ES un Kuka salu Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgums: īstenošanas protokola darbības termiņa pagarināšana ***

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Kuka Salu valdību par to, lai tiktu pagarināts darbības termiņš Īstenošanas protokolam, ko pievieno Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumam starp Eiropas Savienību un Kuka Salu valdību (11262/20 – C9-0368/2020 – 2020/0275(NLE))

(Piekrišana)

(2021/C 445/31)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (11262/20),

— ņemot vērā Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Kuka Salu valdību par to, lai tiktu pagarināts darbības termiņš Īstenošanas protokolam, ko pievieno Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumam starp Eiropas Savienību un Kuka Salu valdību (11271/20),

— ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. pantu, 218. panta 6. punkta otrās daļas a) punkta v) apakšpunktu un 218. panta 7. punktu (C9-0368/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 105. panta 1. un 4. punktu un 114. panta 7. punktu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ieteikumu (A9-0243/2020),

1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;

2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Kuka Salu valdībai un parlamentam.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0344

Dzeramā ūdens kvalitāte ***II

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu par dzeramā ūdens kvalitāti (pārstrādāta redakcija) (06230/3/2020 – C9-0354/2020 – 2017/0332(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2021/C 445/32)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (06230/3/2020 – C9-0354/2020),

— ņemot vērā pamatotos atzinumus, kurus saskaņā ar Protokolu Nr. 2 par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu iesniegusi Čehijas parlamenta Deputātu palāta, Īrijas parlaments, Austrijas Federālā padome un Apvienotās Karalistes parlamenta Pārstāvju palāta un kuros norādīts, ka leģislatīvā akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 12. jūlija atzinumu ([1]),

— ņemot vērā Reģionu komitejas 2018. gada 16. maija atzinumu ([2]),

— ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā ([3]) attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2017)0753),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 67. pantu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ieteikumu otrajam lasījumam (A9-0241/2020),

1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;

2. pieņem zināšanai Komisijas paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai;

3. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;

4. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;

5. uzdod ģenerālsekretāram parakstīt aktu pēc tam, kad ir notikusi pārbaude, ka ir pienācīgi ievērotas visas procedūras, un pēc saskaņošanas ar Padomes ģenerālsekretāru nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

6. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

([1]) OV C 367, 10.10.2018., 107. lpp.
([2]) OV C 361, 5.10.2018., 46. lpp.
([3]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0320.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PAR DELEĢĒTAJIEM AKTIEM DZERAMĀ ŪDENS DIREKTĪVĀ

Komisija pauž nožēlu par abu likumdevēju lēmumu ierobežot tās pilnvaras grozīt pārskatītās Dzeramā ūdens direktīvas pielikumus, attiecinot tās vienīgi uz III pielikumu, lai gan Komisija savā sākotnējā priekšlikumā ierosināja piešķirt pilnvaras grozīt I–IV pielikumu ([1]).

Komisija jo īpaši pauž nožēlu par to, ka abi likumdevēji nepiekrita piešķir pilnvaras grozīt II pielikumu, kas ir jo īpaši nepieciešams, ņemot vērā vajadzību atjaunināt II pielikumā izklāstītās monitoringa prasības, lai tās pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai.

KOMISIJAS DEKLARĀCIJA PAR ĪSTENOŠANAS TIESĪBU AKTU PIEŅEMŠANAS PROCEDŪRU

Komisija uzsver, ka sistemātiski izmantot Regulas (ES) Nr. 182/2011 ([2]) 5. panta 4. punkta otrās daļas b) apakšpunktu ir pretrunā šīs regulas burtam un garam, ja netiek sniegts pienācīgs pamatojums. Šī norma jāizmanto tikai tad, ja ir īpaša vajadzība atkāpties no pamatprincipa, proti, ka Komisija īstenošanas akta projektu *var* pieņemt tad, ja atzinums nav sniegts. Ņemot vērā, ka tas ir 5. panta 4. punktā paredzētā vispārīgā noteikuma izņēmums, to nedrīkst uzskatīt par tādu, par kura izmantošanu likumdevējs var izšķirties pēc saviem ieskatiem; tas ir jāinterpretē šauri, un tātad tā izmantošana ir jāpamato.

([1]) COM(2017)0753.
([2]) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

P9_TA(2020)0345

Eiropas Dzelzceļa gads (2021) ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Dzelzceļa gadu (2021) (COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/33)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0078),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 91. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0076/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2020. gada 16. jūlija atzinumu ([1]),

— ņemot vērā Reģionu komitejas 2020. gada 14. oktobra atzinumu ([2]),

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, kuru atbildīgā komiteja apstiprinājusi saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2020. gada 18. novembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

— ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas atzinumu un Kultūras un izglītības komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas ziņojumu (A9-0191/2020),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0035

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 15. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2020/… par Eiropas Dzelzceļa gadu (2021)

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Lēmumam (ES) 2020/2228.)

([1]) OV C 364, 28.10.2020., 149. lpp.
([2]) *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0346

Komisijas pilnvarošana balsojumā atbalstīt Eiropas Investīciju fonda kapitāla palielināšanu ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko Komisiju pilnvaro balsojumā atbalstīt Eiropas Investīciju fonda kapitāla palielināšanu (COM(2020)0774 – C9-0378/2020 – 2020/0343(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/34)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0774),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 173. panta 3. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0378/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0253/2020),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0343

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 15. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2021/..., ar ko Komisiju pilnvaro balsojumā atbalstīt Eiropas Investīciju fonda reģistrētā kapitāla palielināšanu

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Lēmumam (ES) 2021/8.)

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0347

Budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projekts: Maksājuma apropriāciju palielinājums un citas izdevumu un ieņēmumu korekcijas

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2020. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projektu – Maksājuma apropriāciju palielinājums saskaņā ar atjaunināto izdevumu prognozi un citas izdevumu un ieņēmumu korekcijas (13643/2020 – C9-0395/2020 – 2020/0298(BUD))

(2021/C 445/35)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 ([1]), un jo īpaši tās 44. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības 2020. finanšu gada vispārējo budžetu, ko galīgajā variantā pieņēma 2019. gada 27. novembrī ([2]),

— ņemot vērā Padomes 2013. gada 2. decembra Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 1311/2013, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam ([3]) (DFS regula),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību ([4]),

— ņemot vērā Padomes 2014. gada 26. maija Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom* par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu ([5]),

— ņemot vērā budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projektu, ko Komisija pieņēma 2020. gada 9. oktobrī (COM(2020)0962),

— ņemot vērā nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projektu, ko Padome pieņēma 2020. gada 8. decembrī un nosūtīja Eiropas Parlamentam 2020. gada 9. decembrī (13643/2020 – C9-0395/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 94. un 96. pantu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0252/2020),

A. tā kā budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projekta mērķis ir palielināt maksājumu apropriāciju līmeni saskaņā ar atjaunināto prognozi un pēc tam, kad ir ņemta vērā vispārējā pārvietojumā (DEC 16/2020) ierosinātā pārdale, pielāgot ieņēmumu daļu, lai ņemtu vērā ietekmi, ko rada valūtas kursa atšķirības un iekasētie papildu naudas sodi, un iekļaut budžetā vēl citas mazākas izdevumu korekcijas attiecībā uz Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un dažu decentralizēto aģentūru (EVTI, EAAPI, EBI un *ELA*) apropriāciju līmeni;

B. tā kā budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projektā ir ierosināts kopējs maksājumu apropriāciju palielinājums 1 569,3 miljonu EUR apmērā attiecībā uz 1.a izdevumu kategoriju "Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai", 1.b izdevumu kategoriju "Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija", 2. izdevumu kategoriju "Ilgtspējīga izaugsme: dabas resursi" un 4. izdevumu kategoriju "Globālā Eiropa";

([1]) OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.
([2]) OV L 57, 27.2.2020.
([3]) OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.
([4]) OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.
([5]) OV L 168, 7.6.2014., 105. lpp.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

C. tā kā maksājumu apropriācijas 93,8 miljonu EUR apmērā palīdzēs izpildīt *COSME* aizdevumu garantiju mehānisma saistības, lai atbalstītu MVU, kurus skārušas Covid-19 krīzes ekonomiskās sekas;

D. tā kā ar 750 miljoniem EUR papildu maksājumu apropriācijās ELFLA tiks finansēti vienreizēji maksājumi, lai sniegtu atbalstu lauksaimniekiem un mazajiem un vidējiem lauksaimniecības uzņēmumiem, kurus ietekmējusi Covid-19 krīze;

E. tā kā maksājumu apropriācijas 586 miljonu EUR apmērā atbalstīs ES globālo atbildes reakciju, lai palīdzētu partnervalstīm, izmantojot Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA II*), Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (EKI) un attīstības sadarbības instrumentu (ASI);

F. tā kā, rūpīgi pārskatot decentralizēto aģentūru budžeta izpildi, ir konstatēti ietaupījumi, kas palīdz samazināt maksājumu apropriācijas par 9,1 miljonu EUR;

G. tā kā naudas sodi un soda maksājumi 128 miljonu EUR apmērā, kas iekasēti līdz 2020. gada septembra beigām, ir palīdzējuši samazināt dalībvalstu pašu resursu iemaksas Savienības budžetā;

H. tā kā ierosinātā budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projekta kopējā ietekme uz ieņēmumiem ir citu ieņēmumu samazinājums par 588 miljoniem EUR, kas līdzsvarots ar attiecīgu NKI iemaksu palielinājumu,

1. pieņem zināšanai Komisijas iesniegto budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projektu, kas saistībā ar Covid-19 krīzi ir veltīts tam, lai nodrošinātu 1 569,3 miljonus EUR papildu maksājumu apropriācijās pēc tam, kad ir ņemta vērā vispārējā pārvietojumā ierosinātā pārdale, lai koriģētu ieņēmumu daļu un lai iekļautu budžetā vēl citas mazākas izdevumu korekcijas;

2. apstiprina Padomes nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projektu;

3. uzdod priekšsēdētājam paziņot, ka budžeta grozījums Nr. 9/2020 ir pieņemts galīgajā variantā, kā arī nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

4. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0348

Iebildumu neizteikšana pret deleģēto aktu: oficiālās kontroles robežkontroles punktā, no kura preces izved no Savienības, un daži noteikumi par tranzītu un pārkraušanu

Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2020. gada 29. oktobra deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz oficiālajām kontrolēm robežkontroles punktā, no kura preces izved no Savienības, un dažiem noteikumiem par tranzītu un pārkraušanu groza Deleģēto regulu (ES) 2019/2124 (C(2020)07418 – 2020/2855(DEA))

(2021/C 445/36)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 29. oktobra deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz oficiālajām kontrolēm robežkontroles punktā, no kura preces izved no Savienības, un dažiem noteikumiem par tranzītu un pārkraušanu groza Deleģēto regulu (ES) 2019/2124 (C(2020)07418),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 6. novembra vēstuli, kurā tā lūdz paziņot, ka Parlaments neizteiks iebildumus pret deleģēto regulu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas 2020. gada 2. decembra vēstuli Komiteju priekšsēdētāju konferences priekšsēdētājam,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. marta Regulu (ES) 2017/625 par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) ([1]), un jo īpaši tās 51. panta 1. punkta b) un d) apakšpunktu un 144. panta 6. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 111. panta 6. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ieteikumu lēmumam,

— ņemot vērā to, ka netika izteikti iebildumi Reglamenta 111. panta 6. punkta trešajā un ceturtajā ievilkumā noteiktajā termiņā, kurš beidzās 2020. gada 15. decembrī,

A. tā kā Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/2124 ([2]) ir paredzēti noteikumi par to, kā dalībvalstu ([3]) kompetentās iestādes veic tādu dzīvnieku un preču sūtījumu oficiālās kontroles, kas ir tranzītā, pārkrauti un tālākā transportēšanā caur Savienību;

([1]) OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.

([2]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/2124 (2019. gada 10. oktobris), ar ko attiecībā uz noteikumiem par tādu dzīvnieku un preču sūtījumu oficiālajām kontrolēm, kas ir tranzītā, pārkrauti un tālākā transportēšanā caur Savienību, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 un groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 798/2008, (EK) Nr. 1251/2008, (EK) Nr. 119/2009, (ES) Nr. 206/2010, (ES) Nr. 605/2010, (ES) Nr. 142/2011, (ES) Nr. 28/2012, Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/759 un Komisijas Lēmumu 2007/777/EK (OV L 321, 12.12.2019., 73. lpp.).

([3]) Saskaņā ar Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas un jo īpaši Protokola par Īriju/Ziemeļīriju 5. panta 4. punktu saistībā ar minētā protokola 2 pielikumu šo regulu piemēro Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

B. tā kā Regulas (ES) 2017/625 51. panta 1. punkta b) un d) apakšpunkts pilnvaro Komisiju pieņemt deleģētos aktus par noteikumiem, ar kuriem nosaka termiņus un kārtību dokumentu kontrolpārbaužu un vajadzības gadījumā identitātes kontrolpārbaužu un fizisko kontrolpārbaužu veikšanai attiecībā uz tām dzīvnieku un preču kategorijām, kurām piemēro oficiālās kontroles, kas paredzētas minētās regulas 47. panta 1. punktā, un kuras tiek ievestas Savienībā pa jūru vai ar gaisa transportu no trešām valstīm, ja minētie dzīvnieki vai preces tiek pārvietotas no kuģa vai gaisa kuģa un muitas uzraudzībā pārvestas uz citu kuģi vai gaisa kuģi tajā pašā ostā vai lidostā, gatavojoties tālākai pārvietošanai ("pārkrauti sūtījumi"), kā arī par noteikumiem, kuros paredzēts, kādos gadījumos un ar kādiem nosacījumiem drīkst atļaut to dzīvnieku un preču kategoriju sūtījumu tranzītu, kuras noteiktas minētās regulas 47. panta 1. punktā, un šādiem sūtījumiem piemērot konkrētas oficiālās kontrolpārbaudes, tostarp kādos gadījumos un ar kādiem nosacījumiem preces drīkst glabāt īpaši apstiprinātās muitas noliktavās vai brīvajās zonās;

C. tā kā Komisija šo deleģēto regulu Parlamentam nosūtīja 2020. gada 29. oktobrī, kad aizsākās divu mēnešu rūpīgo pārbaužu periods, kura laikā Parlaments var izteikt iebildumus pret minēto deleģēto regulu;

D. tā kā ar šo deleģēto regulu cita starpā ievieš elastību to oficiālo kontroļu pārvaldībā, kuras attiecas uz sūtījumu transportēšanu no kādas dalībvalsts, šķērsojot Lielbritāniju, uz Īriju un otrādi (*"landbridge"*), ļaujot izmantot valstu informācijas pārvaldības sistēmas un tādējādi palīdzot samazināt administratīvo slogu attiecīgajām dalībvalstīm;

E. tā kā šai deleģētajai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā un tā būtu jāpiemēro no 2021. gada 1. janvāra, lai nodrošinātu, ka minētajā regulā paredzētie pasākumi ir spēkā pēc pārejas perioda, kas paredzēts Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas un beidzas 2020. gada 31. decembrī,

1. paziņo, ka neizsaka iebildumus pret deleģēto regulu;

2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0350

Iebildumu neizteikšana pret deleģēto aktu: identifikācijas marķējums, kas Apvienotajā Karalistē attiecībā uz Ziemeļīriju jāizmanto noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem

Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2020. gada 7. decembra deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz identifikācijas marķējumu, kas Apvienotajā Karalistē attiecībā uz Ziemeļīriju jāizmanto noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 853/2004 II pielikumu (C(2020)08765 – 2020/2907(DEA))

(2021/C 445/37)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 7. decembra deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz identifikācijas marķējumu, kas Apvienotajā Karalistē attiecībā uz Ziemeļīriju jāizmanto noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 853/2004 II pielikumu (C(2020)08765),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 7. decembra vēstuli, kurā tā lūdz paziņot, ka Parlaments neizteiks iebildumus pret deleģēto regulu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas 2020. gada 11. decembra vēstuli Komiteju priekšsēdētāju konferences priekšsēdētājam,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku [1], un jo īpaši tās 10. panta 1. punktu 11.a panta 6. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 111. panta 6. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ieteikumu lēmumam,

— ņemot vērā to, ka netika izteikti iebildumi Reglamenta 111. panta 6. punkta trešajā un ceturtajā ievilkumā noteiktajā termiņā, kurš beidzās 2020. gada 15. decembrī,

A. tā kā Regulā (EK) Nr. 853/2004 ir paredzēti īpaši higiēnas noteikumi pārtikas apritē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku un jo īpaši minētās regulas II pielikumā ir noteiktas prasības attiecībā uz identifikācijas marķējumu, kas pārtikas apritē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem jāpiemēro konkrētiem dzīvnieku izcelsmes produktiem, tostarp prasības attiecībā uz valstu kodiem, kas jāizmanto dalībvalstīm un trešām valstīm;

B. tā kā saskaņā ar Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas ("Izstāšanās līgums") un jo īpaši ar Protokola par Īriju/Ziemeļīriju 5. panta 4. punktu kopā ar minētā protokola 2. pielikumu pēc pārejas perioda beigām Regulu (EK) Nr. 853/2004, kā arī uz tās pamata pieņemtos Komisijas aktus piemēro Apvienotajā Karalistē attiecībā uz Ziemeļīriju; tā kā šā iemesla dēļ ir nepieciešams grozīt minētās regulas II pielikumā noteiktās prasības attiecībā uz identifikācijas marķējumu, kas Apvienotajā Karalistē būtu jāizmanto attiecībā uz Ziemeļīriju;

C. tā kā Komisija šo deleģēto regulu Parlamentam nosūtīja 2020. gada 7. decembrī, kad aizsākās divu mēnešu rūpīgo pārbaužu periods, kura laikā Parlaments var izteikt iebildumus pret minēto deleģēto regulu;

D. tā kā deleģētajā regulā ir pielāgots identifikācijas marķējums, ko piemēro Ziemeļīrijā ražotiem dzīvnieku izcelsmes produktiem;

---

[1] OV L 139, 30.4.2004., 55. lpp.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

E. tā kā deleģētā regula būtu jāpiemēro no 2021. gada 1. janvāra, lai nodrošinātu, ka minētajā regulā paredzētie pasākumi ir spēkā pēc izstāšanās līgumā paredzētā pārejas perioda beigām 2020. gada 31. decembrī;

1. paziņo, ka tas neizsaka iebildumus pret deleģēto regulu;

2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0352

Iebildumu neizteikšana pret deleģēto aktu: termiņi ievešanas kopsavilkuma deklarāciju un pirmsizvešanas deklarāciju iesniegšanai jūras pārvadājumiem no Apvienotās Karalistes, Normandijas salām un Menas Salas un uz minētajām teritorijām

Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2020. gada 20. novembra Deleģēto regulu, ar ko groza Deleģēto regulu (ES) 2015/2446 attiecībā uz termiņiem ievešanas kopsavilkuma deklarāciju un pirmsizvešanas deklarāciju iesniegšanai jūras pārvadājumiem no Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes, Normandijas salām un Menas Salas un uz minētajām teritorijām (C(2020)08072 – 2020/2890(DEA))

(2021/C 445/38)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas Deleģēto regulu C(2020)08072,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 26. novembra vēstuli, kurā tā lūdz paziņot, ka Parlaments neizteiks iebildumus pret deleģēto regulu,

— ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas 2020. gada 2. decembra vēstuli Komiteju priekšsēdētāju konferences priekšsēdētājam,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulu (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu ([1]), un jo īpaši tās 131. panta b) punktu, 265. panta a) punktu un 284. panta 5. punktu,

— ņemot vērā Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģēto regulu (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem ([2]),

— ņemot vērā Reglamenta 111. panta 6. punktu,

— ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ieteikumu lēmumam,

— ņemot vērā to, ka netika izteikti iebildumi Reglamenta 111. panta 6. punkta trešajā un ceturtajā ievilkumā noteiktajā termiņā, kurš beidzās 2020. gada 15. decembrī,

A. tā kā deleģētajā regulā ir noteikti termiņi, kuros uzņēmējiem dalībvalstu muitas dienestiem ir jāsniedz konkrēti drošuma un drošības dati par tādu preču pārvietošanu pa jūru, kuru izcelsme vai galamērķis ir Apvienotajā Karalistē;

B. tā kā sarunās par gaidāmo tirdzniecības nolīgumu ar Apvienoto Karalisti līdz deleģētās regulas apstiprināšanas dienai nav panākta vienošanās par atbrīvojumu no pienākuma iesniegt jaunākos drošības datus par precēm, kuras paredzēts pārvietot pa jūru un kuru izcelsme vai galamērķis ir Apvienotajā Karalistē;

C. tā kā Komisija 2018. gada 19. decembrī ([3]) pieņēma pasākumu ar deleģētās regulas mērķim identisku mērķi, lai sagatavotos iespējamai situācijai, kad nav panākta vienošanās par Apvienotās Karalistes sakārtotu izstāšanos no Savienības, tomēr izstāšanās līguma noslēgšana šo tekstu padarīja lieku;

D. tā kā deleģētajai regulai būtu jāstājas spēkā pēc iespējas ātrāk, lai nodrošinātu muitas administrāciju un uzņēmēju netraucētu ikdienas darbību pēc pārejas perioda beigām,

---

([1]) OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.
([2]) OV L 343, 29.12.2015., 1. lpp.
([3]) Komisijas 2018. gada 19. decembra Deleģētā regula (ES) 2019/334, ar ko groza Deleģēto regulu (ES) 2015/2446 attiecībā uz termiņiem ievešanas kopsavilkuma deklarāciju un pirmsizvešanas deklarāciju iesniegšanai jūras pārvadājumos no Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes, Normandijas salām un Menas salas un uz minētajām teritorijām (OV L 60, 28.2.2019., 1. lpp.)

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

1. paziņo, ka neizsaka iebildumus pret deleģēto regulu;
2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

P9_TA(2020)0353

Iebildumu neizteikšana par deleģēto aktu: regulatīvajos tehniskajos standartos par vienoto elektronisko ziņošanas formātu noteiktās taksonomijas 2020. gada atjauninājums

Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2020. gada 6. novembra deleģēto regulu, ar ko Deleģēto regulu (ES) 2019/815 groza attiecībā uz regulatīvajos tehniskajos standartos par vienoto elektronisko ziņošanas formātu noteiktās taksonomijas 2020. gada atjauninājumu (C(2020)7523 – 2020/2865(DEA))

(2021/C 445/39)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas Deleģēto regulu (C(2020)7523),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 18. novembra vēstuli, kurā tā lūdz paziņot, ka Parlaments neizteiks iebildumus pret deleģēto regulu,

— ņemot vērā Juridiskās komitejas 2020. gada 4. decembra vēstuli Komiteju priekšsēdētāju konferences priekšsēdētājam,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/109/EK (2004. gada 15. decembris) par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK ([1]), un jo īpaši tās 4. panta 7. punktu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulu (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK ([2]), un jo īpaši tās 13. panta 2. punktu,

— ņemot vērā regulatīvo tehnisko standartu projektu, ko Komisijai 2020. gada 18. jūnijā iesniedza Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde,

— ņemot vērā Reglamenta 111. panta 6. punktu,

— ņemot vērā Juridiskās komitejas ieteikumu lēmumam,

— ņemot vērā to, ka netika izteikti iebildumi Reglamenta 111. panta 6. punkta trešajā un ceturtajā ievilkumā noteiktajā termiņā, kurš beidzās 2020. gada 15. decembrī,

A. tā kā Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/815 ir noteikts vienotais elektroniskās ziņošanas formāts, kas minēts Direktīvas 2004/109/EK 4. panta 7. punktā un kas emitentiem jāizmanto, sagatavojot savus gada finanšu pārskatus;

B. tā kā vienotā elektroniskā ziņošanas formāta pamata taksonomija balstās uz Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) taksonomiju un to paplašina; SFPS fonds katru gadu atjaunina SFPS taksonomiju, lai cita starpā ņemtu vērā jaunus SFPS vai grozījumus esošajos SFPS, tās informācijas analīzi, kas parasti tiek nodota praksē, un minētās taksonomijas vai izmantotās tehnoloģijas vispārējā satura uzlabojumus;

C. tā kā Komisijas 2020. gada 6. novembra deleģētajā regulā ir paredzēts, ka to piemēros gada finanšu pārskatiem, kuros ietverti pārskati par finanšu gadiem, kuri sākas 2021. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma; tā kā emitentiem būs atļauts pieņemt minētajā regulā noteikto taksonomiju finanšu gadiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma;

([1]) OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.
([2]) OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.

D. tā kā Eiropas Parlaments un Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu trīs mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas;

E. tā kā Komisija par deleģēto aktu paziņoja 2020. gada 6. novembrī un tādēļ trīs mēnešu laikposms Parlamenta vai Padomes iespējamo iebildumu izteikšanai beigsies pēc 2021. gada 1. janvāra – datuma, kas noteikts deleģētajā aktā, lai tas stātos spēkā;

F. tā kā nav pamata iebilst pret deleģēto aktu,

1. paziņo, ka neizsaka iebildumus pret deleģēto regulu;

2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

P9_TA(2020)0354

Pārejas noteikumi ELFLA un ELGF atbalstam 2021. un 2022. gadā ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru nosaka konkrētus pārejas noteikumus Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) atbalstam 2021. gadā un ar kuru attiecībā uz līdzekļiem un to sadalījumu 2021. gadam groza Regulu (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 229/2013 un (ES) Nr. 1308/2013, un ar kuru attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (COM(2019)0581 – C9-0162/2019 – 2019/0254(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/40)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2019)0581),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 43. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0162/2019),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Revīzijas palātas 2020. gada 26. februāra atzinumu ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2020. gada 7. maija atzinumu ([2]),

— pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un informāciju no Padomes par Eiropas Parlamenta nostājas apstiprināšanu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

— ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas vēstuli,

— ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A9-0101/2020),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. apstiprina savus paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai;

3. apstiprina Parlamenta un Padomes kopīgos paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai;

4. pieņem zināšanai Komisijas paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai;

5. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

6. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

([1]) OV C 109, 1.4.2020., 1. lpp.
([2]) OV C 232, 14.7.2020., 29. lpp.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

P9_TC1-COD(2019)0254

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 16. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/…, ar ko nosaka dažus pārejas noteikumus atbalstam no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) 2021. un 2022. gadā un ar ko attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. un 2022. gadā groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013, un attiecībā uz līdzekļiem un šāda atbalsta sadalījumu 2021. un 2022. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2020/2220.)

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

Eiropas Parlamenta paziņojums par KLP pārejas režīmu un daudzgadu finanšu shēmu

Krīzes rezerves fonds

Lauksaimniecības krīzes rezerve kopš tās izveides 2014. gadā vēl nekad nav tikusi aktivizēta, jo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1306/2013 25. pantā paredzēto finanšu disciplīnas mehānismu šīs rezerves finansējumu katra gada sākumā izveido no kopējā tiešo maksājumu apjoma. Neizlietotās summas gada beigās atskaita atpakaļ tiešajos maksājumos. Līdz ar to šī rezerve vēl nekad nav izmantota, lai lauksaimniekiem neierobežotu resursus.

Minētā rezerve tika izveidota ar mērķi palīdzēt lauksaimniekiem cenu vai tirgus nestabilitātes situācijā, un tas, ka tā nekad nav tikusi izmantota, pierāda šīs rezerves finansiālās struktūras un darbības ierobežojumus. Tā kā aizvien biežāk rodas tādi ekonomiski apstākļi un nelabvēlīgi klimatiskie un sanitārie apstākļi, kas rada būtiskus tirgus traucējumus, ir steidzami vajadzīgs pilnībā funkcionāls krīzes rezerves fonds, kuru var aktivizēt un darīt pieejamu atsaucīgā un efektīvā veidā.

Eiropas Parlaments uzsver, ka pilnībā finansēts krīzes rezerves fonds, kura sākotnējais budžets ir 400 miljoni EUR papildus ELGF un ELFLA budžetam un kurš ir kumulatīvs, proti, kurā attiecīgajā gadā neizmantotos līdzekļus pārnes uz plānošanas perioda nākamo gadu, darbotos efektīvāk un iedarbīgāk un tādējādi laicīgi sniegtu krīzes palīdzību un finansētu mērķtiecīgus pasākumus skartajās nozarēs.

***POSEI* un Egejas salas**

Savas ģeogrāfiskās situācijas dēļ (jo īpaši attālums, atrašanās uz salām, mazāka platība, sarežģīts reljefs un klimatiskie apstākļi) Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. pantā minētie tālākie reģioni saskaras ar īpašām sociālekonomiskām problēmām, kas saistītas ar patēriņam vai lauksaimnieciskajai ražošanai būtisku pārtikas un lauksaimniecības produktu piegādi. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 228/2013 tika noteikti īpaši pasākumi lauksaimniecībā ar mērķi novērst grūtības, ko rada attiecīgajā pantā minētā īpašā situācija. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 229/2013 paredzētā īpašo pasākumu shēma, kuru īsteno lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām, arī risina tos pašus jautājumus, tikai citā ģeogrāfiskajā atrašanās vietā.

Šiem reģioniem un salām paredzētie īpašie pasākumi un iespējas ir tik svarīgi, ka tie attaisno šāda līmeņa īpašo atbalstu, kas ir ārkārtīgi nepieciešams, lai minētos pasākumus varētu veiksmīgi īstenot. Līdz ar to, ņemot vērā Komisijas publiski izteiktos solījumus šiem reģioniem un salām, Eiropas Parlaments aicina vienmērīgi turpināt Regulu (ES) Nr. 228/2013 un (ES) Nr. 229/2013 ietvaros ļoti veiksmīgi īstenotās programmas un saglabāt minētajiem reģioniem un salām paredzēto atbalstu vismaz pašreizējā apmērā. Tādējādi Savienība izrādītu solidaritāti un atbalstu šiem reģioniem un salām, kas atrodas īpašā nelabvēlīgā stāvoklī.

Eiropas Parlamenta paziņojums par tālāko reģionu starpnozaru organizācijām

Tālāko reģionu vietējie tirgi mazā izmēra un izolētības dēļ ir īpaši neaizsargāti pret cenu svārstībām, ko rada no pārējās Savienības vai trešām valstīm nākošās importa plūsmas. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 349. pantā ir atzītas tālāko reģionu īpašās vajadzības un noteikts pamats atbilstošam tiesiskajam regulējumam, kas tiem palīdzētu risināt īpašo situāciju. Šis jautājums tika plašāk izskatīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 228/2013, kuru groza ar šo regulu. Tā kā ir atklājies, ka ar starpnozaru organizāciju palīdzību varētu risināt tālāko reģionu lauksaimniecības ražošanas nozaru īpašās vajadzības, jau tagad būtu jāļauj elastīgi īstenot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 attiecīgos noteikumus, lai minētajiem reģioniem pilnībā nodrošinātu saskaņā ar šo regulu piešķirtos resursus. Līdz ar to Regulas (ES) Nr. 1308/2013 157. pantā atzītajām un par reprezentatīviem pārstāvjiem uzskatītajām starpnozaru organizācijām vajadzētu būt iespējai veikt vajadzīgos kolektīvos pasākumus, kas paredzēti, lai saglabātu vietējās ražošanas konkurētspēju attiecīgajos vietējos tirgos un tās ilgtspēju. Šajā nolūkā, neatkarīgi no LESD 28., 29. un 110. panta un Regulas (ES) Nr. 1308/2013 165. panta, neskarot Regulas (ES) Nr. 1308/2013 164. pantu un pamatojoties uz LESD 349. pantu, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa spriedumā apvienotajās lietās C-132/14 līdz C-136/14, Eiropas Parlaments uzsver, ka ir svarīgi izmantot visus pienācīgos instrumentus, lai paplašinātu starpnozaru nolīgumu gadījumā atļautu attiecīgajai dalībvalstij pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām nolemt, ka atsevišķi saimnieciskās darbības veicēji vai grupas, kas nav minētās starpnozaru organizācijas biedri, bet darbojas attiecīgajā vietējā tirgū, neatkarīgi no to izcelsmes maksā organizācijai visas finansiālās iemaksas, ko maksā attiecīgās organizācijas biedri, vai daļu no tām, tostarp gadījumos, kad ieņēmumi no minētajām iemaksām paredzēti tikai vietējās ražošanas saglabāšanai vai kad iemaksas tiek iekasētas dažādos tirdzniecības procesa posmos.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgs paziņojums par tālākajiem reģioniem un Egejas jūras nelielajām salām

Eiropas Parlaments un Padome atgādina:

— saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbības 349. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 228/2013 tālākajiem reģioniem paredzētie īpašie pasākumi ir svarīgi, lai tiktu ņemtas vērā šo reģionu īpatnības;

— liela nozīme ir arī Regulā (ES) Nr. 229/2013 paredzētajiem īpašajiem pasākumiem lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām un

— iepriekšminēto apsvērumu dēļ ir pamatoti šiem reģioniem un salām piešķirt īpašu atbalstu, lai tie varētu īstenot attiecīgos pasākumus.

Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgs paziņojums par ES finansēšanas kārtību attiecībā uz *POSEI* un Egejas jūras nelielajām salām

Eiropas Parlaments un Padome uzsver, ka šajā pārejas regulā iekļautajai 2021. un 2022. gadam paredzētajai ES finansēšanas kārtībai attiecībā uz *POSEI* un Egejas jūras nelielajām salām ir izņēmuma raksturs, kas atspoguļo pašreizējos īpašos apstākļus un nerada precedentu turpmākās KLP finansēšanas jomā ne attiecībā uz tālākajiem reģioniem un Egejas jūras nelielajām salām, ne tiešajiem maksājumiem.

Komisijas paziņojums par jaunu 167.a pantu

Komisija pieņem zināšanai Parlamenta un Padomes politisko vienošanos par Parlamenta 106. grozījumu, ar kuru TKO regulā iekļauj jaunu 167.a pantu par olīveļļas nozari. Komisija atzīmē, ka šis grozījums, par kuru vienojies Parlaments un Padome, neatbilst spēkā esošo noteikumu turpināmības principam, kas reglamentē Pārejas regulu, tam ir materiāls raksturs un līdztiesīgie likumdevēji to iekļāvuši bez ietekmes novērtējuma, kas prasīts Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 15. punktā. Komisija atgādina par savu apņemšanos saglabāt efektīvu konkurenci lauksaimniecības nozarē un pilnībā īstenot KLP mērķus, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienības darbību 39. pantā.

Komisijas paziņojums Par *ANC* Maksājumiem

Komisija pieņem zināšanai līdztiesīgo likumdevēju vienošanos par to, ka atveseļošanas instrumenta līdzekļus, kad tie būs integrēti ELFLA, drīkstēs izmantot, lai finansētu maksājumus apgabaliem, kuros ir dabas radīti vai citi specifiski ierobežojumi (*ANC* maksājumi).

Lai šos maksājumus saņemtu, lauksaimniekiem nav jāpiekopj nekāda konkrēta prakse, un Komisija jau agrāk ir paudusi bažas par *ANC* maksājumu mazo pienesumu vides un klimata jomas mērķu sasniegšanā. Tāpēc *ANC* maksājumu iekļaušana tajā atveseļošanas instrumenta līdzekļu daļā, kas paredzēta vides un klimata jomas mērķu sasniegšanas sekmēšanai, sarunās par turpmāko KLP nebūtu uzskatāma par precedentu.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

P9_TA(2020)0355

Papildu resursi Covid-19 pandēmijas kontekstā: *REACT-EU* ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz ārkārtas papildu resursiem un īstenošanas kārtību mērķim "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai", lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (*REACT-EU*) (COM(2020)0451 – C9-0149/2020 – 2020/0101(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/41)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0451),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 177. pantu un 322. panta 1. punkta a) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0149/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Revīzijas palātas 2020. gada 13. jūlija atzinumu ([1]),

— pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

— ņemot vērā Reģionu komitejas 2020. gada 14. oktobra atzinumu ([2]),

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, kuru atbildīgā komiteja apstiprinājusi saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un informāciju no Padomes par Eiropas Parlamenta nostājas apstiprināšanu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

— ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Budžeta komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A9-0150/2020),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0101

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 16. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/..., ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz papildu resursiem un īstenošanas kārtību, lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (*REACT-EU*)

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2020/2221.)

([1]) OV C 272, 17.8.2020., 1. lpp.
([2]) *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

P9_TA(2020)0356

Regula par Savienības budžeta aizsardzību vispārēju trūkumu gadījumā saistībā ar tiesiskumu dalībvalstīs ***II

Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (09980/1/2020 – C9-0407/2020 – 2018/0136(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2021/C 445/42)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (09980/1/2020 – C9-0407/2020),

— ņemot vērā Revīzijas palātas 2018. gada 17. augusta atzinumu ([1]),

— ņemot vērā Komisijas atzinumu (COM(2020)0843),

— ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā ([2]) attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0324),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgās komitejas apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 67. pantu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas un Budžeta kontroles komitejas ieteikumu otrajam lasījumam (A9-0262/2020),

1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;

2. apstiprina Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai;

3. pieņem zināšanai šai rezolūcijai pievienoto Komisijas paziņojumu;

4. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;

5. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;

6. uzdod ģenerālsekretāram parakstīt aktu pēc tam, kad ir notikusi pārbaude, ka ir pienācīgi ievērotas visas procedūras, un pēc saskaņošanas ar Padomes ģenerālsekretāru nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

7. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

([1]) OV C 291, 17.8.2018., 1. lpp.
([2]) Pieņemtie teksti, 4.4.2019., P8_TA(2019)0349.

PIELIKUMS NORMATĪVAJAI REZOLŪCIJAI

Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgs paziņojums

Neskarot Komisijas iniciatīvas tiesības, Eiropas Parlaments, Padome un Komisija vienojas apsvērt šīs regulas satura iekļaušanu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) ("Finanšu regula") tās nākamās pārskatīšanas laikā.

Komisijas paziņojums

Komisija piekrīt apsvērt iespēju Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedzamajam ziņojumam par šīs regulas piemērošanu vajadzības gadījumā pievienot attiecīgus priekšlikumus.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

P9_TA(2020)0357

Padomes regula, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ***

Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP))

(Īpašā likumdošanas procedūra — piekrišana)

(2021/C 445/43)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Padomes regulai (09970/2020),

— ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 312. pantu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu (C9-0409/2020),

— ņemot vērā 2018. gada 14. novembra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam: Parlamenta nostāja ar nolūku panākt vienošanos ([1]),

— ņemot vērā 2019. gada 10. oktobra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam un pašu resursiem: laiks attaisnot pilsoņu cerības ([2]),

— ņemot vērā 2020. gada 23. jūlija rezolūciju par Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija ārkārtas sanāksmes secinājumiem ([3]),

— ņemot vērā Reglamenta 92. pantu un 105. panta 1. un 4. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas un Konstitucionālo jautājumu komitejas vēstules,

— ņemot vērā Budžeta komitejas ieteikumu (A9-0260/2020),

1. sniedz piekrišanu šīs rezolūcijas pielikumā izklāstītajam projektam Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam;

2. apstiprina Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgās deklarācijas, kas pievienotas šai rezolūcijai;

3. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto Parlamenta deklarāciju;

4. pieņem zināšanai šai rezolūcijai pievienotās Komisijas deklarācijas;

5. uzdod priekšsēdētājam kopā ar Padomes priekšsēdētāju un Komisijas priekšsēdētāju parakstīt Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgo deklarāciju par budžeta rūpīgu pārbaudi attiecībā uz jauniem priekšlikumiem, kuru pamatā ir LESD 122. pants un kuri varētu radīt ievērojamu ietekmi uz Savienības budžetu;

6. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

([1]) OV C 363, 28.10.2020., 179. lpp.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0032.
([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0206.

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

1. **PIELIKUMS. PROJEKTS PADOMES REGULAI, AR KO NOSAKA DAUDZGADU FINANŠU SHĒMU 2021.–2027. GADAM**

PADOMES REGULA (ES, *Euratom*) 2020/…

(… gada …),

ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 312. pantu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 106.a pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu ([1]),

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Ņemot vērā nepieciešamību panākt pietiekamu paredzamību, lai sagatavotu un īstenotu ieguldījumus vidējā termiņā, daudzgadu finanšu shēmas (DFS) noteiktajam ilgumam vajadzētu būt septiņi gadi, skaitot no 2021. gada 1. janvāra.

(2) Covid-19 krīzes ekonomiskās ietekmes dēļ Savienībai ir jānodrošina ilgtermiņa finanšu shēma, kas paver ceļu taisnīgai un iekļaujošai pārejai uz zaļu un digitālu nākotni, atbalsta Savienības ilgtermiņa stratēģisko autonomiju un padara to noturīgu pret satricinājumiem nākotnē.

(3) Ar šo regulu noteiktajos saistību apropriāciju gada maksimālajos apjomos attiecībā uz katru izdevumu kategoriju un maksājumu apropriāciju gada maksimālajos apjomos ir jāņem vērā piemērojamie saistību un pašu resursu maksimālie apjomi, kas noteikti saskaņā ar spēkā esošo Padomes lēmumu par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu, kas pieņemts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 311. panta trešo daļu ("Pašu resursu lēmums").

(4) Ja no Savienības vispārējā budžeta sniegtās garantijas jāizmanto finansiālai palīdzībai dalībvalstīm, kas ir atļauta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 2018/1046 ([2]) ("Finanšu regula") 220. panta 1. punktu, būtu jāizmanto tāda nepieciešamā summa, kas pārsniedz DFS noteikto saistību un maksājumu apropriāciju maksimālos apjomus, tajā pašā laikā ievērojot pašu resursu maksimālo apjomu.

(5) DFS nebūtu jāņem vērā budžeta posteņi, kurus finansē no piešķirtajiem ieņēmumiem Finanšu regulas nozīmē.

(6) DFS būtu jānosaka 2018. gada cenās. Tāpat arī būtu jāparedz noteikumi DFS ikgadējām tehniskajām korekcijām, lai pārrēķinātu maksimālos apjomus un pieejamās rezerves.

(7) Būtu jāparedz noteikumi citām situācijām, kad varētu būt vajadzīgas DFS korekcijas. Šādas korekcijas varētu būt saistītas ar to, ka tiek novēloti pieņemti jauni noteikumi vai programmas saskaņā ar dalītu pārvaldību, ar pasākumiem, kas saistīti ar pareizu ekonomikas pārvaldību, vai ar pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar Eiropas

([1]) Piekrišana … (vēl nav *Oficiālajā Vēstnesī* publicēta).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

Parlamenta un Padomes regulu par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai. Būtu jānosaka arī noteikumi par konkrētām programmām paredzētas korekcijas mehānismu.

(8) Būtu jāīsteno īpaša un maksimālā iespējamā elastība, lai Savienība varētu izpildīt savas saistības atbilstoši LESD 323. pantam.

(9) Lai Savienība varētu reaģēt uz konkrētiem neparedzētiem apstākļiem vai sekām un tādējādi nodrošināt, ka budžeta procedūra norit sekmīgi, ir vajadzīgi šādi tematiskie īpašie instrumenti: Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds, rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos un *Brexit* korekcijas rezerve. Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos nav paredzēta, lai novērstu ar tirgu saistīto krīžu sekas, kuras ietekmē lauksaimniecisko ražošanu vai lauksaimniecības produktu izplatīšanu.

(10) Lai vēl vairāk palielinātu elastību, ir nepieciešami šādi netematiskie īpašie instrumenti: vienotais rezerves instruments un elastības instruments. Vienotajam rezerves instrumentam būtu jāļauj pārvietot rezerves, kas ir pieejamas līdz attiecīgi saistību un maksājumu apropriāciju maksimālajam apjomam, starp finanšu gadiem un – attiecībā uz saistību apropriācijām – starp DFS izdevumu kategorijām, nepārsniedzot DFS saistību un maksājumu apropriāciju maksimālo apjomu kopējās summas visā DFS periodā. Elastības instrumentam būtu jāļauj finansēt īpašus neparedzētus izdevumus attiecīgā finanšu gadā.

(11) Būtu jāparedz īpašs noteikums attiecībā uz iespēju budžetā iekļaut saistību un attiecīgās maksājumu apropriācijas, kas pārsniedz DFS noteiktos maksimālos apjomus, ja ir nepieciešams izmantot īpašos instrumentus.

(12) Ir jāparedz DFS pārskatīšana, ja tiek pārskatīti Līgumi un to pārskatīšana ietekmē budžetu, Kipras apvienošanās gadījumā vai Savienības paplašināšanās gadījumā, kā arī, ņemot vērā budžeta izpildi.

(13) Varētu arī rasties nepieciešamība pārskatīt šo regulu saistībā ar neparedzētiem apstākļiem, kad situāciju nevar atrisināt DFS noteikto ierobežojumu ietvaros. Tādēļ šādos gadījumos jāparedz iespēja pārskatīt DFS.

(14) Nepieciešami arī īpaši noteikumi attiecībā uz apjomīgiem projektiem, kuru termiņš ievērojami pārsniedz DFS paredzēto laiku. Jānosaka maksimālās summas iemaksām šādos projektos no Savienības vispārējā budžeta, tādējādi nodrošinot to, ka tie nekādi neietekmē citus projektus, kuri tiek finansēti no minētā budžeta.

(15) Jānosaka vispārīgi noteikumi starpiestāžu sadarbībai budžeta procedūras laikā, vienlaikus ievērojot Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas ("Iestādes") budžeta pilnvaras, kā noteikts Līgumos, kā arī pārredzamības prasības.

(16) Komisijai līdz 2025. gada 1. jūlijam būtu jāiesniedz priekšlikums jaunai daudzgadu finanšu shēmai, lai Iestādes to varētu pieņemt pietiekami savlaicīgi, pirms stājas spēkā nākamā finanšu shēma. Saskaņā ar LESD 312. panta 4. punktu šajā regulā noteiktos maksimālos apjomus, kas atbilst DFS pēdējam gadam, turpina piemērot gadījumā, ja līdz šajā regulā noteiktās DFS darbības termiņa beigām nav pieņemta jauna daudzgadu finanšu shēma,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. **nodaļa**

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Daudzgadu finanšu shēma

Ar šo regulu nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (DFS).

2. pants

DFS maksimālo apjomu ievērošana

1. Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ("Iestādes") katras budžeta procedūras un attiecīgā gada budžeta izpildes laikā ievēro DFS noteikto gada izdevumu maksimālo apjomu, kas noteikts I pielikumā ("DFS maksimālie apjomi").

Pakārtotais maksimālais apjoms 3. izdevumu kategorijā, kā norādīts I pielikumā, tiek noteikts, neskarot elastību starp abiem kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) pīlāriem. Koriģēto maksimālo apjomu, ko piemēro KLP I pīlāram, pēc pārvedumiem starp Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un tiešajiem maksājumiem nosaka ar atbilstošu tiesību aktu, un DFS attiecīgi pielāgo saskaņā ar šīs regulas 4. pantā paredzētajām tehniskajām korekcijām.

2. Ja ir nepieciešams izmantot līdzekļus no īpašajiem instrumentiem, kas paredzēti 8., 9., 10. un 12. pantā, saistību un attiecīgās maksājumu apropriācijas iekļauj budžetā, pārsniedzot attiecīgos DFS maksimālos apjomus.

Ja ir nepieciešams izmantot līdzekļus no vienotā rezerves instrumenta, kā paredzēts 11. pantā, saistību un attiecīgās maksājumu apropriācijas iekļauj budžetā, pārsniedzot attiecīgos DFS maksimālos apjomus konkrētajam gadam.

3. Ja ir nepieciešams izmantot garantiju finansiālai palīdzībai dalībvalstīm, kas atļauta saskaņā ar Finanšu regulas 220. panta 1. punktu, izmanto tādu nepieciešamo summu, kas pārsniedz DFS noteiktos maksimālos apjomus.

3. pants

Pašu resursu maksimālā apjoma ievērošana

1. Nevienā gadā, uz ko attiecas DFS, vajadzīgā maksājumu apropriāciju kopsumma – pēc ikgadējās korekcijas un ņemot vērā jebkādas citas korekcijas un pārskatīšanas, kā arī 2. panta 2. un 3. punkta piemērošanu, nedrīkst radīt vajadzību pēc pašu resursiem, kas pārsniedz pašu resursu maksimālo apjomu, kas noteikts saskaņā ar spēkā esošo Padomes lēmumu par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu, kas pieņemts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 311. panta trešo daļu ("Pašu resursu lēmums").

2. Vajadzības gadījumā DFS maksimālos apjomus samazina, lai nodrošinātu atbilstību pašu resursu maksimālajam apjomam, kas noteikts Pašu resursu lēmumā.

2. **nodaļa**

DFS korekcijas

4. pants

Tehniskās korekcijas

1. Komisija katru gadu pirms budžeta procedūras n+1 gadam veic šādas tehniskās korekcijas DFS:

a) pārvērtē maksimālo apjomu, saistību apropriāciju un maksājumu apropriāciju kopsummu n+1 gada cenās;

b) aprēķina rezervi, kas pieejama pašu resursu maksimālā apjoma ietvaros, kas noteikts Pašu resursu lēmumā;

c) aprēķina saistību apropriāciju summu, kas pieejama saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu, kā minēts 11. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, kā arī kopējo maksimālo summu, kas minēta 11. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā;

d) aprēķina maksājumu apropriāciju maksimālā apjoma korekciju saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu, kā minēts 11. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, kā arī maksimālo summu, kas minēta 11. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā;

e) aprēķina papildu piešķīrumus 5. panta 1. punktā minētām konkrētām programmām un 5. panta 2. punktā minētās ikgadējās korekcijas rezultātus.

2. Komisija veic šā panta 1. punktā minētās tehniskās korekcijas, balstoties uz fiksētu deflatoru 2 % apmērā gadā.

3. Šā panta 1. punktā minēto tehnisko korekciju iznākumu un to pamatā esošās ekonomikas prognozes Komisija paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.

4. Neskarot 6. un 7. pantu, attiecībā uz attiecīgo gadu netiek veiktas citas tehniskās korekcijas ne attiecīgajā gadā, ne arī kā *ex post* korekcijas turpmākajos gados.

5. pants

Konkrētām programmām paredzēta korekcija

1. Summu, kas atbilst ieņēmumiem, kuri gūti no soda naudām, ko Savienības iestādes piemērojušas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1/2003 ([3]) un (EK) Nr. 139/2004 ([4]), un kas saskaņā ar Finanšu regulas 107. pantu ir iekļauta n-1 gada budžetā pēc tam, kad ir atskaitīta Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas ([5]) 141. panta 1. punktā minētā summa n-1 gadam, ir pieejama, lai papildus piešķirtu:

a) saistību apropriācijas n+1 gadam, sākot no 2022. gada līdz 2027. gadam, II pielikumā minētajām programmām saskaņā ar procentuālo daļu, kas minētajām programmām noteikta II pielikuma tabulas slejā "Sadales koeficients"; un

b) maksājumu apropriācijas n+1 gadam, sākot no 2022. gada līdz 2027. gadam.

Kopējā papildu piešķīrumu summa laikposmā no 2022. līdz 2027. gadam attiecīgi saistību un maksājumu apropriācijām ir 11 000 miljoni EUR (2018. gada cenās). Attiecībā uz katru gadu laikposmā no 2022. līdz 2026. gadam papildu piešķīruma gada summa attiecīgi saistību un maksājumu apropriācijām ir vismaz 1 500 miljoni EUR (2018. gada cenās) un tā nepārsniedz 2 000 miljonus EUR (2018. gada cenās).

Kopējā papildu piešķīrumu summa saistību apropriācijām programmām laikposmā no 2022. līdz 2027. gadam ir norādīta II pielikuma tabulas slejā "Kopējais saistību apropriāciju papildu piešķīrums saskaņā ar 5. pantu".

2. Saistību apropriāciju maksimālos apjomus attiecīgajās izdevumu kategorijās n+1 gadam, sākot no 2022. gada līdz 2027. gadam, koriģē augšupēji ar summām, kas atbilst 1. punktā noteiktajiem papildu piešķīrumiem, saskaņā ar procentuālajām daļām, kas šīm izdevumu kategorijām noteiktas II pielikuma tabulas slejā "Sadales koeficients". Maksājumu apropriāciju maksimālo apjomu n+1 gadam, sākot no 2022. gada līdz 2027. gadam, automātiski koriģē augšupēji ar summām, kas atbilst 1. punktā noteiktajiem papildu piešķīrumiem.

6. pants

Korekcijas, kas saistītas ar pareizu ekonomikas pārvaldību vai ar vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai

1. Ja saskaņā ar attiecīgajiem pamataktiem tiek atcelta budžeta saistību apturēšana attiecībā uz Savienības līdzekļiem saistībā ar pareizas ekonomikas pārvaldības pasākumiem vai ar pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai, summas, kuras atbilst apturētajām saistībām, pārnes uz nākamajiem gadiem un attiecīgi koriģē DFS atbilstošos maksimālos apjomus.

2. Jebkuru 1. punktā minēto korekciju iznākumus Komisija paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.

3. N gada apturētās saistības nevar atkārtoti iekļaut Savienības vispārējā budžetā pēc n+2 gada.

7. pants

Korekcija, ievērojot jaunos noteikumus vai programmas saskaņā ar dalīto pārvaldību

1. Ja pēc 2021. gada 1. janvāra tiek pieņemti jauni noteikumi vai programmas saskaņā ar dalīto pārvaldību attiecībā uz struktūrfondiem, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, Patvēruma un migrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Integrētās robežu pārvaldības fonda Robežu pārvaldības un vīzu instrumentu, summas, kas atbilst 2021. gadā neizmantotajiem piešķīrumiem, līdzvērtīgās daļās pārnes uz katru gadu 2022.–2025. gada laikposmā, un attiecīgi koriģē DFS atbilstošos maksimālos apjomus.

2. Jebkuru 1. punktā minēto korekciju iznākumus Komisija paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.

([3]) Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

([4]) Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

([5]) OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.

3. **nodaļa**

Īpašie instrumenti

1. **IEDAĻA**

TEMATISKIE ĪPAŠIE INSTRUMENTI

8. pants

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds

1. Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds, kura mērķi un darbības joma ir definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu, nepārsniedz maksimālo gada summu 186 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās).

2. Apropriācijas Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam iekļauj Savienības vispārējā budžetā kā uzkrājumu.

9. pants

Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos

1. Rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos var izmantot, lai finansētu:

a) palīdzību nolūkā reaģēt uz ārkārtas situācijām, ko izraisījušas lielas katastrofas, uz kurām attiecas Eiropas Savienības Solidaritātes fonds, kura mērķi un darbības joma ir izklāstīti Padomes Regulā (EK) Nr. 2012/2002 ([6]); un

b) ātru reaģēšanu uz konkrētām ārkārtas vajadzībām Savienībā vai trešās valstīs pēc notikumiem, kurus nav bijis iespējams paredzēt budžeta izstrādes laikā, jo īpaši ārkārtas reaģēšanai un atbalsta operācijām pēc dabas katastrofām, uz kurām neattiecas a) apakšpunkts, cilvēku izraisītām katastrofām, humanitārām krīzēm liela mēroga sabiedrības veselības, veterināru vai fitosanitāru apdraudējumu gadījumā, kā arī situācijās, kad īpašu noslodzi Savienības ārējām robežām rada migrācijas plūsmas, kad to prasa apstākļi.

2. Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos nepārsniedz maksimālo gada summu 1 200 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās). Jebkuru ikgadējās summas daļu, kas nav izmantota n gadā, var izmantot līdz n+1 gadam. Vispirms izmanto to gada summas daļu, kas atlikusi no iepriekšējā gada. Jebkura tā n gada summas daļa, kas nav izmantota n+1 gadā, tiek dzēsta.

3. Rezerves solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos apropriācijas iekļauj Savienības vispārējā budžetā kā uzkrājumu.

4. Katra gada 1. oktobrī ir pieejama vismaz viena ceturtā daļa no 2. punktā minētās ikgadējās summas, lai segtu vajadzības, kas rodas līdz attiecīgā gada beigām.

Neskarot pirmo daļu, no kopējās summas, kas pieejama līdz katra gada 1. septembrim, var izmantot ne vairāk kā šādu maksimālo procentuālo daļu:

— 50 % palīdzībai saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu; summu, kas iegūta minētā aprēķina rezultātā, samazina par jebkādu summu, kas izmantota iepriekšējā gadā, piemērojot 5. punktu;

— 35 % palīdzībai trešām valstīm saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu;

— 15 % palīdzībai Savienības teritorijā saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu.

Neskarot pirmo daļu, sākot no katra gada 1. septembra, pieejamās summas atlikušo daļu var izmantot jebkurai otrajā daļā minētajai palīdzībai, lai segtu vajadzības, kas rodas līdz attiecīgā gada beigām.

([6]) Padomes Regula (EK) Nr. 2012/2002 (2002. gada 11. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp.).

5. Izņēmuma gadījumos un gadījumā, ja rezervē solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos pieejamie atlikušie finanšu resursi katastrofas gadā nav pietiekami, lai segtu palīdzības apjomu, ko uzskata par vajadzīgu saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu, Komisija var ierosināt starpību finansēt no nākamajam gadam pieejamajām ikgadējām summām rezervē solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos, līdz maksimālajai summai – 400 miljoniem EUR (2018. gada cenās).

10. pants

Brexit *korekcijas rezerve*

1. *Brexit* korekcijas rezerve sniedz palīdzību, lai novērstu neparedzētas un nelabvēlīgas sekas dalībvalstīs un nozarēs, kuras visvairāk skārusi Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas, ievērojot nosacījumus, kas izklāstīti attiecīgajā instrumentā, un saskaņā ar tiem.

2. *Brexit* korekcijas rezerve nepārsniedz summu 5 000 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās).

3. Apropriācijas *Brexit* korekcijas rezervei iekļauj Savienības vispārējā budžetā kā uzkrājumu.

2. IEDAĻA

NETEMATISKIE ĪPAŠIE INSTRUMENTI

11. pants

Vienotais rezerves instruments

1. Vienotais rezerves instruments ietver:

a) sākot ar 2022. gadu, summas, kas atbilst rezervēm, kuras ir atstātas pieejamas, nepārsniedzot DFS noteiktos maksimālos apjomus saistību apropriācijām n-1 gadam, un kuras jādara pieejamas, pārsniedzot DFS noteiktos maksimālos apjomus saistību apropriācijām 2022.–2027. gadam;

b) sākot ar 2022. gadu, summas, kas atbilst starpībai starp veiktajiem maksājumiem un DFS maksājumu maksimālo apjomu n-1 gadā, lai palielinātu maksājumu maksimālo apjomu 2022.–2027. gadam; un

c) papildu summas, kuras, pārsniedzot DFS noteiktos maksimālos apjomus, attiecīgajā gadā var darīt pieejamas saistību vai maksājumu apropriācijām, vai attiecīgā gadījumā abām, ar nosacījumu, ka tās – attiecībā uz saistību apropriācijām – tiek pilnībā kompensētas ar rezervēm vienā vai vairākās DFS kategorijās kārtējam vai nākamajiem finanšu gadiem un – attiecībā uz maksājumu apropriācijām – tiek pilnībā kompensētas ar rezervēm maksājumu maksimālā apjoma ietvaros turpmākajiem finanšu gadiem.

Summas var izmantot saskaņā ar šā punkta pirmās daļas c) apakšpunktu tikai tad, ja saskaņā ar attiecīgi minētās daļas a) un b) apakšpunktu pieejamās summas nav pietiekamas, un jebkurā gadījumā – kā galējo līdzekli, lai reaģētu uz neparedzētiem apstākļiem.

Pirmās daļas c) apakšpunkta izmantošanas rezultātā nedrīkst pārsniegt saistību un maksājumu apropriāciju kopējo maksimālo apjomu, kas DFS noteikts kārtējam finanšu gadam un nākamajiem finanšu gadiem. Tādēļ visas summas, kuras kompensētas saskaņā ar minēto punktu, turpmāk neizmanto saistībā ar DFS.

2. Vienotā rezerves instrumenta izmantošana saskaņā ar 1. punkta pirmās daļas a) un c) apakšpunktu nevienā konkrētā gadā nedrīkst pārsniegt:

a) 0,04 % no Savienības nacionālā kopienākuma saistību apropriācijās, kā aprēķināts DFS ikgadējā tehniskajā korekcijā, kas minēta 4. pantā;

b) 0,03 % no Savienības nacionālā kopienākuma maksājumu apropriācijās, kā aprēķināts DFS ikgadējā tehniskajā korekcijā, kas minēta 4. pantā.

Vienotā rezerves instrumenta izmantošana jebkurā konkrētā gadā atbilst pašu resursu maksimālajiem apjomiem, kas noteikti Pašu resursu lēmumā.

3. Šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētās ikgadējās korekcijas nepārsniedz šādus maksimālos apjomus (2018. gada cenās) 2025.–2027. gadam salīdzinājumā ar maksājumu sākotnējo maksimālo summu attiecīgajos gados:

— 2025. gadam – 8 000 miljoni EUR;

— 2026. gadam – 13 000 miljoni EUR;

— 2027. gadam – 15 000 miljoni EUR.

Summas, kas minētas 5. panta 2. punkta otrajā daļā, papildina šā punkta pirmajā daļā minētās maksimālās summas.

Ikvienu augšupēju korekciju pilnībā kompensē ar attiecīgu maksājumu maksimālā apjoma samazinājumu n-1 gadam.

4. Eiropas Parlaments un Padome LESD 314. pantā paredzētās budžeta procedūras ietvaros var izmantot šā panta 1. punkta pirmās daļas a) un c) apakšpunktā minētās summas, lai varētu finansēt izdevumus, ko nevar finansēt, nepārsniedzot attiecīgajā gadā pieejamos DFS maksimālos apjomus.

Šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minēto augšupējo korekciju Komisija veic no 2022. gada kā daļu no 4. pantā minētās tehniskās korekcijas.

12. pants

Elastības instruments

1. Elastības instrumentu var izmantot, lai attiecīgajā finanšu gadā finansētu īpašus neparedzētus izdevumus saistību apropriācijās un atbilstošajās maksājumu apropriācijās, ko nevar finansēt, nepārsniedzot vienai vai vairākām citām izdevumu kategorijām pieejamos maksimālos apjomus. Elastības instrumentam pieejamā ikgadējā maksimālā summa ir 915 miljoni EUR (2018. gada cenās).

2. Elastības instrumenta ikgadējās summas neizmantoto daļu var izmantot līdz n+2 gadam. Vispirms izmanto jebkuru ikgadējās summas daļu, kas atlikusi no iepriekšējiem gadiem, sākot ar agrākajām summām. Jebkura n gada summas daļa, kas nav izmantota n+2 gadā, tiek dzēsta.

4. **nodaļa**

DFS pārskatīšana

13. pants

DFS pārskatīšana

1. Neskarot 3. panta 2. punktu un 14.–17. pantu, neparedzētu apstākļu gadījumā DFS var pārskatīt atbilstoši pašu resursu maksimālajam apjomam, kas noteikts Pašu resursu lēmumā.

2. Visus priekšlikumus par DFS pārskatīšanu saskaņā ar 1. punktu parasti iesniedz un pieņem, pirms tiek sākta kārtējā gada vai pirmā attiecīgā gada budžeta procedūra.

3. Visos priekšlikumos par DFS pārskatīšanu saskaņā ar 1. punktu izskata, kādā apjomā izdevumi pārdalāmi starp programmām, kas iekļautas izdevumu kategorijās, uz kurām attiecas pārskatīšana, īpaši atsaucoties uz apropriāciju jebkuru paredzamu nepietiekamu izmantošanu.

4. Veicot jebkādu DFS pārskatīšanu saskaņā ar 1. punktu, ņem vērā to, kādā apjomā vienas izdevumu kategorijas maksimālā apjoma palielinājumu var kompensēt ar kādas citas izdevumu kategorijas maksimālā apjoma samazinājumu.

5. Veicot jebkādu DFS pārskatīšanu saskaņā ar 1. punktu, saglabā atbilstīgu attiecību starp saistību un maksājumu apropriācijām.

14. pants

Pārskatīšana saistībā ar īstenošanu

Informējot Eiropas Parlamentu un Padomi par DFS veikto tehnisko korekciju iznākumu, Komisija vajadzības gadījumā, ņemot vērā budžeta izpildi, iesniedz jebkuru priekšlikumu par pārskatīšanu attiecībā uz maksājumu apropriāciju kopsummu, ko tā uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu gada maksājumu maksimālo apjomu pareizu pārvaldību un jo īpaši to sistemātisku attīstību attiecībā uz saistību apropriācijām.

15. pants

Pārskatīšana Līgumu pārskatīšanas gadījumā

Ja tiek pārskatīti Līgumi un to pārskatīšana ietekmē budžetu, attiecīgi pārskata DFS.

16. pants

Pārskatīšana Savienības paplašināšanās gadījumā

Ja Savienībā tiek uzņemtas jaunas dalībvalstis, DFS pārskata, lai ņemtu vērā no tā izrietošos nepieciešamos izdevumus.

17. pants

Pārskatīšana Kipras apvienošanās gadījumā

Ja notiek Kipras apvienošanās, DFS pārskata, lai ņemtu vērā Kipras konflikta visaptverošu risinājumu un ar apvienošanos saistīto vajadzību pēc papildu finansējuma.

5. **nodaļa**

Iemaksas apjomīgu projektu finansēšanai

18. pants

Iemaksas apjomīgu projektu finansēšanai

1. No Savienības vispārējā budžeta laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam ir pieejama maksimālā summa 13 202 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās) apjomīgiem projektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības kosmosa programmas aģentūru.

2. No Savienības vispārējā budžeta laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam ir pieejama maksimālā summa 5 000 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās) starptautiskā eksperimentālā kodoltermiskā reaktora (*ITER*) projektam.

6. **nodaļa**

Iestāžu sadarbība budžeta procedūras laikā

19. pants

Iestāžu sadarbība budžeta procedūras laikā

1. Iestādes veic pasākumus, lai sekmētu ikgadējās budžeta procedūras norisi.

2. Iestādes godprātīgi sadarbojas visā procedūras laikā, lai saskaņotu savu nostāju. Iestādes visos procedūras posmos sadarbojas, izmantojot atbilstošus starpiestāžu kontaktus, lai uzraudzītu darba gaitu un analizētu sasniegto konverģences līmeni.

3. Iestādes pēc iespējas ciešāk saskaņo savus darba grafikus, lai darbs noritētu saskaņoti un vienoti, nodrošinot Savienības vispārējā budžeta pieņemšanu galīgajā variantā.

4. Trialogus var sasaukt visos procedūras posmos un dažādos pārstāvības līmeņos atkarībā no paredzamās apspriešanas rakstura. Katra iestāde saskaņā ar savu reglamentu norīko savus dalībniekus katrai sanāksmei, nosaka to sarunu pilnvaras un savlaicīgi informē parējās iestādes par sanāksmju organizēšanu.

20. pants

Budžeta vienotība

Visus Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas izdevumus un ieņēmumus iekļauj Savienības vispārējā budžetā saskaņā ar Finanšu regulas 7. pantu, tostarp izdevumus, kas izriet no jebkura attiecīga lēmuma, ko atbilstīgi LESD 332. pantam Padome ir vienprātīgi pieņēmusi pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu.

7. **nodaļa**

Nobeiguma noteikumi

21. pants

Pāreja uz nākamo daudzgadu finanšu shēmu

Komisija līdz 2025. gada 1. jūlijam iesniedz priekšlikumu par jaunu daudzgadu finanšu shēmu.

22. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

I PIELIKUMS

DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA (ES27)

(miljonos EUR – 2018. gada cenās)

Saistību apropriācijas	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Kopā 2021–2027
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	**19 712**	**19 666**	**19 133**	**18 633**	**18 518**	**18 646**	**18 473**	**132 781**
2. Kohēzija, noturība un vērtības	**49 741**	**51 101**	**52 194**	**53 954**	**55 182**	**56 787**	**58 809**	**377 768**
2.a Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	45 411	45 951	46 493	47 130	47 770	48 414	49 066	330 235
2.b Noturība un vērtības	4 330	5 150	5 701	6 824	7 412	8 373	9 743	47 533
3. Dabas resursi un vide	**55 242**	**52 214**	**51 489**	**50 617**	**49 719**	**48 932**	**48 161**	**356 374**
t. sk.: Ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	38 564	38 115	37 604	36 983	36 373	35 772	35 183	258 594
4. Migrācija un robežu pārvaldība	**2 324**	**2 811**	**3 164**	**3 282**	**3 672**	**3 682**	**3 736**	**22 671**
5. Drošība un aizsardzība	**1 700**	**1 725**	**1 737**	**1 754**	**1 928**	**2 078**	**2 263**	**13 185**
6. Kaimiņattiecības un pasaule	**15 309**	**15 522**	**14 789**	**14 056**	**13 323**	**12 592**	**12 828**	**98 419**
7. Eiropas publiskā pārvalde	**10 021**	**10 215**	**10 342**	**10 454**	**10 554**	**10 673**	**10 843**	**73 102**
t. sk.: Iestāžu administratīvie izdevumi	7 742	7 878	7 945	7 997	8 025	8 077	8 188	55 852
KOPĒJĀS SAISTĪBU APROPRIĀCIJAS	**154 049**	**153 254**	**152 848**	**152 750**	**152 896**	**153 390**	**155 113**	**1 074 300**
KOPĒJĀS MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJAS	**156 557**	**154 822**	**149 936**	**149 936**	**149 936**	**149 936**	**149 936**	**1 061 058**

II PIELIKUMS

KONKRĒTĀM PROGRAMMĀM PAREDZĒTA KOREKCIJA – PROGRAMMU SARAKSTS, SADALES KOEFICIENTS UN KOPĒJAIS SAISTĪBU APROPRIĀCIJU PAPILDU PIEŠĶĪRUMS

Miljonos EUR (2018. gada cenās)

	Sadales koeficients	Kopējais saistību apropriāciju papildu piešķīrums saskaņā ar 5. pantu
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	**36,36 %**	**4 000**
"Apvārsnis Eiropa"	27,27 %	3 000
Fonds *InvestEU*	9,09 %	1 000
2.b Noturība un vērtības	**54,55 %**	**6 000**
ES Veselība	26,37 %	2 900
Erasmus+	15,46 %	1 700
Radošā Eiropa	5,45 %	600
Tiesības un vērtības	7,27 %	800
4. Migrācija un robežu pārvaldība	**9,09 %**	**1 000**
Integrētās robežu pārvaldības fonds	9,09 %	1 000
KOPĀ	**100,00 %**	**11 000**

Trešdiena, 2020. gada 16. decembris

2. **PIELIKUMS. DEKLARĀCIJAS**

1. **Prioritāro programmu finansējums, *NGEU* izmaksas un elastīgums**

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīga deklarācija par konkrētu programmu pastiprināšanu un pamataktu pielāgošanu

Neskarot likumdevēja un budžeta lēmējinstitūcijas pilnvaras, Eiropas Parlaments, Padome un Komisija vienojas par 2,5 miljardiem EUR 2018. gada cenās palielināt finansējumu attiecīgi pamataktos vai finanšu plānojumā tām programmām, kuras noteicis Eiropas Parlaments. Tas tiks panākts, attiecīgi samazinot rezerves, kas pieejamas saskaņā ar DFS maksimālajiem apjomiem, neskarot elastības instrumenta iespējamo izmantošanu 2021. gadā.

Neskarot iestāžu likumdošanas pilnvaras, Eiropas Parlaments, Padome un Komisija vienojas DFS regulas II pielikumā uzskaitīto programmu pamataktos iekļaut noteikumu par finansējuma palielināšanu par tajā norādītajām summām. Programmām, ar kurām izveido budžeta garantijas, papildu summa tiks atspoguļota sniegto garantiju papildu līmenī.

Eiropas Parlamenta deklarācija par konkrētu programmu pastiprināšanu no nepiešķirtu līdzekļu rezervēm

Summu 2,5 miljardu EUR apmērā 2018. gada cenās, kas minēta Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgajā deklarācijā par konkrētu programmu pastiprināšanu un pamataktu pielāgošanu, iedalīs šādi:

— "Apvārsnis Eiropa": + 0,5 miljardi EUR

— "*Erasmus+*": + 0,5 miljardi EUR, no kuriem 165 miljoni EUR 2021. gadā

— "ES veselība" + 0,5 miljardi EUR, no kuriem 70 miljoni EUR 2021. gadā

— Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra: + 0,5 miljardi EUR

— Humānā palīdzība: + 0,5 miljardi EUR

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīga deklarācija par to, ka atmaksājumi no ĀKK ieguldījumu mehānisma tiek izmantoti Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta labā

Padome piekrīt, ka laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta labā tiks izmantota summa līdz 1 miljardam EUR (2018. gada cenās), kas izriet no atmaksājumiem saskaņā ar ĀKK ieguldījumu mehānismu no darbībām saskaņā ar 9., 10. un 11. Eiropas Attīstības fondu. Visas trīs iestādes piekrīt, ka Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentam būtu jāļauj saņemt minētos līdzekļus.

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīga deklarācija par atbrīvoto līdzekļu atkārtotu izmantošanu saistībā ar pētniecības programmu

Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, neskarot savas institucionālās prerogatīvas, vienojas par labu pētniecības programmai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam vēlreiz darīt pieejamas saistību apropriācijas, kas atbilst saistību atcelšanas summai līdz 0,5 miljardiem EUR (2018. gada cenās) un kas izriet no pilnīgas vai daļējas to projektu neīstenošanas, kuri pieder minētajai programmai vai tās priekštecei, kā paredzēts Finanšu regulas 15. panta 3. punktā.

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīga deklarācija par rīcību attiecībā uz *NGEU* procentu izmaksām un atmaksājumiem 2021.–2027. gada DFS

Visas trīs iestādes vienojas, ka izdevumi, kas sedz *Next Generation EU* finansēšanas izmaksas, ir vērsti uz to, lai nesamazinātu ES programmu līdzekļus un fondus.

Visas trīs iestādes vienojas, ka rīcību attiecībā uz *NGEU* procentu izmaksām un atmaksājumiem 2021.–2027. gada DFS, kas pašlaik tiek prognozēta 12,9 miljardu EUR apmērā septiņiem gadiem, neskar to, kā šis jautājums tiks risināts nākamajās DFS, sākot no 2028. gada.

Visas trīs iestādes vienojas strādāt pie tā, lai ieviestu pietiekamus jaunus pašu resursus nolūkā segt summu, kas atbilst paredzamajiem izdevumiem saistībā ar atmaksāšanu un procentu izmaksām.

2. **Pašu resursi**

Komisijas deklarācija par tādu pašu resursu izveidi, kuru pamatā ir digitālā nodeva

Ņemot vērā norises starptautiskā līmenī, Komisija paātrinās darbu pie to priekšlikumu iesniegšanas, kas nepieciešami, lai Savienībā ieviestu digitālo nodevu, un pēc iespējas drīz un, vēlākais, līdz 2021. gada jūnijam iesniegs priekšlikumu pamataktam. Pamatojoties uz to, Komisija ierosinās, ka ieņēmumi, kas izriet no digitālās nodevas, līdz 2023. gada janvārim kļūs par pašu resursiem.

Komisijas deklarācija par tādu pašu resursu izveidi, kuru pamatā ir finanšu darījuma nodoklis

Patlaban, ar mērķi tās pabeigt līdz 2022. gada beigām, notiek diskusijas par finanšu darījuma nodokli ciešākas sadarbības ietvaros. Ja tiks panākta vienošanās par šo finanšu darījuma nodokli, Komisija iesniegs priekšlikumu par šā finanšu darījuma nodokļa ieņēmumu pārvietošanu uz ES budžetu kā pašu resursus.

Ja līdz 2022. gada beigām vienošanās netiks panākta, Komisija, pamatojoties uz ietekmes novērtējumiem, ierosinās jaunus pašu resursus, kuru pamatā būs jauns finanšu darījuma nodoklis. Komisija tiecas iesniegt šos priekšlikumus līdz 2024. gada jūnijam, lai tos ieviestu līdz 2026. gada 1. janvārim.

3. **Budžeta lēmējinstitūcijas loma**

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīga deklarācija par budžeta rūpīgu pārbaudi attiecībā uz jauniem priekšlikumiem, kuru pamatā ir LESD 122. pants un kuri varētu radīt ievērojamu ietekmi uz Savienības budžetu

Tā kā:

(1) Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ("visas trīs iestādes") atzīst, ka LESD 122. pants ir juridiskais pamats tādu pasākumu pieņemšanai, ar kuriem risina īpašas krīzes situācijas, kam varētu būt tāda ietekme uz budžetu, kura var radīt sekas Savienības izdevumu attīstībai pašu resursu robežās.

(2) Ņemot vērā to budžeta pilnvaras saskaņā ar Līgumiem, ir lietderīgi, ka abas budžeta lēmējinstitūcijas iestādes apspriežas par šādu paredzētu aktu ietekmi uz budžetu, ja šāda ietekme, visticamāk, būs ievērojama. Šajā sakarā Komisijai būtu jāsniedz visa atbilstīgā informācija, kas vajadzīga, lai Eiropas Parlamentam un Padomei palīdzētu to apspriedēs,

IR VIENOJUŠIES PAR TURPMĀKO.

1. Šajā deklarācijā ir izklāstīta kārtība budžeta rūpīgas pārbaudes procedūrai (turpmāk "procedūra") starp Eiropas Parlamentu un Padomi, aktīvi piedaloties Komisijai.

2. Šo procedūru var piemērot saistībā ar Komisijas priekšlikumu Padomes aktam, kura pamatā ir LESD 122. pants un kurš varētu radīt ievērojamu ietekmi uz Savienības budžetu.

3. Komisija ikvienam šādam priekšlikumam pievienos novērtējumu par ierosinātā tiesību akta ietekmi uz budžetu un norādīs, vai tā uzskata, ka attiecīgais akts varētu radīt ievērojamu ietekmi uz Savienības budžetu. Pamatojoties uz minēto, Eiropas Parlaments un Padome var pieprasīt procedūras uzsākšanu.

4. Procedūra notiks Jauktajā komitejā, kuras sastāvā ir Eiropas Parlamenta un Padomes attiecīga līmeņa pārstāvji. Komisija piedalīsies Jauktās komitejas darbā.

5. Neskarot Padomes pilnvaras saskaņā ar LESD 122. pantu, Eiropas Parlaments un Padome, pienācīgi ņemot vērā lietas steidzamību, iesaistīsies konstruktīvā dialogā ar mērķi panākt kopīgu izpratni par paredzētā tiesību akta ietekmi uz budžetu.

6. Procedūrai vajadzētu notikt laikposmā, kas nepārsniedz divus mēnešus, izņemot gadījumu, ja attiecīgais akts ir jāpieņem pirms konkrēta datuma vai, ja to prasa lietas steidzamība, – īsākā laikposmā, ko nosaka Padome.

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīga deklarācija atkārtotu izvērtēšanu Finanšu regulas noteikumos attiecībā uz ārējiem piešķirtiem ieņēmumiem un aizņēmumiem un aizdevumiem

Ņemot vērā vispārīgo informāciju par *NGEU*, Eiropas Parlaments, Padome un Komisija vienojas, ka Finanšu regulas nākamās pārskatīšanas ietvaros tiks izvērtēti un pienācīgi pārskatīti šādi jautājumi:

— noteikumi par ārējiem piešķirtiem ieņēmumiem, jo īpaši attiecībā uz Finanšu regulas 21. panta 5. punktu;

— noteikumi par ziņošanu par aizņēmumu un aizdevumu operācijām.

Visas trīs iestādes atzīst, ka spēkā esošos noteikumus par revīzijām un budžeta izpildes apstiprinājuma procedūru piemēro piešķirtajiem ieņēmumiem.

4. **Horizontālie jautājumi – klimats, bioloģiskā daudzveidība, vīriešu un sieviešu līdztiesība un ilgtspējīgas attīstības mērķi**

Komisijas deklarācija par klimata izdevumu apzināšanas metodiku un Eiropas Parlamenta un Padomes iesaisti

Komisija nodrošinās, ka klimata izdevumu apzināšanas metodika ir piekļūstama, pārredzama un publiski pieejama. Komisija apmainīsies viedokļiem par klimata izdevumu apzināšanas metodiku ar Eiropas Parlamentu un Padomi. Pārredzamība un informācijas apmaiņa ar Parlamentu un Padomi par progresu klimata mērķu sasniegšanā būs svarīgs klimata izdevumu apzināšanas princips.

Komisijas deklarācija par katras programmas ieguldījumu klimata jomā

Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes likumdošanas pilnvaras attiecībā uz attiecīgajiem nozaru pamataktiem, ieguldījums klimata jomā 2021.–2027. gadam, lai sasniegtu vispārējo mērķi – vismaz 30 % no Savienības budžeta un *NGEU* izdevumu kopsummas –, attiecīgajām programmām un fondiem ir norādīts šādi:

Programmas	*Paredzamais minimālais ieguldījums*
"Apvārsnis Eiropa"	*35 %*
ITER	*100 %*
Fonds InvestEU	*30 %*
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	*60 %*
ERAF	*30 %*
Kohēzijas fonds	*37 %*
REACT EU	*25 %*
Atveseļošanas un noturības mehānisms	*37 %*
KLP 2021–2022	*26 %*
KLP 2023–2027	*40 %*

Programmas	***Paredzamais minimālais ieguldījums***
EJZF	***30 %***
"LIFE"	***61 %***
Taisnīgas pārkārtošanās fondu	***100 %***
KASSI	***25 %***
Lēmums par aizjūras asociāciju	***25 %***
Pirmspievienošanās palīdzība	***16 %***

Komisija izmantos šos ieguldījumus klimata jomā par atskaites punktu, lai novērtētu novirzes un ierosinātu pasākumus nepietiekama progresa gadījumā.

Komisijas deklarācija par bioloģiskās daudzveidības izdevumu apzināšanas metodiku un Eiropas Parlamenta un Padomes iesaisti

Komisija nodrošinās, ka bioloģiskās daudzveidības izdevumu apzināšanas metodika ir piekļūstama, pārredzama un publiski pieejama. Pēc tam, kad būs pabeigts Komisijas nesen uzsāktais pētījums par metodiku, Komisija apmainīsies viedokļiem par šo metodiku ar Eiropas Parlamentu un Padomi. Pārredzamība un informācijas apmaiņa ar Parlamentu un Padomi par progresu ar bioloģisko daudzveidību saistīto mērķu sasniegšanā būs svarīga izdevumu apzināšanā.

5. **Citas deklarācijas**

Komisijas deklarācija par vidusposma novērtēšanu/pārskatīšanu

Komisija līdz 2024. gada 1. janvārim iesniegs novērtējumu par DFS darbību.

Vajadzības gadījumā novērtējumam var pievienot attiecīgus priekšlikumus DFS regulas pārskatīšanai saskaņā ar LESD paredzētajām procedūrām.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0363

OLAF sadarbība ar Eiropas Prokuratūru un tā izmeklēšanas efektivitāte ***II

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar kuru groza Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 attiecībā uz sadarbību ar Eiropas Prokuratūru un Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai izmeklēšanas efektivitāti (10008/1/2020 – C9-0393/2020 – 2018/0170(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2021/C 445/44)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (10008/1/2020 – C9-0393/2020),

— ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu Nr. 8/2018 ([1]),

— ņemot vērā Komisijas atzinumu (COM(2020)0805),

— ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā ([2]) attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0338),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 67. pantu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ieteikumu otrajam lasījumam (A9-0263/2020),

1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;

2. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;

3. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;

4. uzdod ģenerālsekretāram parakstīt aktu pēc tam, kad ir notikusi pārbaude, ka ir pienācīgi ievērotas visas procedūras, un pēc saskaņošanas ar Padomes ģenerālsekretāru nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

5. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

([1]) OV C 042, 01.02.2019., 1. lpp.
([2]) Pieņemtie teksti, 16.4.2019, P8_TA(2019)0383.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0364

Normas un vispārīgi principi par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (COM(2017)0085 – C8-0034/2017 – 2017/0035(COD)) [1]

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/45)

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(2) ***Ar Regulu*** (ES) Nr. 182/2011 ***izveidotā sistēma*** praksē kopumā darbojas ***labi*** un nodrošina atbilstīgu institucionālo līdzsvaru attiecībā uz Komisijas un citu iesaistīto dalībnieku uzdevumiem. Tāpēc ***šai sistēmai būtu jāturpina*** darboties bez izmaiņām***, izņemot dažus mērķtiecīgus grozījumus*** attiecībā uz konkrētiem procedūras aspektiem pārsūdzības komitejas līmenī. Šie grozījumi ir paredzēti, lai nodrošinātu plašāku politisko pārskatatbildību un līdzatbildību par politiski sensitīviem īstenošanas aktiem, tomēr nemainot juridisko un institucionālo atbildību par īstenošanas aktiem, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 182/2011.	(2) ***Regula*** (ES) Nr. 182/2011 praksē kopumā darbojas ***efektīvi*** un nodrošina atbilstīgu institucionālo līdzsvaru attiecībā uz Komisijas un citu iesaistīto dalībnieku uzdevumiem. Tāpēc ***šīs sistēmas galvenie elementi var turpināt*** darboties bez izmaiņām***. Tomēr Regulas (ES) Nr. 182/2011 pievienotā vērtība pienācīgā lēmumu pieņemšanas procesā nav bijusi pilnībā apmierinoša. Tāpēc tomēr ir nepieciešami ieviest dažas izmaiņas*** attiecībā uz konkrētiem procedūras aspektiem pārsūdzības komitejas līmenī. Šie grozījumi ir paredzēti, lai nodrošinātu plašāku politisko pārskatatbildību un līdzatbildību par politiski sensitīviem īstenošanas aktiem, tomēr nemainot juridisko un institucionālo atbildību par īstenošanas aktiem, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 182/2011. ***Šī grozošā tiesību akta tālejošākais mērķis ir uzlabot Savienības iedzīvotāju informētību par procedūrām, kas saistītas ar īstenošanas aktiem. Lai palielinātu uzticēšanos Savienības iestādēm un struktūrām, ir principiāli svarīgi ne tikai informēt Savienības iedzīvotājus par lēmumu pieņemšanu, bet arī izskaidrot šo iestāžu un struktūru pieņemto lēmumu pamatojumu.***

[1] Jautājums tika nodots atpakaļ atbildīgajai komitejai starpiestāžu sarunām saskaņā ar Reglamenta 59. panta 4. punkta ceturto daļu (A9-0187/2020).

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums

3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(3) Vairākos konkrētos gadījumos Regulā (ES) Nr. 182/2011 ir paredzēta vēršanās pārsūdzības komitejā. Praksē pārsūdzības komitejai ir bijis jāizskata lietas, kad komitejā saistībā ar pārbaudes procedūru netika panākts kvalificēts balsu vairākums ne par, ne pret un tādējādi atzinums netika sniegts. ***Vairumā gadījumu tas skāra jautājumus saistībā ar ģenētiski modificētiem organismiem, ģenētiski modificētu pārtiku un barību un augu aizsardzības līdzekļiem.***	(3) Vairākos konkrētos gadījumos Regulā (ES) Nr. 182/2011 ir paredzēta vēršanās pārsūdzības komitejā. Praksē***, jo īpaši saistībā ar ģenētiski modificētiem organismiem, ģenētiski modificētu pārtiku un barību un augu aizsardzības līdzekļiem,*** pārsūdzības komitejai ir bijis jāizskata lietas, kad komitejā saistībā ar pārbaudes procedūru netika panākts kvalificēts balsu vairākums ne par, ne pret un tādējādi atzinums netika sniegts.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums

3.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(3a) Līdz ar to pārsūdzības komitejai (atbilstīgi Regulai (ES) Nr. 182/2011) iesniegto un attiecīgi šī grozošā tiesību akta skarto lietu skaits ir ļoti neliels.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums

4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(4) Pieredze rāda, ka lielākajā daļā gadījumu pārsūdzības komiteja atkārto pārbaudes komitejas rezultātu un atzinums netiek sniegts. Tādējādi pārsūdzības komiteja nav palīdzējusi nodrošināt skaidrību par dalībvalstu nostāju.	(4) Pieredze rāda, ka lielākajā daļā gadījumu pārsūdzības komiteja atkārto pārbaudes komitejas rezultātu un atzinums netiek sniegts. Tādējādi pārsūdzības komiteja nav palīdzējusi nodrošināt skaidrību par dalībvalstu nostāju ***vai izlabot to, ka pārbaudes procedūrā nav ticis pieņemts atzinums. Regula (ES) Nr. 182/2011 paredz, ka Komisija šādos gadījumos var pieņemt īstenošanas akta projektu, tādējādi ļaujot Komisijai dalībvalstu vārdā lemt par to, vai šis tiesību akts ir vajadzīgs un kā nodrošināt tā iedarbīgu īstenošanu***.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums

5. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(5) Regula (ES) Nr. 182/2011 paredz, ka Komisija šādos gadījumos var pieņemt īstenošanas akta projektu, tādējādi dodot Komisijai rīcības brīvību.	***svītrots***

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums

6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(6) Tomēr šī rīcības brīvība ir ievērojami samazināta gadījumos, kas saistīti ar atļauju piešķiršanu produktiem vai vielām, piemēram, attiecībā uz ģenētiski modificētu pārtiku un barību, jo Komisijai ir pienākums pieņemt lēmumu saprātīgā termiņā un tā nevar atturēties no lēmuma pieņemšanas.	(6) Tomēr šī rīcības brīvība ir ievērojami samazināta gadījumos, kas saistīti ar atļauju piešķiršanu produktiem vai vielām, piemēram, attiecībā uz ģenētiski modificētu pārtiku un barību, jo Komisijai ir pienākums pieņemt lēmumu saprātīgā termiņā un tā nevar atturēties no lēmuma pieņemšanas. ***Šajā sakarā Eiropas Ombuds savā lēmumā lietā 1582/2014 ir norādījis, ka Komisijai ir jāievēro spēkā esošās tiesību normas attiecībā uz termiņiem, kas noteikti ģenētiski modificētu organismu atļaušanai.***

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums

7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(7) Lai arī ***Komisija ir pilnvarota*** pieņemt lēmumus šādos gadījumos, ņemot vērā attiecīgo jautājumu īpašo sensitivitāti, dalībvalstīm lēmumu pieņemšanas procesā būtu ***pilnībā jāuzņemas*** atbildība. ***Tomēr tas neattiecas*** uz ***gadījumiem***, kad dalībvalstis nespēj panākt kvalificētu balsu vairākumu, ***jo cita starpā ievērojams skaits dalībvalstu atturas*** vai ***nepiedalās balsošanā***.	(7) Lai arī ***Komisijas kompetencē pašlaik ir*** pieņemt lēmumus šādos gadījumos, ņemot vērā attiecīgo jautājumu īpašo sensitivitāti, dalībvalstīm lēmumu pieņemšanas procesā būtu ***jāuzņemas lielāka*** atbildība. ***Ja pamatakts attiecas*** uz ***cilvēku***, ***dzīvnieku vai augu veselības aizsardzību vai drošību un*** kad dalībvalstis nespēj panākt kvalificētu balsu vairākumu, ***lai atbalstītu projektu īstenošanas aktam, ar ko piešķir atļauju attiecībā uz produktu*** vai ***vielu, būtu jāuzskata, ka atļaujas piešķiršana ir noraidīta***.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums

8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(8) Lai palielinātu pārsūdzības komitejas pievienoto vērtību, būtu jāpastiprina tās loma, paredzot iespēju rīkot turpmākas pārsūdzības komitejas sanāksmes, ja nav sniegts atzinums. ***Pienācīgs pārstāvības līmenis*** pārsūdzības komitejas papildu sanāksmē ***būtu*** ministru līmenī, lai nodrošinātu politisku diskusiju. Lai būtu iespējams organizēt šādu jaunu sanāksmi, būtu jāpagarina termiņš pārsūdzības komitejas atzinuma sniegšanai.	(8) Lai palielinātu pārsūdzības komitejas pievienoto vērtību, būtu jāpastiprina tās loma, paredzot iespēju rīkot turpmākas pārsūdzības komitejas sanāksmes, ja nav sniegts atzinums. Pārsūdzības komitejas papildu sanāksmē ***pārstāvībai vajadzētu būt pietiekami augstā politiskā līmenī, piemēram,*** ministru līmenī, lai nodrošinātu politisku diskusiju. Lai būtu iespējams organizēt šādu jaunu sanāksmi, būtu jāpagarina termiņš pārsūdzības komitejas atzinuma sniegšanai. ***Tomēr šādam termiņa pagarinājumam vajadzētu būt īsam***.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums

10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(10) Komisijai vajadzētu būt iespējai īpašos gadījumos lūgt Padomi paust savu ***viedokli*** un sniegt norādes par atzinuma nesniegšanas plašāku ietekmi, tostarp institucionālā, tiesiskā, politiskā un starptautiskā līmenī. Komisijai būtu jāņem vērā visas nostājas, ko Padome ***paudusi*** 3 mēnešu laikā pēc jautājuma iesniegšanas dienas. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija jautājuma iesniegšanas brīdī var norādīt īsāku termiņu.	(10) Komisijai vajadzētu būt iespējai īpašos gadījumos lūgt ***Parlamentu un*** Padomi paust savu ***nostāju*** un sniegt norādes par atzinuma nesniegšanas plašāku ietekmi, tostarp institucionālā, tiesiskā***, ekonomikas***, politiskā un starptautiskā līmenī. Komisijai būtu jāņem vērā visas nostājas, ko ***Parlaments un*** Padome ***pauduši*** 3 mēnešu laikā pēc jautājuma iesniegšanas dienas. Pienācīgi pamatotos gadījumos ***steidzamības dēļ*** Komisija jautājuma iesniegšanas brīdī var norādīt īsāku termiņu. ***Eiropas Parlamenta un Padomes paustās nostājas bez liekas kavēšanās būtu jānosūta arī Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un attiecīgi arī Padomei un Eiropas Parlamentam.***

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums

10.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(10a) Ja pastāv grūtības iegūt pozitīvus atzinumus no dalībvalstīm saistībā ar vairākiem līdzīgiem īstenošanas aktu projektiem, būtu jāapsver attiecīgajos pamataktos Komisijai piešķirto īstenošanas pilnvaru pārskatīšana.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums

11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(11) Būtu jāpalielina dalībvalstu pārstāvju balsojuma pārredzamība ***pārsūdzības komitejas līmenī*** un jāpublisko atsevišķu dalībvalstu pārstāvju balsojums.	(11) Būtu jāpalielina dalībvalstu pārstāvju balsojuma pārredzamība ***visu konsultēšanās procedūras un pārbaudes procedūras posmu laikā*** un jāpublisko atsevišķu dalībvalstu pārstāvju balsojums. ***Ja akts attiecas uz īpaši sensitīviem jautājumiem, piemēram, patērētāju aizsardzību vai cilvēku, dzīvnieku vai augu veselības vai drošības aizsardzību, vai vides aizsardzību, katram dalībvalsts pārstāvim būtu jāsniedz izvērsts uz konkrēto gadījumu attiecināms balsojuma vai atturēšanās pamatojums. Komisijai būtu arī jāsniedz informācija par komiteju sastāvu, tostarp klātesošajām personām un iestādēm un organizācijām, pie kurām šīs personas pieder, kā arī par sanāksmju darba kārtību un apspriestajiem dokumentiem un tekstu projektiem.***

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums

11.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(11a) Lai palielinātu Savienības iedzīvotāju informētību par procedūru un tās izpratni, kā arī lai palielinātu procedūras pamanāmību, katram dalībvalsts pārstāvim būtu jāsniedz pamatojums par savu balsojumu, atturēšanos vai nepiedalīšanos balsošanā.

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums

11.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(11b) Būtu vēl vairāk jāpalielina reģistra pieejamība un jāmaina tā saturs, lai nodrošinātu lēmumu pieņemšanas procesa lielāku pārredzamību, jo īpaši sniedzot vairāk informācijas par šo procesu. Šajā sakarā nozīmīgs elements būtu reģistrā pieejamo meklēšanas funkciju uzlabošana, nodrošinot iespēju meklēt pēc politikas jomas.

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 1. punkts

Regula (ES) Nr. 182/2011

3. pants – 7. punkts – 6. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
"Ja saskaņā ar 6. panta 3. punkta otro daļu pārsūdzības komitejā netiek sniegts atzinums, priekšsēdētājs var nolemt par pārsūdzības komitejas jaunas sanāksmes rīkošanu ministru līmenī. Šādos gadījumos pārsūdzības komiteja sniedz savu atzinumu 3 mēnešu laikā pēc sākotnējās jautājuma iesniegšanas dienas.";	"Ja saskaņā ar 6. panta 3. punkta otro daļu pārsūdzības komitejā netiek sniegts atzinums, priekšsēdētājs ***vai dalībvalstu vienkāršs vairākums*** var nolemt par pārsūdzības komitejas jaunas sanāksmes rīkošanu ***pietiekami augstā politiskā līmenī, piemēram,*** ministru līmenī. Šādos gadījumos pārsūdzības komiteja sniedz savu atzinumu 3 mēnešu laikā pēc sākotnējās jautājuma iesniegšanas dienas.";

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2. punkts – b apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 182/2011

6. pants – 3.a punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
"3.a Ja pārsūdzības komitejā netiek sniegts atzinums, Komisija var nodot lietu Padomei atzinuma sniegšanai, lai ***tā*** paustu savu ***viedokli*** un sniegtu norādes par atzinuma nesniegšanas plašāku ietekmi, tostarp institucionālā, tiesiskā, politiskā un starptautiskā līmenī. Komisija ņem vērā visas nostājas, ko Padome ***paudusi*** 3 mēnešu laikā pēc jautājuma iesniegšanas dienas. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija jautājuma iesniegšanas brīdī var norādīt īsāku termiņu.";	"3.a Ja pārsūdzības komitejā netiek sniegts atzinums, Komisija var nodot lietu ***Eiropas Parlamentam un*** Padomei atzinuma sniegšanai, lai ***šīs iestādes*** paustu savu ***nostāju*** un sniegtu norādes par atzinuma nesniegšanas plašāku ietekmi, tostarp ***par balsošanas pārsūdzības komitejā rezultāta ietekmi*** institucionālā, tiesiskā***, ekonomikas***, politiskā un starptautiskā līmenī. Komisija ņem vērā visas nostājas, ko ***Eiropas Parlaments un*** Padome ***pauduši*** 3 mēnešu laikā pēc jautājuma iesniegšanas dienas. Pienācīgi pamatotos gadījumos ***steidzamības dēļ*** Komisija jautājuma iesniegšanas brīdī var norādīt īsāku termiņu***. Eiropas Parlamenta un Padomes paustās nostājas bez liekas kavēšanās nosūta arī Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un attiecīgi arī Padomei un Eiropas Parlamentam***.";

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) Nr. 182/2011

6. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(ba) iekļauj šādu punktu:
	"4.a Atkāpjoties no 3. punkta, ja pamatakts attiecas uz cilvēku, dzīvnieku vai augu veselību vai drošību un ja īstenošanas akta projekts paredz piešķirt atļauju attiecībā uz produktu vai vielu, atļauju piešķir tikai tad, ja ar 1. punktā paredzēto balsojumu tiek sniegts pozitīvs atzinums.
	Šā punkta pirmā daļa neskar Komisijas tiesības iesniegt priekšlikumu ar grozītu īstenošanas akta projektu par to pašu priekšmetu.";

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) Nr. 182/2011

6. pants – 4.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(bb) iekļauj šādu punktu:
	"4.b Dalībvalstu pārstāvji pamato savu balsojumu vai atturēšanos atbilstīgi 1. punktam vai nepiedalīšanos balsošanā.
	Ja akts attiecas uz īpaši sensitīviem jautājumiem, piemēram, patērētāju aizsardzību vai cilvēku, dzīvnieku vai augu veselības vai drošības aizsardzību, vai vides aizsardzību, dalībvalstu pārstāvji sniedz izvērstu uz konkrēto gadījumu attiecināmu balsojuma vai atturēšanās pamatojumu.";

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts – -a apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) Nr. 182/2011

10. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	(-a) panta 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
(b) komiteju sanāksmju darba kārtību;	"(b) komiteju sanāksmju darba kārtību***, tostarp lēmumu projektu tekstu un dokumentus, kas tiek apspriesti;"***;

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) Nr. 182/2011

10. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	(-aa) panta 1. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
(c) ***protokolu kopsavilkumus*** un to iestāžu un organizāciju sarakstus, kuru darbinieki ir personas, ko ***norīkojušas*** dalībvalstis to pārstāvēšanai;	"(c) ***protokolu kopsavilkumus, pievienojot sanāksmē klātesošo personu sarakstus*** un to iestāžu un organizāciju sarakstus, kuru darbinieki ir ***šīs*** personas, ko dalībvalstis ***norīkojušas*** to pārstāvēšanai;";

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts – a apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 182/2011

10. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
"(e) balsošanas rezultātus, tostarp ***pārsūdzības komitejas gadījumā*** – katras dalībvalsts pārstāvja balsojumu;";	"(e) balsošanas rezultātus, tostarp katras dalībvalsts pārstāvja balsojumu ***vai atturēšanos, pievienojot balsojuma vai atturēšanās pamatojumu vai pamatojumu par nepiedalīšanos balsošanā, un, ja akts attiecas uz īpaši sensitīviem jautājumiem, piemēram, patērētāju aizsardzību vai cilvēku, dzīvnieku vai augu veselības vai drošības aizsardzību, vai vides aizsardzību, arī pievienoto izvērsto uz konkrēto gadījumu attiecināmo balsojuma vai atturēšanās pamatojumu***;";

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) Nr. 182/2011

10. pants – 3. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	(aa) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:
3. Eiropas Parlamentam un Padomei ir piekļuve 1. punktā minētajai informācijai ***saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem***.	"3. Eiropas Parlamentam un Padomei ***saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem un bez liekas kavēšanās*** ir piekļuve 1. punktā minētajai informācijai.";

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts – b apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 182/2011

10. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
"5. Reģistrā tiek ***publiskotas atsauces uz visiem dokumentiem, kas minēti 1. punkta a) līdz d), f)*** un ***g) apakšpunktā, kā arī*** informācija, kas ***minēta*** 1. ***punkta e) un h) apakšpunktā***."	"5. Reģistrā tiek ***publiskoti visi dokumenti*** un informācija, kas ***ir minēti*** 1. ***punktā***."

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) Nr. 182/2011

10. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(ba) pievieno šādu punktu:
	"5.a Reģistra meklēšanas funkcijas nodrošina iespēju meklēt pēc politikas jomas.";

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.a punkts (jauns)

Regula (ES) Nr. 182/2011

11. pants

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	(3a) regulas 11. pantu aizstāj ar šādu:
11. pants	"11. pants
Eiropas Parlamenta un Padomes pārbaudes tiesības	Eiropas Parlamenta un Padomes pārbaudes tiesības
Ja pamataktu pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā laikā darīt zināmu Komisijai savu uzskatu, ka īstenošanas akta projekts pārsniedz pamataktā paredzētās īstenošanas pilnvaras. Šādā gadījumā Komisija pārskata īstenošanas akta projektu, ņemot vērā izteiktos viedokļus, un informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, vai tā plāno saglabāt, grozīt vai atsaukt īstenošanas akta projektu.	Ja pamataktu pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā laikā darīt zināmu Komisijai savu uzskatu, ka īstenošanas akta projekts pārsniedz pamataktā paredzētās īstenošanas pilnvaras ***vai ir pretrunā pamatakta mērķiem***. Šādā gadījumā Komisija pārskata īstenošanas akta projektu, ņemot vērā izteiktos viedokļus, un informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, vai tā plāno saglabāt, grozīt vai atsaukt īstenošanas akta projektu.
	Turklāt, ja Eiropas Parlaments vai Padome uzskata, ka ir lietderīgi pārskatīt pamataktā veikto īstenošanas pilnvaru piešķiršanu Komisijai, tā jebkurā brīdī drīkst aicināt Komisiju iesniegt priekšlikumu minētā pamatakta grozīšanai."

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Šo regulu ***nepiemēro nepabeigtajām procedūrām, par kurām pārsūdzības komiteja jau*** ir ***sniegusi atzinumu šīs*** regulas spēkā stāšanās ***dienā***.	Šo regulu ***sāk piemērot attiecībā uz procedūrām, kuras*** ir ***uzsāktas pēc*** regulas spēkā stāšanās ***dienas***.

P9_TA(2020)0374

Savienības rīcība "Eiropas kultūras galvaspilsētas" no 2020. līdz 2033. gadam ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par grozījumiem Lēmumā Nr. 445/2014/ES, ar ko izveido Savienības rīcību "Eiropas kultūras galvaspilsētas" no 2020. līdz 2033. gadam (COM(2020)0384) – C9-0275/2020 – 2020/0179(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/46)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0384),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 167. panta 5. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0275/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, kuru atbildīgā komiteja apstiprinājusi saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2020. gada 25. novembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

— ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu (A9-0201/2020),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0179

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 17. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2020/… par grozījumiem Lēmumā Nr. 445/2014/ES, ar ko izveido Savienības rīcību "Eiropas kultūras galvaspilsētas" no 2020. līdz 2033. gadam

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Lēmumam (ES) 2020/2229.)

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0381

Daži dzelzceļa drošības un savienojamības aspekti saistībā ar Lamanša tuneli ***I

Parlamenta 2020. gada 17. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par dažiem dzelzceļa drošības un savienojamības aspektiem attiecībā uz pārrobežu infrastruktūru, kas savieno Savienību un Apvienoto Karalisti caur Lamanša pastāvīgo savienojumu (COM(2020)0782 – C9-0379/2020 – 2020/0347(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/47)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0782),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 91. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0379/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

— pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

— ņemot vērā Padomes pārstāvja 2020. gada 2. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0347

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 17. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/… par dažiem dzelzceļa drošības un savienojamības aspektiem attiecībā uz pārrobežu infrastruktūru, kas savieno Savienību un Apvienoto Karalisti caur Lamanša pastāvīgo savienojumu

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2020/2222.)

Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris

P9_TA(2020)0389

Savienības zvejas kuģu zvejas atļaujas Apvienotās Karalistes ūdeņos un Apvienotās Karalistes zvejas kuģu zvejas darbības Savienības ūdeņos ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko attiecībā uz Savienības zvejas kuģu zvejas atļaujām Apvienotās Karalistes ūdeņos un Apvienotās Karalistes zvejas kuģu zvejas operācijām Savienības ūdeņos groza Regulu (ES) 2017/2403 (COM(2020)0830 – C9-0396/2020 – 2020/0366(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/48)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0830),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 43. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0396/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

— ņemot vērā Padomes pārstāvja 2020. gada 15. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0366

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 18. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/..., ar ko groza Regulu (ES) 2017/2403 attiecībā uz Savienības zvejas kuģu zvejas atļaujām Apvienotās Karalistes ūdeņos un Apvienotās Karalistes zvejas kuģu zvejas darbībām Savienības ūdeņos

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2020/2227.)

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

P9_TA(2020)0385

Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējais budžets — visas iedaļas

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz otro Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektu (13892/2020 – C9-0408/2020 – 2020/0371(BUD))

(2021/C 445/49)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

— ņemot vērā Padomes 2014. gada 26. maija Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom* par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu ([1]),

— ņemot vērā projektu Padomes lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom*,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 atcelšanu ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 ([3]),

— ņemot vērā Padomes regulu, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai,

— ņemot vērā 2020. gada 10. novembra politisko vienošanos par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam,

— ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) 2018. gada 8. oktobra īpašo ziņojumu par globālo sasilšanu par 1,5 °C ([4]),

— ņemot vērā 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesiju (*COP15*) ([5]),

— ņemot vērā 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par 2021. gada budžeta izstrādes vispārējām pamatnostādnēm, III iedaļa — Komisija ([6]),

— ņemot vērā 2020. gada 14. maija rezolūciju par Eiropas Parlamenta 2021. finanšu gada ieņēmumu un izdevumu tāmi ([7]),

([1]) OV L 168, 7.6.2014., 105. lpp.
([2]) OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.
([3]) OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.
([4]) https://www.ipcc.ch/sr15/
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0015.
([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0166.
([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0123.

— ņemot vērā Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektu, ko Komisija pieņēma 2020. gada 27. jūlijā (COM(2020)0300) (“pirmais BP”),

— ņemot vērā nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektu, ko Padome pieņēma 2020. gada 28. septembrī un nosūtīja Eiropas Parlamentam 2020. gada 1. oktobrī (11072/1/2020 – C9-0314/2020),

— ņemot vērā 2020. gada 12. novembra rezolūciju par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektu ([8]),

— ņemot vērā to, ka Samierināšanas komiteja Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. panta 6. punktā minētajā divdesmit vienas dienas termiņā nevienojās par kopīgu dokumentu,

— ņemot vērā Samierināšanas komitejas paziņojumu par kopīgu izpratni par 2021. gada budžeta saturu,

— ņemot vērā otro Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektu, ko Komisija saskaņā ar LESD 314. panta 8. punktu pieņēma 2020. gada 10. decembrī (COM(2020)0836),

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 14. decembrī pieņemto nostāju attiecībā uz otro Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektu (13892/2020 – C9-0408/2020),

— ņemot vērā Reglamenta 94. un 96. pantu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0267/2020),

1. atgādina, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 312. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Savienības gada budžets atbilst daudzgadu finanšu shēmai; norāda, ka Samierināšanas komiteja 2020. gada 4. decembra sanāksmē nespēja vienoties par kopīgu dokumentu, iekļaujoties 21 dienu ilgajā samierināšanas periodā, kas paredzēts LESD 314. panta 5. punktā, jo līdz pat līdz samierināšanas perioda beigām nebija skaidrības par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (DFS);

2. atgādina, ka Samierināšanas komiteja panāca kopīgu izpratni par 2021. gada budžeta saturu, pamatojoties uz kopīgo secinājumu elementu projektu Nr. 4, ko Komisija iesniedza 2020. gada 4. decembrī, un aicināja Komisiju iesniegt otro 2021. gada budžeta projektu, kurā būtu atspoguļota kopējā izpratne, tiklīdz būs pietiekamas garantijas, ka varētu tikt ievērots LESD 312. panta 1. punkts; norāda, ka kopīgo secinājumu elementu projekts Nr. 4 ietver piecus paziņojumus, tostarp par bērnu nabadzības apkarošanu saskaņā ar Eiropas Sociālo fondu Plus un par to, kā novērst Covid-19 krīzes ietekmi uz tādām nozarēm kā tūrisms un MVU, kā arī uz cilvēkiem, kurus tā skārusi visvairāk;

3. norāda, ka Samierināšanas komitejas izvirzītie nosacījumi ir izpildīti un Komisijas iesniegtais otrais Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projekts atbilst kopējai izpratnei; norāda, ka kopējās saistību apropriācijas 2021. gada budžetā ir noteiktas 164 251,5 miljonu EUR apmērā un ir atstāta rezerve 778,8 miljonu EUR apmērā saistību apropriācijās, nepārsniedzot DFS 2021. gadam noteiktos maksimālos apjomus;

4. atzinīgi vērtē to, ka samierināšanas sarunās panāktais palielinājums par 185 miljoniem EUR, kas papildina ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2020 grozītā pirmā budžeta projekta summas, atbilst Parlamenta galvenajām politiskajām prioritātēm; norāda, ka palielinājumi ietver 60,3 miljonus EUR Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – transports, 42 miljonus EUR programmai *LIFE*, 25,7 miljonus EUR programmai “Digitālā Eiropa”, 6,6 miljonus EUR programmai “Tiesības un vērtības”, no kuriem 4,8 miljoni EUR paredzēti *Daphne*, 2,7 miljonus EUR programmai “Tiesiskums” un 25 miljonus EUR humānajai palīdzībai (tie ir daļa no 500 miljonu EUR palielinājuma laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, par ko panākta vienošanās saistībā ar DFS), 10,2 miljonus EUR *UNRWA* saskaņā ar Kaimiņattiecību, attīstības un starptautiskās sadarbības instrumentu (*NDICI*) un 7,3 miljonus EUR Eiropas Prokuratūrai (galvenokārt darbinieku skaita palielināšanai); turklāt norāda, ka grozījumu vēstulē Nr. 1/2020 jau bija iekļauti palielinājumi programmām “Apvārsnis Eiropa”, *Erasmus+* un *EU4Health*, lai atspoguļotu DFS sarunu rezultātus;

5. norāda, ka kopējās maksājumu apropriācijas 2021. gada budžetā ir noteiktas 166 060,5 miljonu EUR apmērā un ir atstāta rezerve 2 001,4 miljonu EUR apmērā, nepārsniedzot DFS 2021. gadam noteiktos maksimālos apjomus; atzinīgi vērtē to, ka apstiprinātais 2021. gada maksājumu apropriāciju kopējais apmērs salīdzinājumā ar 2020. gada budžetu ir par 1,2 % lielāks; uzsver to, cik nozīmīgs ir kopīgais paziņojums par maksājumu apropriācijām, kurā Parlaments un Padome pamatotu vajadzību gadījumā apņemas laikus pieņemt nepieciešamos lēmumus;

([8]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0302.

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

6. atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu un kopīgo paziņojumu par minētā punkta īstenošanu, par ko vienojās Eiropas Parlaments un Padome, Samierināšanas komiteja pirmo reizi piekrita no jauna darīt pieejamus 20 miljonus EUR saistību apropriācijās pētniecībai paredzētajās budžeta pozīcijās; uzstāj, ka DFS ir pilnībā jāīsteno Finanšu regulas 15. panta 3. punkts, lai nodrošinātu 500 miljonus EUR, par kuriem ir panākta vienošanās;

7. atgādina, ka Samierināšanas komiteja ir skaidri norādījusi, ka 61 miljonu EUR lielais līdzekļu samazinājums Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai (*Frontex*) 2021. gadā neietekmē kopējo palielinājumu par 500 miljoniem EUR (2018. gada cenās), par ko ir panākta politiska vienošanās sarunās par DFS, un ka šis samazinājums tiks kompensēts turpmākajos gados saskaņā ar vienošanos par DFS;

8. atzinīgi vērtē to, ka Parlamentam izdevās panākt diferencētāku budžeta nomenklatūru salīdzinājumā ar to, ko Komisija ierosināja pirmajā BP, proti, attiecībā uz *NDICI*, *Erasmus+*, programmu "Tiesības un vērtības" un sociālo dialogu; uzskata, ka šīs izmaiņas ļaus Parlamentam un Padomei labāk īstenot savas lēmumu pieņemšanas funkcijas ikgadējā budžeta procedūrā un veikt rūpīgu pārbaudi par budžeta izpildi; tomēr pauž nožēlu par to, ka samierināšanas procedūras laikā Padome un Komisija nespēja panākt vienošanos par sīkāk izstrādātu nomenklatūru, ko bija ierosinājis Parlaments, jo īpaši attiecībā uz Patvēruma un migrācijas fondu un Robežu pārvaldības un vīzu instrumentu, kā arī Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu, un par lielāku diferenciāciju saistībā ar *NDICI*, jo īpaši tā kaimiņattiecību sadaļu;

9. norāda, ka kopējais Parlamentam paredzēto apropriāciju apmērs 2021. gada budžetā ir 2063 miljoni EUR;

10. atzinīgi vērtē kopumā 75 amata vietu izveidi un attiecīgo apropriāciju palielinājumu Eiropas Savienības Tiesai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai (EESK), Eiropas Reģionu komitejai (RK), Eiropas Ombudam un Eiropas Ārējās darbības dienestam (EĀDD), lai nodrošinātu, ka tiem ir pietiekami resursi un personāls, lai tie varētu pēc iespējas labāk pildīt savus uzdevumus un optimāli darboties;

11. atzinīgi vērtē 590 854 EUR palielinājumu EESK mutiskās tulkošanas budžeta pozīcijā un 564 796 EUR palielinājumu RK budžeta pozīcijās, kas paredzētas tehniskajām ierīcēm un iekārtām, kā arī trešo personu un politisko grupu komunikācijas pasākumiem;

12. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu 2021. gada budžetā palielināt EĀDD paredzētās apropriācijas, ņemot vērā tā jaunos pienākumus Eiropas Miera mehānisma pārvaldībā un nolūkā uzlabot konsulāro dienestu darbību; atzinīgi vērtē Komisijas darbinieku pārcelšanu no Savienības delegāciju administratīvajām nodaļām uz EĀDD, neietekmējot budžetu, lai vienkāršotu un racionalizētu administratīvās un finanšu plūsmas un nodrošinātu efektīvu un autonomu personāla pārvaldību; atzinīgi vērtē cīņai pret dezinformāciju paredzēto 1 miljonu EUR lielo palielinājumu budžeta pozīcijā "Stratēģiskās komunikācijas spēja";

13. piekrīt, ka 10 % samazinājums komandējumiem paredzētajās pozīcijās ir pamatots, ņemot vērā veselības un ekonomikas krīzi, ko izraisījis Covid-19 uzliesmojums;

14. apstiprina Padomes nostāju attiecībā uz otro Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektu, kā arī šai rezolūcijai pievienotos kopīgos paziņojumus;

15. uzdod priekšsēdētājam paziņot, ka Eiropas Savienības 2021. finanšu gada vispārējais budžets ir pieņemts galīgajā variantā, un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

16. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, pārējām attiecīgajām iestādēm un struktūrām, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

PIELIKUMS. SAMIERINĀŠANAS KOMITEJAS PAZIŅOJUMS

1. Samierināšanas komiteja, kas minēta LESD 314. panta 5. punktā, 2020. gada 4. decembra sanāksmē izskatīja Komisijas priekšlikumu Savienības 2021. finanšu gada vispārējā budžeta projektam (COM(2020)0300) un 2021. gada vispārējā budžeta projekta grozījumu vēstuli Nr. 1 (COM(2020)0748).

2. Minētajā sanāksmē Samierināšanas komiteja panāca kopīgu izpratni par 2021. gada budžeta saturu, pamatojoties uz kopīgo secinājumu elementu projektu Nr. 4, ko Komisija iesniedza 2020. gada 4. decembrī.

3. Atsaucoties uz LESD 312. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru "Savienības gada budžets atbilst daudzgadu finanšu shēmai", un ņemot vērā ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam saistītos apstākļus, Samierināšanas komitejai nav iespējams vienoties par kopīgu dokumentu 21 dienu ilgajā samierināšanas periodā, kā paredzēts LESD 314. panta 5. punktā.

4. Tādēļ Komisija saskaņā ar LESD 314. panta 8. punktu tiek aicināta iesniegt jaunu 2021. gada budžeta projektu (BP), pienācīgi ņemot vērā Samierināšanas komitejā panākto kopīgo izpratni, tiklīdz ir pietiekamas garantijas, ka ir iespējams ievērot LESD 312. panta 1. punktu, lai Eiropas Parlaments un Padome uz tā pamata varētu ātri izskatīt šādu jaunu 2021. gada budžeta projektu.

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

PIELIKUMS. 2021. gada budžets — kopīgo secinājumu elementi

Kopīgos secinājumus veido šādas sadaļas:

1. 2021. gada budžets

2. 2020. gada budžets — budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projekts

3. Paziņojumi

Kopsavilkuma pārskats

A. **2021. gada budžets**

Saskaņā ar kopīgo secinājumu elementiem:

— kopējais saistību apropriāciju apmērs 2021. gada budžetā ir 164 251,5 miljoni EUR. Kopumā tas 2021. gadam rada rezervi DFS maksimālo apjomu ietvaros 778,8 miljonu EUR apmērā saistību apropriācijās;

— kopējais maksājumu apropriāciju apmērs 2021. gada budžetā ir 166 060,5 miljoni EUR. Kopumā tas 2021. gadam rada rezervi DFS maksimālo apjomu ietvaros 2 001,4 miljonu EUR apmērā maksājumu apropriācijās;

— elastības instruments 2021. gadam tiek izmantots saistību apropriācijās 76,4 miljonu EUR apmērā 2.b izdevumu kategorijai "Noturība un vērtības".

2021. gada maksājumu apropriācijas, kas saistītas ar elastības instrumenta izmantošanu 2018., 2019., 2020. un 2021. gadā, Komisijas ir aplēsusi 628,5 miljonu EUR apmērā. Aplēstais attiecīgo neatmaksāto summu maksājumu grafiks šiem gadiem ir sniegts šajā tabulā.

Elastības instruments – maksājumu profils

Izmantošanas gads	2 021	2 022	2 023	2 024	**Kopā**
2018	34,2	0,0	0,0	0,0	**34,2**
2019	135,2	140,9	82,2	0,0	**358,4**
2020	413,7	66,2	39,9	0,0	**519,8**
2021	45,4	13,0	10,3	7,6	**76,4**
Kopā	**628,5**	**220,1**	**132,5**	**7,6**	**988,7**

B. **2020. gada budžets**

Budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projekts tiek apstiprināts, kā to ierosinājusi Komisija.

1. **2021. gada budžets**

1.1. **"Slēgtās" pozīcijas**

Ja vien tālāk šajos secinājumos nav norādīts citādi, visas budžeta pozīcijas, ko nav grozījusi nedz Padome, nedz Parlaments, un tās, attiecībā uz kurām Parlaments ir pieņēmis Padomes grozījumus to attiecīgajā lasījumā, tiek apstiprinātas, kā ierosināts Komisijas priekšlikumā par 2021. gada budžeta projektu, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

Attiecībā uz pārējām budžeta pozīcijām Samierināšanas komiteja ir vienojusies par secinājumiem, kas iekļauti 1.2.–1.7. sadaļā.

1.2. **Horizontālie jautājumi**

Decentralizētās aģentūras

Visām decentralizētajām aģentūrām paredzētā ES iemaksa (saistību un maksājumu apropriācijās) un amata vietu skaits ir noteikts tāds, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021, ar tālāk norādītajiem izņēmumiem.

— 2.b izdevumu kategorijā:

— Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (*FRA*, budžeta 07 10 04. pants), kurai saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir palielināts par 638 178 EUR.

— Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (*EIGE*, budžeta 07 10 05 . pants), kuram saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir palielināts par 971 628 EUR.

— Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*, budžeta 07 10 07. pants), kurai saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir palielināts par 500 000 EUR.

— Eiropas Prokuratūra (*EPPO*, budžeta 07 10 08. pants), kurai ir piešķirtas 8 papildu amata vietas (2022. gadam paredzētais palielinājums tiek darīts pieejams agrāk) un saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir palielināts par 7 252 790 EUR.

— 4. izdevumu kategorijā:

— Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*, budžeta 11 10 01. pants), kurai saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir samazināts par 61 000 000 EUR.

— Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*, budžeta 11 10 02. pants), kurai saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir palielināts par 500 000 EUR.

Izpildaģentūras

Izpildaģentūrām paredzētā ES iemaksa (saistību apropriācijās un maksājumu apropriācijās) un amata vietu skaits ir noteikts tāds, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

Komisija 2021. gadā iesniegs budžeta grozījuma projektu, lai pielāgotu struktūru un apropriācijas jaunajam izpildaģentūru kopumam, tiklīdz tās būs oficiāli izveidotas. Paredzams, ka attiecīgais Komisijas īstenošanas lēmums, ar ko izveido jaunās izpildaģentūras, un Komisijas lēmumi, ar kuriem tām deleģē pilnvaras, tiks pieņemti 2021. gada sākumā.

Izmēģinājuma projekti / sagatavošanas darbības

Visaptverošs pasākumu kopums, kuru veido 59 izmēģinājuma projekti / sagatavošanas darbības (*PP*/*PA*) par kopējo summu EUR 71,8 miljoni saistību apropriācijās, ir apstiprināts tāds, kādu to ir ierosinājis Parlaments.

Ja uz kādu izmēģinājuma projektu vai sagatavošanas darbību attiecas jau pieņemts juridiskais pamats, Komisija var ierosināt apropriāciju pārvietojumu uz atbilstošo budžeta pozīciju, lai atvieglotu attiecīgās darbības īstenošanu.

Šajā kopumā ir pilnībā ievēroti maksimālie apjomi, kas izmēģinājuma projektiem un sagatavošanas darbībām noteikti Finanšu regulā.

1.3. **Finanšu shēmas izdevumu kategorijas — saistību apropriācijas**

Ņemot vērā iepriekš norādītos secinājumus par "slēgtajām" budžeta pozīcijām, aģentūrām, izmēģinājuma projektiem un sagatavošanas darbībām, Samierināšanas komiteja ir vienojusies par tālāk norādīto.

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

1. **izdevumu kategorija – Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma**

Saistību apropriācijas ir noteiktas tādā apmērā, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021, bet iekļaujot korekcijas, par kurām ir vienojusies Samierināšanas komiteja un kuras norādītas tālāk redzamajā tabulā.

Budžeta pozīcija / Programma	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
1.0.221	EISI — Transports	1 725 058 000	1 785 393 458	60 335 458
02 03 01	Eiropas Infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Transports	1 711 996 420	1 772 331 878	60 335 458
1.0.23	Programma "Digitālā Eiropa"	1 103 848 000	1 129 576 962	25 728 962
02 04 03	Mākslīgais intelekts	293 895 160	318 323 274	24 428 114
02 04 04	Prasmes	82 290 594	83 591 442	1 300 848
PPPA	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības			35 965 000
	Kopā			**122 029 420**

Tādējādi saistību apropriācijas tiek apstiprinātas 20 816,6 miljonu EUR apmērā, 1. izdevumu kategorijas maksimālā apjoma ietvaros atstājot rezervi 102,4 miljonu EUR apmērā.

Saskaņā ar Finanšu regulas [1] 15. panta 3. punktu Samierināšanas komiteja piekrīt no jauna darīt pieejamas saistību apropriācijas pētniecībai paredzētajās budžeta pozīcijās par kopējo summu 20 miljoni EUR saistību apropriācijās. Tālāk norādīto budžeta pozīciju finansējums ir palielināts šādi:

(EUR)

Budžeta pozīcijas		Saistību apropriācijas
01 02 02 10	Kopa "Veselība"	3 400 000
01 02 02 40	Kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmoss"	3 400 000
01 02 02 50	Kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte"	6 600 000
01 02 02 60	Kopa "Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide"	6 600 000
Kopā		**20 000 000**

Samierināšanas komiteja vienojas arī par to, ka šīs apropriācijas ir daļa no kopējās summas līdz 0,5 miljardu EUR apmērā (2018. gada cenās) laikposmam no 2021. līdz 2027 gadam, kas norādīta attiecīgajā kopīgajā deklarācijā, par kuru tika panākta vienošanās 2020. gada 10. novembrī. Tādējādi laikposmam no 2022. līdz 2027. gadam ir pieejams līdz pat 481,2 miljoniem EUR 2018. gada cenās.

2.a **izdevumu kategorija – Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija**

Saistību apropriācijas ir noteiktas tādā apmērā, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

2.b **izdevumu kategorija – Noturība un vērtības**

Saistību apropriācijas ir noteiktas tādā apmērā, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021, bet iekļaujot korekciju, par kuru ir vienojusies Samierināšanas komiteja un kura norādīta tālāk redzamajā tabulā.

Samierināšanas komiteja ir vienojusies konkrēti par to, ka, ņemot vērā pašreizējo procentu likmju vidi un neseno *SURE* finansēšanas darbību panākumus, apropriācijas budžeta 06 04 01. pozīcijai var samazināt par 71,9 miljoniem EUR, vienlaikus pilnībā saglabājot spēju 2021. gadā finansēt *NGEU* neatmaksājamo komponentu.

Budžeta pozīcija / Programma	**Nosaukums**	**Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)**		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	**2021. gada budžets**	**Starpība**
2.2.23	Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksas	111 461 000	39 591 000	- 71 870 000
06 04 01	Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments (ESAI) – Periodiska kupona izmaksa un izpirkšana termiņa beigās	106 461 000	34 591 000	- 71 870 000
07 03 01	Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā	2 298 294 584	0	- 2 298 294 584
07 03 01 01	Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – netiešā pārvaldība	0	1 755 470 446	1 755 470 446
07 03 01 02	Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – tiešā pārvaldība	0	542 824 138	542 824 138
2.2.351	Tieslietas	43 696 000	46 392 538	2 696 538
07 07 01	Tiesu iestāžu sadarbības veicināšana	10 646 000	11 319 945	673 945
07 07 02	Atbalsts apmācībai tieslietu jomā	17 570 000	18 682 268	1 112 268
07 07 03	Tiesu iestāžu faktiskas pieejamības veicināšana	14 380 000	15 290 325	910 325
2.2.352	Tiesības un vērtības	90 624 000	97 179 152	6 555 152

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

Budžeta pozīcija / Programma	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
07 06 02	Veicināt pilsoņu iesaistīšanos un līdzdalību Savienības demokrātiskajā dzīvē	34 938 000	36 238 848	1 300 848
07 06 03	*Daphne*	15 690 000	20 444 304	4 754 304
07 06 04	Aizsargāt un veicināt Savienības vērtības	0	500 000	500 000
2.2.3 DAG	Decentralizētas aģentūras	211 135 699	220 498 295	9 362 596
07 10 04	Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (*FRA*)	23 111 517	23 749 695	638 178
07 10 05	Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (*EIGE*)	7 955 000	8 926 628	971 628
07 10 07	Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*)	42 345 006	42 845 006	500 000
07 10 08	Eiropas Prokuratūra (*EPPO*)	37 700 000	44 952 790	7 252 790
07 20 04 06	Īpašas kompetences sociālās politikas jomā, ieskaitot sociālo dialogu	49 380 381	28 326 381	- 21 054 000
07 20 04 09	Informācijas un apmācības pasākumi darba ņēmēju organizācijām	0	21 054 000	21 054 000
PPPA	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības			31 870 000
	Kopā			**- 21 385 714**

Tādējādi saistību apropriācijas ir apstiprinātas 4 671,4 miljonu EUR apmērā, neatstājot rezervi 2.b izdevumu kategorijas izdevumu maksimālā apjoma ietvaros un izmantojot elastības instrumentu 76,4 miljonu EUR apmērā.

3. **izdevumu kategorija – Dabas resursi un vide**

Saistību apropriācijas ir noteiktas tādā apmērā, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021, bet iekļaujot korekcijas, par kurām ir vienojusies Samierināšanas komiteja un kuras norādītas tālāk redzamajā tabulā.

Budžeta pozīcija / Programma	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
3.2.21	Vides un klimata pasākumu programma (*LIFE*)	696 491 000	738 505 372	42 014 372
09 02 01	Daba un biodaudzveidība	258 642 156	274 720 400	16 078 244

Budžeta pozīcija / Programma	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
09 02 02	Aprites ekonomika un dzīves kvalitāte	168 461 328	178 933 566	10 472 238
09 02 03	Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās pasākumi	121 426 944	128 975 334	7 548 390
09 02 04	Pāreja uz tīru enerģiju	127 332 437	135 247 937	7 915 500
PPPA	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības			3 740 000
	Kopā			**45 754 372**

Tādējādi saistību apropriācijas ir apstiprinātas 58 568,6 miljonu EUR apmērā, izdevumu kategorijas izdevumu maksimālā apjoma ietvaros atstājot rezervi 55,4 miljonu EUR apmērā.

4. **izdevumu kategorija – Migrācija un robežu pārvaldība**

Saistību apropriācijas ir noteiktas tādā apmērā, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021, bet iekļaujot korekcijas, par kurām ir vienojusies Samierināšanas komiteja un kuras norādītas tālāk redzamajā tabulā.

Budžeta pozīcija / Programma	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
4.0.2 DAG	Decentralizētas aģentūras	794 770 045	734 270 045	- 60 500 000
11 10 01	Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*)	566 949 620	505 949 620	- 61 000 000
11 10 02	Eiropas Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (“eu-LISA”)	227 820 425	228 320 425	500 000
	Kopā			**- 60 500 000**

Pēc nesenās 2020. gada 10. novembra politiskās vienošanās starp Eiropas Parlamentu un Padomi par DFS 2021.–2027. gadam un gaidot attiecīgo dokumentu apstiprināšanu, Samierināšanas komiteja vienojas, ka samazinājums Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai (*Frontex*) 2021. gadā neietekmē kopējo finansējuma papildinājumu 0,5 miljardu EUR apmērā (2018. gada cenās), par ko minētajā kontekstā ir panākta politiska vienošanās. 2021. gadā ierosinātais samazinājums tiks kompensēts ne tikai no šī palielinājuma, bet arī turpmākajos gados saskaņā ar vienošanos par DFS, vienlaikus ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principus.

Tādējādi saistību apropriācijas ir apstiprinātas 2 278,8 miljonu EUR apmērā, izdevumu kategorijas izdevumu maksimālā apjoma ietvaros atstājot rezervi 188,2 miljonu EUR apmērā.

5. **izdevumu kategorija – Drošība un aizsardzība**

Saistību apropriācijas ir noteiktas tādā apmērā, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

6. **izdevumu kategorija – Kaimiņattiecības un pasaule**

Saistību apropriācijas ir noteiktas tādā apmērā, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021, bet iekļaujot korekcijas, par kurām ir vienojusies Samierināšanas komiteja un kuras norādītas tālāk redzamajā tabulā.

Budžeta pozīcija / Programma	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
6.0.111	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments (*NDICI*)	12 060 779 767	12 070 958 148	10 178 381
15 02 01 10	Dienvidu kaimiņreģions	1 460 009 385	1 470 187 766	10 178 381
6.0.12	Humānā palīdzība (*HUMA*)	1 478 000 000	1 503 000 000	25 000 000
15 03 01	Humānā palīdzība	1 391 512 450	1 416 512 450	25 000 000
6.0.1 SPEC	Prerogatīvas	91 394 973	93 023 514	1 628 541
15 20 04 03	Informācijas politika un stratēģiskā komunikācija attiecībā uz ārējo darbību	41 756 023	43 384 564	1 628 541
PPPA	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības			175 000
	Kopā			**36 981 922**

Pēc nesenās 2020. gada 10. novembra politiskās vienošanās starp Eiropas Parlamentu un Padomi par DFS 2021.–2027. gadam un gaidot attiecīgo dokumentu apstiprināšanu, Samierināšanas komiteja vienojas, ka humānās palīdzības finansējuma palielināšana ir daļa no kopējā finansējuma papildinājuma 0,5 miljardu EUR apmērā (2018. gada cenās), par ko minētajā kontekstā ir panākta politiska vienošanās.

Tādējādi saistību apropriācijas ir apstiprinātas 16 097,2 miljonu EUR apmērā, izdevumu kategorijas maksimālā apjoma ietvaros atstājot rezervi 149,8 miljonu EUR apmērā.

7. **izdevumu kategorija – Eiropas publiskā pārvalde**

Samierināšanas komiteja apstiprina tādu iestāžu štata sarakstos paredzētu amata vietu skaitu un apropriāciju apmēru, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021, ar tālāk norādītajiem izņēmumiem.

— Eiropas Parlamenta iedaļa, kura apstiprināta tāda, kāda tā pieņemta Parlamenta lasījumā, un turpmāk pielāgota, lai iekļautu i) pārskatītās algu korekcijas ietekmi saskaņā ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021 un ii) divu štata vietu pārcelšanu no Eiropas Parlamenta (EP) uz Eiropas Komisiju, atbalstot *CERT-EU* darbības saskaņā ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

— Padomes iedaļa, kura apstiprināta tāda, kāda tā pieņemta Padomes lasījumā, un turpmāk pielāgota, lai iekļautu pārskatītās algu korekcijas ietekmi saskaņā ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

— Eiropas Revīzijas palātas iedaļa, attiecībā uz kuru ir panākta vienošanās par tehnisku atjauninājumu pēc štatu saraksta grozījumiem, pamatojoties uz Finanšu regulas 53. panta 1. punktu. Šīs darbības ietvaros viena pastāvīga AST11 amata vieta, viena pastāvīga AST8 amata vieta, viena pastāvīga AST7 amata vieta, divas pastāvīgas AST5 amata vietas, viena pastāvīga AST4 amata vieta un viena pagaidu AST/SC3 amata vieta tika pārveidotas par attiecīgi trim pastāvīgām AD7 amata vietām un četrām pastāvīgām AD5 amata vietām, neietekmējot apropriāciju apmēru.

— Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) iedaļa, kurai saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir palielināts par 590 854 EUR.

— Eiropas Reģionu komitejas (RK) iedaļa, kurai saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir palielināts par 564 796 EUR.

— Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja (EDAU) iedaļa, attiecībā uz kuru ir panākta vienošanās par tehnisku atjauninājumu pēc štatu saraksta grozījumiem, pamatojoties uz Finanšu regulas 53. panta 1. punktu. Šīs darbības ietvaros viena pastāvīga AST5 amata vieta tika pārveidota par vienu pastāvīgu AST/SC6 amata vietu, neietekmējot apropriāciju apmēru.

— Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) iedaļa, kurai "stratēģiskās komunikācijas spējai" saistību un maksājumu apropriāciju apmērs ir palielināts par 1,0 miljonu EUR.

Turklāt, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ietekmi, Samierināšanas komiteja vienojas izņēmuma kārtā par 10 % samazināt saistību un maksājumu apropriāciju apmēru saistībā ar visu iestāžu komandējumiem, neattiecinot to vienīgi uz Eiropas Parlamentu.

Kopējās korekcijas, kuru rezultātā 7. izdevumu kategorija kopumā tiek samazināta par 8,8 miljoniem EUR, ir sīki izklāstītas pa iedaļām tālāk redzamajās tabulās.

1. *iedaļa – Eiropas Parlaments*

Programma / budžeta pozīcija	**Nosaukums**	**Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)**		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	**2021. gada budžets**	**Starpība**
1 4 0 0	Pārējie darbinieki: Ģenerālsekretariāts un politiskās grupas	63 837 727	65 039 727	1 202 000
1 4 0 1	Pārējie darbinieki: drošība	38 084 545	34 584 545	- 3 500 000
2 0 0 0	Īre	26 301 000	27 301 000	1 000 000
2 0 2 6	Ēku drošība un novērošana	16 030 000	19 530 000	3 500 000
3 0 2	Uzņemšanu un reprezentācijas izdevumi	845 500	858 500	13 000
3 0 4 2	Sanāksmes, kongresi, konferences un delegācijas	2 780 000	2 857 000	77 000
3 2 0	Specializēto zināšanu ieguve	6 629 500	7 491 500	862 000
2 1 2	Mēbeles	5 910 000	4 910 000	- 1 000 000
10 1	Rezerve neparedzētiem izdevumiem	4 500 000	2 346 000	- 2 154 000
	Kopā			**0**

2. *iedaļa – Eiropadome un Padome*

Programma / budžeta pozīcija	**Nosaukums**	**Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)**		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	**2021. gada budžets**	**Starpība**
1 3 3 1	Padomes Ģenerālsekretariāta komandējumu izdevumi	3 600 000	3 240 000	- 360 000

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
1 3 3 2	Darbinieku ceļa izdevumi saistībā ar Eiropadomi	1 650 000	1 485 000	- 165 000
2 2 0 0	Delegāciju ceļa izdevumi	17 228 000	15 505 000	- 1 723 000
2 2 0 1	Dažādi ceļa izdevumi	570 000	513 000	- 57 000
2 2 1 3	Informācija un sabiedriskie pasākumi	5 095 000	4 585 500	- 509 500
	Kopā			**- 2 814 500**

3. *iedaļa – Komisija*

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
20 02 06 01	Komandējumu un reprezentācijas izdevumi	59 145 000	53 230 000	- 5 915 000
20 02 07 01	Komandējumu un reprezentācijas izdevumi	6 083 000	5 475 000	- 608 000
20 03 15 01 – O1 01 03 01	Publikāciju birojs – Komandējumu un reprezentācijas izdevumi	235 000	212 000	- 23 000
20 03 15 02 – O2 01 03 01	Eiropas Personāla atlases birojs – Komandējumi un reprezentācijas izdevumi	401 000	361 000	- 40 000
20 03 16 01 – O3 01 03 01	Atalgojuma un individuālo tiesību birojs – Komandējumu un reprezentācijas izdevumi	153 000	138 000	- 15 000
20 03 16 02 – O4 01 03 01	Infrastruktūras un loģistikas birojs – Brisele – Komandējumu un reprezentācijas izdevumi	138 000	124 000	- 14 000
20 03 16 03 – O5 01 03 01	Infrastruktūras un loģistikas birojs – Luksemburga – Komandējumu un reprezentācijas izdevumi	111 000	100 000	- 11 000
20 03 17 – O6 01 03 01	Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) – Komandējumu un reprezentācijas izdevumi	1 460 000	1 314 000	- 146 000
	Kopā			**- 6 772 000**

4. *iedaļa – Eiropas Savienības Tiesa*

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
1 6 2	Komandējumi	450 000	405 000	- 45 000
	Kopā			**- 45 000**

5. *iedaļa – Eiropas Revīzijas palāta*

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
1 6 2	Komandējumi	3 320 000	2 988 000	- 332 000
	Kopā			**- 332 000**

6. *iedaļa – Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja*

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
1 6 2	Komandējumi	421 082	378 974	- 42 108
2 5 4 8	Mutiskā tulkošana	6 735 709	7 326 563	590 854
	Kopā			**548 746**

7. *iedaļa — Eiropas Reģionu komiteja*

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
1 6 2	Komandējumi	311 461	280 315	- 31 146
2 1 4	Tehniskās ierīces un iekārtas	1 097 271	1 262 067	164 796
2 5 4 1	Trešās puses	104 100	304 100	200 000
2 6 4	RK politisko grupu komunikācijas pasākumi	195 049	395 049	200 000
	Kopā			**533 650**

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

8. *iedaļa – Eiropas Ombuds*

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
3 0 0	Izdevumi par darbinieku komandējumiem un darba braucieniem starp trim darba vietām	150 000	135 000	- 15 000
	Kopā			**- 15 000**

9. *iedaļa — Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs*

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
1 1 2 0	Komandējumu un darba braucienu izdevumi un citas papildu izmaksas	155 000	139 500	- 15 500
3 0 3 0	Komandējumu un darba braucienu izdevumi un citas papildu izmaksas	50 000	45 000	- 5 000
3 0 4 8	EDAK priekšsēdētājas un priekšsēdētāja vietnieku izdevumi	59 000	53 100	- 5 900
	Kopā			**- 26 400**

10. *iedaļa – Eiropas Ārējās darbības dienests*

Programma / budžeta pozīcija	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
1 4 0	Komandējumi	9 132 050	8 229 645	- 902 405
2 2 1 4	Stratēģiskās komunikācijas spēja	3 000 000	4 000 000	1 000 000
	Kopā			**97 595**

Tādējādi saistību apropriācijas ir apstiprinātas 10 448,3 miljonu EUR apmērā, 7. izdevumu kategorijas izdevumu maksimālā apjoma ietvaros atstājot rezervi 186,7 miljonu EUR apmērā.

Tematiskie īpašie instrumenti EGF, *SEAR* un BKR

Saistību apropriācijas Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam (EGF) un rezervei solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos (*SEAR*) ir noteiktas tādā apmērā, kādu Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

p.m. *Brexit* korekcijas rezerve (BKR) tiks iekļauta budžeta grozījumos 2021. gada sākumā.

1.4. **Maksājumu apropriācijas**

Kopējais maksājumu apropriāciju apmērs 2021. gada budžetā ir noteikts tāds, kāds bija ierosināts budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2020, bet iekļaujot tālāk norādītās korekcijas, par kurām vienojusies Samierināšanas komiteja.

1. Ir ņemts vērā apstiprināto saistību apropriāciju apmērs, kas noteikts nediferencētajiem izdevumiem, kuru maksājumu apropriāciju apmērs ir vienāds ar saistību apropriāciju apmēru. Tas ietver Eiropas Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksu samazināšanu par 71,9 miljoniem EUR un Savienības iemaksas decentralizētajām korekciju. Kopumā šādi tiek panākts samazinājums 123,0 miljonu EUR apmērā.

2. Kopējās korekcijas 7. izdevumu kategorijā veido kopējo samazinājumu 8,8 miljonu EUR apmērā.

3. Maksājumu apropriācijas visiem Parlamenta ierosinātajiem *jaunajiem* izmēģinājuma projektiem un *jaunajām* sagatavošanas darbībām ir noteiktas 25 % apmērā no atbilstošajām saistību apropriācijām vai Parlamenta ierosinātajā apmērā, ja tas ir mazāks. *Pašreizējo* izmēģinājuma projektu un sagatavošanas darbību termiņa pagarināšanas gadījumā maksājumu apropriāciju apmērs ir tas, kas noteikts budžeta projektā, pieskaitot 25 % no attiecīgajām jaunajām saistību apropriācijām, vai Parlamenta ierosinātais apmērs, ja tas ir mazāks. Kopumā šādi tiek panākts palielinājums 17,9 miljonu EUR apmērā.

4. Tiek apstiprinātas korekcijas tālāk norādītajās budžeta pozīcijās, ņemot vērā izmaiņas diferencētajiem izdevumiem paredzētajās saistību apropriācijās:

Budžeta pozīcija / Programma	**Nosaukums**	**Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)**		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	**2021. gada budžets**	**Starpība**
1.0.221	EISI — Transports			12 067 092
02 03 01	Eiropas Infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Transports	33 691 420	45 758 512	12 067 092
1.0.23	Programma "Digitālā Eiropa"			1 916 490
02 04 03	Mākslīgais intelekts	21 891 450	23 711 034	1 819 584
02 04 04	Prasmes	6 130 200	6 227 106	96 906
2.2.351	Tieslietas			1 078 615
07 07 01	Tiesu iestāžu sadarbības veicināšana	4 258 400	4 527 978	269 578
07 07 02	Atbalsts apmācībai tieslietu jomā	7 028 000	7 472 907	444 907
07 07 03	Tiesu iestāžu faktiskas pieejamības veicināšana	5 752 000	6 116 130	364 130
2.2.352	Tiesības un vērtības			2 089 154
07 06 02	Veicināt pilsoņu iesaistīšanos un līdzdalību Savienības demokrātiskajā dzīvē	12 489 000	12 879 258	390 258
07 06 03	*Daphne*	4 706 910	6 244 139	1 537 229
07 06 04	Aizsargāt un veicināt Savienības vērtības	0	161 667	161 667
2.2.3 SPEC	Prerogatīvas			0

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

Budžeta pozīcija / Programma	Nosaukums	Izmaiņas saistību apropriācijās (EUR)		
		2021. gada BP (tostarp GV Nr. 1)	2021. gada budžets	Starpība
07 20 04 06	Īpašas kompetences sociālās politikas jomā, ieskaitot sociālo dialogu	42 886 000	23 234 000	- 19 652 000
07 20 04 09	Informācijas un apmācības pasākumi darba ņēmēju organizācijām	0	19 652 000	19 652 000
3.2.21	Vides un klimata pasākumu programma (*LIFE*)			1 336 954
09 02 01	Daba un biodaudzveidība	6 870 000	7 297 067	427 067
09 02 02	Aprites ekonomika un dzīves kvalitāte	10 394 052	11 040 188	646 136
09 02 03	Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās pasākumi	2 295 581	2 438 284	142 703
09 02 04	Pāreja uz tīru enerģiju	1 947 232	2 068 280	121 048
6.0.111	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments (*NDICI*)			10 178 381
15 02 01 10	Dienvidu kaimiņreģions	143 096 572	153 274 953	10 178 381
6.0.12	Humānā palīdzība (*HUMA*)			20 000 000
15 03 01	Humānā palīdzība	1 800 000 000	1 820 000 000	20 000 000
6.0.1 SPEC	Prerogatīvas			1 318 031
15 20 04 03	Informācijas politika un stratēģiskā komunikācija attiecībā uz ārējo darbību	33 794 511	35 112 542	1 318 031
	KOPĀ			**49 984 716**

Tā rezultātā kopējais maksājumu apropriāciju apmērs ir 166 060,5 miljoni EUR, proti, par 63,9 miljoniem EUR mazāks nekā budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

1.5. **Rezerves**

Nav nekādu citu rezervju, kā vien tās, kuras paredzētas budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021.

Saistību un maksājumu apropriācijas, kas atbilst jaunajām programmām, kuru juridiskā pamata dokumentu izstrāde tiek pabeigta, tos plānojot pieņemt 2021. gada sākumā, netiks provizoriski iekļautas rezervē.

Samierināšanas komiteja izņēmuma kārtā vienojas neiekļaut rezervē *ECDC* un *EMA* paredzētās summas, ņemot vērā ar Covid-19 pandēmiju saistīto vajadzību steidzamību.

1.6. **Budžeta piezīmes**

Budžeta piezīmju teksts atbilst budžeta projektam, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2021, bet ar tālāk norādītajiem grozījumiem, par kuriem vienojusies Samierināšanas komiteja.

— Budžeta pozīcijas, kurās Eiropas Parlamenta veiktie grozījumi tiek apstiprināti bez izmaiņām:

Budžeta pozīcija	**Nosaukums**
07 10. nodaļa	Decentralizētas aģentūras

— Budžeta pozīcijas, kurās Eiropas Parlamenta veiktie grozījumi tiek apstiprināti ar izmaiņām, ko ierosinājusi Komisija vēstulē par izpildes iespējām:

Budžeta pozīcija	**Nosaukums**
01 02 02 20	Kopa "Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība"
07 02 01	ESF+ dalītās pārvaldības sadaļa – darbības izdevumi
15 03 02	Katastrofu novēršana, riska mazināšana un sagatavotība katastrofām

— Budžeta pozīcijas, kurās atbilstošās piezīmes tiek apstiprinātas, kā ierosināts budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2020, un iekļaujot tālāk norādītās izmaiņas:

Budžeta pozīcija	**Nosaukums**
02 04. nodaļa	Programma "Digitālā Eiropa"
	Grozīt tekstu šādi: Ja visas šīs jomas veicinās vienlaikus, tās palīdzēs panākt datu ekonomikas uzplaukumu, sekmēt iekļautību **un vienlīdzīgas iespējas visiem** un nodrošināt vērtības radīšanu.
02 04 04	Prasmes
	Pievienot šādu tekstu: **Programma tās darbībās nodrošina visiem vienlīdzīgu iespēju veicināšanu un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu.**
03 02. nodaļa	Vienotā tirgus programma (t. sk. MVU)
	Grozīt tekstu šādi: Tā arī **atbalstīs sieviešu līdzdalību un** sekmēs iespēju veicināšanu visām vienotajā tirgū iesaistītajām personām: uzņēmumiem, iedzīvotājiem (tostarp patērētājiem), pilsoniskajai sabiedrībai un publiskajām varas iestādēm.
03 02 02	*Pievienot šādu tekstu:* **Programma tās darbībās nodrošina visiem vienlīdzīgu iespēju veicināšanu un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu.**

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

— Saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu un Eiropas Parlamenta un Padomes apstiprināto kopīgo paziņojumu par 15. panta 3. punkta īstenošanu Samierināšanas komiteja piekrīt no jauna darīt pieejamas saistību apropriācijas pētniecībai paredzētajās budžeta pozīcijās. Attiecīgi tiek koriģētas budžeta piezīmes 01 02 02 10., 01 02 02 40., 01 02 02 50. un 01 02 02 60. pozīcijā.

Budžeta pozīcija	Nosaukums
01 02 02 10	*Pievienot šādu tekstu:* **Saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu sakarā ar saistību atcelšanu, kas 2019. gadā veikta pētījumu projektu pilnīgas vai daļējas neīstenošanas rezultātā, šim budžeta postenim ir pieejamas saistību apropriācijas 3 400 000 EUR apmērā.**
01 02 02 40	*Pievienot šādu tekstu:* **Saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu sakarā ar saistību atcelšanu, kas 2019. gadā veikta pētījumu projektu pilnīgas vai daļējas neīstenošanas rezultātā, šim budžeta postenim ir pieejamas saistību apropriācijas 3 400 000 EUR apmērā**
01 02 02 50	*Pievienot šādu tekstu:* **Saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu sakarā ar saistību atcelšanu, kas 2019. gadā veikta pētījumu projektu pilnīgas vai daļējas neīstenošanas rezultātā, šim budžeta postenim ir pieejamas saistību apropriācijas 6 600 000 EUR apmērā.**
01 02 02 60	*Pievienot šādu tekstu:* **Saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu sakarā ar saistību atcelšanu, kas 2019. gadā veikta pētījumu projektu pilnīgas vai daļējas neīstenošanas rezultātā, šim budžeta postenim ir pieejamas saistību apropriācijas 6 600 000 EUR apmērā.**

— Jaunas budžeta pozīcijas, kurās tiek apstiprinātas šādas budžeta piezīmes:

Budžeta pozīcija	Nosaukums
07 20 04 09	*Pievienot šādu tekstu:* **Šī apropriācija paredzēta, lai segtu darba ņēmēju organizāciju (ieskaitot kandidātvalstu darba ņēmēju organizāciju pārstāvjus) informēšanas un apmācības pasākumu izdevumus, kas radušies Savienības rīcības rezultātā saistībā ar Savienības sociālās dimensijas īstenošanu.** **Šiem pasākumiem jāpalīdz darba ņēmēju organizācijām risināt vispārējās problēmas, kas skar Eiropas nodarbinātības un sociālo politiku, kā paredzēts stratēģijā "Eiropa 2020", un saistībā ar Savienības iniciatīvām, kuras vērstas uz to, lai risinātu ekonomikas krīzes sekas.** **Īpaša uzmanība tiks veltīta apmācībai par dzimumu līdztiesības aspektiem darbvietā.**

Budžeta pozīcija	Nosaukums
07 06 04	*Pievienot šādu tekstu:* **Šī apropriācija paredzēta, lai jo īpaši aizsargātu un veicinātu tiesības un uzlabotu informētību par tām, sniedzot finansiālu atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas vietējā, reģionālā un transnacionālā līmenī nodarbojas ar šo tiesību veicināšanu un kopšanu, tādējādi arī stiprinot Savienības vērtību aizsardzību un veicināšanu un tiesiskuma ievērošanu un palīdzot veidot demokrātiskāku Savienību, demokrātisko dialogu, pārredzamību un pareizu pārvaldību.** **Minēto konkrēto mērķi īstenos, jo īpaši atbalstot pilsoniskās sabiedrības organizācijas un bezpeļņas ieinteresētās personas, kas aktīvi darbojas programmas jomās, lai palielinātu to spēju reaģēt, veiktu aizstāvības darbības tiesību veicināšanai un visiem iedzīvotājiem nodrošinātu pienācīgu piekļuvi to pakalpojumiem, konsultācijām un atbalsta darbībām.**

— Jaunas budžeta pozīcijas, kuras izriet no 07 03 01. pozīcijas sadalīšanas divās atsevišķās pozīcijās un kurās tiek apstiprinātas šādas budžeta piezīmes:

Budžeta pozīcija	Nosaukums
07 03 01	*Svītrot esošo tekstu*
07 03 01 01	*Pievienot šādu tekstu:* **Šī apropriācija paredzēta, lai segtu programmas "Erasmus+" izglītības un apmācības jomas izdevumus netiešā pārvaldībā. Ar to atbalsta 3 pamatdarbības un Žana Monē vārdā nosauktās darbības.** 1. **pamatdarbība. Mācību mobilitāte** **Izglītības un apmācības jomā programma atbalsta šādas darbības: a) augstākās izglītības iestāžu studentu un personāla mobilitāte; b) profesionālās izglītības un apmācības apguvēju un personāla mobilitāte; c) skolnieku un skolu personāla mobilitāte; d) tālākizglītības darbinieku mobilitāte; e) valodu apguves iespējas, tostarp tās, kas sniedz atbalstu mobilitātes pasākumiem.** 2. **pamatdarbība. Starporganizāciju un starpiestāžu sadarbība** **Izglītības un apmācības jomā programma atbalsta šādas darbības: a) partnerības sadarbībai un prakses apmaiņai, tostarp maza mēroga partnerības, lai veicinātu plašāku un iekļaujošāku piekļuvi Programmai; b) izcilības partnerības, jo īpaši Eiropas universitātes, profesionālās izcilības centri un kopīgi maģistra grādi; c) inovācijas partnerības, lai stiprinātu Eiropas inovācijas spējas; d) tiešsaistes platformas un rīki virtuālai sadarbībai, tostarp atbalsta pakalpojumi e-mērķsadarbībai un Eiropas Pieaugušo izglītības e-platforma.** 3. **pamatdarbība. Atbalsts politikas izstrādei un sadarbībai** **Izglītības un apmācības jomā programma atbalsta šādas darbības:**

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

Budžeta pozīcija	Nosaukums
	a) **Savienības vispārējās politikas un sektorpolitikas darba kārtību sagatavošana un īstenošana izglītības un apmācības jomā, tostarp ar *Eurydice* tīkla vai citu attiecīgu organizāciju aktivitāšu atbalstu; b) atbalsts Savienības instrumentiem un pasākumiem, kas veicina kompetenču, prasmju un kvalifikāciju kvalitāti, pārskatāmību un atzīšanu; c) politikas dialogs un sadarbība ar galvenajām ieinteresētajām personām, tostarp Savienības mēroga tīkliem, Eiropas nevalstiskajām organizācijām un starptautiskām organizācijām izglītības un apmācības jomā; d) pasākumi, kas veicina Programmas kvalitatīvu un iekļaujošu īstenošanu; e) sadarbība ar citiem Savienības instrumentiem un atbalsts citām Savienības politikas jomām; f) informācijas izplatīšanas un izpratnes veicināšanas darbības par Eiropas politikas rezultātiem un prioritātēm, kā arī par Programmu.** **Žana Monē vārdā nosauktās darbības** **Programma atbalsta mācīšanu, mācīšanos, pētniecību un debates par Eiropas integrācijas jautājumiem, veicot šādas darbības: a) Žana Monē vārdā nosauktā darbība augstākās izglītības jomā; b) Žana Monē vārdā nosauktā darbība citās izglītības un apmācības jomās; c) atbalsts šādām iestādēm, kas darbojas Eiropas interesēs: Eiropas Universitātes institūts Florencē, tostarp Starpvalstu pārvaldības skola; Eiropas Koledža (studentu pilsētiņas Brigē un Natolinā); Eiropas Publiskās pārvaldes institūts Māstrihtā; Eiropas tiesību akadēmija Trīrē; Eiropas Speciālās un iekļaujošās izglītības aģentūra Odensē un Starptautiskais Eiropas apmācību centrs Nicā.**
07 03 01 02	*Pievienot šādu tekstu:* **Šī apropriācija paredzēta, lai segtu programmas "Erasmus+" izglītības un apmācības jomas izdevumus tiešā pārvaldībā. Ar to atbalsta 3 pamatdarbības un Žana Monē vārdā nosauktās darbības.** 1. **pamatdarbība. Mācību mobilitāte** **Izglītības un apmācības jomā programma atbalsta šādas darbības: a) augstākās izglītības iestāžu studentu un personāla mobilitāte; b) profesionālās izglītības un apmācības apguvēju un personāla mobilitāte; c) skolnieku un skolu personāla mobilitāte; d) tālākizglītības darbinieku mobilitāte; e) valodu apguves iespējas, tostarp tās, kas sniedz atbalstu mobilitātes pasākumiem.** 2. **pamatdarbība. Starporganizāciju un starpiestāžu sadarbība** **Izglītības un apmācības jomā programma atbalsta šādas darbības: a) partnerības sadarbībai un prakses apmaiņai, tostarp maza mēroga partnerības, lai veicinātu plašāku un iekļaujošāku piekļuvi Programmai; b) izcilības partnerības, jo īpaši Eiropas universitātes, profesionālās izcilības centri un kopīgi maģistra grādi; c) inovācijas partnerības, lai stiprinātu Eiropas inovācijas spējas; d) tiešsaistes platformas un rīki virtuālai sadarbībai, tostarp atbalsta pakalpojumi e-mērķsadarbībai un Eiropas Pieaugušo izglītības e-platforma.** 3. **pamatdarbība. Atbalsts politikas izstrādei un sadarbībai** **Izglītības un apmācības jomā programma atbalsta šādas darbības:**

Budžeta pozīcija	Nosaukums
	a) **Savienības vispārējās politikas un sektorpolitikas darba kārtību sagatavošana un īstenošana izglītības un apmācības jomā, tostarp ar *Eurydice* tīkla vai citu attiecīgu organizāciju aktivitāšu atbalstu; b) atbalsts Savienības instrumentiem un pasākumiem, kas veicina kompetenču, prasmju un kvalifikāciju kvalitāti, pārskatāmību un atzīšanu; c) politikas dialogs un sadarbība ar galvenajām ieinteresētajām personām, tostarp Savienības mēroga tīkliem, Eiropas nevalstiskajām organizācijām un starptautiskām organizācijām izglītības un apmācības jomā; d) pasākumi, kas veicina Programmas kvalitatīvu un iekļaujošu īstenošanu; e) sadarbība ar citiem Savienības instrumentiem un atbalsts citām Savienības politikas jomām; f) informācijas izplatīšanas un izpratnes veicināšanas darbības par Eiropas politikas rezultātiem un prioritātēm, kā arī par Programmu.** **Žana Monē vārdā nosauktās darbības** **Programma atbalsta mācīšanu, mācīšanos, pētniecību un debates par Eiropas integrācijas jautājumiem, veicot šādas darbības: a) Žana Monē vārdā nosauktā darbība augstākās izglītības jomā; b) Žana Monē vārdā nosauktā darbība citās izglītības un apmācības jomās; c) atbalsts šādām iestādēm, kas darbojas Eiropas interesēs: Eiropas Universitātes institūts Florencē, tostarp Starpvalstu pārvaldības skola; Eiropas Koledža (studentu pilsētiņas Brigē un Natolinā); Eiropas Publiskās pārvaldes institūts Māstrihtā; Eiropas tiesību akadēmija Trīrē; Eiropas Speciālās un iekļaujošās izglītības aģentūra Odensē un Starptautiskais Eiropas apmācību centrs Nicā.**

Tas notiek ar nosacījumu, ka ar Eiropas Parlamenta vai Padomes ieviestajiem grozījumiem netiek mainīta vai paplašināta pašreizējā juridiskā pamata darbības joma vai skarta iestāžu administratīvā autonomija un ka attiecīgos pasākumus ir iespējams finansēt ar pieejamajiem resursiem.

1.7. **Budžeta nomenklatūra**

Budžeta nomenklatūra, kuru Komisija ir ierosinājusi budžeta projektā, kas grozīts ar grozījumu vēstuli Nr. 1/2020, tiek apstiprināta, iekļaujot *jaunos* izmēģinājuma projektus un *jaunās* sagatavošanas darbības (izņemot jauno sagatavošanas darbību PA 01 21 01, ar kuru saistītās apropriācijas tiek pievienotas esošajai sagatavošanas darbībai PA 01 20 01). Turklāt Samierināšanas komiteja vienojas par tālāk norādītajām korekcijām.

— Šādas divas papildu pozīcijas:

Budžeta pozīcija	Izdevumu kategorija / politiskā kategorija	Nosaukums
07 20 04 09	2b / 2.2.3SPEC	Informācijas un apmācības pasākumi darba ņēmēju organizācijām
07 06 04	2b / 2.2.352	Aizsargāt un veicināt Savienības vērtības

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

— 07 03 01. pozīcija "Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā" tiek sadalīta šādos divos atsevišķos posteņos, neietekmējot apropriāciju apmēru:

Budžeta pozīcija / Programma	Nosaukums	Apropriācijas (EUR)	
		Saistības	Maksājums
07 03 01	Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā		
07 03 01 01	Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – netiešā pārvaldība	1 755 470 446	1 468 151 286
07 03 01 02	Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – tiešā pārvaldība	542 824 138	295 331 144

2. **2020. gada budžets**

Budžeta grozījuma Nr. 10/2020 projekts tiek apstiprināts, kā to ierosinājusi Komisija.

3. **Paziņojumi**

3.1. **Eiropas Komisijas vienpusējs paziņojums par bērnu nabadzības apkarošanu saskaņā ar Eiropas Sociālo fondu Plus**

"Bērnu nabadzības apkarošana kļūs vēl svarīgāka, jo īpaši saistībā ar pašreizējo Covid-19 krīzi, un tai ir jāatvēl pietiekami līdzekļi. Pārskatītajā priekšlikumā par Eiropas Sociālo fondu Plus (COM(2020)0447) ir iekļauta konkrēta tematiskā koncentrācija bērnu nabadzības novēršanai. Saskaņā ar to katrai dalībvalstij vismaz 5 % no ESF+ līdzekļiem, kas tai atvēlēti, ievērojot dalītās pārvaldības principu, jāpiešķir, lai atbalstītu mērķtiecīgas darbības un strukturālas reformas bērnu nabadzības novēršanai (7. panta 3. punkta a) apakšpunkts). Ņemot vērā patlaban paredzētos valstu piešķīrumus, 2021.–2027. gada plānošanas periodā tie ir gandrīz pieci miljardi EUR faktiskajās cenās."

3.2. **Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgs paziņojums par maksājumu apropriācijām**

"Padome un Parlaments aicina Komisiju 2021. gadā turpināt rūpīgi un aktīvi pārraudzīt 2014.–2020. gada programmu īstenošanu (jo īpaši 2.a apakškategorijā un "Lauku attīstība"). Šajā nolūkā Padome un Parlaments aicina Komisiju laikus nākt klajā ar atjauninātiem skaitļiem par stāvokli attiecīgajā brīdī un ar aplēsēm par 2021. gada maksājumu apropriācijām. Ja skaitļi parāda, ka 2021. gada budžetā iekļautās apropriācijas ir nepietiekamas, lai segtu vajadzības, Padome un Parlaments aicina Komisiju, cik drīz vien iespējams, nākt klajā ar atbilstošu risinājumu, cita starpā budžeta grozījuma projektu, lai Eiropas Parlaments un Padome pamatotu vajadzību gadījumā varētu laikus pieņemt visus nepieciešamos lēmumus. Attiecīgā gadījumā Padome un Parlaments ņems vērā jautājuma steidzamību un saīsinās lēmumam paredzēto astoņu nedēļu laikposmu, ja tas tiks uzskatīts par vajadzīgu. To pašu piemēro *mutatis mutandis*, ja skaitļi parāda, ka 2021. gada budžetā iekļautās apropriācijas ir lielākas, nekā nepieciešams."

3.3. **Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgs paziņojums par Covid-19 krīzes ietekmes novēršanu**

"Lai ES interesēs novērstu bezprecedenta Covid-19 krīzes ietekmi, Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ir apņēmušies veikt nepieciešamos pasākumus, lai ātri izmantotu visu jauno ES programmu potenciālu, īpašu uzmanību pievēršot tām ekonomikas nozarēm, kuras krīze skārusi vissmagāk, piemēram, tūrismam un MVU, un cilvēkiem, kurus krīze ietekmējusi vissmagāk, piemēram, bērniem un jauniešiem."

3.4. **Komisijas vienpusējs paziņojums par decentralizēto aģentūru pārvaldību**

"Komisija ir ļoti ieinteresēta nodrošināt, lai ES decentralizētās aģentūras pildītu savas pilnvaras, tostarp stiprināt un racionalizēt to pārvaldību, kā arī atbalstīt saskaņotu plānošanu un ziņošanu, ko veic visas decentralizētās aģentūras. Komisija uzskata, ka Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 22/2020 un atbildes uz to varētu būt pamats kopīgiem turpmākiem pasākumiem, kam būs vajadzīgs Padomes un Parlamenta atbalsts."

3.5. **Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgs paziņojums par *Brexit* korekcijas rezervi (BKR)**

"Eiropas Parlaments un Padome aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu attiecīgajam instrumentam, kas nepieciešams, lai nekavējoties sāktu izmantot *Brexit* korekcijas rezervi, nolūkā nodrošināt, ka pietiekamu apropriāciju summu var darīt pieejamu izmantošanai 2021. finanšu gadā. Eiropas Parlaments un Padome savās apspriedēs ņems vērā jautājuma steidzamību.

Eiropas Parlaments un Padome aicina Komisiju, tiklīdz tas iespējams, nākt klajā ar budžeta grozījuma projektu, lai 2021. finanšu gadā darītu pieejamas nepieciešamās apropriācijas. Eiropas Parlaments un Padome šādu budžeta grozījuma projektu izskatīs ar pienācīgu neatliekamību."

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

P9_TA(2020)0386

Kravu autopārvadājumu un pasažieru autopārvadājumu pamatsavienojamība pēc pārejas perioda beigām saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kopīgiem noteikumiem, kas nodrošina kravu autopārvadājumu un pasažieru autopārvadājumu pamatsavienojamību pēc Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas minētā pārejas perioda beigām (COM(2020)0826 – C9-0399/2020 – 2020/0362(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/50)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0826),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 91. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0399/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

— pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

— ņemot vērā Padomes pārstāvja 2020. gada 16. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0362

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 18. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/… par kopīgiem noteikumiem, kas nodrošina kravu autopārvadājumu un pasažieru autopārvadājumu pamatsavienojamību pēc Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas paredzētā pārejas perioda beigām

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2020/2224.)

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

P9_TA(2020)0387

Gaisa pārvadājumu savienojamība pēc pārejas perioda beigām saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kopīgiem noteikumiem, ar ko nodrošina gaisa pārvadājumu pamatsavienojamību pēc Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas minētā pārejas perioda beigām (COM(2020)0827 – C9-0398/2020 – 2020/0363(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/51)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0827),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 100. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0398/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

— pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

— ņemot vērā Padomes pārstāvja 2020. gada 16. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0363

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 18. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/… par kopīgiem noteikumiem, kas nodrošina gaisa pārvadājumu pamatsavienojamību pēc Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas paredzētā pārejas perioda beigām

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2020/2225.)

Piektdiena, 2020. gada 18. decembris

P9_TA(2020)0388

Aviācijas drošība pārejas perioda beigās saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības ***I

Eiropas Parlamenta 2020. gada 18. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par konkrētiem aviācijas drošības aspektiem sakarā ar to, ka beidzas pārejas periods, kas minēts Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (COM(2020)0828 – C9-0397/2020 – 2020/0364(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 445/52)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0828),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 100. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0397/2020),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

— pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

— ņemot vērā Padomes pārstāvja 2020. gada 16. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0364

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2020. gada 18. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020 par konkrētiem aviācijas drošības aspektiem sakarā ar to, ka beidzas pārejas periods, kas paredzēts Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2020/2226.)

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs
L-2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV